

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

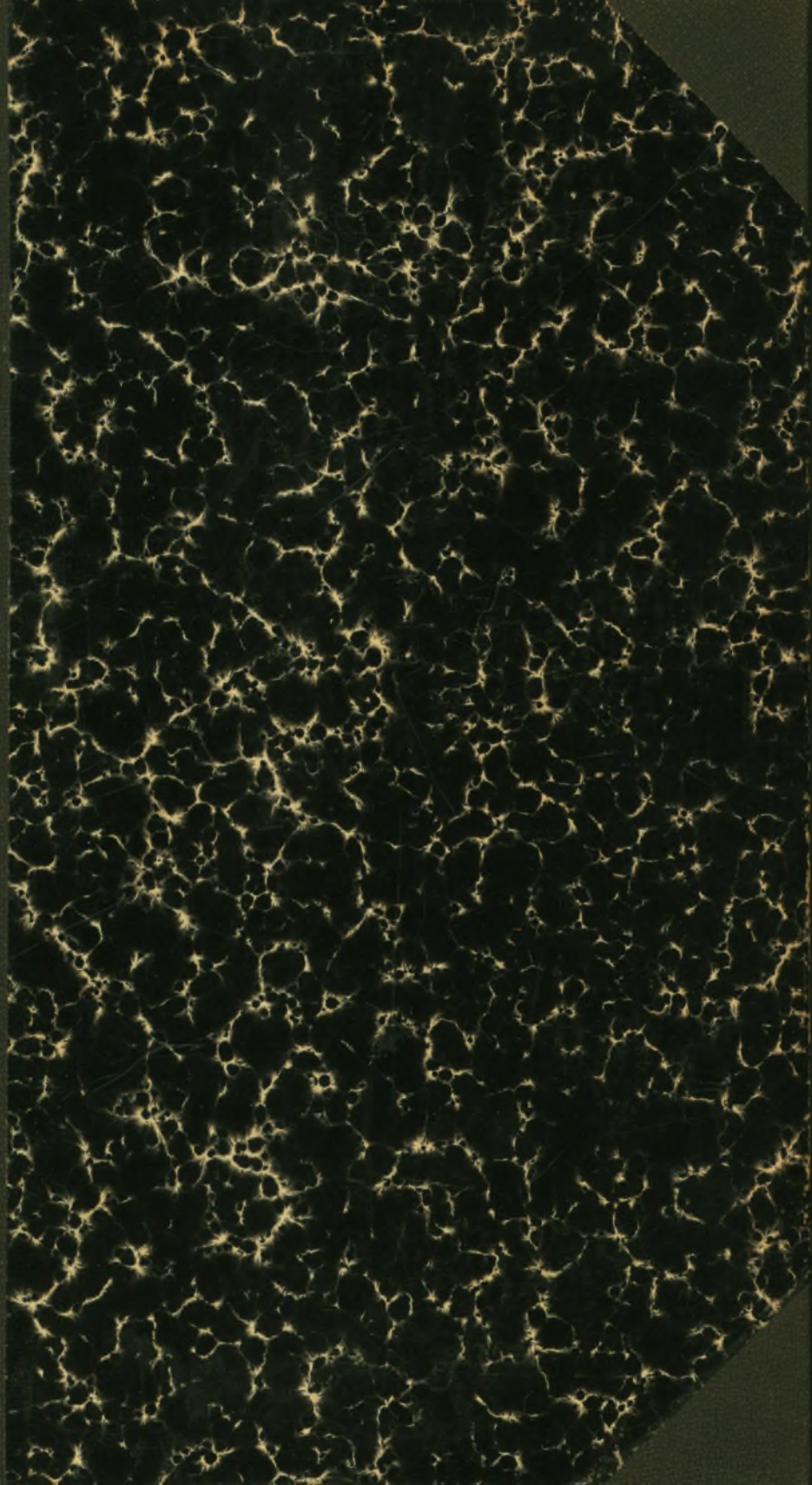
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT.

SJETTE RÆKKE.

UDGIVET AF

SAMFUNDET FOR DANSK-NORSK GENEALOGI
OG PERSONALHISTORIE.

VED

POUL HENNINGS.

•
4. BIND.

(34TE AARGANG.)

I KOMMISSION HOS

H. HAGERUP, OG MARIUS LUND,
KJØBENHAVN. CHRISTIANIA.

1913.

INDHOLD.

	Side
Slægten Tronier. Ved fhv. Sognepræst <i>John M. Møller</i>	1
Sex Breve fra Amtmand Herman Greve Wedel-Jarlsberg til Professor, Justitsraad Ludwig Manthey. Meddelt af Bankfuldmægtig <i>L. Wagner</i> .	22
Mats Nielszen Røgbiergs Optegnelser. Ved Postekspedient <i>C. Klitgaard</i> .	35
Direktor for Sorø Akademi E. G. Taubers Arverejse 1828. Ved kgl. Fuldmægtig, cand. juris <i>H. G. Olrik</i>	39
En mærkelig Fejltagelse. Belyst ved Sognepræst <i>H. D. Lind</i>	59
De danske Obelitz'ers Forhold til Pommern. Af Forfatter <i>Eiler Nystrom</i>	63
Fru Gørvel Faddersdatter. Af Oberst <i>Emil Madsen</i>	69
Et brudstykke av Mag. Ole Gjerdrums selvbiografi. Meddelt av lærer <i>And. Næss</i>	81
Nogle Gravskrifter over Sehested'erne til Lykkesholm. Ved Lærer <i>P. C. B. Bondesen</i>	84
Nyt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden.....	88
Spørgsmaal.....	89
Om en Itzehoer Familie Scheel. Af Overretssagfører <i>Poul Hennings</i> .	
Om Slægten Dajon. Af Fru <i>Maria Dietrichson</i> .	
Om to forsvundne Malerier af Sognepræst <i>H. B. Colding</i> og Hustru Else, f. Busch.	
Boganmeldelser (Svenska Släkt-Kalendern 1913 og Baronesse Stampes Erindringer om Thorvaldsen).....	92
Samfundets Anliggender.....	93
Tilføjelser og Rettelser.....	94
Om General H. H. Eickstedt med et Tillæg om Familierne Eickstedt, Eichstedt og Vitzthum v. Eckstädt i Danmark. Af Oberst <i>H. W. Harbou</i> . Med 3 Illustrationer.....	95
Kriminalretsassessor Johan Jacob Buntzens Barndomserindringer. Oversat fra Fransk og meddelte af Overretssagfører <i>Poul Hennings</i> . Med 3 Illustrationer.....	123
Optegnelser om Familien Galskyt fra Hammer (samt nogle Notitser om andre ikke adelige Familier og Personer af Navnet Galskyt). Af Postekspedient <i>C. Klitgaard</i>	167
Nogle Virkninger af Navneloven af 22. April 1904. Foredrag holdt paa dansk historisk Fællesforenings Aarsmøde i Sorø den 14. Juni 1913. Af Postekspedient <i>H. Hjorth Nielsen</i>	187
Indholdsfortegnelse i Udtog af Skrifter udgivne i 1912 af de udenlandske Selskaber, med hvilke Samfundet staar i Bytteforbindelse, m. fl. a.	195
Nyt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden.....	199

	Side
Danske og norske studerende i Padua 1559—1615. Meddelt af Kredslæge <i>K. Caroe</i>	201
Viffert Seefelds 32 Ahner af Axel Jørgensen Urne. Meddelt af Arkivar <i>A. Thiset</i>	211
Optegnelser af Rigsraad Jørgen Seefeld. Ved Hofjægermester <i>C. E. A. Scholler</i>	232
Et Brev fra Oberst W. H. F. Abrahamson i 1776 om Samtidens sceniske Kunstnere. Ved Forretningsfører, Cand. phil. <i>V. Hostrup-Schultz</i> ..	244
Gouvernør Adrian Benjamin Bentzon. Ved cand. jur. <i>Anthou M. Wiesener</i>	249
Den adelige Slægt de Ulrichsdal. Af Arkivar <i>E. A. Thomle</i>	256
Slægten Egede. Af Dr. phil. <i>Louis Bobé</i>	268
Fortegnelse over den danske Stamtavle-Litteratur i Aaret 1912	274
Nyt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden	276
Spørgsmaal og Svar	278
I. Spørgsmaal:	
Om Billeder af Medlemmer af Slægterne Seehusen, Godtzen, Leigh, Smith i Norge m. m. Af Cand. juris. <i>J. Swane</i> .	
Om Gaardejer Iver Jensen i Rugbjerg. Af Lærer <i>Jens Iversen</i> .	
Om Karen Christine Lemvig og Peter Wright m. m. Af Overretssag- fører <i>Poul Hennings</i> .	
Om Bagermester i Kbhvn. Jens Nielsen Welding og Hustru, f. Hemme. <i>Af Olaf Welding</i> .	
Om Johan Georg Nuszpickel.	
Om Direktørerne i Nationalbanken, Statsraad Ole Warberg og Hans Georg Christensen.	
Om Friherreinde Emmy Charlotte Stiernblad, f. Thulstrups Ahner.	
II. Svar:	
Om Familien Dajon. Af Cand. polit. <i>H. P. F. Barfod</i> .	
Samfundets Anliggender	281
Rettelser	282
Selskabets Regnskab for 1912	283
Fortegnelse over Samfundets Medlemmer	284
Register	289

Tillæg.

Dødsfald i Norge 1912. Af Arkivamanuensis *A. W. Rasch*.

Dødsfald i Danmark 1912. Af Arkivregistrator *P. B. Grandjean*.

Bilag.

Portræt af Hertuginde Louise Augusta. Efter Maleri af *Jens Juel*.

Det er Bestyrelsen en Glæde at meddele, at Hendes Majestæt Enkedronning LOUISE af Danmark, der som bekendt nærer betydelig historisk, særlig personalhistorisk, Interesse, og som født Prinsesse af Norge og Moder til Norges Konge med stærke Baand er knyttet ogsaa til dette Land, paa derom indgivet Andragende har behaget at overtage Protektoratet over Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie.

Slægten Tronier.

Ved John M. Møller.

EnTorné skal i sidste Halvdel af det 17de Aarhundrede paa Grund af Religionsforfølgelse være udvandret fra Frankrig og have forandret sit Navn til Tronier. Han, som siges at have kjøbt en Herregaard i Nærheden af Kiel og giftet sig, skal have faaet 3 Sønner, af hvilke den ene maaske var nedennævnte Christian Carl.

I. Christian Carl Tronier, som en Tid lang havde været Kok hos Oberst von Holsten, fik $\frac{14}{1}$ 1693 kgl. Privilegium som Kok i Haderslev By og Amt; † 1710. Han var gift med Maria, en Datter af Johan von Blohm i Ekernefærde.

Børn II. 1—4.

II. 1. Adam Christoph Tronier. Var i 8 Aar i det kgl. Hofkøkken. Fik $\frac{12}{4}$ 1710 kgl. Privilegium som Kok i Haderslev By og Amt; hans Fader var da nylig afgaaet ved Døden. $\frac{26}{11}$ 1726 fik han, som i nogle Aar havde været svagelig og led af Tæring, kgl. Tilladelse til at overdrage sin Bestilling til Broderen Hans Joachim Tronier, som i 17 Aar gav ham 40 Rdl. aarlig i Pension.

II. 2. Wulf Christopher Tronier, f. c. 1692. Var 1712 Arbejdskarl paa Slottet (i Kbh.), blev i April s. A. Undervisitor¹⁾; tjente som saadan i 18 Aar; afskediget 1730, † i Kbh., begr. $\frac{17}{6}$ 1732, 40 Aar gl. (Holmens Kbg.). Som Enkemand g. $\frac{18}{11}$ 1712 (Holmens K.) m. Birgitte Mathias-

¹⁾ Siges i »Rulle over Undervisitorer« at have tjent hos den »Moscovittiske Ambassadeur«.

datter Holm, dbt. i Aalborg $\frac{5}{12}$ 1684, † i Kbh., begr. $\frac{28}{3}$ 1762, 86 (!) Aar gl. (Holmens Kbg.). Hun var en Datter af Bøsemager Mathias Thiesen og Karen Eilersdatter Holm¹⁾. — Skifte efter ham 1755 (Borgrettens Arkiv).

Børn III. 1—5 (1—4 Holmens, 5. Frue Kbg.).

III. 1. Christian Carl Tronier, dbt. $\frac{24}{5}$ 1713. Var Mester-Snedker i Borås i Sverig; blev 1755 Lavetmager ved Tøjhuset i Kbh. Fik $\frac{28}{6}$ 1764 Bevilling til at holde en Svend til Hjælp.

III. 2. Eilert Tronier, dbt. $\frac{29}{12}$ 1714. Var død, da der holdtes Skifte efter Faderen.

III. 3. Karen Tronier, dbt. $\frac{28}{8}$ 1716. G. $\frac{20}{10}$ 1737 (Sct. Petri K.) — kaldes da Cathrine — m. Skomager Emanuel Christian Ohm.

1 S. 2 D.

III. 4. Marie Tronier, dbt. $\frac{19}{12}$ 1718. G. m. Peter Wilhelm Brandt, Bogtrykker i Odense²⁾. Han, som var født 1722, døde 1778; begr. $\frac{20}{1}$ i den store Gang ved Chordøren i Vor Frue Kirke. Hun, som 1778 solgte Trykkeriet til Chr. Iversen, skænkede 1784 til nævnte Kirke to Alterstager af Sølv. Paa hver af disse smukke Stager, som tilsammen veje 239 Lod, staar der: »Disse Stager Er Foræret til Vor Frue Kirke Her i Odense af Sal. Peder Wilhelm Brandt Bogtrykker og Hans Efterladte Hustrue Marie Troner Sal. Brandt d. 1. January 1784«. Det var nok ogsaa hende, som 1792 til samme Kirke skænkede et stort Døbefad af Sølv³⁾. Bag paa dette Fad, som vejer 177 Lod $3\frac{1}{2}$ Kvint og har kostet 148 Rdl. 1 $\frac{1}{2}$ 6 β , staar der: »Givet af Een Synderinde til Guds Ære«. $\frac{1}{9}$ 1792 oprettede Brandts Enke en Fledføringscontract med sin Søstersøn Sognepræst W. C. Müller paa Bogø; men denne Contract, som var bleven kgl. confirmeret, ansøgte hun i Aaret 1794 om at faa kasseret, og hun ansøgte tillige om at faa en Fledføringscontract, som hun $\frac{7}{11}$ s. A. havde oprettet med Bogtrykker Chr. Iversen i Odense, confirmeret. Blev bevilget. Hun døde paa Marieshøj i Tolderlund $\frac{1}{3}$ 1802 og blev begr. i Sct. Hans Kirke $\frac{6}{3}$ »nede i Kirken bag Prædikestolen«. Der skænkedes et Par Lys til Kirken.

1 S. 1 D.

1) D. af Guldsmed Eiler Hansen Holm og Anne Hermansdatter. Han, som var født i Heide og døde i Aalborg 1653, var Søn af Guldsmed Hans Holm og Ricklande Zegertz.

2) Se min Afhandling: Bogtrykkerne Brandt i Odense (Fra Arkiv og Museum IV, 397 ff.).

3) Jvf. Engelstoft, Odense Byes Hist. (2. Udg.) S. 457.

III. 5. Cathrine Tronier; dbt. $\frac{8}{9}$ 1722. G. $\frac{7}{12}$ 1742 (Helligg. K. Kbh.) m. Jon Madsen Møller, f. i Skien i Octbr. 1711, S. af Murmester Mads Michelsen Møller (f. 1676, begr. $\frac{12}{7}$ 1740) og Maren Jensdatter (f. 1682, begr. $\frac{3}{1}$ 1737). Skrædermester i Skien $\frac{25}{8}$ 1738¹⁾, g. 1) m. Helene Pedersdatter Lyche²⁾, dbt. i Solum Fastelavns Søndag 1716, begr. i Skien $\frac{18}{2}$ 1741 »med 3 Klokker og Ligprædiken i Kirken«, 25 Aar gl. 2 D. — Møller havde overtaget sin Faders Gaard, som laa øverst paa den østre Side af Snibetorpgaden; men 1740 lod hans Creditor Gaarden sælge ved Tvangsauction og tog tillige de unge Ægtefolks gode Indbo i Besiddelse. De fik dog Lov til foreløbig at bo til Leje i Gaarden og til — for 10 Rdl. aarlig — at faa Indboet »til nødvendig og forsigtelig Brug«. Saaledes var Stillingen ved Hustruens Død. Møller maatte da sætte hendes Gangklæder ud for at skaffe Penge til hendes Begravelse, og han bemærkede til Skifteretten, som spurgte efter disse Klæder, at de »ikke ere af den Værdi i disse meget slette Tider³⁾, som til Begravelsens Bekostning vil medgaa«. 1742 rejste han til Kjøbenhavn. Fik $\frac{10}{6}$ 1743 Borgerskab som Skrædermester i Kbh., hvor han 1747-57 var Husejer i St. Kannikestræde. 1757-59 Ejer af Øvre Værebros Mølle, hvortil der hørte Brænderi og Gjæstgiveri. Fra 1760 i c. 16 Aar Skrædermester i Aalborg, hvor han ejede et Hus. Han † paa Bogø $\frac{25}{9}$ 1790, hans Enke † i Surhauge, Brørup Sogn, 1807, begr. $\frac{13}{9}$.
4 Børn⁴⁾.

¹⁾ »Anno 1738 den 25de Aug. mødte udi Oldermænden Bent Bentsen Lastads Huus Jeg Borgmester Bredahl tillige med samtlig Laugets Mæstere, hvor da Jon Madtzen Møller, som af samtlig Lauget for Mæster Svend blev Erklæret og admitteret, gjorde sit Mæsterstykke bestaaende udi en Complet Afrisning til en Mands Klædning, og hvorpaa de sagde sig intet at have at sige, og derfor som Mæster i Lauget blev an- og imodtaget.

Scheen ut supra« (Skrædernes Laugsbog — i Rigsark. i Christiania).

²⁾ Jvf. G. Wesselt, Familien Lyches Slægtregister.

³⁾ Aarene 1740—43 vare store Hungersaar i Norge. I hele Norge døde der i 1742 2—3 Gange flere end der fødtes, og det endskjønt Forholdene paa Vestlandet ikke var saa slemme, da det der slog godt til med Fiske (S. A. Sørensen, Zioniterne, S. 14).

⁴⁾ a. Wulf Christopher Müller, f. $\frac{3}{6}$ 1743. Se min Afhandling: Præsten W. C. Müller (Saml. t. Jydsk Hist. og Topogr. 3. R. VI.).

b. Mathias Michael M., f. $\frac{9}{1}$ 1746, † $\frac{22}{3}$ s. A.

c. Birthe Marie M., f. $\frac{24}{4}$ 1747, † 1755, begr. $\frac{27}{6}$ »paa den liden søndre Urtegaard ved Taarnet« (ved Frue K. Kbh.).

d. Helene M., f. $\frac{13}{3}$ 1749, † som ung.

- II. 3. Hans Joachim Tronier, f. c. 1694 paa Haderslev Slotsgrund; c. 1711—20 »Kochgesell« i det kgl. Hofkøkken, derefter Kok i 3 Aar hos Generalmajor Rantzau til Bramming, i 1 Aar hos Oberst Amthor i Vejle og i 2 Aar hos Levetzau paa Restrup (T. Kanc. Patenten-Registr. 1726. Fol. 286). Fik ved Bevilling af $26/11$ 1726 sin Broders Bestilling som Kok i Haderslev By og Amt (se foran); Borgerskab $9/12$ 1733. G. 1) m. Maria Rabensdt. († c. 1759), D. af Raadmand i Haderslev Nis Raben og Sophie fra Arrild; 2) 1761 m. Ide Wintersdt., D. af Niels Winter og Anna Cathrine i Aalborg, † $30/6$ 1766 i Haderslev, 42 Aar gl.; 3) m. Inger Christine Svendsdt., D. af Svend Knudsen og Christine Nielsdt. i Skaane, — viede i Huset ifølge Concession af $13/1$ 1767 (Haderslev Frue Kbg.). Han døde $14/10$ 1767, begr. $20/10$ »auf St. Marie Kirchhof in der Stille«. Med sin 1ste Hustru havde han 7 Børn, med den 2den, med hvem han oprettede Testamente $19/4$ 1765, kgl. conf. $12/7$ s. A., ingen, og med sin 3die Hustru, som 2) ægtede Amtsbødker Andreas Petersen, 1 Søn. Børn III. 1—8.

III. 1. Christian Carl Tronier¹⁾, g. i Ribe (Domsogn) $30/4$ 1757 m. Anche Hygom, f. c. 1740, D. af Andreas Matzen Hygom og Margrethe Engel Ewald i Abitskjær. $28/12$ 1754 havde han, der var udlært som Kok, sluttet Akkord med sin Fader om at være hans Adjunct cum jure succedendi, hvilken Akkord fik kgl. Stadfæstelse. Men da Faderen nærrede Betænkelighed ved i sin Levetid at afstaa Tjenesten til Sønnen, begyndte denne sin egen Husholdning, købte et Hus i Haderslev og drev Værtshushold, efter at han havde giftet sig fordelagtig. I »Kiøbenhavn-
havnske Danske Post-Tidende« for 1757 (Nr. 49) anbefalede han sin Beværtning, »Kiøbenhavns Herberg« kaldet. Men i Aaret 1759 mistede han ved den store Ildebrand, som ødelagde den største Del af Byen Haderslev, saa godt som alt, hvad han ejede. Han byggede saa et Hus paa Credit, men maatte siden sælge dette; købte derefter et gammelt Hus, hvori han ikke fik tilstrækkelig Søgning. Han ansøgte da $18/5$ 1765 Kongen om Tilladelse til, at den ham paa Haderslev Bys og Amts Kokkeprofession meddelte Adjunctur maatte blive overdraget til

¹⁾ Erslew (Forfatterlexik. Supplem. III, 471) kalder ham »en indvandrede Franskmand«!

hans Broder, der var udlært som Kok og nylig havde gjort et rigt Giftermaal. Ansøgningen blev bevilget $2\frac{3}{8}$ s. A. Chr. C. Tronier blev i Aaret 1774 »Spisemester« (Oeconom) ved Sorø Academi. Han † i Sorø $2\frac{1}{1}$ 1800, 79 Aar gl., hans Enke † s. St. $\frac{7}{1}$ 1821, $80\frac{1}{2}$ Aar gl.

Børn IV. 1—9.

IV. 1. Andreas Tronier, f. i Haderslev $2\frac{4}{11}$ 1758, dbt. $\frac{5}{12}$, † i Kbh. $1\frac{1}{11}$ 1827. Først Sømand; Capitain. Senere Bryggeriejer og Vandinspecteur i Kbh. Ejede Brolæggerstræde 110 (senere Nr. 78). G. $2\frac{5}{5}$ 1792 (Vor Frelsers K. Chrhnv.) m. Anne Susanne Lorck, f. $2\frac{8}{3}$ 1769 (Vor Frelsers Kbg.), † $\frac{8}{1}$ 1833, D. af Høker Lorck og 1ste Hstr.

Børn V. 1—3 (Helligg. Kbg.).

V. 1. Anna Marie Tronier, f. $\frac{7}{2}$ 1793, dbt. $1\frac{2}{3}$, † i Vordingborg $\frac{8}{10}$ 1880. G. $2\frac{1}{12}$ 1813 i Kbh. (Vor Frue K.) m. Johannes Wilhelm Plenge, f. i Kbh. $1\frac{4}{10}$ 1784 (S. af Hørkræmmer Johannes Georgius P. og Anne Frederikke Andersen), Stud. Kbh. 1803, cand. theol. $1\frac{1}{1}$ 1809 (laud.), $\frac{1}{2}$ 1811 hom. Pr. (laud.), $\frac{5}{11}$ 1813 Sognepr. i Hørsholm, † $2\frac{1}{3}$ 1829.

5 Børn. Se Personalh. Saml. I, 204 ff.

V. 2. Frederikke Caroline Tronier, dbt. $1\frac{6}{7}$ 1794.

V. 3. Carl Christian Tronier, f. $1\frac{6}{6}$ 1798, dbt. $1\frac{9}{7}$ s. A., † i Kbh. $1\frac{2}{2}$ 1851 (Vor Frue Kbg.). Grosse-
rer, Oberstl. v. Livjægercorpset¹⁾. G. m. Annette Cathrine Mauer, f. $\frac{8}{9}$ 1804, † $1\frac{2}{12}$ 1828²⁾, D. af Stadsmægler Joh. Chr. M. og Anna Clara Spendrup.

Børn VI. 1—3 (2—3 Tvillinger).

VI. 1. Carl Joh. Tronier, f. $\frac{5}{10}$ 1824, † $1\frac{2}{5}$ 1827.

VI. 2. Annette Angelica Tronier, f. $1\frac{7}{11}$ 1828, † $1\frac{6}{2}$ 1900. G. $1\frac{6}{11}$ 1847 m. Wilhelm Friederich Ludwig Kauffmann, f. i Rendsborg $2\frac{5}{3}$ 1821, † i Porthus v. Fredensborg $\frac{7}{1}$ 1892 (S. af Oberstl. Nicolaus Gustav Hermann K. og Marie Sophie Frederikke Falkenberg), 1838 Secondl., 1848 Capt., 1860 Major, 1867 Oberst af Artill., 1879 Generalmajor, 1881 Generallt., 1879 til 1881 Krigsminister, derpaa i 10 Aar command. General i Sjælland. Under hans Billede i »Vort Forsvar« (31. Januar 1892) staar der:

¹⁾ Secondl. $2\frac{9}{12}$ 1819, Premierl. $\frac{9}{6}$ 1829, Capt. 2. Cl. $\frac{9}{1}$ 1836, 1. Cl. $\frac{1}{7}$, 1842 (E. L.: Kongens Livjægercorps før og nu, S. 48; jvf. S. 54).

²⁾ Sørgedigte (Beeken, Gravblomster V, 173 f.).

»Hans Hoved var klart, hans Villie var fast,
Og varmt han elsked vort Fædreland.
Da denne Hædersmands Hjerter brast,
Vi misted en fuldstøbt Høvedsmand.

Jvf. Slægten v. Kauffmann's Stamtavle (Personalh.
Tidsskr. 2. R. IV.).

3. S. 3 D.

- VI. 3. Carl Adalbert Tronier, f. $17/11$ 1828, † paa Frederiksberg $4/8$ 1908. I mange Aar »med overlegen Dygtighed« Tolk og Secretair i det franske Gesandtskab i Kbh. $26/2$ 1900 R. af D. Desuden fl. franske Ordener. G. 1) m. Emma Wismann, † $13/2$ 1870; 2) $8/3$ 1873 (Sct. Johannes K.) m. Elisabeth Tolerance Wasserfall, f. i Kbh. $7/5$ 1852, † s. St. $18/12$ 1891.
- IV. 2. Margrethe Engel Tronier, f. i Haderslev, dbt. $11/8$ 1760, † i Usserød $27/9$ 1837 (Hørsholm Kbg.). G. 1) m. Johannes (Johann) Peter Hammer, som ved hendes Faders Død (1800) for Skifteretten angives at være Controleur i Kbh.; 1791—97 var han Toldbetjent i Trondhjem. 2 S. 1 D. G. 2) m. Lorents Dyring, f. c. 1760, † $12/3$ 1832 som Dugmager paa Usserød Værk.
- IV. 3. Hans Joachim Tronier, dbt. i Haderslev $4/3$ 1763, † i Sorø $14/5$ 1833. Kjøbmand s. St. Pedel ved Academiet. G. $4/8$ 1795 m. Eva Cathrine Haaber¹⁾, dbt. $10/5$ 1769 (Karls-lunde Kbg.), † i Atterup $31/3$ 1852, D. af Sognepr. i Val-lensbæk Christian Lehmann H. og Susanne Elisabeth Fugl. Børn V. 1—6 (Sorø).
- V. 1. Christian Lehmann Tronier, f. $8/1$ 1797, † $7/7$ 1860. Kjøbmand i Sorø (fallit 1830 og 39). G. 1830 m. Ane Marie Nielsen, f. $3/4$ 1803, † $18/12$ 1887 i Slagelse Hospital.
Børn VI, 1—6 (1—5 Sorø, 6. Holbæk).
- VI. 1. Joachim August Tronier, f. $24/8$ 1831, † $9/7$ 1897. Photograph i Australien. G. 1855 m. Francis Emily Cautfield, f. i London 1833.
Børn VII. 1—3 (Australien).
- VII. 1. Carl Frederik Dorel Tronier, f. $4/5$ 1856.
VII. 2. Hedevig Dagmar Tronier, f. $22/1$ 1868, g. $24/5$ 1892 m. Sydney James Jelfs, f. $4/10$ 1867. Architekt. Børn.
- VII. 3. Percy Bourgonne Tronier, f. 1870.

¹⁾ Jvf. Lengnick, Stamtavle over Familien Haaber. Frantz Møller, Stamtavle over Chr. Lehmann Haabers Descendenter (1875); fortsat ved Conrad Haaber Larsen (1900).

- VI. 2. Eva Elisa Maria Tronier, f. $25/6$ 1833, Jomfrupa Solbjerggaard, † $20/6$ 1852 (Solbjerg Kbg.).
- VI. 3. Christian Carl Andreas Haaber Tronier, f. $4/5$ 1835. Karethmager i Glen Innes, Australien. G. $5/8$ 1871 m. Winnefried Wellings, f. $5/8$ 1849.
En Datter VII. 1. (Sidney).
- VII. 1. Ethel Alexandra Tronier, f. $20/5$ 1872, g. $/3$ 1899 m. Bertye John Allen, Inspecteur.
- VI. 4. Caroline Susanne Cathrine Tronier, f. $24/11$ 1837, † i Jyderup $22/1$ 1858.
- VI. 5. Niels Frederik Adam Tronier, f. $30/1$ 1840. Kunst-drejer i Hillerød. Senere ansat paa Statsbanernes Værksteder i Kbh. G. $27/2$ 1875 m. Anna Cathrine Hansen, f. i Nøddebo $18/4$ 1850.
- VI. 6. Hedevig Erasmie Nicoline Tronier, f. $3/11$ 1845, † $2/10$ 1910. G. $4/6$ 1873 (Grenaa K.) m. Otto Thykier, f. i Ebeltoft $5/6$ 1842, † $31/12$ 1909 i Grenaa, hvor han først var Kjøbmand, senere Revisor i Sparekassen.
3 S. 3 D.
- V. 2. Anna Caroline Tronier, f. $29/10$ 1799, † i Grenaa $30/8$ 1880. G. $12/4$ 1845 m. Peder Severin Møller, f. $24/4$ 1803, † $20/3$ 1888, Kæmner i Grenaa, Kammerraad.
- V. 3. Susanne Elisabeth Tronier, f. $6/10$ 1803, † $25/5$ 1886. G. $2/11$ 1824 m. Frederik Holm, f. $22/8$ 1797, † $15/10$ 1850, Boghandler i Sorø.
1 S. 2 D.
- V. 4. Engell Margrethe Tronier, f. $31/8$ 1805, † 1807, begr. $3/3$.
- V. 5. Andreas Carl Tronier, f. $16/5$ 1807, † $21/2$ 1813.
- V. 6. Adamine Sophie Fredericha Christiane Tronier, f. $16/8$ 1811, † 1813, begr. $16/3$.
- IV. 4. Mathias Fries Tronier, f. i Haderslev $30/8$ 1766, dbt. $2/9$, † s. St. $2/8$ 1767.
- IV. 5. Christian Carl Tronier, f. i Haderslev $8/8$ 1770, dbt. $9/8$, † i Kbh. $22/10$ 1845. Skibscapt. Indsatte ved Testamente $23/12$ 1839 sin Broder Oberst W. V. C. Tronier til Universalarving, og denne angav efter hans Død for Skifteretten, at Arven — efter at nogle i Testamentet nævnte Legater vare udredede — vilde udgjøre 5,000 Rbd.
- IV. 6. Mathias Tronier, f. i Haderslev $23/8$ 1773, dbt. $26/8$, † $13/4$ 1835 (Kallehave Kbg.). Skovfoged paa Dianalund; Kystbefalingsmand. G. m. Birgitte Maria Smidt, f. $12/3$ 1777, † $16/3$ 1843 (Kallehave Kbg.).
Børn V. 1—9 (Kallehave).

- V. 1. Anneche Cathrine Tronier, f. $25/4$ 1802, † c. 1860. G. $12/3$ 1823 (Kallehave) m. Lars Knudsen, f. $8/3$ 1796 i Fiskebækshuset i Kirkeværløse Sogn, † i Kjeldbylille paa Møen $10/4$ 1853, Søn af Skovløber Knud Erichsen (Moderen var vist »Karen Knudsen«, der døde som »Gjordemoder« i Lille Værløse $10/5$ 1817); Seminarist fra Jonstrup Seminar. 1820 (2. Karakter), Lærer i Langebæk, da han blev gift, senere Lærer i Kjeldbylille og Kirkesanger. Jvf. A. Petersen, D. jonstrupske Stat, S. 183.
- V. 2. Andrea Caroline Wolfine Tronier, dbt. $11/11$ 1803, † $29/12$ 1811.
- V. 3. Christian Carl Tronier, dbt. $26/6$ 1805, † i Hillerød $9/5$ 1855. Kunstdrejer. G. 1) $15/5$ 1831 (Fødselsstiftelsen Kbh.) m. Johanne Elisabeth Petersen (som $10/5$ havde født en Søn, der blev døbt paa Bryllupsdagen og kaldet Carl Andreas Evald Tronier, men døde 2 Dage efter). G. 2) $14/12$ 1832 (Trinit. Kbh.) m. Marie Christiane Møller, f. i Kbh., † i Hillerød $13/3$ 1846, D. af Kobbersmedmester Michael Christian M.
Børn VI. 1—6 (Hillerød).
- VI. 1. Camilla Marie Christiane Tronier, f. $6/7$ 1833, † $17/5$ 1874 (Sundby Kbg.). G. m. Styrmand Hans Nicolai Christensen $24/5$ 1857 (Holmens K. Kbh.). Han g. 2) m. hendes Søster Anna (VI. 5).
- VI. 2. Carl Christian Mathias Valdemar Tronier, f. $27/3$ 1835, † i England 1852. Styrmand. Ugift.
- VI. 3. Emma Benedicte Anthonie Tronier, f. $4/7$ 1836, † $29/7$ s. A.
- VI. 4. Harald Axel Georg Tronier, f. $20/8$ 1837, † $11/6$ 1840.
- VI. 5. Anna Haraldine Emma Tronier, f. $19/11$ 1841. G. m. Styrmand Christensen (se foran) $27/9$ 1878 (Sundby paa Amager). Han, som var født $12/3$ 1825, † 1889, begr. $28/4$ (Sundby Kbg.).
- VI. 6. Harald Axel Michael Tronier, f. $15/3$ 1843, † $2/10$ s. A.
- V. 4. Hans Georg Tronier, f. $13/7$ 1807, dbt. $16/7$, † $20/10$ 1870 i Sundby Vester (Taarnby Kbg.). Hattemager. G. $23/9$ 1836 (Trinit. Kbh.) m. Maren Kirstine Christensen, f. $23/9$ 1814, † $10/12$ 1872.
Børn VI. 1—5.
- VI. 1. Peter Georg Tronier, f. $10/3$ 1838. Typograph. Lever ugift i Kbh.
- VI. 2. Evald Mathias Tronier, f. $1/1$ 1840, † $7/4$ 1864 i Sundby Vester. Stentrykker. Ugift.

- VI. 3. Camilla Boline Marie Tronier, f. $\frac{2}{4}$ 1842, † $\frac{20}{3}$ 1843 (Trinit. Kbg.).
- VI. 4. Carl Søren Tronier, f. i Kbh. $\frac{17}{8}$ 1844, dbt. i Vor Frue K. $\frac{29}{9}$ s. A., † i Sundby Vester $\frac{12}{12}$ 1866. Skibstømmer. Ugift.
- VI. 5. Nicolai Andreas Tronier, f. i Kbh. $\frac{10}{3}$ 1853, † s. St. $\frac{11}{7}$ 1889. Kjøbmand i Kbh. G. $\frac{11}{2}$ 1879 (Frederiksberg K.) m. Hertha Elisabeth Meilstrup, f. $\frac{2}{2}$ 1858, D. af Snedkermester Henrik Ditlev Jappe Meilstrup og Jacobine Henriette Andersen.
- Børn VII. 1—5.
- VII. 1. Kristine Tronier, f. $\frac{27}{6}$ 1880, † $\frac{10}{11}$ 1891.
- VII. 2. Henrik Georg Tronier, f. $\frac{3}{1}$ 1882. Barber og Frisør i Kbh. G. $\frac{18}{3}$ 1904 (Sct. Math. Kbh.) m. Anna Mortensen, f. $\frac{23}{5}$ 1879 i Nykjøb. (Sjæll.), D. af Avlsbruger M.
- VII. 3. Carl Andreas Tronier, f. $\frac{14}{9}$ 1883. Bogholder. G. $\frac{4}{11}$ 1911 (Frelsers K.) m. Ellen Margrethe Hansen, f. paa Christianshavn $\frac{16}{3}$ 1893, D. af Møller Peter Hansen og Ellen Christine Lauritsen. Har med megen Velvillie skaffet Oplysninger til denne Stamtavle.
- Søn: VIII 1.
- Roar Carl Mogens Tronier, f. $\frac{28}{9}$ 1912.
- VII. 4. Rudolph Tronier, f. $\frac{14}{3}$ 1887, † $\frac{12}{1}$ 1888.
- VII. 5. Dagmar Tronier, f. $\frac{29}{1}$ 1889, † $\frac{11}{11}$ 1892.
- V. 5. Hygum Evald Tronier, f. $\frac{8}{4}$ 1809, hjd. $\frac{21}{4}$, i Kirke $\frac{7}{7}$.
- V. 6. Andreas Tronier, f. $\frac{19}{2}$ 1813, † 1850. Contorist. Ugift.
- V. 7. Andrea Caroline Wolffine Tronier, f. $\frac{28}{9}$ 1815, hjd. $\frac{6}{11}$ s. A., i Kirke $\frac{21}{6}$ 1816.
- V. 8. Emilie Mathine Marie Tronier, f. $\frac{14}{1}$ 1819, hjd. $\frac{22}{1}$, i Kirke $\frac{4}{6}$, † $\frac{20}{11}$ 1820.
- V. 9. Emilie Evaline Martine Marie Tronier, f. $\frac{19}{10}$ 1821, hjd. $\frac{27}{11}$ s. A., i Kirke $\frac{11}{8}$ 1822, † $\frac{12}{9}$ 1900. G. $\frac{27}{5}$ 1844 (Kjeldby) m. Emil Nielsen af Stege. Malermester i Vordingborg.
- IV. 7. Wulf Veit Christoph Tronier, dbt. i Sorø $\frac{7}{2}$ 1775, † i Kbh. $\frac{25}{3}$ 1856, begr. $\frac{31}{3}$ paa Assist. Kgd.¹⁾ Formodentl. opkaldt efter Overhofmester Reitzenstein (jvf. Personalh. Tidsskrift 2. R. VI, 16). $\frac{30}{11}$ 1796 Pikør paa Staden Kbhvns Veje udenfor Portene, $\frac{5}{4}$ 1805 Brolægningsinspecteur i Kbh.

¹⁾ Gravsted kjøbt til $\frac{19}{7}$ 1969 (nu Afdeling E 1032).

Premierlt. og Adjutant ved Livjægercorpset med Anciennetet fra $\frac{8}{1}$ 1802, $\frac{9}{12}$ 1803 charact. Capt., deltog i Kampen 1807, Capt. 1809, Major 1832, Oberstlt. 1837, entl. med Obersts Charakter og med 400 Rdl. som Vartpenge $\frac{1}{7}$ 1842. Rodemester i Kbh. $\frac{28}{10}$ 1836 R. af D. Livjægerskydeselskabet har ladet hans Billede male af Portraitmaler Monies. Jvf. E. L.: Kongens Livjægercorps før og nu, S. 24, 26 og 55. Selmer, Necrol. Saml. II, 246. G. $\frac{25}{3}$ 1802 (Trinit. K. Kbh.) m. Cathrine Marie Lindbom, D. af Garvermester Zacharias L., † $\frac{6}{5}$ 1841, 59 Aar gl.

Børn V. 1—8.

- V. 1. Zacharias Arnold Tronier, f. $\frac{1}{12}$ 1803, dbt. $\frac{3}{2}$ 1804 (Vor Frue K. Kbh.), † $\frac{28}{2}$ 1809.
- V. 2. Cathrina Maria Tronier, dbt. $\frac{7}{4}$ 1806 (Trinit. K.), † ugift $\frac{14}{7}$ 1864 (Vor Frue Kbg.).
- V. 3. Wolfine Tronier, † $\frac{26}{3}$ 1808, $\frac{3}{4}$ Aar gl. (Vor Frue Kbg.).
- V. 4. Caroline Arnoldine Tronier, dbt. $\frac{14}{6}$ 1810 (Garnis. K.), † ugift $\frac{9}{11}$ 1838 (Vor Frue Kbg.).
- V. 5. Dorothea Zacharine Tronier, dbt. $\frac{11}{8}$ 1812 (Garnis. K.), † ugift $\frac{27}{2}$ 1861 (Vor Frue Kbg.).
- V. 6. Christian Carl Tronier, f. $\frac{13}{2}$ 1814, dbt. $\frac{14}{10}$ s. A. (Garnis. K.), † $\frac{27}{11}$ 1814 (Vor Frue Kbg.).
- V. 7. Andrea Cecilie Tronier, f. $\frac{8}{10}$ 1815, dbt. $\frac{19}{4}$ 1816 (Garnis. K.), † $\frac{4}{5}$ 1863. G. m. Georg Frederik Sophus Falkenberg, f. $\frac{19}{2}$ 1811, $\frac{22}{1}$ 1849 Capt. II i 1. Reservebat., † (falden) ved Idsted $\frac{25}{7}$ 1850, bisat i Flensborg 28. Juli, senere ført til Kbh.; begr. i Svigerfaderens Gravsted. Jvf. V. Richter, Den danske Militæretat. Cohen, Krigen 1850, S. 71.
- V. 8. Carl Friderich Tronier, f. $\frac{3}{1}$ 1818, dbt. $\frac{27}{9}$ s. A. (Garnis. K.). $\frac{1}{5}$ 1839 Secondlt. i 1. Livregim., $\frac{1}{7}$ 42 ansat i 1. Bat., $\frac{27}{5}$ 48 Premierlt., $\frac{13}{9}$ 48 R. af D. (V. Richter, Den danske Militæretat). I Selmers Necrol. Saml. II, 246 hedder det om ham: »dødelig saaret i Fredericia-Slaget. . . . Han døde af sit Saar 8. Juli 1849 paa Billeshave Lazareth, bisat i Veilby Kirke 12. [11te!] Juli, ført til Kjøbenhavn og begravet [12te Juli] paa Frue Assistentens-Kirkegaard [i Faderens Gravsted]. Dygtig og tapper Officer, meget afholdt af General Rye for koldblodig Uforfærdethed«. Hos Cohen (Krigen 1849, S. 86) fortælles: »Blandt de saarede var en Løjtnant T., en herlig Karl, modig som en Løve. Hans Forlovede og Svigerforældre vare herovre at besøge ham; han led frygtelig, men idet han blev baaret op, sagde han: ak, Gud give, jeg maatte leve! jeg vilde gjerne lide, hvad det skulde være; men jeg vil saa nødig dø, jeg har saa meget at leve for. Da han blev bragt ind paa Billeshave, var han

død.« »Det fortalte maa upaatvivlelig gjælde C. F. Tronier«, mener Selmer, og det forholder sig ogsaa virkelig saaledes. Troniers Forlovede var Kirstine Johanne Kidde, en Datter af Gaardbruger Henrich Kidde og Hustru Sophie Marie Sager i Kidde, Jellinge Sogn (f. s. St. $\frac{2}{4}$ 1821, forlovet med Tronier $\frac{26}{10}$ 1848). Den saarede overleverede til Capitajn Søderberg¹⁾ Uhr, Ring og Billede og bad ham om at bringe disse Gjenstande til Kjæresten. Søderberg rejste da efter Krigen over dermed. Siden blev han Enkemand 2den Gang, og han blev saa $\frac{30}{10}$ 1854 selv forlovet og senere gift med nævnte Kirstine J. Kidde. — I Berlingske Tidende for den 17. Juli 1849 findes følgende Digt af P. F. Friis:

†
CARL F. v. TRONIER.
For Heltedøden
I Seiersmorgenrøden,
For blomstersmykte Baare —
Vi ei har Taare;
Men for din Pige,
Trøstløse, elskelige, —
Og for din gamle Fader,
Som Du forlader!

Men naar de græder,
Omstraaler dem din Hæder,
Med Stolthed, Fryd og Smerte,
Ved Danas Hierte!

- IV. 8. Erik Tronier, døbt i Sorø $\frac{21}{8}$ 1776. Død ung; nævnes ikke i Skiftet efter Faderen 1800.
- IV. 9. Georg Christian Tronier, døbt i Sorø $\frac{8}{7}$ 1778, f. $\frac{2}{7}$; † i Kbh. $\frac{19}{4}$ 1871. I nogle Aar til Søs. 1800 Maanedslieut. ombord i Prøvesten, men blev syg. 1808 Lieutenant i Fyenske Infanteriregiment og 2den Lærer ved Skolen; søgte og fik Afsked paa Grund af Sygdom, men uden Pension. 1814 virkelig Krigscancellisecretair. Fik 1817 kgl. Tilladelse til at have Bispising i Forening med Billiard, men benyttede ikke Bevillingen. $\frac{10}{6}$ 1823 Materialskriver paa Kronborg, afsked. $\frac{29}{12}$ 1830. Toldbetjent i Kbh. G. $\frac{8}{9}$ 1809 (Garnis. K. Kbh.) m. Sophie Frederikke Welsing (Weltzien), f. i Kbh. $\frac{13}{9}$ 1779, † s. St. $\frac{8}{9}$ 1868 (D. af Skomager Christian Friederich Welsing (Weltzien) og Christiane Maria Hoffmeyer), Enke efter Candidat og const. Assessor Engelbreth Hesselberg, som døde i Kbh. $\frac{1}{5}$ 1806 (Vor Frue Kbg.). $\frac{5}{1}$ 1813 mistede Tronier ved Pengeforandringen $\frac{5}{6}$

¹⁾ Peter Henrik Josef Theodor S., † som Major i Kbh. $\frac{16}{3}$ 1903.

af den Formue, han havde faaet med sin Hustru, og tabte Resten ved Fallitter. Hans Hustru brækkede ved et Fald paa Stuegulvet Hoftebenet, maatte derfor holde Sengen i 5 Aar.

Børn V. 1—7 (skal have havt 8).

- V. 1. Carl Christian Tronier, f. i Kbh. $\frac{8}{9}$ 1809, dbt. $\frac{26}{12}$ s. A. (Garnis. K. Kbh.), conf. 1825 i Helsingør (Sct. Mariæ K.), † i Kbh. $\frac{7}{8}$ 1877. 1836 Skriver ved Ingenieurcorpsets Vejcontoir. 1848 Skriver ved Artilleribrigaden. 1848—50 Depotforvalter i Odense. 1852—54 Secretair i »Bondevennernes Selskab«. 1853 Medstifter af »Folkevennernes Selskab« (en Tid Medbestyrer). $\frac{25}{1}$ 1854 Medstifter og Medbestyrer af »Den danske Haandværkerforening«. $\frac{3}{8}$ 1853 Folkethingsmand for Kbhvns Amts 5te Valgkreds, mødte paa 5te Rigsdag og i 6te Rigsdags 1ste Session. $\frac{16}{7}$ 1855 cst. som Branddirecteur i Merløse Herred, senere Branddirecteur i flere andre Districter paa Sjælland. Har bl. a. skrevet: Kortfattet Beskrivelse af Roskilde Kjøbstad, med en Grundtegning. Kbh. 1845. Jvf. Erslew, Forfatterlexik. III (Supplem.). Barfod, Dansk Rigsdagskalender I, 237. Biogr. Lexik. G. 1) med Helga Petersen, † $\frac{11}{6}$ 1841, 27 Aar gl., D. af Lotto-Assistent, cand. phil. Otto Darries P. og Abigael Dorothea Colvig. G. 2) m. Frederikke Jacobine Gram, † i Kbh. $\frac{5}{9}$ 1894 (D. af Skibscapt. og Tracteur Johan Frederik G.), g. 1) $\frac{13}{12}$ 1839 m. Styrmand Johan Nicolai Brinckmann (f. $\frac{11}{4}$ 1810, † $\frac{28}{1}$ 1840).

Børn (med 2den Hustru) VI. 1—3.

- VI. 1. Christian Frederik Tronier, f. i Kbh. $\frac{3}{10}$ 1854. Bogholder s. St.
- VI. 2. Vilhelm Julius Tronier, f. i Kbh. $\frac{5}{6}$ 1857. Pharmaceut. † ugift i New York.
- VI. 3. Johan Nicolai Tronier, f. i Nestved $\frac{26}{1}$ 1861, dbt. i Sct. Peders K. $\frac{21}{5}$ s. A. 1876 Volontær i Landbygningernes alm. Brandforsikring. 1898 Branddirecteur paa Frederiksberg. 1899 Directeur for Landbygningernes alm. Brandforsikring. $\frac{18}{8}$ 1911 R. af D. Været Secretær i Arbejdsgiverforeningen og Medstifter af Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring. G. $\frac{3}{11}$ 1893 m. Ella Augusta Brandt, f. i Vejle $\frac{12}{12}$ 1873, D. af Grosserer I. H. Brandt og Augusta Bekkevold.

Børn VII. 1—2.

- VII. 1. Johnny Dagmar Tronier, f. i Kbh. $\frac{9}{1}$ 1896.
- VII. 2. Axel Erik Tronier, f. s. St. $\frac{19}{5}$ 1907.

V. 2. Carl August Tronier, dbt. $\frac{9}{5}$ 1811 (Garnis. K.), † i Kbh. $\frac{19}{7}$ 1853. Handelsfuldmægtig. Frivillig ved Depotet. G. 1851 m. Emilie Christine Larsen, f. $\frac{22}{12}$ 1823, † i Kbh. $\frac{1}{2}$ 1902. Ingen Børn.

V. 3. Julius Tronier, f. $\frac{23}{12}$ 1814, dbt. $\frac{29}{5}$ 1817 (Holmens K.), † i Skjern $\frac{31}{3}$ 1854; Vejopsynsmand. G. m. Ane Cathrine Søndersø, f. i Kolding $\frac{17}{9}$ 1820, † i Heager, Øse Sogn, $\frac{21}{2}$ 1887, D. af Kvartermester Niels Hansen S. og Abelone Marie Hansdt.

Børn VI. 1—6.

VI.1. Niels Christian Tronier, f. i Ribe $\frac{16}{11}$ 1840, dbt. i Domkirken $\frac{7}{3}$ 1841. Maler i Vester Nebel ved Kolding. † paa Viborg Sindssygeanstalt $\frac{18}{8}$ 1878. G. $\frac{18}{6}$ 1870 (Vester Nebel) m. Ane Elisabeth Andreassen, f. $\frac{21}{9}$ 1845, † i Kolding $\frac{30}{3}$ 1888, D. af Marskandiser Hans Andreassen og Hanne

Børn VII. 1—3 (Nebel).

VII. 1. Hans Christian Julius Tronier, f. $\frac{19}{3}$ 1871. Gartner i Husum v. Kbh. G. $\frac{4}{11}$ 1906 (Nathanaels K. Kbh.) m. Flora Augusta Olsen, f. i Kbh. $\frac{3}{1}$ 1876.

Barn VIII. 1.

VIII. 1. Niels Christian Tronier, f. i Humlebæk $\frac{7}{8}$ 1907.

VII. 2. Julius Tronier, f. $\frac{15}{9}$ 1873. Stolemager i Sundby (Amager). G. $\frac{10}{6}$ 1898 (Kbh.) m. Else Kirstine Jensen, f. $\frac{10}{9}$ 1871, D. af Arbejdsmand.

Børn VIII. 1—4.

VIII. 1. Robert Christian Hans Tronier, f. $\frac{26}{7}$ 1898.

VIII. 2. Elis Hagbart Tronier, f. $\frac{31}{12}$ 1899.

VIII. 3. Gerhardt Julius Tronier, f. $\frac{1}{6}$ 1903.

VIII. 4. Gerda Elisabeth Tronier, f. $\frac{14}{5}$ 1904.

VII. 3. Hanne Kathrine Tronier, f. $\frac{23}{2}$ 1876.

VI.2. Marie Sophie Frederikke Elisabeth Tronier, f. i Ribe $\frac{4}{7}$ 1843, dbt. i Cathrine K. $\frac{8}{8}$, † i Ringkjøbing $\frac{19}{7}$ 1845.

VI.3. Georg Christian Carl Tronier, f. i Ringkjøbing $\frac{27}{3}$ 1846, dbt. i Kirken $\frac{31}{5}$. Glarmester i Hajstrup, Øsby Sogn. G. $\frac{21}{11}$ 1872 (Frørup) m. Mathilde Frederikke Moltrup, f. i Assens $\frac{9}{3}$ 1852.

Børn VII. 1—8.

VII. 1. Ane Marie Martha Tronier, f. $\frac{22}{1}$ 1873, g. 1894 m. Niels Jepson, f. i Sverig. De bo i Haderslev.

- VII. 2. Marie Christine Tronier, f. $24/1$ 1875. G. 1904 m. Herman Elster, Contorist i Bremen.
- VII. 3. Ottine Julie Tronier, f. $30/12$ 1877. G. m. Togfører Andreas Schüren i Elmshorn.
- VII. 4. Julius Olaf Petersen Tronier, f. $10/4$ 1880. Bager i Elmshorn. G. m. Helene Krøger.
- VII. 5. Georg Christian Carl Tronier, f. $26/3$ 1883. Snedker.
- VII. 6. Martine Frederikke Tronier, f. $5/10$ 1885, † 1887.
- VII. 7. Niels Christian Tronier, f. $13/2$ 1888. Smed.
- VII. 8. Oluf Petersen Moltrup Tronier, f. $24/8$ 1890. Maler.
- VI. 4. Marie Sophie Frederikke Elisabeth Tronier, f. i Skjern Sogn $24/2$ 1847; G. (Kbh.) m. Peter Nielsen. Hun døde, efter at have født en Dreng, som fik Navnet Tronier Hugger Nielsen.
- VI. 5. Meta Villiamine Tronier, f. i Skjern $22/4$ 1851. G. $1/12$ 1870 (Øse) m. Villads Thomsen Pedersen, Husmand i Heager, Øse Sogn.
9 Børn.
- VI. 6. Julius Tronier, f. i Skjern $11/10$ 1853. G. $7/10$ 1886 (Stadil) m. Thora Constance Holm, f. i Sir 1855, D. af Kirkes. og Skolel. Simon Peter Christian Holm og Marren Tusager. Drejer i Silkeborg.
Ingen Børn.
- V. 4. William Tronier, f. $24/2$ 1816, dbt. $29/5$ 1817 (Holmens K.). $1/5$ 1832 Kadet, $1/5$ ($1/1$) 1837 Secondlt. i Fyenske Infanteriregiment, $18/4$ 1838 forsat til Kongens Regiment, $1/7$ 1842 Premierlt. i 10. Bataillon. Dødelig saaret i Slaget ved Slesvig 23. April, taget til Fange, † paa det fjendtlige Lazareth i Slesvig $1/5$ 1848, begr. paa Frederiksberg Kirkegd. $4/5$ (Cohen, Krigen 1848, S. 88). »Særdeles gode Evner, navnlig gode Sprogkundskaber« (Selmer, Necrol. Saml. I, 470).
- V. 5. Frederik Tronier, f. c. 1819, † i Kbh. $16/9$ 1898. Tømmer-svend.
- V. 6. Sophie Frederikke Tronier, f. $24/8$ 1819, † ugift $23/8$ 1841 (Vor Frue Kbg. Kbh.).
- V. 7. Georg Christian Tronier, f. $24/12$ 1822. Secondlt. ved 7. Liniebataillon. Med i Krigen. Kom syg til Kbh. † af Svindsot paa Garnisons-Hospitalet $16/12$ 1848. Jvf. Selmer, Necrol. Saml. I, 470.

- III. 2. Nicolai Tronier. Skriver ved det tyske Toldcontoir paa Rentekamret i Kbh. $\frac{5}{4}$ 1763 Told- og Licent-Forvalter i Hejlighenhafen, † s. St. $\frac{15}{11}$ 1786, 52 Aar 10 M. gl. G. i Aug. 1760 (Kbh.) m. Susanne Gebauer, dbt. $\frac{12}{7}$ 1740 (D. af Bøsemager Andreas G. og Charlotte Amalie Christensdt.). Hun levede ved Mandens Død, og de havde da ingen Livsarvinger.
- III. 3. Hans Joachim Tronier, † 51 Aar gl. i Haderslev $\frac{13}{5}$ 1787: »ist beständig unsinnig gewesen«. »Ganz vom Verstande zu keinen Dingen geschickt, auch unter ständiger Aufsicht sein muss«, hedder det i Testamentet af 1765, hvori der sikres ham Tilsyn og Underhold.
- III. 4. Erik Tronier, dbt. i Haderslev $\frac{17}{4}$ 1739, † s. St. $\frac{28}{8}$ 1807. Fik 23. Aug. 1765 kgl. Bevilling til i Stedet for sin Broder Christian Carl at være Faderens Adjunctus cum jure succedendi. Gav Broderen 700 Rdl. derfor og skulde desuden underholde sin vanvittige Broder eller i Stedet derfor betale 40 Rdl. aarlig. »1767. 27. Octbr. Erich Tronier als Sohn des hiesigen Stadtkochs Hans Joachin Tronier und Successor in officio den Bürger-Eid geleistet« (Borgerskabsbogen). Havde mange Controverser i Anledning af Privilegiet, en fhv. Raadmand Gydesen i Haderslev var i en Erklæring af $\frac{4}{4}$ 1783 især grov imod Tronier. — G. 1) m. Marie Elisabeth Andersen, † $\frac{25}{7}$ 1776, 44 Aar gl., D. af Andreas A. og Catharina Clausen i Arrild. G. 2) m. Marie Haunstrup fra Kolding, † $\frac{29}{4}$ 1801, 56 Aar gl.

Børn IV. 1—5 (1. med 1ste Hustru).

- IV. 1. Hans Joachim Tronier, f. $\frac{12}{10}$ 1765, † $\frac{4}{1}$ 1766.
- IV. 2. En dødfødt Søn, begr. $\frac{8}{4}$ 1778.
- IV. 3. Hans Joachim Tronier, f. $\frac{29}{8}$ 1781, † $\frac{7}{11}$ s. A.
- IV. 4. Peter Esckel Tronier, f. i Haderslev $\frac{29}{5}$ 1783, dbt. $\frac{31}{5}$; † s. St. $\frac{21}{2}$ 1812. Kjøbmand i Haderslev; fik Borgerskab $\frac{22}{2}$ 1810: »Peter Esch. Tronier, Bùrgersohn, Handelstreibender und Hauseigener« (Borgerskabsbogen). Deputeret Borger s. St. G. m. Anna Helene Wind (D. af Peder Pedersen W. og Anne Jensen i Galsted), † $\frac{19}{1}$ 1822, 46 Aar gl. G. 1) m. Borger og Kromand Jes Henrich Nissen i Haderslev.

Børn V. 1—2.

- V. 1. Heinrich Tronier, f. i Haderslev $\frac{11}{5}$ 1810, dbt. $\frac{31}{5}$; † i Kbh. $\frac{28}{1}$ 1892. Som Kvartermester i Gardehusardivisionen Dbm. $\frac{28}{6}$

1845. 1850 Graver ved Garnisonskirken i Kbh., siden Overgraver s. St.; Afsked som saadan $11/5$ 1890. G. m. Margrethe Marie Marcussen, † i Kbh. $9/9$ 1895.

Børn VI. 1—5 (Kbh.).

VI. 1. Henriette Cathrine Magdalene Tronier, f. $21/1$ 1840. G. $4/5$ 1881 (Garnis. K. Kbh.) m. Peter Frederik Julius Fun-
der, f. i S. Onsild $7/11$ 1823 (S. af Sognepr. Jørgen Christian
F. og Mette Marie Schytte), Stud. Aarhus 1842, cand.
theol. $2/11$ 1847 (laud.), p. Cap. Tamdrup $28/9$ 1849, ord. $19/10$,
Sognepr. Blære-E. $8/11$ 1860, Bregninge-B. $5/7$ 1865, Spjelle-
rup-S. $4/5$ 1880, entl. $11/11$ 1904, † paa Frederiksberg $16/10$ 1912.
(G. 1) $17/6$ 1851 [Hjembæk] m. Ingeborg Marie Charlotte
Sophie Basse, f. $17/6$ 1826 [Hammel], † $16/11$ 1859, D. af
Provst Niels Fred. B. og Joh. Christiane Soph. Faber;
2) $12/12$ 1861 [Tamdrup] m. Cathrine Sophie Vilhelmine
Reedtz, f. $14/6$ 1836 [Bisgaard], † $23/4$ 1875, D. af Kam-
merherre Otto Arenfeldt R. og Helga Magd. Boisen).

1 S. 1 D.

VI. 2. Axel Thorvald William Tronier, f. $16/6$ 1842. Capitajn i
Triest. G. m. Adelheid Ramann, f. i Triest $9/12$ 1859,
D. af Kjøbmand Justus Ramann.

Børn VII. 1—4.

VII. 1. Heinrich Gustav Adolf Tronier, f. $4/7$ 1888, † $22/5$
1894.

VII. 2. Frits Gustav Tronier, f. $15/3$ 1890.

VII. 3. Margrethe Louise Theodora Anna Tronier, f. $2/3$
1892.

VII. 4. Helene Anna Louise Theodora Valborg Tronier, f.
 $16/7$ 1894.

VI. 3. Adolf Marcus Henrich Tronier, f. $7/2$ 1845. Fhv. Land-
mand i Sverig. G. $/3$ 1872 (Sct. Johannes K. Kbh.) m.
Nanna Victoria Kjerkegaard, D. af Niels Vilhelm Kjerke-
gaard, Sygehuslæge i Holbæk.

Børn VII. 1—2.

VII. 1. Charlotte Margrethe Tronier, f. i Hersløf $11/2$ 1873.
G. $1/11$ 1895 m. Gustav Bengtson Amin, f. i Oxie
 $5/7$ 1856, S. af Cantor og Folkeskolelærer Nils
Bengtson og Inger Erlandsson, efter Studier i
Malmø Stud. i Lund 1877, cand. theol. $29/9$ 1883,
practisk Exam. $15/5$ 1884, ordin. $20/5$ s. A., Pre-
bendecomminister i Stångby 92—97, Kyrkoherde
 $15/5$ 96 i Bjersløf (tiltraadte 98), 1905 i Ofraby-B.
2 S. 1 D.

VII. 2. Johanne Tronier.

- VI. 4. Victor Bernhard Georg Tronier¹⁾, f. $24/1$ 1848. Assistent i Firmaet C. K. Hansen i Kbh. G. $18/2$ 1876 m. Laura Anna Andrea Neiiendam, f. $28/5$ 1850, D. af Melhandler Neiiendam og Julie Aminde. Børn VII. 1—4.
- VII. 1. Axel Henry Tronier, f. $23/8$ 1876, † $2/4$ 1894.
- VII. 2. Valborg Julie Margrethe Tronier, f. $14/7$ 1878. G. $24/1$ 1899 m. Handelsgartner Kjerullf Møller.
- VII. 3. Johanne Emmy Carla Tronier, f. $14/4$ 1880. G. $8/5$ 1906 m. Gartner Hans Petersen Møller.
- VII. 4. Laura Anna Andrea Tronier, f. $6/8$ 1887. G. $4/5$ 1910 m. Alfred Otto Jørgensen, Vinhandler i Odense.
- VI. 5. Anna Helene Elise Tronier, f. $14/7$ 1851. G. m. Anton Simonsen, f. $11/5$ 1841, Overtelegraphist, Bestyrer af Børsstationen i Kbh.
- V. 2. Erich Tronier, f. i Haderslev $22/9$ 1811, † s. St. som ugift Farversvend $1/6$ 1863. Fik ved Contract af $17/1$ 1838 Bødker Baltzer Friederich Troniers Hus i Gl. Haderslev med den Forpligtelse at yde Bødkeren fri Bolig og Pleje (jvf. S. 19).
- IV. 5. Hans Joachim Tronier, f. $9/9$ 1786. Levede ved Faderens Død.
- III. 5. Sophie Tronier, dbt. i Haderslev $24/5$ 1740. G. s. St. $29/3$ 1761 m. Sergent Diederich Emilius Wilckeling.
- III. 6. Andreas Tronier, dbt. i Haderslev $15/8$ 1742. Var død, da Faderen gjorde Testamente 1765.
- III. 7. Joachim Christopher Tronier, dbt. $14/10$ 1743 (Haderslev), † i Kbh. $11/5$ 1822 (Trinit. Kbg.). Stud. 1762, cand. theol. $4/6$ 1767 i Kbh. (haud illaud.). Oprettede derefter s. St. et Institut (det franske og tyske Seminarium), hvis Inspecteur og Førstelærer han var indtil Aaret 1784; købte da en Tjeneste som Regimentskvartermester, men maatte snart efter paa Grund af Familieomstændigheder afstaa den igjen »for ikke at rejse til Jylland« — fortæller han $27/10$ 1798 i en Ansøgning om en Ansættelse ved den dan-

¹⁾ Jvf. Joh. Madsen, Danmarks Kirker, S. 725.

ske og norske Speciesbank, i hvilken Ansøgning han tillige bemærker, at han ikke siden havde været saa lykkelig at faa en anden Tjeneste, og at det var tungt for ham, da han sad med Kone og 6 Børn. — Han døde i Springgade hos Skolelærer Møller: ingen Meubler, Klæderne vurderede til 7 Rdl.; ejede nok 4,000 Rdl. — var 1803 Ejer af Nybrogade 21 —, Begravelsen kostede 75 Rdl. 4 $\frac{1}{2}$. — G. $\frac{20}{6}$ 1777 (Chrhvn.s Frelsers tyske Kbg.) m. Anna Rosine Køppen, f. $\frac{27}{3}$ 1758, † $\frac{4}{10}$ 1813 (Hellig. Kbg.), D. af Billedhugger Joh. Christoph Køppen.

. Børn IV. 1—6.

- IV. 1. Emilie Marie Tronier, f. $\frac{12}{1}$ 1779, dbt. $\frac{26}{1}$ (Frelsers tyske Kbg.), † $\frac{23}{2}$ 1807. G. $\frac{18}{5}$ 1804 m. Skolelærer, Student Johan Jacob Engelsen (S. af Institutbestyrer Hans Engelsen og Elisa Fuhr), † 1810, begr. $\frac{2}{12}$ (Trinit. Kbg.). 1 D. Han g. 2) m. Wilhelmine Pauline Marie Sommer, som overlevede ham.
- IV. 2. Joachim Christopher Tronier, f. $\frac{18}{1}$ 1781, dbt. $\frac{1}{7}$ (Frelsers tyske Kbg.), † som Student i Kbh. $\frac{28}{8}$ 1802 (Trinit. Kirkes Ligbog II). »For sine grundige Indsigter elsket og æret af alle sine Foresatte og medstuderende Colleger« (Adresseavisen).
- IV. 3. Anna Christiane Rosine Tronier, f. $\frac{24}{5}$ 1783, dbt. $\frac{6}{6}$ (Frelsers tyske Kbg.); † $\frac{9}{1}$ 1851. G. $\frac{16}{9}$ 1801 (Citadel. Kbh.) med Christian Robertus Maximil Julius v. Barnekow, f. i Rendsborg $\frac{14}{4}$ 1767 (S. af Oberstlt. Wilhelm Zacharias v. B. og Sophia Juliana Christina Henriette Amoena v. Johnn), † $\frac{10}{9}$ 1830 i Kbh. Han blev 1786 Officer, 1800 Capt., 1808 Major; 1816 entl. og udnævnt til Oberstlt. 4 Børn. Se F. Krogh, Dansk Adelskalender, S. 67 ff. A. Barnekow, Anteckningar om Slakten Barnekow (Kristianstad 1908), S. 51 f. Danmarks Adels Aarb. 1912, S. 67.
- IV. 4. Sophie Frederikke Tronier, f. $\frac{12}{8}$ 1785, dbt. $\frac{2}{9}$ s. A. (Frelsers tyske Kbg.), † i Lyngby $\frac{6}{10}$ 1845, begr. s. St. $\frac{11}{10}$. G. $\frac{29}{7}$ 1812 (Frederiks tyske K. Kbh.) m. Landmand Adam Gottlob Henrik Severin Kraft, dbt. $\frac{24}{7}$ 1752 (Sorø), † i Kbh. $\frac{15}{4}$ 1828 (S. af Justitsraad, Landsdommer Peder Kraft og Birgitte Borthuus), cand. jur. 1775 (laud.), 1781 Vice-Landsdommer i Sjælland og Møen, 1783 virkelig Justitsraad, 1789 tillige Landsthingshører og Skriver, mistede 1795 ifølge en Højesteretsdom sine Embeder, levede siden som Privatmand. Var 1783-1791 Ejer af Ødemark og Skatteløvgaard, men døde som fattig Patient paa Almindelig Hospital. Han blev 1) g. $\frac{17}{6}$ 1781

m. Charlotte Amalie Trolle (f. $\frac{4}{7}$ 1750, Hofdame hos Dronning Caroline Mathilde; separ., † $\frac{28}{7}$ 1814), D. af Kammerherre, Oberst Herluf Trolle og Anna Trolle Gersdorff. Ogsaa fra sin 2den Hustru blev han separeret — $\frac{3}{8}$ 1814 og $\frac{24}{6}$ 1817. »16. April 1828 indfandt Skiftekommisionen sig i Huset Nr. 228 paa Skidentorvet for at foretage Skifte efter ham. Ved Forretningen tilstede den afdødes separerede Hustru Sophie Frederikke fød Tronier, som tilkjendegav, at den afdøde efterlader sig en Datter Frederikke Bergitte. Hun anviste den afdødes her beroende Efterladenskaber, som blev annoteret og forseglet saaledes: 1 Skriverpult, Klappen forseglet, begge Skabene ledige; 1 liden Reol med adskillige Bøger, hvilke bleve indlagte i en Kuffert, som blev forseglet; 1 Kurv; 1 Kasse; 1 Par Støvler. Videre end anført blev ikke anvist, og Comparentinden erklærede, at den afdøde ej har efterladt sig videre end anført. Comparentinden besørger Begravelsen imod at erholde Boet udlagt. Herved heroer det« (Kgl. Lands Overrets etc. Forseglingsprotokol Nr. 5, S. 288). Jvf. Erslews Forfatterlexik. II, 52 f. og Supplem. II, 85.

- IV.5. Jochumine Nicoline Dorothea Tronier, f. $\frac{20}{2}$ 1788, † $\frac{17}{3}$ 1841 (Chrhvns Frelser's Kbg.). G. 1815 m. Hans Peter v. Benzon, f. $\frac{10}{1}$ 1749, † i Kbh. $\frac{5}{12}$ 1817 (S. af Johannes Benzon til Sohngaardsholm og Frederikke Sophie de Witth), Premierlt. i Søndenfjeldske Dragonregim. 1773, Captlt. 1788, Capt. 1789, Sc. Major 1800, Pr. Major 1804, charact. Oberstlt. 1808, Oberstlt. 1810, Afsked 1812. Han var gift 3 Gange: 1) $\frac{24}{11}$ 1769 m. Ida Louise Comtesse Holck, f. $\frac{27}{6}$ 1743, † $\frac{3}{4}$ 1772 (D. af Schach Wittinghof Holck, Greve til Wraae, og Chr. Birgitte Bille); 2) $\frac{29}{10}$ 1773 m. Antoinette Charl. Chr. Arenstorff, f. 1757, † $\frac{18}{1}$ 1813 (D. af Frederik A. — til Overgaard — og Øllegaard Sophie Ide v. Rantzau); separ. Ogsaa fra sin 3die Hustru blev v. Benzon separ.; hun meldte nemlig sin fra Bord og Seng fraskilte Mand død paa Frederiks Hospital $\frac{5}{12}$ 1817. Boet delt. Begravelsen kostede 227 Rdl.

1 Søn.

- IV.6. Christian Frederik Tronier, f. $\frac{1}{10}$ 1792. Var død, da der holdtes Skifte efter Faderen (1822).
- III.8. Baltzer Friederich Tronier, f. i Haderslev $\frac{31}{3}$ 1767, † som Enkemand uden Børn $\frac{18}{6}$ 1840. Bødker; fik Borgerskab i Haderslev $\frac{11}{7}$ 1793. Ejede et Hus (i Gammel Haders-

lev), som 1838 blev overdraget til Farver Erich Tronier (se S. 17). G. $20/_{11}$ 1792 m. Elisabeth Petersdt., D. af Peter Rasmussen og Bodel Catharina Peters i Vonsild.

- II. 4. Nicolai Tronier, f. i Haderslev, † i Nordborg $14/2$ 1776, 70 Aar gl. Fik $17/6$ 1737 Borgerskab i Kbh. som Værts-husholder («Theskjænker», «Themand»); boede flere Aar i Snaregade. $27/1$ 1746 Controleur og Visiteur i Nordborg. Søgte flere Gange om Lønningstillæg, saaledes ogsaa 1770, havde da kun 50 Rdl. i Gage, ved den sidste Toldforordning mistet en Del af sine ringe Sportler. Toldbestyrelsen havt den Hensigt at bringe ham i Forslag til et bedre Toldembede; men da han var en gammel Mand med en talrig Familie og uformuende, vilde han kun være tjent med en anseelig og hurtig Forfremmelse; blev derfor indstillet til for sin uegennyttige Tjenesteiver at faa et aarligt Tillæg af 25 Rdl. Kongen bevilgede ham for Livstid det foreslaaede Tillæg. G. m. Helvig Iversdt. Thaarup.

Børn III. 1—8 (2—5 Helligg. K., 6. Nicolaj K.).

III. 1. Maria Tronier, confirmeret i Nordborg 1748.

III. 2. Christian Carl Tronier, dbt. $30/3$ 1735.

III. 3. Johanne Tronier, dbt. $24/5$ 1737.

III. 4. Iver Tronier, dbt. $2/1$ 1739.

III. 5. Ingeborg Kirstine Tronier, dbt. $17/6$ 1740.

III. 6. Iver Tronier, dbt. $15/10$ 1742.

III. 7. Anna Margrethe Tronier, dbt. $20/7$ 1744.

III. 8. Metta Catharina Ida Tronier, dbt. i Nordborg $3/5$ 1748, s. St. confirm. 1763 og $11/10$ 1774 g. m. Gregorius Friderich Zoffmann, Advokat (Ejer af Lysmose ved Nordborg), som døde $31/7$ 1810, 71 Aar gl.

En Søster til foran nævnte Nicolai Tronier var maaske Salome Tronier, † 1765, begr. $28/10$, 65 Aar gl., g. $5/4$ 1735 (Sct. Petri K. Kbh.) m. Johan Georg Leitløfft, Enkemand (hans 1ste Hustru † 1734, begr. $9/9$), Gartner ved »Palaiet« (o: kgl. Gartner), boede i Magstræde, † $18/11$ 1766, 81 Aar gl. (Sct. Petri Kbg.). 3 S. 1 D. (af begge Ægteskaber).

En nær Slægtning til samme Nicolai Tronier var Johanne Elisabeth Tronier, † $2/12$ 1781, 69 Aar gl. (Helligg. Kbg. Kbh.), g. $1/12$ 1738 (Sct. Nicolai K. Kbh.) m. Henrik Hjort, dbt. $13/12$ 1702 (Hillerød), S. af Rasmus Pedersen; † 1751, begr. $13/4$ (Brønshøj Kbg.); Stud. Fdbg. 1725; Skoleholder og (fra 1741) Degn i Brønshøj. Jvf. A. Petersen, Degnehist. S. 18. 6 S. 3 D.

Af andre Personer med Navnet Tronier kunne nævnes:

Johan Trohnier, Mundkoch i Slesvig; staar i Aarene 1691—95 opført for en Besoldung af 100 Rdl.; for Caterina Tronieres (formodentlig hans Kone) opføres 1694 »defraye behuef des Landt Rath Pogwisch Bediente 14 Rdl.« (Fürstl. Schlesw. Holsteinsche Cammer Rechnungen über Einnahme und Auszgabe).

Anna Dorothea Tronier, Datter af afdøde Hofrath Tronier i Slesvig, blev $\frac{6}{2}$ 1720 viet til Valentin Christopher Müller, venetiansk Lieutenant (Kirkebogen for Bøl i Angel).

Anna Sophia Dorothea, Datter af Vagtmester Tronier, døbt i Garnisons Kirke i Kiel $\frac{16}{2}$ 1725.

Kammerraad Johann Adolph Tronier, gift i Nicolai Kirke i Kiel $\frac{13}{2}$ 1744 med Enken Anna Meyer. Han var fra 1725—55 først Assessor, senere Raad i det hertugelige Rentekammer i Kiel.

Sex Breve fra Amtmand Herman Greve Wedel-Jarlsberg til Professor, Justitsraad Ludwig Manthey.

Meddelt af **L. Wagner.**

Johann Georg Ludwig Manthey, til hvem de efterfølgende Breve er skrevne, blev født i Glückstadt den 3. Juni 1769, Søn af Pastor Ludwig Manthey (f. $\frac{26}{3}$ 1735 i Friedeberg, Neumark, d. $\frac{26}{8}$ 1813 i København) og Sophia Dorothea Hermes (f. $\frac{20}{6}$ 1745 i Petznick, Pommern, d. $\frac{16}{1}$ 1826 i København). Da M. var 6 Aar gammel, kom han til København, hvor Faderen $\frac{9}{5}$ 1775 var kaldet til Præst ved Petri Kirke; 1785 blev han dimitteret til Universitetet, tog Philosophicum 1786 og studerede derefter Medicin. I Sommeren 1788 var han paa Togt med Orlogsskibet »Prindsesse Vilhelmine Caroline« som Overkirurg. Ved sin Hjemkomst blev han Lektor i Kemi ved chirurgisk Akademi, hvor han holdt Forelæsninger til Efteraaret 1790, idet han imidlertid havde taget pharmaceutisk-kemisk Examen. Den 19. August 1791 blev han gift med Augusta Günther (f. $\frac{16}{3}$ 1768, d. $\frac{6}{10}$ 1806, Datter af Apotheker Christopher Günther) og blev samtidig Ejer af Løveapotheket paa Amagertorv. 1795 overtog han atter Lektoratet i Kemi ved chirurgisk Akademi og blev $\frac{17}{4}$ s. A. overordentlig Professor i Kemi ved Københavns Universitet. 1796 blev Manthey adjungeret Bestyrelsen for den kongelige Porcellænsfabrik og var fra 1801 til 1812 Enebestyrer af Fabriken. — Ved Begyndelsen af det 19de Aarhundrede sluttede han Venskab med Grev Herman Wedel-Jarlsberg. Denne fik ham til at indtræde med en Femtepart i det Interessentskab (kgl. stadfæstet $\frac{22}{4}$ 1803), som købte de Ørholmske Fabriker (Ørholm og Nymølle Papirfabriker, et Garveri samt en Farvefabrik og en Oliemølle paa »Retræte« i Skodsborg). Han solgte Løveapotheket i 1805 og flyttede til Brede for bedre at kunne administrere Interessentskabets Virksomheder. Sidst i 1810 eller i 1811 lod et Flertal af Interessenterne Fabrikerne sælge, hvilket skal være sket uden Mantheys Viden eller Medvirken. Den 24. Januar 1808 ægtede han Ane Pauline v. Holten (f. $\frac{29}{3}$ 1785, d. $\frac{3}{3}$ 1855, Datter af Toldkontrollør Johann (Hans) v. Holten, f. $\frac{29}{6}$ 1741, d. $\frac{16}{2}$ 1816, og Anna Margaretha Abildgaard, f. $\frac{4}{11}$ 1747, d. $\frac{21}{8}$ 1826). I 1811 købte han Søllerødgaard, som han i 1812 mageskiftede med Falkensten ved Slagelse. 1807 var han bleven benaadet med Justitsraadtitelen, den 26. Januar 1809 blev han Ridder af Danebrog og den 18. Marts 1829 virkelig Etatsraad. Han døde den 18. Januar 1842 under et Ophold i København.

Angaaende Brevskriveren, Statsmanden, Lensgreve Johan Caspar Herman Wedel-Jarlsberg, f. 21. September 1779 i Montpellier, d. 27. August 1840 i Wiesbaden henvises til Professor Yngvar Nielsens Værk om ham og til sammes Biografi af ham i »Biografisk Leksikon«.

Blandt Mantheys efterladte Papirer findes kun de 6 her gengivne Breve fra Herman Wedel-Jarlsberg, saa det synes, at Brevvexlingen mellem dem ikke blev vedligeholdt, hvad enten Grunden maa søges i mulig Uoverensstemmelse angaaende det Ørholmske Interessentskabs Opløsning eller i de senere politiske Forhold. Mantheys Breve til Wedel-Jarlsberg eksisterer neppe mere; i ethvert Fald har Lensgreve H. Wedel-Jarlsberg oplyst til Meddeleren af disse Breve, at hans Bedstefader i sin Tid har brændt en Mængde Brevskaber, og at der paa Jarlsberg intet er tilbage af hans Korrespondance. — I Brevene er bibeholdt Wedel-Jarlsbergs Ortografi og Interpunktion.

Kongsberg, den April 1806.

Liebenswürdigster Professor! Schon vor geraumer Zeit würden Sie viele Linien von meiner Hand erhalten haben, wenn nicht Tausend einander kreuzende Ideen mein armseeliges Gehirn zu einem sehr unzusammenhängenden Chaos fast verwandelt hätten! — Ich erwünsche täglich tausendmal die Sendung nach Kongsberg — weil dieser Ort 12 Dänische Meilen von Bogstad und Christiania entfernt ist — dann tröste ich mich wieder durch Vorstellungen des Nutzens den ich vielleicht in diesem Sitze des beispiellosesten Elendes stiften werde! — Allein die Idee von der Entfernung von Christ^a — behält (ich kann es nicht läugnen) die Oberhand — An die lieben Freunde in Seeland dencke ich auch fleiszig — sowie an die Fabricken &c — Die Politick bekümmert mich nicht weniger. — Kurz Sie können sich leicht ohne weitere Einleitung meinen Gemüthszustand vorstellen — Dasz die Wege sehr schlecht waren und dasz ich dessenungeachtet so schnell wie möglich die Reise nach Ch^a vollendete (in 6 Tagen) können Sie wohl leicht begreifen — Der Aufenthalt dort wurde so lange ausgedehnt wie es schicklich zu seyn schien, da Kongsberg die Bestimmung der Reise war — dieses begreifen Sie wohl auch. — Aber dasz das Schicksal, das mir (glaub ich) sehr wohl will, es so gefügt, dasz ich den Tag vor der Confirmation der lieben K. A.¹⁾

¹⁾ Karen Kristiane Andrea Anker, f. ²²/₁₁ 1789, d. ¹⁹/₆ 1849, Datter af Godsejer, Kammerherre Peder Anker paa Bogstad.

die Nordische Hauptstadt erreichte, ist wahrhaftig nicht so leicht zu errathen — Dieses frappte mich mehr als ich es sagen kann — Ich war in der Kirche — wohnte dem Confirmationsschmause bey, sah und sprach das liebe Mädchen fast alle Tage in X^a — besuchte fleiszig den braven Vater auf Bogstad — und war sehr betrübt, dasz Amtspflichten mich nöthigten die fesselnde Stadt zu verlassen — Karen ist ein Göttliches Mädchen ohne schön zu seyn — Sie wird es alle Tage mehr und mehr. Ich will Sie, Liebster Freund! nicht mit langen Tiraden über mein kleines norwegisches Mädchen ermüden — Das musz ich Ihnen aber doch sagen — dasz sie meine werden muss wofern ich nicht unglücklich werden soll — Dieses Urtheil hat mein Herz unwiederruflich ausgesprochen, meine Vernunft bestätigt und es ist darnach mit unauslöschlichen Buchstaben im Innersten meiner Seele geschrieben worden — Sie wird mich ganz gewisz zum glücklichsten Ehemann machen — Sie hat alle Eigenschaften, die nach meinen Ideen hierzu nöthig sind, und viele mehr — Gott gebe nur dasz ich wieder in X^a wäre — Ich lebe zwischen viele Hoffnung und einige Furcht — Wenn ich mich nicht selbst täusche so sieht meine gute Karen mich schon mit freundlichem, mildern Augen an, als sie andere anzuschauen pflegt — Der Vater ist mir nicht ungünstig das kann ich wohl mercken. Wäre ich nur in X^a !!! Gott! wenn ich an Karen dencke (und das ist oft) so bin ich ein ganz anderer Mensch als sonst — ich fühle dasz ich so gut, so menschenfreundlich, so theilnehmend bin — ich umfasse die ganze Welt mit Liebe. Wäre Sie nur ganz entschieden mein! — es würde den heilsamsten Einflusz auf mein moralisches Wesen — mein eigentliches Ich — haben! — Nach ungefehr 3 Wochen ziehen Rosenkranz¹⁾ nach Hafslund — dann nimmt Anker die liebe Karen nach Bogstad — Kaum ist dieses geschehen, so nehme ich, zuzolge schon erhaltener Erlaubniz, auf einige Zeit mein Quartier auf Bogstad um der lieben Karen Gelegenheit zu geben mich zu kennen und wo möglich mich lieb zu gewinnen und Ihrer Gefühle bewusst zu werden — Diesen Ort verlasse ich dann nur als den glücklichsten oder den unglücklichsten der Menschen — Ich glaubte ich hätte einen Muth der allen Gefahren und allem Unglück Trotz bieten könnte — allein ich fühle doch dasz der Gedanke von dem Unglück das mich treffen würde wenn Karen mich nicht lieb gewönne, mich zum Zurückschauern bringt! — Ich zähle mit Sehnsucht die Tage und Stunden bis zur Abreise der Rosenkranzischen Familie — Wenn Karen keinen Schilling hätte sollte sie mein werden wenn ich mich auch mit tausend Teufels herumschlagen sollte —! Ich musz nun wohl

¹⁾ Marcus Gjøe Rosenkrantz, f. ²⁵/₁ 1762, d. ¹¹/₆ 1838, Kammerherre og Amtmand i Smaalenene, senere norsk Statsraad.

bald schlieszen denn Sie haben wohl schon längst mehrmals ausgerufen: Mein Gott wie die verliebten geschwäzig sind! — Von Kongsberg etwas Interessantes zu melden wäre wahrhaftig zu weitläufig — wohl auch zu voreilig — Hier sind keine Karen! — Eine fürchterliche Wirtschaft hat hier Statt gefunden das scheint klar und ich fürchte dasz hier nicht viel auszurichten ist solange der alte Sauerteig hier verbleibt. Das Elend ist gränzenlos! — Apropos — Sie müssen mir endlich sobald wie möglich wissen lassen wie die 2 Lehrburschen auf Orholm Niels O l s e n B r o e und Peer Peersen Graaten aus Kongsberg leben — Ihre Eltern haben auf verschiedenen Briefen keine Antwort erhalten und plagen mich um Nachrichten — die ich ihnen unmöglich geben kann — Zugleich wird gewünscht einen persönlichen L e b e A t t e s t vom Prediger loci und einen Attest von der Interessenschaft dass sie in der Lehre sind zu erhalten — dieses steht in Verbindung mit den Veranstaltungen bey Verabschiedigung der Mannschaft — Vermelden Sie Ihrer Frau meinen Respekt und grüenzen lieben Ludvig¹⁾ vom Ihrem aufrichtigen.

H. W. Jg.

Entschuldigen Sie gütigst dieses Geschmiere und seyn Sie so gütig mein schönes Deutsche nicht zu criticiren — Die Dinte ist ganz fürchterlich — Mauvais ouvriers, mauvais outils.

Bærum, d: 18. May 1807.

Mein liebster bester Manthey! Heute ist gar nicht daran zu denken für Ihren lieben freundlichen letzten Brief Dancksagungen abzulegen oder solchen zu beantworten — denn ich habe etwas Ihnen zu melden welches mich und daher auch Sie recht sehr interessirt — Vor 2—3 Tagen wurde bestimmt dasz weil P. A. noch schwach ist — Karen und ich wenn wir wollten zur Kirche reisen könnten — Ich wählte daher sobald wie möglich — und Morgen ist die Hochzeit in aller Stille — Dasz ich froh und ungeduldig bin versteht sich vom selbstem — ich habe weder Zeit noch Ruhe mehr zu schreiben — Daher schliesze ich für heute — Innig geliebter Manthey! — Adieu — Seyn Sie immer recht gut Ihren treuen aufrichtigen

H e r m a n.

Ich weisz kaum was ich schreibe — Nachmahl — Adieu —
NB. Morgen ist es eben ein Jahr seitdem K. mir den ersten Kusz gab. —

¹⁾ Ludvig Günther Manthey, f. $17/3$, 1797, d. $26/8$, 1876 som Etatsraad, fhv. Borgmester i Præstø.

Bærum den 12ten Aug. 1807.

Dasz Ihr Brief von 27ten v. M., liebster Professor mir nach einem so langen Stillschweigen unendlich willkommen war und dasz, wenn Sie auch noch viel weniger schrieben, ich Sie doch recht sehr lieben würde — habe ich hoffentlich nicht nöthig Ihnen zu wiederholen — Die Ursachen welche ich habe um Sie zu lieben, zu schätzen zu achten und Ihnen danckbar zu seyn sind so mannigfaltig und grosz dasz ein Brief mehr oder weniger in meinen Gesinnungen gar keine Veränderung bewircken kann — Hieraus müszen Sie aber gar nicht schlieszen, dasz mir Ihre Briefe nicht recht sehr viel Vergnügen machen und dasz ich Ihnen erlaube noch träger zu seyn! — Nein hiergegen protestire ich in optima forma. —

Wäre ich Ihnen nahe würde mein Blick, mein Handdruck, ein Paar Worte, Ihnen sagen wie sehr Ihr aufrichtiger Freund, Herman, an Ihren traurigen Gefühlen Theil nimmt! —¹⁾ Meine Pfeder taugt aber gar nicht so etwas zu machen darum schweige ich hiervon! — Gott gebe dasz ich nur einige Stunden bey Ihnen zubringen könnte! — Vor einiger Zeit hatte ich die Hoffnung, ja fast den vesten Vorsatz gefaszt ungefähn um diese Zeit bey Ihnen zu seyn — Dieses hat sich aber leider wieder verändert — Denn mein guter Schwiegervater der anfang wieder rasch zu werden, nachdem er fast ein ganzes Jahr ernsthaft krank gewesen, hat neulich wieder sehr bedenkliche Anfälle von Asthma und Podagra im oberen Theil des Körpers bekommen — Unter diesen Umständen würde ich keineswegs meine Frau überreden können ihren Vater, den sie, mit Recht, überaus lieb hat, auch nur eine ganz kurze Zeit zu verlaszen — wenn ich es auch nicht unschicklich fände ihm ohne dringende Nothwendigkeit dasjenige zu berauben was ihm das liebste seyn musz — Ich kann Ihnen unmöglich beschreiben wie leid es mir thut die Realisation dieser Lieblings-Idee so lange aufgeschoben zu sehen — Ich sehne mich recht enthusiastisch darnach meine Freunde wieder zusehen und ihnen meine innig geliebte kleine Karen als meine Frau vorzustellen! — Alles kann in dieser Welt nicht ganz nach eines jeden Kopf gehen! — Ich habe übrigens keine Ursache über das Schicksal zu klagen — Ich bin so glücklich wie wenige Sterbliche — und erkenne dieses mit Danckbarkeit — aber darum sind doch nicht alle Wünsche erfüllt! — Wer kann aber dieses erwarten — Wenn ich Karen und P. Anker ausnehme, so habe ich keinen Menschen hier der mich recht interessirt und mit dem ich recht schwatzen kann — wie mit Sie und Holten²⁾!

1) Sigter muligvis til Mantheys første Hustrus Død $\frac{6}{10}$ 1806.

2) Mantheys senere Svoger Nicolai Abraham von Holten, f. $\frac{27}{3}$ 1775, Mægler i Kjøbenhavn, d. $\frac{12}{6}$ 1850 som Geheimekonferensraad og Direktør for Øresunds Toldkammer.

— Dieses ist mir eine überaus empfindlicher Entbehrung — die ich jeden Tag fühle und mir groszentheils den Genuss des vielen Guten, welches das Schicksal mir gegeben, beraubt. — Freylich wäre es mir sehr lieb, recht oft und recht viel von Gudumlund¹⁾ und Orholm zu erfahren — aber dieses kann ich keineswegs erwarten denn ich weisz aus Erfahrung wie peinlich es ist von solchen Sachen zu schreiben — Ich tröste mich auch durch den Gedanken, wenn ich einmahl nach Dänemarck einen Abstecher mache, desto mehr interessantes Neues zu hören und zu sehen! — Dasz dieses sobald es physisch und moralisch möglich seyn wird geschieht können Sie leicht begreifen. — Ihre Äuszerung von Miszvergnügen mit den Angelegenheiten auf Gudumlund und insonderheit mit Mortensen hat mir leid gethan und mich recht neugierig gemacht. — Mit groszem Vergnügen werde ich alles thun was in meiner Macht steht um unsere Lieblings-Pläne gemeinschaftlich zu realisiren — ich musz aber nähere Nachrichten (mündlich oder schriftlich) erwarten um darüber etwas äuszern zu können denn Ihr lieber Brief hat mich nur neugierig gemacht, ohne meine Neugier zu befriedigen — Blosz der Gedanke Kräfte zu sammeln um die einmahl angefangenen Angelegenheiten konsolidiren zu können hat mich abgehalten irgend etwas hier anzufangen welches mich auf eine interessante Art beschäftigen könnte — Die Geschäfte für das Öffentliche in subalternen Posten thun dieses gar nicht denn man wirckt gewöhnlich nur negativ — i. e. verhindert Böses aller Art, so viel man kann — äuszerst selten kan man schöpfen und organisiren — ist dieses einmal der Fall so ist man durch Formen und tausend Umstände genirt — musz auch die Exekution andern überlassen für welche man nicht innestehen kann — &c — &c — Dieser Gedanke dasz ich die besten Jahre verflieszen lasse ohne was Rechtes zu thun peint mich recht oft — in manchen Rücksichten — denn dieses stimmt gar nicht mit den Plänen die ich mir in jüngern Jahren für mein Leben entworfen! — Ich bin bald 28 Jahre!! — Ich bin für kein ruhiges, unthatiges Leben ohne Dornen gemacht das fühle ich! — Alles geht mir aber rundt im Kopfe! — Auch in dieser Rücksicht ist es mir dringendes Bedürfnisz einige Tage mit Sie und Holten zu reden — Essen, Trincken, Spielen, Schönes Haus, Möbeln, Eqvipage &c — &c — rechne ich nicht für viel — Die dummen uninteressanten Menschen welche ein ordentliches Haus einem auf den Hals führen sind überflüssiges Gegengewicht für die wenigen Vorzüge welche jenes vor der kleinsten Hütte hat! — Der einzige Vorzug des Vermögens und der glück-

1) Gudumlund hørte til det Schimmelmann'ske Grevskab Lindborg, hvis Bestyrer Wedel-Jarlsberg havde været. Her var Tegl-, Glas- og Kalkværker, Stentøjs- og Fajancefabrik m. m.

lichen Lage besteht, nach meiner ganz aufrichtigen Meynung, darin, Etwas Groszes und Ausgezeichnetes thun zu können! — Eitelkeit hat freilich einigen Theil in diesem Gefühle, aber nicht blosz hieraus sondern aus einer edlern Quelle flieszt es! — Aber! Diese Untersuchung ist ganz übersflüzig! — Der Drang ist bey mir (unwiderstehlich) und ohne solche Thätigkeit fühle ich mich nicht glücklich — Ich würde alle mögliche Annehmlichkeiten des Lebens entbehren um jenes zu erreichen — Nur meine wenigen Freunde und Thätigkeit zu einem groszem interessanten Zwecke können mich glücklich machen — Selbst meine vortreffliche Karen vermag nicht mir Glück zu schaffen ohne jenes. Ich bin in der That ganz anders gebaut als andere Menschen — denn dasjenige was sie glücklich macht ärgert mich sehr oft — Mein gutes, schön meublirtes Haus, mein guter Tisch, die gute Aufwartung, der gute Wagen, die vielen guten Pferde — welches alles mir keine Mühe und keinen Schilling gekostet — ärgert mich so sehr dasz ich ofte kaum Contenance halten kann! — Warum denn? wird man fragen — Blosz weil alles was nicht dringendes Bedürfnisz ist, unnützer Aufwand ist der zu keinem andern Zwecke führt — als die Welt noch mehr luxuriös und verdorben zu machen! —

Diese Betrachtungen führen mich zu weit!

Wie geht es mit dem A b s a t z des Leders und Papiers? Sie versprochen mir einmahl Preis-Courant &c, zu schicken — Es thut mir leid dasz C. Schimmelmann¹⁾ immer der nähmliche unbedeutliche Mensch bleibt — Es ist wahrhaftig genug an ihn gequackelt worden! Wie lebt Ihr Ludvig? — Geben Sie ihm ja recht strenge Grundsätze und gewöhnen Sie ihn ja an Frugalitet! — Wir haben Kammerjunckers und solches Zeug genug! — Die Politick ärgert mich auch nicht wenig? — Man sieht doch nichts als Lügner und Spitzbuben oder Narren! — Es ist traurig, ja sehr traurig alle schönen Träume seiner Jugend verschwinden zu sehen — Die Welt ist doch gar zu prosaisch! — Ist es denn gar nicht mehr möglich dasz die Menschen erwachen können? — Nun werde ich übler Laune darum will ich schlieszen — Schreiben Sie mir recht bald. Ich habe nöthig belebt zu werden — Hier iszt, trinckt und schläft man — dieses ist der Gebrauch und der Genusz des Lebens! — Auf Kongsberg geht es ziemlich gut welches mir einige Freude macht — Es wird aber viel besser gehen, wenn man nicht zum Theil mit Menschen zu thun hatte die nur um sich selbst bekümmert sind. — Aus dem Tone dieses Briefes müszen Sie nicht schlieszen

1) Frederik Joseph Carl Greve Schimmelmann, f. ¹²/₁₁ 1787, d. ²⁰/₁ 1833 som Hofjægermester og Besidder af Grevskabet Lindenberg, hvilket han havde arvet 1831.

dasz mir Chikanen in den Weg gelegt werden &c &c — Nein ich kann Sie versichern dasz dieses gar nicht der Fall ist — Ich glaube mit Wahrheit behaupten zu können dasz wenige thätige Beamte so wenig Widerstand von Bedeutung finden als ich bisher gefunden — Nun Adieu — Meine K. grüßt Sie aufs freundschaftlichste. Lieben Sie recht sehr Ihren bis den Todt ergebenen

H. Wedel-Jarlsberg.

Christiania d. 26ten Oct. 1807.

Wie sehr Ihr Schreiben vom 14ten d. M. mich, nach einer so langen totalen Trennung von meinen Freunden in solchen Augenblicken als diejenigen worin wir leben, erfreut — ist wohl überflüssig, Ihnen liebster Professor zu sagen — Ich fand ihn hier Vorgestern bey meiner Rückkunft von einer 2ten Reise über das Meer nach Jütland und Holstein. — Ich habe unendlich viel zu thun, und bin im Begriff eben wieder nach dem westlichen Norwegen in Regierungs Angelegenheiten abzureisen, musz mich also sehr kurz fassen — Meine Gefühle von Vaterlandsliebe und Ehre kennen Sie — Sie können sich daher leicht vorstellen wie tief gekränckt ich bin und wie sehr gewisse Leidenschaften in Bewegung sind. — Ich werde bis zu meinen letzten Athemzuge — thun was ich kann. —

Ich eile jetzt zu unsern Privat-Angelegenheiten die man faszt ganz vergessen könnte — so sehr beschäftigen die öffentlichen Unglücke — aber man musz leider oft daran denken. Ich habe Ihren freundschaftlichen Aufsatz über unsere ganze Lage, die Ørholmsche Interessentschaft betreffend — genau überdacht und bin in der Hauptsache völlig mit Sie, liebster Professor, einig — und könnte mir es nie einfallen lassen Ihre Äusserungen zu miszdeuten — Ich habe Sie in die Ørh. Intt hineingelockt oder geführt und ich bin auch bereit Sie gänzlich aus dieser Gefahr zu ziehen — Dieses könnte deucht mir am Besten dadurch geschehen, dasz ich Ihren $\frac{1}{5}$ des Ganzen auf meine Rechnung übernehme so dasz ich also für $\frac{2}{5}$ des Ganzen verantwortlich werde — Hierzu bin ich völlig bereit — Sie wissen dasz ich durch meine K. ein sehr reicher Mann geworden und bin es doppelt weil wir beide sehr ordentlich und oekonomisch sind — ich habe aber keinen Schilling Capital — Ich habe ein völliges Recht zur Hälfte der Besitzungen des P. Anker und es wird leider wohl nicht sehr lange dauern ehe das Ganze mir und K. zufällt — Dieses giebt aber für den Augenblick keine grosze Summe — (P. Anker sidder i uskiftet Boe) — weil dieses zum Wohl des Ganzen nöthig ist und wir haben 8000 Rther

jährlich ausser freie Wohnung &c &c — welches Einkommen wir unmöglich verbrauchen können so wie wir leben — Aus diesem sehen Sie dasz es mir unmöglich ist gleich ausfindig zu machen wie ich das nöthige Geld zuwege bringe. — In dieser und in mehrere andern Rücksichten musz ich sobald möglich nach Copenhagen reisen — Bis dahin musz wohl die förmliche Abmachung aufgeschoben werden — Von diesem Augenblicke aber übernehme ich den Ihnen gehörenden Antheil der Ørh. Interessentschaft auf mein Risico¹⁾ — Für Ihr Anerbieten der fernern gütigen Besteuerung musz ich unendlich danckbar seyn — ich musz Ihnen aber gestehen dasz Ihre Lage nicht der Art ist dasz Sie ohne ein passendes Honorarium Ihre Zeit verschencken dürfen — Dieses musz aber auch ein Gegenstand der nähere Ubereinkunft seyn — Wie glücklich ich bin etwas zu Ihrer Beruhigung und vielleicht zur Erwerbung eines Trostes für Sie beytragen zu können kann ich Ihnen nicht beschreiben! —

Mein Herz blutet freilich beym Gedancken der Auflösung der Ørh. Int^t, die ich so innig liebe, und deren Angelegenheiten mir so vielen Verdrusz aber auch so viele süsse Träume gewährt hat — Ich kann mir aber nicht verbergen, dasz es (bey kalter Überlegung) — in vielen Rücksichten wünschenswerth wäre dasz B. Nelltropp²⁾ Orholm u. Neumühle und L. Nelltropp²⁾ Retraite übernehme; — denn Schimmelmann ist ein alter Mann der kaum lange lebt, er hat keine Capitale — und kann sich auch nicht mit den Angelegenheiten der Interessentschaft beschäftigen. Sein Repräsentant Schm: kennen wir ja — Mein Bruder F:³⁾, ein braver Officier — nimmt sich nicht der Sachen an — der einzige von uns der ein wenig Geld hat — ich habe gar kein Geld — und habe meinen Wirckungskreis so bestimmt in Norwegen dasz ich kaum je mit den Fabriken mich viel beschäftigen — Sie haben etwas Geld — Sie treten aber aus der Int^t — Auf Sie beruht aber, wenn Sie auch nicht Interessent sind, doch alles — denn wenn Sie den Fabriken entweder durch den Tod oder durch andere Umstände entrissen würden, so wüsste ich auf Ehren nicht was aus dem Ganzen werden würde — vorzüglich jetzt da Holten wahrscheinlich genöthigt werden wird seine Lage zu verandern. — Brede wäre

1) Af det næste Brev vil ses, at Manthey tog imod dette Tilbud. Efter Familietraditioner led han imidlertid et ikke ringe Tab ved Interessentskabets Opløsning, saa det synes, som om Wedel-Jarlsberg lod det blive ved Løftet.

2) To Brødre Nelltropp havde været Medejere af de ørholmske Fabriker, inden Interessentskabet købte disse.

3) Ferdinand Carl Maria Wedel-Jarlsberg, f. $\frac{1}{12}$ 1781, d. $\frac{6}{4}$ 1857 som General og Øverstbefalende over den norske Armé.

ein angenehmer Aufenthalt — eine Beysache für Sie — ohne Risiko — Wir müszten aber was Ørholm und Retraite betrifft es so einrichten dasz wir schadlos würden und dasz wir soviel möglich die Capitale verminderten — zum Beyspiel — durch gänzlichen Verkauf der Behältniszen von Waaren &. denn sonst übersteigt es die Kräfte der Kaufenden — Alles was Sie mit Holten beschlieszen — ist mir gut — Adieu — Gott Segen — Geben Sie mir bald Gelegenheit zu gratulieren — Meine K: die Sie recht herzlich grüszt wird bald Gelegenheit zu Gratulationen anderer Art geben — NB doch nicht zu bald — Sie ist über alle Beschreibung gut — Grüszen Sie recht sehr den guten Christian den ich recht sehr lieb haben — Adieu — Lieben Sie stets Ihren

H e r m a n W e d e l J g.

B. & L. Nelltrop sind beyde arbeitsam oekonomisch und ordentlich — Sie werden sich also bald empor arbeiten — und vielleicht reich werden —

NB: Ich habe gewisz 1 und ich glaube 2 Briefe seit Anfang der Unruhen geschrieben wo diese geblieben weisz ich nicht — Es sind viele andere meiner Briefe irgend wo aufbewahrt — Sie sind alle mit nöthigen Vorsicht geschrieben. —

Bærum d. 6ten Dec. 1807.

Gott weisz dasz ich für das Weh und Wohl der Wenigen, die ich meine Freunde nennen kann, warm fühle und dasz ich für sie, wenn ich es nöthig fände, ohne Bedencken das Leben und alles was mir sonst lieb ist, aufopfern würde — aber ich bin arm an Worten wenn es gilt Freundschaftsbezeugungen und Glückwünsche niederzuschreiben — Ich kann daher, liebster Hr. Professor, nichts anders thun als Ihnen, in Antwort auf Ihre freundschaftlichen Zeilen vom 23ten v. M., herzlich die Hand auf alter nordischer Art darzureichen und Ihnen zu sagen dasz ich mich im innern meiner Seele über Ihr Glück freue — und die aufrichtigsten Wünsche für das Fortdauern desselben bilde — Wenn ich so glücklich wäre Ihnen nahe zu seyn, würde mein warmer Handdruk und das Feuer der kleinen Augen Ihnen sagen wie aufrichtig ich dieses meyne. — Viele Umstände tragen dazu bey die Freude zu erhöhen — Mein lieber Manthey mit der braven lebenswürdigen Schwester meines lieben biedern Holten durch die zärtlichsten Banden vereinigt!!! ist ein entzückender Gedancke — vorzüglich in den jetzigen Zeiten, wo die Seele von Gegenständen des schrecklichsten Haszes, Zornes und Rache bestürmt wird — Meine liebe gute Karen die mich täglich glücklicher macht, theilt recht herzlich meine Freude über

die gute Nachricht — Wir empfehlen uns beyde der Freundschaft Ihrer guten Ane.

Nachdem ich in diesen wenigen Worten die Gefühle meines Herzens mat dargestellt — musz dazu schreiten Sie zu schelten weil Sie in so hochtrabenden Worten des Wenigen erwähnen, welches ich beygetragen habe um Ihnen die Ruhe wiederzuschaffen welche meine Überredung Ihnen auf eine Zeit beraubt hatten — Ich habe nur gethan was ich stricte glaubte Ihnen und meiner Ehre schuldig zu seyn — Ich rede offenherzig mit Sie — und musz daher gestehen dasz, so wie ich selbst nur wenige Worte des Dancks für den haben würde der mir die gröszten Dienste geleistet — ebenso erwarte ich nur wenige Worte für geleistete Dienste — vorzüglich wenn solche gewisser maaszen Pflicht sind — und werde verdrieszlich wenn dasjenige dieser Arts, welches ich thue gar zu sehr relevirt wird. — Sie wissen, dasz ich in vielen Stücken ein Sonderling bin — müssen daher diese Äusserungen verzeihen! —

Geschäfte aller Art umgeben mich in dieser Zeit — Dieses nöthigt mich Sie vor die vielen Gegenstände zu schonen worüber ich mit Sie plaudern möchte — wofür Sie wohl auch jetzt kaum ein halber Ohr haben würden. —

Grüßen Sie noch einmahl Ihre Hanne (NB. H a n n e ist hübsher als A n n e) — Wenn wird die Hochzeit seyn? — Ich bin leider in dieser Zeit so gefesselt dasz ich keine Woche — noch weniger Monath loskommen kann —

Vale et fave toti tuo

H. Wedel-Jarlsberg.

Christiania d. 10. Dec. 1810

Lieber Justitzrath! Ich habe jetzt zwey lange freundschaftliche Briele von Ihrer lieben Hand vor mir liegend! — Wieder ist es mein Schicksal mit Entschuldigungen und Abbitten anzufangen!!! — Ich musz es ganz Ihrer zärtlichen Freundschaft für mich zuschreiben, dasz Sie nicht schon die Geduld mit einen so unordentlichen Correspondenten verlohren haben. — Indessen musz ich Ihnen doch die Umstände erzählen die zu meinem langen Stillschweigen beygetragen haben. — Erstens beschäftigten die Angelegenheiten der jetzt (Gott sey Lob und Dank) aufgehobenen Regs. Com", der Provs. Com", des Buskeruds Amt, von Kongsberg &c. &c. — mich so sehr dasz wenig Zeit für andere Gedancken und Beschäftigungen übrig blieben, vorzüglich weil ich gerne die alten Angelegenheiten der Provs. Comm. so in Ordnung bringen wollte dasz ich im Anfange der künftigen Jahres auch dieser lästigen Commission losz werden könnte. — Zweytens — Sind die

öffentlichen Angelegenheiten jetzt der Natur dasz ein jeder dem die Natur nicht eine gar gute Portion von Egoismus oder Phlegma geschenckt hat darüber die Geduld verlihren musz — Dieses hat die Wirckung auf mich dasz ich, so lange keine Gelegenheit zum Thätig-werden sich darbietet, am liebsten schlafe oder mit einem Buche in der Hand in einer Ecke die ganze Welt vergesse! — *Drittens* muss ich gestehen dasz ich von Natur sehr unordentlich bin! — *Viertes* kann ich nicht läugnen dasz Ihr Vorschlag (im Briefe vom 20 Oct.) mir (nach den Erklärungen die zwischen uns passirt waren) besonders vorkam — und ich zweifelte nicht daran dasz Sie bey genauerer Überlegung den Vorschlag miszbilligen würden — Alle diese Umstände werden, hoffe ich, mir beym Freunde Verzeihung verschaffen! —

Für die mir mitgetheilten Erläuterungen und Nachrichten, von unsen Geschäften bin ich Ihnen, liebster Herr Justitsrath, unendlich verbunden. — Ich hoffe dasz wir einigermaßen aus diesen weitläufigen Geschäften kommen werden! — Hierzu gratulire ich Sie am meisten — denn alles Unangenehme welches unter andern Umständen einer so verschuldeten Interessentschaft treffen könnte, würde immer erst auf Sie, als die Seele der Interessentschaft, fallen —, indessen beklage ich, recht hertzlich, dasz ich eigentlich *prima causa* der vielen Unannehmlichkeiten bin, die Sie in dieser Zwischenzeit treffen!!! — Wüszte ich nur wie ich es anfangen sollte um Ihnen diese zu erleichtern! — Solange ich aber nicht gestehen kann, dasz ich durch Sie von dem ganzen Zusammenhang unterrichtet bin, kann ich mich nicht in die Sache mischen, — ob ich gleich sehr deutlich fühle wie schmerzlich Ihre jetzige Lage seyn musz. — Ich bin in Allem einig was Sie von F: und S: sagen — Der eine ist im Grunde, glaube ich, ein guter Mensch, sehr bornirt, aber mit einer guten Portion Eitelkeit — diese Eitelkeit ist durch die wenige Aufmercksamkeit welche die Interessentschaft seinen Talenten bewiesen hat, beleidigt. Daher schreibt sich die Bitterkeit welche er gegen Sie zeigt — weil alle Interessenten Ihrem wahren Verdienste und Ihren wahren Talenten u. Kenntnizen das Zutrauen beweisen welches er glaubt mit Recht fordern zu können! — Den andern kennen wir beyde von der lebenswürdigsten und von der traurigsten Seite — ein erhabener Geist und ein elendes Schilf: Rohr welches vom Winde hin og her getrieben wird. Es fühlen leider viele die Folgen dieser contradictorischen Eigenschaften! — Ich sehe wohl ein dasz der Verkauf von solchen Fabriken und die Auflösung einer solchen Masse wie die Örholmsche viele Vorbereitungen und Zeit erfordern wenn alles zweckmäsizig geschen soll — Aber auch dieser Aufschub der Realisation hat die Dumheit oder Bosheit miszdeuten wollen — Daher glaube ich

dasz kein anderes Mittel übrig ist um Ihrer höchst unangenehmen Lage ein Ende zu machen als je eher je lieber das Ganze sowie wir es verabredet haben, aufzulösen — Ich habe lange die Unannehmlichkeiten befürchtet die Sie nun treffen und habe (ohne von andern Gründen zu reden) aus dieser Ursache die Auflösung gewünscht. — Über den Muthmasungen mich betreffend habe ich recht hertzlich gelacht. Ich wünschte dasz Sie auch auf diese Art den Anstrengungen des S. begegnen könnten. — Ihr Charakter und Ihre Kenntnisse sind zu gut bekannt als dasz Verläumdungen dieser Art einen ernsthaften Eindruck auf die öffentliche Meynung Sie betreffend machen könnten! — Um Gottes Willen laszen Sie doch nicht die Bosheit den Triumph genießen dasz Sie vor Gram krank werden! — Ich kenne Ihre Schwäche in dieser Rücksicht — und bin daher recht sehr bekümmert. Ich hoffe doch dasz Sie keinen Augenblick an der Unveränderlichkeit meiner Gesinnungen gezweifelt haben? — Sie wissen dasz ich Ihnen offenherzig alles gestehe was mir auf dem Herzen liegt — und können daher vollkommen überzeugt seyn dasz ich keinen Augenblick daran gezweifelt habe, dasz Sie die Angelegenheiten der Interessentschaft nach bester Überzeugung sowie Ihre eigene Angelegenheit besteuert haben — und mehr kann doch kein Mensch fordern! — Es ist sehr traurig dasz wir einander von solchen Gegenständen unterhalten müsten! — Bald wird aber diese Nothwendigkeit verschwinden! — Aber ich musz schlieszen. Meine liebe Karen die rund wie eine Tonne ist grüzt Sie und Ihre liebenswürdige Frau recht freundschaftlich und hertzlich — auch ich bitte recht sehr Ihrem freundschaftlichen Andencken empfohlen zu werden. — Wird Ihre Familie bald vergrößert werden? — Ich rechne auf einen Zuwachs einige Wochen nach Neujahr. — Gott gebe dasz Umstände sich so veränderten dasz Sie Ihr Versprechen sich in unserer Gegend niederzulassen erfüllen könnten — Nun adieu. — Schreiben Sie bald wieder Ihrem aufrichtigstem Freunde

H e r m a n W. J g. —

P: S: Künftig werde ich ordentlicher werden.

Mats Nielszen Røgbiergs Optegnelser.

Ved C. Klitgaard.

I det kgl. Bibliotek findes under »Ny kgl. Saml. 4°«, Nr. 1366 et lille Hefte, der indeholder Optegnelser af vidt forskjellig Art, bl. a. den koldingske Reçes af 1558. Bogen har oprindeligt tilhørt Byskriver i Kolding Mats Nielszen Røgbjerg, der to Steder i den har skrevet sit Navn, det ene Sted Røgbjerg, det andet Røgbiere, men senere har Mouritz Anderszøn, Raadmand i Middelfart, ogsaa gjort nogle Optegnelser i den.

En Del af Mats Nielszens Optegnelser angaa Kongerne og Adelen og ere næppe af større Værdi, men derimod tør det antages, at hans Optegnelser om sin egen Slægt og den bekjendte Slægt Bang fra Middelfart kunne være af Interesse for adskillige af dette Tidsskrifts Læsere, da de dels supplere og dels korrigere, hvad der for hen er trykt om disse Familier¹⁾.

Da Mats Nielszen har gaaet i Skole i Kolding, ligger det nær at antage, at han har Familienavnet fra Røjbjerg ved Lunderskov, hans Efterkommere kaldte sig som bekjendt Ryberg, men maa ikke forveksles med Familien Ryberg fra Salling (det bekjendte kjøbenhavnske Handelshus), Udover hvad der fremgaar af selve Optegnelserne, skal her kun anføres, at Mats Nielszen efter at have været Raadmand i Middelfart og Stiftsskriver over Fyen²⁾ blev Rigens Skriver.

Nota: ther mand schreff A^o 1540 bleff jeg født paa sti Michelsdag ephermedag ther Klocken kunde verre viid 9 slett.

Anno 1551 thend 12. Junij kom ieg till scholle vdy Kolling, och thend sanncti michels ther nest epher bleff Jeg Elluffue aar gamell.

Thend 13. Januarij A^o 1562 kom ieg i gudtz Naffn først till hoffuethienist paa Kollinghus.

A^o 1564 vitij et medastj bleff ieg tingschriffer til Brusk herritz thing, ett Aar ther epher bleff ieg byesschriffer vdy Kolling.

Thend 23. Decembris A^o 66 fick ieg min forløff aff Drottning Dorettis thienist paa Kollinghus.

Thend 21. Januarij A^o 67 Reiste ieg aff Kolling paa veyen till lybeck.

¹⁾ Hofmans Fund. V. 391, Giessings Jubellærere III Del, 1. Bd. 118 ff., Hundrup: Stamtavle over Oluf Bangs Efterkommere paa Sværdsiden, Plesners Afh. i Personahist. Tidsskr. III. 279 ff.

²⁾ ¹⁰/₈ 1577 fik han af Hospitalsforst. i Odense Brev paa Grindløse Tiende. [Ny kgl. Samling in fol, 608 d. Nr. 40.]

Thend 24. februarij A° 67 kom ieg til lybeck till Hans Bomgaardt.

Eodenn A° thend 20. Junij Reiste ieg igien fran lybeck mett Hans Bangs skude aff Mellfar.

Thend 2. Julij A° 1567 var ieg till min søsters festensøll vdj Kolling. Thend 14. Julij A° 1567 kom Morthen Suendtzen¹⁾ meg vdj thieniste till Eyller grubbe paa Aarhus Biispgaardt.

Thend 25. septembris A° 1575 var mitt Brøllup vdj Mellfar mett Birgithe, Hans Bangs datther, som thaa var Borgemester vdj Mellfar, gud vnde meg medtt samme min høstru lycke, Benedidelse och gudtz Børn Euindelig. (Mats Nielszens Hustru var saaledes ikke Datter af Hans Nielsen Bang — som anført baade af Giessing og Hundrup, idet Hans Nielsen Bang først 1578 ægtede hendes Moder, som da var Enke efter Borgmester Hans (Hansen?) Bang. Hundrup har dog været opmærksom paa, at det var urigtigt, naar han fulgte Giessings Opstilling her).

A° 1576 then 9. septembris var min Broder Simens Brøllup wdj Opslaa y Norriige, hans høstru heder Marine Clausdatther och hindhis fader heder Claus Hollænder och er en Raadmandtt wdj Opslaa, gud vnde thennom lycke, Benedidelse och guds børn Euindellig.

Thend 19. Augusti A° 1577 ther Klocken var halffgangen thij slett fornedag bleff min sønn H a n s født vdj melfar och fick hand dob och Christendom thend 25. Augusti ther nest epther. Hans fadere var frue Margretthe, Hans Johanszens, Hans Mathzens datther, Margretthe her Olluffs, Olluff Bang, Hans Nielsen Bang, Matz Dreucken schollemester, oc døde for^o min Søn vdj gamborg thend 4. Septembris A° 1584.

Thend 20. Martij A° 1581 Bleff min dather A n e født och bleff hun Christenett anden paaskedag, som var thend 27. Martij. hindhis fadere var Renthemester Christoffer Valckendorff, Hans Lauritzen, her Eyller schollemester, Kierstin Laursen, Ane, Hans Mattzens och Ane Henricksdather.

Thend 6. Julij A° 1576 døde Hans Bang borgemester wdj Mellfar. Thend 3. Nouembris A° 77 var Hans Nielssen Bangs festensøll meth Dorethi Hans Bangs (∴ Dorte Loufwersdatter Skak af Tønsskov, † $\frac{6}{5}$ 1606). Thend 9. februarij A° 78 var forne 2 folcks brøllup. Thend 10. februarij A° 78 døde Pouell Bang y

¹⁾ Anno 1566 thend 7 augusti, som var paa en otthenssdag, thaa lagde morthenn Suendtzen, som tha var lenssmænd paa Kollinghus, Thend første stienn y grundvollenn y thend synder och øster Hiørne paa thend scholle, som min frues naade [drottning Doretthi, Kong Frederichs thend 2 hans Moder] lod bygge och mure op aff grund paa Kolling Kierregordt. (Morten Svendsen var af den adelige Slægt Bølle.)

Assens och bleff hans lig begraueet thend 12. februarij (o: Borgmester i Assens, f. 1524.)

Thend 9. februarij A° 1583, som var en løffuerdag Bleff min Søn Niell's født ther Klocken var mellom 8 och 9 slett formedag oc fick hand Dob oc Christendom thend 17. februarij ther nest epther. Hans fadere var Hans Badsker, Christoffer Top, Knud Hanssen, Theus Meyer, Dorethi Hans Bangs, Metthe Hansdather, Mette Tygisdather, Mette Lauritzdather, Marine Bangsdather och Margreth her Oluffs dather. [Han fik 1603 Legatum Frisiorum og skrev sig da Rygberg, 1604 fik han Kommunitet, og 1619 blev han Præst i Middelfart, † 1628 (Personalh. Tidsskr. 6 I. 112)]. A° 1597 thend 27. Aprilis som var en onsdag mellom 7 oc 8 slett ad afften Bleff min Søn Jens født oc bleff hiemedøptt om fredag ther nest epther, ther epther neste søndag, som var then 1. Maij Baris hand tiill melfar Kiercke. Hans fadere var thaa Søren Nielsen Rygberg, Jens Jacobsen, Johan Boeckenfeldt, Hans Christensen Harr (?), Doretti Hans Bangs, Anne Hansdater, Maren Knud Hanszens, Karen Nielsdater och Margrethe Knud Hanszens dater. Gud Beuare hannem til hans helige naffns Erre.

A° 1583 till en Byeskatt som Mellfar borgere wdgaff til Byes tienere och vdj Byens gielldt thaa skattedt ieg aff thisse eptherne Eigendomme.

først aff thend storre homell haffue vdj Søndergade v^β til forskodt
 aff Helle Jonszens hus..... 11 β til forskodt
 min Aarlig skatt..... xx β och aff
 thend gord ieg nu i bor..... 4 β til forskodt
 Aff Koldzhaffue..... 4 β til forskodt

Thend 25. Martij A° 86, som var vor frue dag i faste, Bleff min Søen Eyller¹⁾ født om afften emellom 7 och 8 slett, och fick same stunde dob oc Christendom.

Andenn paaskedag Bleff hand epther vor Christen skick Baaredt tiill Kiercken och var thaa hans fadere: hans Mormoder Dorette Hans Bangs, Karin, Henrick Bangs, Doretthi Søfferen biuresens medh Rasmus Hamer, Rasmus Persen Kremer, Niels Bagher och Hans Olsen, thend 8. Aprilis A° 86 døde hand ther Klocken var halffgaaen ett slett epther medag.

Thendt 15. Decembris A° 87 om Natten ther Klocken epther Miidtnat mellom 4 oc 5 slett Bleff min Sønn thend anden Eyller født, oc fick hand dob och Christendom tredie Julledag ther nest epther, som var thend 27. decembris, hans døbefader var Mester Albrett Hanssen, Kongl. Majtts hoffpredicantt, hans fadere var

¹⁾ Formodentlig opkaldt efter Eiller Grubbe til Lystrup, hvis Død den 20. Novbr. 1585 er nærmere omtalt i Optegnelserne.

Jomfru Birgithe Bille, Jomfru Riigborg Hans Johanszens dather, Docter Hans Bendzen, Mester Albrett Hanszen, Anders Brun, Casper Casztorff Aptecker, Jens Nielszen Tømmermand, Hans Nielszen Kremer, Karine her Ericks, Gierthrudt Jens Rasmuszens Lucretz Hansdather och Doretthe her Oluffs Dather.

Thendt 2. Januarij A° 1590 Bleff mig født en sønn viid Midnatz-tiide, som Bleff strax jndedøptt aff her Oluff Bang, sogneprest, mett hansis naffn och døde en time ther ephther.

Af Mats Nielszens øvrige Optegnelser skal her kun anføres:

Thenn same aar (1559) døde koning Christiann thenn 2. aff thet naffn y Kallingborg then 24. dag Januarij.

Thenn same aar døde vellerd mandt Her Niels Jespersen sogneprest y Kolling, thenn 13. dag februarj. Och same dag bleff hederlige quinde marenn seuerens borgersker y Kolling begraffuett. Thisse forskreffne thre personer laa alle y liige Jenn dag.

Anno 1465 thaa rede the oc gennge paa Issen emellom Korssørr oc Seebye.

Anno 1554 paa lile Juleaftenn Bleff frue maregrette Ericks begraffuenn y Kockedalls Kiercke. (∴ Margrete Gyldenstjerne gift med Rigsmarsken Erik Banner).

A° 1536 thend 9. septembris, som var en løffuerdag thaa bleff skipper Clemmindt først kronett metz en bly Krone i Viborig och siden strax bleff lagdt paa 4 steiller, som var ett euigt exempell for alle de der vill forraade dieris ferne landt. (Dette Vidnesbyrd om Skipper Klements meget omstridte Henrettelsestid fortjener formentlig at paaagtes, da Optegneren jo var født faa Aar efter Begivenheden og vel ogsaa i sin Tjeneste paa Koldinghus, hvor Klement havde siddet fængslet, har haft Lejlighed til at erfare nærmere om denne Mand.)

Direktor for Sorø Akademi E. G. Taubers Arverejse 1828.

Ved **H. G. Olfrik.**

I Aaret 1828 tilfaldt der Sorø Akademi en ikke ubetydelig Arv efter den i Skelskør bosatte fhv. Distriktskirurg H. F. Müller¹⁾. Vistnok ikke uden Paavirkning af den for Akademiets Vel saa omsorgsfulde Povl Chr. Stemann havde Müller i sit Testamente indsat Akademiet som sin Universalarving og bestemt, at der for det Beløb, der indkom ved Realisation af hans Ejendele og efter Fradrag af forskellige Legater, dels til chirurgisk Akademi, dels til Skelskør Bys Fattigvæsen, Kirke og Kordegnembede samt til enkelte Private — deriblandt hans Husbestyrerinde og dennes Datter — skulde oprettes et Legat, hvis Renter udelukkende skulde anvendes til Understøttelse for Embedsmænds Sønner, der besøgte Sorø Skole og Akademi. Ved den endelige Opgørelse af Müllers Bo viste det sig, at dette Legat fik en Størrelse af 23,346 Rbd. Sedler, og med denne Grundformue stiftedes det endnu blomstrende »Müllerske Legat for trængende Embedsmænds Sønner«.

For at overtage denne Arv og i det hele varetage Akademiets Tarv samt repræsentere det ved Müllers Begravelse foretog Direktor T a u b e r²⁾ en Rejse til Skelskør, paa hvilken han lagde Hjemrejsen over forskellige sydsjællandske Herregaarde. Det havde oprindelig været Meningen, at han til Skelskør skulde have været ledsaget af Akademiets Kasserer, Kammerraad Povelsen, men denne blev ved Sygdom forhindret i at komme med. I Skelskør var imidlertid Akademiets Interesser blevne varetagne af Byfogden Cancellisekretær F o s s³⁾, der bl. a. i sin Egenskab

¹⁾ Heinrich Friedrich Müller, f. 1751 ell. 52 i Nienburg ved Bremen. Kom 20 Aar gl. til Danmark og blev 1773 Eskadronsfeltskør v. Sjæll. Rytterregim. i Slagelse. 1787 cand. chir., samme Aar naturaliseret. 1788 Distriktskirurg i Vester Flakkebjerg Herred m. m. med Bolig i Skelskør. 1801 Afsked fra sit Embede i Naade og med 50 Rdl. Pension af Postkassen efter Ans. p. Gr. af Sygdom. Se om Müller nærmere B. Hoff: Sorana I i »Indbydelsesskrift for Sorø Akademis lærde Skole og Opdragelsesanstalt 1895«. Som i det følgende anførte afgik Müller ved Døden i Skelskør den 23. Maj 1828.

²⁾ Erich Gjørup Tauber (1782—1854). 1804 cand. theol. (m. Udm.), 1805 Adjunkt v. Aarhus Kathedralskole, 1814 Overlærer smstd., 1818 Rektor i Kolding, 1822 Direktor for Sorø Akademi og dennes Skole, ²¹/₅ 1827 Rang med Etatsraader, 1830 paa Ventepenge, 1831 kst. som Rektor for Frederiksborg lærde Skole, 1834 Afsked. Privatiserede derefter i København.

³⁾ Laurits Foss (1787—1875) blev 1824 Byfoged og Skriver i Skelskør og Herredsfoged og Skriver i Vester Flakkebjerg Herred (Pers. Tidsskrift, 4. Række, VI Bind).

af Notarius publicus inden Müllers Død (!) havde gjort Tauber bekendt med, hvad der ventede Akademiet, og som senere (i Vestsjællands Avis Nr. 43 for 1828) havde bekendtgjort Dødsfaldet.

Taubers Optegnelser om Arverejsen findes i en lille stift heftet Bog i 8°, 30 Sider stor, der som Nr. 36 opbevares paa Universitetsbiblioteket i København blandt de der beroende Tauberske Manuskripter og bærer Paaskriften »Anmærkningsbog i Anledning af Academiets Arvesag i Skielskiør 1828 samt Begravelses-Rejsen m. m.«

De første Sider indeholder Afskrifter af et Brev fra Tauber til Geheimeraad Malling (til sin Død 1829 1. Medlem af Direktionen for Universitetet og de lærde Skoler) om de af Müller trufne testamentariske Dispositioner, Mallings Svar herpaa og Instruks til Tauber, Müllers Testamente in extenso, nogle Notater vedrørende Arvens Størrelse, Afskrift af Bekendtgørelsen om Müllers Død samt Taubers Mindetale over denne i Skelskør Kirke (trykt i »Slagelse Avis«, Nr. 46 for 1828). Derefter følger Taubers egne, i det følgende gengivne Rejseoptegnelser.

Skielskoriana pluraqve.

Lige siden Solens Opgang havde jeg badet mig i den herlige Morgenluft, som udviklede sig af mine sorøiske Blomsterhaver. Tusinde Sangere havde hilset den dejlige Indvielses-Morgen, men et Par Nattergale, der, hidlokkede af den stigende Sols milde Varme og den aromatiske Duft, som mit Blomsterflor udstømmede, havde som et Par Væddesangere leiret sig i Jasminlysthuset og overtonede dem alle ved den herligste Harmoni-Concert. Jeg havde nydt denne Morgen paa Søen og paa Landet og fandt, da jeg kom tilbage¹⁾ fra min Vandring, Altarllysene indpakkede, Vognen forspændt og de brune stampende af Livslyst og Utaalmodighed efter at tiltræde Dagsrejsen.

Det var den 30. Mai 1828, da jeg rullede ud af det sorøiske Stræde. Vejen til Skjelskør²⁾ slynger sig langs med Bredderne

¹⁾ Tauber havde Embedsbolig i den i 1834 nedrevne nordlige Hovedfløj af den tidligere Godsforvalterbolig, hvor Povl Chr. Stemann havde boet fra Akademiets Brand 1813, til han i 1827 flyttede til Kbhvn. T. beboede denne Bolig, der laa omtrent paa den nuværende Rektorgaards Grund, til sin Afskedigelse 1831 (Hoff: Sorø V i Indbydelsesskrift for Sorø Akademis lærde Skole 1899). Boligens Have gik da helt ned til Søen.

²⁾ Det maa erindres, at Vejen fra Sorø til Skjelskør, førend den nuværende Banegaardsvej og dens Fortsættelse til Frederikskilde blev anlagt (1854—55), gik nord om Sorø Sø, over Kongebroen og først paa den anden Side af denne mod Syd, gennem Grydebjerg, Horsebøg og Topshøj Skove.

af Sorø Sø, over Kongebroen forbi det venlige Bleghus med sine Enge, igjennem et Løvtag af herlige Bøge, imellem hvis ranke Stammer man dog uafsladeligen skimter den blaalige Sø Skovlykkerne ere adskilte ved Ledde, hvor muntre Børn strømme til for at see deres Tjenstfærdighed belønnet med en Styver, hvorefter ikke sielden 20 Hænder række. Saa snart Leddet er lukket, begynder Veddeløbet til det næste Led. Barbenede Knøse og kortskjørtede Tøse styrte om Kap med hinanden om en Styver, men intetsteds er Fangelysten større end i Næsby. De mange Fremmede, som hidlokkes for at beskue Næsbyholms mørkerøde Mure, Havens herlige Echo, kolossalske Popler og forunderlig strømmende Springvand, har formodentligen gjort Næsbyes Landsbyungdom opmærksom paa det Indbringende ved denne Veddeløbsfart.

Parnassets og Bøgholmens Skove¹⁾ sees paa venstre Haand, og Academiets venlige Bygning, ædel i sine Former, saa lys i sit Anstrøg, tager sig fortræffeligt ud igjennem Aabningerne, som Skoven danner. Den mellemliggende Sø giver en rolig Forgrund for Øjet, hvorved det Kolossalske i Academiebygningen end mere hæves, og, belyses den af Aftensolen, ligger den som et Feeslot, opkastet af Havets Bølger.

Nedkjørselen til Frederikskilde (1 Mil fra Sorø) er temmelig bakket. Gaarden ligger yndig for Enden af Tystrup Sø, der ved sin tragtformige Forening med Bavelse Sø og sine bakkede, skovbegroede eller humlerankede Kyster yder Øjet fortræffelige deels perspectiviske, deels yndig grupperede Hvilepunkter. »De Bønder her i Skovegnen ere rige som Knaster«, sagde Christian, da vi kjørte igjennem Eskildstrup og Grunden laa mig for Øje i deres herlige Humlehaver. Dog vilde han ikke indrømme mig denne som den eneste men anførte — maaske med lige saa megen Grund — det meget opdyrkede Skovland, som ikke var falden under Matriklen og altsaa saagodt som skattefrit.

Gyldenholm, opbyggt paa det nedrevne Lystagers og Rappenborgs Grunde, var paatænkt i Aaret 1774 at skulle være et Friherskab, men nervus rerum gerendarum manglede. Derfor vidner det Heles Anlæg om en stor Stil, men — Pladsen, hvor Hovedbygningen skulde have ligget, staaer aaben, og Ejeren har sin Bopæl i en Sidelænge formodentligen bestemt til Forpagterbolig. Tiden tillod mig ei at bese de lokale Indretninger, men jeg bemærkede at Eieren lægger Vind paa Tillæg af gode Qvæg-

¹⁾ Skovbevoksede Punkter ved den sydvestlige Bred af Sorø Sø.

racer og at denne Green af Landhusholdningen i den Grad interesserer ham, at den strækker sig til hans Huusdyr og Smaakreaturer.¹⁾

Begravelse og Gravøl.

Da vi drejede om forbi Noret, der deler sig i det sydlige og det nordlige, i hvis Midte Skjelskjør ligger paa en lille Landtunge, lode Liigklokkerne allerede fra den gamle Carmeliter-Kirke Man saa ved første Øjekast, at Byen helligholdt en Fest. Gaderne vare overalt stærk bestrøede med Blomster. Jeg ilede til Byfogden, med hvem jeg havde nogle foreløbige Aftaler at gjøre og fandt ham meget forbittret paa Morten Biilmann (Sognepræsten²⁾), fordi denne havde ladet sig forlyde med, at den Afdøde havde vist sig for karrig i sit Testamente imod sine egne Byfolk og, da han desuden havde afholdt sig fra al Kirke- og Alter-Gang (som Skik er blandt Læger), var han af Stadens Geistlighed paa en Slags Maade sat i Ban og erklæret for en slet Kristen. Biilmann, hvis Skjødesynd er et Glas Viin over Tørsten og som i slig Tilstand form: havde ladet Tungen løbe, maatte først ved Opbydelsen af den hele borgmesterlige Autoritet og, som Foss sagde med Trudsel af Academiets højeste Unaade, tvinges til at renoncere paa den Lyst han havde yttret til at skolem[estrel] Müller i sin Ligprædiken saavel for den lunkne Kirkegang som et matrimonium conscientiæ, hvori han i mange Aar sagdes at have levet med en Gehejmeraadinde Krabbe³⁾. Denne Rencontre var mig ikke behagelig, dog forsikkrede Byfogden mig, at den ingen videre Følger vilde have, naar Præsten blev godt salareret og godt skjænket I Lighuset traf jeg et aneligt Følge bestaaende af Greve Holstein Holsteinborg⁴⁾, Justitsraad Fiedler⁵⁾ til Basnæs, Provst Beyer⁶⁾ fra Egtslevmagle 6 Landsbypræster, hvoriblandt Roeskildenserne og

¹⁾ Hovedgaarden Lystager indlemmedes af Fr. IV i Antvorskov Grevskab og udgjorde derefter en Del af Ryttergodset. Hovedbygningen nedbrændte 1743. Ved Ryttergodsets Salg i 1775 solgtes Lystager og Gimlinge, ialt 1,168 Tdr. Hartkorn, til Kancelliassessor A. Dinesen, der deraf oprettede den ny Hovedgaard Gyldenholm. 1828 ejedes den af Major J. P. Jensen siden 1812. Den nuværende Hovedbygning opførtes først 1863—64.

²⁾ Morten Johansen Biilmann (1763—1828), fra 1815 Sognepræst til Skelskør.

³⁾ Edel Margrethe Sehested (1750—1827), g. 1772 — i dernes tredje Ægteskab — med Geheimeraad, fhv. Iste Deputeret i Admiralitets- og Kommissariatskollegiet Frederik Michael Krabbe (1725—1796). K. havde siden 1785 været bosat i Skelskør. Geheimeraadinde Krabbe boede ved sin Død i Müllers Gaard paa Hjørnet af Algade og Havnegade (B. Hoff: Sorana I, l. c.)

⁴⁾ Frederik Adolf Greve af Holstein Holsteinborg (1784—1836).

⁵⁾ Frederik Christian Fiedler (1775—1829), Justitsraad, Ejer af Basnæs.

⁶⁾ Seyer Malling Beyer (1741—1840), Sognepræst til Egtslevmagle Provst for Vester Flakkebjerg Herred.

Skolekammeraterne Abraham Falck¹⁾ og Peder Just²⁾ og Apostelansigtet Niels Harboe³⁾ til Magleby.

»Den bedste Brug jeg veed at gjøre af den Afdødes Viinkjelder er at tømme den paa hans Begravelsesdag«, sagde Byfogden, og de fleste Gjæster — Rejsende fra Landet — syntes saameget mindre at have noget derimod, som sligt et Gravøl hører til Egnens Skik, og ved Præstebegravelser endogsaa gaar saa vidt, at — som man sagde mig — den mandlige Dele af Menigheden tracteres paa 3 forskjellige Steder uden for Huset, paa Stervboets Regning. Jeg samtalede imidlertid med Grev Holstein og modtog en venskabelig Indbydelse af ham til et Besøg paa Holsteinborg næste Dags Morgen. Præsten var saa artig at tilbyde mig Ordet strax efter Jordpaakastelsen, da, som han sagde, det var mere passende, at den større Tale sluttede sig til den mindre.

Der blev givet Signal til Procesionen. Tvende Dannebrogssflag paa Stænger saa høje, at de, uden for Indgangsdørene til Lighuset, hvilede op til Tagskiægget, optoges, udfoldedes og bares i Spidsen af Liigskaren af Slubroere i hvide Skjorter med sorte Baand, — et ei upassende Symbol paa Fædrelandets Sorg over en fortjent Afdød. — Dernæst fulgte Skaren efter Rang og Stilling, stedse en Civilist ved Siden af en Geistlig (min Ledsager var den omtalte Morten Biilmann). Den lille 8-aarige præsuntive sorøiske Eleve Heinrich Friedrich Müller Mau⁴⁾ (som han kaldte sig), gik ved Faderens Haand, og Blomsterpigerne til Slutningen. Kirken er den mest antike jeg har seet nogetsteds i Danmark. Midten deles langs igjennem Skibet ved en Række af Muurpiller, der har en Slags Liighed med *spina* i en romersk Circus og benyttes til Kirkestole og ende sig mod Choret med Prædikestolen, ved Indgangen med Orgelværket. Denne Stolerad indtager derfor den Plads, som sædvanligen i Kirker udgjør den midterste Gang, og til Erstatning for hiin findes tvende smalle Munkegange

¹⁾ Abraham Falck (1772—1835), Sognepræst til Tjæreby siden 1805, Student fra Roskilde 1790, død som Sognepræst til Høje Taastrup (siden 1833).

²⁾ Peter Terkilsen Just (1774—1834), Sognepræst til Høve og Flakkebjerg siden 1802. Student fra Roskilde 1794.

³⁾ Niels Madsen Harboe (1786—1861), Sognepræst til Magleby siden 1818.

⁴⁾ Heinrich Friedrich Müller Mau, f. $\frac{8}{1}$ 1821 i Skelskør som Søn af Apoteker og Postmester smstd., Kammerraad Gerhard Wilhelm Mau (1774—1858) og Louise Sophie Nicoline, f. Tessen (f. 1796), blev Elev i Sorø Akademis lærde Skole $\frac{1}{6}$ 1831, men forlod allerede Skolen $\frac{24}{10}$ 1839. Død $\frac{3}{2}$ 1837 som Apoteker i Lyngby (Richters Dødsfald). Paa Sorø var H. F. M. Mau Gratist i Henhold til Müllers Testamente, og oppebør fra 1833 en Portion af dennes Legat.

parallellebende, igjennem den Ene af hvilke der med Nød og Næppe var Plads til at føre Liget igjennem. Da Ligpsalmen lakkede mod Enden og jeg saae Kirkestolene opfyldte med nysgjerrige Tilhørere, hvoriblandt de lange Hattebaand vaiede ned fra Fruentimmerstolene, begyndte jeg at blive lidt snever om Hiertet ved mit selvpaatagne Talehverv i saa anselig en Forsamling og paa saa højtideligt et Sted. Denne min indvortes Frygt-somhed, hvis udvortes Virkning jeg med Kraft neddæmpede, havde imidlertid den Nytte, at den i Begyndelsen aarsagede en noget bævende Stemme, som gav min Sindsstemning mere Udseende af Rørelse end den virkelig havde og foranledigede mine geistlige Censorer til megen ugrundet Roes over mine herlige Talegaver. Jeg holdt Ørene stive ved disse Complimenter og yttrede allene, at Enhver maatte blive rørt ved saa sielden en Anledning. Hvad der endmere hævdede min ubetydelige oratoriske Værd i de respective Skjelskjøranneres Øjne var, at min Successor i Talehvervet, Hr. Morten Biilmann, gjorde sine Sager meget maadeligere. Thi for det første var hans Tale ingen Mindetale, men en Ligprædiken over adskillige Almeensteder, saasom: Død, Grav, Opstandelse og Himmelfart, og indeholdt intet Personligt om den Afdøde undtagen nogle Sidehug i Indledningen om hans kierlige Forhold til Geheimeraadinde Krabbe, for det andet vare Omstændighederne ham temmelig imod. Han havde taget sin Stade paa Alterfoden, medens jeg som Ugeistlig afslug hans Tilbud om at stille mig paa samme Sted, medens jeg talede, men valgte at staa paa Gulvet ved Ligets Hoved. Onde Tunger sagde, at Viindunsterne havde virket paa hans Organer fra Sørgehuset af. Jeg har derom ingen Mening, [dog] saa meget er vist, at det i Alles Øjne var ilde klædende for ham som en gammel Præst deels at han læste sin Tale op af en smudsig skreven og jevnlig overstrøget Concept, deels at han med megen Stønnen skilte sig fra de overflødige Vædsker, som under Talen jevnlig fyldte hans Mund, og ved ganske ugenert at spytte dem ud paa Altergulvet, hvorved hver Spytklad gav Gjenlyd fra Hvælvingen, og Altergulvet til sidst saae ud som en Sø. *Sed de his satius est silere.*

Da vi kom fra Kirken, gik det paa ny løs paa en Spisen og Drikken, og denne Gang gik man ordentlig tilbords, thi det forrige havde kun været en *gustatio*. Den Afdødes Huusholderske, der glædede sig ved et Legat paa 22 Td. Land, og hendes Datter Edel Carlsen, der foruden Gods og Gaard, i en Tid af 6 Uger i Hr. Valentiner, velbestalter Kiøb- og Handelsmand der i Staden, havde funden sig en elsket Gjenstand — om faa Dage en kierlig

Ægtemand¹⁾ — kunde man ej heller vente skulde vise mer Deeltagelse ved den gamle Doctors Bortgang end den af en taknemlig Erindring. Og — hvad Ligfølget betræffer, der samtligen (mig undtagen) roste sig af at være den Afdødes Venner, mente de ved de Contributioner, som de i tidligere Dage havde ydet til hans Huusholdning, ved denne Lejlighed at kunne ansees som det rige Sorøe Academies retmæssige Medarvinger til hans gode Viinkjelder. Da derfor Stedets Øvrighed udbragte en Skaal: *in memoriam defuncti*, tilføjede Morten Biilmann med et Smil om den allerede morbærfarvede Næse: *ejusque cellæ vinarix* som taus samtykkedes af Præsteskabet. Ved Maaltidets Ende gjorde Skiel-skjoranerne mig den Ære at udbringe min Sundhed og ønske mig tillykke som Mandatarius for Sorøe Academie i saa frugtbringende et Ærinde. Apotheker Mau fremstillede sin Søn som tilkommende Eleve og var mig behjælpelig at udtage nogle Skeletter og Bøger, som jeg ønskede bevarede i Academiets Samlinger, til Erindring om den Afdøde.

Borreby.

»Jeg saae Vikingen gyng
paa det brusende Hav, og Luren
lød henover Havet. Hvad jeg
hørte og saae, det fyldte mit
Bryst.« N. M. Petersen.²⁾

Jeg havde løsgjort mig paa 3de Dage fra mine Forretninger og de 2de vare endnu tilbage, uden at der denne Gang kunde virkes mere for Arvesagen, saasom Pante- og Vexel-Obligationernes Bedømmelse var Noget, hvorved den akademiske Kasserer nødvendig

¹⁾ Ved Skøde af 5. April 1828 — altsaa kort før sin Død — havde Müller overdraget Jfr. Edel Carlsen med antagen Kurator R. W. Søndergaard sin Gaard paa Hjørnet af Algade og Havnepladsen med tilhørende Have, Vænge og Jorder i Overdrevet for en Købesum af 1,500 Rbd. Sølv, hvoraf dog de 700 Rbd. blev indestaaende paa 1. Prioritet i Ejendommen, hvorhos Müller forbeholdt sig Brugsretten af Ejendommen for sin Livstid. Ved Müllers Testamente af 10. Marts s. A. var der tillagt Jfr. Carlsen en Obligation paa 200 Rbd. samt forskelligt Indbo, medens hendes Moder, Müllers Husbestyrerinde, fik Brugsret i sin Levetid over forskellige Jorder, som senere skulde tilfalde Skelskør Kirke og Fattigvæsen. M. H. t. Jomfru Carlsens Ægteskab har Tauber ladet sig vildlede. Iflg. Skelskør Kirkebog 1814—36 holdt Jfr. Edel Margrethe Carlsen, født i Skelskør den 28. Marts 1806, »opholdende sig i sin Ejendomsgaard her i Byen«, den 1. Oktober 1828 Bryllup med hendes ovenfor nævnte Kurator, Hr. Rasmus Wilhelm Søndergaard, født i Holbæk den 7. Juli 1801, men konfirmeret i Skelskør 1816, hvor han da stod i Lære hos Købmand Vallentin (der ved Brylluppet var Parrets Forlover). R. W. Søndergaard tog senere Borgerskab som Købmand i Skelskør.

²⁾ Citatet er hentet fra N. M. Petersens Fortale til »Danmarks Historie i Hedenold«, 3. Del, Kbhv, 1837, og maa altsaa af Tauber være tilføjet Manuskriptet ved en senere Gennemlæsning.

maatte være tilstede og som dennegang ikke kunde skee formel-
delst hans indtrufne Upasselighed.

Jeg besluttede derfor at besøge de gamle Herresæder, som Egnen er saa rig paa og gjorde samme Aften Begyndelsen med Borreby og Basnæs.

Borreby, een af Landets ældste og herligste Borge, ligger skjult i en fortræffelig Bøgelund (den skjelskjørske Dyrehave) tæt op til en Fjord af store Belt, som danner Indsejlingen til Skjelskjør By. I Oldtiden var den saavel som Basnæs, Stisnæs og Holsteinborg berømte Vikingesæder, men dens nuværende mørkerøde Mure, Taarnene, Gallerier og Vindeltrapper ere ikke ældre end fra Christian den Tredies Dage, da Reformationens store Befordre, den berømte Cantzler Johan Friis til Hesselager købte Gaarden af Kongen og opførte den store og stærke Bygning. Den nuværende Eier Kammerherre Heinrich Gisbert von Castenschiold¹⁾, Oberstlieutenant à la suite ved det sjællandske Landsener Regiment, har paa sine gamle Dage faaet et Olivssaar af Kierligheds Pile, der har endevendt hans Hoved, hans Pung og snart hans hele gamle Herresæde, saa det var endnu til rette Tid jeg kom for at see Levningerne af de gamle Riddersale med deres Jagtstykker og vævede Tapetserier af Kjøge Fabrik, forinden Oberstlieutenanten spender for den yndige nestvedske²⁾ Frøkens Triumphvogn de fangne Riddere med Harnisk og Spær, ligesom han allerede haver kastet sit eget Skjold for hendes seirrige Fødder. Den ældgamle alentykke Muurgavl var gjennebrudt med Brækjernet for at danne Indgangen til en nymodens Havesal og de mudrede Grave sukkede under Rambukkens Slag for at modtage Pæleværket til en ny Havebro. *Improb' amor, quid non mortalia pectora cogis?*

Et fortryllende skjønt og ved Ælde berømt Sted fandt jeg endnu i Haven paa en Høj, som indbefatter det gamle Borrebys Ruiner. Udsigten i sig selv fortryllende, forskjønnedes end mere ved et Skuespil, som jeg aldrig havde seet Mage til. En Mængde Søfugle, især Strandmaager, tusinde, ja mere end tusinde i Tallet, havde valgt den lille lune Viig, som beskyller Ruinens Fod, til at udklække deres Unger. Disse vare nu saa store at de stak Hovederne op fra Rederne, som vare skjulte i Strandgræs og Tang,

¹⁾ Henrik Gisbert Castenschiold (1783—1856), Kammerherre, Generalmajor, arvede Borreby efter sin i 1817 afdøde Fader, Generalløjtnant J. M. H. Castenschiold. G. 1° 1804 m. Augusta Frederikke Castenschiold (1778—1852), skilt 1827, 2° 1828 1/4 m. Anna Margaretha Wegener (1808—1875), Datter af Kammerherre, Oberst Carl Ludvig Wegener (1770—1829) og Margrethe Røttger (1787—1863).

²⁾ Kammerherre C. L. Wegener var Chef for det sjællandske Landsener Regiment, der garnisonerede i Næstved.

og gabende snappede efter de Fiskestumper som de madende Mødre opgølpede. Der var en Skrigen, saa ingen anden Ørelyd var at fornemme, en Svæven af de snart stigende snart dalende Maager, og da Kammerherren ved et Brøl med sin Stentorstemme opskrækkede dem samtligen fra Rederne, blev Solen i sandeste Forstand formørket af den uhyre Fuglevrimmel. Det var formodentligen en Uddeling en gros af Dagens Bytte, den almindelige Spisetime før Ungerne lagde sig til Hvile, og den lune yndige Viig syntes hartad at være valgt til Rugeplads for samtlige Østersøens og Kattegattets Maager. Jeg kunde længe ikke løsrive mig fra Betragtningen af denne livfulde Scene, hvor Maagesværmen dukker det sølverblanke Bryst, mens lune Viig sig slutter til skovbegroede Kyst.

B a s n æ s

er mindre gothisk, mere livlig og venlig end Borreby, men dog i enkelte overblevne Taarnbygninger, Grav og Broer tilstrækkeligen røbende sin Oprindelse fra Ridderborg og Vikingsæde. Stedet var i fordums Dage et Tilhold for Sørøveren Basse, der gav Borgen sit Navn.

Løvrigt er Stedet mærkeligt ved en Lade, opbyggt af gammelt Muurværk med uhyre Kampestenene imellem og [en] kunstig Port mellem Borgegaarden og Ladegaarden med adskillige Sandsteens Sirater og en Inskription i det spanske Sprog forfattet og opsat i C. IV's Tid af bemeldte Arenfeldt¹⁾, der længe havde levet i Spanien.

F a m i l i e n F i e d l e r er paa fædrende Side oprindeligen Jøder fra Frankfurth am Mayn (hvoraf nuværende Eier har Fordelen af Forbindelse med Rhinegnene ved sin ypperlige Rhinskviin), bleve siden kristnede fra dens Ankomst til Danmark, Fabrik-eier[e] i Kjøbenhavn, og den nuværende Eier var først Besidder af et Sukkerrafinaderi, nu Godseier²⁾. Konen er en Sporon, Datter af den i sin Tid berømte Sproggrandsker og Synonym-Samler Benjamin Sporon, i sin Ungdom Informator for vor nuværende Konge og i sin Alderdom Amtmand over Coldinghus. En vakker Børneflokk pryder Huset med et fra Bedstefaderen paa Moderens

¹⁾ I det foregaaende er meddelt nogle historiske Oplysninger om Basnæs og Skelskør, der her er udeladte. Krigskommissær Axel Arenfeldt († 1647) købte Basnæs af Kong Christian IV, nedrev de gamle Bygninger og opførte 1629—33 en stor, prægtig Hovedbygning af Grundmur i 3 Stokværk, der næsten helt nedbrændte i 1785 og senere fuldstændig nedrevs; i Slutningen af 18. Aarh. opførte Familien Lowson en ny grundmuret Hovedbygning, der 1851 afløstes af den nuværende. Branden i 1785 skaanede den her ommeldte, 1638 opførte Portbygning, der bår Indskriften »Ørnen bygger paa højen Hald — Avind ligger i dyben Dal«, sigtende til en Strid mellem Axel Arenfeldt og Fru Regitze Grubbe paa Snedinge (Trap: Danmark. 3. Udg. II Bind).

²⁾ Christian Frederik Fiedler (1775—1829), Sukkerrafineradør, Justitsraad, Ejer af Basnæs 1809, g. m. Juliane Marie Sporon (1781—1837).

Side nedarvet musikalsk Talent, trende vakre Sønner dannedes og dannes under mine Auspicier, 3de blomstrende Døttre færdes ved Moderens Side. Et smukt Familieliv.¹⁾

Midsommerens lange Dage og korte Nætter hialp fortræffelig til at gjøre de 2de Ætmaal frugtbringende, som mine Forretninger tillode mig at opofre paa denne Udflugt igjennem de sydsjellandske Egne. Naturnydelse forskjønned ved Historiens lokale Erindringer var for mig Hovedsagen, selskabeligt Samqvem et Kryderie paa Reisen, som jeg medtog som det kunde falde og Maaltider aldeles en Biting, hvorved jeg havde foresat mig aldeles ikke at lade mig indskrænke. Godt Brød og frisk Maimaanedssmør i en Bondehytte, naar Middagen fordrede Hvile for mig og mine Dyr, vare Fornødenheder, som paa ethvert Sted kunde tilfredsstilles, og selv for en højere Nydelse havde jeg sørget ved at nedpakke i min Vogn i kjølede Græs 200 Asparges og en Flaske Madera, en Skjænk fra een af mine transatlantiske Venner. Den flinke Bondekone lærte jeg let at tilberede de første, og naar den sidste blinkede i mit Christiansfelder Glas, manglede mig intet i et kongeligt Maaltid. Fem Timers Nattesøvn gav mig paa Reisen som hjemme nok til Legemets Vederqvægelse. Det har noget behageligt for mig, at orientere mig alene i en ubekjendt Have. Jeg skal ikke lettelig lade mig vildlede af nogen Labyrinth, da jeg kjender Systemet for slige Anlæg, den muligt større Afbenyttelse af det givne Terrain [.]. Den Basnæske Have har mindre Charakteren af Storhed end Ynde, noget som allene erhverves ved den smagfulde Dyrkers Haand. Blomsterpartiernes Afvexling med skyggefulde Lystlunde og Naboskabet til det kjølede Hav gjør den til et saare behageligt Sommerholdssted. Viindriveriet er især fortræffeligt og forskjønned ved alle de Underholdninger, som denne Slyngeplante skjænker Liebhaberen. Den røde Frankenthaler knibes og skjæres saa net, at den uden for Glashuset bærer Klaser af flere Punds Vægt og igjennem Vinduesposterne i den smukke Havesal er Ranker indladte saa net, at de slynge sig som Guirlander under Loftet og samle sig omkring Lysekronen midt over det runde Spisebord til en Gruppe af Druer, der kan vække tantalisk Lyst selv hos den, der ikke tæller *arcta sub vile bibentem*²⁾ blandt ene Lykkelige.

¹⁾ Sønnerne vare:

Frederik Julius (1806 † 1880), Student fra Sorø 1825, Konferensraad, fh. Justitiarius i Landsover- samt Hof- og Stadsretten, Harald Valdemar (1808—1887), Student fra Sorø 1826, Birkedommer og Skriver i Holsteinborg Birk, og Julius Christian Georg Sporon (1816—1892), Student fra Sorø 1833, kgl. Postekspeditor i Fuglebjerg. Blandt Døtrene var Thora Alvilda (1810—1897) som bekendt g. 1° m. Digteren Carl Bagger.

²⁾ » . . . neque te ministrum dedecet myrtus, neque me sub arcta vite bibentem«. Horats: carminum Lib II, XXXII.

Min Vert forundrede sig ei Lidet ved at erfare, at jeg allerede havde gjort en Deel af denne Morgenvandring i hans Have paa egen Haand, og indskrænkede sig derfor til at gjøre mig opmærksom paa nogle forbigaaede Partier, hvorefter jeg nød en liden Vederqvægelse for efter mit Løfte igaar til Grev Holstein endnu i Morgenstunden at naae

Holsteinborg.

En vis Grad af Sværmerie, naar den ikke udarter til Fanatisme, udbreder et aandfuldt Skjær over Menneskelivet. Dette gjelder om den Holsteinske Familie saaledes som den skildredes mig af upartiske Vidner og den selv aabenbarede sig for mig ved nogle Timers interessante Omgang. Varmtfølelse for Religion og Menneskevel er Greven og Grevinden¹⁾ sjeldne Exempler for Deres Stand, maaske i Anskuelserne af hiin noget for megettroende og i Midlerne til dette noget for sværmeriske, men i begge Dele ædeltfølelse og handlende efter de ædleste Grundsætninger. Han, stemt af sin Kapelpræst Licentiat *theologiæ* Holm²⁾ til hyperorthodoxe Religionsmeninger, har upaatvivlelig de bedste Hensigter med Menneskehedens Ledning til al Lyksaligheds Ophav, om han endog viser sig noget intolerant mod Anderledestænkende og som en Følge deraf maa omgaas med nogen Forsigtighed, naar Talen er om Religionsgenstande for ikke at ægges til Hæftighed. Hans mange Indretninger paa sine Godser til Industriens Fremme, Skolevæsenets Forbedring og Menneskeforædling i Almindelighed ere ligesaa hædrende for hans Karakter som hans Misgreb i mange Henseender for Billigtænkende finde Undskyldning i den gode Hensigt. Som Formand for det skjelskjørske Bibelselskab³⁾ finder han al den Sysselsættelse for sit Hjertes Anliggende som for ham som læg Mand er passende og som Skribent har han nyligen hæderligen udmærket sig som Grækernes Talsmand⁴⁾.

I Porten til det grevelige Slot, ja selv i Gjæsteværelserne ere Kollekt Bøsser henstillede til Gaver for Hedningers Omvendelse og andre velgjørende Øiemed. Hans Dydsfester, der foranledigede

¹⁾ Frederik Adolf Greve Holstein-Holsteinborg, f. $\frac{8}{10}$ 1784, † $\frac{21}{5}$ 1836, g. $\frac{4}{5}$ 1808 med Vilhelmine Julie Komtesse Reventlow, f. $\frac{30}{7}$ 1788 † $\frac{8}{10}$ 1868.

²⁾ Jens Albrecht Leonhard Holm, f. $\frac{30}{8}$ 1799, Lic. theol. ved Universitetet i Berlin 1822, blev i Febr. 1827 af Grev Holstein kaldet til Kapellan for Hyllested, Venslöv og Holsteinborg Menigheder; Juli 1828 Sognepræst for de to sidstnævnte Menigheder, i Decbr. 1840 tillige for Hyllested, hvor han døde 1861. Udgav 1844: Frederik Adolph Greve af Holstein. En biografisk Fremstilling.

³⁾ Den $\frac{2}{4}$ 1821 stiftedes paa Holsteinborg, »Bibelforeningen for Vester Flakkebjerg Herred og Grevskabet Holsteinborg«, se J. A. L. Holms ovenanførte Skrift S. 141 ff.

⁴⁾ I 1827 udkom: Grækernes Sag i Danmark. En frimodig Bemærkning af F. A. Holstein.

Bedrag og megen Miskjendelse, ere nu afskaffede, men vistnok til mindre Ære for de Bedragende end den Bedragne¹⁾. Tarvelighed og Nøjsomhed i Levemaade siges i højere Grad at herske paa Holsteinborg end hos nogen [anden] Lehns greve i Landet, men er det saa at han har yttret, at han ikke kan forsvare at ofre Noget paa Luxus og Vellevnet, saalænge saa mange af hans Medmennesker savne det Nødvendige, geraader denne Grund vistnok hans Hjerte til Ære.

Greven var bortkaldet af en øieblikkelig Forretning, da jeg ankom til Holsteinborg, men Grevinden (en fød Reventlow af Brahetrolleborg) modtog mig venlig som en kjær og ventet Gjæst i sine Børns Selskab ved Arbejdsbordet i den store Familiesal. Simpel klædt i en blaastribet Lærreds Kjole skulde jeg ikke have anset hende for den hun er, om ikke en ædel Holdning, et talende Øie og et Udtryk i Mine og Stemme ved første Øiekast havde vist mig i hende en Dame af Opdragelse. Der var noget skjønt huusmoderligt i hendes Anstand og en rolig Blidhed i hendes Tale og Væsen, da hun forestillede sine Børn for mig, en Søn paa 11 Aar der opdrages af en tysk Lærer Freytag²⁾ og for Selskabs Skyld har to ligealdrende Drengene hos sig, den Ene et fattigt Barn og den anden en Søn af den danske Chargé d'affaires i Lissabon Olinto dal Borgo⁴⁾, og en Datter, et Barn omtrent paa 2de Aar³⁾. Vi talte om Ungdom og Opdragelse og hun erkyndigede sig med Deeltagelse om adskillige Familiers Børn, som hun kjendte, især om Valdemar Buchwald (Stiftamtmandens Sønneson)⁵⁾, som i Ferier besøger Holsteinborg. Jeg yttrede i Anledning af hans Fald fra Mellem-

¹⁾ Hermed sigtes formentlig til, at det af Grev Holstein i 1809 stiftede Industriselskabs Præmier til dygtige og flittige Bønder uddeltes ved halvt religiøse Højtideligheder, der fra først af fandt Sted i Kirken paa Holsteinborg. Senere holdtes disse Fester i Haven.

²⁾ J. Freytag, født i Ratzeborg, senere Præst i Gartow i Hannover, kom i 1822 som Huslærer til Holsteinborg (se J. A. L. Holms paa forrige Side, Note 2, nævnte Skrift om F. A. Holstein, Pag. 148 f.)..

³⁾ Børnene vare:

Ludvig Henrik Carl Herman, f. 16/7 1815, senere Besidder af Holsteinborg, Konseilspræsident, Overkammerherre, Ridder af Elefanten, † 28/4 1892, og Christian Johannes Ernst, f. 31/13 1826, † 21/10 1891. Tauber maa have antaget den sidste for en lille Pige, se det følgende.

⁴⁾ Olintho dal Borgo di Primo, Baron del Asilo, f. i Pisa, gift med Grev Ernst Schimmelmans Adoptivdatter Louise Wesselhof, var fra 1817—1830 Chargé d'affaires og Generalconsul ved det kejserlig Brasilianske og det kongl. Portugisiske Hof.

⁵⁾ Er formentlig den Carl Valdemar Buchwald, f. 23/3 1817 paa Anneberggaard, der 1836 dimitteredes som Student fra Sorø Akademi; † 24/8 1887 som Hofjægermester og Ejer af Øbjerggaard i Præstø Amt. Han var en Sønneson af fhv. Stiftamtmand i Fyen, Kammerherre Friderich Buchwald, f. 1747 p. Gudumlund, † 9/8 1814 i Pisa.

etagen til Steengangen¹⁾, at jeg maatte ofte undre mig over hvorledes Guds Forsyn vaagede over de Børn. Hun sagde med blid Følelse: »Jeg troer, at hvert Barn har sin Engel, som usynlig ledsager det, ellers vilde vistnok megen Ulykke skee i den hjælpeløse Alder«. Vi fortsatte en Tid Samtalen og hun hørte med Deeltagelse paa mine smaa Historier om Grenene som vare brækkede, om Baadene som vare kændrede o. s. v. uden at nogen Meen dermed var tilføjet mine uskyldige Smaae. Endelig kom jeg til at berøre Historien om Kammerraad Mallings Søn (som hun ikke kjendte) og maatte efter given Anl. meddele [den], en Gjenstand, der bevægede hende saa synligen, at hun omfavnede sin lille Pige, som om hun forudføjte den skrækkelige Smerte, hun vilde lide ved at miste hende.

Greven kom heldigvis i det samme, den [o: vor Underholdning] havde antaget en for den første Samtale besynderlig rørende Charakter. Han indbød mig at see sin Malerisamling og Have. Hin er ganske udvalgt og indeholder lutter Mesterstykker, Originaler af hollandske og italienske Malere. Selv en ægte Raphael kan man her beundre foruden adskillige Mesterstykker af Rembrand, Woremann [sic], Teniers og vor C. IVs Hofmaler Carl af Mandern. Uden for denne sande Prydelse var alt Meublementet i simpleste Smag, selv Sengene i Soveværelset af beitsset Fyrretræ med rødtribet Gingangs Omhæng. Præstegaarden derimod er en elegant og ny-modens grundmuret Bygning, hvorpaa intet er sparet.

Holsteinborg er i sit Udvortes en gothisk Bygning af første Rang. Mørkerøde alentykke Mure, Grav og stærkthvælvede Indkjørselsporte, snever trindt-ombygget Gaardsplads og paa Taarnene fire smaa Spire, der i en halv Miils Afstand sees fremragende over den omgivende Skov. Haven er en Blanding af ny og gammel Stil. Herlige Alleer over alt og disses sandeste Prydelse de fortræffelige Udsigter, som perspektivisk viser sig i Enden af dem over Havet til de yndige Øer som dette er besaaet med. Foruden de fjernere Langeland, Laaland, Sprogø og Fyen, som begrænde Udsigterne over Beltets Vande, finder man her nogle fortryllende Smaaøer, som ere bevoxede med Træer, hvoraf Glæneø er den største og Orme-Ø og Sandholm de mindste, de sidste med saa nydelige Omgivelser af temmelig betydelige Fladvande, at man kan vade ud til dem. Alt, hvad der hører til huuslig Dont, er her skjænket større Opmærksomhed end paa Grevesæder almindeligt er, vidtløftige Blegdamme, Vadskehuse o. s. v. Da vi nærmede os Hovedbygningen kom Grevinden os imøde og indbød os til en Frokost i Havestuen, der langt fra ikke vidnede om den Karrighed, som Naboerne havde vidst saa meget at fortælle om (Oste-

¹⁾ Sandsynligvis paa Akademibygningen i Sorø.

valle-Frokost, Folkemad). Jeg modtog venskabelige Indbydelser til et forlænget Besøg, og Grevinden forbød spøgefuld at vise mig Taarnene og Kjelderne for at jeg kunde have noget at reise efter, naar jeg kom igjen i Sommerferien. Greven var allerede taget til Præsten Galschiotts¹⁾ Begravelse, da jeg tog Afsked med Grevinden og Hr. Freytag (en vakker Tydsker, der arbejder paa at blive dansk for at vinde præstelig Befordring paa Grevens Gods) for at begive mig ad Strandveien til Gaunø og Nestved, hvor jeg agtede at overnatte.

G a u n ø e

eller som den egentligen burde skrives G a b n ø e er det stolteste Søslet Landet eier, beliggende 1 Miil sønden for Nestved i det G a b eller den Munding, som Havet danner ved Karrebæksminde med Suseaaens Vande. Gaarden var først Ridderborg, siden i over 100 Aar (1390—1523) berømt Nonnekloster og tilsidst Herresæde mest i de Thotters Familie, af hvilke Geheimeraad Otto Thott legerede dertil som integrerende og uadskillelig Deel af Stamhuset den udmærkede Samling af Malerier — over 2,000 i Tallet — som endnu er Gaardens sandeste Prydelse. At faa et foreløbigt Overblik af denne Samlings Omfang og Værd var een af Hovedhensigterne af min Reise. Det var den 31. Mai om Eftermiddagen Kl. 5 da jeg nærmede mig til den prægtige 400 Alen lange Bro, som fører over Stranden ned til Gaunø Land, da jeg ikke lidet overraskedes ved at se Slottet skinne i usædvanlig Glands, Veirhanerne behængte med Blomsterkrandse og Alleen til Gaarden ziirligen prydet med Guirlander og nedhængende Krandse. Det var den ældste Baronesse-Datters²⁾ Fødselsdag som havde foranlediget denne landlige Fest, og jeg fandt Familien samlet i Haven omgiven af en talrig Cirkel af Venner og Bekjendte som Dagens Høitid havde forsamlet. Man indbød mig venligen til Deeltagelse til de foranstaltede Festligheder, en Lystfart p. Fjorden med Musik o. s. v. Men jeg foretrak at besee Malerisamlingen og Stedets yndige Beliggenhed i Rolighed. Jeg fandt i første Henseende en velvillig Ledsager i Adjunkt ved Herlufsholms Skole Hr. Øst³⁾ og fandt i den sidste, blandt andre

¹⁾ Thomas Martin Braem Galschiøt, f. $\frac{2}{1}$ 1748, † $\frac{23}{5}$ 1828, var fra 1784 til sin Død Sognepræst til Hyllested, Vensløv og Holsteinborg Menigheder, i hvilket Embede han efterfulgtes af den ovenfor nævnte Kapellan, Lic. theol. J. A. L. Holm.

²⁾ Anna Beate Frederikke Ulrikke, f. $\frac{21}{5}$ 1816, † $\frac{29}{5}$ 1842, g. m. Kammerherre Chr. Sehested-Juul til Raunholdt, var ældste Datter af den daværende Besidder af Gaunø, Lehnbaron Otto Reedtz-Thott (1785—1862) i dennes 1. Ægteskab med Sophie Henriette v. Roepstorff (1782—1835).

³⁾ Ditlev Ludvig Øst (1802—1836), 1827 Adjunct paa Herlufsholm, † som Sognepræst for Tirstrup og Fuglslev Menigheder. Han havde i sit sidste

Mærkeligheder, en Samling af Lindetræer henplantede i en Allee, som vare de samme, der i fordums Tid havde prydet Kongens Nytorv i Kjøbenhavn, da dette var beplantet med Træer¹⁾.

Herskabet havde imidlertid tiltraadt Deres Vandpromenade under Kanonerne Løsning og ledsagede af en Baad med Hautboister. Jeg betragtede deres lystige Fart fra Galleriet, hvor Malerierne hænge. Men, o vee! snart stod Prammen paa Grund i det lave Vand, Musikken forstummede, Damerne maatte ligge i den ene Side, Herrerne arbeide og først efter lang Anstrængelse kom man paany paa Farten. Imidlertid gjennemstrefede jeg endnu engang den smukke Have, anbefalede mig derpaa til et Par gamle Frøkener, som vare blevne tilbage som Husets Vogterinder og drog atter til

N e s t v e d ,

hvor min Ven, Etatsraad Schönheyder²⁾ [indbød mig] til et lille Familieselskab om Aftenen. Denne virksomme Borgmester underholdt mig med sine Foranstaltninger til Byens Opkomst, især Sortebrødre Gaards Indretning til et Enkesæde for trængende Enker³⁾, den af ham anlagte Kirkegaard og vi tilbragte den smukke Aftenstund i hans Have, der er baade stor for en Privat-have og vel anlagt. Efter at have taget Natteleie hos Hr. Næsted i Viinhuset drog jeg næste Morgen videre til

H e r l u f s h o l m

hvor jeg besøgte Justitsraad Brorson⁴⁾, der uagtet sin høie Alder endnu nyder temmelig god Sundhed. Han fortalte mig adskillige Træk af den Stemannske Administration⁵⁾, Skolens Aftagelse formedelst de pecuniære Byrder, som ere lagte p. Disciplenes Forældre, Lærernes Indskrænkninger, samt at man agtede at berøve dem alle deres uvisse Indtægter. Professor Melchior⁶⁾ gav

Skoleaar paa Herlufsholm, hvorfra han dimitteredes 1822, været Huslærer paa Holsteinborg (Leth & Wad: Medd. om Dimitterede fra Herlufsholm, 1875).

¹⁾ De omkring 1685 plantede Træer, der dannede „Krisen“ paa Kongens Nytorv, fjernedes atter 1749 og skal af Kong Fr. V være skænket den daværende Ejer af Gaunø, Gehejmeraad Otto Thott.

²⁾ Morten Smith Schönheyder (1782—1835), Etatsraad, Borgmester i Næstved.

³⁾ Om »Sortebrødregaaards« Historie og Overdragelse til den Ostenfeldtske Stiftelse 1823, se Traps Danmark, 2. Bind, S. 792 og 800.

⁴⁾ Anders Winding Brorson (1755—1833), 1784 Konrektor, 1804 til sin Død Rektor p. Herlufsholm, Professor, Justitsraad.

⁵⁾ Om den Stemannske Administration af Herlufsholm 1827—1851, se Leth: Hist. Efterretninger om Herlufsholms Stiftelse. Næstved 1865, S. 274—312.

⁶⁾ Hans Bøchman Melchior (1773—1831), Dr. phil., Professor, 1820 Overlærer paa Herlufsholm.

mig nogle interessante Meddelelser om de naturhistoriske Samlinger, som Sorø venter sig efter Regimentskvartermester Faber¹⁾ i Horsens, og Lærer Zahle²⁾ viste mig sin nye indrettede Bolig paa Qvisten i Hovedbygningen.

Bregentved.

Grev Vilhelm Moltke³⁾, Eieren, var ikke tilstede, men da Hensigten af mit Besøg var at besee et Glashuus som han i sin Have havde indrettet til et Blomster Driverie, tabte jeg ikke stort derved. Af Høflighed gjorde jeg min Opvartning hos Grevinden, som var saa artig at indbyde mig til Middag, det jeg dog maatte undskylde mig for med Hensyn paa min alt lagte Reiseplan. Ogsaa var her mere herskabeligt stivt end der passede for mine Ønsker, dog kunde jeg ikke undskylde mig for en Indbydelse til at indtage en Frokost, efterat have beseet Haven, i Selskab med Grevinden og hendes Søster⁴⁾, det eneste Herskab p. Gaarden. Jeg streifede da om med den gode Gartner over chinesiske Broer, hvoraf Haven har adskillige høiryggede Stykker, og fandt mig mindre tilfredsstillt ved Jordbunden, Anlægget og Smagen end jeg kunde vente. Dog bemærkede jeg en *transitus* i Haveanlægget, Spor af begyndte Reformer, Grevindens Værk, der havde tømt Grevens Pung for adskillige tusinde Rigsdaler og sandsynligvis vil tømme den for endnu flere, uden at disse dog ganske have formaaet at forjage den forrige Stivhed, som udmærkede denne Have. Her fandtes imidlertid Adskilligt, som destingverede den fra Nabo-Proprietærernes, saasom:

1. Det omtalte Gevæxthuus for exotiske Blomster.
2. Et Figentræ, anbragt som Espalier og som bær modne Figener.
3. Et Havehuus, hvori en Ronde-Sal med Belysningen fra oven.
4. Tvende Marmor Statuer, hvoraf den ene forestiller Helenas Bortførelse af Paris, den anden en Flora.

¹⁾ Frederik Faber (1795—1828), anset Amatør-Zoolog, † i Horsens, hvor han siden 1822 var Regimentskvartermester og Auditor v. det slesvigske Kyradseregiment.

²⁾ Johan Christian Julius Zahle (1795—1872) var 1818—1831 Adjunkt p. Herlufsholm, hvor han— den første Adjunkt, der som gift boede paa Skolen — havde den saakaldte Altanlejlighed i den tidligere Skolebygning (Hvidebygning). † som fhv. Provst for Slagelse Herred og Sognepræst for Stillinge Menighed.

³⁾ Adam Vilhelm Moltke til Bregentved (f. 1785, † 1864), Lehnsgreve, Conseilspræsident, Overkammerherre, Ridder af Elefanten, tiltraadte Grevskabet 1818. G. 1° m. Frederikke Lovise Knuth-Knuthenborg (1797—1819), 2° 1823 m. Maria Elisabeth Knuth-Knuthenborg (1791—1851).

⁴⁾ Charlotte Frederikke Knuth (1799—1839).

Kompositionen i den første synes mig fortræffelig, men Udførelsen mindre god. Helena fremstilles kastet paa Paris' venstre Skulder, der flygter afsted i fuld Fart. Hun hviler allene paa Læggen paa hans Skulder og svæver forresten baglæns bort med flagrende Haar ned ad hans Ryg, medens han med høire Haand fastholder hendes venstre Fod. En malerisk Stilling, men Paris-Figuren er i mine Øine alt for spinkel med Hensyn til den viste Kraftanstrængelse. Floras Figur, en tilhyllet Sandsteens Statue, er af langt bedre Proportion. Endvidere 1 Obelisk til F. Vs Minde.

3 [5]. Nogle Lindetræer, egenhændigen plantede af Kong Frederik [V.].

4 [6]. Mange Steenprydelser af Kalksteen fra Faxø.

Gisselfeldt.

Blandt alle danske Slægter er den Danneskjoldske bekendt som den første i Rang, den første i ædel Dannished og hensigtsløs Agtelse for Menneskeværd fra Purpuret til Hytten.

Greve Frederik Danneskiold¹⁾, Stamherre, Excellence, lod sig som han sagde ikke betage Fornøielsen af selv at ledsage mig i Haven. Denne var mig bekendt fra tidligere Besøg og [jeg] vil altsaa ikke udpege dens enkelte Skjönheder som vilde gjøre en lang Beskrivelse fornøden. Det Hele har noget indtagende Dansk ved sig og er et forædlet Billede af en ægte sjællandsk Natur. Ridderborgen med sine tykke, høitknejsende Mure ligger paa en anselig Høide omringet af flere smaa Søer i en skovrig og bakkefuld Egn. Disse gisselfeldske Damme og livfulde Søer i Forbindelse med de yndige Indhegninger i Skoven og Landsbykirkerne der vise sig imellem Aahningerne i Skoven ansees for Havens væsentligste Prydelser. Iøvrigt bemærkede jeg paa min Dagsvandring med Interesse følgende Punkter:

I H a v e n :

1. Driverierne af udmærket Fuldstændighed og Omfang. Ananas Driverierne, som bære hvert 3die Aar.
2. En Bro, som forener 2 Haver og hvorunder gaar en Landevei.
3. Hertuginde Lovisas²⁾ Mindetempel fra hendes Barndom, en Hytte med Køkkentøi efter formindsket Maalestok — kort en heel Barneverden.

¹⁾ Frederik Christian Danneskjold-Samsøe (1798—1869) til Grevskabet Samsøe, Overdirektør for Gisselfeld. † ugift, ældste Søn af nedennævnte Christian Conrad Sophus D.-S.

²⁾ Louisa Sophie Danneskjold-Samsøe (1796—1867), ældste Datter af nedennævnte Chr. Conr. Soph. D.-S., g. 1820 m. Christian Carl Frederik August, Hertug af Slesvig-Holsteen-Sønderborg-Augustenburg (1798—1869).

4. Lysthusene, det ene til Frokost, det andet til Kaffe.
5. Gravlunden, hvor den ædle Frederich Sophus Danneskiold Samsøes¹⁾ Støv hviler.
6. Vandfaldet, i Nærheden af Broen.
7. Den lille Støtte med den lyseblaa Kuppel paa Øen, som er tilgængelig ved en bevægelig Flydebro.
8. Det venlige Skovhus med Udsigt til Hæsede (en Avlsgaard i Nærheden).

I G a a r d e n :

1. En Indskrift paa en Sandsteen over Porten saaledes lydende:

1540 paa det syvende Aar
lod Peder Oxe denne Gaard flytte
og bygge af ny, som han her nu staaer
sig og sine Arvinger til Nytte.
Gud unde dennem at bygge og boe
og saa i Verden at være
at det bliver dennem til Fred og Roe
over al Ting til Guds Ære.
2. Borgfængselet, en Kjelder paa høire Haand i Porten.
3. Peder Oxes Hul efter Assessor Hilfelings²⁾ Beretning et Sted, hvor P. Oxe var skjult i lang Tid for sine Fjenders Efterstræbelser, da han unddrog sig fra at møde paa Rigsdagen i Nyborg og hvorfra han siden flygtede ud af Landet til Lothringen. Det synes at have været een fra al Samqvem isoleret Bygning, en rundagtig Hvælving med et Hul foroven, hvor igjennem et Menneske kunde nedhisses og faae sin Mad, item med et [sic!] Kamin, saa konstigen indrettet, at ingen kan mærke, naar der har været Varme i den, da dens smalle Rør fører Røgen midt op i Kjøkkenskorstenen, hvor der er en liden Aabning. Dersom Traditionen om P. Oxe, som Præsten mente, mangler historisk Hjemmel kunde det være muligt med Molbech at antage, at Kjelderen er indrettet enten til et Fængsel eller til et hemmeligt Skjul for Mennesker og Gods i Feidetid.
4. Vægtergangen, øverst oppe under Taget, er 1½ Alen bred og forsynet med Skydehuller af anselig Størrelse samt Huller i Bjælkerne til at indsætte smaa Kanoner eller Svingbasser.

¹⁾ Skal formentlig være: Christian Conrad Sophus D.-S. (1774—1823) til Grevskabet Samsø og til Næsbyholm, Bavelse, Raunstrup, Holmegaard, Nordfeld og Aalebækgård, Overdirektør for Gisselfeld, Amtmand over Præstø Amt, der som flere af Slægten Danneskjold er begravet i Gravlunden »Sophiehave« ved Gisselfeld.

²⁾ ? Krigsassessor Ludvig Hilfing, † 21/8 1861 (Richters Dødsfald).

Denne Gang er for det meste indrettet til smaa Kamre, som have deres Vinduer i bemeldte Skydehuller, dog p. enkelte Steder endnu til i sin gamle Form.

Middagsselskabet var forsamlet i Spisesalen da jeg gjennem-
 heed af den forcerte Havevandring kom tilbage med Greven. Gre-
 vinden¹⁾, som var den eneste i Selskabet, som jeg kjendte, modtog
 mig med den hende egne Venlighed, og da jeg ved Ubekjendskab
 ytrede mig forlegen ved Valget af en Dame at ledsage tilbords,
 rakte hun mig med et huldt Smil sin Arm og sagde: Jeg veed
 ikke bedre, [end] at De er saa god at tage tiltakke med mig. Da
 vi vare komne i Spisesalen, forestillede hun mig navnlig det
 hele Selskab, efter som de Parviis indtraadte. Det er det forrige
 Slotskapel, hvor Spisesalen er. Et smukt rummeligt Værelse.
 Efter mere end 9 Timers Kjørsel og Vandring i Herlufsholm, Bre-
 gentved og Gisselfeld Haver smagte Maaltidet mig fortræffeligt.
 Nyt af Aaret fra de fortræffelige Drivhuse forfriskede Ganen og
 muntre Samtaler krydrede Maaltidet. Grev Christian²⁾ var samme
 Morgen reist til Stortinget i Norge. Comtesse³⁾ vare tilstede.
 Efterat have nydt Kaffen i Pavillonon anbefalede jeg mig.

Ravnstrup.

»Hvad vil De i den Røverrede?« sagde Grevinden, da jeg med-
 delte hende mit Forsæt paa Hjemvejen at besøge R. »Det er just
 de gamle Røvere eller Riddere, Deres Naade! jeg ønsker at see,
 i det mindste den Riddersal, hvor jeg vil troe de fornemmelig
 drive deres Spil«. Hun gav mig en Adresse til Bestyreren af hendes
 Schäfferie, thi anden Beboer har Gaarden egentligen ej, og jeg
 fandt virkelig at den gamle Gaard, da jeg i Skumringen kjørte
 ind ad dens høie Port, havde nogen Lighed med en Røverrede.
 Vinduerne vare paa de fleste Steder indslagene. Kastellanen kunde
 med Nød og Neppe faa de rustne Laase til at lystre Nøglernes Tryk.
 Dog var det Steenarbejde borttaget, som jeg søgte i Riddersalen.

¹⁾ Enkegrevinde Johanne Henriette Valentine Danneskjold-Samsøe, født Kaas (1776—1843), g. m. fornævnte Grev Chr. Conr. Soph. D.-S. (1774—1823). Hun styrede som Enke sine Ejendomme med Kraft og Dygtighed.

²⁾ Christian Conrad Sophus (1800—1886) til Grevskabet Samsø og til Holmegaard, Geheimekonferensraad, Overskjænk, Overdirektør for Gisselfeld Kloster, Ridder af Elefanten, Søn af ovennævnte Grev Chr. Conrad Soph. D.-S. Han overtog 1869 Grevskabet efter sin forannævnte Broder Grev Frederik Chr. D.-S.

³⁾ Comtesse Henriette D.-S. (1806—1858), g. m. Prinds Frederik Emil August af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Augustenburg, og Christiane (1809—1873), g. m. Grev Gustav Chr. Holch-Winterfeldt til Fjellebro.

Det har efter Pontoppidans Beretning¹⁾ havt sin Stade over en uhyre Kamin og bestaaet i en Phoenix, hvis Form jeg ønskede at kjende for at sammenligne med de to Udgaver af det sorøeske Academies Vaaben, men det var i Forpagter Nyeholms Tid borttaget tilligemed det snurrige og ravgale Vers, som stod derunder:

Naturens Mirakel, skabt uden Mage
paa Troldkoners Viis dog tages af Dage
men kunde jeg prægtiger' ende mit Maal?
Solen min Bødel og Canel er mit Baal.

¹⁾ Pontoppidan: Supplement til Danske Atlas, Tom. VI, Kbhv. 1774 S. 421.

En mærkelig Fejltagelse.

Belyst ved **H. D. Lind.**

Det har altid været uomtvistet, at Frederik Ejler Gedde til Nordskov etc. — født 1641, Indehaver af Embeder som Schouthynacht, Viceadmiral, Gehejmerraad og Stiftamtmand (paa Fyn) og død 1717 — var en Søn af den bekendte Rigsadmiral Ove Gedde til Tommerup (død 1660), som desuden ogsaa bl. a. var Fader til Christian Gedde, der 1678—82 var Amtmand paa Bornholm, til Knud Gedde (til Vadskærgaard) og endvidere til Brostrup Gedde (født 1628, Berghauptmand i Norge, død 1668 i saa ringe Kaar, at han var blevet truet med Arrest af sine Kreditorer); og denne Brostrup Gedde havde atter en Søn, der ligesom Søofficeren og maaske netop opkaldt efter denne sin unge Faderbroder hed Frederik Ejler Gedde, var født c. 1652 og skrev sig til Dalsgaard og Vraagaard i Jylland. Se Danmarks Adels Aarvog for 1894.

Med disse Kændsgærninger in mente bliver man ganske forundret ved i en officiel og derfor formentlig absolut paalidelig Kilde at træffe paa en Beretning, som giver helt andre Oplysninger om den førstnævnte Frederik Ejler Geddes Herkomst. Det paagældende Dokument er Under-Admiralitetetsrettens Protokol for 1683¹⁾. Her læser man, at Vinhandler Frederik Pauli 19. April 1683 rejser en Sag mod Schouthynacht Frederik Gedde i Anledning af en Forskrivning eller et Gældsbevis, som den indstævntes salig Fader Brostrup Gedde har udstædt 11. Juni 1661; Schouthynachten vil dog ikke vedgaa denne Gæld, og Sagen udsættes derpaa i 6 Maaneder. Den foretages derfor paa ny 15. Novbr., og 6. Decbr. optages den til Doms. Retten kom til det Resultat, at da Frederik Pauli ikke kunde bevise, at Arvingerne efter Brostrup Gedde havde modtaget nogen Arv efter denne, og da (nuværende) Viceadmiral Frederik Gedde, som er bemeldte Brostrups Geddes Søn, havde lovlig afbevist, at hans Faderbroder (!) Knud Gedde som Formynder for Broderbørnene og paa disses Vegne havde fragaaet Arv og Gæld, burde Frederik Gedde være fri for Pauli's Tiltale.

¹⁾ I Januar 1912 forelagde jeg det omhandlede Sted i Under-Admiralitetetsrettens Protokol for Hr. Arkivar A. Thiset i Rigsarkivet. Det velvillige og oplysende Svar, som jeg derpaa modtog, danner, med Arkivarens Tilladelse, Grundlaget for nærværende lille Afhandling, hvorefter dog en Del maa staa for min egen Regning.

Efter dette Vidnesbyrd maatte man kunne mene, at Viceadmiralen Frederik Ejler G. i velunderrettede Marinekredse er anset for at være en Søn af Brostrup G. Tilsyneladende bliver dette end mere bekræftet, naar Admiralitetets Forhandlingsprotokol for 1671 under 3. April udviser, at Frederik G., Brostrup G.s Søn, indskrives fra Nytaar af at regne som en af de 12 unge Karle (Lærlinger), der skal begive sig udenlands for at gøre sig kapable til Kongens Tjeneste; men ved nøjere Betragtning mister dette sidste Vidnesbyrd hurtig sin Beviskraft, — hvis det da skulde angaa den senere Viceadmiral; thi i Aaret 1671 var af de to Frederik Ejler's Brostrup sønner 19 Aar gl. og Oves søn 30 Aar, og ligesaa passende den først anførte Alder kunde være for en Lærling, der skulde antages i Tjenesten, ligesaa usandsynlig høj maa den sidstnævnte holdes for at være. Og allerede 1676, 19. Juni, blev Oves Søn i en Alder af 35 Aar udnævnt til Kaptejn-Kommandør (Skibschef) og gjorde siden den Tid god Tjeneste som saadan; men om Brostrup sønner vides intet ud over Udnævnelsen til Lærlingepladsen¹⁾; han var i 1676 ogsaa kun 24 Aar, en temmelig ung Alder for en Chef paa et stort Kampskib.

Selve Under-Admiralitetetsrettens Protokol kan, hvad dens Anbringelser om Admiral Frederik Ejler G. som Brostrups Søn angaar, heller ikke taale et nøjere Eftersyn. Er han født 1641, da hans foregivne Fader Brostrup G. kun var 13 Aar gl.(!), har han ved samme Brostrups G.s Død været 27 Aar, altsaa fuldmyndig og ikke behøvet Knud G. til Formynder —, hvorimod den rigtige F. E. Brostrup søn den Gang kun var 16 Aar. Hvad Retsprotokollen i den Henseende har at sige, grænser lige op til det urimelige²⁾.

Som det mærkeligste blandt det meget mærkelige ved denne Sag kan maaske anføres, at F. E. Ovesøn ikke ses at have gjort mindste Indsigelse mod at blive identificeret med Brostrups sønner; den Fejltagelse kunde jo ellers let være gaaet ud over hans Pengepung. En Forklaring af dette Forhold kunde formodentlig opnaas, hvis det kunde paavises, at F. E. Ovesøn selv har været fraværende

¹⁾ Om Christian Gedde hedder det 1676, 16. Juli, at han da var hjemkommen fra Ostindien og skulde i Følge Kongens Resolution sættes paa Niels Juels Skib (Kurprinsen), indtil han selv kunde faa Skib at føre. Saaledes var 3 Personer af Ove Geddens Æt indenfor et mindre Tidsrum blevne ansatte ved Sætetøen.

²⁾ Stiftamtmand F. E. G.s Epitafie i St. Hans Kirke i Odense kunde — til Overflod — tænkes ved sine Anevaabner etc. at kunne give Oplysninger af afgørende Betydning; men det oplyser intet, hverken for eller imod; det viser kun hans og hans tredje Frues Vaaben. Kisterne, der gemte disse 2 Personers Lig, er med samt deres Prydelser for mange Aar siden nedgravede paa Kirkegaarden; de er altsaa kun stumme Vidner (Velvillig Meddelelse fra Hr. Landsarkivar G. L. Wad i Odense).

under hele Retssagens Forløb, og at en Sekretær eller Prokurator paa egen Haand har maattet føre Sagen, uden at vide nøjere Besked om sin fraværende Klient's Slægtskabsforhold. Hvad vi véd om Admiralens Forhold i 1683 er i sine Hovedtræk da følgende. 13. Januar faar han Befaling til i 3 Maaneder at sidde i selve Under-Admiralitetetsretten som Præsident. Han udebliver dog fra alle Retsmøderne efter 8. Marts, og Grunden hertil saavel som til den Udsættelse, som hans egen Retssag 19. April bevilges, er lovligt Forfald i Embeds Medfør. Han er nemlig dette Foraar kommanderet om Bord paa Flaaden, som paa Grund af politiske Konflikter med Sverig er fuldt udrustet under Niels Juel, F. E. G. har sit Schoutbynacht-Flag vajende paa Mercurius, men faar 14. Maj Ordre til at opsætte (provisionel) Viceadmirals-Flag i Stedet. Han er nu til Søs hele Sommeren; men da Krigsfaren er afvendt, kaldes Flaaden 22. Septbr. til København, og 4. Oktbr. befaler Kongen dens successive Aftakling. Senere hen i Maaneden bliver Schoutbynacht Andreas Dreyer og ikke F. E. G. Rettens Præsident. Hvor sidstnævnte har opholdt sig efter Togtets Slutning, vides ikke; 1680—81 og 1684 var han udenlands, men, som det synes, ikke i 1683. Her svigter altsaa Beviserne for hans Fraværelse netop paa det mest famøse Tidspunkt, og dermed er ogsaa den ønskede Forklaring blevet virkningsløs. Og selv om han virkelig har været fraværende hele Aaret 1683, derfor forsvinder ikke det gaadefulde ved hans formentlige Uvidenhed om den paagældende Retssag; et eneste Brev kunde have skaffet ham fuld Underretning og givet ham Lejlighed til at protestere.

Noget besynderligt er der ogsaa at paapege ved den høje Domstols Optræden i denne Sag. Der er ingen Tvivl om, at det er Vinhandleren, som fra først af har bragt Sagen i fejl Gænge ved at give sin Stævning en forkert Adresse. Han havde en Fordring paa Brostrup G. og vidste, at dennes Søn hed Frederik Ejler; men da Citanten vel kun kendte én, som førte dette Navn, nemlig Schoutbynachten, anlagde han Sag imod ham; det var jo ogsaa ulige nemmere at procedere for en Domstol i København end for en eller anden Ret i det fjærne Jylland. Hvorledes optraadte nu Under-Admiralitetetsretten, hvis fleste Medlemmer jo absolut maa have kendt den rette Slægtssammenhæng? Afviste Retten Sagen som baade den paagældende Søofficer og Marinens Domstol aldeles uvedkommende? Ja, det havde været det ene rigtige; men i Stedet derfor lagde Retten med en vis Formalisme Vinhandlerens Stævning med hele dens urigtige Antagelse til Grund for Sagens Behandling og paakendte det temmelig akademiske Spørgsmaal: Kunde man paalægge Viceadmiralen at betale, hvis man trods al Virkelighed vilde forudsætte den Casus, at han virkelig var en

Brostrupsøn? Da dette Spørgsmaal efter de fremlagte Beviser maatte besvares med et Nej, tilbagevistes Vinhandlerens Fordring.

Det kunde endvidere tænkes, at Viceadmiralen selv, efter at Sagen nu én Gang var kommet i et galt Spor, ogsaa for sit Vedkommende har ladet det hele sejle sin egen Sø, da Udfaldet jo maatte blive det samme, hvem der saa var hans Fader; han kom i k k e til at betale Vinhandleren. Men alle disse »Forklaringer« er jo kun Gætværk. Det eneste visse er, at Under-Admiralitetetsrettens Protokol kan man i k k e skænke nogen Tillid, naar den giver sig til at forklare vor Frederik Ejler Geddes Slægtskabsforhold.

De danske Obelitz'ers Forhold til Pommern.

Af **Eiler Nystrom.**

I »Biogr. Efterretninger om Peter Munthe Bruns og Ane Munchs Slægt« findes bl. a. en Udsigt over Baltzers Gebhard v. Obelitz's Liv fra det Tidspunkt, da han under Svenskekrigen som en ung Mand kom til Danmark, indtil han 1707 døde paa den jydsk Herregaard Aabjerg. En Ligpræken, der her er aftrykt, men ogsaa benyttet andet Steds, fortæller om hans ret eventyrlige Ungdomsliv; hvorledes hans Fader Baltzer von Obelitz til Duwendick og Millienhagen, pommersk Adelsmand, døde fra ham, mens han endnu var et Barn, og hvorledes Moder og Søn under de paafølgende Krigsuroligheder maatte søge Beskyttelse hos Slægtninge; hvorledes han blev Livpage hos Grev Yxkyll, var med ved Krakaus Belejring og sluttelig sammen med senere Generalmajor S. v. Bibow kom til Fyn, der netop var i de svenskes Besiddelse. Her synes han at have gjort Kur til en ikke helt ung Adelsfrøken, men uden at have Lykken med sig; kom endelig til Jylland som Kornet i de danske Tropper og havde en Tid lang Kvarter i Lemvig. Han lærte her at kende Fru Maren Skram, salig Hartvig Hvitfeldts, til Rammegaard og holdt Bryllup med hende i Pinsen 1660¹⁾; Bruden maa have været en Dame paa tresindstyve Aar, Brudgommen en Yngling paa omkring de tyve.

Videre fortælles — støttet til andre Kilder — om hans Liv paa Rammegaard med sin Hustru og to andre gamle Damer, Svigerinden Elle Skram og Jomfru Alhed Pol, et Søkendebarn til Fru Maren. De synes at have gjort alt for at Livet kunde forme sig behageligt for den unge Obelitz, og da Alhed Pol var død, blev han lovformeligt indsat som Arving til Rammegaard. Hustruen døde i 1673 og Jomfru Elle formodentlig kort efter.

Baltzer Obelitz blev nu Eneejer af Rammegaard og giftede sig anden Gang 1677 med Jytte Gyldenstjerne; to Sønner døde smaa, men en Datter voksede til og ægtede en Søn af gamle Christen Linde, den bekendte jydsk Rigmand og Godsbesidder. I 1682 bortmageskiftede han Rammegaard for Aabjerg og en Del Aar efter (1690) mistede han Jytte Gyldenstjerne. I den følgende Tid synes Baltzer Obelitz at have siddet smaat i det; tretten Aar efter sin anden Hustrus Død indgik han derefter, i en Alder af over 60 Aar, for tredje Gang Ægteskab (1703), ligeledes med en Ætling af den

¹⁾ Aaret er næppe rigtigt. Lemvig Kirkebog har som Bryllupsdag 6. Juni 1661 (jvfr. Adelsaarbogen 1892).

gamle danske Adel, Ide Juel. Hun fødte ham en Søn, som blev Stamfader til den nulevende Slægt, der naturaliseredes som dansk Adel 1876. Slægtens Vaaben er i Grundtrækkene overensstemmende med det Segl, Baltzer v. Obelitz førte: en staaende Glente med udslagne Vinger. Men selv mellem de Seglaftryk, der foreligger fra hans unge Dage og fra hans Alderdom, er der væsentlige Forskelligheder, og med det gamle pommerske Slægtsvaaben — en udfoldet Paafuglevifte — er der slet ingen Lighedspunkter.

Ligprækenens Udsagn om, at Baltzer Gebhard v. Obelitz var af den pommerske Slægt, turde derfor ikke umiddelbart staa til Troende, og i den nævnte Bog er denne Paastand heller ikke udtrykkelig fremsat. Dette Punkt trængte til nærmere Belysning, og da jeg i Sommeren 1911 i anden Anledning var paa Rejse til nogle tyske Arkiver, fik jeg samtidig Lejlighed til at aflægge et Besøg i Stettin og i det derværende prøjsiske Statsarkiv at undersøge Sagen nærmere.

De pommerske Obelitz'er er en gammel uradelig Slægt, der kan eftervises allerede i det trettende Aarhundrede¹⁾. I 1444 levede to Personer af Navnet Henrik Obelitz, Fader og Søn, der førte forskelligt Vaaben²⁾; muligvis er det dog blot Hjerteskjoldet og Hjelmtegnet af det samme Segl, der paa den Maade er delt mellem Fader og Søn for at markere, hvem det var, der beseglede, da det ellers paa Grund af Navneligheden var umuligt. I det ene af disse Segl er en Vievandskost ell. lign., der senere har udviklet sig til noget i Retning af en Paafuglevifte. Allerede i det fjortende Aarhundrede er Slægten knyttet til Steinfeld og i 1524, Onsdagen efter Divisio apostolorum (20. Juli), fik Henrich og Vicke Obelitz af de pommerske Hertuger Konfirmation paa en Del Lensgods, nemlig syv Gaarde i Wüstenhagen, syv Gaarde i Millienhagen, tre Gaarde i Duvendick, syv Gaarde i Obelitz³⁾ foruden en halv Gaard i Zansbuh-Felde og deres Rettighed i Steinfeld, »so ere voreldern, milder gedechtnus, up se geervet und so betanher quitest und frijgest beseten, gebucket und inne geha[b]t«. Lensbrevet er indført i den originale Registrant, der findes i Statsarkivet i Stettin.⁴⁾ Godserne synes siden at være delt mellem forskellige Medlemmer af Familien.

¹⁾ Jvfr. Kneschke, Deutsches Adels-Lexikon; her udtales den Formodning, at Slægten er uddød i Danmark i Beg. af det 18. Aarh.

²⁾ Bagmihl, Pommersches Wappenbuch, Stettin 1846, II; jvfr. Allg. geistl. Urk. Nr. 90 (i Statsark. i Stettin) og den nedenfor citerede Micraelii Krønike.

³⁾ Hedder nu *Oebelitz*, og saaledes kaldes ogsaa Familien i pommerske Arkivsager fra det attende Aarhundrede. De fleste af de nævnte Lokaliteter er endnu Riddergodser.

⁴⁾ Registrant over Lensbreve, Tit. 45, Nr. 3, Fol. 1; jvfr. RA. Geneal. herald. Selskabs Specialia: Obelitz.

I 1551 fik saaledes Reimar og Vicke Obelitz til Obelitz og Duvendick samt Reimar Obelitz til Millienhagen beseglede Breve paa deres Len¹⁾, og det ses, at den sidstnævnte Reimar Obelitz endnu i 1590erne sad paa Millienhagen²⁾. Endvidere foreligger bl. a. en Konsens af Hertug Bugislav, dateret 19. Jan. 1601, paa et Gælds brev paa 200 Gylden, udstedt af Reimar Obelitz den ældre og hans Sønner, Johan, Hemming og Baltzer, mod Pant i nogle Agre, de har liggende paa Zansebuhr-Felde³⁾. Den her nævnte Reimar og Baltzer er efter alt at dømme Farfader og Fader til den jydsk Herremand, Baltzer Gebhard v. Obelitz, der skal være født paa Millienhagen, og Navnene genfindes ogsaa i den Anetavle, der indeholdes i den tidligere nævnte Ligprædiken. Faderen synes at være død før 1651, thi dette Aar fik Baltzer Gebhard, endnu kun et Barn, Konfirmation paa de fædrene Len, der stod under Formynderskab; ogsaa heri er Ligprædiken overensstemmende med de virkelige Forhold. Endelig fremgaar det tydeligt af en hel Række Aktstykker⁴⁾, at han virkelig var Ætling af den gamle pommerske Slægt, endogsaa den sidste Mand, saa at den her i Landet levende Familie af dette Navn virkelig er en direkte — og den eneste — Fortsættelse af den pommerske Adelsslægt. I det efterfølgende skal da fortælles, hvorledes Familien blev af med sine gamle Arvelen, som den, efter at være kommet her til Landet, i en lang Aarrække stræbte at komme i Besiddelse af.

I Tredivaarskrigen led Godserne stærkt og blev efterhaanden saa forgældede, at de Obelitz'ske Formyndere i 1645 maatte anholde om Proclamata ad liquidandum. Omkring 1663, da den svenske Konge havde nedsat en Kommission til Ordning af de pommerske Forhold, udgik et Edikt, hvorefter den gamle Adel havde at producere sine Lensbreve og andre Dokumenter for Kancelliet i Wolgast, men da Obelitz, der anføres som Arvebesidder baade til Obelitz og Millienhagen, Duvendick og Wüstenhagen, paa dette Tidspunkt som nygift Ægtemand sad velforvaret paa en afsides vestjydsk Herregaard, maatte han give Afkald paa personlig at gøre sine Rettigheder gældende. Hans befuldmægtigede mødte imidlertid frem og forklarede om sin Mandant, at da han ikke havde kunnet friste Livet ved sine øde Besiddelser i Pommern, var han traadt i svensk Tjeneste, men havde efter Fredens Slutning »ved en syndelig Styrelse fra oven« giftet sig i Danmark og slaet sig ned der.

1) Statsark. i Stettin: Lehn-Registratur, Tit. 65, Nr. 50, Fol. 69; jvfr. Tit. 65, Nr. 98, og Tit. 66, Nr. 1.

2) Smstds.: Adelsachen N—Z, Fol. 405 (385).

3) Smstds.: Lehn-Registratur, Tit. 65, Nr. 13, Fol. 73 b.; jvfr. Adelsachen.

4) I Statsark. i Stettin: Lensarchiv zu Stralsund, Feudelia, Familie von Oebelitz og Familie Bielke. Paa disse Aktstykker grunder den følgende Udvikling sig.

Formynderne var døde og han selv det sidste Skud paa den gamle Stamme; derfor var det vanskeligt at skaffe Beviser og Lensbreve, men der kunde sikkert fremdrages troværdige Arkivefterretninger. Obelitz's Lensret synes dog ikke at være bleven bestridt, men Konkurs-Processen, der havde været holdt svævende siden Fyrrerne, blev atter taget op 1665, og i Aarene 1672, 86 og 89 fulgte Prioritets-Dom, Taksation og sluttelig Distribution.

Baltzer Obelitz havde i Mellemtiden været to Gange i Pommern (i 1669 og 87) for at ordne sine Lenssager, og sidste Gang fik han dem for saa vidt ordnet, som han fraskrev sig Arveretten. Gælden, der stammede fra hans Faders og Moders Tid, var saa stor, at han intet Haab havde om at tilfredsstille Kreditorerne, og en af dem, Gottfried Kathe, Borger i Stralsund og Oldermænd for Kræmmerkompagniet, fik derfor baade Godser og Arveret overdraget mod en Afstaaelsessum. Det Dokument, Obelitz udstedte i den Anledning, var dateret Stralsund 9. Juni 1687.

Godserne blev nu bragt paa Fode. Kreditorerne udløstes, og Konkurs-Processen førtes til Afslutning; de tilgroede Agre rensedes ud, Husene byggedes op og der skaffedes Folk og Besætning, men efter at gamle Gottfried Kathe var død 1698, blev der et stort Postyr om den fremtidige Besiddelse. Da Overdragelsen ikke var bleven konsenteret eller konfirmeret af Lensherren, betragtedes Kathe blot som Obelitz's befuldmægtigede Bestyrer, og det kom til langvarige Processer. Som naturligt var vilde Arvingerne ikke gaa frivilligt fra de Ejendomme, der nu var forbedret og bragt i Stand, saa meget mere som deres Fader i 1692 — under Navnet von Kathen — var optaget i den svenske Adelsstand¹⁾, netop for at være i Stand til at overtage Lensretten, som Karl XII iøvrigt 1699 skulde have givet Sønnerne Løfte paa. Mod Obelitz, der synes at have besværet sig over, at han var bleven narret, rejstes der Fiskalsag »in puncto neglecto renovationis investituræ et privationis feudi«. Han havde ikke indfundet sig ved Hyldingen Aar 1700, indstævnedes derfor 1702 for at svare til de Klager, der rettedes mod ham, og indsendte ogsaa Aaret efter sin Lensed skriftlig. Advocatus Fisci lod sig dog ikke nøje hermed, og Sønnen blev efter Faderens Død indstævnet i samme Anledning 1709, men efterkom ikke Stævningen alene af den Grund, at han endnu var et lille Barn. Og Stridighederne om de Obelitz'ske Godser i Pommern stod endnu paa i mange Aar.

I 1722 henvendte imidlertid en præjsisk Adelsmand sig til den svenske Konge om Tilladelse til at overtage Lenene mod at udløse Kreditorerne; Lenene betragtedes nu som forfaldne til Kronen,

1) Jvfr. Anreps Ättar-Taflor, II.

og han synes at have faaet dem, men ikke beholdt dem længe. Thi Kong Frederik af Sverig overdrog dem under 27. Juni 1724 til Grev Thure Gabriel Bielke, da de, som det hedder i Brevet, »durch den Abgang der Oebelitz'schen familie zu unserer gnädigsten disposition als ein eröffnetes lehn anheimgefallen«. Dermed var Lenene faktisk gaaet ud af Familien Obelitz, og for Kathens Arvinger, der stadig besværede sig, var der endnu mindre at stille op. For den nye Lensmand har det aabenbart været en blot og bar Finansoperation; han opholdt sig i Göteborg, aflagde Lensed ved en Mandatarius 1725, og faa Aar efter (ca. 1728) overdrog han — med den pommerske Regerings Billigelse — Ejendommene til en Kaptajn von Elvers. Bielke fik dog kun Obelitz og Millienhagen, men med de andre Dele af Lenet gik det paa samme Maade; Wüstenhagen skænkedes til en Oberst v. Jäger, og de øvrige Pertinentier kom i andre Adelsmænds Besiddelse.

Ti Aar efter, i 1738, da den gamle Obelitz forlængst var død, forsøgte hans eneste Søn (af hans tredje Ægteskab med Ide Juel), Balthasar Obelitz, som paa dette Tidspunkt var Drabant i dansk Tjeneste¹⁾, at komme i Besiddelse af de gamle Familielen²⁾. Hans Fader havde afgivet skriftlig Fuldmagt til at æske Lenene og haft den bedste Vilje til at rejse til Pommern og gøre sin Ret gældende, men legemlig Svaghed havde hindret ham deri, og sluttelig var han død uden at faa sit Forehavende sat i Værk. Sagen var derefter gaaet i Glemme, indtil Moderen døde, og Sønnen, som var kommen til Skels Aar og Alder, havde paa Grundlag af efterladte Brevskaber faaet Kundskab om sin Lensret, der ogsaa fremgik af *Chronica Micraëlii*³⁾, og som han ikke mente at burde give Slip paa. Da han ikke havde Raad til at indlade sig i Proces, og Tjenesten hindrede ham i at gøre Rejsen derved, bad han den danske Konge om at gøre sin Indflydelse gældende hos Kongen af Sverig og skaffe ham restitutio in integrum, saa han atter kunde komme i Besiddelse af sine fædrene Len.

Gesandten i Stockholm, Grev Lynar, fik virkelig Ordre til at støtte Andragendet, men den svenske Regering i Stralsund stillede sig afvisende, og som Forholdene havde udviklet sig, kunde den næppe gøre andet. Den unge Obelitz havde helt forglemt at anføre sin Faders Navn, hvad der maatte se mistænkeligt ud, men des-

¹⁾ Han var født 1705, blev Premierløjtnant 1734 og fik Afsked 1736; Aaret efter blev han atter ansat i Drabantgarden og naaede at blive Major. Død 1769. (se iøvrigt Hirsch's Danske og norske Officerer. KBK.). En Søn af ham var den bekendte retslærde Balthazar Gebhard v. O. (1728—1806).

²⁾ Statsark. i Stettin, anf. Akter, jvfr. RA. Tyske Kanc. U. A. Ausländische Privatsachen, Litr. O.

³⁾ Joh. Micraëlij, *Altes Pommerland, Stettin 1640*, S. 510.

uden hævdedes det, at i Tiden 1700—22 havde overhovedet ingen af Familien Obelitz meldt sig ved Landshyldingerne eller angivet sig til Lensæskning (Lehn-Muthung), og selv om han kunde godtgøre sin Herkomst og legitimere sin Lensret, var Retten dog fortabt, fordi Lenene som vakante forlængst var givet bort til andre. Han fik altsaa blot en Bekræftelse paa, at Retten til de vidtstrakte Ejendomme var tabt for stedse.

Fru Gørvel Faddersdatter.

Af **Emil Madsen.**

Der boede i de første Aar af det 17. Aarhundrede paa det skønt beliggende Børringe Kloster en meget gammel Dame, som dér tilbragte de sidste Aar af et langt Liv, der havde bragt hende mange, baade sørgelige og glædelige Minder.

Bygningerne havde i de ældre Tider huset Nonner af Benediktinerordenen, men de sidste Nonner havde da alt forlængst forladt Klosteret, og den gamle Frue beboede nu det hele store Kompleks omtrent alene, kun i Selskab med sit Tyende. Til dagligt Brug levede hun meget stille, men af og til kom der en eller anden i Besøg, blandt dem endog flere Gange Christian IV i egen Person.

Kongen holdt hende nemlig i stor Agt, og han havde ogsaa megen Grund dertil. Baade han og hans afdøde Fader skyldte hende nemlig meget; thi det mest fremtrædende Træk i hendes Karakter var en sjælden Offervillighed overfor Kongen. Store Gaver havde hun ydet Frederik II. og ydede ogsaa hans Søn. Havde hun levet i en anden Tid, var denne Offervillighed vel kommen Folket mere umiddelbart til gode; men i hine Tider var der jo knap et Folk i Nutidens Forstand. Kongen var Folket, og naar man gav til ham, gav man efter hin Tids Tankegang ogsaa til Folket. Det kan være, at der ved Siden heraf ogsaa fremtraadte en vis Begærlighed efter Anseelse og Magt; men hun viste aldrig den Paaholdenhed og Selviskhed, som man nærmest skulde formode at have været i Følge med hine Egenskaber. En stor Forstand var ogsaa en fremtrædende Ejendommelighed hos hende i alle Livets Forhold, medens hun med mange af hendes samtidige havde til fælles stor Ro og Sikkerhed i Optræden. Hendes udmærkede Forstand lagde sig særlig for Dagen i hendes administrative Forhold, om hun end, som det ses, ikke formaaede let at holde rede paa sine overordentlig vidtstrakte Godser; hun formaaede ikke alene at laane Kongen Penge, foruden at yde ham store Gaver i Gods, men ogsaa ofte at laane sine Standsfæller og andre. Hun kan siges at have været en Type paa Adelsdamen af ædel Tænkemaade i det 16. Aarhundrede og kan nok fortjene et Æresminde, der, skønt hendes Navn ofte forekommer i den danske Historie i det 16. Aarhundrede, hidtil ikke er blevet hende til Del.

Det angives, at hun blev født 1517; hendes Forældre var

Fadder Nilsson (Sparre) til Hjulsta ved Enköping, og Bothilda (Botud), Datter af Knud Alfson af Slægten Tre Roser i Norge.¹⁾

Hun fik i Daaben det gamle, hyppigst i Norge brugte Navn Gyrvild, der senere som oftest skreves Gjörvel (Görvel), efter sin Mormoder, Knud Alfsons første Hustru Görvel, Datter af Erik Eriksen Gyldenstjerne til Føgelvik.

Ved sin Fødsel var hun, der var opdragen i den katolske Tro, saaledes knyttet baade til Sverig og Norge og fik i en ung Alder ved Arv Gods i begge Riger. Ved de 2 sidste af hendes 3 Ægteskaber blev hun tillige og nærmest knyttet til Danmark.

Hvis hun virkelig var født 1517, var hun kun 15 Aar, da hun blev gift første Gang med Peder Nielsen Grib til Fällnäs (antagelig i Stockholms Len), men allerede den 21. Sept. 1533 drukkede hendes Mand i Mälaren.

Efter en kortvarig Enkestand giftede Fru Görvel sig 2. Gang med den danske Rigsraad og Ridder Trud Gregersen Ulfstand. Baade 1529 og 1530 havde denne som Frederik I's Udsending været i Sverig; som Rigsraadets Udsending var han der atter i 1533—34, og det er sandsynligt ved den Lejlighed, at han, som efter hans Billede²⁾ at dømme var en smuk og fin Mand, har vundet Görvels Haand og Hjerte.

Han angives at være født 1487, altsaa var han omtrent 30 Aar ældre end hun, derhos Enkemand med 7 Børn. Hans første Hustru Ide, Datter af Lage Eskesen Brok til Estrup, var død 1531 eller 1532, og af Børnene var de ældste 11—12 Aar. Trud Ulfstand besad som Arv efter sin Fader Torup Gaard ved Malmø og var ved sin Hustru Ide tillige kommen i Besiddelse af omtrent Halvdelen af Gl. Estrup i Jylland og af Vemmetofte i Sjælland samt Barsebäck ved Lund. Fra 1522 var han tillige Lensmand paa Varborg. 1529 havde han desuden af den svenske Konge og dennes Søsterbørn købt Gods i Nørre Halland og var overhovedet en af Danmarks rigeste Godsejere. Men idet Fru Görvel bragte ham store Ejendomme i Sverig og Norge, var hun ham i Henseende til Gods jævnbyrdig, om ikke overlegen.

Det Gods, Trud Ulfstand havde købt i N. Halland, gav Anledning til langvarig Trætte, og det var heller ikke uden Vanskeligheder, at Trud Ulfstand kom i uhindret Besiddelse af sin Ægtefælles Gods. Navnlig fremkaldtes dette ved hendes Besiddelse Giske med dets store Tilliggender i Söndmøre og Romsdal, i Helgeland og paa Hetland.

¹⁾ Anrep, Svenska Adlens Ättar-Taflor IV, 59.

²⁾ Gengivet i Danmarks Aarvog XIII, 430.

Ikke alene herved, men ogsaa paa anden Maade blev Fru Gørvæls Samliv med Trud Ulfstand i mange Aar brydsomt. Der fulgte jo kort efter hendes Bryllup de højst urolige Aar under Grevens Fejde, og det var da, at det bl. a. hændte, at den lybske Oberst M a r k u s M e y e r, der som Fange efter Slaget ved Helsingborg den 12/13. Januar 1535 var betroet Trud Ulfstand paa Varberg, ved List 11. eller 12. Marts s. A. gjorde sig til Herre over Slottet, saa at Trud Ulfstand maatte belejre og beskyde det for atter at komme i Besiddelse af det, uagtet det tillige med Markus Meyer og hans Tilhængere indesluttede Trud Ulfstands Hustru og Børn. Antallet af de sidste blev tilmed forøget under Belejringen, da Fru Gørvæls omtrent den 15. Novbr. 1535 nedkom med en Søn, der fik Navnet N i e l s og blev det eneste Barn i hendes 3 Ægteskaber. Først den 27. Maj 1536 fik den hele, baade for Trud Ulfstand og Gørvæls højst uhyggelige Tilstand sin Afslutning, idet Markus Meyer da maatte overgive Slottet til Trud Ulfstand¹⁾. Men det vedblev ogsaa derefter at være urolige Aar, thi han maatte idelig, snart i et og snart i et andet Ærinde, være borte fra Varberg, og først efter 1541 kunde han blive hjemme, beskæftiget alene med, hvad der paahvilede ham som Lensmand og Rigsraad.

Disse rolige Aar endte alt 1545, idet Trud Ulfstand døde den 16. Novbr. d. A., og Fru Gørvæls blev derved atter Enke, nu i en Alder af 28 Aar.

Varberg blev efter Trud Ulfstands Død tilforlenet hans næstældste Søn, L a g e, og Fru Gørvæls har sandsynligvis som Enke mest opholdt sig paa Torup, som hun i den Tid synes at have ladet ombygge, men som hun dog ikke kom til at beholde, idet den blev givet i Arv til Trud Ulfstands Sønnedatter M e t t e G r e g e r s d a t t e r.

Fru Gørvæls Enkestand ophørte omtrent 1547, idet hun da giftede sig med L a g e B r a h e til Krageholm (ved Ystad) og Vidtsköfle (ved Åhus), hvilken sidste Gaard han dog snart bortbyttede til sin Broder Jens.

Han var født ca. 1500, og Fru Gørvæls var saaledes henved 17 Aar yngre end ham. Han var Søn af Aksel Brahe i dennes første Ægteskab med Anne Lagesdatter Brok, Søster til Trud Ulfstands første Hustru, og han var saaledes Fætter til Trud Ulfstands Børn af 1. Ægteskab.

Han havde været Hofsinde 1531 til 1535 og nævnes som Fodermarsk 1539. Han blev Rigsraad 1552, havde derhos haft flere hæderfulde Hverv og udmærket sig ved Tapperhed under Grevens Fejde, under hvilken han var blevet saaret enten i Slaget paa Øksnebjerg eller muligt i Slaget ved Brendæa den 20. Marts 1535.

¹⁾ Se nærmere herom Paludan-Müller Grevens Fejde I. 354, II. 328 ff.

Efter det Billede af ham at dømme, der hænger i Lunds Domkirke, var han en ret smuk Mand med et ejendommeligt, egentlig ikke nordisk Udseende. Han havde mørkt Haar og kun Overskæg. Der findes samme Steds et Billede af Fru Gørvel,¹⁾ som dog vist er malet nogle Aar senere. Hun har nemlig en Hue paa Hovedet og en Pibekrave, som det var Mode nærmest i Frederik II's Tid. Hendes Ansigt har Præg af, at hun i sin Ungdom har været ret smuk, men at Alderen har taget noget paa hende. Hun synes lidt affældig, men samtidig er der over hendes Ansigt et Udtryk af stor Bestemthed og Forstand.

Hendes Samliv med Lage Brahe synes at have været jævnt godt, kun forstyrredes deres Ro ofte af Trætter om Gods, saaledes dels med Trud Ulfstands Børn af 1. Ægteskab angaaende deres og hendes Arv, og dels med den svenske Konge, særlig angaaende det Gods, som Trud Ulfstand havde købt af ham i Halland, medens den svenske Konge tillige fremsatte flere nærgaaende Beskyldninger imod ham.

Der indtraf tillige en meget sørgelig Hændelse, som ogsaa fremkaldte nogen Tvist. Lage Brahe havde sammen med sin Stedsøn, Niels Ulfstand, som da var i sit 13. Aar, fulgt Christian III's Datter til hendes Bryllup med Hertug August af Sachsen. Paa Tilbagevejen døde Niels temmelig pludselig, uden at Lage Brahe var til Stede, og da han skulde begraves, i Lunds Domkirke, undlod Lage Brahe at indbyde hans Halvsøskende. Lage Ulfstand og en anden af hans Brødre kom desuagtet til Stede og væltede sig ind paa Lage Brahe med Beskyldninger for, at han ved en eller anden Uagtsomhed havde været Aarsag til Niels' Død. De forlangte at se Liget, og det kom da til et forargeligt Optrin i Kirken, idet Kisten blev aabnet, og Liget synet. Det viste sig da aabenbart, at Niels var død af en pestagtig Sygdom.

Det hele kunde dog ikke gaa hen, uden at der blev anlagt Sag. Efter at have været for Landstinget, kom den for Kongens Retterting i Sept. 1551, og det kendtes da for Ret, at Lage Brahe ikke havde nogen Skyld i den unge Mands Død, medens det paa den anden Side ikke paalagdes Lage Ulfstand nogen Bøde, da han, som det hedder, hverken havde draget Sværd eller Kniv mod sin Stedfader, men ikkun givet onde Ord og modtaget lignende. Ej heller droges han til Ansvar for Krænkelsen af Kirkefreden.²⁾

Fru Gørvel synes at have fundet sig med større Ro i sin Til-

¹⁾ Begge Billeder er gengivne i Danmark Adels Aarvog XVII. 68.

²⁾ Rosenvinge, Gle. danske Domme I, 159 ff. Lage Ulfstand synes dog i Kirken at have truet Lage Brahe med en Pistol (se nærmere Troels Lund, Dagligt Liv i Norden XIV., Side 312 ff.)

skikkelse, da Lage Brahe kom hjem med Sønnens Lig, end man kunde have ventet, hun synes nemlig alene at have tænkt paa hans Jordefærd, idet hun af Lage Brahe alene begærede en sømmelig Ligfærd for sin Søn.

Dennes Død fulgtes derpaa atter af nogen Tvist om Arven, men det kom dog, idet Lage Brahe henskød sig under Kongens Afgørelse, til et Forlig, hvorved det stadfæstedes, at der ikke kunde tilfalde Fru Gørvel nogen Arv efter Sønnen.

1552 var Lage Brahe i Norge, hvorhen Fru Gørvel maa have fulgt ham; thi de indgik her for Lensmanden paa Akershus m. fl. paa Raadhuset i Oslo den 27. Juni 1552 et gensidigt Testamente, i Følge hvilket den længstlevende i sin Levetid skulde beholde alt, hvad de havde arvet efter deres Fædre, Mødre og anden Slægt, medens det derefter skulde tilfalde de rette Arvinger, alt med Undtagelse af den Morgengave, Fru Gørvel havde faaet af sin første Husbond, og hvad hendes anden Husbond havde givet hende i Halland, hvilket hun skulde kunne give og afhænde til hvem, hun vilde.

Den eneste Afveksling i hendes rolige Samliv med Lage Brahe synes derefter kun at have været de Rejser, hun foretog med ham til Steder, hvor han havde Forretninger, og til de store Hoffester, som forefaldt paa den Tid, saaledes ved Frederik II's Kroning.

Lage Brahe døde 1567, og Fru Gørvel blev da atter Enke, nu i en Alder af 50 Aar. Deres Ægteskab var barnløst.

Lage Brahes Død gav ogsaa Anledning til nogen Arvestrid, idet en af hans Søstre, *Margareta Brahe*, trættedes med Fru Gørvel i Anledning af, at Lage Brahe havde tilskrevet hende Krageholm. Sagen endte med, at Margareta beholdt denne Gaard, og Fru Gørvel havde saaledes den Skæbne, at de Gaarde, hun havde beboet med sine Ægtefæller, kort efter gik over i andres Eje. Hvor hun i de første Aar efter Lage Brahes Død opholdt sig, kan ikke oplyses.

Hvorvidt hun i den Tid, da hun var gift med Lage Brahe, har været i Stand til at forøge sin Formue, synes at være tvivlsomt; thi hun manedes i 1567 om at indbetale en Sum Penge, som hun havde lovet Kongen til Hjælp under Syvaarskrigen. Aarsagen hertil kan dog have været en forbigaaende Forlegenhed, ligesom da hun i 1550 ses at være bleven en Borger i Lübeck den ringe Sum af 93½ Mark skyldig, angaaende hvilken der endog skete Henvendelse til den svenske Konge; men omtrent ved Aar 1567 maa hun, uvist hvorledes, have faaet store Pengesummer til Raadighed, thi i Sept. 1567 fik hun Tilladelse at indløse Vefre og Højby Len m. m., den 28. April 1570 at indløse Helne Kloster, og den

13. Aug. s. A. udstedtes et Pantebrev for hende, lydende paa 8862 Dlr., 1141½ Lod Sølv og 1,000 Mark danske, for hvilken Sum hun havde indløst Klosteret.¹⁾ Alt i 1567 var hun ogsaa bleven forlenet som Enke med de danske Bjelkers Gods i Fyen, som Lage Brahe havde haft.

Nogle af disse Len beholdt hun dog ikke længe. I 1570 maatte hun afstaa de svenske Bjelkers Gods og 1572 Helne Kloster; men en Del af Klosterets rundt om i Skaane liggende Gods vedblev dog at være i hendes Værge, og Pantessummen for dette, 3000 Dlr., skulde derfor afkortes i Indløsningssummen. Hun fik tillige Pantebrev paa en Del af Klosters andre Gaarde for andre 3000 Kr., som hun laante Kronen, derhos Forleningsbrev paa Kronens Pant af Korntienden af flere Sogne i Skaane.

Hun begyndte saaledes da at vise Kongen sin Hengivenhed i Form af Laan, men gik snart over til at skænke ham Gaver, flere Gange af meget betydelig Værdi, hvilket Kongen vel belønnede ret rigeligt, men dog ikke mere, end at det er vanskeligt at sige, hvorvidt Fordelen blev paa Kongens Side eller paa Fru Gørvæls. Det maa vel nærmest skønnes, at den var paa den førstes, idet Kongen af hende fik fast Ejendom, medens hun til Gengæld kun fik livsvarige Forleninger, altsaa nærmest en Slags Livrente.

Efter at hun havde udstedt et Brev om, at Kronen efter hendes Død skulde have en Sædegaard med noget af hendes Arvegoods søndenfjelds i Norge, hvilket Brev dog senere kendtes ugyldigt af Kongen,²⁾ skænkede hun ham 6,000 Dlr., med hvilke hun dels i Syvaarskrigens Tid og dels senere havde forstrakt Kongen, derhos 2265 Dlr., som hendes afdøde Husbonds Broder havde lagt ud for Daniel Rantzau.

Til Tak herfor fik hun, mod Eftergivelse af Pantessummen, Livsbrev paa det foran nævnte Klostergods, deriblandt Verpinge Mølle i Bara Herred; desuden fik hun 1574 frit paa Livstid, mod Tilskødning af Gods i Norge, Borgeby med Lydeköping (i Torna Herred); og endelig søgte Kongen baade da og senere, men uden Held, at bringe Orden i Forholdet overfor den svenske Konge angaaende hendes Gods i Sverig. Han forsikrede hende tillige i alle sine Skrivelser om sin Gunst og Bevaagenhed, gav hende enkelte mindre, men dog overordentlige Tilladelser, og indbød hende af og til til store Hoffester, saaledes i 1581 til Kongens Datters Daab paa Frederiksborg Slot.

¹⁾ Vefre er vistnok det nuværende Veberöd i Torna Herred og Højby det nuværende Hyby i Bara Herred. Helne Kloster, der nu ikke længere er til, laa i den n. Ende af Lund.

²⁾ 3. Marts 1574, Kanc. Brevb.

I 1582 skænkede hun derpaa Kongen en særdeles stor Gave. Den 1. Marts d. A. udstedte hun nemlig sit Skøde til Kongen paa alt sit Arvegods nordenfjelds i Norge og paa Hetland. Den vigtigste Del af dette Gods var Giske, idet der til denne Ejendom, der i og for sig ikke var stor, da hørte 196 Gaarde, nemlig 126 i Søndmøre, 57 i Romsdal og 13 i Nordlandene¹⁾.

Til Gengæld udstedte Kongen s. D. et Livsbrev for hende paa det smukt beliggende, meget statelige Børringe Kloster i Vemmenhøgs Herred, derhos paa Froste Herred og nogle enkelte Gaarde, samt Skødebrev paa Verpinge Gaard (nu Trolleberg) og Verpinge Mølle, de sidste dog med Tilføjelse, at hun anmodedes om først at tilbyde Kronen disse Ejendomme, hvis hun en Gang vilde afhænde dem.

Kongen befalede alt det modtagne Gods lagt under Bergenhus, men det voldte Vanskelighed at faa Rede paa det, især for Hetlands Vedkommende. Der maatte under Haanden søges indhentet Kundskab, om der ikke fandtes Gods, som tilhørte Fru Gørvel, men ikke var nævnt i Skødet. Det gav endog Anledning til Forhandling med Kongen af Skotland, idet der blandt Godset paa Hetland var noget, som en Robert Cheyn til Thingvall havde haft i Væрге. Kongen af Skotland bad om, at han maatte beholde det, og Kong Frederik udstedte da et Forleningsbrev for ham, mod at han forpligtede sig til at svare en aarlig Afgift at erlægge paa Bergenhus.

Yderligere tilgik der 1582 Kronen nogle andre af Fru Gørvels Ejendomme, særlig Finne i Nordhordland og Vosse Fogderi, for hvilken Gave, som det synes, Kongen skænkede hende alt det Inventarium, hun havde modtaget paa Børringe Kloster med Undtagelse af Jordebøger, Breve og Registre, samt et Livsbrev paa 6 Gaarde i forskellige Byer, at bruge uden Afgift til Børringe Kloster.

Nogle faa Aar derefter, i 1586, skødede Fru Gørvel til Kronen sin Hovedgaard Tholthestad i Gudbrandsdalen²⁾ med en Del omliggende Gods. Til Gengæld gav Kongen hende Livsbrev paa 11 Gaarde i Sørby og 22 Gaarde i Grødby (Grynby) i Skaane uden al Afgift og gjorde hende yderligere den særdeles Ære at forære hende Kongens og Dronningens Kontrafejer. Ved Optagelsen af Registret viste det sig dog, at hun endnu besad 8—10 Gaarde, som tidligere havde ligget til Godset. Kongen bad hende da ogsaa

¹⁾ Kraft, Beskrivelse over Kongeriget Norge, V, 123; Skødet findes i Norske Rigsregistranter, II, 452 ff.

²⁾ Formodentlig det nuværende Tolstad i Vaage Hovedsogn, Skødet findes i Norske Rigsregistranter, II, 662 f.

afstaa disse og tilbød hende den gamle, historisk bekendte Gaard Lindholm, der laa tæt ved Børringe Kloster. Fru Gørvel gik ind paa den forlangte Afstaaelse, og Sagen ordnedes, men uden at Fru Gørvel kom i Besiddelse af Lindholm.

Ved Indgaaelsen af disse Transaktioner synes Fru Gørvel at være optraadt med en endog ret overdreven Forsigtighed og Paa-passelighed. Hun ønskede sig saaledes en Synsforretning foretaget over Skovene, og da hun ønskede sig en klar Jordebog over Børringe Klosters Gods, bad hun Kongen om, at Korfitz Viffert og de andre gode Mænd, som havde været til Stede ved Registrets Affattelse, maatte blive befalede til at besegle samme. Kongen opfyldte dette Ønske, skønt han i sin Skrivelse derom til Korfitz Viffert udtalte, at det ikke havde noget at betyde.

Efter Frederik II's Død vedblev Fru Gørvel at staa i det samme Forhold til Kongen som tidligere, saa at det aabenbart ikke har været alene en personlig Hengivenhed for Kongen, men snarere en yderst loyal Følelse for Kronens Bærer, der var Hovedgrunden til hendes store Rundhaandethed overfor denne. Ved Siden heraf udviklede der sig dog ogsaa et personligt Venskabsforhold, maaske endnu mere med Christian IV end med Frederik II. Hun vedblev ogsaa, saalænge hendes Alder tillod det, at deltage i de betydeligste Hoffester.

1599 skænkede hun Kronen alt det Gods, hun endnu besad søndenfelds i Norge. Den betydeligste Ejendom, som hun nu bortskænkede, var Mandvig i i Laurvige Fogderi. Tillige bortskænkede hun 23 andre Gaarde paa Næsset i Brunlaug Len, samt Gods paa Agdesiden, paa Hedemarken og i Romerike.¹⁾ Som ved de tidligere Overdragelser, viste det sig ogsaa nu, at der ikke var fuld Rigtighed med Angivelserne i vedkommende Jordebog.

Til Gengæld for Gaven forlenede Kongen hende for hendes Livstid med Skytts Herred, samt det foran nævnte Vefre og det ved sidste nærliggende Hemmestrup Len, og skænkede hende den gejstlige Jurisdiktion paa de nævnte Steder mod al dennes Indtægt og rette Tilliggende, alt frit foruden Afgift.

Formodentlig under Paavirkningen af en Retssag om et Tilliggende til Børringe Kloster, hvilken gik hende imod, og af Ærgrelse over, at hendes Modpart, Tyge Krabbe til Jordberga vedholdende nægtede hende en Genpart af Dommen, som var i hans Besiddelse, havde hun 1596 bedt Kongen om at tilforordne hende en Adelsmand, som kunde hjælpe hende at forsvare Børringe Kloster med dets tilliggende Ejendom, da hun, som hun skrev, var Enke og en fremmed Kvinde, som ikke her i Landet havde Slægtninge eller

¹⁾ Skødet findes i Norske Rigsregistrarer III, 573 ff.

Blodsforvante, som kunde antage sig hendes Sag, medens hun helst ønskede at leve i Rolighed uden Trætte. Kongen opfyldte hendes Ønske og gav Kristen Barnekow, Lensmand paa Lundegaard, Fuldmagt til paa Kongens Vegne at have Indseende med alle Sager, som vedkom Børringe Kloster. Alligevel synes hun ikke at have fundet sig fuldt tilfredsstillet med Kristen Barnekows Indseende, thi i Aaret 1600 bad hun Kongen give sig et Beskærmelsesbrev. Kongen opfyldte da ogsaa dette Ønske.

Som det synes, skænkede hun Kongen kort derefter alt sit Arvegoods i Halland og Skaane. Det meste heraf fandtes i den førstnævnte Landsdel. I Forvejen havde hun bedt Kongen om en Begunstigelse, der viser, at hun paa den Tid stærkt tænkte paa, at det næppe vilde vare længe, inden hendes dødelige Afgang fandt Sted. Hun skrev nemlig til Kongen, at hun havde ordnet alt, hvad der vedrørte hendes Jordefærd, og hun bad ham i den Anledning om, at han vilde bevilge, at hendes egne og de af Kronens Bønder, som hun havde i Væрге, maatte yde Ægt og Arbejde og hjælpe til skellig Jagt og iøvrigt med alt, hvad der var fornødent ved hendes Begravelse, saa længe hendes Lig stod over Jorden, indtil det var kommet til hendes sidste Lejested. Kongen bevilgede dette paa Grund af den Gunst og Naade, hvormed han var hende særlig bevaagen. Til Gengæld for Arvegodset i Halland og Skaane forlenede Kongen hende for Livstid fri for al Afgift, med Lindholm Birk, samt en Del Gods i Bara og Oxie Herreder.

Yderligere tilskødede hun derefter Kongen Verpinge Hovedgaard og Mølle og gav Kongen en Summa Penge, som hun, anerkendt af Staden Danzig, havde til Gode hos denne By, og endelig satte hun Kronen paa sin Gavmildhed ved under samme Dato som Skødebrevet,¹⁾ at indsætte Kongen til at være hendes rette Arving med Hensyn baade til hendes Arvegoods, Løsøre, Boskab og alt andet. I det mærkelige Aktstykke, hvorved dette skete, udtaler hun, at Kongen havde besøgt hende, baade i hendes Alderdom og tilforn, og derved naadigst bevist hende kongelig Gunst og Naade, derhos tilbudt hende at have Indseende med hendes Begravelse og lovet, at hun hæderlig vilde faa, hvad hun behøvede, saa længe hun levede. Der udtaltes ogsaa, at hun ikke var sig bevidst, hvem der var eller skulde være hendes Arvinger, og at hun af dem ikke havde fornummet noget af, hvad hun vel kunde have formodet.

Kongen besvarede dette med, at han atter forlenede hende med Lindholm Birk, derhos med Lemmestrø By, og hun fik Patronatsværdigheden til Svedala og Lemmestrø Birker med al deres

¹⁾ 7. Juli 1601, Sk. Reg.

Tiende og anden Rettighed. Derhos sendte Kongen hende det paafølgende Nytaar til Foræring sit Kontrafej.

Fru Gørvelds sidste Aar blev dog ikke rolige, det trak op til alvorlige Forviklinger med Sverig; disse bevirkede, at der i de følgende Aar skete større og mindre Troppesamlinger ved Grænsen, og disse medførte atter Fordringer til Fru Gørvel om Ydelse af Leverancer, som vel skulde betales, men som det i Øjeblikket var vanskeligt at skaffe til Veje, samt Deltagelse af hendes undergivne i Øvelser og Mønstring. Kongen bad hende tillige i 1603 om at laane sig 3,000 Dlr., hvilke han ogsaa fik som Gave, den sidste, hun blev i Stand til at yde Kongen.

Paa den anden Side tog Kongen sig ret ivrigt af hendes svenske Godser, hvis Indtægter forholdtes hende af den svenske Regering. Der blev forhandlet om hendes Sag paa de ret talrige Grænsemøder, der blev holdt i hine Aar, og under hvilke de svenske især søgte at gøre gældende, at Fru Gørvel havde afhændet sit Jordegods imod Sveriges Lov og til Forurettelse for de nærmeste Arvinger. Paa flere Møder førte Forhandlingerne til intet, men endelig vedtoges paa Mødet i Flackebäck 1603, at Fru Gørvel havde haft Ret til at beholde sit Jordegods frit og uhindret og Magt til at bruge eller afhænde det, saa vidt det kunde gøres efter Sveriges Lov, og hvad der af Indkomsten resterede indtil da, skulde blive vederlagt hende af dem, som havde oppebaaret den.¹⁾ Dermed endte Sagen for hendes Livstid.

I øvrigt tog Kongen, efter at han var bleven indsat som hendes Arving, sig ogsaa paa en anden, noget ejendommelig Maade af hendes Sager. Fru Gørvel havde til forskellig Tid forstrakt flere Personer, som hun vel havde staaet i nærmere Forhold til, med mindre Pengesummer som Laan. Disse udestaaende Fordringer, som hun vel ogsaa maa have foræret Kongen, fordrede denne 1603 indbetalte i Rentekammeret med de paaløbne, ikke betalte Renter, og han truede med, hvis dette ikke skete, at gribe til en strengere Fremfærd.

Hvad der tjener til ikke mindre Hæder for Fru Gørvel end hendes Gavmildhed mod Kongen og Kronen, var, at hun stadig tog sig meget varmt af sine undergivne. Der findes alt for mange, talende Eksempler paa dette, til at de her kan fremsættes. Hun lod ogsaa 1584 den gamle Børringe Kirke nedbryde og opføre af nyt.

I 1605 endte Fru Gørvel sit lange Levnedsløb. Hun døde den 20. April d. A., dog ifølge Sagnet ikke af Sygdom. Hun skal være omkommen ved at falde i en lille Sø paa Børringe Mark og

¹⁾ Pergamentsamling, Sverig, Nr. 326 a.

drukne i den. Hvis det er rigtigt, at hun er født 1517, skulde hun altsaa være bleven ca. 86 Aar, medens dog Sivert Grubbe, der siger, at hun havde været som Moder for ham, angiver, at hun blev 96.¹⁾

Allerede Dagen efter hendes Død skrev Christian IV til mange Adelsfolk om denne, og at hun vilde blive begravet i Lunds Domkirke. De Personer, som Kongen saaledes henvendte sig til, var dels Lensmænd i Skaane, dels Besiddere af Gods der og dels Enker efter fornemme Adelsmænd, i alt 21 Mænd og 10 Fruer. Han bad dem dog kun møde i Lund Dagen før Begravelsen og dèr vise hende den sidste Ære.

Hun blev begravet ved Siden af Lage Brahe i den søndre Gang i det senere saakaldte Fru Gørvæls Kapel, tidligere den hellige Jomfrus. Hendes og Lage Brahes Portræter ses paa en udhugget Sten, derhos findes paa en Tavle et langt, latinsk Vers over Lage Brahe og Fru Gørvæls.

Mærkelig nok er hendes Ligsten aldrig bleven bragt i Orden. Den viser, hvor uventet hendes høje Alder blev, idet der paa den staar indhugget, at hun hendøde Anno 15.., den .. dagh i.²⁾

Ret mærkeligt er det, at Kongen ikke lod den Ligprædiken, der blev holdt over hende, trykke, medens der dog ellers i hine Tider udkom trykte Ligprædikener over Personer, af hvilke de fleste ikke kunde maale sig med hende i Anseelse.

Kort efter, at hun var død, fik S i v e r t G r u b b e Brev om at modtage Børringe Kloster under Malmøhus, samt alt det Gods, Fru Gørvæls havde haft i Værge i en Del skaanske Herreder. Han fik derefter Befaling at aftakke Fru Gørvæls Tyende, samt give dem deres Løn og føre Udgiften i Regnskabet for Malmøhus.

Samtidig fik han og Anders Sinklar Befaling at lade registrere, hvad Gods, Løsøre, Klenodier og andet, som fandtes paa Børringe Kloster efter Fru Gørvæls. Det viste sig da, at der endnu fandtes nogle udestaaende Fordringer i hendes Bo, og disse fik de i a a g æ l d e n d e Befaling til at indbetale i Rentekammeret med paa-løbne Renter.

Den Ret, Kongen nu atter havde faaet over Børringe, benyttede han, som det synes med ringere Mildhed, end Fru Gørvæls havde udvist. Han befalede nemlig, at Børringe By skulde afbrydes, og at Jorderne skulde henlægges til Drift under Børringe

¹⁾ D. Mag. 4, IV. 19.

²⁾ Desuden findes paa den nederste Pille i Mandsstolene i den store Gang en Tavle med et, som det formodes, af Fru Gørvæls selv forfattet, langt Vers over hendes Søn Niels Ulfstand, ved hvis Side Trud Ulfstand er begravet, derhos i Nærheden en anden Tavle med et kortere Vers. (Sommelius, *Disputatio historica de templo cathedralis Lundensi*, Lund c. 1757, 112 f. 143, Corylander, *Berättelse om Lunds Domkyrka*, Lund 1864, 137 f. 156).

og Lindholm Ladegaarde. Han befalede tillige Jorderne skiftede mellem Kongens og Kronens Bønder i Børringe Birk, Lindholm Birk, samt i Skytts og Vemmenhøgs Herreder; men Bøndernes Byrder synes tillige forøgede, idet han befalede Sivert Grubbe at tilholde dem at udføre Gødning og slaa Engene, naar de tilsagdes dertil.

Endelig viste det sig ogsaa, at der til Trods for alle de trufne Foranstaltninger endnu fandtes mere Gods, som Fru Gørvel havde haft, men Kongen ikke faaet. Det var Gaarde i Bohus Len, som dog ej heller nogen havde tiltaget sig. Det befaledes S t e n M a t s-
s ø n L a x m a n d at annamme dem, men dog ikke indføre dem i sin Jordebog førend nærmere Besked.

Et brudstykke av Mag. Ole Gjerdrums selvbiografi.

Meddelt av **And. Næss.**

Sommeren 1909 fandt jeg paa gaarden Nes i Strandebarm endel gamle papirer, deriblandt ogsaa et gulnet blad som indeholdt begyndelsen av en selvbiografi av Mag. Ole Gjerdrum, sognepræst til Strandebarm fra 1689 til sin død 1732. Det utgjorde kun et halvt folio, 21 × 16 cm, og papiret var saa medtat at skriften tildels var vanskelig at læse og enkelte steder helt bortslitt.

Da jeg syntes det gav et interessant tidsbillede, forela jeg det for stiftsarkivar, Dr. Just Bing, efter hvis opfordring jeg her utgir det. — De mange rettelsener, navnlig tilføielser, viser at bladet er et koncept. I hvilken anledning Mag. Ole her har nedtegnet sit levnet, kan jeg ikke sige; muligens kan det ha forbindelse med at han i 1718 erholdt magistergraden.

For bistand med tydingen og veiledning angaaende utgivelsen er jeg Dr. Bing taknemmelig. — De personallistoriske oplysninger som er tilføiet, er alle fra Dansk biogr. Lexikon.

»Min første Hjelp oc Ære i Verden fick jeg af Gud ved den legemlige Fødsel oc Herkomst paa Gierdrums Præstegaard af hæderlige Præstefolk, min k. Fader var den velærv. oc fornemme vellærde Mand H. Ole Evensen, fordem Sognepræst for Gierdrum Præstegjæld paa øfre Romerige, min k. Moder den dyd- oc Gudelskende Matrone Helene Olsd, oc det den 12. Sept. Klokken 1 Eftermiddag Ao. 1654. Oc blev jeg straxens forhiulpen til Det nye Testamentis første Sakramente effter Christi befalning oc forjettelse til Del oc Samfund i den H. Aands Gienfødsel oc Fornyelse til det ævige Lif. Oc som jeg blev kaldet ved Nafn effter min Morfader Sl. H. Ole paa Gierdrum, min Faders Værfader oc Formand forblef ieg i mine k. Forældris betimelig Omhu med min første Tale at lære Latin om Dagen af min Sl. Fader, oc om Natten, som min Mormoder vilde hafve mig hos sig, lærde hun mig Bøner Morgen oc Aften, oc besynderlig paa Søndagene lærde hun mig at vide Helvede oc Himmerig, ligesom vi skicket os til oc den Guds fryct kand jeg aldrig glemme [thi den blev min første Arff foruden hendis Eye denne Kierlighed til mig indtil Døden at hun befaled i sin Sygdom at jeg skulde giøre hendis Ligprædiken^a). Siden jeg blev 6 aar tog min Fader en Latinske

^a) Fra [tilføiet over linjen med fortsættelse i margen.

Skolemester til mig i sit Hus oc siden en anden [bedre^a) student [herforuden blev holt til Musicaliske instrumenter ...^a) indtil jeg var 11 aar, nemlig 1665 ... r for Mortens mæsse [at jeg blev satt i Christianiæ Skole^a), formedelst de berømmelige Lære ... blev jeg satt nederst i femte Lectie, der var saa fuld af Discipler, at der neppe var Rum, oc forblef der 4 aar indtil at jeg blev opflyt i Mesterlectie, hvor den treffelige Rector [høilærde^a) Mester Peder Holm førige Provst i Closteret i Kiøbenhafn, opmuntret mig [tillige med min Sl. Fader^a) til saa stor Lærvillighed, at jeg continuerede 4 Aar med faa Nætter at sove i Seng, men allene paa en Stool eller Kiste for at vogne op til [de bedste^a) Latinske Auctores at løbe igiennem, til Græske oc Ebraiske Analysering oc til Solut oc Ligat at componere, hvorfor oc Justitiarius Sl. Lundius¹) i Christiania foræret mig den første Ebraiske Bibel, der hand saae mine adskillige Græske oc Ebraiske vers i Trycken. Oc der Laugmand Niels Toller mistet sin ... Søns [Henrik Huitmands^b) Skolemester, som døde, blev jeg af Rector befalet at læse for Sønnen, da Laugmanden begieret en af Skolen den tid. Oc efterdi jeg sang [en ...^c) Discant 4 Aar, oc ieg saae muter ud^d) fik jeg fri Closter oc Kongens Bord, oc derforuden de Beneficia at opvarte Sangen paa Slottet oc ved Aggers Kircke*) ... da paa Aggershuus Slot blev siunget tyske*) ... Søndag oc Freddag*) ... Oc i min Alders 19de Aar blev jeg af Rector Skolæ kiendt dyctig til Academiet, oc omskiønt jeg icke var Øverst i Skolen, befalet dog Rector at jeg skulle hafve [Kiøbenhafn^c) Øverste Sted for alle dem som deponerede det Aar med mig. — Oc mødte os da de Høilærde Mænd, Rector Magnificus Jens Birkerod²), .. Decanus, Doctor Rasmus Bartholinus³), Summus Theologus Doctor Witzleber⁴), Professores Theologiæ, Doctor Schletter⁵) oc Doctor Masius⁶) ... til privatum Præceptorem elig(erede) jeg Doctor Ole

^a) Fra [tilskrevet over linjen. ^b) Navnet skrevet over linjen, uten at det kan sees om det skal henføres til »Søns« eller »Skolemester«. ^c) Fra [over linjen, et par ulæselige ord. ^d) Utydelig; maaske »saa munter ud«. *) Ordet utydelig; læsningen usikker. ^e) Over linjen.

¹) Antgl. Christian Madssen Lund, 1624—91, søn av biskop i Lund Mads Jenssen.

²) Dr. teol. Jens Jenssen B., 1623—86; fra 1658 professor i filosofi, senere i græsk og teologi.

³) Dr. med. R. Bartholin, 1625—98, professor medicinæ fra 1657.

⁴) Dr. teol. Jørgen W., 1616—76; fra 1644 prof. i Sorø, fra 1668 i Kjbh.

⁵) Christoffer S., 1629—88; prof. teol. 1672, fra 1678 biskop i Trondhjem.

⁶) Antgl. Hector Gotfred M., 1653—1709; han opholdt sig i Kjbh. en tid før han i 1686 blev professor og hofprædikant.

Bork¹⁾, Medicinæ oc Philologiæ Professor . . der læste meget flittig, oc frequenterede jeg icke a[lene^{a)}] i hands Timer, men [oc^{a)}] den Ebraiske Professor M. Jørg. Hansens Ebraiske Læsning oc hands private conversation [for at perfectioneres i Ebraisk^{b)}], frequenterede oc Collegium Theologicum under Doctor Christen Noldium²⁾] [ligesaa gik paa^{b)}] Collegium Metaphysicum under Krog³⁾, da viceprovst i Closteret, saasom Provsten var Mag. Jørgen Hammer. Oc ellers var min Forlystelse at høre flittig Guds Ord, hvorledis det blef af de lærdeste Mænd af Bibelen oc *Locis communibus* . . .

^{a)} Bortslitt. ^{b)} Fra [over linjen.

¹⁾ Dr. med. Ole Borch (1626—90), professor fra 1659; stifter av Borchs Kollegium.

²⁾ Dr. teol. Chr. Nold, 1625—83; professor 1664, men under Schumacher suspenderet 1667—76 og opholdt sig da ved privat undervisning.

³⁾ Dr. teol. Peder Krog (1654—1731), der efter sin hjemkomst fra utlandet 1678 holdt forelæsninger i Kjbh.; blev 1679 rektor i Kiøge og fra 1688 biskop i Trondhjem.

Nogle Gravskrifter over Sehested'erne til Lykkesholm.

Ved **P. C. B. Bondesen.**

Som Supplement til det i Tidsskriftets II. Række 4de Bd., S. 142 f. meddelte anføres her nedenstaaende Inskriptioner paa Epitaphier, der ere bortkomne fra Gislev Kirke:

1.

Her hviler, fra Lidelser, udi Haabet, det ædle Jordiske af den velædle og velbaarne **E r i k S e h e s t e d t** til Lykkesholm, som Gud havde givet paa Kalløe Slot først at see Verden Aar 1633 den 14de Febr. af sin Fader ærlig og velbyrdige Mand, Christian Thomassen til Stougaard, Danmarks Rigets Cantzler; Moder den ærlige velbyrdige Frue, Frue Mette Rosenkrands. Ved Studeringer at kiende Gud og Verden, ved adelige Ecericier, ved fremede Sprog og Sæder, at forsøge Verden, og derefter sadt til sin Menigheds Patron i Gislev og Ellested, som Fædrelandets Konger have brugt udi Tjeneste for Cancelliejunker i 8 Aar, for Landcommissarius over Fyen og Langeland udi 17 Aar og høit betroet Kameraad udi 1 Aar; som havde Ægteskab udi 23 Aar med den velbaarne Frue, Fru **M a r g a r e t h e R a m m e l**, rigelig frugtbar med 4 Sønner og 5 Døttre, som boede paa Lykkesholm, sin Mands Alder og for at begynde sin Levetid hos Gud og Englene og salige Sjæle opgive sin udødelige Siæl ved en salig Død den 27. Juli 1683, midt i Middagsstunden, i en Menneskeligt Middel Alders 50 Aar, 5 Maaneder 10 Dage. Saa adelig var hans Herkomst, saa ædel var hans Liv og Omgængelse, saa Gudelig hans Hjerte, saa salig nu hans Sjæl, at efter ham græde mange; omkring ham glædede sig alle, og hvo som vil med hannem græde, han græde mest for saadan Glæde.

2.

Udi dette smalbyggede dødningbolig hviler sig ved et helligt Haab det dødelige Jordiske en liden Tid adskilt fra det Udødelige Himmelske; den højædle og velbaarne Frues Frue **M a r g r e t h e R a m m e l** til Elkiær hendes afsjælede Legeme, som af gift og urgammel adeligt Blod ved Guds Almægtighed samlet, er fød til Verden paa sin Fædrenegaard Bækkeskov i Skaane Land 1639 den 31. Mai af den højædle Fader, højædle og velbaarne Herre Henrich Rammel til Bækkeskov, Ridder og Hofmester paa det adelige Academie Sorøe og den højædle Moder, højædle og velbaarne Frue Frederike Margrethe Skeel til Hammelse, er foiet til Ægteskab med den høj-

ædle og velbaarne Herre Erich Sehsted til Lykkesholm, Kongelig Majestæts Kamerraad og Landcommissarius over Fyen og Langeland, og derudi end 22 Aar og 11½ Maaned allerkiæreste Samling frugtsommelig til sin Slægts Forplantelse med 4 Sønner og 5 Døttre, hvilken kiærlig Glæde sluttede sig for hende med 16 Aars 2 Maaneder og 3 Dages Enkeseng og det gandske Levnet tilendeført Aar 1699 den 7de Sept: Kl. 8 Formiddag efter at det havde været i 60 Aar 3 Maaneder 6 Dage. I Jomfruestanden med Kydskhed, Christeligt i Ægtestanden med Forstandighed, kiærligt, i Enkestanden med Fornøielighed, bestandigt i alle Maader med Berømmelse Eftertænkeligt og i Besynderlighed sær fromt og Guds frygtigt, saa at Kirken savner en Tilhører, som aldrig savnedes; de Fattige en Veldæder som aldrig lod dem fra sig, enten utrøstede eller uhjulpne; Børnene en Moder af alle Dyder fuldkommen og ædel; Vennerne en Ven, som med Troskab og Tieneste havde lært og havde Lyst til at gjøre sig hos Alle elskværdig.

Enhver som ei er hamret og af Hierte pikke onde Lyder
Maa vel endog i Gravens Vraae roes prente denne Frues Dyder.

3.

Her er nedlagt og hviler den ei ringere af Dyd end ypperlig af byrd høiædle og velbaarne Unge, nu salige Mand Christian Thomas Sehested af Lykkesholm, som Aar 1670 den 11te Dag udi blide Maaned, udi de Sehestedter paa Fædernes og Rammel paa Møderne Side høiadelige urgammel Stamme, ved den naturlige Fødsel udi Othinsee begyndte sit Livs Dødelighed og ved den aandelige Gienfødsel udi Daaben og en tugtig Opførsel udi Tiden, sin Christendoms Dygtighed, hvorudi han over Aar og Alders Maade sine velbaarne kiære Forældre, til uforglemmelig Herrens Glæde, lod see, ei mindre Tilbøielighed end Forhaabning til Fædres og Oldefædres, saa navnkundige som berømmelige gammel oprigtige Dyd og Fromhed; Ak! Vilde Efterslægtet og om Gud hannem havde bedaget udi dette Timelige opnaaet fuldbyrdet og forplantet. Men som hans Sjæl udi yngre Aar behagede Gud og hans Aar og Maaneders Tal vare fuldendte, haver han Aar 1678 den 16. Dag udi Glug Maaned paa sin Fædrene Gaard Lykkesholm fra Lykkens og Tidens Ustadighed aftakket ved et saligt Endeligt, lyksalig udgaet fra dette brystfædige Tabernakkels jordiske Huus og ubestandige Giæsteherberge, hvor han en Pillegrim havde været til Huse i 8 Aar ringere 3 Uger og 5 Dage, og indgik udi de trygge Fredsboliger og rette Fædreneland det Himmelske Jerusalem hvis Muures Bygning er Jaspis og Staden puurt Guld, hvor der ei høres Vold udi Landet eller Skade og Fordærvelse udi Landemærkerne, mens den ædle og ved Jesu rosenfarvede blod dyrekiøbte Siæl, nu prydet

udi skinninde kosteligt Lindklæde og Gyldenstykker, iblandt de mange tusinde Englers Mangfoldighed besidder de lystige Værelser i sin Herres evige Glæde.

Legemet som er hensaaet udi Forkrænkelighed og haver betalt her Naturens Skyld, forventer sin Frelseres Jesu herlige Aabenbarelse til en ærefuld Opstandelse.

4.

Herunder hviler en ringe Levning af et ædelt Legeme den højædle og velbaarne Frues, Frue *Margarethe Sehestedt* til Lykkesholm i Fyen som var fød dersteds den 8. Mai 1674; levede i Ægteskab med den højædle og velbaarne Herre *Bernt Friedrich von Ditten* til Møllegaard i 5 Aar. Atter i Ægteskab med den højædle og velbaarne Herre *Capitain Wincenz Kaas* i 5 Aar. Kiøbte i sin sidste Enkestand sin Fædrenegaard Lykkesholm, frembragte der sit Levnet i 1 Aar; døde sammesteds den 7. April 1715 i sin Alders 41 Aar.

Efter al ustanden Møie
Lukte hun sit Legemets Øie.
Og fra meer, som var i Vente
Lod Gud hende herfra hente.

5.

Herunder er nedlagt det, Jorden tilhører, efter at Himmelen havde taget Sit til sig af den højædle og velbaarne Frues, Frue *Anne Dorothea Sehested* til Lykkesholm i Fyen, som af sine højædle Forældre, den højædle og velbaarne Fader *Erich Sehested* til Lykkesholm i Fyen og forud kongelig Majestets Kammerraad, Landscommissarius over Fyen og Langeland, og den højædle og velbaarne Frue *Margarethe Rammel* af Bekkeskov i Skaane, blev først seet i Verden ved en glædelig Fødsel i Othinsee den 25. Sept. 1667. Opdraget som en Christlig og adelig Jomfrue indtil i hendes Alders 27 Aar indgik i Ægteskab med hendes høitbedrøvede Efterfølger den højædle Velbaarne Mandhaftige *Jørgen Winterefeld*, kongelig Majestets Lieutenant til Hest under det Fyenske Nationale Regiment den 25. April 1694, og endelig udtaget af Verden ved en salig Død den 23. Marts 1707 Klokken 6 om Aftenen, da hun samme Dag havde giord offentlig i Kirken Kl. 8 om Morgenen sig forsikkring om Guds Naade ved Alterens Sacrament efter at hun havde levet her i 40 Aar ringere end 6 Maaneder.

Saa sød en Morgenstund med saadan Aftensglæde
Hun nogen Dag ei nød saalænge hun var her.
Efter faae Timers Striid gik Sielen til sit Sæde,
Hvor hun i Evighed en Æies Krone bær.

6.

Da Gud havde skildt det Himmelske fra det Jordiske, blev det Jordiske herunder henlagt af den Høiædle og velbaarne Frue, Fru *Christiane Angnete von Haugewitz* som var fød paa Boller udi Jylland Aar 1678 den 15. Juni af fornem Højadelig Herkomst; Hendes Fader, den høiædle og velbaarne Herre *Peter Ferdinand von Haugewitz*, hendes Moder, den høiædle og velbaarne Frue, Fru *Elfana*¹⁾ von *Offenberg*; Christelig opdraget udi Guds sande Kundskab og Frygt, til Ægteskab føiet med høiædle og velbaarne Herre *Otto Sehestedt* til *Lykkesholm* udi 5 Aar ringere end 6 Uger uden Livs Arvinger, derefter henkaldet ved en salig Død den 30. Octob. 1712 efter lidende Levnetsløb 34 Aar 4 Maaneder 14 Dage.

Siælen lod sig herfra hente
Til den store Himmels Fryd,
Legemet har det i Vente
Ved Basunens store Lyd

Som Gud selv har lovet Dem,
Der er død i salig Troe
At forfjøttes til et Hiem,
Som er fuldt af salig Roe.

1) Skal være *Deliana*.

Nyt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden.

Ogsaa i Danmark synes man efterhaanden at faa Øjet op for det smukke i den Skik, at Familier danne Foreninger og afholde Familiedage, Dagbladene har i den seneste Tid f. Eks. bragt Meddelelse om, at Familien Fabricius's Forening den 17. December 1912 har afholdt sin aarlige selskabelige Sammenkomst i København og Familien Larsen (Helweg-Larsen, Lilliefalk o. s. v.) har ved en Fest den 19. Januar 1913 fejret Hundreedaarsdagen for deres Stamfader, Etatsraad, Borgmester L. C. Larsens Fødsel.

Det i Danmark eksisterende Slægtssamfund *H o l t e n* har fornylig begyndt at udgive et Medlemsblad bestemt til at indeholde Oplysninger og Skriftstykker af enhver Art, der kan sprede Lys over Slægten og dens Historie.

Saavidt Redaktionen bekendt er dette det første Forsøg i Danmark paa at føre et saadant Familiebladforetagende ud i Livet.

Cand. jur. Anton Mohr Wiesener i Bergen — hvis Navn bl. a. vil være Tidsskriftets Læsere bekendt fra en Artikel i Aargangen 1911 med Titlen »Breve fra Rosendal Baronis Arkiv« — har meddelt Redaktionen, at han har udarbejdet et Register over alle averterede Dødsfald og indgaaede Ægteskaber i Bergens Adressekontors Efterretninger fra dets Begyndelse i 1765 foreløbig til 1810 (praktisk talt alle af nogen Betydning i Bergen og Bergens Stift) tilligemed de biografiske Oplysninger som Gravvers o. l. indeholder. Hr. Wiesener — der i Almindelighed kræver 20 Øre for en enkelt Oplysning og 10 Øre, hvis disses Antal overstiger 5 -- tilbyder Samfundets Medlemmer gratis Besvarelse af enkelte Forespørgsler gennem Tidsskriftet. Hvis det gælder en Række Spørgsmaal til Brug ved Stamtavleudarbejdelser o. l. er Hr. Wiesener efter nærmere Forhandling med Spørgeren villig til at besvare disse for en meget moderat Betøling.

I lste Bind af *Patriciske Slægters Stamtavle* over Familien Garde er Oplysningerne om Slægtens Stamfader, Overvisitør Christian Garde yderst sparsomme. Nedenstaaende vistnok hidtil ukendte Oplysninger, turde maaske derfor paaregne nogen Interesse:

I en Rulle (fra c. 1724) over de ved »Tolden og Consumptionen staaende Under Visiterer som virkelig nyder aarlig Løn saa vel som og de Avancer, der uden Løn opvartes« nævnes under de »virkelige Visitereres« Navne Christian Garde, som ansat 16. April 1707, og det anføres, at han har tjert sit Skudsmaal hos Prins Carls Overkammertjener Seyfart i 7 Aar. I en Liste fra 1742 over Toldbetjenerne anføres Christian Garde som Underbetjent hos Toldinspektøren der visiterer Bagere, Brændevinsbrændere og Weyer-Møllerne.

Det vil sikkert ikke være uden Interesse for vore Læsere at erfare, at medens vort Tidsskrift har mistet sit Statsbidrag paa 500 Kr., erholder »Verein für Hamburgische Geschichte« et aarligt Statstilskud fra den hamborgske Stat paa ikke mindre end 5,000 Rmk.

Som bekendt nyder Familievaaben hverken i Danmark eller Norge nogenhelst Retsbeskyttelse som saadanne. Man staar i Realiteten ganske retsløs overfor Indgreb paa dette Omraade, — højst kan man finde en vis Beskyttelse ved at indregistrere sit Vaaben som Varemærke eller Mønster, (t. Eks. Fam. Teilman, hvis Vaaben føres som Vinhandlermærke); men en saadan Indregistrering er jo i Virkeligheden at drage Følelsen for sit Slægtsvaaben og selve dette nedad.

Saa meget mere Opmærksomhed maa det derfor vække, at Kongen af Sachsen har besluttet fremtidig at tildele borgerlige Familier i Sachsen Vaaben eller stadfæste saadanne, naar Familien har gjort sig fortjent af Landet. Med saadan Tildeling følger saa selvfølgelig ogsaa en effektiv Retsbeskyttelse for Vaabenet, saa ingen anden kan benytte det.

Vi har tidligere, — som udførlig udviklet af Arkivar Thiset i hans Afhandling i Historisk Tidsskrift (III Rk., 2. Bd.) om Begrebet Dansk Adel, — navnlig under Christian V i Tidsrummet 1679—1699 (efter Emanationen den 11. Feb. 1679 af de kgl. Betjentes Privilegier) været inde paa ganske det samme herhjemme, men denne Tildeling af Vaabenbreve til Borgerlige uden samtidig Ophøjelse i Adelsstanden gik snart af Brug — Efter 1699 har man kun ganske enkelte Exempler (f. Ex. Fam. Hønnens de Lichtenberg) paa den i og for sig smukke Skik, at Kongen ogsaa tildeler Borgerlige Slægter Vaabenbreve, og derved bidrager til at skabe en virkelig Patricierstand.

Det af Adolf Hofmeister udgivne Værk »Matrikel der Universität Rostock« er nu — efter Udgiverens Død — fuldført af Professor E. Schäffer i Schwerin, idet det 3die Bind slutter med 30. Juni 1831. Efter dette Tidspunkt har Universitetet trykte Studenterfortegnelser. Desto værre savnes ved dette udmærkede Værk — der har den største Betydning for ældre dansk Personalhistorie — et Register; men denne Mangel afhjælpes noget ved, at Professor Schäffer i Schwerin, der har udarbejdet et Register, mod en ringe Godtgørelse er rede til at give Oplysninger.

I Familiengeschichtliche Blätters Februarhæfte 1913 gøres gældende, at den danske Familie Thalbitzer er identisk med de tyske Familier Thalwitzer, Dallwitzer etc., og at Navnet egentlig betyder »En fra Thalwitz«.

Der henvises i saa Henseende til en i Aaret 1902 udkommen »Entwurf zu einer Geschichte der Familie Thalwitzer«, hvori den danske Gren Thalbitzer omtales. I Danske Patriciske Slægter I, hvor den danske Families Stamtavle findes, omtales denne Forbindelse ikke.

Spørgsmaal.

1.

Under nogle Dages Ophold i Itzehoe har jeg af Kirkebogen sammenstillet følgende Stamtavle over en derværende Familie Scheel. Kan nogen give mig Supplement til samme og oplyse mig om der endnu findes levende Medlemmer af denne Slægt og om der kan paavises nogen Forbindelse mellem denne Familie Scheel og de danske Scheel'er.

- I. Martin Scheel, Præst i Itzehoe, død 26. Juni 1729 i Itzehoe, g. m. Anna Christina Rosen, † 12. September 1727 i Itzehoe.
Børn II, 1—2.
- II. 1. Johann Georg Scheel, Regeringsadvokat og Stadsfiskal i Itzehoe, f. 14. December 1703 i Itzehoe, † 1. December 1745 i Itzehoe.
2. Paul Scheel, Regerings- og Overretsadvokat i Itzehoe, f. 26. September 1706 i Itzehoe, † 24. September 1791, i Itzehoe, g. 5. December 1738 i Itzehoe m. Margrethe Elsabe Ehlers, f. 17. Aug. 1721 i Itzehoe, † 10. Juni 1749 i Itzehoe, Datter af Claus Ehlers.
Børn III, 1—3.
- III. 1. Anna Christina Scheel, f. 19. Januar 1740 i Itzehoe, † 4. December 1744.
2. Margrethe Elsabe Scheel, f. 15. November 1741 i Itzehoe, † 23. Juni 1809 i Itzehoe, g. . . . med Regerings- og Overretsadvokat samt Notar i Itzehoe Nicolaus Heinrich Wittrock, f. 23. April 1730 i Heiligenhafen, † 3. Maj 1812 i Itzehoe, Søn af Raadmand i Heiligenhafen Hans Wittrock og Anna Magdalena f. Burchardi.
3. Paul Scheel, f. 29. December i Itzehoe, † 13. November 1831 i Itzehoe, 24. Oktober 1777 Regerings- og Overretsadvokat i Itzehoe, g. 1) . . . m. Cecilie Margrethe Evers, døbt 1. August 1748 i Itzehoe, † 20. April 1787 i Itzehoe, Datter af Vinhandler i Itzehoe Hans Evers og Rebecca f. Fullen, g. 2) . . . i Hamborg m. Sophie Marianne Martens, † 22. Juli 1827 i Itzehoe.
Børn A. af første Ægteskab IV, 1—2.
B. af andet Ægteskab IV, 3—5.
- IV. 1. Paul Scheel, f. 28. Februar 1773 i Itzehoe, † 17. Juni 1811 i København, Dr. med., Stadsfysikus i København, Medlem af Direktionen for Fattigvæsenet og for Fødselsstiftelsen, Hofmedikus, Medlem af kgl. Videnskabernes Selskab, (Biografisk Lexikon XV, S. 92—94 og Carøe: Den danske Lægestand 1786—1838) g. 25. August 1804 i . . . med Amalie Sophie Augusta Zagel, f. 22. Juni 1777 i Altona, † 20. Juni 1821, i . . . Datter af Justitsraad, Generaladministrator og Direktør for den kgl. Lotto i Altona Lucas Friedrich Zagel og Christiana Sophia Ulrika f. Hennings.
Datter V. 1.
V. 1. Sophie Ulrika Scheel, f. i København, levede 1831.
2. Johann Hermann Scheel, f. 3. Oktober 1776 i Itzehoe, 1795 Student i Kiel, 1799 Cand. jur. i Glückstadt, Advokat og Notar i Itzehoe, Dommer ved det adelige Gods Hanerau, † mellem 1831 og 1844, g. . . m. Auguste Revenfeld, † 21. September 1844 i Itzehoe.
3. Carl Friedrich Scheel, f. 17. Oktober 1791 i Hamborg (St. Michaelis), 1813 Cand. jur. i Glückstadt, 23. Marts 1814 Underretsadvokat, Justitsraad, Amtsaktuar i Neumünster, levede i 1863, g. . . . m. Amalie Hübener.
4. Friedrich Wilhelm Scheel, f. 9. April 1794 i Itzehoe † 6. Maj 1794 i Itzehoe.
5. Caroline Scheel, f. 3. Juni 1796, levede 1831.

Poul Hennings.

2.

Hvis Datter var Marie Eliabeth Dajon f. ca. 1740, † 1803, gift 1765 i Kristiania med Christopher Calmeyer, f. i Kristiania 2. Maj 1732, Landhandler i Faaberg.

Var hun beslægtet med Familien Dajon i Danmark, f. Eks. Bygningsskriver Nicolay Dajon, gift 1736 med Maria Ulrichsen.

Oplysninger herom og iøvrigt Meddelelse om Slægten Dajon modtages med Taknemlighed.

Naar døde Nicolay Dajon og Frue Maria Ulrichsen og hvor?

Maria Dietrichson, født Hjort.

Adr.: Norsk Landsmandsforbund, Christiania.

3.

2 Oliemalerier af Sognepræst til Tamdrup Hans Botzen Colding (f. 8. Februar 1723, † 20. April 1785) og hans Hustru Else Busch, bleve i Halvfjerserne solgte i Svendborg til en Opkøber for en Antikvitetshandler. Præsten bærer Kingoskæg, Hustruen har paa Billedet en stor Ravkæde og en Salmebog med Indskrift af Salme 116.16.

Hvem kan finde disse Malerier? Familien ønsker meget at komme i Besiddelse af dem.

Boganmeldelser.

Svenska Släkt-Kalendern 1913.

I forrige Bind af Tidsskriftet gjordes udførligt Rede for den af den svenske Personalhistoriker, Postexpeditør *Gustaf Elgenstierna* paa Bonniers Forlag udgivne Svenska Släkt-Kalendern 1912. Denne Haandbog foreligger nu i en endog meget betydeligt forøget anden Aargang (1913); Tallet af Slægter er steget fra 301 til 460, paa samme Tid som Bogen fra 780 er vokset til ikke mindre end 1320 Sider, det dobbelte af vor Adelsaarbogs Omfang.

Det udmærkede Indtryk, som den første Aargang gjorde, er yderligere befæstet; her er Tale om et sjælden fuldstændigt og vederhæftigt Arbejde, fremtrædende i en ulastelig Form. I den ny Udgave opføres Familien Gagge, der gør Paastand paa at nedstamme fra den urgamle, danske, forlængst uddøde Adelsslægt af samme Navn, og som i hvert Fald fører dennes Vaaben, saaledes som det kendes fra D. A. A. 1893. Arkivar Thisets Standpunkt til

denne efter hans Mening højst usandsynlige Familietradition kendes jo allerede, idet samme Forfatter i sin Anmeldelse af Tersmedens »Kalender öfver i Sverige lefvande ointroducerad adel« (Dansk Historisk Tidsskrift V Rk. 6) har udtalt sig om dette Spørgsmaal. Ogsaa en svensk Gren af den kendte danske Slægt Gleerup er nu optaget i Släkt-Kalendern. Den stammer fra den danskfødte Universitetsboghandler i Lund Chr. Wilh. Kyhl Gleerup (f. 1800, d. 1871), der var Søn af Krigsraad Niels Georg Gleerup (f. 1760, d. 1817) og Gjertrud Cathrine Hansdatter og som i 1826 bosatte sig i Sverige.

De historiske Indledninger foran hver Familie giver ogsaa for de ny-optagne Slægters Vedkommende yderst karakteristiske Eksempler paa den her i Fjor omtalte svenske Navneskik. Benyttelsen af Bogen lettes denne Gang ved alfabetiske Fortegnelser over alle de Indgiftede. I Forordet oplyser Forfatteren, at hver enkelt Slægt herefter kun hvert tredie Aar vil finde Optagelse i Kalenderen, idet kun den ene Trediedel af de i Aar behandlede Slægter optages i næste Aargang, der da vil kunne afgive Plads for andre, og saa fremdeles. Paa denne Maade bliver Bogen ikke uhandlig.

Et Værk som dette viser bedst, hvor ringe Forbindelsen mellem svenske og danske Familier egentlig er. Vort Lands Genealoger finder dog selvfølgelig altid Stof af Interesse og, hvad der ikke er uvæsentligt, faar et Indtryk af svenske slægtssociale Fænomener. Ogsaa i Aar er Kalenderen smykket med en Række Portrætter, den fremtræder i øvrigt i samme gode Udstyr og indbundet i solidt, komponeret Lærredsbind.

Poul Bredo Grandjean.

Baronesse Stapes Erindringer om Thorvaldsen.

Udgivet af Rigmor Stampe. København (G. B. N. F.) 1912

Disse Linier skulle ikke være nogen Anmeldelse i egentlig Forstand; Bogen har jo vakt Opsigt og er forlængst bleven endog meget indgaaende omtalt i Dagspressen. Jeg skal kun henlede Tidsskriftets Læsers Opmærksomhed paa disse intime Billeder saavel af en stor Kunstners og en betydelig Kvindes Liv som af dansk Herregaardsliv i Ordets bedste Betydning og af en Kreds, hvor snart sagt enhver, der færdedes indenfor samme, er værd at mindes; — vi skal helt tilbage til det 18de Aarhundrede for i Stolbergernes, Reventlowernes og den Schimmelmansske Kreds at finde noget tilsvarende.

Selv om Optegnelserne hidrører fra en Tid, hvor vi ved god Besked om Thorvaldsen — hans Alderdoms og Storheds Dage, — har Bogen stor Interesse, fordi den kaster stærke Streiflys over hans Opræden i det daglige Liv i hans Vennekreds og saaledes ikke kan andet end danne et vægtigt Bidrag til Forstaelse af ham som Menneske.

Den Maade, hvorpaa Udgiverinden har udført det Hverv, hun har paataget sig, fortjener Anerkendelse. Hende skyldes en Skildring af Livet paa Nysø og et Notemateriale, der ganske vist har Mangler, men dog paa den

anden Side næppe andre end den, der som Udgiverinden selv hører til Stampe-Slægten, vilde være i Stand til at give i den foreliggende fyldige Form.

Endelig indeholder Værket en Samling interessante og Offentligheden tildels ukendte Billeder og et godt Personregister.

G. B. N. F. har iklædt Bogen et Klædebon, som i ydre Henseende gør det til en sand Glæde at tage den i sin Haand.

Poul Hennings.

Samfundets Anliggender.

Samfundet har haft den Glæde paa derom indgivet Andragende at modtage et Bidrag paa 500 Kr. fra den Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse og 300 Kr. fra det Raben Levetzauske Fond.

For disse Bidrag, der betyder saa meget desto mere som de hjælpe Samfundet over et i økonomisk Henseende kritisk Tidspunkt i dets Tilværelse, bringer Bestyrelsen herved Direktionerne sin Tak.

Den 2. Februar 1913 har Samfundet lidt det store Tab ved Døden at miste et Medlem af sin norske Bestyrelse, den som en grundig og paalidelig Forsker bekendte, højttansete Rektor A. E. Erichsen i Stavanger.

Følgende er tiltraadte Samfundet som Medlemmer: Redaktør af Statstidende A. Maaløe, Fuldmægtig L. Bie og Overlærer A. Jørgensen i Aalborg.

Samfundet har som Gave modtaget:

Bergenske Malte Portrætter 1600—1850 af Carl W. Schnitler og Anthon M. Wiesener (Særtryk av Bergens Museums Aarboek 1912, Nr. 2 (Bergen 1912). Gave fra Hr. Cand. jur. A. M. Wiesener.

Dette Arbejde er af stor personalhistorisk Interesse og forsynet med 87 smukke Gengivelser af de bedste Portrætter.

Fru Camilla Augusta Møller, f. Rasmussens Slægtstavle. Randers 1912. Udarbejdet af Giveren, Hr. Justitsraad J. S. Møller.

Deichmanske Bibliotek. Alfabatisk Vejleder. Tredje forøgede Udgave, Kristiania 1911. Gave fra Biblioteket.

Samfundet har ved Bytteforbindelse modtaget følgende Værker:

Personalhistorisk Tidsskrift, XIV. Aargang, 2.—4. Hæfte, Stockholm 1912.

Maanedsskriftet »Der deutsche Herolde«, Berlin, November 1912--Marts 1913, Berlin. (Afløvet til det kgl. Bibliotek i Kbhvn.).

Maanedsskriftet »Familiengeschichtliche Blätter«, December 1912--Marts 1913, Leipzig.

Mitteilungen der Zentralstelle für deutscher Personen und Familiengeschichte, Leipzig 1912, II. Hæfte.

Tilføjelser og Rettelser.

Tidsskriftets VI Række, 3 Bind, S. 280.

Heinrich August Hvidt døde 17. Oktober 1905 som Rentier. Margrethesminde ligger ved Vester Skærninge (ikke Ekærninge).

Tidsskriftets VI Række, 3 Bind, S. 237, L. 1 f. n.

Gottorps Husfoged Tecklenburg i Trittaw. Klager i Febr. 1713 over de til »Fyrstinde Menschikoffs Hofstat« rekvirerede Leverancer. (Nordalb. Studien, 1858, II S. 17 f.).

Om General H. H. Eickstedt
med et Tillæg om Familierne Eickstedt, Eichstedt og
Vitzthum v. Eckstädt i Danmark.

Af **H. W. Harbou.**

Hans Henrik Eickstedt blev født i Kjøbenhavn den 14. Juli 1715 og døbt i Christiansborg Slotskirke den 15. s. M. Hans Fader, Valentin Eickstedt, var en pommersk Adelsmand, som under Christian V var bleven dansk Officer og under Frederik IV, af hvem han var særlig yndet, efter Haanden steg til Oberst for Grenaderkorpset med Generalmajors Rang, Overkrigssekretær for Land- og Søetaten, Amtmand over Frederiksborg og Kronborg Amter, Kammerherre, Gehejmeraad og hvid Ridder. Moderen Edel Cathrine Kaas, der hørte til den gamle danske Slægt med Mursnittet i Vaabnet og paa mødrene Side til Slægten Bielke, giftede sig som Enke 2. Gang med Schouthynacht Caspar Wessel.

Sønnen, hvis Løbebane skulde blive endnu mere glimrende end Faderens, begyndte denne 3. Dec. 1732 som Kornet i 5. Jydske Rytterregiment, blev 25. Okt. 1737 Kaptajnløjtnant, 17. Marts 1738 karakt. Ritmester, 17. Juli 1739 virkelig Ritmester ved 3. Jydske Rytterregiment (der 1748 fik Navn af 2. Jydske Rytterreg., 1763 af Sjællandske Dragonreg., 1772 af 2. Sjællandske Reg. Rytteri), 25. Apr. 1746 Major, 15. Juli 1754 Oberstløjtnant (med Anc. fra 5. Juli 1752), 31. Marts 1759 kar. Oberst, 7. Maj 1766 Chef for Regimentet, 22. Juli 1769 Generalmajor.¹⁾

Fra 1741 havde han Garnison i Næstved, indtil han 1771 med sit Regiment blev kaldt til Kjøbenhavn for at tjene Struensee til Beskyttelse under den stadig voksende Gæring i Hovedstaden; her sluttede han sig imidlertid til Modpartiet og blev en af Deltagerne i Sæmmensværgelsen mod Struensee. 18. Jan. 1772, umiddelbart efter Struensees Fald, blev Eickstedt Statsminister og Ridder af Dannebrog, 22. s. M. General af Kavalleriet, Oberstløjtnant ved Livgarden til Hest (d. v. s. Kommandør for Garden, da Kongen var dens Oberst), Kommandant i Kjøbenhavn og Deputeret i Generalitets- og Kommissariats-Kollegiet, 19. Marts 1773 Inspektør for Rytteriet paa Sjælland og Fyen, men fratraadte 1. Apr. s. A. som Kommandant og Deputeret, 29. Jan. 1774 som Chef for 2. Sjæl. Reg. Rytteri; 7. Okt. 1773 Overhofmester hos Kronprinsen. Fik 16. Nov. s. A. Elefantordenen, 21. Okt. 1774 Ringen

¹⁾ Her, saavel som nedenfor ved Optegnelserne om andre Officerer, er Oberstlt. Hirsch's Samlinger paa det Store kgl. Bibl. benyttede.

pro merito. Blev 13. Maj 1776 første Medlem af Direktionen for de kgl. Stutterier, 23. Juli 1777 for Veterinærskolen, 23. Dec. 1778 for Landstutterierne, 17. Dec. 1778 Medlem af den bestandige Kvægsyge-Kommission; 9. Marts s. A. Præsæs for Overtilsynskommissionen for det kgl. Theater og Kapel, men gik 1. Maj 1782 af fra denne Stilling; 29. Juni 1779 Medlem af Direktionen for den kgl. Porcellænsfabrik, 23. Aug. 1783 af Overbankdirektionen. 4. Apr. 1784 afskediget fra alle sine Embeder med 7000 Rd. i Pension og udnævnt til Overkammerherre.¹⁾

15. Jan. 1745 ægtede han (i Følge Næstved St. Mortens Kirkebog) Marie Lucie v. Krackewitz, f. c. 1728, Datter af mecklenborgsk Kammerjunker Ernst Gustav v. Krackewitz²⁾ og Louise Amalie v. Kosboth. De havde kun eet Barn, Henrik Christopher Valentin (se nedenfor), efter hvis Død 1770 Moderen med sin Mands Samtykke flyttede til Rostock, hvor hun levede under Navnet Fru von Christensen (!) og døde 24. Aug. 1800, 72 Aar gammel.³⁾

Af Slægtens tyske Lensgodser arvede han først Hohenholz og Glasow i Pommern sammen med sin Broder Alexander Ernst, hvem han 1741 overlod sin Andel, og senere Eickstedt m. m. i Brandenburg sammen med 7 Fætttere, af hvilke to (deriblandt nedennævnte Vollrad Alexander) efter Overenskomst med de andre overtog Godserne.

I Danmark ejede han 1737—39 Benzonslund (nu Dønnerup, ved Jyderup), c. 1750 Dyrehavegaard (ved Nyborg) og 1783—86 Liselund og Dævidsrød (ved Slagelse), som han efter Kronprinsen kaldte Store og Lille Frederikslund. Paa disse sidste Godser, hvor han flyttede hen efter sin Afgang, satte han store Byggearbejder i Gang, men paadrog sig herved en betydelig Gæld, der tvang ham til at sælge dem med Tab. Han flyttede saa til Boltinggaard i Ringe Sogn paa Fyen, som han tillige med den nærliggende Rynkebygaard havde arvet efter sin Morbroder, General Henrik Bielke Kaas, og paa disse Godser, af hvilke der skulde have været oprettet et Stamhus, Kaaseslund, levede han til sin Død 13. Aug. 1801 i forholdsvis beskedne Kaar⁴⁾.

¹⁾ Kringelbach, Den civ. Centraladm.'s Embedsetat, og Civile Direkt. og Komm. (Reg.) Museum, 1893, II., S. 251.

²⁾ Dansk Sekltnt. i Grenaderkorpset, afsk 1722 m. Kapt.s Kar.

³⁾ Museum, anf. St., S. 246.

⁴⁾ Trap, Danmark (3. Udg.) II., S. 497 og 687; III., S. 706 og 731. Museum, anf. St. S. 245 ff. Leerbech, Beskr. over Ringe Sogn. — Stamhuset gik efter E.'s Død til Familien Huitfeldt (-Kaas) og blev substitueret med en Fideikommiskapital (jfr. Personalb. Tidsskr. 3. R. II., S. 214).

GENERAL.
HANS HENRIK EICKSTEDTS
GRAVMÆLE I RINGE KIRKE

KAPTAJN
HENRIK CHRISTOPHER VALENTIN EICKSTEDTS
GRAVMÆLE I RINGE KIRKE

Han havde nemlig forbygget sig ikke blot paa Frederikslund, men ogsaa paa et monumentalt Gravkapel, som han af ingen ringere end C. F. Harsdorff og Joh. Wiedewelt lod indrette i R i n g e K i r k e og som skal have kostet 40,000 Rdl.¹⁾ Her hviler han med Hustru og Søn i pragtfulde Marmorsarkofager; over hans egen og Sønnens er anbragt deres Portrætmedailloner, se hosstaaende Afbildinger.

Til Kapellets Vedligeholdelse havde Eickstedt legeret en lille Kapital, men da Skiftet efter ham blev sluttet 1824, var Boet fallit, saa at der næppe er blevet noget til Legatet. I det mindste var dette ikke til at opspore, da Stedets Sognepræst, Provst Munch, i 1837 indberedte til Stiftsøvrigheden, at det skønne Kapel var ved helt at forfalde. Det kgl. danske Kancelli resolvede da, at saafremt Eickstedts eller hans Hustrus Slægtninge ikke efter Opraab i Berlingske Tidende erklærede sig villige til at bekoste Istandsættelsen, saa kunde Begravelsen sløjfes og Kisterne nedsættes paa Kirkegaarden. Denne Vandalisme blev dog, uagtet der ingen nære Slægtninge fandtes, hindret, idet Kong F r e d e r i k V I skænkede 200 Rdl. til Istandsættelse af sin gamle Overhofmesters sidste Hvilested.

Et halvt Aarhundrede senere var Kapellet atter forfaldent, da Provsten i Sunds-Gudme Herreder, B. C. W. Hjort i Nyborg, tog sig af det og foranledigede, at det blev synet af Museumsinspektør Henry Petersen og Billedhugger N. V. Fjeldskov. Disse udtalte, at Kapellet havde »en Kunstværdis, der stiller det i første Række blandt de Mindesmærker af denne Art, vi have tilbage fra den sidste Del af det foregaaende Aarhundrede«, og Kirke- og Undervisningsministeriet fik saa paa Finansloven 1889—90 en Bevilling paa 1,100 Kr. til Istandsættelsen, der var fuldført i Aug. 1889. Nu havde man imidlertid i »Stiftskisten« i Odense fundet en gammel Sparekassebog, som »ikke henhørte til noget Regnskab«, men hvori en Del af det 50 Aar i Forvejen af Kongen skænkede Beløb var indsat og med Renter og Rentesrenter var vokset til 567 Kr. 72 Øre. Disse Penge blev saa anvendt ved Restaureringen og et tilsvarende Beløb af Bevillingen blev sparet.²⁾

For Flertallet af Læserne vil General Eickstedts Navn være bedst kendt som en af Hovedmændene for Hofrevolutionen den 17. Januar 1772; og lige saa overstadig en Glæde, som denne Be-

¹⁾ Leerbech, S. 21 ff. Museum, anf. St. S. 256. Arkitektoniske Tegninger fra Kapellet i Foreningen af 3. Dec. 1892's Publikation for 1898, Nr. 1—2.

²⁾ Kirke- og Underv.-Min.s 1. Dep., NN. 953.

givenhed vakte i Øjeblikket, lige saa ringe Sympati har Deltagerne deri senere hen i Tiden kunnet glæde sig ved. Uden at komme ind paa Aarsagerne til dette Omslag i Stemningen skal her blot siges, at det ikke gaar an at skære alle de paagældende over een Kam. *Bering skjold* var en samvittighedsløs Struggler, der alle Dage havde søgt at fiske i rørt Vande, og om hvem der næppe er noget godt at melde. *Rantzau-Ascheberg* var af samme Surdej, oprindelig maaske knap saa slem¹⁾, men demoraliseret af uordentlige økonomiske Forhold og skuffet Ærgærrighed. *Køller-Banner* var en særdeles dygtig militær, en energisk, men tillige brutal og i det hele lidet sympatisk Personlighed; han var, vistnok med Rette, forbitret paa Struensee for den Behandling, en af hans undergivne havde lidt, men i øvrigt har han næppe haft synderlig ideelle Bevæggrunde; han blev altid ved at være halvfremmed her i Landet, og at Hensynet til dette skulde have været ledende for ham, er lidet troligt. I Modsætning til ham har *Eickstedt*, stærkt national- og kongeligsindet som han var, uden Tvivl af sit ganske Hjærte været oprørt over den Ringagt, som Struensee viste alt, hvad der var dansk, over hele hans halvt revolutionære Styrelsessæt og over den utilbørlige Maade, hvorpaa han behandlede den sindssyge Konge; tillige har han vel været paavirket af de Rygter, der var i Omløb, om Struensees og *Caroline Mathildes* Anslag mod Kongen og Kongehuset. Han saa altsaa paa Forholdene omtrent med samme Øjne som *Enkedronningen*, *Arveprinsen* og især deres haandgangne Mand *Guldberg*; ellers var han sikkert ikke gaet med.

Den offentlige Mening forstod imidlertid ikke at skelne mellem de sammensvorne, og da man snart blev klar over, at nogle af dem var daarlige Personer, fattede man ogsaa Mistro til de andre; man behøver blot at mindes de uhyggelige Rygter om *Juliane Marie*, der i sin Tid vandt Tiltro. Men medens disse forlængst er forstummede, har den nedsættende Dom over *Eickstedt* holdt sig haardnakket.²⁾ Man har stirret sig saa blind paa hans svage Sider, at man slet ikke har faaet Øje paa de gode; selv hans Fortjeneste af vor Hærs Nationalisering er enten skrevet paa *Guldbergs* Regning eller helt bleven glemt.

Denne Opfattelse af ham kan føres tilbage til samtidige Kilder og først og fremmest til den udførligste og bekendteste blandt disse, *Charlotte Dorothea Biehl*, hvis Beretninger,

¹⁾ Jfr. Hist. Tidsskr. 8. R. IV., Tillægshfte (Til Edv. Holm), S. 1 ff.

²⁾ Endnu saa sent som i 1890 i et Værk som *Dansk biogr. Lex.* (IV., S. 457 ff.). 6 Aar senere fremkom en god lille Biografi af ham i *Salmonsens Konversationslex.* (VI., S. 812).

særlig om Regeringsforandringen 1784¹⁾, atter for en stor Del er bygget paa Meddelelser fra den bekendte J o h a n B ü l o w til Sanderumgaard, som var Kammerjunker hos Kronprinsen samtidig med, at Eickstedt var Overhofmester; men alligevel gaar det ikke an at slaa sig til Ro dermed. De to Hofmænd havde paa en Tid, da Partierne ved Hove stod meget skarpt over for hinanden, staaet hver paa sin Side, og heri maa man for en Del søge Grunden til de hæftige Udfald, som Bülow lod sig henrive til imod Modpartiet og især imod Eickstedt, der var den, han kom nærmest i Berøring med. Senere hen i Tiden derimod, da han læste Dor. Biehls Gengivelse af disse, fandt han selv Anledning til at tage Afstand fra den.²⁾ Dor. Biehls Beretninger kan desuden i det hele langt fra anses for paalidelige. Historikeren G. L. Baden, der var 20 Aar gammel, da Eickstedt gik af fra sine Embeder, men som for Resten heller ikke er berømt for Objektivitet, bedømmer ham omtrent paa samme Maade som D. Biehl³⁾; fra andre samtidige foreligger der derimod Udtalelser, der giver et ganske andet og langt gunstigere Indtryk af ham.⁴⁾ De afgørende Momenter til en retfærdigere Karakteristik er dog først i de seneste Aar fremkomne i Litteraturen⁵⁾, og det er da til disse, at den efterfølgende Skildring hovedsagelig støtter sig.

D. Biehl opholder sig jævnlig over Eickstedts Dumhed, men mod-siger sig selv, idet hun paa andre Steder tværtimod gør gældende, at han »var intet mindre end dum, havde et godt, sundt Begreb og meget af det, som Verden kalder Klogskab«, og dette stemmer med Udtalelser fra anden Side. A. P. Bernstorff siger, at han havde mange gode Egenskaber, bl. a. en god Forstand, saa at han, hvis han havde lært noget ordentligt i sin Ungdom, kunde være bleven en meget dygtig Mand; og G. L. Baden, der dog som sagt i det hele langtfra var nogen Beundrer af Eickstedt, mener endog, at »i en militær eller krigersk Stat kunde han være bleven en udmærket General«. ⁶⁾ Denne Forfatter har dog manglet Forstaaelse af, at der for at blive en virkelig dygtig General udkræves

¹⁾ Trykt i Hist. Tidsskr. 3. R. V.

²⁾ Paa selve Manuskriptet har han tilføjet: »Jomfru Biehl! Deres Dom er for haard, for stræng, meget for stræng« (Hist. Tidsskr. 3. R. V., S. 287).

³⁾ I Bemærkninger til J. K. Høsts Grev Struensee, se Østs Archiv for Psychologi o. s. v. 1824, 2.

⁴⁾ Se herom nedenfor.

⁵⁾ L. Koch i Hist. Tidsskr. 6. R. III. og IV. (1891—92) samt i Museum 1891, II. C. Schrayh i Museum 1893, II. Aage Friis i Bernstorff og Guldberg (1899). Edvard Holm i Danm.-Norges Hist. u. Chr. VII, B. II—III (1905—09).

⁶⁾ Hist. Tidsskr. 3. R. V., S. 306. Holm, anf. Skr. II., S. 231. Østs Archiv, anf. St., S. 219.

baade Kundskaber og en Aands- og Karakterudvikling, som Eickstedt vitterlig ikke besad; thi paa disse Omraader var det, at han havde sine Brøst.

D. Biehl har Ret i, at hans Kundskaber var over Maade tarvelige¹⁾, og hans Opdragelse har aabenbart i det hele ladet endel tilbage at ønske. Han var kun 3 Aar gammel, da han mistede sin Fader, som i flere Henseender stod betydelig højere; og hans Moder, der snart giftede sig igen med en meget yngre, brav, men ubetydelig Mand, har vel ikke haft synderlig aandelige Interesser. Selv har Sønnen ikke følt Trang til at indhente det forsømte, og medens han derfor ikke tilegnede sig den Oplysning, der kendetegner hans Tidsalder, lod han sig smitte af dens Mangel paa religiøs og sædelig Alvor. Der har da ogsaa løbet Rygter nok om hans Forhold til Kvinder af forskellige Klasser: Skuespillerinder, Bønderpiger o. a. Endel heraf gaar ind under Begrebet Sladder — hvor meget faar staa hen. Hvis han virkelig havde sat al Sømmelighed til Side i den Grad, som D. Biehl paastaar, havde Bernstorff sikkert ikke staaet saa venskabelig til ham, som han faktisk gjorde. Paa den anden Side tyder hans Ægteskabs faktiske Opløsning straks efter Sønnens Død ikke paa, at det har været lykkeligt; men det eneste sikre er dog vist, at senere hen hans Ledelse af Theatret har været paavirket af Hensyntagen til en eller flere Elskerinder. Har maaske »Lejligheden gjort ham til Tyv«?

Det er derfor klart, at det var et overordentlig slet Valg at gøre ham til *Overhofmester hos Kronprinsen*, d. e. til Leder af den fireaarige, saa godt som forældreløse Tronarvings Opdragelse. Da Juliane Marie og Guldberg udsaa ham til denne Post, tænkte de aabenbart kun paa, at han, som Struensee havde sagt, var »ein guter einfältiger Däne«, en Mand, der delte deres nationale Sympatier og i det hele vilde rette sig efter dem i stort og smaat; at de tog fejl af ham ligesom Struensee, er en anden Sag. At man, da Eickstedts Udnævnelse blev besluttet i Statsraadet, uden at der hævdede sig en Stemme derimod, var uvidende om de omtalte graverende Mangler hos ham, er muligt, men ikke rime- ligt, eftersom der kort efter fra Kronprinsens Morbroders, Kongen af Englands, Side blev gjort Indvendinger mod Valget — en Indblanding, der selvfølgelig skarpt blev afvist.²⁾ Men længe kan det ikke have varet, inden man fik Øjnene op for dem, og hverken Enkedronningen og Guldberg eller Ministrene Otto Thott, Schack-Rathlou og A. P. Bernstorff var ligegyldige for Kundskaber, Religion og Moral. At der blandt Kronprinsens Kammerjunkere var en ung Mand som ovennævnte Joh. Bülow, hvis Dannelse og Sam-

¹⁾ Hist. Tidsskr. 6. R. III., S. 9. Holm, anf. Skr. II. S. 200.

²⁾ Friis, Bernstorff og Guldberg, S. 174.

vittighedsfuldhed i høj Grad raadede Bod paa Fejlgrebet, undskylder hverken Hoffet eller Statsraadet; thi det skete saa lidt efter deres Tilskyndelse, at Bülow tvært imod kun i det skjulte turde paavirke og undervise Prinsen.

Der er klaget over, at Kronprinsens Undervisning foregik paa en ret aandløs Maade og mere gik ud paa at udvikle hans Hukommelse end hans Tænkeevne. Bebrejdelsen er ikke ufortjent, men rammer især Informatoren B. G. S p o r o n og kun indirekte Eickstedt, for saa vidt som denne, der godt kendte sin egen Begrænsning, ikke holdt af at blande sig i, hvad han ikke forstod sig paa. Bülow anfører Eksempler paa hans Utilbøjelighed til at gribe ind ogsaa over for andre Lærere; og Eickstedt udtalte selv efter at være fratraadt Stillingen, at han ikke følte sig denne, der »uventende« blev ham paanødt, voksen, men kun adlød »en strikte Befaling, naar Frabedelse ej maatte finde Sted«. Og dog, selv om Eickstedt kunde forsynde sig mod den gyldne Regel: Pueris debetur maxima reverentia, saa synes han i andre Retninger at have haft et nok saa naturligt Begreb som baade Bülow og Sporon om, hvorledes en Dreng i Kronprinsens Alder skulde tages.¹⁾

»Den gode og ærlige General Eickstedt« kaldes han, da Kongen forelagde Statsraadet det Spørgsmaal, om han ikke rolig kunde betro ham sin Søn. Det var Enkedronningen og Guldberg, der havde lagt Kongen disse Ord i Munden; men ligesom de passer med det Indtryk af Ligefremhed og Djærvhed, man faar, naar man læser hans Breve eller betragter hans Portræt²⁾, saaledes falder de ogsaa godt i Traad med Udtalelser fra Mænd som Bernstorff og Prins Carl af Hessen, Historikeren Suhm og den kejserlige Gesandt Marquis d'Yves³⁾; og efter disse samstemmende Vidnesbyrd har man Ret til at mene, at den ubeherskede Optræden og den raa Spøg, som Eickstedt kunde tillade sig især overfor underordnede og yngre, og som Bülow bebrejder ham i de voldsomste Udtryk⁴⁾, snarere stammer fra en forsømt Opdragelse end fra et »sort, nedrigt og hadefuldt Hjerte«. Han manglede Fasthed baade i Karakter og i Principper, saa at han af eget Begær eller andres Tilskyndelse kunde lade sig forlede til at gaa paa Akkord med sin Samvittighed eller, som han selv med en eufemistisk Vending kalder det, »læmpe sig efter Tid og Omstændigheder«. Til andre Tider kunde han derimod energisk og uden Persons Anseelse

¹⁾ Hist. Tidsskr. 6. R. III., passim.

²⁾ Malet Portræt paa Frederiksborg Museet, gengivet i Danm. Riges Hist. V., S. 303.

³⁾ Schiern, Hist. Studier I., S. 190 f. Hist. Tidsskr. 3. R. V., S. 306. d'Yves, Geh. Hof- u. Staatsgesch. Dänemarks, S. 50.

⁴⁾ Se f. Eks. Hist. Tidsskr. 6. R. III. S. 10.

staa paa, hvad han ansaa for rigtigt, og han var paa Bunden en retskaffen Mand — netop dette Udtryk eller ganske tilsvarende bruger de nys nævnte Mænd om ham. Det er derfor rimeligt nok, at Eickstedt til Dels har Ret i, at det spændte Forhold mellem ham og Bülow stammede fra, at de gensidig misforstod hinanden. Faktisk er det, at det snart efter Eickstedts Afgang fra Hoffet kom til en »détente« imellem dem, og at denne, da de to fordums Modstandere begge som faldne Størheder levede paa deres fynske Godser, næsten gik over til en »entente cordiale«¹⁾.

Som Officer har Eickstedt nærmest været af samme Støbning som hans Morbroder, General Henr. Bielke Kaas²⁾: duelig Praktiker, men uden dybere teoretisk Indsigt; ret beslutnings- og handle-dygtig, men ikke videre reflekterende; myndig, men efter Tidens Lejlighed tillige velvillig og human. I sidst nævnte Henseende slægtede han tillige sin Fader Valentin Eickstedt paa, som dog gør Indtryk af at have hørt til en mere kultiveret, men til Gengæld mindre energisk Type. Den Omtale, han faar i Konduitelisterne er kun rosende: 1741 kaldes han en excellent Kompagnichef, 1763 en habil Mand, om hvem der ikke kan siges for meget godt. Hertil kom, at han havde et stateligt Ydre, om end ikke den høje Vækst, som hans pommerske Frænder endnu gennemgaaende glæder sig ved³⁾, og at han var en Mester i alle ridderlige Idrætter — endnu 78 Aar gammel satte han til Hest over Grøfter og Gærder for at skyde en Hare i Løbet.

Samtidig med sin Udnævnelse til Minister blev Eickstedt Deputeret i Generalitets- og Kommissariats-Kollegiet (almindelig forkortet til Generalitetet), men allerede Aaret efter fratraadte han denne Stilling, da man som Princip vilde gennemføre, at Statsraadets Medlemmer ikke maatte være Medlemmer af noget Regeringskollegium. Selvfølgelig vedblev Hærens Sager dog stadig at være hans særlige Omraade, og, selv om, hvad der i hans Embedstid ellers blev gennemført, ikke er epokegørende, saa er der dog een betydningsfuld Undtagelse.

Hvad der saa har været forsømt ved Eickstedts Opdragelse, saa har utvivlsomt hans Moder, hans Stiffader, Tordenskjolds Broder, og sagtens ogsaa hans nys nævnte Morbroder, der indsatte ham til sin Arving og hvem han i det hele har staaet nær, bevidst eller ubevidst paavirket ham i national Retning. Af hans Breve mærker man, trods alle formelle Mangler, at det danske Sprog falder ham mundret; paa Tysk udtrykte han sig derimod

¹⁾ Hist. Tidsskr. 6. R. III., S. 54 ff.

²⁾ Biogr. Lex. IX., S. 60 f. Persh. Tidsskr. IV. (Selvbiografi).

³⁾ Fortsetzung des Familienbuchs der v. Eickstedt (se nedf.), S. 438. 1741 siges »nicht gar gross, doch von gutem Ansehen«.

højest ubehjælpsomt; Fransk skal han end ikke have forstaaet¹⁾. Betegnende er ogsaa den Maade, hvorpaa han afviste Bülow's Klager over, at Prinsens Fremgang i fremmede Sprog ikke var god: »Saa meget desto bedre; saa kommer han til at holde saa meget mere af sit Modersmaall«²⁾ Det har derfor været af godt Hjerte, at han sluttede sig til Schack-Rathlous og Guldbergs Planer til Danskhedens Fremme, og Hæren, der vel ogsaa trængte mest til det, kom endda til at gaa i Spidsen.

Allerede 14 Dage efter Regeringsforandringen 1772 forelagde Eickstedt Kongen et fuldstændigt Forslag til Indførelsen af danske Kommandoord i Stedet for tyske, og da dette var blevet godkendt, drev han energisk paa dets Gennemførelse, trods den Modstand det mødte hos de mange tysktalende Officerer med Prins Frederik Carl Ferdinand af Brunsvig-Bevern, Københavns Guvernør og Enkedronningens nære Frænde, i Spidsen. I Løbet af det næste Par Aar blev det paabudt, at man tjenstlig i Skrift og Tale alene maatte benytte det danske Sprog, at kun Kongens egne Undersaatter maatte bringes i Forslag til Officerer, og at der skulde stræbes hen til ligeledes at faa saa mange danskfødte Underofficerer som muligt. Man tog ogsaa straks fat paa at overveje, hvorledes man ved en Omdannelse af Hæren kunde skaffe det nationale, d. e. udskrevne, Element Overvægten over det i Udlandet hvervede Mandskab, og Resultatet blev Hærordningen af 1774, der virkelig i denne Retning var et stort Fremskridt, medens man i andre af økonomiske Hensyn slog af paa Fordringerne. Det blev ogsaa befalet, at de udskrevne Soldater skulde indøves af de »tilforladeligste og dueligste« Befalingsmænd og »begegnes med al Lemfældighed uden Slag eller Prygl«; Overtrædelser blev alvorlig paatalte uden Persons Anseelse. Et Udtog af Krigsartiklerne, Loven og Forordningerne blev oversat paa dansk, trykt og fordelt til Regimenterne for at læses op for Underofficerer og menige ved Kirke- og Lønningsparaderne, især i Distrikterne³⁾.

G u l d b e r g skal over for Bülow have ladet sig forlyde med, at det var ham, der havde gjort Eickstedt sine Planer til disse Reformer »begribelige«, faaet ham til at optage dem som sine egne og at forfægte dem i Statsraadet. Dette skulde bl. a. gælde Hærens Omordning; men fra anden Side paastaas det rigtig nok, at Guld-

¹⁾ Naar H. B. Kaas 1738 i Konduitelisten under »sonstige Wissenschaften« bl. a. anfører, at E. lægger sig efter det franske Sprog, har det vist kun været et fromt Ønske fra den kærlige Onkels Side; thi da E. havde faaet en ny Regimentschef, udfyldes den nævnte Rubrik med — »nichts«.

²⁾ Hist. Tidsskr. 6. R. III., S. 15.

³⁾ Kgl. Resol. ¹⁹/₂ 1772; Reskript ²⁹/₆ 1773 og ²¹/₆ 1774; Kgl. Resol. ²¹/₆ 1774 og ²/₁₁ 1775; Kab.ordre ³¹/₇ 1776 (Rosenstand Goiske, Mil. Reskriptsaml.). Holm II., 12. Kap. Biogr. Lex. X., S. 167.

berg netop ved denne Lejlighed havde villet hjælpe Prinsen af Bevern til ved en Kabinetsordre at faa en af ham indleveret Plan gennemført, men at Eickstedt, der i Generalitetet, hvis første Deputerede nu var den dygtige General Huth, havde faaet udarbejdet en anden Plan, energisk frabad sig Guldbergs Indblanden i de militære Sager og i Statsraadet fik sin Vilje sat igennem; vist er det, at Prinsen i ret unaadige Udtryk fik sin Plan afvist¹⁾. At Eickstedt er den virkelige Fader til forskellige Kabinetsordrer af militært Indhold, kan ogsaa betragtes som givet; men da der i det nationale Spørgsmaal herskede den nøjeste Overensstemmelse mellem ham og Guldberg, der, skønt Forholdet mellem dem ikke altid var venskabeligt, nødvendigvis idelig maatte forhandle indbyrdes, bliver det næppe til at afgøre, hvem der har undfanget Ideen til den ene eller den anden Reform. I hvert Fald var det Eickstedt, der refererede Generalitetets Sager i Statsraadet og bragte dettes Beslutninger til Udførelse i Generalitetet; og at han herved ikke har været noget blindt Redskab i Guldbergs Haand, er uomtvisteligt.

En lille Reform, som i og for sig ikke var urimelig, men gav Anledning til endel Snak, netop fordi man tilskrev Eickstedt den, bestod i, at Kokarderne paa Hærens Hovedbedækninger, der hidtil havde været sorte, »til Forskel fra andre Stænder« skulde ombyttes med andre i de oldenborgske Farver, rødt og gult. I et bekendt Epigram hedder det nemlig, at Farverne var valgt efter den nedenfor omtalte Jomfru Møllers Strømpebaand. Kort efter Eickstedts Afskedigelse blev Bestemmelsen hævet²⁾.

I S t a t s r a a d e t kom Eickstedt, til Dels rigtignok som Følge af manglende Harmoni mellem de ledende Statsmænd, til ogsaa udenfor det militære Omraade at spille en ikke ubetydelig Rolle. I den første Tid deltog han dog ikke i Forhandlingerne vedrørende Udenrigspolitikken, lige saa lidt som de to andre militære Medlemmer, Rantzau-Ascheberg og Admiral Rømeling — en Bestemmelse, der for Rantzaus Vedkommende var truffet af Hensyn til det russiske Hof, hvor han var meget ilde anskreven, og som saa blev udstrakt ogsaa til de andre. Eickstedts udpræget nationale Sindelag bragte ham straks til at slutte sig til S c h a c k - R a t h l o u, ved hvis Hjælp — og Carl af Hessens — det lykkedes ham at trænge sin Rival og Uven, den af Enkedronningen og Arveprinsen højt skattede K ø l l e r - B a n n e r, først (Nov. 1772) ud af Gene-

¹⁾ Hist. Tidsskr. 3. R. V., S. 305 f. d'Yves, S. 93. Holm, II., S. 636. Kgl. Ordre af ¹⁷/₂ 1775, kommuniceret Prinsen ²⁴/₂ (Rosenstand-Goiske).

²⁾ Kgl. Resol. ³/₆ 1780 og ¹⁸/₆ 1784. Hist. Tidsskr. 3. R. V., S. 270 og 6 R. III., S. 12.

ralitetet og siden (Jan. 1774) helt ud af Landet¹⁾. Til Gengæld stod Eickstedt paa Schacks Side under de Stridigheder, hvori denne hurtigt blev indviklet med Rantzau og Udenrigsministeren, Grev A. S. v. d. Osten, og som endte med, at den første blev fjernet efter nogle Maaneders Forløb, den anden i Foraaret 1773. Ostens Afløser, A. P. B e r n s t o r f f, havde paa Forhaand set med nogen Mistillid paa Eickstedt; han havde (i Breve til sin Farbroder J. H. E. Bernstorff) fundet det uheldigt, at »en Mand, som Befolkningen ikke kendte tilstrækkelig, til at den kunde have Tillid til ham«, var bleven Kommandant i Hovedstaden, og »i Grunden alt for latterligt« at tænke sig de nævnte militære som Statsministre²⁾. Men Bernstorff kom snart til at se med venligere Øjne paa Eickstedt, der paa sin Side snart gav Bevis paa sin oprigtige Anerkendelse af den andens Fortjenester. Bernstorffs første Gerning som Udenrigsminister blev at bringe Traktaten med Rusland om Mageskiftet mellem Oldenburg og den gottorpske Del af Holsten til Afslutning; men da der paa den Dag, 16. Nov. 1773, da Mageskiftet traadte i Kraft, blev udnævnt 5 nye Elefantriddere, var Eickstedt selv og Schack-Rathlou derimellem — men ikke Bernstorff. Imod denne Til sidesættelse tog Eickstedt gentagende saa kraftigt til Orde, at han fik Enkedronningen til, mod Guldbergs Ønske, at love, at samme Udmærkelse efter Haanden ogsaa skulde blive de øvrige Ministre til Del. Denne Optræden ødelagde Eickstedts Forhold til Schack, men nærmede ham i samme Grad til Bernstorff. Selv om denne godt saa Eickstedts svage Sider, nævner han ham ved samme Tid som den eneste af Ministrene, der stod ham nær, og som en Mand, der kunde handle koldblodigt og tage forstandigt og sindigt paa en vanskelig Sag. Eickstedt var desuden en fuldblods Aristokrat ligesom Bernstorff, og Rivninger imellem dem blev der saa meget mindre Anledning til, som Eickstedt jo endnu ikke tog Del i Forhandlingerne vedrørende Bernstorffs særlige Omraader, Udenrigspolitikken og Hertugdømmernes Styrelse, hvilken sidste synes at være behandlede paa samme Maade som hin — lige som tidligere, da begge Arter af Sager hørte under Tyske Kancelli.

Et Par Aar senere skete der imidlertid en Forandring i Eickstedts Stilling i Statsraadet. Schack-Rathlou og Guldberg, der vidste, at deres Planer om Indfødsretten vilde være Bernstorff imod, men kunde gøre Regning paa Eickstedts fulde Tilslutning, og at denne ligeledes paa det udenrigspolitiske Omraade stod dem nærmere end Bernstorff, udvirkede, at Eickstedt fremtidig skulde deltage i alle Statsraadmøder. Denne Bestemmelse kom lige

¹⁾ Hist. Tidsskr. 6. R. IV., S. 61 f. og 84 f.

²⁾ Aage Friis, Bernstorffske Papirer I., S. 795 og 799.

saa overraskende for Eickstedt som for Bernstorff, der indrømmede, at der ikke var noget at bebrejde Eickstedt i denne Sag, men paa den anden Side ikke havde store Tanker om hans politiske Begreber og var klar over, at Bestemmelsen var rettet imod den Selvstændighed, hvormed han selv hidtil havde styret sit Departements Sager. Og dette slog ogsaa til lidt efter lidt. Sagen var, at, medens der var Enighed om, at Danmark, af Hensyn til et eventuelt Angreb fra svensk Side, først og fremmest maatte sikre sig Ruslands Venskab, saa arbejdede Bernstorff tillige paa at tilvejebringe et relativt godt Forhold til England, hvorimod Enkedronningen og hendes Parti ønskede, at man skulde slutte sig nærmere til Preussen. Da Eickstedt var stærkt antiengelsk, havde de let ved at faa ham over paa deres Side, men helt godt var Forholdet dog ikke. I Begyndelsen af 1777 kom det efter et Sammenstød i Statsraadet til aabent Brud mellem Schack og Eickstedt, der ligeledes jævnlig havde Rivninger med Guldberg. Alligevel voksede i den nærmest følgende Tid hans Indflydelse hos Hoffet, d. e. Enkedronningen og Arveprinsen, efter Bernstorffs Mening dels af Venskab, dels af Frygt, men ogsaa fordi hans kraftige og ubøjelige Natur uvilkaarlig gjorde Indtryk paa dem. I sin Stilling som Overhofmester havde Eickstedt derhos en god Støtte, og dette synes at være gaaet ham til Hovedet. Han optraadte til Tider med Voldsomhed ogsaa overfor Bernstorff, men denne var ikke saa let at imponere og viste ham eftertrykkelig tilbage, uagtet han stadig satte Pris paa ham og gerne vilde staa sig godt med ham. Dette lykkedes dog ikke mere; Eickstedt havde tabt Troen til Bernstorffs Politik, til dens Formaalstjenlighed og maaske endog til dens Retliniethed. Allerede i 1779 lod han sig af et Par udenlandske Diplomater indvikle i Intriger imod sin Kollega, og Hoffet stoled derefter saa sikkert paa ham, at han var den første af Ministrene, som, da Beslutningen om at fjerne Bernstorff var taget, blev indviet deri.¹⁾

Efter at Bernstorff i April 1780 var bleven afskediget, var Guldberg, skønt han ikke blev Minister, den faktiske Leder af Danmarks Politik, baade den indenrigske og den udenrigske; Kabinetsordrer traadte mere og mere i Stedet for Statsraadsbeslutninger. Hans Forhold til Eickstedt svingede stadig noget: medens han sympatiserede med dennes stærke nationale Følelse, følte han sig frastødt af hans aristokratiske Tendenser. I sin Strid med Beringskjold fandt han Støtte hos Eickstedt, der, medens han garnisonerede i Næstved, havde staaet i Forretningsforbindelse med

¹⁾ A. Friis, Bernstorff og Guldberg (Reg.). Holm, II., S. 83, 254 og 334 f. Hist. Tidsskr. 6. R. III. (Reg.).

Beringskjold og i denne Sag, som det ser ud til, af Guldberg lod sig forlede til at optræde mindre fint, næsten provocerende¹⁾. Guldbergs Forhold til Eickstedt blev dog køligere og køligere, og ved Kronprinsens Konfirmation, 4. April 1784, greb han Lejligheden til at skille sig af med ham: samme Dag blev Eickstedt til sin store Overraskelse afskediget fra alle sine Embeder, idet han som Plaster fik en Pension paa 7,000 Rdl. og Overkammerherrenøglen, der nylig var bleven ledig ved Christian VII's tidligere Overhofmester, Grev Ditl. Reventlows Død. Indsvøbt i naadige Udtryk fik han derhos en Tilkendegivelse af, at man ønskede, at han skulde tage Ophold uden for Residensen, og Guldbergs 10 Dage derefter følgende Fald gjorde ingen Forandring heri: Eickstedt havde paa det afgørende Tidspunkt svigtet Bernstorff, der blev den ledende Mand i den nye Regering, og som Hærstyrelsens Repræsentant i Statsraadet blev han erstattet af den langt betydeligere General Huth.

Af Eickstedts øvrige Embedsvirksomhed, i Kommissioner og Direktioner, er der næppe Grund til at omtale andet end hans Forhold som *Theatrets* øverste Leder — dog ikke fordi det gør ham Ære. Uden virkelig Interesse for eller Forstand paa scenisk Kunst gjorde han sig til Redskab for sin Elskerinde, Jomfru Cathrine Møllers Luner og Intriger, hvad der vakte saa meget større Forargelse og Forbitrelse, som det gik ud over Publikums Yndling, den udmærkede Skuespillerinde Fru Caroline Walter, der tilsidst helt maatte fortrække. Selv *Theatrets* fortræffelige Direktør *Warnstedt* bøjede sig ofte, om end modstræbende, for Eickstedts uheldige Ønsker, knyttet som han var ved Taknemligheds Baand til denne, der havde været hans egen og hans Søkendes Velgører, da de »fattige, forladte, venneløse, ja næsten foragtede« var nær ved at gaa til Grunde.²⁾

Om Eickstedt som *Godsejer* taler G. L. Baden i det hele nedsættende, og at han var en tarvelig Administrator, der overlod for meget til sine underordnede, stemmer med, hvad der berettes fra andre Sider³⁾. Men disse anfører tillige, at han over for Tyende og Fæstere var en meget human og gavmild Husbond, og endnu længe efter hans Død mindedes man hans Godhed over for Godsets fattige. Under Kampen om Landboreformerne stod han ogsaa afgjort paa bondevenlig Side, og det er derfor slet ikke utroligt, at han, medens han var Minister, over for Schack-Rathloul, der holdt stejlt paa Godsejernes Rettigheder, skal have hævdet,

¹⁾ Hist. Tidsskr. 5. R. I., særlig S. 205 f.

²⁾ P. Hansen, Den danske Skueplads I. (Reg.). Overskou, Den danske Skueplads, II. (Reg.). Biogr. Lex. XVIII., S. 272 ff.

³⁾ Museum 1893, II., S. 247 ff. Leerbech, Ringe Sogn, S. 50.

at Fordele for en enkelt Klasse ikke maatte købes paa det heles Bekostning¹⁾. At han i det hele var en god Borgerven, som P. F. Suhm siger, viste han ogsaa ved rundelige Gaver, f. Eks. til de i Slaget paa Reden kvæstede og til Ofrene for en Ildebrand i Nyborg, lige som ved aarlige Bidrag til Formaal som Christiansborg Slots Genopførelse og Trykningen af Videnskabernes Selskabs Ordbog; dette sidste Bidrag, som han havde tegnet sig for i 1777, blev han ved med at betale til sin Død. Hans Rundhaandethed gik imidlertid videre end han, skønt han efter sin Rang og, hvad han havde været vant til, levede over Maade tarvelig, havde Raad til, og ved Skiftet efter ham viste Følgerne sig. Stamhusets Bygninger og Skove var forfaldne; Afgifterne var urimelig lavt ansatte; de Begunstigelser, han dels i levende Live havde lovet Fæstere o. a., dels betænkt dem med i sit Testamente, kunde ikke udredes af Boet, og Successor, Major H. J. H u i t f e l d t, protesterede mod at lade Stamhuset overtage dem, idet han med Føje gjorde gældende, at naar Eickstedt vilde gøre sligt, »burde han have givet det af sit eget«. Et i 1799 oprettet Legat til Fordel for Godsernes fattige staar dog endnu ved Magt²⁾.

Som en Slags Oprejsning for gammel Uret har jeg da her især af, hvad der i den sidste Snes Aar er kommet frem, samlet de spredte Træk til et Billede af en Mand, der har spillet en vis og paa et enkelt Omraade betydningsfuld Rolle i vor Historie, og man vil have set, at dette afviger stærkt fra det, man faar gennem Dor. Biehls og G. L. Badens Optegnelser og de Arbejder, som støtter sig dertil. General Eickstedt var ingen stor Mand, men et ganske ubetydeligt eller uværdigt Menneske, som man har villet gøre ham til, var han lige saa lidt; tvært imod var der baade fra Hovedets og fra Hjertets Side ikke saa lidt godt ved ham. Og kan man ikke se bort fra de i Øjne faldende Mangler og Skrøbeligheder, der burde have hindret, at han blev valgt til Leder af den vordende Konges Opdragelse og til Chef for den danske Skueplads, saa gaar det sandelig heller ikke an at glemme den utvivlsomme Fortjeneste, han har indlagt sig af, at dansk Sprog og dansk Nationalitet langt om længe kom til deres Ret i den danske Hær.

¹⁾ Holm, Chr. VII, III., 1, S. 349 f. Hist. Tidsskr. 6. R. IV., S. 48. d'Yves, S. 87 f. Høst, Struensee, S. 688. De Argumenter, Baden anfører mod Rigtigheden heraf, er ogsaa alt andet end overbevisende.

²⁾ Holm, anf. Skr., III., 2, S. 158. Museum, anf. St.

Tillæg.

I Tilslutning til, hvad her er meddelt om General Eickstedt, skal dernæst gives nogle Oplysninger om hans Slægt¹⁾ og dens Forhold til Danmark.

Eickstedterne fører deres Aner tilbage til Thimmø Herre til Schraplau i Thyringen, der levede i det 11. Aarhundrede og gennem sin Hustru, Adelheid af Ballenstedt, var besvogret med den askaniske og andre Fyrsteslægter, bl. a. med Kejserne af det frankiske Hus. Hans Sønesønner var de første, der efter et Gods, ligeledes i Thyringen, antog Navnet Eickstedt (Ekstede). Af disses Efterkommere fulgte nogle med deres berømte Frænde Albrecht Biørn mod Nord, da han fra de hedenske Slaver erobrede det Land, hvoraf han oprettede Markgrevska-bet Brandenburg. Her slog endel af dem sig ned, andre drog videre til Pommern, hvor de alt før Aar 1300 var forlenede med Godser, som endnu er i deres Efterkommeres Besiddelse.

Paa denne Maade skal Slægten have delt sig i 3 Grene: den pommerske, den brandenborgske og den thyringske, som alle endnu blomstrer, og, uagtet de altsaa henføres til samme Mandstamme, ikke blot skriver Navnet forskelligt — Eickstedt, Eichstedt og Vitzthum v. Eckstädt²⁾ — men, da Delingen er foregaaet, før Brugen af faste Slægtsvaaben var bleven almindelig, fører helt forskellig Skjold og Hjelm. De har alle 3 haft Repræsentanter i dansk Tjeneste.

1. Den pommerske Familie Eickstedt.

Denne Grens Vaaben er: i Guldfelt 2 sorte Bjælker, belagt den øverste med 2, den nederste med 1 Guldrose; paa Hjelmen en paa en naturlig Egestub, med Agern og Blade, siddende grøn, guldbevæbnet Pappegøje med en Guldring om Halsen og en lignende Ring i Næbbet.

Ligesom Slægten ved sin første Fremtræden hørte til den høje, med Fyrstehusene jævnbyrdige Adel (Dynasten, semperfreie, edle Herren), saaledes var Eickstedterne i Pommern en af Landets 8 »schlossgesessene« Slægter, der »kan sammenlignes med Gran-

¹⁾ Det genealogiske Grundlag hidrører fra C. A. L. v. Eickstedt, Familienbuch des dynastischen Geschlechts der v. Eickstedt (Ratibor 1860) og V. J. V. D. v. Eickstedt, Fortsetzung des Familienbuchs (Stettin, 1887). Disse Bøger, der begge af sidst nævnte Forfatter er skænkede til det Store kgl. Bibliotek i København, omfatter dog kun den pommerske og den brandenborgske Gren. De er kun citerede, naar Stedet, hvor de paagældende Data findes, ikke er selvfølgeligt.

²⁾ Om denne sidste Familie hører herhen, er dog omtvistet, hvorom nærmere nedenfor.

derne i Spanien«. ¹⁾ Siden Aar 1357 har Senior blandt de i Pommern godsbesiddende Medlemmer beklædt Embedet som »Erbkammerer« i Forpommern. Ved Aar 1500 delte Grenen sig i 2 Hovedlinier: den røde og den sorte, der atter delte sig. Af Hovederne for de forskellige Linier har nu 1 (Eickstedt-Peterswaldt) grevelig, 3 friherrelig Titel.

De Godser, hvormed Eickstedterne fra Arilds Tid har været forlenet til »den samlede Haand«, særlig Hohenholz og Rothen Clempenow, ligger i den nordvestlige Del af Provinsen mellem Floderne Oder og Randow. Ligesom de øvrige Lensgodser i det preussiske Monarki er de i sidste Halvdel af det 19. Aarhundrede bleven allodificerede, d. v. s. de er mod en Afløsningssum gaaet over til fri Ejendom, men er for en meget stor Dels Vedkommende blevene fideikommissarisk baandlagte.

1648—1720 var den Del af Pommern, hvor Eickstedternes Stamgodser ligger, en svensk Provins, men deres Tilknytning til Sverig blev aldrig intim. ²⁾ Nogle blev dog svenske Officerer, deriblandt Friedrich v. Eickstedt, født 5. Marts 1631 paa Rothen Clempenow, Oberstløjtnant ved Fersens Regiment, 18. Aug. 1658 »skudt for Kronborg af en Falkonetkugle gennem højre Side«. En Mindefane over ham med Indskrift og Slægtsvaaben har hængt i St. Mariæ Kirke i Helsingør, hvor han ligger begravet. ³⁾

I Slutningen af det 18. Aarhundrede traadte flere Medlemmer, uagtet de endnu var svenske Vasaller, i dansk Tjeneste; og selv efter at den store nordiske Krig var begyndt, fulgte flere efter. De var alle nær beslægtede indbyrdes, til Dels dog kognatisk, nedstammende fra Valentin v. Eickstedt (af den røde Linie) til Rothen Clempenow m. m., født 1594, † 1662. Slægtskabet fremgaar af hosstaaende Oversigtstavle, hvor Navnene paa dem af de mandlige Medlemmer, der har været knyttede til Danmark, er trykt med fed Skrift og betegnet med Romertal, der gaar igen i Teksten.

Familien har, som man vil se, ikke været stærkt udbredt her i Landet, og kun eet af dens Medlemmer, Generalmajor Christopher Eickstedt, der 1725 blev Baron af Wintersborg, er bleven optaget i den danske Adel.

¹⁾ Pritzbuer, Index concisum fam. nob. ducatus Megalopol. (Kbh. 1722) S. 6.

²⁾ Kun ganske enkelte har været indgiftede i den svenske Adel, se Otto Bergstrøms Register (Stockh. 1888) til Anrep, Sv. adelns ättartaflor. 2 i Sverig adlede Familier (von Eickstedt og øf Ekstedt), er i Følge Anrep, anf. Skrift af svensk borgerlig Oprindelse og ikke, som i Familienbuch antaget, udgrenede af den pommerske Slægt.

³⁾ Fr. Kaas, Indskrifter fra Karmeliter-Klostrets Kirke i Helsingør (1909), S. 61. Fra Frederiksborg Amt 1907, S. 53. Som det af Oversigtstavlen ses, var han nær beslægtet med de danske Eickstedter.

Valentin v. Eickstedt
1594—1662
g. m. *Elisabeth Margrethe v. Berg*

Vivigenz Adam 1624—67		Friedrich 1631—58		Alexander Ernst 1634—93		Lucretia g. m. <i>Joachim Bernd v. Eickstedt</i> 1612—61		Margrethe Elisabeth g. m. <i>Frantz Dubsloff v. Eickstedt</i> 1628—1706	
Hans Ernst 1664—99 I	Joachim Bernd 1665—1711 II	Valentin 1669—1718 III	Alexander*) 1678—1719 VII	Christoph 1684—1728 VIII	Georg 1688—1753	Joachim Vivigenz 1649—1702	Philip Bogislauff*) 1668—1713 XI	Hans Bernd XII	Friedrich Wilhelm XIII
Frederikke Louise 1711—55 g. m. <i>O. R. Sehe- sted</i>	Alexander Ernst 1712—56 IV	Dorothea Sophie 1714—65 g. m. <i>O. D. Kaas</i>	Hans Henrik 1715—1801 V	Vollrad Alexander 1724—80 IX	Cathrine 1726—95 g. m. 1) IV 2) <i>J. v. Forcade</i>	Ernst Friedrich*) 1732—97 g. m. Datter af IV	Joachim Christoph 1680—1712 X		
<p style="margin: 0;">Henrik Christopher Valentin 1749—70 VI</p>									

*) Agnatisk Afkom blomstrer endnu.

I. **Hans Ernst** f. c. 1664 (1688 var han endnu ikke myndig), Søn af svensk Major og Erbkammerer i Forpommern Vivigenz Adam til Clempenow, i 2. Ægteskab med Barbara Maria v. Wakenitz. 1683 Fændrik i Prins Frederiks Reg., 1686 Sekondløjtnant, 1687 afgaaet. Skal være rejst til Irland og Ostindien, † 1699 som Kaptajn, uden Afkom.

II. **Joachim Børnd** f. c. 1665, Helbroder til I, c. 1686 i dansk Tjeneste, 1687 Fændrik ved Dronningens Livreg. 1691 Premierløjtnant ved Livgarden til Fods, 1701 Major ved Ribe Stifts nat. Inf. Reg., 1704 Oberstløjtnant ved Jydske Land Dragon Reg., 1707 Major ved Grenaderkorpset, 1709 Oberstløjtnant ved samme Korps, 1710 forsat til Livgarden til Fods som Kommandør for denne, † $21\frac{1}{1}$ 1711, begr. i St. Petri Kapel.¹⁾

III. **Valentin** f. $13\frac{1}{12}$ 1669 paa Hohenholz, Søn af Alexander Ernst til Hohenholz m. m. i 1. Ægteskab med Dorothea Sophie v. Suckow. 1684 Fændrik ved Schacks Inf. Batl. (fra 1688 Regiment), 1685 Sekondløjtnant, 1688 Premierløjtnant, s. A. Kaptajn for Reg.s Grenaderkomp., 1693 Major, 1697 Oberstløjtnant, 1701 Oberst for det ny oprettede Ribe Stifts nat. Inf. Reg., s. A. Oberstløjtnant ved (∴ Kommandør for) det ligeledes ny oprettede Grenaderkorps, 1704 kgl. Generaladjutant og Kammerherre, 1705 hvid Ridder, 1706 Brigader, 1708 Oberst af Grenadererne (med Generalmajors Rang), 1710 Overkrissekretær for Land- og Søetaten, Deputeret i det for disse fælles Generalkommissariat og Gehejmerraad, 1717 Amtmand over Frederiksborg og Kronborg Amter, † $17\frac{9}{9}$ 1718 paa Frederiksborg, begr. $19\frac{11}{11}$ i St. Petri Kirkes Kapel i Kjøbenhavn. Gift 1° m. Elisabeth v. d. Osten (fra Schildberg i Brandenburg²⁾), 2° $4\frac{6}{6}$ 1708 m. Edel Cathrine Kaas (m. Muren), f. 1679, † 1742, begr. $22\frac{5}{5}$ i St. Petri Kapel, Datter af Stiftamtmand i Throndhjem Hans Kaas til Hastrup og Sophie Amalie Bielke. Hun gift 2° 1721 m. Schoutbynacht, siden Viceadmiral, Caspar v. Wessel, f. $1\frac{11}{11}$ 1690, † $9\frac{9}{9}$ 1768.

Ved Skiftet efter Faderen fik han sammen med sine Helbrødre Hohenholz og Glasow.³⁾ I Kjøbenhavn byggede han sig en Gaard i Stormgade (den senere Holsteinske, nu Landbygningernes Brandforsikring). Hans Enke købte Ravnstrup ved Ringsted⁴⁾.

At han allerede tidlig stod i høj Gunst ved Hove, ses af, at han 1687, da han i Duel havde dræbt Fændrik Georg Frederik

¹⁾ Personalh. Tidsskr. 2. R. IV., S. 16.

²⁾ Oplysningen om dette Giftermaal skriver sig fra en ikke autentisk tysk Kilde, og det samme gælder en lidet sandsynlig Notits om, at han ikke skal være død en naturlig Død, men af Gift.

³⁾ Da der i Holsten findes bekendte Godser af samme Navne, er der opstaaet den Misforstaaelse, at han skulde have ejet disse.

⁴⁾ Trap, Danmark (3. Udg.) I. 2., S. 196 og II., S. 395.

GEHEJMERAAD, OVERKRIGSSEKRETÆR

VALENTIN EICKSTEDT

f. 1669 † 1718

Ripp, blev pardonneret paa Dronningens Forbøn.¹⁾ 1696 fik han Rejsepas for at gøre en Kampagne i Udlandet, uden Tvivl i Nederlandene. Under Felittoget i Slesvig og Holsten 1700 kommanderede han med Ære den ene Bataillon af Schacks Regiment. Men da det under Felittoget i Skaane 1709—10 blev betroet ham at optræde som selvstændig Fører for et større Korps, skriver Overgeneralen, Grev Chr. D. Reventlow, at han var »fort brave homme«, men manglede »l'esprit fait pour commander«. Da den danske Hær efter Slaget ved Helsingborg $10/3$ 1710, hvor Eickstedt havde kommanderet Corps de bataille (Centrum), var kommen i en vanskelig Stilling, kaldte Kongen ham til Kjøbenhavn »um ihn der Gefahr eines schmahlichen Todes zu befreien«,²⁾ enten det nu var, fordi han var Kongens personlige Yndling, eller fordi det kunde være forbundet med særlig Fare for ham som Kongen af Sverigs Vasal at falde i svensk Fangenskab.

1714—16 var han blandt de høje Embedsmænd, der aarlig i Marts fik Befaling til at møde i Højesteret, saa ofte de ej ved andre Kongens magtpaaliggende Forretninger derfra forhindres³⁾, men han ses ej at have deltaget i Voteringerne.

I øvrigt henvises til hans Biografi i Dansk biogr. Lex. IV, S. 459 f. Hans Portræt gengives her efter et Oliemaleri, der ejes af Fideikommisbesidder Huitfeldt-Kaas i Christiania.

Han havde 7 Børn, alle af Ægteskabet med E. C. Kaas og døbte i Christiansborg Slotskirke.⁴⁾

1. Frederik, døbt $8/7$ 1709, begr. $6/7$ 1710 i St. Petri Kapel.
2. Friderica (Louise), f. $6/2$ 1711, † $12/11$ 1755 paa Brotnov i Norge, g. $7/3$ 1732 m. Ove Ramel Sehested, f. $13/7$ 1687, † $30/5$ 1774 i Eidsvold, til Holeby, Generalløjtnant, hvid Ridder (g. 1° $18/12$ 1717 m. Anna Christine Stockfleth, f. $11/1$ 1690, † $15/8$ 1730).⁵⁾
3. Alexander Ernst, døbt $10/11$ 1712, se nedenfor.
4. Dorothea Sophie, døbt $5/7$ 1714, † 1764, g. $15/7$ 1745 i Vemmetofte Kapel m. Otto Ditlev Kaas (m. Sparren), f. $14/6$ 1719, † $6/7$ 1778, til Nedergaard, Generalmajor.⁶⁾

¹⁾ Krigskancelliets Indk. Sager s. A.

²⁾ Generalstaben, Den st. nord. Krig I og II (Reg.). Danske Mag. 5. R. III., S. 330.

³⁾ Sjæll. Tegnelser.

⁴⁾ Jfr. L. Bobé, Papirer fra den Reventlowske Kreds, VII., S. 509 f., og Personalh. Tidsskr., 2. R. IV., S. 15, 26, 29.

⁵⁾ D. Ad. Aarb. 1911, S. 455 f. D. biogr. Lex. XV., S. 522. Hun kaldes alm. Fr. Louise, men er ikke døbt saaledes.

⁶⁾ Personalh. Tidsskr. V., S. 12; D. Ad. Aarb. 1899, S. 213. Blandt Efterkommerne af deres Datter, Edel Sophie, g. m. Admiral Fr. Chr. Kaas (m. Muren), har flere baaret Navnet Eickstedt som Fornavn.

5. Hans Henrik, f. $14/7$ 1715, er ovenfor udførlig omtalt.
6. Louise Christiane, døbt $14/11$ 1716, begr. $15/5$ 1717 i St. Petri Kapel.
7. en Søn, begr. $10/5$ 1723 smstds.

IV. **Alexander Ernst** døbt $10/11$ 1712 i Christiansborg Slotskirke, † $5/4$ 1756 paa Hohenholz. 1729 Kornet v. 3. Jydske Rytterreg., 1732 Løjtnant, 1733 Ritmester v. 5. Jydske Rytterreg., 1742 Major, 1749 Oberstløjtnant, 1753 Afsked m. Obersts Karakter. Han garnisonerede 1741—1753 i Skanderborg. Efter Overenskomst med Broderen overtog han 1741 alene Hohenholz og Glasow.¹⁾

Gift $2/10$ 1744 m. Cathrine v. Eickstedt, f. $26/2$ 1726, † $29/4$ 1795, Datter af hans Farbroder Georg (Jürgen) til Rothen Clempenow. (Hun gift 2° $21/2$ 1763 m. Isaac v. Forcade til Barskewitz, preussisk Oberst og Hofmarskal, † $21/1$ 1775 i Potsdam).

4 Børn:

1. Margrethe Cathrine Frederikke, f. $5/8$ 1745 paa Hohenholz, † $26/2$ 1772 smstds, g. $7/11$ 1763 m. sin Morbroder Ernst Friedrich v. Eickstedt, døbt $1/6$ 1732, † $7/8$ 1797. Han var g. 2° m. Beate Amalie Cathrine Maasz. 1756 overtog han Hohenholz og Glasow. (Jfr. nedenfor under IX).
2. Augusta Ernestine, døbt $13/11$ 1747 i Skanderborg, † efter 1802, g. m. v. Aschersleben til Parmen, Kaptajn.
3. Louise, f. $14/3$ 1749 i Skanderborg, † efter 1802, g. 1° m. Moritz Friedrich v. Itzenplitz, † 1772, til Gross og Klein Benitz; 2° $20/9$ 1775 m. Ernst Richard v. Münchow, preussisk Kaptajn.
4. Valentin Jørgen, døbt $12/10$ 1750 i Skanderborg, † 1751 smstds (begr. $16/2$).

V. **Hans Henrik**, se ovenfor.

VI. **Henrik Christopher Valentin**, General Hans Henrik E.'s eneste Søn, var født i Næstved $1/6$ 1749, † smstds $12/3$ 1770²⁾; Han kom 1758 som »fixus« paa Herlufsholm og blev straks Skolens Dux (!); 1762 dimitteret til Sorø ridderlige Akademi.³⁾ 1758 Kornet ved 2. Jydske Rytterreg. (fra 1763 Sjæll. Dragonreg.). 1761 Premierløjtnant, 1766 Sekondkaptajn. Han skal have været en ualmindelig lovende ung Mand, og den gode Opdragelse, han havde faaet (paa Herlufsholm og Sorø!), blev anført som Anbefaling for at vælge Faderen til Overhofmester for Kronprinsen.

¹⁾ Familienbuch, S. 251 f.

²⁾ Dbt. $7/6$ (St. Peders Kb.), begr. $19/3$ (St. Mortens Kb.).

³⁾ Leth og Wad, Dimitterede fra Herlufsholm, S. 106.

Et »Æreminde over Capitain Eickstedt, oprettet af et Selskab af Venner« (Sorø, 1770, 4°) indeholder foruden forskellige »Tanker« 3 elskværdige Breve, som han selv har skrevet i Løbet af de sidste Maaneder før sin tidlige Død, men dog endnu i »Sundhedstiden«; det ene er stilet til Forældrene, det andet til en ung Dame (»Min smukke Jomfru!«), det tredie til en Ven.

VII. **Alexander**, f. 1678, Halvbroder til Valentin (III), hans Moder hed Marie Sophie v. Normann, blev 1694 Fændrik ved Schacks Inf. Reg., 1695 Sekondløjtnant, 1697 Premierløjtnant, 1700 afskediget med Kaptajns Karakter. Blev siden Ritmester ved et preussisk Husarreg. og var 1705 Kammerjunker og Staldmester hos Markgreven af Brandenburg-Schwedt, 1708 Kammerherre. † ¹²/₁ 1719. — Gift ²²/₁₀ 1705 med Dorothea Henriette Philippine v. Auer, 3 Sønner og 3 Døtre. Ved Skiftet efter Faderen fik han Tantow og Radekow, der endnu som Majorat besiddes af hans Efterkommere.

VIII. **Christopher**, f. 1684, Helbroder til Alexander (VII). 1704 i dansk Tjeneste som Kaptajn ved Fynske hvervede Inf. Reg., 1709 til Grenaderkorpset, s. A. Major ved Sjællandske hvervede Reg.'s 1. Bataillon ved Auxiliærtropperne i Flandern, 1711 Oberstløjtnant, 1713 kar. Oberst, 1716 Chef for det tidligere Prinds Georgs hverv. Reg., der blev opløst 1721. 1723 Chef for Vesterlenske Reg., 1724 for et hvervet Reg. (efter Mogens Krag), 1728 Generalmajor. † kort før ²⁴/₁₁ 1728. — Han var ved Patent af ²⁸/₅ 1725 bleven optaget i den danske Adelsom Baron af Wintersborg, idet han 1724 havde ægtet Juliane Margrethe Baronesse Winterfeldt, f. 1694, † 1741, til Baroniet Wintersborg (Utterslevgaard og Sæbyholm) paa Laaland, Datter af Kammerjunker, Kaptajn Gustav Baron Winterfeldt og Margrethe v. Owstien¹⁾. Ingen Børn.

Han havde ved Skiftet efter Faderen faaet Halvdelen af Rothen Clempenow, som han 1716 solgte til sin yngre Helbroder Georg; denne, der ligeledes erhvervede den anden Halvdel, var svensk Oberstløjtnant af Kavalleriet og gift med Margrethe Dorothea v. Vieregge, Datter af Vollrad Paris v. Vieregge til Zapendorf, Hofmarskal hos Prins Christian af Danmark (Christian V's Søn), senere Etatsraad og hvid Ridder.²⁾ Blandt deres 5 Sønner og 5 Døtre var

IX. **Vollrad Alexander**, f. ²⁸/₁₂ 1724. Han blev 1740 Løjtnant ved 5. Jydske Rytterreg., men fik 1748 Afsked efter Ansøgning, da han som Kongen af Preussens Vasal fik Befaling

¹⁾ Nyt dansk Adelslex., S. 74, Personalhist. Tidsskr. 4. R. I., S. 158.

²⁾ Personalh. Tidsskr. 3. R. III., S. 107 f.

til at vende hjem¹⁾, Løjtnant i et preussisk Dragonreg., 1755 Afsked som Kaptajn, 1762 Johannitterridder, 1764 Erbkammerer i Forpommern. † ²⁰/₂ 1780.

Gift 1° ⁹/₁₀ 1756 med Magdalene Christiane Henriette v. Vieregg, † ²⁷/₇ 1762; 2° ¹²/₂ 1763 med Sophie Margrethe v. Vieregg, † ¹⁷/₆ 1770, der begge var Døtre af hans Morbroder, dansk Kammerjunker Vollrad Friedrich v. Vieregg²⁾, og med hvem han fik Godser i Meklenborg. Hans Hovedbesiddelser laa dog i Preussen, nemlig Glasow m. m. i Pommern og Eickstedt i Brandenburg. Han efterlod sig kun Døtre.

Hans Søster Cathrine er omtalt ovenfor som gift med Alexander Ernst v. Eickstedt (IV) og deres Datter Margrethe Cathrine Frederikke som gift med Vollrad Alexanders Broder Ernst Friedrich v. Eickstedt, der i sit 2. Ægteskab med B. A. C. Maasz er Stamfader til den nu levende Linie til Hohenholz og Rothen Clempenow, Greverne Eickstedt-Peterswaldt.³⁾

X. **Joachim Christoph**, f. c. 1680, 1700 Fændrik ved Livreg. Dragoner, 1702 Løjtnant, 1712 Kaptajnløjtnant og s. A. Kaptajn; faldt ²⁰/₁₂ 1712 ved Gadebusch. — Hans Plads paa Stamtavlen er dog ikke ganske sikker, idet den paa Oversigtstavlen anførte Joachim Vivigenz til Eickstedt (i Uckermark) ganske vist havde en Søn af dette Navn, men denne angives at være død som Barn. Forf. til »Fortsetzung des Familienbuchs« har dog i et Brev udtalt, at han antog de to for at være samme Person. Joachim Vivigenz var Søn af Joachim Bernd til Eickstedt, som i tyske Kilder 1655 kaldes dansk Generalmajor; hvad der ligger til Grund herfor, kan ikke oplyses; han var gift med sit Næstsøskendebarn Lucretia v. Eickstedt, Datter af Valentin (se Oversigtstavlen).

XI. **Philip Bogislaff**, f. ²⁷/₁₀ 1668, Søn af Frantz Dubslaff til Dargebel (Forpommern), af den sorte Linie og Margrethe Elisabeth v. Eickstedt, yngre Søster af nysnævnte Lucretia. — 1686 Adjutant ved Schacks Bataillon, 1687 Fændrik, 1689 Afsked for at gaa i fremmed Tjeneste. Deltog som Kaptajn ved et hessisk Regiment i engelsk Sold i den pfalziske Arvefølgekrig. † ⁴/₉ 1713 som Kammerherre og Besidder af Müggeburg. — G. ⁵/₉ 1695 med Anna Marie Klinckow-

1) Krigskanc.'s Ref. Sager ²⁰/₅ s. A.

2) Personalh. Tidsskr. 3. R. III., S. 108.

3) August Ludvig Maximilian Grøve E.-P., der 1781 under et Ophold i Kjøbenhavn blev Ridder af Dannebroge, hører dog ikke herhen; han var Brødersøns Søn af de ovenfor under I. og II. omtalte Brødre.

strøm¹⁾, f. i Stralsund ³⁰/₁₀ 1678, † ³/₇ 1714. Stamfader til den nulevende Linie til Coblenz.

XII. **Hans Børnd**, Broder til XI, 1695 Fændrik i Schacks Reg., 1697 Sekondløjtnant, 1702 afskediget. Skal siden være falden i Polen, uden Afkom.

XIII. **Frederik Wilhelm**, Broder til de 2 foregaaende, skal være død ugift i dansk Tjeneste. Han findes dog ikke i Etaterne som Officer.

Idet Meddelelserne om den pommerske Gren hermed slutter, skal blot anføres, at en Fru Elisabeth v. Uhren, Broderdatter af Valentin v. Eickstedt († 1662, se Stamtavlen), nævnes som Enke 1666 og 1685. Nogen tysk Slægt af dette Navn kendes ikke, men den danske Familie Urnes Navn faar under Tiden paa Tysk denne fordrejede Form²⁾; mon hun kan have været gift med en Mand af denne Familie?

2. Den brandenborgske Familie Eickstedt.

Vaa ben: 3 Sværd i Skjoldet og paa Hjelmen, Farve og Stilling forskellige for Grenens 3 Linier. Til den altmarkske Linie, der fører Sværdene med nedadvendt Spids i Sølvfelt, hører det eneste Medlem af Grenen, der har været i dansk Tjeneste, nemlig

XIV. **Hans Hørik**, f. 1675, Søn af Levin Jacob til Eickstedt (i Altmark) og Anna Elisabeth v. Rienow. Efter at have været i preussisk Tjeneste blev han 1706 Sekondløjtnant i den danske Fodgarde, 1707 Kaptajn ved Fursmans Jydske Land-Dragon Reg., og Ritmester 1710, da dette blev omdannet til et Rytterregiment. Arkebuseret i Rendsborg ²⁰/₁ 1714 efter Krigsretsdom for sit Forhold i Slaget ved Gadebusch³⁾. — Gift med Charlotte Amalie Buchwald, Datter af Wolf B. til Gudumlund og Anna v. d. Wisch. Efter Mandens Død drog hun med deres eneste Søn til sin Svigerfader i Tyskland. Mindst 3 Børn:

1. **Wolf Heinrich**, f. 1711, † 1762 som hessen-darmstadtisk Oberst for et Dragonregiment, Generaladjutant og Kammerjunkere. — Gift med N. N. v. Bassewitz. Uden Børn.
2. **Anna Charlotte**, overlader i et Brev af ³/₃ 1765 Priorinden i Odense Kloster efter Forgødtbefindende at ordne

¹⁾ Jfr. Anrep, Sv. ad.s ättartaflor, II., S. 442, hvor han kaldes Vickstedt og hendes Fødselsdag sættes til ²⁰/₈.

²⁾ Saaledes Sophie Urne, Ulr. Fr. Vald. Løvendals Moder, i Gaubes og andre tyske Adelslexika.

³⁾ Personalh. Tidsskr. 3. R. I., S. 208 og 298 (først anførte Sted er hans Faders Navn fejlagtigt skrevet Severin Jacob). — Generalst., Den st. nord. Krig, IV., S. 191.

Skiftet efter hendes nedennævnte Søster. Brevet er dateret Dobbertin og hun har vel været Konventualinde i dette meklenborgske Kloster.

3. Friderica Levina, døbt $\frac{3}{7}$ 1714 (altsaa c. $\frac{1}{2}$ Aar efter Faderens Død) i Storvorde Kirke, † $\frac{11}{2}$ 1763 i Odense adelige Jomfrukloster, ført til Klosters Begravelse i Haarby Kirke. Hun havde ved sin Død Hæving til Gode fra Klosteret, til hvilket Overskudet af hendes Bo hjemfaldt efter Fundatsen.¹⁾

Den thyringsk-sachsiske Familie Vitzthum v. Eckstädt.

V a a b e n: I Guldfelt 2 røde Pæle, belagt med en Sølvbjælke; paa den kronede Hjælm en spids, rød Hat, besat for oven med en Guldstjerne, paa hver Side med 3 Hanefjer i Skjoldets Farver.

N a v n e t s første Del²⁾ — latinsk vicedominus, fransk vidame — er oprindelig Titlen for den verdslige Statholder eller Lensmand i en gejstlig Fyrstes Land, her Kurfyrst-Ærkebispen af Mainz's thyringske Besiddelser med Erfurt som Hovedstad; Vicedominatet, der var blevet arveligt i Familien, solgtes 1352, men Titlen, der var gaaet over i Navnet, beholdt man. Den anden Halvdel af Navnet har Familien taget fra samme thyringske Herresæde, som Familien Eickstedt har taget sit fra, og, som tidligere omtalt, har Forfatteren til denne Families Historie ogsaa antaget, at de 2 Familier er Grene af samme Stamme — en Antagelse, som dog er bleven bestridt med, som det synes, vægtige Grunde³⁾.

Alt i det 13. Aarhundrede delte Familien sig i de 2 endnu blomstrende Hovedlinier, af hvilke den ene, Vargula, forblev i Thyringen, den anden, Kannawurff, drog mod Øst til Meissen og Lausitz, d. e. det senere Kurfyrstendømme, nu Kongerige, Sachsen. Til den sidste hører Kong August II's Yndling og Statsminister Friedrich Vitzthum v. Eckstädt, der 1711 blev Rigs greve, og som

¹⁾ Storvorde og Odense St. Knuds Kirkebøger, samt Odense Klosters Skifteprotokol. For Meddelelserne takkes d'Hrr. Arkivsekretær S. Nygård og Landsarkivar G. L. Wad.

²⁾ Det er denne Del af Navnet, som Familien har brugt og endnu bruger, om man saa maa sige, til daglig, hvilket bemærkes, da den i danske trykte og skrevne Registre sædvanligvis opføres under „Eckstädt“.

³⁾ Kronfeld, Gesch. der Stadt Apolda (Apolda 1871). S. 71 ff.; jfr. Gaube, Adelslexicon II S. 2673 ff. og Kneschke, Allg. Deutsches Adelslex. I. (1859) S. 93 og IX. (1870) S. 396 f. Velvillige Meddelelser fra Hr. Kapt. Vitzthum v. Eckstaedt i Brunsvig. Familiens ældre Genealogi er kun lidet bearbejdet, undtagen for den nulevende Slægts direkte Ascendens's Vedkommende.

er Stamfader til alle Liniens nu levende Medlemmer; og til samme kan man med stor Sikkerhed henregne de Medlemmer, der har staaet i Berøring med Danmark, paa en enkelt Sidelinie nær, som i 100 Aar har regnet sig for »kongelig danske Vasaller«, idet den, i al den Tid Grevskabet Oldenburg var forenet med den danske Krone, var bosiddende der. Vi begynder da med denne Linie, Schaala, der meget tidlig skilte sig ud fra Vargula-Linien¹).

Hans Wilhelm Vitzthum v. Eckstädt til Schaala og Wechmar i Thüringen blev 1635 grevelig oldenburgsk Hofmester, nævnes efter Haanden som Ritmester, Kammerraad Landsdommer og Landdrost og døde $\frac{5}{2}$ 1660, 56 Aar gl., i Oldenburg, begravet i Lamberti-Kirken med Hustru og 5 Børn²). Søn af ham var utvivlsomt, ihvorvel det intet Steds udtrykkelig er udtalt,

Henrich Ernst, hessen-kasselsk Oberstløjtnant, gift med en Datter af oldenburgsk Geheimeraad Matthias v. Wolzogen til Missingsdorf, efter hvem han arvede Allmers Gut (Strøgods, 158 Juck = 88,5 ha) ved Blexen i Butjadingerland. Dette var givet Wolzogen som Allodialgods, men blev, da den danske Regering lod de oldenborgske Godsers »Adelskvalitet« prøve, gjort til Len, men dog af Hensyn til Henrich Ernsts Faders mangeaarige Fortjenester af det grevelige oldenborgske Hus, arveligt saavel paa Mands- som paa Kvindesiden. Kort før Resolutionen herom faldt $\frac{20}{10}$ 1688, var Henrich Ernst død, efterladende 3 Døtre, der 1702 endnu var i Live og gifte, og 2 Sønner, nemlig:

1. Wilhelm, der 1689 udstedte det første Lensrevers og desuden havde »Lehngelder« staaende i Schaala; død $\frac{22}{12}$ 1710 i Basel som Raad m. m. hos Markgreven af Baden-Durlach, efterladende Enke, men ingen Børn. Det oldenborgske Len havde han 1704 overdraget sin Broder:
2. Johan Friedrich, Kammerjunkere, senere Staldmester hos Fyrsten af Anhalt-Köthen; død 1718 efterladende foruden 2 Døtre, der døde ugifte, 1 Søn:

XV. Johan August, født i Köthen c. 1708. Efter først at have tjent i den sachske Hær blev han 1726 Underofficer i Oldenburgske Nationalregiment, hvor han forrettede Tjeneste som Adjutant, da han 1728 blev Fændrik, kom 1731 til Aderkas's (fra

¹) Oplysningerne om denne Linie skriver sig hovedsagelig fra Lensakter i det storhert. Hus- og Centralarkiv i Oldenburg og er godhedsfuldt meddelte af dettes Forstander, Hr. Geh.-Arkivraad Dr. jur. G. Sello.

²) Se om ham Winkelmann, Oldenb. Chronica (Bremen 1721), S. 492; R. Mosen, Charl. Am. de la Trémoille (Oldb. og Leipzig 1892), S. 361.

1733 holstenske) hvervede Reg., s. A. Sekondløjtnant, 1738 Premierløjtnant, 1740 tilbage til Oldenborgske Nationalregiment som Kaptajn og Kompagnichef, 1760 Major (Regt. opløst 1767); 1769 til 2. Slesv.-holst. nat. Bataillon (1773 annekteret Dronningens Livreg.), 1774 afskediget.

Hans Konduitelister er et ganske betegnende Eksempel paa, i hvor høj Grad det sete kan afhænge af Øjnene, som ser. Da han 1737 staar som Sekondløjtnant ved Holstenske gevorbne Regiment, siges der om ham, at han er »von guter and stiller Lebensart; langsamen Begriff; nach Vermögen appliciert er sich auf den Dienst, kann auch wohl zum Premierlieutenant bequem werden«. Men da han 1741 erkommen til Oldenborgske Nationalregiment, saa er han »von gutem, hurtigem Begriff, appliciert sich mit Progress auf den Dienst, ist vermögend seiner Charge, auch einer höheren vorzustehen und commandieren, auch zur Majors Function bequem«; og, hvad der er det mærkeligste, medens han før var »von kleiner Statur, auch nur mittelmässigem Exterieur«, saa er han nu »5 Fusz 10 Zoll lang, von gutem Exterieur«. — Kompagniet havde han for 1550 Rdl. købt af Kaptajn Jacob de la Porte, hvoraf han dog fik de 600 Rdl. refunderet af en Kadet Holger Jacobæus, der overtog hans Løjtnantsplads¹). Det oldenborgske Len, som han havde arvet efter Faderen, var som Følge af Kvægsyge, Oversvømmelser og andre Uheld bleven stærkt forgældet, hvorfor han 1760 fik Tilladelse til at allodificere og udparcellere det.

Han blev gift 1744 med Marie Friderica v. Wietersheim²), vistnok fra Anhalt, død før Manden. 1754 havde de 3 Børn, formentlig alle Døtre; idet mindste var han ved sin Død $\frac{26}{5}$ 1775 sidste Mand af den oldenborgske Linie. Af Døtrene var den ældste gift med en Baron v. Reichmeister (fra Osna-brück); den yngste

Marie Dorothea, født $\frac{2}{7}$ 1752 i Blexen, † $\frac{16}{2}$ 1814 i Husum, gift i November 1769 med Johan Heinrich Nicolaus Wardenburg, døbt $\frac{10}{1}$ 1737 i Oldenburg, † $\frac{3}{3}$ 1814 i Husum, Major ved Slesvigske Inf. Reg., senere Toldforvalter i Husum³).

¹) Ref. Sager 1728 $\frac{10}{6}$ og 1740 $\frac{7}{11}$ Konduitelister 1750—46 og 1764.

²) Gl. mil. Enkekasse Nr. 969.

³) Dette Ægtepars 2 Sønner fik $\frac{1}{8}$ 1832 dansk Adelspatent. Ansøgningen herom er bilagt med en af den storhert. oldenb. Overbibliotekar v. Halem given Erklæring, der indeholder gode Bidrag til Familien Wardenburgs ældre Historie: det er en Embedsslægt, der kan forfølges til ca. 1600, men dens Forbindelse med en alt i det 13. Aarh. forekommende Adelslægt af samme Navn kan ikke bevises; jfr. Kneschke IX S. 749, hvor Familien dog kaldes oldenborgsk Uradel.

De andre Medlemmer af Familien, der har været knyttede til Danmark — som man vil se alle ret løst — og som hører til K a n n a - w u r f f - Linien, er følgende:

XVI. **Friedrich Wilhelm** til Eckstedt tjente under Christian IV i Tredivaarskrigen 1625—26 som kommanderende Oberstløjtnant for Hertug Johan Frederik af Sachsen-Weimars Livreg. til Hest. Senere kursachsisk Generalløjtnant, sachsenaltenburgsk Raad og Amtshauptmann i Saalfeld, † 1637¹⁾.

XVII. **Georg Quirinus** fik 1700 Titel af dansk Etatsraad. Han havde den foregaaende Sommer været substitueret for den kurbrandenborgske Gesandt A. O. v. Vieregg under dennes Orlov. Den svenske Gesandt Anders Leijoncloo melder om ham, at han er en ung Karl, som aldrig har været brugt i Affærer før og paa alle Maader søger at insinuere sig her ved Hoffet efter at være bleven forlovet med Kronprinsesse Louises »fornemste Kammerjomfru« Sophie Amalie Marie v Vieregg (Gesandts Datter, f. 1669), med hvem han blev gift paa Christiansborg Slot 14/6 1700. Han døde 1740, 77 Aar gammel, som kgl. polsk og kursachsisk Kammerherre og Oberrechnungsrat²⁾.

XVIII. **Christian** var 1701—3 Fændrik ved Rodsteens Dragon Reg. ved det danske Hjælpekorps, der kæmpede under Prins Eugen i Italien. Vistnok den Christian til Rötgersdorf, Broder til den første Rigs greve, som 1722 blev sachsisk titulær Oberst og døde 1738, 59 Aar gammel³⁾.

XIX. **Christoph Diederich** var kursachsisk Bergraad, da han 1710 drog til Norge efter Opfordring af Kong Frederik IV, for at medvirke ved en Omordning af Bjergværksdriften, særlig Kongsberg Sølvværk, der var stærkt i Forfald. Han blev straks Kommitteret i Overbergamtet og 8/6 1711 som Overbergraad »medgivet« General Lövendal, der fik Overdirektionen over Bjergværkerne. Fik ved sin Afskedigelse 28/12 1713 en Tilkendegivelse af Kongens Tilfredshed med hans Virksomhed, der skal have været fortjenstfuld baade i teknisk og i økonomisk Henseende. Ved sin Hjemkomst blev han Oberberghauptmann i Erzgebirge og levede endnu 1740⁴⁾.

¹⁾ Axel Larsen Liljefalk, Kejserskrigen. S. 47 f. Gauhe, II. S. 2677.

²⁾ Sjæll. Reg. 11/5 1700. Danske Saml. 2. R. VI, S. 70. Personalh. Tidsskr. 3 R. III, S. 113 f. (Det maa være hende, og ikke Søsteren, den senere Grevinde Vieregg, der 28/5 1699 af Kongen fik 400 Rdl. til en Diamant-ring, uden Tvivl i Anledning af Forlovelsen, lige som det var i Anledning af Brylluppet, at hendes Mand blev Etatsraad.) Gauhe, anf. St.

³⁾ Meddelt af Kapt. Vitzthum v. Eckstedt.

⁴⁾ M. T. Brünnich, Kongsberg Sølvbergværk (Kbh. 1826) S. 249 ff. Gauhe, anf. St.

XX. **Georg Friedrich**, Løjtnant i den sachsiske Livgrenadergarde, blev 1736 Premierløjtnant i det danske Grenaderkorps, saa vidt ses kan, uden Indstilling fra Korpset, hvorfor det ligger nær at antage, at han skylder Hoffets Protektion sin Ansættelse og er Søn af XVII. 1737 deltog han i et Felttog i Ungarn. Høj af Vækst og meget rosende omtalt, med Undtagelse af at han trods gentagne Advarsler var forfalden til Spil. 1744 fik han Afsked med Majors Karakter, da han af Familiehensyn maatte bosætte sig i sin Hjemstavn, uden Tvivl Oberlausitz, da hans Ansøgning er dateret Bautzen. S. A. sachsisk Oberstløjtnant og Generaladjutant hos Kurprinsen, 1747 Oberst, $2\frac{7}{8}$ 1754 dræbt i en Duel¹).

Til Slutning endnu et Spørgsmaal: $12\frac{1}{1}$ 1677 blev der af den kgl. Chatokasse udbetalt »Obrist Leutnant Fisztumphs Enche af Naade 10 Rdl»²). Hvem var dette Ægtepar? og hvad var Anledningen til denne, ganske vist meget beskedne, kongelige Naadesbevisning?

¹) Konduitelister 1737—39. Ref. Sager 1744 $\frac{7}{8}$. Velvillig Meddelelse fra det kgl. Sachs. Krigsarkiv.

²) Overkammerjunkerens Regnskab.

KRIMINALRETSASSESSOR
JOHAN JACOB BUNTZEN

Kriminalretsassessor Johan Jacob Buntzens Barndoms-erindringer.

Oversat fra Fransk og meddelte af **Poul Hennings.**

Disse Erindringer ere nedskrevne med sirlig Haand paa Fransk i en smukt indbunden Kvarrbog, der nu er i Dattersønnens, Meddelerens Eje. Forfatteren, der var gift ind i den fransktalende de Coninckske Familie, har aabenbart ved at skrive disse Memoirer tillige villet øve sig i Fransk. Det har, da Erindringerne kun omfatter Forfatterens Barndom, ikke været muligt bestemt at konstatere, naar de ere nedskrevne; men de stamme i alt Fald fra hans sidste Leveaar, Begyndelsen af Halvtredserne. Meget — ganske særlig at Nedskrivningen af Memoirerne aabenbart er bleven afbrudt ret pludselig, og at det har været Hensigten at fortsætte denne — tyder paa, at de hidrører fra en Periode, der ligger umiddelbart før Forfatterens tidlige Død, der indtraf den 14. Oktober 1856.

Jeg er født i St. Petersborg den 13. April 1805, en Dag, der i Kalenderen er helliget St. Justinus, og utvivlsomt har min Skytshelgen ikke bidraget lidet til at føre mig ind paa den juridiske Løbebane. Jeg er altsaa født under den russiske Selvherskers Scepter, men da jeg kun har indaandet russisk Luft i de tre første Aar af mit Liv, haaber jeg ikke at denne Omstændighed har haft nogen Indflydelse paa min politiske Anskuelse, der, det maa jeg tilstaa, er bundkonservativ. Min Fader¹⁾, Dr. med., født i København og Læge ved det kejserlige Marineakademi i St. Petersborg, var Elev af Pastor Birchner²⁾ i Korsør, denne Frihedens varme Ven og ogsaa min Fader, der var en lærd Fysiker, glødede for Frihedsideerne; men han døde altfor tidlig — i Juni 1807 i en Alder af 32 Aar — til at han har kunnet haft nogen synderlig Andel i min Opdragelse, som næsten fuldstændig har været overladt min Moder, Medea Cathrine Garb³⁾. Hun vendte tilbage til sit Fødeland, Danmark, i Sommeren 1808, med mig, som den Gang var 3 Aar og 3 Maaneder gammel.

¹⁾ Thomas Buntzen, f. 5. Sept. 1776 i Kbhvn., † 16. Juni 1807 i St. Petersborg som Dr. med., russ. Hofraad og Overlæge ved det kejserlig adelige Søkadetakorps, samt Inspektør over samtlige Marinehospitaler i St. Petersborg, Kronstadt og Oranienbaum. (Dansk Biografisk Leksikon og særlig Dansk Tidsskrift, Sept. 1903).

²⁾ Michael Gottlieb Birchner, f. 21. Aug. 1756, † 1. Dec. 1798 i Korsør, lige udnævnt til Sognepræst til Vemmelev og Hemmershøj. (Dansk biografisk Leksikon og den af hans Elev, Dr. med. Th. Buntzen i 1798 anonymt udgivne: Bidrag til Mich. Gottl. Birchners Biografi).

³⁾ Medea Cathrine Garb, f. 15. Decbr. 1779 paa Holsteinborg, † 6. Novbr. 1859 i Kbhvn., se iøvrigt nedenfor Note 2, Side 132.

Ofte rejses Spørgsmaalet om i hvilken Alder et Barn modtager det første Indtryk af Genstande og Begivenheder, som det er i Stand til at bevare i Erindringen. For at yde et Bidrag til Besvarelsen af dette Spørgsmaal, bør jeg gøre opmærksom paa, at jeg tydelig erindrer flere Genstande og Hændelser fra mit Ophold i St. Petersburg. Jeg erindrer saaledes, at min Moder en Dag da Gaderne vare dækkede med Sne, lod mig kigge ud ad Vinduet og nikke ned til min Fader, som kørte forbi i Slæde, indhyllet i en blaa Kappe og med trekantet Hat paa Hovedet. Dette maa have fundet Sted i Vinteren eller Foraaret 1807, da jeg var omtrent 2 Aar gammel. En Gang da jeg med mine Forældre var paa det naturhistoriske Museum blev jeg meget forbavset ved at se en uhyre stor Elefant, paa hvis Hals der sad en lille Dreng med rød Hue. Jeg fik Lov at føle paa dens Hud, der var haard og graa som Sten, for at jeg kunde overbevise mig om, at den ikke var levende. Maaske var det en af disse antdiluvianske Elefanter, der, som bekendt, ere fundne i uskadt Stand i Sibiriens Ismarker, og hvoraf nogle bleve bragte til St. Petersburg. En anden Gang overværede jeg, fulgt af en Tjener, et Maskebal for de kejserlige Børn. Jeg havde Plads bagved Balustraden paa et lille Galleri, jeg betragtede Gardens Musikere i deres gule Uniformer, og jeg blev greben af Rædsel ved at se de maskerede Børns grimme Ansigter, der dansede rundt nedenfor Galleriet. Endelig erindrer jeg, hvorledes jeg sammen med min Familie, var til Stede ved en Marine-Højtidelighed i Havnen, hvor, — det har man senere fortalt mig, — et eller to store Skibe skulde sættes i Vandet. Jeg ser endnu den talløse Mængde, den bølgende Bevægelse, hvori Skibene satte Vandet, og jeg hører endnu Braget af Kanonskuddene.

Flere Værelser i vort Hus staa saa klart for min Erindring, at jeg kunde tegne dem. Der var et Værelse med en stor Porcelænsovn, oven paa hvilken en Boldt, som jeg spillede med, til min store Sorg forsvandt for stedse. Ved Siden af denne Ovn vendte en Dør ud til en stor Gang, der førte til Køkkenet, og ved Siden af det omtalte Værelse var et andet Værelse med gule Tapeter. En Aften, da Maanen skinnede ind ad Vinduerne, opdagede jeg til min store Overraskelse, at det var den samme Maane, som jeg i hvert Værelse kunde se gennem alle Vinduerne, og jeg maatte gentage Forsøget mange Gange, før jeg blev overbevist derom.

Hvad min Faders Forfædre¹⁾ angaar kan jeg ikke gaa længere tilbage end til hans Bedstefader, der hed Thomas²⁾, var Gaardejer og boede i Landsbyen Leck i Tønder Amt. Man har fortalt mig som Bevis paa hans overordentlige Styrke, at han, da han en Dag var kommen op at skændes med en anden Gaardmand, der var opsat paa at prøve Kræfter med ham, tog en massiv Tintallerken mellem sine Hænder, krøllede den sammen som et Blad Papir og lagde den foran sin overmodige Modstander med de Ord: »Giv mig et tilsvarende Bevis paa Dine Kræfter, før Du ypper Kiv med mig«, hvilket bragte den anden til Fornuft. Samme Thomas havde 3 Sønner: Johan³⁾, Andreas⁴⁾ og Jakob⁵⁾. Den ældste, Johan, begav sig til Kjøbenhavn for der at prøve sin Lykke, og da han var nødt til at antage et Tilnavn, kaldte han sig Bondesen, til Minde om, at han var af Bondeæt, men han fortysskede det og skrev det Buntzen; da hans to Brødre, som, lokkede af hans Held, senere kom hertil, antog de samme Navn⁶⁾. Den ældste Broder begyndte som Vinhandler, blev senere Mægler og endte som Dispachør. Af hans 5 Døtre blev den ældste første Gang gift med Digteren Andreas Heiberg, anden Gang med Grev Ehrensvärd, som efter S sammensværgelsen mod Sverriges Konge, Gustav III, boede her under Navn af Baron Gyllembourg. Hun er Moder til Digteren Johan Ludvig Heiberg, og selv betragtes hun — og med Rette — som Forfatterinde til Novellen »En Hverdagshistorie« og en Mængde andre velbekendte Noveller. I hendes Faders Hus kom en stor Kres begavede Mennesker. Han var selv særdeles godt hjemme i de moderne Sprog, og beskæftigede sig meget med Astronomi og Mekanik, hvilket har givet min Fader den første Impuls til at hellige sig til Studiet af Fysikken. Ovenpaa hans Hus i Nyhavn var bygget et Observatorium, og sin Fritid delte han mellem dette og de aandrige Mennesker, som kom i Familien. Hans Hus dannede en fuldstændig Kontrast til hans Broders, min Bedstefaders, der som et Trapistkloster var hermetisk lukket for alle Fremmede. Denne Forskel

¹⁾ Se om Familien Buntzen: Biografisk Slægtregister over de indbyrdes beslægtede Familier Sangaard, Buntzen, Koch og Jürgensen o. s. v., ved Frode Jørgensen og Poul Hennings. Trykt som Manuskript i Kbhvn. 1910.

²⁾ Thomas Buntzen, † 1. Aug. 1748 som Gaardejer i Medelby i Nord-slesvig.

³⁾ Johan Buntzen, f. 29. Aug 1728 i Medelby, † 18. Febr. 1807 som Dispachør i Kbhvn.

⁴⁾ Andreas Buntzen, f. 14. Febr. 1733 i Medelby, † 2. Juli 1810 som Grosserer og Skibsreder i Kbhvn.

⁵⁾ Jakob Buntzen, f. 1736 i Medelby, † 26. Okt. 1820 som Overkrigskommisær og kgl. Fuldmægtig ved Kommandantskabet paa Toldboden i Kbhvn.

⁶⁾ Allerede Faderen, Thomas Buntzen i Medelby, førte dog Navnet.

i Livsanskuelser var ofte Grund til Uenighed mellem Brødrene; min Bedstefader beskyldte sin Broder for at bortøse sin Formue i sin overdaadige Husholdning i Stedet for at samle en Formue sammen til sine Børn, den anden indvendte, at han kunde ikke gøre nogen bedre Brug af sine Penge, end at gøre Livet saa behageligt som muligt for sig selv og sine Venner. Uoverensstemmelsen mellem Brødrene voxede lidt efter lidt og medførte, at deres Familier til sidst næsten aldrig saas. Mange Aar efter, da jeg havde fornyet Bekendtskabet med mine Slægtninge, paa min Grandonkels Side, mødtes to Kusiner, Fruerne Kellermann¹⁾ og Jürgensen²⁾, hos mig. De vare nu blevne gamle Koner, og skønt de havde boet i samme By, var dog det mærkelige sket, at der var gaaet 40 Aar, uden at de havde set hinanden. Tiden havde fjærnet alle de gamle Fordomme, saa de grædende faldt i hinandens Arme.

Blandt dem, som kom i Johan Buntzens Hus, var Digteren Kruse³⁾, som i sin Novelle, »De syv Aar«, har skildret de Begivenheder, der angaa Kong Gustav III's Mord, og hvoraf en Del uden Tvivl er fortalt ham af Gyllembourg. Han har ogsaa indflettet i sin Fortælling flere Træk af det daglige Liv i Buntzens Familie, men han har givet hele Novellen et overnaturligt Anstrøg, saa den snarere giver ligesom et Genskin af Svedenborgs Lære, hvortil man sagde, at Gyllembourg hældede, end af det Lys, som gav Johan Buntzens Hus dets rette Værd. Dog er jeg ofte bleven greben af Rædsel ved at høre Historien om Spøgelset, som hændte i dette Hus, og som Kruse ogsaa omtaler i sin Novelle.

Buntzen gav en gammel Tjener, Lars, Naadsensbrød. Denne var maanesyg, saaledes at han fik Krampeanfald hver Gang det var Fuldmaane. Han havde sit Værelse ved Siden af Observatoriet, og da Familien og et Selskab en Gang ved Fuldmaane var samlet i Etagen nedenunder, blev pludselig den livlige Konversation afbrudt af en Larm ovenpaa, fremkaldt ved Lars' Krampeanfald. Da Buntzen en Dag i retfærdig Vrede over at gribe Lars i Uærlighed gav ham en Ørefigen, men i øvrigt lod det være godt dermed, straffede Lars sig selv strængere; thi umiddel-

¹⁾ Johanne Andrea Buntzen (Datter af Overkrigskommisær Jakob Buntzen), døbt 20. April 1769 i Kbhvn., † 21. Jan. 1840 i Kbhvn. Gift 27 Nov. 1789 i Kbhvn. med Grosserer i Kbhvn. Ferdinand Gotthilf Kellermann f. 1. Aug. 1754 i Rendsborg, † 6. Sept. 1825 i Kbhvn.

²⁾ Dorothea Elisabeth Buntzen (Datter af Dispachør Johan Buntzen), f. 14. Juni 1776 i Kbhvn., † 23. Jan. 1867 i Kbhvn. Gift 23. Jan. 1795 i Kbhvn. med Dispachør i Kbhvn. Froderus Christian Jürgensen, f. 21. Okt. 1759 i Flensborg, † 8. Jan. 1810 i Kbhvn.

³⁾ Professor Laurids Kruse, f. 6. Sept. 1778, † 19. Febr. 1839 i Paris. (Dansk biografisk Leksikon IX. S. 564).

bart derefter gik han op paa sit Værelse og hængte sig. Men hermed var det ikke forbi, thi siden hen blev ved Fuldmaane Familiens Samtale, ligesom tidligere, afbrudt af den samme Støj; tilsidst havde man vænnet sig saaledes dertil, at naar nogen spurgte hvad det var, svarede man ham ganske kort: »Det er gamle Lars, der har sine Krampeanfald«.

Hvad den næstældste Broder¹⁾ angaar, da ved jeg blot, at han var Grosserer og ejede en stor Formue, at hans Kone var født Ache, og at hun i sine sidste Leveaar var sindssyg. Førrige Vinter spillede jeg L'hombre med en gammel Dame fra Aarhus. Hun sagde mig, at hun var lidt i Familie med mig, thi hun var født Ache og Kusine til Fru Buntzen.

»De er sikkert ofte kommet i hendes Hus«, sagde hun til mig.

»Nej Frue, jeg har aldrig kendt Familien«.

»Hendes Mand efterlod sin Søn, Andreas²⁾, en stor Formue! Hvorledes har han det?«

»Han er død for tyve Aar siden og hans Formue var allerede før hans Død forsvunden«.

»Lever hans Datter Bolette³⁾, der var gift med Oberst Saint Aubain, endnu?«

»Ja Frue, hun lever endnu, men hendes Mand er død for 30 Aar siden«.

»Har hun Børn?«

»To Sønner«.

»De maa jo være gamle?«

»Ja vist, den ene mener man er den anonyme Forfatter til en Mængde Noveller af Carl Bernhard, den anden er Major⁴⁾ og Fader til en talrig Familie«.

»Gud bevare mig, hvor Tiden dog gaar«, udbrød den gamle Dame. »Jeg føler det, som om jeg talte med den flyvende Hollænder, som paa aaben Sø lægger til hos de andre Skippere, for at høre hvorledes de Mennesker, han kender i sit Fædreland, og som ere døde for flere Hundrede Aar siden, have det.«

¹⁾ Grosserer Andreas Buntzen. Han ægtede 22. Dec. 1775 i Kbhvn. Marie Margrethe Ache, f. 7. Dec. 1752, † 13. Okt. 1811. Datter af kgl. Hof-Køkkenskriver Andreas Ache og Bodil, f. Sangaard.

²⁾ Andreas Buntzen, f. 18. Sept. 1781 i Kbhvn., † 9. Juni 1830 i Kbhvn., som Kaptain og Kornskriver i Kbhvn. efter i Kriseaarene at være gaaet fallit som Grosserer og Skibsreder.

³⁾ Anna Bolette Buntzen, f. 24. Marts 1779 i Kbhvn., † 22. Juli 1853 i Kbhvn. Gift 28. Febr. 1798 i Kbhvn. med Oberst af Artilleriet Friedrich Julius Christian de Saint-Aubain, f. 2. Nov. 1754 i Kbhvn., † 21. Okt. 1819 i Kbhvn.

⁴⁾ Major i Infanteriet Anton Philip de Saint-Aubain, f. 16. Febr. 1804 i Kbhvn, † 26. Juli 1850 i Flensborg.

Den yngste Broder, var min Bedstefader¹⁾). Minderne, som jeg har bevaret om Livet i hans Hjem, ere kun faa og triste. Han var en stræng Familiefader, og mere Genstand for sine Børns Frygt end Kærlighed. Moderen rev Døden bort fra et stort Antal Smaa børn; Stedmoderen, hvis Ægteskab, efter Sigende, ikke var et Inklinations-, men et Fornuftsparti, forstod, trods sine udmærkede Egenskaber, ikke i nogen særlig Grad at spille Rollen som det forsonende Element i Familien. Døtrene Ægteskaber vare Fornuftpartier, og endelig vilde en ulykkelig Skæbne, at af otte Børn og sex Børnebørn blev kun en Datter og jeg tilbage. Det er Hovedkonturerne i dette mørke Familiebillede!

Det hed sig, at min Bedstefaders anden Hustru, af sin Familie blev tvungen til at hæve sin Forlovelse med en ung Mand²⁾, for at ægte den rige Enkemand. Hendes Forlovede var i sin Fortvivelse lige paa Nippet til at tage sig selv af Dage, men blev ved sin heldigere Rivals Foranstaltning sendt til Vestindien, hvor hen man den Gang sendte alle, hvem det paa en eller anden Maade var gaaet galt. Han skal ved sin Afrejse have udtalt det Ønske, at Ulykke maatte ramme den Familie, til hvilken hun var bleven knyttet. Skæbnen vilde, at det gudsforgaaende Ønske kom til at gaa i Opfyldelse!

Den næstældste Søn Ole³⁾, var som ung i Købmandslære, men han fandt snart, at det Liv, som hans beskedne Gage tillod ham, aldeles ikke stod i Forhold til hans Faders Formue; han gjorde Gæld, som Faderen saa sig nødsaget til at betale; men den strænge Fader forviste ham som Følge deraf til Vestindien. Forbindelsen imellem Moderlandet og Kolonierne var den Gang meget besværligere, og Klimaet mere usundt end nu til Dags. Den, som dengang begav sig derover for at blive der, turde ikke vente at gense sine herværende Venner og Frænder, og kun sjældent at faa Underretning fra dem. Det var et Farvel for stedsel! — Man kunde ikke rigtig forstaa, hvorledes en Fader kunde sende

¹⁾ Overkrigskommissær Jakob Buntzen ægtede 1ste Gang i Januar 1765 sin ene Broderkones Søster og sin anden Broderkones Kusine Johanne Cathrine Sangaard, f. 10. Okt. 1744 i Kbhvn., † 1. Aug. 1778 i Kbhvn., Datter af Seil-, Flag- og Kompasmager Ole Pedersen Sangaard og Anna Kirstine Hansdatter, f. Kleittrup, og 2den Gang 4. April 1781 i Kbhvn. Elisabeth Rohde, døbt 13. Marts 1763 i Ebeltoft, † 7. Maj 1836 i Kbhvn., Datter af Købmand i Ebeltoft Poul Helles Rohde og Karen Busch, f. Brock.

²⁾ Elisabeth Buntzen, f. Rohde, var forlovet med Jakob Buntzens yngre Svoger, Niels Christian Sangaard, f. 21. Juni 1753. Da Forlovelsen blev hævet og hun ægtede Jakob Buntzen, begyndte han et vildt Levned, begik nogle Misligheder og blev sendt til Vestindien, hvor han formenes død ugift.

³⁾ Ole Buntzen, døbt 5. Nov. 1770 i Kbhvn., † 21. Dec. 1820 som Kaptain, Overformynder o. s. v. paa St. Thomas.

sin Søn derover, og man gav Stedmoderen Skylden og mente, at hun havde opmuntret til denne Beslutning. Men dette var en Fejltagelse! Det var et Udslag af min Bedstefaders ubøjelige Karakter, og af hans overspændte Ideer om Rettens og Pligtens Ukrænkelighed, og om at en Familiefader havde at kræve Lydighed og fuldstændig Underkastelse af sine Børn.

Stedmoderen var en høj, elegant Kvinde med regelmæssige og smukke Træk; hun skjulte under et reserveret Ydre et ædelt Hjærte, hvis Følelse sjældent kom til Udbrud i hendes Omgivelsers Nærværelse; et saadant Udbrud vilde være blevet betragtet som Selvforglemmelse eller Affektation. Da det Øjeblik kom, hvor Stedsønnen, som var hendes Jævnaaldrende, stod i Begreb med at forlade sit Fædrenejhem for at gaa ombord, var det selvfølgelig ikke særlig passende at kysse ham og tage en forsonende og kærlig Afsked med ham. Men idet hun bandt et Tørklæde om hans Hals, kunde hun ikke mere holde sine Følelser tilbage; grædende sagde hun til ham: »Hvad man saa end siger og hvad der saa end hænder, glem aldrig, at jeg ingen Del har i Din Skæbne!«

I Vestindien fandt han en stor Virkekres for sine merkantile Evner, snart fik han samlet sig Rigdomme, og blandt disse var en Slavinde, kaldet Mademoiselle Catzou¹⁾, hvis Slave hendes egen Herre snart blev. Hun var ikke helt Negerinde; hendes Farve var næsten lige saa hvid som en europæisk Kvindes og hun savnede ikke Dannelse. Han blev farlig syg og var nær ved at dø, men frelstes hovedsagelig ved Frøken Catzous overordentlige Omhu. Saaledes knyttede Kærlighed og Taknemlighed ham til hende, men at ægte hende var ifølge vestindisk Skik umuligt. Endnu i vore Dage betragtes som bekendt Negrene som en lavere Race. En Hvid, som ægtede en Kvinde af denne Race, vilde blive betragtet som en Mand, der uden Undseelse havde hengivet sig til det skamløseste Liv. Han vilde blive udelukket fra det gode Selskab og vilde møde Hindringer paa enhver ærefuld Løbebane. At sige om en Hvid, at han er en Negers Ætling, er den Dag i Dag en Forsmædelse, som i det mindste kræver en Æresoprejsning ad Rettens Vej. Proceduren for Domstolene om dette Spørgsmaal er meget mærkværdig. Naturen har nægtet Negrene Næser det Næsebrusk, som giver Europæernes Næser deres usædvanlig smukke Form. Brusket mangler ogsaa hos de Negre, hvis Blod er blandet med de Hvides. Af denne Omstændighed afhænger Processen. Den Fornærmede lader sin Næse undersøge af upartiske, af Domstolene udvalgte Mænd, og naar disse finde, at hans

¹⁾ Hun hed Louise Sterling Cazo og var Mulat.

Næse har den regelmæssige Form, kan han være vis paa at faa en Dom, der rehabiliterer hans Ære. Frøken Catzou manglede Brusket, men hun havde andre Egenskaber, der vare hendes Herre nok, og hun fulgte ham overalt paa de Forretningsrejser, som han idelig foretog paa et ham tilhørende Skib.

En Gang kom de ved Aftenstide til Port au Prince paa St. Domingo, netop i det Øjeblik, da den forfærdelige Negeropstand mod Franskmændene udbrød¹⁾. En anset Franskmand var med sin Kone og sine smaa Børn flygtet ombord paa min Onkels Skib, der havde til Hensigt at gaa under Sejl den følgende Dags Morgen, og han tøvede ikke et Øjeblik, men skjulte dem i Bunden af Lasten. Negergeneralen, den sorte Christophe²⁾, fik Underretning derom, og før Skibet kunde komme ud af Havnen var det omringet af en Skare Negre og Mulatter; de undersøgte Skibet og fandt snart Genstandene for deres Had, som havde skjult sig der. De bleve grebne, sammen med hele Besætningen lagt i Lænker og bragt i Land. Min Onkel var iblandt dem, men det Stempel af sort Afstamning, som Frøken Catzous Ansigt bar Præget af, blev hans reddende Talisman. I sin Fortvivelse hængte hun sig ved ham og opmuntrede ham til at lide sin nære forestaaende forfærdelige Død med Resignation. Og hvorfor skulde han vel i og for sig frygte Døden, han var jo forvist og forstødt af sine Nærmeste og følte sig ikke knyttet til andre end hende, hvem han saa var udenfor Fare, tilmed var han jo her Offer for en ædel Handling, han havde udført; derimod havde han Grund til at frygte de Pinsler, hvormed Negrene plejede at ledsage deres Myrderier, for at skaffe sig en dyrisk Fornøjelse.

Snart indfandt Christophe sig ved Havnen, omgiven af sin nybyggede Hofstat, for at fælde Dom over Fangerne. Den franske Familie blev øjeblikkelig et Offer for Negrenes grusomme Blodtørst, den blev dræbt i min Onkels Paasyn. Saa kom Turen til ham at faa sin Dom. Forgæves fremførte han til sit Forsvar, at han ikke var Franskmand, forgæves kastede Frøken Catzou sig for Christophes Fødder, Dommen lød paa, at han skulde hænges i sin egen Mastetop. Allerede saa han sine Bødler klavre op ad Masten for at befæste Rebet, som skulde ende hans Liv, da Frøken Catzou, som ude af sig selv af Fortvivelse spejdede rundt omkring for at finde en Redningsplanke, opdagede en Mulatinde, der befandt sig i Christophes umiddelbare Nærhed. At kaste sig i hendes Arme, blive genkendt som hendes Søster og lære den Indflydelse at kende, som hun øvede over Christophe, var kun

¹⁾ Formodentlig Opstanden i 1797 under Toussaint l'Ouverture.

²⁾ Henri Christophe, Konge paa Haiti, f. 6. Okt. 1767 som Negerlave, † 8. Okt. 1820.

et Øjeblikks Sag. Christophe kunde ikke modstaa Søstrenes forenede Bønner, han benaadede min Onkel; men Pengene, som fandtes ombord, beholdt han, da min Onkel sammen med sin Beskytterinde og Skibets Besætning drog derfra.

Denne Onkel, som paa Grund af sin Energi og store Rigdom nød stor Anseelse i Vestindien, var nu Genstand for sine europæiske Slægtningses allerdybeste Beundring og Højagtelse, hvor stor var derfor ikke deres Glæde, da de en Sommer erfarede, at denne rige Onkel, der den Gang var en Mand i Halvtredserne, næste Sommer vilde besøge sit Fædreland, for der at genvinde sit i det tropiske Klima nedbrudte Helbred. Enhver gjorde sit Bedste for at gøre saa megen Stads af ham som muligt. Min Bedstefader lejede en Lejlighed i det samme Hus, hvor han selv boede. Jeg var den Gang 15 Aar gammel, og min Fantasi skabte de utroligste Billeder af denne romantiske Onkels Udseende. Men hvor blev jeg dog ikke skuffet, da jeg saa ham og blev præsenteret for ham, som hans eneste Neveu. Han var lille og spinkel med rødligt Ansigt og svag Stemme. Man skulde tro, at Vestindiens Sol havde smeltet den bedste Del af hans Væsen. Han tog mig under Hagen og sagde: »Det er en køn Dreng!« Det var de første og sidste Ord han i sit Liv henvendte til mig. Dog var jeg ikke ked over den pludselige Forandring, som havde fundet Sted i min Bedstefaders klosterlige Levevis, hvor alt gik efter Klokkeslettet, og Middagsmaaltiderne hver Uge bestod af de samme Retter. Man blev hjertelig overfor hinanden, levede som Gourmander, og alle baade smaa og store Stridigheder bleve glemte. Onkel købte en meget smuk tosædet Vogn, og kørte hver Dag ud til Dyrehavsbakken; til min store Overraskelse hørte jeg ikke ved denne Lejlighed de sædvanlige Bemærkninger om Tids-spilde og om overdreven Hang til Fornøjelser. Alle forenede deres indtrængende Bønner for at formaa Onkel til at blive her eller tilbringe Vinteren i Italien og vende tilbage til Foraaret, men forgæves. Han gøs blot ved Tanken om en Vinter i Europa, og vendte tilbage til Vestindien efter en rørende Afsked fra sin Familie, en fuldstændig Modsætning til den sidste Afsked. Saa megen Godhed, saa mange Taarer maatte gøre Indtryk paa en Sjæl, der endnu ikke var helt indtørret under Tropernes Soll! — Før sin Afreise til Europa havde han gjort Testamente og indsat Frøken Catzou til Universalarving af sin store Formue. Ved at forny Bekendtskabet med sin Familie opdagede Onkel, at hans Formue var stor nok til at komme flere af hans Paarørende til Gode. Han besluttede at forandre sit Testamente til Gunst for nogle Medlemmer af sin Familie; men næppe havde han naaet Vestindien, før Døden overraskede ham, inden han endnu havde udført sit Forehavende,

og hun, som var den, der længst havde behandlet ham med Kærlighed og Højagtelse, arvede hans Formue¹).

Min Fader Thomas fødtes 1776. Det blev bestemt, at han skulde studere og fik Cand. theol. Birchner, som senere blev saa berømt ved sine Skrifter om Pressefriheden, til Lærer. Da han havde begaaet en eller anden Drengestreg fik Barnet hele sin Faders Strængthed at føle og blev fjærnet fra Hjemmet. Birchner havde modtaget et Præsteembede paa Øen Fanø, og hos ham blev min Fader sat i Pension. Han fulgte med Birchner til Korsør, da han blev udnævnt til Kapellan her, og efter at have endt sin Skolegang blev han af Birchner dimitteret til Københavns Universitet. Som ungt Menneske gjorde han i Korsør Bekendtskab med den Kvinde, som siden blev hans Kone og min Moder.

Hendes Navn er Medea Cathrine Garb. Hun er Datter af Godsforvalter Garb²) paa Grevskabet Holsteinborg ved Skelskør

¹) En Del arvede dog hans Halvbroder Johan Carl Buntzen, f. 13. Febr. 1790 i Kbhvn., † 30. Maj 1821 paa St. Croix som Kaptain og Assessor i Politiretten i Kbhvn.

²) Om Familien Garb kan følgende oplyses:

Paul Rasmussen Garb, f. 1702, 1730 Student fra Nykøbing F., 24. Julis. A. immatrikuleret ved Universitetet, 21. Juni 1731 cand. phil., 1734 Hører i Korsør, 1737 Degn i Krummerup-Fuglebjerg (kaldet af Frk. Beenfeldt), † 7. Jan. 1771 i Krummerup. (Paa en Sten ved Kordøren læses: Her under hviler den i Livet hæderlige og redelige nu salig Mand Paul Garb, f. A. 1703, † i Krummerup 68 Aar gl. (1771). Han var en værdig Degn i disse Sogner 34 Aar i Ægteskab, en Mand mod sin Hustru og en Fader for hans eneste Søn, som dreven af Kærlighed og sønlig Ærbødighed mod en god Fader satte denne Gravsten.) Gift 1735 med Maren Dorph, † i Rude 1787 (før 2. Marts), Datter af Degn i Krummerup Frands Olsen Dorph og Benedicta Winding, Enke efter Degn Hans Høy i Skjelby.

Søn:

Frantz Garb, f. 1739 i Krummerup, begr. 19. Juni 1787 paa Holsteinborg, Godsforvalter paa Holsteinborg, gift 26. Febr. 1773 i Landbytorp med Maren Fogh, d. 15. Decbr. 1749 i Kindertofte, † 11. Maj 1816 i Korsør. Hun g. 2° 1790 med Købmand i Korsør Poul Berg, f. 1760, † 28. Marts 1822 i Korsør. (Han g. 1° 31. Aug. 1786 i Korsør med Marie Christine Thomsen, f. 1765, begr. 9. Juli 1789 i Korsør).

Børn: 1—5.

1 Henrik Garb, døbt 16. Jan. 1774 paa Holsteinborg, 1792 Student fra Slagelse Skole, begr. 14. April 1794 i Kbhvn. (Nicolaj Kirke).

2 Pauline Marie Garb, døbt 2. April 1775 paa Holsteinborg, † 7. Juni 1820 paa Dyrehovedgaard, gift 7. Aug. 1794 i Korsør med Kaptain Niels Christian Eggers til Dyrehovedgaard og Taarnholm, † 19. Sept. 1842 paa Dyrehovedgaard.

3 Henriette Garb, døbt 2. April 1775 paa Holsteinborg, var med Buntzens i St. Petersborg i 1804—07, † 25. April 1836 i Korsør, gift 24. Aug. 1813 i Korsør med Færgeløbskasserer i Korsør Peder Balthazar Corvinus, f., † 1. Decbr. 1831 i Korsør.

4 Medea Cathrine Garb, f. 15. Decbr. 1779 paa Holsteinborg, † 6. Novbr. 1869 i Kbhvn., gift 2. Marts 1804 i Korsør med Dr. med. Thomas Buntzen.

MEDEA CATHRINE BUNTZEN
født GARR

DR. MED. THOMAS BUNTZEN

et gammelt Slot med Taarne og Grave, der ligger i en henrivende Egn. Foruden dette Slot havde Grev Holstein¹⁾ andre Ejendomme i Holsten, hvor han opholdt sig om Vinteren, medens han vendte tilbage til Slottet i Begyndelsen af Foraaret. I disse aristokratiske Tider bar hans Husholdning fuldstændig Præget af et Hof. Grevskabets Funktionærer, blandt hvilke Godsforvalteren var en af de mest fremtrædende, bragte Greven og Grevinden deres Hyldest og Godsforvalterens Børn, 4 Døtre og en Søn, priste sig overordentlig lykkelige over at have Tilladelse til at opholde sig paa Trappen udenfor Havesalen, hvor man spiste til Middag, for at se paa Selskabet gennem Vinduerne. Efter Middagen spillede de talrige livréklædte Tjenere, som alle vare uddannede Musikanter, foran Spisesalen. Undertiden var Godsforvalteren og hans Kone indbudte til Middag og følte sig meget beæret ved denne Naade, som for Resten maatte være i lige Grad besværligt for begge Parter, da Samtalen førtes paa Fransk eller Tysk, hvoraf Godsforvalteren, der var Degnesøn og hans Kone, en Datter af Assistentshusforvalteren (Fog) i København²⁾, sikkert ikke forstod synderligt. Godsforvalteren var efter Datidens Skik en stræng Familiefader. Hver Morgen maatte hans Børn fremstille sig for ham, stille sig op paa Rad med Hænderne paa Ryggen og afvente det Øjeblik, hvor han tilkastede dem et Blik for at undersøge om deres Paa-klædning var i Orden. Sønnen Henrik blev tidligt sat i Huset hos en Degn for at lære Latin, han er død som ung Student. Døtrene vare endnu smaa, da Faderen døde og efterlod sig en betydelig Formue, som hans Enke, da hun giftede sig anden Gang med Købmand Berg i Korsør, bragte denne, ved Hjælp af hvilken han blev denne Bys største Købmand. I hans gæstfri Hus kom Sognepræsten Guttfeldt³⁾, Kapellanen Birchner, hans Elev Buntzen, mange Fremmede og det undertiden bekendte Fremmede fra København, som før Dampskibet opfandtes, ikke sjældent var nødt til at vente flere Dage i Korsør før Overfarten kunde finde Sted. Man har fortalt mig nogle Anekdoter fra denne Tid, som jeg vil gengive her:

5 Frederikke Christiane Marie Garb, f. 29. Aug. 1784 paa Holsteinborg, † . . . gift 1° 25. Maj 1806 i Korsør med Købmand i Korsør Peder Berg, f. 1780, † 26. Marts 1810 i Korsør, 2° 21. Aug. 1813 i Korsør med Frederik Andreas Møller.

¹⁾ Kammerherre Heinrich Greve Holstein til Grevskabet Holsteinborg samt til Farve, Waterneverstorff og Grosscolmar i Holsten, f. 28. Marts 1748, † 27. Juli 1796, gift 22. Sept 1781 med Rigsgrevinde Frederikke Christiane Marie Rantzau-Breitenburg f. 4. Oktober 1762, † 17. November 1831.

²⁾ Dette er ikke rigtigt. Godsforvalter Garbs Hustru, Maren Fogh, var Datter af Proprietær Hans Larsen Fogh til Landbytorp (nu Liselund) og Elisabeth Dorothea Hansteen. Det var en Broder til Md. Maren Garb, født Fogh, Laurids Fogh, der var Assistentshusforvalter i København (Lengnick Stamtl.).

³⁾ Frederik Carl Gutfeld, f. 9. Okt. 1761, † 14. Jan. 1848 i København som Sognepræst til Holmens Kirke.

Da Digteren P. A. Heiberg var bleven landsforvist og kom igennem Korsør, blev han modtagen i Bergs Hus med megen Gæstfrihed. For at give ham en Erindring forærede han ham sin Stok med de Ord: »Jeg har givet den Navnet »Trykkefriheden«, og naar jeg nu rejser herfra, vil jeg efterlade den i Danmark.« Han alluderede til det Slag, som man havde bibragt Trykkefriheden ved Resol. af 27. Septbr. 1799, for hvilken han selv var det første Offer.

En Dag ventede man fra Nyborg Statsminister Moltke¹⁾, som efter Sigende skulde til København. Fra Havnen maatte han forbi Fæstningen for at komme til Byens Gæstgivergaard. Fæstningens og Garnisonens Kommandant var hele Dagen paa sin Post for at modtage den berømte Rejsende med alle mulige militære Hædersbevisninger. Garnisonen bestod af en Snes Invalider, største Parten hvervede Tyskere, der levede som Pensionister i Fæstningen og kun fik gamle slidte Uniformer. De bare Gamascher, runde og trekantede Hatte med Fjer paa den ene Side og de var altid Genstand for Beboernes Løjer. Dagen lakkede og Ministeren kom ikke. Tilfældigvis kom min Moders unge Svoger, kørende fra Bal igennem Fæstningens Port. Skildvagten raaber sit »Hvem der« og min Onkel lod ikke Lejligheden til at drive Spas med Invaliderne gaa forbi, han brystede sig i den forgyldte Karosse og svarede: »Minister Moltke«. Skildvagten præsenterer og melder til Kommandanten, at Ministeren er kommen. Kommandanten sendte øjeblikkelig en Æresvagt til Gæstgivergaarden for at stilles foran Ministerens Værelse. Man spurgte Værtinden, hvor den Nyankomne befandt sig. »Der er lige kommen en Herre«, sagde hun, »som strax gik til Sengs, jeg véd ikke om det er en Minister«. En Skildvagt blev stillet paa Gangen foran den Rejsendes Dør og afløst hver anden Time, hvilket gik for sig under Raab og Vaabenklirren, for at Ministeren kunde høre, hvor han blev hædret, selv om Natten. Den Nyankomne, en ganske almindelig Handelsrejsende, vaagnede og hørte, at Huset var besat af Soldater. Han sprang ud af Sengen, listede i Skjorte og Nathue hen til Døren, aabnede den paa Klem, kastede et Blik ud og opdagede ved Lampens Skin foran Døren en Skildvagt med funkende Vaaben som præsenterede Gevær da Døren aabnedes. Den forskrækkede Rejsende lukkede Døren og indhyllede sig til op over begge Øren i Sengtæpperne, idet han brød Hovedet for at gætte, hvad Grunden til hans Arrestation kunde være, uden at kunne finde anden, end at han, trods Napoleons strænge Fastlandsspærringssystem, havde nogle engelske Varer med. Greben af Skræk lukkede han ikke et

¹⁾ Statsminister Joachim Godske Greve Moltke, f. 27. Juli 1746, † 5. Okt. 1818.

Øje hele Natten og vovede ikke den næste Dag at forlade Værelset. Klokken var allerede bleven mange, da Værtinden fandt det passende at begive sig op til Ministeren for at spørge om hans Befalinger, da han ikke var ledsaget af nogen Tjener. Man tænke sig den Rejsendes Overtaskelse, da han, som ventede en Politibetjent, saa Værtinden træde ind, neje dybt og kalde ham Excellence. Kommandanten blev rasende, da han opdagede Mystifikationen. Han vilde arrestere min Onkel og anvende Lovens Forskrift i 6—18—8 paa ham, som siger: Hvo som falskeligen giver sig ud for at være i nogen kongelig Bestilling og den øver, have forbrudt sin Hals«. Min Onkel blev nødt til at forlade Byen nogen Tid. Jeg troede, at denne Anekdote havde givet Heiberg Stødet til Vaudevillen: »Kong Salomon og Jørgen Hattemager«; og jeg spurgte ham derom en Dag, men han kendte den ikke.

Da den berømte Lavater¹⁾ kom igennem Korsør blev han modtagen af Byens to Præster Gutfeld og Birchner. Disse to Mennesker vare fuldkomne Kontraster. Gutfeld, der senere blev Præst ved Holmens Kirke i København og bekendt som en dygtig Lejlighedsdigter og ved sine blomstrende Prædikener, var en tyk Mand med et bredt Ansigt og Dobbeltthage. Han var Magthavernes underdanige Tjener og besøgte stadig de Stores Forværelse. Birchner var mager, havde et aflangt, indfaldent Ansigt med en lang og fremspringende Næse. Han levede ganske tilbagetrukket med sin Familie af sine smaa Indkomster, optagen af dybtgaaende Granskning af det store Frihedsideéproblem, som da bevægede Verden, forøvrigt havde han en blid og velvillig Karakter. Da disse to Mænd kom Lavater i Møde, skyndte denne sig hen imod Gutfeldt, omfavnede ham hjærteligt og blev øjeblikkelig intim med ham, medens han gav Birchner Haanden, idet han hilste paa ham med en meget reserveret Holdning uden at beskæftige sig mere med ham. Lavaters Theori maa denne Gang ikke have slaaet til, siden han ikke opdagede den ædle Sjæl, som var skjult under Birchners kolde Ydre. Denne sagde ogsaa til smilende sine Venner: »Min Næse maa sikkert være altfor lang for ham!«

Naar Rejsende under deres Ophold i Korsør blev bedt ud til Selskab og lod Byens eneste Frisør komme for at lade sig frisere og pudse efter Datidens Mode, spurgte Frisøren dem, om de vilde friseres som Præster eller som Kommis'er. Han kendte ikke andre Moder! Paa de offentlige Baller maatte ingen Herre engagere Damer. Dette var Balinspektørens Embedshverv at bestemme hvem der

¹⁾ Reformert Præst i Zürich, Forfatter Johann Caspar Lavater, f. 15. Nov. 1741, † 2. Jan. 1801. Lavater var i København 1793.

skulde danse sammen. Takket være denne rosværdige Skik opnaede man, at ingen Dame kom til at »pynte Vægge« hele Aftenen. Paa et saadant Bal havde min Fader, som den Gang gjorde Kur til min Moder, den Dristighed at danse to Danse efter hinanden med hende uden at spørge Balinspektøren om Tilladelse. Denne gik hen til min Moder og spurgte hende, om hun ikke havde danset sidste Dans, og da hun ikke kunde nægte det, bad han hende være saa venlig at trække sig tilbage, idet han forestillede en anden Dame for min Fader, som han saa var nødt til at danse med.

Jeg husker her endnu at have set Byens eneste Karet, i hvilken Damerne kørte til Bal. Det er Synd, at dette antike Mesterværk ikke eksisterer mere. Den vilde have taget sig ud i vor Oldsags-samling, thi man skulde virkelig tro, at den havde tilhørt en af vore afdøde Konger, hel forgyldt og dekoreret med Arabesker, umaadelig høj og paa hver Side forsynet med 6 smaa Blyruder, som den var.

Da min Fader havde underkastet sig sine Examinere ved Københavns Universitet og var bleven Cand. med.¹⁾, gav han sig til at studere Fysik; og med disse Studier for Øje anlagde han en stor Samling fysiske Instrumenter, hvori bl. a. fandtes den største Elektricismaskine, som man endnu havde set herhjemme. Ved Anlægget af Samlingen blev han sikkert meget hjulpet af sin Onkel, der var øvet i at lave saadanne Instrumenter. Denne Samling nød den Gang megen Ry og man regnede den blandt de Samlinger, som ingen fremmed Videnskabsmand maatte undlade at besé, naar han opholdt sig i København. Den var opstillet i en Sal i det gamle Hus i Bredgade nær ved Kongens Nytorv, som tilhørte Konferentsraad Collin²⁾ og her holdt Fader i lang Tid offentlige fysiske Forelæsninger, som bleve talrig besøgte. Man fortæller, at Fader, der var almindelig afholdt paa Grund af sit muntre Sind, morede sig med paa mørke Aftener at lade en elektrisk Gnist springe ud ad Vinduet i nævnte Hus igennem en Jærntraad, der hørte til Portklokkens Streng og løb ned langs Muren, det vakte de Forbigaaendes Nysgerrighed, naar de saa Gnisten springe ud ved Enden af Jærntraaden, og naar de berørte den i den Tro, at den brændte, blev de endnu mere forbavsede ved at faa et elektrisk Stød i Armen.

Den 21. Juli 1804 fik min Fader Doktorgraden tildelt efter en Disputats om de forskellige Theorier vedrørende den dyriske Varmes Oprindelse, som han havde dediceret sin højt ansete og

¹⁾ 8. Maj 1803.

²⁾ Geheimkonferentsraad Jonas Collin (f. 6. Jan. 1776, † 28. Aug. 1861), var gift med Præsten M. G. Birekners Enke, Henriette Christine Birekner, født Hornemann, f. 1772, † 21. Maj 1845. Thomas Buntzens store Intimitet med det Collinske Hus er som Følge heraf let forklarlig.

kloge Beskytter Marskal Hauch. Det paastaas, at denne Disputats mange Aar efter dets Forfatters Død har været Genstand for de Lærdes Opmærksomhed. Ved sin Lærdom kom han ogsaa i Forbindelse med Hovedstadens bekendte Mænd. Det var saaledes med en ikke helt ubegrundet Følelse af Selvbevidsthed, at han da Digteren Rahbek en Dag bad ham indskrive sit Navn i sin Stambog i Egenskab af den bekendte Pastor Birchners Elev, svarede, at han foretrak at vente til han kunde gøre det uden at benytte Birchner som Adkomst.

Hans intimeste Ven var Komponisten Weyse — en Elev af Komponisten Schultz¹⁾ — som den Gang vakte almindelig Beundring ved det Talent, hvormed han spillede Orgelet i Reformert Kirke, hvor han var ansat som Organist. Da min Fader en Dag var bleven uenig med min Bedstefader, sagde han til ham: Nu gaar jeg og kommer aldrig igen, jeg gaar hen til min bedste Ven, Weyse. Han løb hen til denne, kastede sig paa Sofaen og brød ud i Klager over hvor vanskelig Faderen var, da han pludselig hører denne komme op ad Trappen og banke paa Døren. »Der er Fader«, raabte han, idet han skjulte sig mellem Sofasædet og Væggen. Den gamle B., som sikkert havde angret sin uretfærdige Handlemaade imod sin Søn og havde skyndt sig at følge efter ham, traadte ind, idet han sagde: »Er min Søn ikke her.« Weyse skyndte sig hen imod ham og svarede: »Nej, Hr. Buntzen, han er ikke her«, hvorpaa den gamle B. gik. Nogle Dage senere vare flere unge Mennesker i straalende Humør samlede hos Weyse og denne og min Fader begyndte saa at prøve Kræfter. Weyse blev fra sin Stol tvungen ned paa Gulvet, hvor han blev siddende og rakte Tunge. I dette Øjeblik viste den gamle Buntzen sig paany i den aabne Dør og gjorde store Øjne ved at se sin Søn oppe at slaas med sin intimeste Ven. Denne Scene er bleven foreviget af Digteren Kruse i en Sang til Weyses Fødselsdag, som blev fejret i Gyllebourgs Hus og som han sang samtidig med at han fremviste en *latern magica*, der indeholdt alle de vigtigste Scener af Weyses Liv og ligeledes det uheldige Intermezzo, jeg lige har omtalt.

Til hans Venner hørte ogsaa Fysikeren Ørsted. Man var i Tvivl om hvem af disse to Professoratet i Fysik skulde tilfalde, men det blev min Fader der maatte vige Pladsen for sin senere saa berømte Rival. Denne sejrede over min Fader ved Universitetets offentlige Konkurrence mellem de Unge, som søgte Statens Rejestipendium. Paa den Tid havde man ikke Brug for to Fysikere i vort Fædreland, men det maa dog altid betragtes som et Tab for Videnskaben, at min Fader, som imidlertid havde giftet sig,

¹⁾ Kgl. Kapelmester Johan Abraham Peter Schulz, f. 31. Marts 1747, † 10. Juni 1800 (Dansk biogr. Lex. XV. S. 333—43).

besluttede at skabe sig en Existents som Læge i Udlandet, fordi hverken de teoretiske Studier eller den praktiske Lægevidenskab kunde sikre ham Brødet i hans Fædreland.

Da Rusland den Gang i endnu højere Grad end nu til Dags blev betragtet som et Land, hvor Fremmede kunde vinde Gods og Ære, besluttede han at rejse derover og nedsætte sig dér. Først rejste han alene til St. Petersborg for at søge Ansættelse, hvor der ogsaa øjeblikkelig blev tilbudt ham en Stilling som Læge ved et Gesandtskab, som Kejseren sendte til Peking. Dette Tilbud fristede ham meget, fordi det vilde skaffe ham Lejlighed til at tilbringe nogen Tid i denne By i Asiens Indre, hvortil Fremmede ellers ikke kunde faa Adgang; men da han var gift, og han ikke vilde være saa lang Tid borte fra sin Kone, foretrak han en Ansættelse som Læge i det indre Rusland og vendte tilbage til København for at hente sin Kone. Han rejste med hende og sin Svigerinde¹⁾ herfra til St. Petersborg i Slutningen af Efteraaret 1804. Rejsen gik over Helsingborg til Stockholm, i denne By blev min Tante imidlertid saa syg, at det blev nødvendigt at opsætte Rejsen i flere Uger. Under Opholdet overraskede Vinteren dem, og den var saa stræng, at Overfarten over Aalandshavet blev umulig. De maatte saa beslutte dem til i Vinterens Hjærte at foretage den lange og besværlige Rejse rundt om den botniske Havbugt. Løjtnant Dodt²⁾ i den danske Marine, som ligeledes vilde prøve Lykken i St. Petersborg, ledsagede dem. For at komme saa hurtigt som muligt afsted, rejste de i Slæde trukken af indtil 16 Heste. Dette usædvanlige Optog vakte megen Opsigt, især i Torneå, hvor man indbildte sig, at det var fornemme Folk og Byens Honoratoires gjorde de Rejsende deres Opvartning. Paa denne Aarstid er disse Kystlande oplyste af Nordlyset i Stedet for af Solen, som slet ikke viser sig over Horizonten. De mødte kun Laplændere i Slæder, trukne af Rensdyr, og fandt ikke andre Tilflugtssteder end elendige lappiske Hytter, hvor de maatte tage til Takke med samme Forplejning som Lapperne. De kunde ej heller gøre sig forstaaelig; men det lykkedes dog Hr. Dodt at tilegne sig et Ord, som udøvede en magisk Indflydelse paa Kusken, det var Ordet »Umerahah«, »Drikkepenge«, hvilket han gentog uophørlig, idet han slog paa sin Lomme ved hver Poststation og hver Gang Hestene ikke løb af alle Kræfter. Endelig naaede de St. Petersborg og min Familie var meget glad over at have naaet Rejsens Maal. Strax ved sin Ankomst blev min Fader ansat som Læge ved det kejserlige Marineakademi og otte Dage efter saa jeg Lyset. Derfor maatte jeg, da jeg senere søgte Embede i Danmark,

¹⁾ Henriette Garb, se foran Noten Side 132.

²⁾ Just Peter Dodt, f. 18. Maj 1782, † efter 1823 som russisk Admiral.

ansøge om Indfødsret, uden hvilken jeg ikke kunde faa noget offentligt Hverv i Følge Forord. af 15. Juli 1776 § 1, som kun giver saadan Ret til Børn, som ere fødte i de danske Stater eller i Udlandet af Indfødte, som ere udenlands i Kongens Tjeneste, men ikke naar Forældrene ere udvandrede. Trods dette blev det bestemt ved Kancelliets Resolution af 17. Oct. 1829, at jeg skulde nyde Indfødsret uden at have Naturalisation Behov. Denne Resolutions juridiske Begrundelse maa være, at Børns civile Rettigheder bestemmes af Avlingsøjeblikket.

Mine Forældres Husholdning i St. Petersborg var i Begyndelsen indrettet paa en ganske mærkelig Maade. Alt var beregnet paa den ydre Glans, velsagtens for at henlede Offentlighedens Opmærksomhed paa den nylig fra Udlandet ankomne Læge. Medens Penge midlerne manglede til Indkøbet af de til et behageligt Liv mest uundværlige Genstande, f. Ex. Gardiner, havde min Fader kostbare Vogne og flere Heste, han engagerede en Kusk, en Tjener og en Dvornik, d. v. s. en Dreng, som red paa en af Forspandets Heste (Forrider). Herved saavel som ved sin Dygtighed som Læge naaede min Fader i Løbet af kort Tid at faa en stor og indbringende Lægepraxis, endog iblandt de fornemste Familier i Ruslands Hovedstad. — Marineakademiet, der laa paa Øen Wasiljostro i Nevaen, og hvor ogsaa vor Bolig var, rummede 700 Mennesker. Der var et Lazaret med 2 Underlæger, som vare min Faders Underordnede. Han havde Oberstrang, hvilket gav ham Ret til at lade sin Søn indskrive som Elev ved Akademiet. Dette vilde ogsaa utvivlsomt være bleven min Lod, hvis min Fader ikke var død saa tidligt; jeg havde da maaske besøgt mit Fædreland som en af disse Automatskikkelser, som de russiske Krigsskibe undertiden sætte i Land i København. Imidlertid vilde Forsynet, at min russiske Opdragelse reducerede sig til at jeg lærte Russisk, hvilket jeg som Barn talte lige saa godt eller lige saa daarligt som dansk; eller jeg blandede snarere de to Sprog sammen; jeg husker endnu, at jeg — da jeg var kommen tilbage til Danmark — vakte Latter i et Selskab ved at sige, at jeg havde en Æske med en Svedoska (en Blomst) paa Laaget. Senere har jeg fuldstændig glemt det russiske Sprog, og naar jeg hører Russisk tale, har det samme Virkning paa mig som en Melodi, som man indbilder sig at have hørt tidligere uden at kunne genkalde sig den i Erindringen.

Min Fader døde efter nogle Dages Sygdom af Tyfus; 8 Dage efter sin Udnævnelse til Lægechef for alle Marinehospitalerne ved det baltiske Hav¹⁾. Min Moder, der stod ene og forladt i en fremmed By med sin Søster og to Børn²⁾, en Søn og en Datter,

¹⁾ Han havde 1000 Rubler i Gage.

²⁾ Foruden Forfatteren endnu et Barn, Thomasine Poulina Buntzen, f. 17. Marts 1807, † 14. April 1808.

blev da min Faders Tjenestetid havde været for kort til, at hun efter russiske Love kunde gøre Krav paa Pension¹⁾ nødt til at vende hjem til sin Families Arne i Danmark. Før sin Afrejse havde hun den Sorg at miste sin Datter, som var et Aar yngre end jeg.

Da England laa i Krig med Danmark efter Bombardementet i København, og Overfarten var spærret, bleve vi nødte til at gøre Rejsen gennem Preussen og Tyskland og forlode altsaa St. Petersborg i Vogn. Min Moder havde talt til mig om Bedstefader, som skulde komme og kysse mig. Da ved første Poststation Gæstgiveren kom og aabnede Døren, spurgte jeg nu Moder, om det var Bedstefader. Det myldrede i Tyskland med franske Soldater. Imidlertid naaede vi uhindrede forbi deres Forposter. Kun ved vor Overfart fra Nyborg til Korsør, mødte vi saadanne. Da engelske Skibe laa i Sundet, maatte vi sættes over om Natten for at undgaa deres Aarvaagenhed, og det lod sig ikke gøre uden den største Fare for at blive taget til Fange. Styrmanden maatte have Lyset lige ved Kompasset for at se, hvorledes han skulde styre, og man gav min Moder det Hverv at sørge for at dække Lanternen med Klæde for at forhindre, at Lyset forraadte os. Saaledes kom vi ved Daggry til Korsør. Min Bedstefader, som boede i Korsør, blev vækket, og jeg erindrer endnu den behagelige Følelse, der gennemtrængte os da vi samledes ved Kaffebordet om Morgenen efter at have fuldendt en lang og trættende Rejse, under hvilken jeg havde lidt meget af Kighoste.

Strax fra Begyndelsen blev jeg Kæledæggen saavel i min Moders Familie i Korsør som i min Faders i København, og da min Moder tænkte paa at bosætte sig i Slagelse, for at jeg kunde besøge den lærde Skole i denne By, overtalte min Farfader hende til at blive i København, idet han lovede hende en betydelig pekuniær Hjælp til min Opdragelse. Min Moder fik to Værelser paa anden Sal i det Grosserer Kellermann²⁾, der var gift med min Tante Andrea, tilhørende Hus, Bredgade Nr. 196 og disse Værelser beboede vi saa i 17 Aar. Jeg er gaaet ind i dette Hus som lille Barn, og jeg er draget ud deraf som ung Student med et Livsmaal for mig. Naturligvis kendte jeg hver Krog i dette Hus, og endnu interesserer det mig uendelig at gennemløbe det i Tankerne fra øverst til nederst.

Nu til Dags finder man sjældent et Hus, der kun er beboet af én Familie. Tidligere var det oftere Tilfældet, som f. Ex. med

¹⁾ Han fik udbetalt 896 Rubler af den kejserlige Kasse en Gang for alle.

²⁾ Se Noten foran Side 126.

det nævnte Hus paa tre Etager og Kælder. Ejeren havde sit Værelse og sit Kontor paa første Sal, sit Køkken i Kælderen, sit Sovekammer og sin Dagligstue paa 2den Sal. De andre Værelser vare optagne af Lejere, der mer eller mindre vare knyttede til Familien i Huset enten ved Slægt eller gammel Vane.

Kellermann var født i Hamborg¹⁾. Naar han talte Dansk, blandede han deri en saadan Bunke tyske Udtryk, at han tilsidst ikke kunde tale Tysk uden at blande danske Udtryk deri. Han var en skikkelig, hæderlig og fornuftig, men lidt indskrænket og ret gnaven og pedantisk Mand. Han var meget omhyggelig med sit Toilette, hans næsten skaldede Hoved var omhyggelig pudret; om Sommeren vare et Par Nankins Buxer, Sko og hvide Strømper nødvendige, og naar det blev koldere Støvler med gul Krave og over Livkjolen en mørkeblaa Spencer, som han kun knappede med 2 Knapper. Det gik med ham som med mange andre, som man tror er rige og derfor anser for at være gerrige, at man efter deres Død ser, at de ikke var nogen af Delene. — Kellermann var 20 Aar ældre end sin Kone, som behandlede ham med datterlig Ærbødighed og altid sagde »min Ven« og »De«, naar hun tiltalte ham. De havde ingen Børn. Hun var svagelig, havde ofte Krampeanfald, men en englelig Taalmodighed laa i hendes Udtryk; hendes største Glæde var det utrætteligt at beskæftige sig med huslige Sysler, og hendes Godhed gjorde, at hun var Genstand for alles Kærlighed og Agtelse. Men hun havde ikke tilstrækkelig Kraft til at modstaa sin Faders, sin Adoptivdatters²⁾, sine gamle Tjenestepigers, sin Moppes og sin Papegøjes Tyranni. Foruden disse altid tilstedeværende Tyranner havde hun i Gaarden et fuldstændigt Menageri: Gaardhøns, Perlehøns, Agerhøns, Paafugle, Duer, danske og tyrkiske Ænder og Katte. Da jeg en Dag tilkendegav Ønsket om at have Kaniner, blev et Værelse strax indrømmet mig hertil. Deres Hus og Hjem stod altid aaben for Mandens talrige Søskendebørn, af hvilke de adopterede en Niece, der blev forkælet. Hun var tarveligt begavet og havde en hidsig Karakter. Skønt hun var 15 Aar ældre end jeg, var hun ikke destomindere lige saa barnagtig som jeg, og vi vare næsten altid uenige. Hun begyndte at lære mig Fransk, men det blev ikke til noget med den Undervisning, fordi hun ikke var inde i Sproget, og fordi jeg ikke vilde anerkende hendes Autoritet som Lærerinde.

Til Gengæld var min Onkels Bogholder, Thers³⁾, min Barn-

1) Dette er urigtigt. Kellermann var født i Rendsborg.

2) Louise Elberg, f. ca. 1790, Datter af Premierløjtnant Johan Christian Elberg og Charlotte Sophie Kellermann.

3) Bogholder Peter Christoffer Thers, f. 1771, † 27. Jan. 1838, gift med Marie Elisabeth, f. Simony, † 18. Maj 1844.

doms trofaste Ven. Han var noget tilaars, og gik ligesom min Onkel aldrig paa Kontoret uden at hans skaldede Hoved var omhyggelig pudret. Som stor Børneven gik han om Søndagen ud at spasere med mig eller til en eller anden Forlystelse i Byens Omegn. Jens Jansen¹⁾, der var omtrent paa min Alder og min Skolekammerat, kom hjemme hos min Onkel, og deltog i disse Spasere og Udflugter; jeg husker endnu med Henrykkelse, at vi sammen begav os til Frederiksberg, Charlottenlund Skov, Knivfabrikken i Sanssouci og Møllen i Brede. Nu er Jansen dansk Konsul og Vinhandler i Cette. Thers giftede sig lang Tid senere med en gammel, rig Skibskaptains Enke i Nabolaget. Hun havde foresat sig at traktere sin Mand, som hun kaldte »min Dreng« med varm Mad tre Gange om Dagen, og Følgen af disse Nydelser blev, at min gamle Ven blev syg og døde for omtrent 15 Aar siden.

Min Tantes to Tjenestepiger, som vare graaned i Tjenesten, havde samme Ret som Pernille hos Holberg til at blande sig i enhver Samtale. Stuepigen Grethe, en lille og fyldig Person, som bar Bornholmerindernes Nationaldragt, viste sig i Dagligstuen med en Støveklud i Haanden for at støve Møblerne af, hver Gang hun antog, at man havde nogle Nyheder at bringe. Saa glemte hun sit Arbejde, stillede sig med Hænderne i Siden foran den Skyldige og lod ham høre sin Mening, idet hun paatog sig en meget vigtig Mine. Det var netop en Tid, der var meget rig paa Begivenheder, nemlig Napoleons sidste Aar. Den Gang var ligesom nu til Dags de Danskes og Tyskes Mening diametralt modsatte. Saalænge de tyske Stater var afhængig af Napoleon, følte Holstenerne sig bedre stillede ved at betragtes som Danske, der vare Napoleons Forbundsfæller, særlig efter at Englænderne havde behandlet os saa skammeligt i Aaret 1807; men næppe begyndte hans Lykke at vakle, før de skiftede Mening. Dette gav Lejlighed til mange Rivninger, selv i de mest forsonlige Familier — og til disse hørte min ikke.

Min Bedstefader, som drev Forretning i Kompagni med min Onkel Kellermann og som daglig kom paa hans Kontor, var ligesom hans yngste Søn Carl²⁾ og hans Datter Fru Kellermann ivrige Tilhængere af Napoleon, medens Kellermann og hans Bogholder Thers hældede til det modsatte Parti. Undertiden blev Samtalen ved Bordet, naar den drejede sig om Politik, saa varm, at en eller anden af Bordfællerne i Vrede skød sin Tallerken tilbage og ikke vilde spise mere. Tilsidst blev man enig om ikke at tale om Politik under Middagsmaaltidet.

¹⁾ Jens Martin Jansen, † 1890 som fhv. Konsul og Vinhandler i Cette.

²⁾ Politiretssassessor, Kaptajn Johan Carl Buntzen, f. 13. Febr. 1790, † 30. Maj 1821 paa St. Croix.

Paa Kellermanns Kontor var ansat en ung Mand fra Flensborg ved Navn Stuhr. En Dag, da min Onkel Carl var paa Kontoret, blev han saa opbragt over Stuhrs antibonapartistiske Ytringer, at han tog sin Hat og gik, idet han gav ham en Ørefigen, hvilket denne modtog uden at gøre Gengæld.

To Værelser paa første Sal vare beboede af Besidderen af et Stamhus paa Fyn, Grev Rantzau¹⁾, da Kaptain, senere Kommandeur for Livgarden til Hest. Han udmærkede sig kun ved sin Paaholdenhed og ved at man i Almindelighed kun saa ham en Gang om Dagen, naar han gik igennem Gaarden og tilbage igen i lang rød Militærfrakke, med pudret Hoved og Tøfler og Pibe i Munden! Saa blev jeg i Vinduet for at se en komisk Scene, der meget ofte gentog sig. I Gaarden var der en stor tyrkisk Andrik, som i Almindelighed var meget stilfærdig, men naar dens Ægtehalvdel laa paa Æg, meget krigersk. I disse Raseperioder angreb den Menneskene uden Hensyn til Stand og Alder ved at flyve hen og hænge sig fast i Nakken og slaa dem med sine lange og kraftige Vinger, hvilket næsten havde samme Virkning, som naar de bleve pryglede med en Stok. Den blev sikkert irriteret ved at se Grevens røde Frakke, thi den fløj til stor Moro for mig altid hen og gav ham den sædvanlige Bastonade, hvis han ikke skyndte sig at tage Flugten, efterladende sine Tøfler paa Slagmarken.

Paa anden Sal boede Lægen Guldbland²⁾ ved Siden af min Moder og mig. Han holdt mere af at spille Violin end af at være Læge og oplivede ved sine almindelig bekendte Tanke-spring og ved sit gode Humør ofte det daglige, temmelig trivielle Liv i vor Familie. Han hadede Ensomhed og befalede sin Tjener, som bragte ham hans Middagsmad, at sætte sig ved Siden af ham for at spise med ham. Han havde en Søster med en temmelig hidsig Karakter. Da Guldbland vilde give hende en Lære, fik han en Aften, da hun ventede Vognen for at tage paa Bal, Kusken til at overlade ham sin Plads og sit Livré. Uden at Søsteren genkendte ham, hjalp han hende med at stige op i Vognen, medens hun brugte Mund, fordi han var kommen saa sent, og sagde ham Gaden og Huset, hvorhen han skulde køre. Han kørte nu paa Kryds og tværs gennem Gaderne og naaede endelig ad Omveje til den angivne Gade. Ballet var allerede begyndt og Musikken spillede, men til stor Overraskelse for den i Vognen indlukkede Dame kørte Vognen forbi Huset, hvor Ballet var,

¹⁾ Kmhr., Oberst Carl Frederik Greve Rantzau til Frederikslund, Søholm og Brahesholm, f. 1778, † 2. April 1851.

²⁾ Etatsraad, Stiftsfysikus i Odense Christian Anker Vilhelm Guldbland, f. 1780, † 15. Okt. 1847.

gjorde paa ny en stor Omvej, og kørte saa endnu nogle Gange forbi Huset. De Forbipasserende saa forbavsede Damen aabne Vinduet, stikke Hovedet ud og med høj Røst skænde paa Kusken, som syntes døv som en Krukke. Hendes Overraskelse var stor, da hun, da Kusken tilsidst standsede foran Huset og skoggerleende aabnede Vogn døren, opdagede, at det var Broderen.

Guldbrand, som senere blev ansat som Distriktslæge i Maribo, spillede en Dag paa Violin, da en Bonde traadte ind og begyndte paa en lang Udvikling om sin vattersotige Kones Sygdom. Da han ikke vilde opsætte det begyndte Musikstykke, og kun vilde se saa hurtig som muligt at blive fri for Bondens Vrøvl, stillede han sig foran ham, og idet han spillede rigtig forte, gentog han flere Gange syngende: »Mod Vattersot findes intet Lægemiddel«, indtil den forbavsede og vrede Bonde gik sin Vej.

Denne originelle Læge tilsaa mig under en temmelig haardnakket Koldfeber, som jeg blev angrebet af, da jeg var 7 Aar. Jeg husker endnu, hvorledes han under sine Besøg foretrak at spille Fjerboldt, og jeg glemmer aldrig hans tvivlraadige Udtryk, da Feberen, trods de Lægemidler, han lige havde foreskrevet, steg igen.

Om Sommeren opholdt min Moder sig hos sin Familie i Korsør og i denne Bys Omegn, medens jeg maatte blive i København for at gaa i Skole, og jeg boede da hos min Bedstefader i Store Kongensgade 51. Det var en stor Forandring for mig, som hidtil havde nydt en ubegrænset Frihed i min Onkels Hus. I mine Fritimer var jeg stadig under min Bedstefaders og hans Families strænge Opsigt. Her var aldrig Tale om Fornøjelser, som passe for Barndommen, tværtimod var jeg til Stadighed Genstand for Reprimander, og lidt efter lidt blev jeg saa overbevist om mine Slægtnings Ufejlbarlighed og Alvidenhed, at jeg endte med at indbilde mig, at de kendte mine skjulteste Tanker, og at jeg maatte beflitte mig paa ikke at lade andre Tanker opstaa hos mig end dem, der var hævede over deres Dadel. Min Tante Stine¹⁾, som var en meget belæst Dame og Genstand for min dybeste Respekt, gennemgik mine Latinlektier med mig, men hun viste ikke synderlig Taalmodighed ved dette Arbejde, thi hun fortalte mig gentagende Gange, hvorledes hun selv, min Fader

¹⁾ Anne Christine Buntzen, f. 5. Juni 1778, † 25. Okt. 1859. P. Hjort skriver om hende (Udv. Breve, 2. Saml., S. 436—41): Denne saa aandrige Dame holdt jeg for den genialeste danske Kvinde, jeg har haft den Ære at være kendt med. . . . Hendes dybsindige Aand fandt i mange Aar Næring ved Studium og Grublen over Livets Opgave, som hendes Hjertes Glød Kølning ved Sang og Klaverspil, hvilket hun med sjælden Smag og Færdighed udøvede.

og min Onkel Carl i min Alder — jeg var den Gang 8—10 Aar gl. — vare langt videre, hvilket voldte mig megen Sorg.

Jeg var kun 6 Aar gl., da jeg blev sat i Hr. Eberhards¹⁾ Skole i Vingaardsstræde. Han var gammel, lam i højre Side, og en rigtig Skoletyrant. — Han pryglede og skrev udmærket med venstre Haand. Han har den Fortjeneste af min Opdragelse at have givet mig de første Stokkeprygl, som, da jeg havde korte Ærmer, flaaede Huden af min Arm. Han døde Aaret efter, og Stokkens Herredømme vandrede over i Hr. Reistrups Hænder; men da Skolen kom i Vanry — jeg husker ikke af hvad Grund — , blev jeg sat i Hr. Køpkes²⁾ Skole i Dronningens Tværgade; denne gjorde stort Staahej af mine Evner, og hævdede at man maatte lade mig studere. Imidlertid tror jeg, at hans gode Mening snarere kom deraf, at han lettere kunde sætte sig i Respekt hos mig, som medbragte til Skolen en bedre Opdragelse fra Hjemmet end de andre Elever. Han var en god Mand, men havde en hidsig Karakter, og ligesom Kusken paa sit Kuskesæde aldrig slipper Pisken, havde han uafbrudt Stokken i Haanden og betjente sig stadig af den. Hvad Eleverne angaar, var det aldeles ikke en Skam at blive pryglet, det var tværtimod en Ære at lide en Tugtelse uden at klage, og jeg var mindre anset, fordi jeg kun sjældent blev slaaet, og fordi jeg ikke var blandt dem, der plejede at slaas paa Næver; thi Skolen blev drevet efter spartansk Mønster. En Dag morede Skolebestyreren sig med i Stedet for at undervise at fortælle os om Mestertyven Jean Michel, og om den Behændighed, hvormed han undgik de Bestjaalnes og Politiets Efterstræbelser. Den følgende Dag blev min Sidekammerat i Geografitimen sat i stor Forlegenhed ved et Spørgsmaal om, hvorved Augsburg var berømt, og sparkede mig, for at jeg skulde hviske ham det. I Stedet for at hviske det, jeg vidste om den Augsburger Konfession, sagde jeg til ham: »Det er der, hvor Jean Michel er født«, og til min store Skræk gentog han disse Ord for Læreren. Denne mente ikke destomindre, at der her ingen Grund var til som sædvanlig at tildele en Revselse, men fortalte til min Glæde Historien til en anden af Skolens Lærere, som et Bevis paa et ni Aars Barns store Aandsoverlegenhed. — En anden Gang deltog jeg i et andet Skælsstykke, som Læreren selv gav Anledning til. Denne var hensunken i dybe Drømmerier, hvilket ofte var Tilfældet, og i det han stirrede op i Luften, holdt han Stokken i den Haand, som hvilede paa Bordet. Saa trak vi Skole drenge Stokken ganske sagte ud af Haanden skjulte den og

1) Institutsbestyrer Salomon Christian Eberhardt, f. 1758 † 19. Febr. 1843.

2) Institutbestyrer Peder Købke, f. 1769 † 25. Septbr. 1846.

satte en Blyant i Stedet, derpaa gjorde vi en saa forfærdelig Larm, at han blev revet ud af sine Drømmerier. Han løftede Haanden for at slaa os, men blev selv slagen ved at se sit Scepters Forvandling og vore leende Ansigter og var godmodig nok til at more sig over vort Skælmsstykke og selv at le med. Denne Maade at haandhæve Disciplinen paa faldt meget i min Smag. Dog havde jeg ogsaa mine slemme Timer. Hr. Proft¹⁾ var vor Lærer i Tysk. Han hørte til Københavns Løver og blev senere temmelig bekendt dels ved sine Theaterkritiker i et Underholdningsblad, for hvilket han var Redaktør, dels ved en Karikatur, som man offentliggjorde af ham med Inskriptionen: »risum teneatis amici«, dels endelig ved den triste Skæbne, der ramte ham, da han blev overbevist om og straffet for at have stjaalet en Bog hos en Boghandler. Denne Sproglærer pinte os med den tyske Grammatik, som vi maatte lære uden at forstaa et Ord deraf. Da jeg en Dag ikke kunde svare paa Spørgsmaalet, hvad Fortid i Infinitiv af Verbet »ich bin« hed, gav han mig Mdlg. i Karakter. Aldrig havde jeg følt en saa stor Sorg. Grædende løb jeg til min gode Beskytter Købcke. Jeg forklarede ham min Frygt for min strænge Bedstefader, og Hr. K. gik i Forbøn for mig hos Hr. Proft, der i sin Iver forandrede Karakteren til Mg., men da han ikke slettede den anden Karakter ud, men kun satte en Streg derover, raadede Hr. K. mig til at gøre den ulæselig, hvad jeg gjorde paa en saa ubehændig Maade, at min Bedstefader paastod, at jeg havde forfalsket min Karakterbog, og jeg var i lang Tid i Unaade som et daarligt Subjekt.

Det var ogsaa en stor Sorg for mig, at jeg til Duksepladsen i Skolen tilsidst fik en Rival, en af mine Kammerater ved Navn Grüne²⁾. Det var en begavet og livlig Dreng, men der var ingen Udsigt til at han vilde faa Anvendelse for sine Evner; thi han kom i Lære hos en almindelig Haandværker, hvilket jo ofte dræber de aandelige Anlæg. Han har dog senere forstaaet ved sin Begavelse at bane sig Vej og har naaet en anset Stilling som Redaktør for »Københavns Kurer«. For ikke længe siden fornyede vi vort Bekendtskab i »Athenæum«, og han fortalte mig da, at baade i København og i Udlandet havde hans Stilling som Drejersvend givet ham Lejlighed til at tænke over Borgerens og navnlig Arbejderens daarlige Stilling, og at det var herigennem, at han var bleven ført ind paa Journalistikens tornefulde Vej. Senere har han aldrig nærmet sig mig; han ser i mig vel et Medlem af det Bureaukrati, som det er hans Opgave at bekæmpe

¹⁾ Henrik Christian Gottlieb Proft, Medredaktør af „Dagen“, f. 1795, † 19. Juli 1828.

²⁾ Journalist Johan Peter Martin Grüne, f. 1806, † 19. Febr. 1878.

og oven i Købet et Medlem af en Domstol, der har den ubehagelige Pligt at sætte en Skranke for Pressens Udskejelser.

Snart var der ikke mere for mig at lære i Hr. K's Skole. Det var naturligt, at jeg mente om mig selv, at jeg havde lært usædvanlig meget, og min Forfængelighed led derfor et følelig Knæk, da jeg kom i Borgerdydskolen — og blev sat i laveste Klasse. I denne »akademiske Planteskole« tilbragte jeg mit Liv fra 1816 til 1824. Skolen var et sandt Tvangshus for 200—300 Elever, med Hensyn til Arbejde strængere og til Disciplin ligesaa stræng som vore Tvangsarbejdsanstalter. Alt var lagt an paa i en saa lang Skoletid som muligt at belemre de unge Menneskers mere eller mindre lærvillige Hoveder med en Masse Kundskaber, man skænkede aldeles ikke de fysiske Kræfters Udvikling nogen Tanke og arbejdede ikke paa at gøre Legemet skikket til at udholde Overmaalet af de aandelige Anstrængelser. Tænk blot et ungt livligt Menneske, der hver Dag sidder paa en Skolebænk af respektabel Haardhed, bøjet over Bogen fra Kl. 9 om Morgen til 7 om Aftenen med en Afbrydelse af blot 2 Timers Middag. Hver Time blev en ny Videnskab doceret af en ny Lærer, som bragte nye Kræfter med og forlangte, at 20 Disciple — dette Tal bestod Klasserne af — skulde følge Traaden i hans Tanker og Udvikling med nogenlunde samme Opmærksomhed, noget man næppe kan forlange af den modne Mand. Hertil kom at Pædagogikken paa den Tid stod langt tilbage for Nutidens, at Lærebøgerne var meget vanskeligere at lære end dem, man benytter nu til Dags, og at man om Aftenen bragte en Bunke Lektier med hjem, der skulde læses udenad. og Opgaver, som skulde være færdige, inden man igen gik i Skole; en Dreng var paa denne Maade, særlig i de sidste Skoleaar, optaget en god Del af Natten.

De mest udmærkede unge Videnskabsmænd blev antagne som Lærer. Der var utvivlsomt blandt dem Mænd baade med Karakter og med dyb Følelse for Ungdommens Sorger og Glæder, men deres Undervisningstid var for begrænset og Elevernes Antal for stort til, at de kunde beskæftige sig med hver enkelt og vinde hans Tillid og Hengivenhed. Eleverne og Lærerne stode altid fremmede overfor hinanden. Andre Lærere var uøvede Pedanter, hvis største Fortjeneste var, at deres ubehændige Manerer og Maade at tale paa var Elevernes Hovedmorskab i deres ensformige Liv. Men vé det Barn, som ikke paa samme Tid opøvede sig i at skjule sine Tanker, men som med ægte Følelse for det latterlige forraadte den Virkning, som Lærerens Pedanteri udøvede paa ham. Han fandt i denne en Tyran, som uden Medlidenhed forfulgte ham og bagvaskede ham hos Skolens Inspektør. Jeg er overbevist om, at mangan Elev har mistet Modet ved denne

Forfølgelse, forladt Skolen og er gaaet tabt for den hæderfulde Vej, han var bestemt til fra Begyndelsen. Trods dette forøgedes Elevernes Antal stadig, og Skolen var berømt som Hovedstadens bedste, fordi de Studenter, som udgik derfra, udmærkede sig ved deres betydelige Kundskaber. Skolens Inspektør, Professor Nielsen¹⁾, var af alle de Originaler, jeg har kendt, en af de mærkeligste. Han havde modtaget Skolen i en elendig Tilstand. Hans Forgænger Møller²⁾ var Børsspekulant og beskæftigede sig i Krigens Tid mere med Kaperbreve end med Skolegerningen; der var saa ringe Disciplin, at Eleverne tvang Lærerne, som ikke vare efter deres Smag, til at indgive deres Børgering om Afsked, og Forældrene til det lille Antal Elever, der endnu var tilbage, vilde ogsaa lade disse forlade Skolen, da Nielsen, som var traadt i Spidsen for Anstalten, opfordrede Forældrene til at lade deres Børn blive endnu nogen Tid. Takket være sin ubøjelige Karakter sejrede han over Oprørerne, og ved sit administrative Talent og sin utrættelige Iver lykkedes det ham, inden der var gaaet lang Tid, at hævde Skolens Traditioner. Nielsen var en jysk Bondedreng, og man fortalte, at han havde været Tjener hos Amtmand Sporon³⁾, som opdagede hans Evner og hjalp ham til at studere. Han var næppe 50 Aar, da jeg kom ind i Skolen, var ret svær og vraltede hurtigt afsted som en And. Han havde et bredt Ansigt og slakkende Øjne; naar han med stræng Mine og rynket Pande fæstede dem paa en Elev, som havde begaaet en Fejl, fik han ham til at skælve, før han havde sagt et Ord. Det blev meget værre, naar han efter et Øjebliks Tavshed begyndte at tale, staaende med Hænderne i Siden og vuggende sig fra den ene Side til den anden. Som Følge af den stadige Undervisning havde hans sagte Stemme antaget en haard Klang og han talte stødvis, hvilket karakteriserede baade hans Tale paa Katederet og i det daglige Liv. Han gentog de første Stavelser og blandede disse Gentagelser med underlige Lyde omtrent som »sinne! sinne! sinne!« medens hans stirrende Blik forraadte en Distraktion, som om han imidlertid vilde overveje det, han skulde sige eller gøre. Naar han havde stillet sig saaledes op foran en Elev, som han vilde give en Reprimande, begyndte han sin Tale med en Stemme, der lignede en sig nærmende Torden, indtil Uvejret brød løs over Delinkventen i en

¹⁾ Professor Michael Nielsen, f. 8. Decbr. 1776, † 11. Febr. 1846. Efteraar 1810—Foraar 1844 Bestyrer af Borgerdydskolen i Kbhvn.

²⁾ Bertel Christian Ludvig Møller, f. 26. Okt. 1776, † 13. Nov. 1828. 5. Decbr. 1806 til Efteraaret 1810 Bestyrer af Borgerdydskolen i Kbhvn.

³⁾ Amtmand over Koldinghus Amt Benjamin Georg Sporon, f. 3. Juni 1741, † 23. Marts 1796.

Byge Ord, under hvilken den tordnende Jupiter ofte ramte ham i Hovedet med sit Lyn i Form af en Bog eller en tyk Haand, alt eftersom Afstanden var stor eller lille.

Men det højtideligste Øjeblik var uimodsigeligt det, naar vor Hersker Onsdag Eftermiddag sad ved et langt Bord for at bedømme de Synder, der vare begaaede den foregaaende Uge, og diktere Straffene derfor; disse bestod i et vist Antal Stokkeslag, som uddeltes med Niensens egen Haand, eller i at den skyldige sad over, hvilket paa en vis Maade var at sætte Delinkventen i Krumjærn, thi han skulde sidde med Hænderne fast paa Knæerne og Hovedet nede paa Brystet, og var saaledes tvunget til fuldstændig Lediggang. Synderne bestod sædvanligvis i de i Timerne givne daarlige Karakterer, der dog som oftest ikke afgav nogensomhelst Maalestok for Elevernes Flid. Nielsen selv uddelte dem ofte efter sine Luner eller i Henhold til Graden af den Yndest, hvori de forskellige Elever stod hos ham, og nogle Lærere gjorde paa samme Maade. De havde ligesaa godt som Fyrsterne deres Yndlinge, og den Elev, som var i den lykkelige Kasus, undgik Reprimander, medens den, som var falden i Unaade, intet kunde gøre tilpas. Elevernes senere Liv, har ikke vist, at den Forskel, der saaledes blev gjort i Skolen, var berettiget, thi mangan Favorit blev aldrig til noget; som et Exempel kan Bartholin¹⁾ nævnes. Nielsen fik ham gjort til sin Efterfølger, men han var for en halv Snes Aar siden nødt til at flygte til Udlandet efter at have gjort sig skyldig i Lovovertrædelser. Andre, som vare i Unaade hos Nielsen, ere blevne en Pryd for den Stand, som de have helliget sig, blandt andre den kloge Matematiker, Professor B.; han var som Skoledreng Genstand for en saadan Forfølgelse, at selv naar han kunde sin Lektie paa sine Fingre, kunde han, naar han af Vanvare gjorde den mindste Fejl, være sikker paa en temmelig stræng Irettesættelse. Følgerne af denne Opdragelsesmaade var imidlertid, at Størstedelen af Eleverne fra Skolen medbragte det mest brændende Had mod enhver Slags Uretfærdighed, saa flere af dem siden have taget en væsentlig Del i de politiske Kampe for at erhverve Garantier imod de offentlige Misbrug; Iver og Punktlighed i deres Virksomhed er bleven til deres anden Natur, og de lod sig ikke let ved nogen Hindring bringe til at opgive et Maal, de havde sat sig. Men det Indtryk, Nielsen gjorde paa os, holdt sig saa stærkt, at mine Skolekammerater ligesom jeg selv ofte senere hen i Livet drømte at vi vare i Skole og i Angst vaandede os ved ikke at kunne

¹⁾ Johan Christian Bartholin, f. 28. Jan. 1816, † 2. Juni 1884. 1844—1846 Bestyrer af Borgerdydskolen.

huske et Ord af vor Lektie og bleve overraskede ved at kunne tilfredsstillende Nielsen med Svar, givne hen i Vejret.

3 eller 4 Uger i den stærkeste Sommervarme havde Skolen Ferie. Jeg tilbragte den med min Moder hos hendes Familie; i de første Aar hos hendes Stedfader, Købmand Berg¹⁾, i Korsør, og dernæst, efter at min Bedstemoder var død, hos hendes Søster, der var gift med Kaptain Eggers, Ejeren af Herregaarden Dyrehovedgaard (nu Taarnborg) nær ved Korsør Bugt. Hvilken Adspredelse var det ikke for et livligt Barn, der var vant til Skolens strænge Disciplin! Jeg syntes, at Livet for mig indskrænkede sig til disse faa Uger, og at den øvrige Del af Aaret var et nødvendigt Onde, som jeg maatte underkaste mig for at naa til mine brændende Ønskers Maal — den næste Ferie. Jeg var som Døgnfluen, der efter en lang Puppertilværelse, i faa Øjeblikke, fri for Baand, boltrer sig i Luften for snart at synke død til Jorden, hvorfra den er fløjet op. Efter i lang Tid at have indaandet Hovedstadens slette Luft var det en ubeskrivelig Glæde for mig, som næsten aldrig kom op paa en Vogn, at køre igennem Sjællands smukke Egne, at gøre Holdt ved Roskildes ærværdige Domkirke og i Skovene, som omgive Kroerne ved Osted og Krebshuset, og at køre til den anden Ende af Sjælland, hvor jeg i det fjærne øjnede Korsør Kirke, der ovenpaa havde en Telegrafstation i Stedet for Klokketaarn. Beviset for, at den Henrykkelse, jeg følte ved at se disse herlige Ting, bundede i mine egne Følelser og ikke blot i Egnenes Skønhed, det er, at de maleriske Egne ikke mere havde den Tilløkkelse for mig, da jeg betragtede dem paa Tilbagereisen fra Korsør til København, naar jeg skulde begynde paa Skolen igen. Naar jeg senere, efter at være kommen hjem, sad og læste i mine Bøger for at lære mine Lektier, passerede lidt efter lidt Indtrykkene fra min Rejse Revy hen over Bladene og forvirrede mig i den Grad, at jeg havde svært ved at lære og huske Indholdet, men saa meget desto dybere gravede disse Billeder sig ind i min Erindring. Men hvad der fuldstændig undgik min Opmærksomhed var, at der i min Moders Familie var mange Hændelser, der vare egnede til alvorlige Betragtninger. Jeg aandede kun i Følelsen af alle de Kærlighedsbeviser, som jeg fik, og den ubegrænsede Frihed, som jeg nød.

I de første Aar efter vor Ankomst til Danmark tilbragte min Moder og jeg som sagt Sommeren i Korsør hos hendes Stedfader, Købmand Berg, som havde det største Handelshus i Byen. Der fandt jeg en vid Mark for mine Barnelege. Jeg var snart i Butikken og nød de lækre Sager, som den frembød en Overflod

¹⁾ Se Noten foran Side 132.

af, snart i den store Gaard, snart i Brænderiet, Kostalden, Hestestalden, Haverne, paa Markerne og i den store hollandske Mølle, som hørte til Ejendommen. Jeg morede mig mellem Husdyrene, mellem Høstkarlene og Møllersvendene paa en saadan Maade, at jeg, hvad disse Haandteringer angaar, var meget kyndigere end unge Københavnere i Almindelighed ere det.

Blandt de mærkværdige Hændelser fra denne Tid husker jeg at en Ugle, der ved højlys Dag var fløjet ind i Høsehøuset for at stjæle Høns og blev opdaget derinde og dræbt med Stenkast, og at en Trane havde slaaet sig ned i Baggaardens Kær for at tage de Fisk, der var deri, men særlig har Fugleskydningen præget sig fast i min Erindring. Tidlig om Morgenen den paagældende Dag drog Skytterne i Procession, bevæbnede med Bøsser og prydede med Broderskabsmærket, en Sølvfugl paa et grønt Baand, med Hornblæsere i Spidsen og en Mand, der paa en Bakke bar Fuglekongens store grønne Baand og Sølvgevinsten, som straaede i Solen, til Korsør Skov for at skyde til Fuglen, der sad paa Enden af en lang Stang. Om Eftermiddagen kørte deres Familier ud i Skoven, hvor man dansede. Jeg husker endnu min Utaalmodighed, da jeg ventede paa Vognen, som endelig skulde køre mig derud, og min Glæde over at komme derud, hvor man samlede i Seildugsbarakker — saakaldte Telte. Jeg fik Lov at danse med mellem de Voxne, flere af Mændene havde trukket deres Frakke af og dansede i Skjortærmer for at holde den stærke Varme ud, og da jeg vilde gøre det samme, kunde jeg ikke forstaa, hvorfor en af mine Slægtninge sagde, at det ikke var ganske passende.

Men hvad kunde lignedes ved min Glæde, da jeg selv fik et Selskab hjemme af Byens Drengene, som i min Bedstefaders Eng skød efter en Fugl med Bue og Pile. Et lykkeligt Skud gjorde mig til Fuglekonge og prydet med et grønt Baand blev jeg i Procession baaren hjem.

Næste Sommer var det store Hus med hele dets Glans et lukket Paradis for mig, min Bedstefader havde mistet en stor Del af sin Formue, han havde solgt den store Ejendom og var flyttet hen i et forfaldent og meget mindre Hus, hvor Mureren og Maleren vare beskæftiget med at sætte det i beboelig Stand, da jeg kom. Min gamle Bestemoder var bleven blind og havde trukket sig tilbage til et ensomt Værelse. Det var utvivlsomt en betydelig Forskel, men i min Alder finder man sig i enhver Forandring. Jeg morede mig uendelig ved at se Haandværkernes Arbejde og jeg beundrede især Byens Malers Fantasi, naar han dekorerede Tapetet over en Dør med fantastiske Arabesker, blandt hvilke to Sommerfugle bundne i Baand tiltrak sig min specielle Opmærksomhed.

Da jeg vilde efterligne hans Kunst paa Dueslaget, men ikke havde anden Farve end Rødkridt og Blæk, bar mine Klæder ofte Mærker af mine Malerier, og min Kunst paadrog mig derfor stadige Bebrejdelser af min Moder.

En Sommer senere var Sceneriet paany forandret. Min Bedstemoder var død, og min Moders Stedfader havde delt sin Formue med sine Børn, mellem hvem der ingen intim Forbindelse mere var. Min Moder og jeg opholdt os den Gang hos hendes Søster, der var gift med Kaptain Eggers¹⁾, Ejer af Herregaarden »Dyrehovedgaard«, der som nævnt laa paa den modsatte Side af Korsør Bugt, paa Skraaningen af en Høj, som dannede et udmærket Terræn for den store Have, der strakte sig ned til Bugtens Bred, hvor der var Baade til at gøre smaa Udflugter til forskellige henrivende Steder i Bugtens skovkransede Bredder. Der lærte jeg at skatte og beundre maleriske Egne og at tegne efter Naturen. Der lærte jeg ogsaa at interessere mig for Oldsager ved at se den uhyre Masse Sten, som de første Beboere havde ophobet for at danne snart en Begravelsesplads, snart en Domstol, snart et Alter, af hvilke der var flere her paa denne Egn. Min barnlige Fantasi blev især grebet ved Synet af en uhyre Sten, der befandt sig nær ved Indkørselen til Herregaarden i en Fordybning i Jorden. Sagnet gik, at fordum vare to Kæmper, af hvilke den ene boede paa Taarnholm, den anden i Korsør eller maaske i Nyborg, komne op at skændes; den ene af dem greb med sin kraftige Haand Stenen og kastede den mod sin Modstanders Hus, men den faldt i Stedet paa det ovenfor angivne Sted og borede sig ned i Jorden. Den anden kastede til Gengæld et uhyre Stykke Jord, som faldt midt i Korsør Bugt, hvor den dannede en stejl Høj. Paa den øverste Del af Stenen saa man spredt rundt omkring 5 Fordybninger af rund Form, som man sagde var Mærket af Kæmpens fem Fingre. Thiele har

¹⁾ Kaptain Niels Christian Eggers til Dyrehovedgaard og Taarnholm, † 19. Sept. 1842 paa Dyrehovedgaard, havde i sit Ægteskab (7. Aug. 1794 i Korsør) med Poulina Garb, døbt 2. April 1775 paa Holsteinborg, † 7. Juni 1820 paa Dyrehovedgaard, Børnene:

1) Sophie Marie Henriette Eggers, f. 8. Juli 1796 paa Dyrehovedgaard, † 14. Maj 1879 i København. Gift..... med Major Henrik Wessel Platou, f. 1788, † 5. Okt. 1861 i Kbhvn.

2) Christian Bjørn Eggers, døbt 1. Decbr. 1797 paa Dyrehovedgaard. Skal være gaaet som Organist til Norge.

3) Frantz Ludvig Eggers, f. 3. April 1799 paa Dyrehovedgaard; gik til Sverig.

4) Medea Laurentine Eggers, f. 28. April 1804 paa Dyrehovedgaard, † i Novbr. 1828 paa Dyrehovedgaard.

5) William Eggers, f..... var ved Faderens Død Forvalter paa Rønningesøgaard.

i sine Samlinger omtalt Sagnet. Den følgende Ejer af »Dyrehovedgaard«, Theil¹⁾, havde saa lidt Interesse herfor, at han har ladet Stenen kløve og lave Grænsesten deraf.

En Dag gjorde jeg med Familien og flere andre Venner en Seilads til Sprogø. Denne for Overfarten om Vinteren, naar Bæltet er tillagt, saa vigtige Ø, bestaar af to skæve Høje, paa den højeste af disse finder man Ruinerne af en Bygning, uden Tvivl en gammel Borg, hvorfra fordem en Viking har foretaget sine Røverier, og jeg gisnede, at det maatte være herfra, at Kæmpen havde kastet den store Sten, hvorom jeg har fortalt. I Thieles Samlinger af populære Sagn finder man ogsaa Enkeltheder, der fortæller os, at Hellig Anders, Stifteren af Antvorskov Kloster ved Slagelse, modtog i Gave af Kongen saa meget Jord, som han kunde ride om paa et natgammelt Føl. Vi lære ligeledes, at den hellige Mand satte sig op at trave paa sit lille iltre Dyr og først standsede, da han havde redet om alle Byen Slagelses store Marker, og at han satte et Kors i Jorden dér, hvor han endte Ridtet. Hver Gang jeg fik Lov at ride til Slagelse, undlod jeg aldrig med megen Ærbødighed at betragte et Kors eller sort Mærke, der stod paa Marken og som man paastod, at Nutidens Mennesker ikke turde tage bort, for at ikke en saa ugudelig Handling skulde trække Pesten til Egnen.

Da min yngste Kusine Medea og jeg en Dag løb sammen paa de store Marker ved Gaarden og Bugten, standsede vi ved en Række store Sten, som med ringe Afstand mellem hinanden gik ned til Strandbredden. Fordum havde Bredden her sikkert tjent til Udskibningssted for en Viking, jeg tænkte mig, at der tidligere havde været meget mere Vand i Bugten end nu tildags, fordi alle Stenene indtil en Linie, som var omtrent en halv Alen over daglig Vande, vare af en mørkere Farve end den højere liggende Del og næsten helt sorte; hvis jeg den Gang havde kunnet lidt Geologi, havde jeg utvivlsomt heri fundet et Bevis paa den Kendsgerning, at vort Lands Jordbund efterhaanden hæver sig. Den sammenhængende Række Sten indbød os til at forsøge hvor langt vi kunde naa ud i Bugten ved at springe fra den ene til den anden, det lykkedes os udmærket, og vi naaede frem til et lille tørt Sted, bedækket med Græs og beskyttet af Havet. Vor Fantasi førte os pludseligt hen paa Robinsons Ø, vi tog Øen højtidelig i Besiddelse som vor Ejendom, gav den Navnet »Banø« og bragte som et Bevis paa Øens blomstrende Tilstand, nogle Sivblomster med hjem derfra.

¹⁾ Købmand Chr. Theill, f. 1783, † 11. Marts 1824.

Da Ferien var forbi, tænkte jeg i København hele Tiden paa min elskede Ø, som nødvendigvis straks ved min Tilbagekomst det følgende Aar maatte opdyrkes og sættes i Forsvarsstand med Batterier og Kanoner. I mine Fritimer lavede jeg Huse, som kunde tages fra hinanden og skjules i en Grav, jeg lavede Flag, lavede Kanoner og en Blyplade, der bar en latinsk Inskription, som skulde graves ned i Øens Skød, og hvis den en Dag efter Aarhundreders Forløb skulde blive gennemsøgt, skulde berette Efterverdenen, hvem der havde været Øens første Herskere. Endelig kom Befrielsens Dag, og med alle de kostbare Genstande kom jeg til »Dyrehovedgaard«, hvor jeg udkrammede dem foran min Kusine, som jeg opfordrede til hurtigst mulig af hjælpe mig med at stille dem op paa Øen; men min Kusine, som var et Aar ældre end jeg, og som var i den begyndende Bachfisch-Alder, betragtede dem med megen Kulde og forsikrede mig til min store Ærgrelse, at da hun allerede tog Del i alle Omegnens Baller og Selskaber, fandt hun det ikke passende at være med til disse Barnagtigheder; jeg blev altsaa nødt til at begive mig alene over til Øen. I flere Dage kunde jeg ikke komme over paa den, da den var oversvømmet af Havet, og da jeg endelig begyndte at grave med en Spade for at nedlægge den kostbare Plade med Inskriptionen i Jorden, fyldtes Hullet med Vand, saa jeg ikke kunde beslutte mig til at drukne dens lysende Skrift; jeg kedede mig snart over at være Enehersker og Øens eneste Beboer, og jeg forlod Besiddelsen uden at tage Forholdsregler for at opbevare den interessante Plade for Efterverdenen. En anden Gang hengav jeg mig til ornitologiske Studier. Naturhistorielæreren Faber havde vist sine Disciple, hvorledes man udstopper Fugle, hvilket han selv gjorde med stor Dygtighed, saa jeg indbildte mig, at det var den letteste Sag af Verden. Da jeg var ankommen til »Dyrehovedgaard«, ytrede jeg et Ønske til min Onkel om at faa nogle Fugle for at udstoppe dem, og min Onkel, som interesserede sig for mit Forehavende, og som var en utrættelig Jæger, skred øjeblikkelig til Værket og bragte et stort Antal tildels temmelig store dræbte Fugle hjem, men før jeg kunde faa de nødvendige Redskaber, og før jeg havde endt det første Forsøg, vare alle Fuglene ødelagte af den Varme, som det den Gang var, og jeg opgav snart dette væmmelige Arbejde. Endelig vilde jeg lave en Tegning af Herregaarden med dens talrige Udbygninger og Haver, jeg valgte mit Udsigtspunkt paa Højen af en Nabomark, hvor jeg opstillede et Telt for at beskytte mig imod Solens brændende Straaler. Hver Morgen fandt jeg mit Telt væltet af Køerne, jeg maatte saa begynde med at stille det op paany, ved dette Arbejde var den bedste Del af Dagen tabt, og førend jeg havde endt Halvdelen af Tegningen, var Ferien til Ende.

Ferien varede kun 3 Uger, og da jeg som sagt havde store Forehavender for, var det meget vigtigt for mig af Hensyn til det, jeg vilde udføre i dette Tidsrum, at forlade København uden Ophold og at vende saa sent som muligt tilbage, jeg maatte altsaa tage til Takke med den første Vogn, jeg mødte, men som oftest skuffede den mig med Hensyn til Befordringshurtigheden.

Dagen efter at være bleven færdig med Examinen, som gik lige forud for Ferien, skyndte jeg mig at undersøge Gæstgiverstederne paa Vestergade for at finde en Vogn; jeg havde det Held at møde en Vognmand fra Korsør, som hed Peder Svendborg, og som tilbød mig en Plads for 4 Daler, en Sum, som var meget stor i Betragtning af min Alder og hans Vogns Karakter, men jeg fandt Summen meget rimelig, naar bare han uopholdelig bragte mig til mine Ønskers Maal. Jeg vendte hurtigt tilbage til min Tante, som fra Foraaret, da min Moder var rejst paa Landet, havde været mig i Moders Sted; hun fyldte min Botanisérkasse med Smørrebrød, forsynede mig med en Flaske Limonade og hjalp mig med at pakke min Vadsæk, der blandt andet indeholdt en Vest og et Par Bukser af græsgrønt Bombasin, til hvilket Klædningsstykke jeg nærrede et hemmeligt Nag af følgende Grund:

Den første Gang jeg iført denne straalende Dragt kom ind i Skolegaarden, hvor de 250 Elever vare samlede, fik et genialt Hoved den Idé at raabe: »Se Hornfisken med de grønne Ben« som kommer dér. Øjeblikkelig genlød hele Gaarden af lutter Raab: »Se Hornfisken, se Hornfisken!« Jeg vilde skjule mig, men forgæves, fra hvert Vindu, hver Væg, hver Krog hævede Raabet: »Hornfisk, Hornfisk« imod mig, — et Øgenavn, som Kammeraterne siden gav mig, og som de gentog særlig ofte, da de saa, hvormeget det drillede mig. Jeg vilde altsaa hellere have ladet Klædningsstykket blive i København end vise mig som Hornfisk paa Landet, thi jeg indbildte mig, at det var umuligt, naar nogen saa mig udmejet paa den Maade, at de ikke skulde falde paa at kalde mig »Hornfisk«. Men jeg havde faaet Dragten af min Tante, som paastod, at den passede mig rigtig godt, og hvad Øgenavnet angik, da var det en ren Barnagtighed. Jeg blev altsaa nødt til at tage den med.

Den følgende Dag gik jeg tidlig om Morgenen til Gæstgivergaarden med Vadsækken og Flasken under Armen og Botanisérkassen paa Ryggen for at begive mig paa Rejsen, men Vognmanden var ikke saa præcis som jeg. — Det var en lille tyk Mand med et fedladent Ansigt og et Omfang, der hverken tillod ham nogen hurtig Bevægelse eller at lægge Armene over Kors, naar han vraltede afsted som en And. Paa mine gentagne Spørgsmaal naar han skulde afsted, gav han snart en anden Grund, som hindrede ham i at læsse Vognen og begive sig paa Vej. Paa denne Maade

gik Dagen og ligeledes den følgende, og til min Tanets store Overraskelse kom jeg om Aftenen hjem, belæst som et Æsel, for at tilbringe Natten hjemme. Den tredje Morgen begav jeg mig pany til Gæstgiverstedet, hvor jeg begyndte at føle mig hjemme og morede mig ved i Gæstestuen at se Hr. Svendborg uophørlig spille »Trekort« med Opvarterne og Stamgæsterne og ved at høre de mig hidtil ukendte Udtryk, som de trakterede hinanden med. Jeg spiste mit Smørrebrød i dette Selskab; en Gang lykkedes det mig at redde min Flaske ud af en Opvarters Klør, der var i Færd med at tømme den i et Drag, men gav sig til at skænde, fordi den hverken indeholdt Brændevin eller Vin. — En Gang fandt Peter Svendborg mig alene i Gæstestuen. »Hør min lille Ven«, sagde han, idet han trak en Bunke Regninger paa Varer, som han havde haft i Kommission at købe for de Handlende i Korsør, op af Lommen; »gør mig den Tjeneste at forandre disse Tal, jeg véd, at De har lært at skrive godt i Skolen.« — Jeg var meget stolt over denne Tillid, og jeg satte mig til at foretage Forandringen saa godt, at de Handlende utvivlsomt aldeles ikke opdagede Falskneriet, hvorved de kom til at betale et Par Daler mere, end de skulde. Værtinden, som kom til, medens jeg var beskæftiget med at udføre dette Falskneri, roste min Færdighed. Hvad mig selv angaar, havde jeg den Gang ingen Forstand paa, at jeg derved blev meddelagtig i en Forbrydelse. Men senere, naar jeg virkede i mit Dommerembede, kom jeg, hver Gang jeg skulde straffe unge Forbrydere, til at tænke paa dette Eventyr; det blev en Paamindelse til mig om at skaane dem saa meget som muligt.

Endelig langt hen paa Trediedagens Eftermiddag havde min Vognmand endt Opstablingen af et Læs, saa højt som et Bjerg, som hans fire Heste begyndte at trække ud ad Vesterport. Det var en kvælende Hede, og skøndt jeg var ude af mig selv af Glæde over at være paa Vej ovenpaa Læsset, hvorfra jeg ved hvert ujævnt Sted var lige ved at falde ned paa Jorden, kunde jeg ikke overvinde den Døsigthed, der overvældede mig, særlig da Hestene begyndte at kravle op ad Frederiksberg Bakke. Forgæves formanede den gode Kusk mig til ikke at sove. Forgæves gjorde jeg selv Anstrængelser for at holde Øjnene aabne. Først vi vare komne ned ad Bakken, var jeg falden i dyb Søvn. Pludselig gjorde Vognen Holdt, og derved vaagnede jeg. Da saa jeg Manden løse et Reb fra Vognen og klavre op ved Siden af mig. »Jeg har lovet at bringe Dem uskadt til Korsør. Hvis De falder ned, saa knækker De Halsen, og jeg gaar Glip af min Betaling«. Med disse Ord og uden at vente paa min Indvilligelse gav han sig til at surre mig fast til Vognen, som om jeg var en Kalv. Jeg fandt mig uden Indvendinger deri og gav mig med saa meget desto større Sindsro Søvn i Vold. Ved

hvert Holdsted løste han mig, efter at have sørget for Hestene, og naar de paany vare forspændte, blev jeg igen bundet paa Vognen. Saaledes gik Resten af Dagen, hele Natten og hele den følgende Dag; det var i Skilpaddetempo, at de 14 Mil tilbagelagdes.

Forresten har den Søvn, som jeg faar naar jeg kører altid forekommet mig særdeles behagelig og jeg har den Dag i Dag naar jeg kører, især i Varme, ondt ved at lade være at falde i Søvn, i ethvert Tilfælde kan jeg sove, naarsomhelst jeg vil, og naar jeg saa fra Tid til anden vaagner, ser jeg mig som ved et Trylleslag hensat til et helt andet Sted end det, hvorpaa jeg befandt mig, før jeg sov ind og i en Afstand af maaske flere Mil derfra. Jeg har saa gennemløbet Rum og Tid uden at mærke det, ligesom Jordens Beboere gennemløbe Universet, men indbilde sig, at de blive paa samme Sted.

En Gang, da jeg var kommen op og bleven bundet fast paa Vognen og sad og nikkede smaasovende frem og tilbage med Hovedet, troede jeg, at jeg spadserede i Københavns Gader, og at jeg hørte en Kobbersmed slaa paa en tyk Kobberkedel, Vognen gjorde Holdt, jeg vaagnede, og til min Overtaskelse opdagede jeg, at Kobberkedlen var min Botaniskerkasse, og Lyden kom af, at den efter Tyngdeloven med Rømmem, som holdt den over Skulderen, var gleden ud over mit bøjede Hoved, var stødt mod det rullende Hjul og bleven liggende i Hjulspreet, saa Hjulet gik over den og knuste den med al dens Indhold af dejligt Smørrebrød: thi jeg havde kun spist en Del sammen med Peter Svendborg. Jeg maatte altsaa gribe til min Pung for at faa noget at leve af, og da jeg bildte mig ind, at Høflighed krævede, at jeg delte med min Kusk, trakterede jeg ham hele Tiden paa det bedste. En anden Gang paastod han, at Hestene ikke kunde trække mere, fordi de manglede Sko. Han standsede foran en Smedie, lod Hestene beslaa, og da han beklagede sig over, at han manglede Penge, gav jeg ham meget høfligt min Pung og følte mig meget smigret over, at han gjorde mig den Ære at betale Smeden med dens Indhold. Da vi endelig kom til Korsør, modtog han sin Betaling, ledsaget af mine hjerteligste Taksigelser, fordi han havde bragt mig til det forjættede Land.

Jeg var ikke heldigere, da jeg skulde vende tilbage til Byen. Jeg opsøgte en Mand ved Navn Sterregaard, som skulde begive sig dertil paa Feriens næstsidste Dag, og som indvilligede i at tage mig med uden at sige mig, i hvad Øjemed han gjorde Rejsen. Denne Gang fik jeg Plads ved Siden af Manden paa en tom Vogn. Men pludselig drejede han af fra Hovedlandevejen, kørte nogle Mil gennem en mig ukendt Egn og standsede ved en Bondegaard, hvor en Skare Bønder med Vogne belæssede med Faar samlede sig. Sterregaard, der var Faarepranger, havde sat disse Bønder

Stævne i denne Gaard, der ofte benyttedes som Mødested for Faarehandlerne, her handlede man med Glasset i Haanden og mærkede de købte Faar. Jeg blev paa Vognen ude i Gaarden, utaalmodig over denne Forsinkelse og tænkende paa de Følger, som min for sene Ankomst til København, efter at Skolegangen igen var begyndt, muligvis kunde faa. Gaarden var fuld af forspændte Vogne, og Bøndernes Heste begyndte at blive utaalmodige ved at holde med tomme Maver, thi deres Herrer skyndte sig ikke med at komme afsted, optagne som de vare af at drikke Brændevin inde i Huset. En Hest havde den Uforsømmethed at øve Selvtægt ved at bide en af Sterregaards Heste i Halsen. Jeg fandt, at det var for stærkt et Stykke og vant til stræng Disciplin tog jeg Pisken og gav den uhøflige Hest et haardt Slag over Ryggen. Den stejlede og kastede sig med Vognen efter sig ind imellem de andre Heste, som alle satte sig i Bevægelse og pludselig fo'r alle Vognene rundt i Gaarden. Nu kom alle Bønderne ud af Huset. En af dem havde set, at jeg var Ophavsmanden til alt dette Virvar. Han fortalte det til de andre, og hele Skaren styrtede hen imod mig med Trusler og Forbandelser, indtil de opdagede, at der ingen Ulykke var sket. Denne Hændelse foraarsagede imidlertid et almindeligt Opbrud, og vi begav os igen afsted men til min Overtalelse mærkede jeg, at Vognen ikke gik hurtigere, end at en Hjord Faar med en gaaende Vogter, der smældede hvert Øjeblik med Pisken, kunde følge os. Jeg vovede en Slags Protest, men jeg blev bragt til Tavshed ved Sterregaards Bemærkning, at hvis jeg ikke vilde blive paa Vognen, stod det mig frit for øjeblikkelig at staa af. Men jeg blev. Rejsen paa de 14 Mil tog tre Nætter og 4 Dage. Naar Vognen undertiden kørte i Forvejen, afventede den regelmæssigt Faarenes Ankomst ved næste Holdested, og da disse ikke kunde taale at jages afsted, bedede vi en stor Del af Dagen og Natten i Almindelighed i Bøndergaarde nærved Vejen. Om Natten benyttede min Kusk sig af Mørket til at snige sig ind paa Nabomarkerne og stjæle Kløver og Hvedeneg, — som tilsidst dannede et betydeligt Læs, paa denne Maade forsynede han sig med Foder til Rejsen og til sit Ophold i Hovedstaden.

Medens Sterregaard og hans Hyrde en tidlig Nattetime var optaget af at stjæle Foder, blev han et Sted hinsides Roskilde opdaget af en Haandværkssvend, som kom gaaende forbi. »Hvad gør I dér?« raabte han til Tyvene, og disse kunde i deres Forvirring intet fremføre for at skjule deres Tyveri. »I kan være vis paa, at jeg skal melde Eder til Roskilde Politi.« Saa begyndte Faareprangeren at bede, men Haandværkssvenden var ubønhørlig, indtil denne havde betalt ham 5 Dalere for at tie stille med det,

han havde set. Vi naaede uhindrede gennem Roskilde, og medens vi gjorde holdt ved en Kro nærved København, benyttede jeg mig af Tiden til at lukke min Vadsæk op, trække min græsgrønne Dragt ud og med en Kniv lave en stor Mængde Huller, for naar jeg kom til København at faa min Tante til at tro, at jeg havde revet den i Stykker paa Landet paa et Tornehegn, i det Haab at jeg, naar jeg var bleven fri for Dragten, ogsaa vilde blive fri for det Tilnavn, den havde skaffet mig. Da jeg endelig var kommen til København, blev jeg først skændt paa af min Tante paa Grund af den sønderrevne Dragt, og da jeg viste mig i Klassen nogle Dage efter Skoleaarets Begyndelse, blev jeg af mine Kammerater modtaget med Raabet: »Se, der kommer Hornfisken endelig« og af Hr. Nielsen med et Par Ørefigener og en Tordentale, fordi jeg var bleven forsinket.

Det, som især faar mig til at huske det aarlige Ophold paa Dyrehovedgaard, var det behagelige selskabelige Liv, man førte der. Alle i Omegnen og i Nabobyen Korsør, som ønskede at komme i Familien, bleve modtagne med Gæstfrihed, og mange fremragende kloge og begavede Rejsende besøgte Huset og bidrog til at forskønne det selskabelige Liv paa dette tiltrækkende Sted.

Særlig var Musikken, mere end noget andet, skattet i denne Kres. Den ældste Datter, Henriette spillede Klaver og sang. De to ældste Sønner, Christian og Ludvig, spillede Violin og flere andre Instrumenter. De vare ikke Virtuoser, men deres Musik havde paa mig Virkningen af en himmelsk Koncert, hvad enten de spillede i Dagligstuen, der havde en udmærket Resonans og vendte ud mod Haven, øverst oppe i den bakkerige Have eller i en Baad, som vuggede sig paa Bugtens Bølger, og jeg lærte der alle Melodierne af de Sange, som vare i Vælten, at kende.

Mine Fætttere vare nogle Aar ældre end jeg, og som lille Dreng saa jeg beundrende op til dem og ansaa dem for at være Indbegrebet af Aandrigheid, Talent og Vid, men efterhaanden som jeg blev større, kunde jeg ikke vedblive at være blind for deres svage Sider. Christian var begyndt at gaa i Skole i Herlufsholm, og Ludvig blev ansat paa et meget anset Handelskontor i Hovedstaden, men der var kun gaaet kort Tid, før de begge blev kede heraf, og Forældrene vare svage nok til at tillade dem at blive hjemme og at gaa op i alle de Nydelser, som det Liv, man fører paa en stor Landejendom, frembyder. Der beskæftigede de sig kun med at musicere, komponere Danse, arrangere Fornøjelsesture, Jagter og — efter Herremandens Forbillede i Holbergs: »Jeppe paa Bjærget« — gøre Nar af Bønderne. Saaledes husker jeg, at en Bondekone en varm Sommerdag bragte et Bud til Godsejeren, som

opholdt sig i Dagligstuen; hun bad da en af Sønnerne om lidt Øl til at slukke Tørsten i Stedet for selv at gaa ud i Køkkenet. Denne lod, som om han ikke havde andet end en flad Tallerken til at hælde Øllet paa ved Haanden, og gav hende denne. Konen blev, da hun førte den til Munden for at drikke deraf, overskyttet af Øllet, som løb ud paa begge Sider af Tallerkenen til stor Moro for de Tilstedeværende.

En anden Dag kørte mine Fætttere og jeg ud sammen; om Avlskarlen der var Kusk, vidste vi, at han havde den Vane, naar han kom kørende ind i Gaarden, at gøre en stor Runde og smelde med Pисken, naar han standsede foran Døren, for at melde sin Ankomst, og saaledes opfordre Herregaardens Beboere til at løbe til Vinduet. Da vi kom tilbage fra vor Køretur til Herregaarden, hvor et talrigt Selskab var samlet, bleve vi enige om at benytte os heraf, til at gøre Løjer med ham; før vi kom ind i Gaarden, sprang vi af Vognen, uden at han mærkede det, og i Afstand morede vi os guddommeligt over vor Kusks Forbavelse og Forvirring, da han gjorde Holdt foran Døren paa den omtalte Maade og, omgivet af Tilskuere, endelig opdagede, at han havde kørt med tom Vogn, og at vi havde holdt ham for Nar.

Ejeren, Hr. Eggers, var aldeles ikke rigt opdraget, skønt hans gerrige Fader, foruden Dyrehovedgaard, ejede Naboherregaarden Taarnholm med tilhørende Arvefæstegaarde, en Ejendom paa et Baronis Størrelse. Han havde ladet sin eneste Søn opdrage i Slagelse Latinskole og ved Københavns Universitet. Efter hans Død skiftede Sønnen med sine Søstre, han solgte Taarnholm og beholdt Dyrehovedgaard. Hans Drift af denne prægtige Ejendom var imidlertid alt andet end god. Overalt i Danmark gjorde Agerbruget hurtige Fremskridt, men store Tiliggender til denne Ejendom vedbleve at henligge urørte som fra Tidernes Morgen. Ejeren var en god, men lad Mand, han forstod ikke hvad han skyldte sin Stilling, og han havde ikke for Øje den uhyre Mængde hæderlige og for Bønderne fordelagtige Arbejde, som denne Ejendoms Bestyrelse aabnede ham Adgang til at udføre. Bagateller interesserede ham mere, og jeg har set ham flere Dage beskæftiget med at lave Støvlebørster, som man kunde købe bedre for $\frac{1}{2}$ Fr., og være meget urolig, da en af hans Venner for at drille ham, havde stjaalet dem. Han tilbragte sine lykkeligste Timer ved Middagsbordet, omgivet af sin Familie og sine talrige Venner, som pligtskyldigst ytrede deres Bifald, naar han fortalte dem sine Vittigheder og Anekdoter. Saaledes erindrer jeg, at have hørt ham fortælle om de pinlige Situationer, som hans Faders Gerrighed foraarsagede ham og hans Familie. En Dag, medens

han endnu var lille, belurede han, skjult bagved en Dør sin Fader, der gik frem og tilbage mellem to Værelser bærende flere Pakker Pengesedler, som han lagde ned i et stærkt Penge-skrin. Dette Syn fristede Barnet, han listede sig hen til Penge-skrinet i det Haab at kunne snappe nogle Skillinger til sine smaa Fornøjelser, men da han ikke havde Tid til at søge mellem Pengene, greb han en Pakke og løb sin Vej. Til sin store Forbavselse opdagede han nu, at han havde stjaalet 500 Daler. En Sum, som han ikke vidste, hvad han skulde gøre med, og hvis Forsvinden han frygtede, at hans Fader sikkert vilde opdage. Da han ikke vovede at tilstaa sin Forseelse for sin Fader, henvendte han sig til sin Moder, hvem han gav Pengene, idet han sagde, hvad han havde gjort, og denne, som ogsaa led under sin Mands Gerrighed, raadede Sønnen til at tie stille og delte Byttet med ham, medens Faderen, som ikke havde en Daler tilovers til sine Nærmeste, aldrig opdagede, at denne Smule manglede i hans Skat.

En anden Gang blev min Onkel, der som Student boede i et Pensionat i København, farlig syg og var ved at dø. Da Faderen havde faaet Underretning herom, skyndte han sig ind til ham, og fandt ham bevidstløs og ude af Stand til at tale. Det eneste som Sønnen senere kunde huske af dette usædvanlige Besøg var, at Faderen, som ellers aldrig viste velvillige Følelser for ham, græd ved at se sin Søn syg. Han var den Dag til den Grad gavmild, at han lagde en 5 Dalerseddel paa Bordet nær ved Sengen, for at skaffe den syge Extraforplejning, men hvor blev han rasende ved et Øjeblik efter at se, at Sedlen var fuldstændig forsvunden. Efter lang Tids forgæves Søgen sagde den gamle til Værtinden: »De kan være vis paa, Madam, at Niels (Sønnen) har taget den«. Han gik strax for ikke at fristes til at gøre et nyt Offer. Skønt Faderens Mistanke syntes utrolig i Betragtning af Sønnens haabløse Tilstand, var den ikke destomindre rigtig. Den syge havde automatmæssig grebet Seddelen og skjult den i sin Undertrøjes Ærme, hvor han til sin store Forbavselse fandt den, da han kom sig, og af Værtinden fik at vide, hvorledes den var kommen der. Disse Anekdoter, der blev fortalte af en fuldtud retskaffen Mand, som nu havde Penge i Overflod, morede meget.

Fru Eggers var en Dame med Karakter, som, skønt hun var ude over Ungdomsaarene, endnu kunde gøre Krav paa Betegnelsen smuk. Hun anstrængte sig for at opretholde Familiens Anseelse, i hvilken Henseende hun stod over sin Mand. Da hun en Dag i et Glædesudbrud havde kaldt sin Mand »min Dumrian«, svarede denne, idet han alluderede til en Opera, »Den smukke og Dumri-anen«, der da var meget i Vælten: »Kalder Du mig saaledes i det Haab,

at jeg til Gengæld skal kalde Dig »den Smukke?« »Hvorfor ikke«, svarede hun, »jeg kan utvivlsomt med større Ret kaldes den Smukke end Du Dumrian«. »I Sandhed, Nej,« raabte han med den mest komiske Iver, til stor Moro for de tilstedeværende!

Blandt de Gæster, hvis Nærværelse paa det gæstfri Dyrehovedgaard jeg erindrer, var Digteren Baggesen. Det er en bekendt Sag, at han var født i Korsør og havde gaaet i Skole i Slagelse lærde Skole. Han holdt af min Onkel der var hans Barndoms- og Skolekammerat. Det hedder i hans Biografi, at hans første Digte vare rettede til Genstanden for hans første Kærlighed, Frk. Eggers, min Onkels Søster. Efter i mange Aar ikke at have besøgt sit Fødested, gjorde han en Udflugt dertil. Han ilede til Fæstningens Kommandants Hus, hvor han var født, og gik ledsaget af Familien gennem Haven. Ved Synet af et Pæretræ, hvortil der utvivlsomt knyttede sig behagelige Barndomserindringer for ham, glemte denne mærkelige, exalterede Mand sine Ledsagere, kyssede Træet, og holdt med den mest brændende Veltalenhed en Tale til det. Derpaa ilede han ud til Dyrehovedgaard. Jeg mødte ham i Havens Alleer spadserende langsomt ved Siden af min Onkel, med Hænderne paa Ryggen. Han var en tyk Mand med bleg Ansigtssfarve, graa Haardusk, hvidt Halsbind og Støvler. Hvert Øjeblik regalerede han Næsen med Snus, som han udbredte i rigeligt Maal paa Linnedet, og viskede uophørlig rundt om Næsen med to Lommetørklæder, det ene sort, det andet hvidt. Jeg blev præsenteret for ham som den lille Russer og det syntes at interessere ham meget at tale med min Moder om vort Ophold i St. Petersborg. Da min Onkel præsenterede min Fætter Christian, kyssede han den unge Mand paa begge Kinder med den største Hjærtelighed, idet han kaldte ham sin bedste Vens Søn. Christian gik overvældet sin Vej, idet han tørrede Ansigtet med sit Ærme, men da han var kommen sig lidt af sin Overraskelse tænkte han: Deraf skal Ludvig ogsaa have sin Del. Han opsøgte ham, »Skynd Dig, gaa hen og find Fader i Haven«, sagde han, »han spadserer der med den berømte Baggesen«. Ludvig løb hen til dem og til Christians store Tilfredsstillelse blev han nu ogsaa Genstand for den begejstrede Digtets voldsomme Kærtægn. — Om Aftenen samledes et talrigt Selskab om Digteren og en Bolle dampende Punsch. Baggesen sprudlede af Aand og Liv. Anekdoter og Sange fulgte Slag i Slag. Han bar saa at sige hele Underholdningens Byrde, og denne Aften efterlod paa alle de tilstedeværende et uudslettelig Minde. — Det har interesseret mig senere at læse hans Biografi hvori han nøjagtigt gengiver disse Barndomsminder, som jeg har hørt om af hans egen Mund. Han sang et af sine

Digte, i hvilket det Slette i Verden er fremstillet som skabt af Djævelen, som vilde efterligne Vorherre, hver Gang denne skabte noget Godt. Det findes i hans Digtsamling, men der er udeladt et Vers¹⁾, som han sang ved denne Lejlighed og hvoraf Indholdet var, at da Herren skabte Martin Luther, skabte Djævelen, der vilde gøre det samme, Grundtvig, og det var netop Pointen i Digtet, men det strøg Digteren senere, uden Tvivl, fordi Grundtvig i Striden med Oehlenschläger var ham en god Forbundsfølge. — Den følgende Dag skulde Baggese rejse, og min Onkels Vogn holdt foran Døren for at hente ham, men det faldt ham svært saa hurtigt at skilles fra et Sted, hvor han havde tilbragt saa behagelige Timer. Han havde endnu tusinde Ting at fortælle, da han stod med Haanden paa Laasen, efter at han i Stedet for sin egen Rejsehat havde grebet en Uniformskasket, der tilhørte en ung Løjtnant, der ligeledes var kommen for at gøre Visit. Denne opdagede hans Fejltagelse, men det var ham ikke muligt at standse hans Tales Strøm for at gøre ham opmærksom derpaa. Endelig da han i to Spring var ude af Døren og oppe i Vognen og havde gjort forgæves Anstrengelser for at faa Kasketten til at sidde fast paa Hovedet, fik han sin egen Rejsehat. Vognen kørte og jeg saa aldrig den store Digter igen; men hans Værker have altid skaffet mig den største Adspredelse, og hans aandrige Tale vil aldrig glemmes af dem, som have lyttet dertil.

Efter saa længe at have dvælet ved Erindringen om disse lykkelige Ferie-dage paa Dyrehovedgaard, hvor hele Verden stod for mig i et rosenrødt Skær, hvor Rigdom, Aand, Familieliv, Ungdom, Sommeren og Landlivets Charme bidrog til at gøre hver eneste Dag til en Fest, vendte jeg altsaa tilbage til den beskedne Bolig, som min Moder, den fattige Enke, beboede. — I Fritiden mellem Lektierne var min Moders Værelse saa at sige hele min Verden, til hvert Møbel knyttede sig Minder om min Barndom; jeg ejer endnu et lille rundt Bord, ved hvilket min Moder og jeg indtog vore beskedne Maaltider, og hvis Skuffe i lange Tider var det eneste Sted, hvor jeg skjulte mine smaa Legetøjsgenstande, som jeg i Reglen lavede mig selv. Ved dette Bord læste jeg hver Aften mine Lektier til den følgende Dag, og det var ved det, at min Moder og jeg i det store Antal Aar, vi have levet sammen, spillede Kort eller Skak sammen efter Aftensmaden. Jeg opdroges paa en Tid under og efter Krigen, da de uundværligste Nødvendighedsartikler vare stegne til en uhyre Pris. Ogsaa min stakkels

¹⁾ Jfr. Jens Baggese danske Værker. Ved August Baggese. II Kbhvn. 1843 S. 239.

Moder blev, for at hjælpe med til Livets Ophold, nødt til at søge at forøge sine smaa Indtægter ved at sy. Franskbrød, Sukker og godt Øl vare Luxusgenstande, som man kun sjældent saa i vor lille Husholdning. Vi kom næsten aldrig ud, hvis man da ikke hertil vil regne Familiesammenkomsterne hver Søndag og Onsdag hos min Bedstefader. Trods det havde jeg i min Moders Kærlighed og Klogskab en Skat, som mange Børn savne. Hun hjalp mig saa godt hun kunde med at læse og repetere mine Lektier, og da hendes egne Kundskaber ikke strakte til, skyede hun intet Offer for at engagere en gammel Student til at hjælpe mig. Naar jeg kom hjem fra Skole med gode Vidnesbyrd eller naar jeg efter Examen var kommen op i en højere Klasse, kyssede hun mig med den største Inderlighed, og naar Barnelivligheden og Lærernes Strængthed voldte mig Sorger i Skolen, var hun den eneste, som havde Overbærenhed med mig, trøstede og opmuntrede mig. Hun vovede at tale min Sag hos min strænge Bedstefader, som havde mest Lyst til at lade mig forlade Studierne for at faa mig ind paa en mindre bekostelig Løbebane, og hos Skolens endnu mere skrækindjagende Inspektør, paa hvem det lykkedes hende at aabne Øjnene for de uretfærdige Forfølgelser, som jeg var Genstand for, fra en af mine Læreres Side.

Forsynet har belønnet denne gensidige Kærlighed med at lade os blive et stort Antal Aar sammen, og den Sparsommelighed, med hvilken jeg er opdragen, har haft den Fordel for mig, at jeg bedre har forstaaet at skatte den fremadskridende Overgang til bedre Kaar, som Skæbnen har ladet mig foretage.

Dog vil jeg ikke nægte, at jeg i Byen havde Fornøjelser, som jeg husker med stor Glæde. — Jeg satte især stor Pris paa en Tilladelse, som jeg havde faaet til en Aften om Ugen, naar min Tante var i Theatret, at komme nogle Minutter før Tæppets Fald, for at se sidste Akt. Paa denne Maade lærte jeg en Del af Datidens bedste dramatiske Værker, i Digtekunst og Tonekunst, at kende. Allerede i min Barndom havde jeg været i Theatret for at se Galeottis Balletter »Ines de Castro« og »den forladte Dido«, hvis Slot i Karthago, der brændte paa Scenen, har efterladt et uudsletteligt Indtryk paa mig. Men jeg var især forgabet i Oehlen-schläger og hans Stykker. 11 Aar gammel vilde jeg efterligne ham og forfattede en Tragedie i 5 Akter. Ifølge dette Forfatterskab blev jeg af mine Skolekammerater, Brødrene Schytte, Sønner af en Urtekræmmer, anset for en dyb Kender af den dramatiske Poesi, og jeg blev indbudt af dem til at tage Del i nogle Theaterforestillinger, som de paa Festdage gav hjemme. Efter mit Forslag spillede vi »De Usynlige« af Holberg og flere andre Stykker,

men medens vi gjorde os store Anstrængelser for at sætte min Tragedie i Scene, blev mine Venner pludselig sendte til Herlufsholm Skole, hvilket satte en Stopper for vore dramatiske Fornøjelser.

Jeg foresatte mig nu selv at lave mig et Theater, det vil sige et Dukketheater, for ikke at være afhængig af disse Skæbnens Luner. Jeg havde gjort Bekendtskab med Portneren hos vor Nabo, den spanske Minister. Denne Mand beskæftigede sig med Snedkerarbejdet, og vi vare blevne intime Venner. Han lavede mig et Theater, som en Maler, der boede hos min Onkel, malede og prydede med Indskriften »Den uskyldige Fornøjelse«. Min Tegnelærer i Skolen, Kongslev¹⁾, som interesserede sig for mig, fordi jeg havde gjort Fremskridt i hans Fag, tegnede en udmærket Stuedekoration, prydet med doriske Søjler. Jeg tegnede selv nogle Dekorationer og Husets Damer fik det Hverv at pynte Dukker. Endelig, da Theatret var færdigt, blev det indviet ved en Prolog paa Vers af min Skolekammerat Wendt²⁾, og ved Operaen »Faruk«³⁾ af Oehlenschläger, naturligvis uden Weyses Musik. Senere forfattede jeg selv et Stykke, som blev sat i Scene. Jeg har glemt Titelen paa det, men jeg husker, at Helten maatte kæmpe mod haarde Prøvelser fra alle fire Elementer, førend han fik sin Elskede. Husets Beboere vare tilstede ved Forestillingen. En Gang havde jeg endogsaa den Ære at blive indbudt med mit Theater af en anden Familie, og jeg blev overøst med Ros i Anledning af mine Dekorationstegninger. Nogle Aar senere blev min Moder bange for, at Theatret skulde interessere mig mere end mine Studier, og nødte mig til at sætte det op paa Loftet. Imidlertid havde disse Beskæftigelser givet mig Lejlighed til at prøve mine Kræfter og opnaa Indsigt i forskellige Retninger, især i Perspektivtegning, og at vække hos mig en Interesse for Arkitektur og Dekorations-tegning, en Interesse, som hvis jeg havde været eneraadende, havde ført mig bort fra Studierne og, som ved en anden Lejlighed, som jeg senere vil omtale, har udøvet en stor Indflydelse paa min Skæbne.

¹⁾ Casper Peter Kongslev, Malermester, Lærer ved Kunstakademiet, f. 1778 † 1. Januar 1846.

²⁾ Heinrich Wendt, Dr. med., Læge i Kbhvn., f. 9. Marts 1804 † 26. December 1871.

³⁾ Opførtes 1ste Gang i Anledning af Kongens Fødselsdag 1812.

Optegnelser om Familien Galskyt fra Hammer
(samt nogle Notitser om andre ikke adelige Familier og Personer
af Navnet Galskyt.)
Af **C. Klitgaard.**

Thomas Christoffersen Galskyt, der 1585 til 1624 var Præst i Hammer og Horsens i Kjær Herred, skal have været Søn af den adelige Christoffer Galskyt til Bodumgaard og Gammelgaard og altsaa Sønesøn af Thomas Galskyt til Sønderskov i Malt Herred¹).

Christoffer Galskyt ejede 1568 Bodumgaard i Refs Herred, skrives ogsaa til Gammelgaard og levede endnu 1584, da han til-sagdes til Hyldingen blandt Adelen i Viborg Stift; men iøvrigt vides der kun meget lidt om ham, og navnlig vides der intet om, at han nogensinde har været gift. I Wibergs Præstehistorie I. 529 anføres, at han har boet paa Kornumgaard (V. Brønderslev S.), hvilken Gaard Thomas Christoffersen Galskyts Søn senere kom i Besiddelse af, men hvis Wibergs ukjendte Kilde ikke har læst Quornumgaard i Stedet for Bodumgaard under Paavirkning af, at førstnævnte Gaard senere var i Galskytternes Eje, maa det antages, at Christoffer Galskyt har boet paa Kvorninggaard i Kvorning S. (Viborg Stift), thi han forekommer aldrig i den vendsysselske Kornumgaards Historie som Ejer eller Bruger af nogen Del af denne anselige Selvejrbondegaard²). Wiberg anfører s. St., at Christoffer Galskyt mistede sit Adelskab ved at ægte en ufri Pige³), der var Kammerpige hos Dronning Anne Cathrine, men heller ikke dette kan passe, thi Chr. 4. og Anne Cathrine bleve først gifte 1597; bemeldte Pige maatte da snarere tænkes at have tjent Chr. III's Enke, Dorte, død 1571, der boede paa Koldinghus og altsaa nær Chrf. Galskyts Hjemstavn. Som ovenfor nævnt regnedes Chrf. Galskyt endnu 1584 til Adelen, og paa hin Tid var Præsten Thomas Christoffersen Galskyt voxen, saa der kan heller ikke bringes Harmoni mellem den hos Wiberg meddelte Tradition og Virkeligheden.

Der kan næppe være Tvivl om, at Præsten i Hammer var Søn af Christoffer Galskyt til Bodumgaard og Gammelgaard; det

¹) Thomas Galskyt levede 1537 og antages i Danm. Adels Aarvog X at have været gift med Anne Stensen, medens Peder Dyrskjød anfører, at han var gift med en Marine Gyldenstjerne, hvilken Angivelse formentlig i D. A. A. er anbragt ved en urigtig Th. G., nemlig den yngre i Stedet for den ældre. Arkivar Thiset anser dog Dyrskjøds Angivelse for upaalidelig.

²) Denne Gaards Historie er publiceret i Saml. til jydsk Hist. og Topogr. 4 R. II. Bd.

³) D. v. s. at hans Børn vare ufri, fordi Moderen var det.

berettes bl. a. af Peder Dyrskjød¹⁾, der var personlig kjendt med Præstens Søn og flere andre af hans Paarørende; men Præsten var ikke adelig, og Dyrskjød omtaler heller ikke, hvem der var hans Moder; dette tyder paa, at Præsten var født udenfor Ægteskab, en Antagelse, der jo ogsaa bestyrkes ved, at han gik den gejstlige Vej; der hviler som sagt et Slør over, hvem der var hans Moder, et Dække, der maa antages at være forsætligt anbragt af Peder Dyrskjød. I »Nye Tidender for lærde og curiøse Sager« 1726, S. 227 hedder det: »Efter en fornemme Persons observation skal nogle af denne Slægt (Galskyt) udi Aaret 1700 have levet i Norge, men fattige, saa skal og for faa Aar siden have levet i Jylland en Præst af denne Slægt ved Navn Hr. Thomas Galschiød, hvis Moder, som var en Galde eller Galle døde i hans Hus i høj Alder«.

Dette er alt, hvad vi vide at anføre om Hr. Thomas Galskyts Afstamning. Om ham selv vides der vedrørende hans Ungdom kun, at han havde studeret i Rostock og Wittenberg, men ikke havde Testimonium fra Kjøbenhavns Universitet²⁾, samt at han var Magister og Rektor i Aalborg, da han 19. Septbr. 1585 blev Præst i Hammer og Horsens, en Stilling han beklædte til sin Død. Af en Præsteindberetning fra 1599 ses, at han skrev en smuk og tydelig Haand, og at han skrev sit Navn Thomis Christoffersen Galschytt. 1588 blev han Provst i Kjær Herred. I Aaret 1600, da Guds Legems Lav i Aalborg byggede Gildehus, laante han Gildet 100 Daler, hvilket Beløb forrentedes med 5 % indtil 1607³⁾, og ligeledes laante han 1607 Anders Tysk i Aalborg 30 Daler, saa han var formodentlig en ret velstaaende Mand, thi i disse Aar skulde man dog ellers mene, at han selv havde Brug for Penge, eftersom hans Præstegaard brændte 30. Oktober 1603. Hermed gik det saaledes til, fortælles der: »Sønden for Hammer Kirke skal tilforn have været en Lægedoms Kilde, kaldes Helene Kilde, som nu (o. 1700?) er forstoppet. Ved bemeldte Kilde stod et stort Høj-kors, som Mag. Thomas Galskyt, da Sognepræst, tog bort og bar i sin Gaard, og samme Nat brændte hans Gaard rent af, og ikke noget af hans Gods blev frelst⁴⁾. I hans sidste Aar hærgedes hans Provsti af en Hexeepidemi, og adskillige Hexe bleve brændte ved Herredstinget, hvor Mag. Thomas da var nærværende for at styrke dem i deres sidste Timer⁵⁾.

¹⁾ Universitetsbibl. Additam. in fol. 117, jvf. Jydske Saml. III. 283.

²⁾ Kirkeh. Saml. 3. III. 740.

³⁾ Gildets Regnskabsbog S. 39.

⁴⁾ Rogerts Samlinger i Ny kgl. Saml. 4°. 744 (synes at være Afskrifter af Dyrskjødts Samlinger).

⁵⁾ Landstingets Dombøger A. 1618—22. En Skildring af denne Epidemii Forløb er under Arbejde.

Thomas Galskyt ægtede 22. Juni 1586 *Margareta Jakobsdatter*, født i Ribe, død i Hammer 8. Novbr. 1599, og derefter ægtede han *Anne Sørensdatter Kjærulf* af V. Holtet i Aistrup Sogn, Datter af Herredsfogden i Kjær Herred Søren Christensen Skriver og Else Andersdatter Kjærulf¹⁾. Hun overlevede Magister Thomas og døde i Hammer i Tiden 1640—45 efter at have ægtet Eftermanden Hr. Erik Nielsen²⁾, med hvem hun ingen Børn havde. Thomas Galskyt døde 25. Maj 1624 og ligger begravet i Hammer Kirke under Korgulvet, hvor der findes Gravsten over ham og hans første Hustru.³⁾

I sine to Ægteskaber havde han mindst 7 Børn, nemlig 2 af første og 5 af andet Ægteskab, muligt har der været flere Børn, men de ere i saa Fald døde uden at efterlade sig Afkom. Om de efterlevende Børn haves der ganske gode Oplysninger, navnlig fra et Skiftebrev efter en Datter⁴⁾, og med dette som Grundlag meddeles nedenstaaende.⁵⁾

A. *Hans Thomsen Galskyt* blev 1613 imm. som Student ved Kjøbenhavns Universitet og blev senere Sognepræst i Næsborg, Salling og Outrup samt Provst i Slet Herred, død 1663, Hustru ubekjendt. Børn:

1. *Thomas Hansen Galskyt*, f. 1627, Student fra Aalborg 1650, pers. Kapellan Farsø-Vonsild 1660 og 1666 Sognepræst s. St.; begr. Farsø 12. April 1694. Gift med *Johanne Mortensdatter Kjærulf*, f. 1632, begr. Farsø 31. Marts 1702⁶⁾, formodentlig

¹⁾ Søren Skrivners 8 Børn kaldte sig Kjærulf.

²⁾ Mag. Erik Nielsen, f. o. 1592, d. 1658 ²²/₃, var Søn af Præsten i Flade-Gjærum Niels Jensen, der i Følge Dyrskjøts skal have været gift med en Kvinde af den adelige Familie Rævdal [Addit. 117 in fol.]. Dyrskjøts siger, at Mag. Eriks Fader var Hr. Niels Jensen i Rævdal, det kunde derfor synes, som om Niels Jensen har boet i Rævdal i Gjærum, medens han var Præst i Flade-Gjærum, og da Poul Nielsen Tancke skal have været den første Præst, der fik Bopæl i Flade Sogn, er dette maaske ogsaa rigtigt. Rævdal i Gjærum tilhørte i ældre Tid en Familie, der antages at have hørt til Familien Vognsen. (3 Hoveder). Efter Anne Sørensdatters Død ægtede Hr. Erik o. 1646 Dorte Munk, Enke efter Hans Pedersen paa Attrup i Hammer Sogn og Datter af Oluf Munk i Attrup og Bendit Porsdatter (Børialsen). Hr. Erik havde ingen Børn, men 2 Brødre Peder og Laurids, der 1651 gav Peder Dyrskjøts Morfader Peder Laursen i Ravnstrup, Arveafkald efter deres Søster Maren, som Peder Laursen havde til Ægte [Addit. 117 in fol.].

³⁾ Nationalmuseets Arkiv. Kjær H. Tingbog 1640 ³⁰/₈, 1646 ⁴/₈, 1646 ¹⁹/₈, 1650 ²⁹/₅. Herredagsdom 1635 ²¹/₁₁.

⁴⁾ Aalborg Bispearkivs Skiftebreve Pakke III. Nr. 21.

⁵⁾ En *Christoffer Thomsen* var 1620 Præst i Ø. og V. Hassing og kan maaske ogsaa have været Søn af Thomas Christoffersen Galskyt, han er i saa Fald død uden Livsarvinger.

⁶⁾ Farstrup og Axelsens Dagbog ved Becher S. 162 og 322.

Datter af Morten Nielsen Kjærulf i Ravnstrup i Ørum Sogn og Anne Lauridsdatter af Ø. Brønderslev Præstegaard. Maaske var der flere Børn end de nedennævnte. Børn:

a. *Jokum Thomsen Galskyt*, f. 16. ., død 17. ., var o. 1700 Forpagter paa Kyø og c. 1702—1710 paa Haubrogaard¹). Var 1704 gift med *Anne Hansdatter*.

Hans Stedsøn, der kaldes Jens Mortensen Galskyt, druknede sammen med 2 Kammerater paa Fjorden ved Aalborg, idet Isen brast under dem 14. Febr. 1705. Hans Lig blev ført til Haubro og begravet i Kirken der.²)

b. *Anne Thomasdtr. Galskyt*, f. 1671, død 27. Januar 1725 i Farsø, gift I. Gang 8. Oct. 1690 med *Thøger Mortensen Holst*, f. 1664, død 15. April 1706, gift II. Gang 15. Febr. 1707 i Farsø med *Laurids Mikkelsen Hinge*, død 1733, begge Sognepræster i Farsø og Vonsild.

c. *Karen Thomasdatter Galskyt*, død 1703, gift 22. Septbr. 1697 med *Christoffer Christensen Kragbæk*, f. 1644, død 13. Jan. 1704, Sognepræst i Gislum og Thestrup. (Han havde tidligere været gift med Else Henriksdatter, f. 1636, død 24. April 1694, der var Enke efter Borgmester Peder Justesen i Thisted, og som var Datter af Borgmester Henrik Jensen i Viborg og Kirsten Bollesdatter Lüxdorph³).

2. *Christen Hansen Galskyt* (Galschiøt) nævnes i det ovenfor omtalte Skiftebrev 1688 som boende i Bragenæs i Norge, men i Følge velvillig Meddelelse fra Arkivar Thomle boede han i Holmestrand⁴). Hans Enke blev vist gift med en *Christian Frederik Irgens*, efter hvem hun atter blev Enke, og 1701 boede hun i Skogn. Hendes 2 Sønner, *Niels Galskyt*, 20 Aar, og *Lars Galskyt*, 18 Aar, vare da begge udenlands. En tredje Søn var antagelig *Hans Christensen Galskyt*, der 1701 var 37 Aar gammel og var Lænsmand i Aafjorden, og som da havde en Søn *Christen Galskyt*, 8 Aar gammel.

3. *Christoffer Hansen Galskyt* (Galschiøt) var Raadmand i Bragenæs og blev 1662 10. Novbr. Byfoged samme Sted, men afsat 1680, og 26. Septbr. 1684 døde han i Kjøbenhavn⁵). Han var

¹) Jydske Saml. VI. 92. 102.

²) Aalborg Budolfi Kbg. og Haubro Kbg.

³) Hendes Broder var Fader til Oversekretær Bolle Lüxdorph. Additam. in fol. 117. S. 30.

⁴) Hr. Arkivar Thomle har haft den Godhed at foretage en Del Undersøgelser for mig angaaende den norske Gren af Familien Galskyt, og Hr. Max Grohshennig har ligeledes givet mig Oplysning om adskillige Forhold vedrørende Galskytter i Danmark.

⁵) Jfr. Personalh. Tidsskr. 4. II. 45.

gift I. Gang med *Cathrine Nielsdatter* (Datter af Borgmester i Bragenæs Niels Jensen), med hvem han havde en Søn, og II. Gang var han gift med *Anne Margrete Nielsdatter Thue*, med hvem han havde 4 Børn.

a. *Johannes Christoffersen Galschiøt*, Student, Klokker paa Kongsberg, død der 16. April 1732.

Gift I. Gang 17. Aug. 1688 paa Bragenæs med *Anna Marie Hansdatter Hiort*, gift II. Gang med *Marie Cathrine Wendelboe*, begr. Kongsberg 8. Novbr. 1746. I Følge Stiftsrelation om Adelige¹⁾ i Aggershus Stift 1753 havde han kun 3 Børn, saa de andre er maaske døde tidligere. Børn:

1) *Cathrine Marie Galschiøt*, døbt Kongsberg 27. Juli 1702, gift Kongsberg 20. Maj 1724 med *August Carl Rasch*.

2) *Eleonora Galschiøt*, døbt Kongsberg 7. Marts 1705.

3) *Dorteia Galschiøt*, døbt Kongsberg 7. Marts 1705.

4) *Anne Cathrine Galschiøt*, døbt Kongsberg 15. Juni 1706, begravet der 4. Febr. 1708.

5) *Christian Christopher Galschiøt*, døbt Kongsberg 7. Juni 1709, død 24. Septbr. 1735, Klokker paa Kongsberg. Gift med *Anne Gunhild Kloth*, død Kongsberg 1776. I Følge Biskop Dorphs Fortegnelse af 1749 over adelige Familier i Aggershus Stift efterlod han sig 3 Børn. Børn:

a) *Johan Ivarus Galschiøt*, døbt Kongsberg 19. Januar 1730, opholdt sig 1749 paa Kongsberg, var Skriver i Kbhavn, hvor han døde 1760, begr. 3. Maj.

b) *Peder Hersleb Galschiøt*, døbt Kongsberg 8. Novbr. 1731, død i Bergen 8. Maj 1800. Blev ca. 1766 ansat som opvartende Kirurg ved Stiftelserne i Bergen, og var 1770 og 1773 Oldemand for Amtskirurgerne i denne By. Det er formentlig hans Hus til 700 Rdl., der nævnes i Designation over de 1771 $\frac{3}{4}$ brændte Huse i Bergen, skjønt han i Fortegnelsen kaldes *Jakob Hersleb Galskyt*²⁾. 1791 blev han ansat som Kirurg ved Bergens Sygehus og døde som Stadsfysikus.

1766 blev han gift 1. Gang med *Anne Margrete Tønder*, døbt i Vik i Sogn 25. December 1728, død 13. Juli 1769 i Bergen (Datter af Oberstløjtn. Hans Peter Tønder). 1772 blev han gift II. Gang med *Karen Frantsdatter Fuhrmann* f. 1752, død 5. Juli 1830 (Datter af Pastor Fr. Fuhrmann). Børn:

¹⁾ Navnet har forledet til den Antagelse, at han var adelig.

²⁾ Kbh. Adresse Avis 94/1771.

- (1) *Anne Margrete Galschiøt*, født Bergen 8. Juli 1767, død paa Svanø, gift Bergen 15. Maj 1791 med Skibsfører *Hans Falck*.
- (2) *Gjertrud Marie Galschiøt*, f. Bergen 13. Aug. 1773.
- (3) *Christian Christoffer Galschiøt*, født Bergen 9. Septbr. 1780, antagelig cand. pharm. 1803 og senere død i Christiania.
- (4) *Karen Galschiøt*, f. Bergen 23. Novbr. 1782, gift *Ziegler*.
- c) *Karen Galschiøt*, døbt Kongsberg, 1. Septbr. 1733, død der 22. Septbr. 1799, gift I. paa Kongsberg 10. April 1760 med *Andreas Green*, død paa Kongsberg 1773, gift II. Kongsberg 30. Maj 1776 med *Andreas Scheen*.
- d) *Marie Christine Galschiøt*, døbt Kongsberg 4. Januar 1735, begr. 5. Juli 1737.
- 6) *Eleonora Dorteia Galschiøt*, døbt Kongsberg 27. Maj 1712.
- b. *Niels Christoffersen Galschiøt*.
- c. *Laurids Christoffersen Galschiøt*.
- d. *Antonette Galschiøt*, gift med (?) *Peder Larsen* i Christiania.
- e. *Marie Cathrine Galschiøt*, døbt 14. Juli 1683 i Kjøbenhavn, gift i Skedsmo 1717 med Foged i Numedal *Andreas Jensen* (Broager?). Hun boede 1759 i Trondhjem og meldte sig som Arving i Boet efter Byfoged Barlags Enke Kirstine Marie Galskyt i Viborg, men hendes Krav kunde ikke tages til Følge.
4. *Zicke (Sikke) Hansdatter Galskyt* levede 1688 i trange Kaar i Blære i Himmerland, og hun og hendes Mand *Børge Sørensen* fik derfor forlods 1 Ko af Boet efter hendes Faders Søster Karen Thomasdatter i Tømmerby i Han Herred. *Børge Sørensen* er vist identisk med den *Børge Sørensen* fra Næsborg, der 1685 gav sig af med Prokuratorforretninger¹⁾.
5. *Maren Hansdatter Galskyt*, begr. 18. Juni 1684 i Næsborg, formentlig ugift, i hvert Fald ingen Børn.
6. *Maren Hansdatter Galskyt* levede 1688 ugift i Tostrup i Rinds Herred.
- B. *Maren Thomasdatter Galskyt* var død længe før 1688. Medens hun levede, boede hun i Ulsted Præstegaard (Kjær Herred) og var maaske gift med Præsten *Christen Pedersen*, der ca. 1631 ægtede Karen Jensdatter († 1645), Enke efter Præsten Laurids Lauridsen († ca. 1620) i Ø. Brønderslev.
- [Hun havde en Søn *Peder Christensen*, der boede i Gandrup

¹⁾ Han H. Tingb. 1685 ½ og flere Gange.

(† før 1688, 1 Søn) samt en Datter *Margrele Christensdatter* († før 1688), der vist var gift med Præsten *Hans Christensen* i Ulsted, og som efterlod sig 2 Børn: *Thomas Hansen*, 1688 i Kbh., og *Maren Hansdatter*, gift med *Jens Andersen*, Degn i Kjærup (c: Tømmerby-Lild). Maaske havde Maren Thomasdatter Galskyt flere Arvinger, der herskede ved Skiftet efter hendes Søster Karen nogen Uvished herom, og bl. a. kunde det tænkes, at den *Lars Andersen Galskyt* i Gaaser, der 1701 ^{27/11} og 1704 ^{30/11} var Fadder i V. Hassing, og som 28. April 1729 blev begravet i V. Hassing, var en af hendes Efterkommere].

C. *Søren Thomsen Galskyt* blev 1622 Student fra Herlufsholm¹⁾ og 1625 Præst i Jerslev-V. Brønderslev, død ca. 1639²⁾. Gift med *Else Jakobsdatter Holm*, Datter af Biskoppen i Aalborg, og Enke efter Præsten Thomas Christensen Mumme i Jerslev-V. Brønderslev. Hun ægtede 3. Gang Eftermanden i Kaldet Laurids Jensen Bjørn, der 1668 blev indstævnet af hendes Svigersøn Hr. Peder Pedersen Hosbond i Vraa angaaende Arv efter Søren Galskyt.

1. *Thomas Sørensen Galskyt*, var antagelig Student, da han kaldes »Hr.«³⁾. 1665 var han Underskriver paa Dragsholm Slot, og 19. Juni 1672 fik han Bestalling som Raadmand i Nykjøbing Sjøll. og Herredsfoged i Ods Herred. Han er forgjæves eftersøgt i Skattelisten fra 1672 og 1678 og i Mandtallet 1677 for Nykjøbing. Han var død før 1688, da Skiftet efter Fasteren blev afholdt, og om hans Søn, *Thomas Thomsen Galskyts* Opholdssted vidstes der da intet.

2. *Lene Sørensdatter Galskyt*, død 1673, gift med *Peder Pedersen Hosbond*, død 10. Juli 1774, Præst i Vraa-Emb. Skifte efter Lene Galskyt findes blandt Bispearkivets Skifter, Pakke I, Nr. 5. [Hun havde 3 Børn: *Søren Pedersen Hosbond*, Studiosus, *Anne Hosbond* paa Havrholm og *Else Hosbond* tjenende i Aalborg].

3. *Else Sørensdatter Galskyt*, død før 1688, gift I. Gang med *Axel Jacobsen Sleenberg* (død 1660), gift II. Gang med *Kjeld Borchhorst* (død 1684), begge Sognepræster i Tornby-Vidstrup. [Hun havde kun Datteren *Elne Axelsdatter Steenberg*, død 1708, der 1674 blev gift med Præsten i Ulsted *Morten Jensen Juul*, død

1) Birket Smith: Universitetsmatr. I.

2) Skiftet blev holdt 1639. J. S. IX. 324 f. 1632 ^{4/5}, gav han sin Broder Peder Thomsen Galskyt Afkald paa Arv efter Faderen Thomas Christoffersen Galskyt. (Kjær H. Tgb.).

3) Aalb. Bispeark. Skifter III. Nr. 21.

1684, som forhen havde været gift (1666) med Johanne Pedersdatter af Hvolgaard paa Øland].

D. *Margrete Thomasdatter Galskyt*, død før 1688, var gift med *Christen Madsen Aalborg*, død 1653, Sognepræst til Aasted og Skjærum. Med ham havde hun 5 Børn, af hvilke i hvert Fald nogle antog Navnet Galskyt.

[Børn:

1. *Thomas Christensen*, der 1688 opholdt sig i Kjøbenhavn og da kaldes *Aasted*, men som 1668 var Fadder i Aasted og der skrives *Galskyt*.
2. *Jens Christensen Aasted* eller *Galskyt*, f. o. 1642, begr. 16. Juli 1719, 77 Aar gl., Degn i Aasted. Gift Aasted 17. Novbr. 1667 med *Johanne Rasmusdatter*, begr. 29. Decbr. 1682. Børn:
 - a. *Christen*, døbt 27. Decbr. 1668.
 - b. *Margrete*, døbt 14. Decbr. 1670.
 - c. *Anne*, døbt 16. Novbr. 1673.
 - d. *Johanne*, døbt 10. Septbr. 1676.
 - e. *Mette*, døbt 24. April 1678.
 - f. *Rasmus Jensen Galskyt*, døbt 6. Juli 1681, begr. 29. April 1640, Degn i Aasted. Tituleres »Hr.« og var vel studeret Mand; stiftede et Legat for Fattige (Hofm. Fund. XI. 572). Gift I. *Margrete Hansdatter Norman*, begr. 18. Januar 1716, 28 Aar 11 Mdr. 3 Uger. Gift II. Aasted 9. Okt. 1716 *Malene Pedersdatter Vibe*. Børn:
 - 1) *Hans Galskyt*, døbt 9. Febr. 1716, død 13. Juni 1781, Degn i Aasted. Gift I. *Karen Larsdatter*, f. o. 1721, begr. Aasted 14. April 1750. Gift II. Mosbjerg 1. Decbr. 1750 *Pejter* (!) *Krisline Olufsdatter Klim*, døbt Mosbjerg 6. Decbr. 1716, Datter af Degnen Oluf Axelsen Klim og Anne Marie Sørens datter. Børn:
 - a) *Rasmus Galskyt*, døbt 11. Jan. 1742, begr. 4. Jan. 1749.
 - b) *uncævnt*, født 1743, begr. 3. Maj 1743, 6 Uger.
 - c) *Margrete Galskyt*, døbt 4. Novbr. 1744, tjente 1781 i Kjøbenhavn. Er vist den Margrete Galschiøtt, gift *Bjørn*, der døde i Kbh. 23. April 1801, 57 Aar gl.
 - d) *Jens Galskyt*, døbt 20. Febr. 1746, begr. 3. April 1746
 - e) *Rasmus Galskyt*, døbt 22. Aug. 1751, boede 1781 i Annexboligen, o: Degneboligen i Skjærum.
 - f) *Cathrine Galskyt*, døbt 21. April 1754, begr. Aasted 2. Septbr. 1771.
 - g) *Ole Severin Galskyt*, døbt 6. Juli 1757, var 1781 Officer ved det falsterske Infanteriregiment og indkvarteret i Aalborg.¹⁾

¹⁾ Vennebjerg Herreds Gejstl. Skiftepr. 1781, fol. 31 ff.

- 2) *Peter Galskyt*, døbt Aasted 23. Juni 1718.
- 3) *Helvig Galskyt*, døbt Aasted 4. Marts 1722.
- 4) *Jens Galskyt*, døbt Aasted 16. Marts 1724, begr. Aalborg Budolfi 17. Okt. 1744, gik i Aalborg Skole.
3. *Anne Christensdatter*, siges 1688 at være i Hals, maaske d. s. s. Anne Christensdr. Galskyt, der 1689 og 1690 var Fadder i V. Brønderslev.
4. *Maren Christensdatter*, opholdt sig 1688 i Drammen.
5. *Else Christensdatter*, levede 1688 og var gift med *Niels Trompeter* i Als].
- E. *Gjertrud Thomasdatter Galskyt*, død 1665, gift 5. Marts 1655 med *Niels Andersen Aslov*, f. 19. April 1610 i Oslo, død 14. Novbr. 1679; fra 1641 af Præst i Kollerup og Skræm. [Ægteparret havde kun Sønnen *Thomas Nielsen Aslov*, der 1688 var Forpagter paa Jensgaard i Glud Sogn].
- F. *Karen Thomasdatter Galskyt*, død 12. Juli 1688. Gift 1650 med *Peder Christensen Grindsted*, død 1655, Sognepræst til Tømmerby og Lild. Hun boede som Enke i Dalsgaard i Tømmerby Sogn, hvor hun døde, og da hun ikke efterlod sig Livsarvinger, arvedes hun af sine talrige Søskendebørn og deres Børn¹⁾. [Hendes Mand havde af sit første Ægteskab en Søn *Anders Pedersen Grindsted*, f. 1638, død 1673 som Præst i Tømmerby-Lild; han var gift med sin Stedmoders Broderdatter, *Kirsten Pedersdatter Galskyt* af Kornumgaard (se nedfr.)].
- G. *Peder Thomsen Galskyt* kan næppe være født meget senere end 1605 og han døde paa Kornumgaard i V. Brønderslev Sogn o. 24. Septbr. 1678.²⁾ Han var indtil o. 1632 Skriver og Ridefoged over Hagenskov Slot, hvilken Stilling vel gav ham Anledning til at erhverve en Del Indsigt i juridiske Forhold, der bevirkede, at han blev en af sin Egn Forgrundsfigurer. Han købte 1632 af sin Morbroder *Anders Kjørulf* i Holtet i Aistrup Sogn o. Halvdelen af Kornumgaard i V. Brønderslev Sogn, og i de efterfølgende Aar lykkedes det ham ogsaa at komme i Besiddelse af Resten af Gaarden, der tilhørte forskellige Ejere, saa han ved sin Død var Eneejer af denne anselige Bondegaard, der stod for Hk. 24 Tønder, og hvortil der desuden hørte en Del Gods.³⁾
- I Aarene 1649—52 var han Fuldmægtig hos Regnskabsprovsten over Vendelbo Provsti, og fra 1653 af var han i en lang Aarrække Værges for V. Brønderslev Kirke, der i hans Tid blev restavreret og forsynet med et senere nedbrudt Taarn.

¹⁾ Aalb. Bispearkivs Skifter, III. Pakke, Nr. 21.

²⁾ 24. Okt. kaldes rette 30. Dag efter Dødsfaldet.

³⁾ Disse Forhold er nærmere omtalt i min Afhandling om Kornumgaard, i Jydske Samlinger. 4. R. II Bd.

Han synes at have været en velstaaende Mand, det ses saaledes, at han 1640 paatog sig at bygge et Tinghus i Jerslev Herred, og at han vedblev at gjøre Udlæg for Kirken, længe efter at han var gaaet af som Værge. 1648 laante han Mogens Kaas til Nibstrup 75 Rdlr. mod Pant, og 1663 fik han Indførsel hos Jørgen Kruse til Hjermelevgaard for 2000 Rdlr., som han havde laant ham mod Pant i Jordegods.

Antagelig ligger han begravet i V. Brønderslev Kirke, thi i Kirkens Regnskabsbog føres der 1679 til Indtægt 20 Rdlr. for et Begravelsessted, som hans Enke havde kjøbt af Kirken.

Peder Galskyt ægtede o. 1639 *Kirsten Pedersdatter Kjærulf*, f. i Kjøbenhavn 13. Novbr. 1619, død paa Kornumgaard 30. Novbr. 1688, begr. 7. Decbr. 1688.¹⁾

Hun var Datter af Professor ved Københavns Universitet, senere Sognepræst i Sæby og Hallenslev, Peder Bertelsen Kjærulf i dennes 1. Ægteskab med Gjedske Helmiksdatter (Datter af Borgmester Helmik Ottesen i Malmø og Kirsten Rasmusdatter Lollok)²⁾. Efter sin Mands Død synes Kirsten Pedersdatter at have ladet opføre et Gravkapel paa nordre Side af V. Brønderslev Kirke, og herind er hendes Mands Kiste maaske ogsaa bleven flyttet, thi efter Skjødet skulde der være Plads til 4 store Kister; i hvert Fald henstod Kirsten Pedersdatters Kiste her tilligemed flere, indtil Kapellet blev nedbrudt ved Midten af det 19. Aarhundrede. Peder Thomsen Galskyt og Kirsten Pedersdatter Kjærulf skal i alt have haft 18 Børn, hvoraf en Del maa være døde som unge. De mig bekendte Børn ere følgende:

1. *Thomas Pedersen Galskyt*, der 1660 deponerede fra Aalborg og antog Jakob Finke som Privatpræceptor³⁾. Han døde antagelig 1667, da Faderen gav 2 Voxlys til Kirken for en Søns Begravelse, der vel saaledes maa antages at have fundet Sted i selve Kirken⁴⁾.
2. *Peder Pedersen Galskyt*, f. 1640, deponerede 1660 fra Aalborg og antog Thomas Bartholin som Privatpræceptor, blev theol. Kandidat 1661 og kaldedes 7. Novbr. 1670 til Sognepræst i Gjentofte, hvilken Stilling han dog ikke kom til at tiltræde. 1678 blev han pers. Kapellan i Blære-Ejdrup og 1680 res. Kapellan i Sæby, men 1691 tog han sin Afsked, og 21. Septbr.

¹⁾ En Afskrift af en Kisteplade (Aalb. Bispearkiv, Capsa B., Loc. 4, Fasc 8) har som Dødsdag 30. Marts, men Registreringen af hendes Bo fandt Sted 29. Decbr., og hun blev begr. 7. Decbr.

²⁾ Additam. 117 in fol, S. 37.

³⁾ Birket Smith: Universitets Matr. I, 282.

⁴⁾ Kirkens Regnskab. Han nævnes i Kjær H. Tingbog 1650 ²¹/₆ sammen med sine Søsken.

1694 døde han i V. Brønderslev, hvor han ejede en lille Gaard, som han paaboede. Han synes dog ogsaa en Tid at have boet paa Kornumgaard hos Broderen, thi her var 12. April 1694 forsamlet en Del Gæster i det saakaldte »Hr. Peder Galskyts Kammer«, bl. a. Herredsfogden Hans Mortensen, Præsten Albret Christensen i Volstrup, Christen Lauridsen fra Skaarupgaard og Forpagter Jens Pedersen fra Sæbygaard, der her drøftede Stridighederne mellem Holger Pax til Sæbygaard og Hr. Albret i Volstrup¹⁾.

Peder Pedersen Galskyt var gift med *Maren Gabrielsdatter*, Datter af Sognepræsten Gabriel Christoffersen i Blære-Ejdrup, men om hende har man intet yderligere fundet. Ægteparret havde 3 Børn²⁾:

- a. *Kirstine Marie Galskyt*, f. o. 1679³⁾, død Viborg, begr. Sdr. Sogn 13. Juni 1759, gift Viborg Domsogn 15. Decbr. 1730 med Byfoged *Johan Herman Barlag* i Viborg. Ingen Børn.
- b. *Peder Pedersen Galskyt*, f. o. 1680, død ung uden Livsarvinger⁴⁾.
- c. *Else Galskyt*, f. o. 1681, begr. Sdr. Sogn i Viborg 20. Juli 1756, ugift.

[For disse Børn blev efter Faderens Død beskikket Værger, nemlig for Sønnen Peder hans Morbroder Mouritz Gabrielsen, Foged paa Villestrup, og for Døtrene Provsten i Jerslev Herred Anders Jensen Hals, Præst i Hellevad. Om Sønnen vides, at han 1698 fik en Gaard i Stenum i Pant af sin Fasters Mand, Jens Pedersen paa Hørbylund, og Døtrene fik i Decbr. 1727 (læst Viborg Byting 27. Juni 1729) Skjøde paa en Gaard i Viborg af Fru Elisabet Parsberg, sal. Jørgen Høgs til Skjærsø.]

3. *Anders Pedersen Galskyt*, f. o. 1641, deponerede 1660 fra Aalborg sammen med sine ovennævnte Brødre og antog Johannes Müller som Privatpræceptor. 21. Aug. 1669 blev han Sognepræst til Urlev-Dalby og Stenderup, men kort Tid efter er han vel bleven svagelig og er taget hjem til Kornumgaard, hvor han døde 19. Septbr. 1671, ugift. 5. Oktbr. 1671 fremkom hans Fader paa Jerslev Herredsting og gav tilkjende, at saasom det havde behaget Gud at bortkalde hans elskelige kjære Søn, som en ganske kort Tid havde været ordineret og beskikket til Sognepræst for Urlev, Dalby og Stenderup, fra denne jammerfulde Verden, og han var bleven bekjendt

1) Sæbygaards Birketingbog 1694.

2) Aalb. Bispeark. Skifter, IV. Pk. Nr. 46.

3) I Skiftet efter hende siges, at hun var født i V. Brønderslev By.

4) Antagelig ham, der blev begravet i Hammel 23. Juli 1700.

med, at Sønnen, »som et ungt Menneske haver sat sig ufor-
nøden udj stor Vittløftighed og Gjæld, hannem wuitterlig,
baade i Kiøbenhavn og andetsteds«, hvilket vilde falde Peder
Galskyt som en gammel Mand, »som med en heel Haab wmøn-
dige Børn er belad« for tungt at betale, vilde han hermed
baade til Herredsting og Landsting have sig frasagt al Gjælds
Betaling¹⁾).

4. *Søren Pedersen Galskyt* var en Tid Ejer af Boslumgaard i
Draaby Sogn, hvilken han 2. Decbr. 1680 skjødede til Hans
Bentzon til Skjærso, og han boede derefter en Tid i Ebeltoft²⁾.
Han var død før 1688 og efterlod sig Hustru *Anna Anders-
datter*, der 28. Okt. 1696 skjødede den hendes 3 Døtre til-
kommende Arv efter deres Bedsteforældre paa Kornumgaard
til hendes afdøde Mands Svoger Jens Pedersen, Forpagter
paa Hørbylund. Af Søren Galskyts Børn kjendes Navnene
paa følgende:³⁾

a. *Anders Sørensen Galskyt*, der 1692 var »til Huse« hos Fa-
sterens Mand, ovennævnte Jens Pedersen, da paa Sæby-
gaard. Antagelig er det ogsaa denne Anders Galskyt, der
9. Septbr. 1694 var Fadder i V. Brønderslev.

b. *Maren Sørensdatter Galskyt*.

c. *Kirsten Sørensdatter Galskyt*.

d. *Yte Sørensdatter Galskyt*.

e. (?) *Søren Sørensen Galskyt*. (En Søren Galskyt var 9. Septbr.
1697 Fadder i V. Brønderslev.)

5. *Helmich Pedersen Galskyt*, f. 16. . . , begr. V. Brønderslev 13.
Marts 1694. Blev efter Faderen Ejer af Kornumgaard, hvis
Tilliggende af Gods han forøgede ved Kjøb. Ligesom Faderen
synes han at have været bevandret i juridiske Kundskaber,
og han optraadte jævnlig paa andres Vegne paa forskellige
vendsysselske Tingsteder.

Han var gift med *Kirstine Albretsdatter Olsdorf* (Datter af
Præsten Albret Christensen i Volstrup og Margrete Ottens-
datter), med hvem han dog ikke havde Børn. Efter Helmich
Galskyts Død ægtede hun 28. Juli 1698 i V. Brønderslev en
Lars Jensen, død V. Brønderslev 29.—30. Maj 1709, 49 Aar gl.,
der med hende fik Kornumgaard, men ogsaa ham overlevede
hun, og hun bortforpagtede derefter Gaarden og synes at

¹⁾ Jerslev H. Tingbog.

²⁾ Landst. S. & Pb.

³⁾ De ere antagelig alle døde unge og uden Afkom, thi de nævnes ikke
som arveberettigede efter Byfoged Barlags Enke 1759 og ej heller Efterkom-
mere af dem.

være flyttet fra Egnen med sine Børn af 2. Ægteskab¹⁾, muligt til Thistedegnen, hvor hendes anden Mands Slægt boede.

6. *Anne Pedersdatter Galskyt*, f. o. 1644, begr. V. Brønderslev 14. Maj 1719. Var første Gang gift med *Mikkel Madsen Vendelbo*, der 20. Novbr. 1665 blev Byfoged i Hjøring og 9. Okt. 1668 Borgmester samme Sted, hvor han døde 5. Januar 1683. Han skal først have været gift med en Datter af den velhavende Broforpagter Bertel Koch i Nørre Sundby²⁾, og maaske var han Søn af Mads Pedersen i Aistrup Sogn (Kjær H.), hvis Brødre Peder Vendelbo og Morten Pedersen døde før 1640 henholdsvis i Helsingborg og paa Gulland³⁾.

Efter Mikkel Madsens Død flyttede Anne Galskyt til V. Brønderslev, hvor hun fæstede et Hus af Aalborg Hospital, og der blev hun 10. Aug. 1687 gift 2. Gang med *Søren Andersen* (Kjærulf?), men Ægteskabet synes ikke at have været lykkeligt, thi 31. Aug. 1696 vare flere af hendes Slægtninge for Jerslev Herreds Ret for at vidne i en Sag imod Søren Andersen, fordi han i flere Aar havde mishandlet sin Hustru⁴⁾. Hun er maaske den Anne Christensdatter Galskyt, der 1689 og 90 var Fadder i V. Brønderslev, idet Patronymet kan være Huskefejl af Præsten, se dog foran under D 3.

[Af sidste Ægteskab havde hun kun en Datter Kirsten Sørensdatter, der blev gift med Søren Thomsen i V. Brønderslev, men af første Ægteskab havde hun i hvert Fald en Søn Thomas Mikkelsen, der antog Navnet Galskyt. Peder Dyrskjøt siger, at Borgmester Mikkel Madsens Børn »bleve slet øde«, hvormed han mener, at de nedsank i Fattigdom eller social Ubemærkethed, men *Thomas Mikkelsen Galskyt* blev dog 1710 Byskriver i Holbæk og i Ægteskab med *Johanne Gurie Lund* havde han 2 Børn,⁵⁾ nemlig:

- a. *Ottilia Birgitte Galskyt*, gift 1747 med *Ole Westphal*, f. 1715, † 6. April 1772, Præst i Almind ved Kolding.
- b. *Jacob Sparre Galskyt* (Galschiøt), f. 1713, † 14. Febr. 1752, Præst i Brahetrolleborg og Krarup, gift med *Inger Margrete Mortensdtr. Braëm*, f. 7. Juni 1715, † Kolding, begr. 15. Juni 1786. Jacob Sparre Galskyt efterlod sig 4 Børn,

¹⁾ Disse Børns »fødte« Værger (o: nærmeste Slægtninge) vare Mourits Kønig Lælius paa Ullerupgaard, Nikolaj Aagaard paa Ullerupgaard, Sr. Peder Madsen Jensen i Thisted og Forvalter Anders Larsen paa Børglum Kloster.

²⁾ Dyrskjøts Optegnelser, Ny kgl. Saml. 4°. 746.

³⁾ De vare Sønnen af Peder Thøgersen i Ulstedlund i Ulsted Sogn. Kjær H. Tingbog 1640 7/1.

⁴⁾ Tingbogen.

⁵⁾ Skiftet efter Byfoged Barlags Enke i Viborg.

- nemlig Døtrene *Cathrine* og *Jacobine* og Sønnerne *Thomas Martinius Braëm Galskjøt*, f. 1748, † 1828, Præst i Hyllested og *Johannes Galschiøt*, f. o. 1750, † 1812, Herredsfoged i Lejre H., Vicelandsdommer. Begge disse Sønner have efterladt sig Afkom, hvis Historie hører den nyere Tid til.]
7. *Gjedske Pedersdatter Galskyt*, f. o. 1645, begr. 29. Juli 1703 i V. Brønderslev. Gift med *Søren Villumsen* i V. Brønderslev. Ogsaa hendes Ægteskab var mindre lykkeligt, og hun flyttede fra Manden og hjem til Forældrene paa Kornumgaard. I et Indlæg fra hendes Fader angaaende Folkeskatten¹⁾ skriver han: »Belangende Gieske Galskytt, som endnu til videre er udj Ægteskab og ikke lovlig hendes Mand for Tyrani og andet, som med Rette billigen ske burde, er fraskilt, alene til Sagens endelige Udgang som mit Barn sit Tilhold hos mig haver«. De blev dog næppe skilte, men Søren Villumsen forlod Egnen, og da Peder Galskyt 1678 døde, lod hans Arvinger 7. Decbr. 1678 ved Viborg Landsting lyse efter Medarvingen Søren Villumsen (paa sin Hustrus Vegne), »som ikke nu vides enten i Landet eller udenlands, levende eller død, eftersom han ingen visse Bopæl paa nogle Aars Tider [vides] at have haft, da advaris og tilkjendegives enhver vedkommende hermed, at Registrering og Vurdering efter den salig Mand (o: Peder Galskyt) er berammet at holdes her udj Kornumgaard næstkommende 24. Oktober, som er den rette 30. Dag efter den salig Mands dødelige Afgang....«. Gjedske Galskyt havde ingen Børn.
8. *Kirsten Pedersdatter Galskyt*, f. o. 1646, begr. 22. Decbr. 1733 i V. Brønderslev. Gift I. *Anders Pedersen Grindsted*, f. o. 1638, død 3. Paaskedag 1673, Sognepræst til Tømmerby-Lild (Søn af Præsten s. St. Peder Christensen Grindsted, som o. 1650 ægtede Karen Thomasdtr. Galskyt, se foran. Gift II. *Oluf Jensen Juul*, f. 24. Febr. 1634 i Lundforlund, begr. 23. Maj 1679 i Thisted, Rektor i Thisted 1672, Kapellan i Thisted og Sognepræst i Skinnerup 1675.²⁾ Af 1. Ægteskab havde Kirsten Galskyt en Datter.
9. *Else Pedersdatter Galskyt*, f. o. 1649, begr. 24. Febr. 1709 i V. Brønderslev; var gift med *Bertel Hansen*, der nævnes »i Vange« og »i Flamsholt« i Torslev Sogn (nu Dronninglund Herred).
10. *Johanne Pedersdatter Galskyt* var gift (før 1679) med *Jens Pedersen*, der 1679 boede i Bolskifte i Alstrup Sogn (Hvetbo H.) og da pantsatte et Gadehus, som hans Hustru havde arvet

¹⁾ Jørslev H. Tingbog 26. Febr. 1674.

²⁾ Hundrup: Lærerstanden i Thisted, Program Aalborg Skole 1871.

efter sin Fader¹⁾. 1680 boede de i Hjelmsled (Serritslev Sogn, nu Børglum H.) og lovbød da Bolskifte²⁾, senere boede de i Østergaard i Serritslev Sogn, og 1692 og 1694 var Jens Pedersen Forpagter paa Sæbygaard, hvor han, der allerede i en Aarrække havde givet sig af med juridiske Forretninger, blev et lydigt og ubehageligt Redskab i Holger Pax' og Fru Elisabet Billes Hænder under deres Forfølgelser af Præsten Hr. Albret Christensen i Volstrup, hvis Datter endda som foran nævnt var gift med Jens Pedersens Svoger, Helmich Galskyt³⁾. 1694 forpagtede Jens Pedersen Hørbylund, dog vist kun den Halvdel, der tilhørte Eva Unger, og her boede han de følgende Aar. 1696 fik han Skjøde paa en Gaard i V. Brønderslev af afdøde Søren Pedersen Galskyts Arvinger, og 1698 pantsatte han en Gaard i Stenum til sin Hustrus Brodersøn Peder Pedersen Galskyt. Hans Hustru er maaske identisk med den Johanne Margrete Galskyt, der 7. Marts 1697 var Fadder i V. Brønderslev. Det vides ikke, hvad der blev af Familien, men 1680 havde Jens Pedersen og Hustru kun 2 Børn, nemlig:

[a. *Anne Margrete Jensdatter*, der vist er identisk med *Margrete Galskyt*, f. o. 1670, begr. Viborg Graabrødre 20. Septbr. 1736.

b. *Peder Galskyt Jensen*, antagelig den samme som *Peder Jensen Galskyt*, der 1701 som Student fra Viborg blev immatrikuleret ved Universitetet i Kjøbenhavn, men om hvem jeg iøvrigt intet ved at berette; der nævnes intet om disse Søskende i det foran omtalte Skifte efter Byfoged Barlags Enke.]

11. *Karen Pedersdatter Galskyt*, f. 16. . . , død i Foraaret 1727 paa Kjærsgaard i Hellevad Sogn, gift I. 1680 med *Christian Worm*, f. 1621, død 1693, Ejer af Korslund i Hellevad Sogn, gift II. med *Peder Therkildsen Østrup*, Birkefoged til Dronninglund og Børglum Kloster, senere Degn i Tødsø og Erslev paa Mors. Hendes sidste Ægteskab synes ikke at have været lykkeligere end hendes to forannævnte Søstres, og fra 1711 af, da Manden forlod Eggen paa Grund af Gjæld og Afsked fra Birkedommerstillingen, levede hun adskilt fra ham til sin Død, idet hun fik Ophold i et lille Hus paa Kjærsgaard, der tilhørte hendes Søn. Med Worm havde hun 2 Sønner og 4 Døtre, og i sidste Ægteskab havde hun 1 Datter. Om hendes Descendens henvises til mine »Optegnelser om Familien Worm (Wormskiold)« i Perso-

¹⁾ Hvetbo H. Tingbog 5. April 1679.

²⁾ a. St. 9. Okt. 1680.

³⁾ Sæbygaards Birketingbøger.

nalh. Tidsskr. 6 R. I. Bd. 265, hvortil kan føjes, at den S. 269 nævnte Christine Sofie Worm blev gift med Peder Pedersen paa Imselbakken i Zeuten paa Hedemarken.

I Slægt med Familien Galskyt paa Kornumgaard have efternævnte Galskytter maaske været, men Forbindelsen har dog ikke kunnet paavises, og maaske har Familien kun taget Navn efter Galskytgaarden paa V. Brønderslev Kjær.

Christen Laursen ved Kjæret, Fæster under Kornumgaard (under Gaardens Taxt). Børn:

1. *Thomas Christensen Galskyt*, døbt 25. April 1699 (bl. Fadderne Jens Laursen ved Kjæret, Søren Jensen i Hedegaard, Birgitte og Anne Jensdatter i Agdrup), begravet V. Brønderslev 27. Februar 1753. Boede i V. Brønderslev i en Gaard, som han 1722 fæstede af Peder Worm i Kjærsgaard, og som hans Søn Erik 1743 fik Skjøde paa¹⁾. Han blev 9. Maj 1742 publ. absolv. for Forseelse mod det 3. Bud (Kom Hviledagen i Hu) ved Drukkenskab, og 14. Februar 1753 forulykkede han vist til lige med sine to voxne Døtre, der bleve begravede samme Dag som Faderen; paa hvilken Maade Ulykken skete omtales ikke. I Skiftet efter ham²⁾ omtales hans Broder Lars Christensen paa Kjæret.

Gift I. *Cathrine Malene Eriksdatter*, begr. V. Brønderslev 4. Maj 1727, 31 Aar. Gift II. i Hune S. 8. Aug. 1729 med *Maren Jensdatter*, født 1707, Datter af Handelsmand i Blokhus Jens Andersen Uttrup († 1720) og Marie Nielsdatter Børglum³⁾. Børn:

- a. *Erik Thomsen Galskyt*, døbt V. Brønderslev 1. Januar 1726, begr. s. St. 25. April 1794. Tjente 1741 og 1748 ved Kornumgaard⁴⁾, men opholdt sig ved Faderens Død i Norge, hvor han vel havde Familie, idet hans Stifmoders Farbroder Niels Andersen Uttrup 1699 havde taget Borgerskab som Kjøbmand i Bergen⁵⁾. Efter Faderens Død flyttede Erik til V. Brønderslev, hvor han 18. Febr. 1743⁶⁾ havde faaet Skjøde paa en Gaard af Peder Worm, og endnu 1763

¹⁾ Det er vist denne Gaard paa Brønderslev Kjær, der senere og nu kaldes Galskytgaarden. Gaarden har antagelig tilhørt Peder Worms Moder, Karen Pedersdr. Galskyt af Kornumgaard.

²⁾ Aalb. m. fl. Amters Skifter Nr. 202.

³⁾ jvf. min Hvetbo Herred I. S. 176 f.

⁴⁾ Kornumgaards Fæsteprotokol S. 20 b. og 30 a.

⁵⁾ jvf. Nicolaysens Bergens Borgerbog.

⁶⁾ se Skiftebrevet efter Faderen.

- nævnes han som Selvejer. 3. Novbr. 1758 blev han i Vrejlev gift med *Johanne Jensdatter Løgaard*, f. o. 1723, begr. V. Brønderslev 10. Januar 1804. De havde en Søn *Thomas Eriksen Galskyt*, døbt 11. Novbr. 1764, begr. 24. Febr. 1789.
- b. *Jens Thomsen Galskyt*, f. o. 1730, var Sømand og opholdt sig ved Faderens Død 1753 i Bergen. En Jens Galskyts Hustru var 1764 Fadder i V. Brønderslev ved Thomas Eriksen Galskyts Daab.
- c. *Cathrine Malene Galskyt*, f. o. 1732, begravet samme Dag som Faderen, 21 Aar gl.
- d. *Kirsten Galskyt*, f. o. 1735¹⁾, begr. samme Dag som Faderen, 18 Aar gl.
- e. *Christen Thomsen Galskyt*, døbt V. Brønderslev 13. Januar 1743. Fæstede 1775 for Livstid det saakaldte Gjølhus under Kornumgaard og kaldes da »Frikarl«, han boede dog næppe selv i Huset, der formedelst Dødsfald bortfæstedes paany 15. Febr. 1779, men det var ikke Christen Galskyt, der da var død, thi han boede 1796 og 1802 i et umatrikuleret Hus af Kornumgaards Gods i V. Brønderslev By²⁾. Han var gift med *Dorte Jensdatter*, med hvem han havde følgende Børn døbte i V. Brønderslev: *Ellen*, døbt 9. Novbr. 1777; *Maren*, døbt 28. Marts 1779, begr. 31. Marts 1780, *Katrine*, døbt 1780, begr. 17. Novbr. 1780 (3 Uger gl.), *Thomas*, døbt 4. Novbr. 1781, og *Maren*, døbt 5. Oktober 1783.
- f. *Maren Galskyt*, døbt 26. Januar 1746, levede 1753.
2. *Laurids (Lars) Christensen (Galskyt)*, døbt 29. Aug. 1700 (bl. Faddere Søren Jensen i Hedegaard, Kirstine Albrechtsdatter [o: Helmich Galskyts Enke] og Anne Tordsdatter i Ø. Kornum), begr. V. Brønderslev 20. Marts 1765 (67 Aar), Var Fæster under Kornumgaard og boede paa Vesterkjæret. *Ses ikke at være kaldet Galskyt*. Var gift med *Maren Sørensdatter*, der 1771 var Aftægtskone hos sin Søn *Jens Larsen*. Foruden denne Søn var der en Søn *Christen Larsen* og en Datter *Maren*. [Kornumgaards Skifteprotokol 1765 ^{15/}Δ].

Foruden de forannævnte uadelige Familier Galskyt, hvis Stamtavler jo ikke helt har kunnet udfyldes, har der til forskjellige Tider og paa forskjellige Steder levet andre uadelige Familier af samme Navn, men for deres Vedkommende maa jeg indskrænke mig til

1) Børnene b, c, d, ses ikke at være døbte i V. Brønderslev.

2) Regnskabsbog for Kornumgaards Gods, fol. 40 b og 79 b.

nogle Notitser; muligt er det, at enkelte af disse Personer høre til Slægten fra Hammer.

Ane Margrethe Galschjot, f. o. 1723, død Kbh. 10. Juli 1765 (42 Aar), gift 4. Maj 1746 i Kbh. med Underfoged, Justitsraad *Rudolph Henrik Grøn*, død Kbh. 10. Juni 1789 (65 Aar).

Christen Galskyt (Galeskøtt) var ved Midten af det 15. Aarh. Fæster af Klim Odde¹⁾, en Gaard, der da tilhørte Fru Anne Mouridsdatter Gyldenstjerne, men senere blev adelig Sædegaard.

Christen Christensen Galskyt, boede 1615—1617 i Skadhavn i Tømmerby Sogn (V. Han Herred) og var Tingfoged paa Hannæs²⁾, hvorfor det maa formodes, at han besad jordegent Gods. Han var vel nok ligesom efterfølgende Christen Pedersen Galskyt af samme Slægt som (Sønnesøn af?) Chr. Galskyt i Klim Odde.

Christen Pedersen Galskyt var 1617 Fæster af en Gaard i Øsløs Sogn (V. Han Herred).³⁾

Christen Jensen Galskyt, Selvejergaardmand, begr. V. Brønderslev 17. Juni 1807, 28⁵/₁₂ Aar gl.⁴⁾

Christen Galskyt var Underkjøbmand ved islandsk Handel i Aarene 1767—1777.

Christen Andersen Galskyt, død i Kbh. i Maj 1770, 55 Aar, Værtshusholder⁵⁾.

Christian Galskyt, gift med *Karen Nielsdatter Qvist*, boede i Kjøbenhavn. Børn:

a. *Nicolaus G.*, døbt Kbh. 28. Juli 1694, død 1733, Underfoged.

b. *Sille G.*, døbt Kbh. 14. Juni 1698.

c. *Jacob G.*, døbt Kbh. 30. Okt. 1700.

d. *Else G.*, døbt Kbh. 30. Maj 1702.

Hans Galskyt, Bonde i Enslev i Bæverskov Herred 1585⁶⁾.

Hans Jacob Christoffersen Galskyt, gift i Kbh. 2. Novbr. 1764 med *Frederikke Klemp*. Børn:

a. *Frederik Christoffer G.*, døbt Kbh. 20. Septbr. 1765.

b. *Ditlev Philip G.*, døbt Kbh. 26. Maj 1768.

Hans Christian Thomsen Galskyt, maaske Søn af Præsten i Farsø-Vonsild, boede 1728 før Branden i Snaregade i Kbh. og var Fuldmægtig hos kgl. Proviantforvalter Hans Ottesen, kaldes Proviantsskriver og blev 1734 Underfoged. Gift I. 20. Okt. 1715

1) Thiset: Eline Gøyes Jordebog, S. 457.

2) Aalborghus Lænsregnsk. og Jordebøger.

3) s. St. Jordebogen 1617—18.

4) Skifte er ikke fundet.

5) Adresseavisen.

6) Gl. d. Domme IV. 49.

i Kbh. med *Magdalene Bødcher*, gift II. 23. Febr. 1719 i Kbh. med *Anne Marie Larsdatter Lyche*, f. o. 1696, død i Kbh. 1763.
Børn:

- a. *Anna Thomine G.*, døbt Kbh. 14. Aug. 1717, død Kbh. 8. Okt. 1750.
- b. *Johan Otto G.*, døbt Kbh. 9. Juli 1718.
- c. *Magdalene G.*, døbt Kbh. 12. Decbr. 1719, gift med Under-tøjmester *Marlin Sundorff*.
- d. *Laurs G.*, døbt Kbh. 7. Decbr. 1720.
- e. *Charlotte Maria G.*, døbt Kbh. 23. Aug. 1724.
- f. *Bolette Margrethe G.*, døbt Kbh. 6. Okt. 1727, død Kbh. 1. Juni 1799, gift Kbh. 30. Maj 1753 med Vinhandler *Hieronymus Rottwill*.
- g. *Elise Maria G.*, døbt Kbh. 1. Novbr. 1728.
- h. *Jørgen G.*, døbt Kbh. 13. Maj 1730.

Jens Galschjot, Fuldmægtig og Underfoged i Kbh. 1728 betegnes han som forhenværende Skriver ved Gjældskommissionen og Kurator ved Stervboer, han var da Husejer i Hummergade, havde 4 Børn og holdt 2 Karle og 3 Piger. Hos ham boede hans salig Faders Broders Kone, der agtede at rejse til Næstved.¹⁾ 3. Maj 1720 ægtede han i Kjøbenhavn *Valborg Raff*, med hvem han ses at have haft 7 Børn.

- a. *Birthe Lisbeth G.*, døbt Kbh. 1. Okt. 1724.
- b. *Anne Augusta G.*, døbt Kbh. 31. Decbr. 1725.
- c. *Mathias Christian G.*, døbt Kbh. 8. Maj 1727, er vist død 1728, 1½ Aar.
- d. *Charlotte G.*, døbt Kbh. 15. Juni 1728.
- e. *Cecilie G.*, døbt Kbh. 29. Oktbr. 1729, antagelig den samme som Skriver Jens G.'s Datter *Engelke*, der døde 1730, ¼ Aar gl.
- f. *Antonius G.*, døbt Kbh. 20. Aug. 1731.
- g. *Christian G.*, døbt Kbh. 30. Decbr. 1732.

Jens Galskyt, f. . . . , begr. 8. April 1750, Skoleholder i Tjæreby v. Skjelskør, gift I. 21. Juli 1728 med *Sidse Marie Olufsdatter*, død 19. Novbr. 1745, gift II. 17. Novbr. 1747 med *Maren Olesdatter* eller *Jensdatter*, død 19. Decbr. 1749. Børn:

- a. *Sofie Amalie G.*, døbt Tjæreby 18. Okt. 1732, begr. 15. Febr. 1750.
- b. *Kirsten G.*, døbt Tjæreby 5. Juli 1734, gift 2. Pinsedag 1752 med Skomager *Jakob Goth* i Kallundborg.
- c. *Marie G.*, døbt Tjæreby 8. Maj 1737.
- d. *Andreas G.*, døbt Tjæreby 21. Aug. 1739, var 1762 Kirurg i Kbh.

¹⁾ Grove: Kbhavns Huse og Indvaanere efter Branden, Side 156.

e. *Ole G.*, døbt Tjæreby 8. Febr. 1743, død 14. Juni 1743.

f. *Sidse Marie G.*, døbt Tjæreby 25. Decbr. 1749, død 15. Febr. 1750.

Jørgen Rasmussen Galskyt, Trompetær i Kbh., gift med *Anne Jøkumsdatter*.

Datter: *Ermegaard G.*, f. Kbh. 27. Septbr. 1659.

Karen Jensdatter Galskyt, f. o. 1695, død 21. Novbr. 1765, 70 Aar, i Skanderborg. Hun havde været gift, men havde ingen Børn; hendes Søstersøn Peder Hansen skulde være ansat ved Sølvkammeret i Kbh. Amtmand, Kammerherre v. Woyda og Frue, der i mange Aar havde sørget for hendes Ophold, skulde arve hende. [Skanderborg Skiftepr. 1766, fol. 133].

Maren Pedersdatter Hesselberg Galskyt, f. o. 1692, død 20. Septbr. 1765, 73 Aar, i Skive. (Intet Skifte fundet).

Ole Pedersen Galskyt, f. o. 1747, d. V. Brønderslev 1801, begr. 4. April, 54½ Aar. Gift med *Johanne Marie Eriksdatter*, med hvem han havde 2 Sønner *Peder* og *Christen*, der døde som spæde.¹⁾

Peder Galskyt, f., begr. Dom exaudi 1692 i Torderup i Gunderup S. Var formodentlig gift med *Gyde Thomesdatter*, begr. Langfredag 1692, der i Kirkebogen for Gunderup Sogn kaldes Peder Galskyts Hustru af Ooppelstrup (Gunderup S., Fleskum H.).

Peter Cornelius Galschiøt, ansat ved Søetaten, gift med *Mette Pedersdatter*, efter hvem der afholdtes Skifte ved Underadmiralitetsretten 23. Septbr. 1746. Børn:

a. *Lucia G.*, f. o. 1728.

b. *Cornelius G.*, f. o. 1731, er vel den Cornelius Peter Galschjød, der blev begr. Kbh. 15. Juni 1802, 71 Aar, Silkevæver.

c. *Peder G.*, f. o. 1733.

Poul Galskyt var 1570 Skipper paa Jens Kaas' Pinke og blev beskyldt for at drive Søroveri i Østersøen sammen med den russiske Fribytter Carsten Rodt²⁾.

¹⁾ Da han boede i den saakaldte »Galskytgaard«, har han antagelig faaet Navn efter denne.

²⁾ Kancelli Brevb. 1570 ²⁷/₉.

Nogle Virkninger af Navneloven af 22. April 1904.

Foredrag holdt paa dansk historisk Fællesforenings Aarsmøde i Sorø d. 14. Juni 1913.

Af **H. Hjorth Nielsen.**

Som det vil være bekendt tilsigter Navneloven af 22. April 1904 at bedre de Forhold, som skabtes ved Forordningen af 30. Maj 1828, den Forordning som — misforstaaet eller ei — bragte os det Utal af Navne paa Endelsen -sen, mod hvilke Loven af 1904 var tænkt som et virksomt Middel.

Navneloven har nu virket i et Tidsrum af ni Aar, længe nok til, at man maa have Lov til at spørge: hvilke Virkninger har den øvet? Har den skaffet os af med et tilfredsstillende Antal af de mange Navne paa -sen, og er det, som den har givet os i Stedet, bedre, end hvad vi før havde?

Det maa da straks siges, at hvad det første Spørgsmaal angaar, staar vi næsten fuldstændig ude af Stand til at fælde nogen Dom. Myndighederne har ingen Pligt til at offentliggøre Navneforandringerne, og det beror saaledes paa den paagældende selv, om han eller hun føler sig beføiede til offentligt at meddele, at et nyt Navn er antaget. Alt hvad der fra Ministeriets Side foretages er, at det nye Navn optages i de halvaarligt udkommende Tillæg til »Fortegnelse over Navne, der ere undtagne fra Tilegnelse ved Øvrighedsbevis«. Disse Tillæg indeholder siden 1909 foruden Navnene en Bogstavbetegnelse, hvorved oplyses, om det paagældende Navn er antaget ved Bevilling eller ved Øvrighedsbevis; før 1909 meddeles kun Navnet og intet videre. Man er saaledes for den første Tid ikke i Stand til at erfare noget nærmere om, hvorledes Navnet er antaget, og da nu det efterfølgende nærmest vil forme sig som en Kritik, og desværre en ret haard Kritik over Navnelovens Virkninger, saa skal jeg her holde mig til Tidsrummet 1909—12, hvor jeg dog har noget, der minder om fast Bund under Fødderne, og lade Tidsrummet 1904—1909 ligge.

Det viser sig da, at Antallet af nyantagne Navne i 1909—12 omtrent fordeler sig saaledes: 1909: 398. 1910: 449. 1911: 640. 1912: 583. Heraf var de 384 antagne ved Bevilling, og de 1686 ved Øvrighedsbevis. Desuden er der ifølge Lovens § 5 (en fraskilt Kvindes Antagelse af det hende som ugift tilkommende Slægtnavn) antaget et ret ubetydeligt Antal, som i det store og hele kan lades uanset. Ligeledes har jeg ikke skænket de af Færingers antagne Navne nogen Opmærksomhed.

Disse Oplysninger er saaledes alt, hvad Offentligheden ved om hele Sagen. Det turde dog være ret interessant at vide, hvor mange Individder, der skjuler sig bag disse Navne, men har Ministeriet nogen Kundskab herom, beholder det den ialtfald hos sig selv.

Som sagt, om Navnelovens gode Virkninger savner vi desværre i meget for høi Grad Kundskab, medens vi derimod om de uheldige Virkninger har et ganske godt Materiale til Bedømmelse, nemlig selve de nyantagne Navne.

Den af Ministeriet udgivne Fortegnelse over baandlagte Navne er jo saa langt fra udtømmende. Dens første Halvdel maa jo ganske vist siges at opfylde de Fordringer Lovens rene og klare Ord stillede, idet den nemlig indeholder de Navne, der af de paagældende Bærere anmeldtes inden 1. Juli 1905, medens Fortegnelsens anden Halvdel, af Fædrelandet fortjente Mænds Navne, er mindre heldig. Hvad angaar den første Halvdel, saa var det her fuldstændigt overladt de paagældende Personer selv, om de gad være over at beskytte deres Navne mod Antagelse af andre. Naar man nu imidlertid ved, med hvor stor en Portion Mågelighed mange, altfor mange Mennesker er begavede, saa er det ikke til at undres over, at mange gamle Navne ikke i rette Tid ere blevne beskyttede, men givne til Pris for hvem som helst, der kunde ønske at antage dem. Der er da ogsaa en Del Navne, der har maattet lide den Tort at blive antagne af Personer, der, saa vidt vides, ere de tidligere Bærere ganske uvedkommende. Jeg skal nævne Navne som: Nagel, Schiøtt, Dolleris, Helsing, Lydiche, Tribler, Poser og Amundin. De fleste af disse Navne ere tilmed tyske, saa at der havde været dobbelt Grund til at modsætte sig deres Antagelse.

Nu kan man imidlertid ikke se bort fra, at et gammelt Navn er et historisk Minde, og Lovens Givere har jo da ogsaa haft Øie herfor, da de fra Tilegnelsen unddrog »af Fædrelandet fortjente Mænds Navne«. Den Fortegnelse, som Ministeriet har ladet udfærdige over saadanne, er imidlertid, som allerede sagt, langtfra fyldestgørende, og jeg skal villigt indrømme, at det vilde være vanskeligt, ja maaske aldeles umuligt at udarbejde en Liste, der ikke paa noget Punkt kunde angribes for Forglemmelse, ligesom det vel ofte vil være ret vanskeligt at drage Grænsen mellem fortjent og ikke fortjent. Der burde derfor i Stedet for denne Liste være etableret et sagkyndigt Skøn. Sagen i sig selv er det absolut værd, thi overfor de gamle Navne, der gennem mange Aar har været for de borgerlige Slægter, det som Skjoldet var for Adelsslægten, det Mærke, hvorunder de kendtes som Blodsforvandrede, har vi alle en Fredningspligt. — Følgende gamle Navne

ere antagne ved Øvrighedsbevis: Brøndel, Glob, Falster, Lunge, Mund, Thilo, Erlund, Garboe og Koed. Talrige gamle Navne ere antagne ved Bevilling: Achton, Ægidius, Køppen, Abildgaard, Haahr, Gundel, Weinreich, samt Wadskiær, Brochmand og Risbrigh under Formerne Wadskær, Brokmann og Risbrich. Men da nu disse Navne ere antagne ved Bevilling, saa maa man vel have Lov til at tro, at Ministeriet nøie har veiet for og imod, og at der har været ganske særlige Grunde, hvormod vi udenforstaaende desværre aldeles intet ved, til en Genantagelse af disse Navne.

Navneloven yder ikke norske Slægtnavne nogen som helst Beskyttelse, hvad der, set fra et personalhistorisk Standpunkt, paa Grund af den nære Forbindelse i tidligere Tid mellem dansk og norsk Historie, synes absolut forkasteligt. Norske Navne som Christie, Hoelfeldt og Holmgreen ere antagne under Formerne: Christy, Holfelt og Holmgren.

Fortegnelsen, eller Loven, har endnu en Feil, den nemlig, at den aldeles intet Hensyn tager til Variationer af de beskyttede Navne. Enhver, der har beskæftiget sig en Smule med Historie og Personalhistorie, ved, i hvor liden Grad man for tidligere Tiders Vedkommende kan tale om faste Former for Slægtnavne, ved hvorledes Datiden negligerede Skrivemaaden af Navne og ved, at herigennem er for en stor Del de talrige Variationer af samme Navne opstaaede. Jeg skal blot nævne, hvorledes i mange Navne y bruges som i, u som v, Endelser uden t og med t, et l og to l'er, stumt h og intet h, o. s. v. Vilde det nu ikke have været paa sin Plads, om Loven havde indeholdt en Bestemmelse om, at et Navn, der i Lyd alt for meget lignede et bestaaende Navn, ikke maatte antages? Som det nu er, kan man frit søge et bestaaende baandlagt Slægtnavn, forandre et enkelt mindre betydende Bogstav i det, og der er da aldeles intet til Hinder for at antage det. Det vil saaledes ses, at den Beskyttelse, der er ydet de saakaldte beskyttede Navne, er ret illusorisk.

Jeg skal nævne nogle saadanne nyantagne Navne, idet jeg nævner det nye Navn først, det tilsvarende gamle sidst, nogle af disse sidste, nemlig: Presskorn, Klarup, Ammentoft og Crille-
sen er dog ikke beskyttede.

Priskorn — Presskorn.

Lodborg — Lodberg.

Saalby } — Saaby(e).

Pryds — Prytz.

Gerdorf — Gersdorff.

Clarup — Klarup.
 Hegerlund — Hegelund.
 Abildsgaard — Abildgaard.
 Ammentofte — Ammentoft.
 Okholm — Oxholm.
 Breddal — Bredal.
 Crilsen — Crillesen.
 Kostrup — Kaastrup.
 Eybye — Eiby.
 Arenskov — Arnskov.
 Tidmand — Tidemand.

Undtagne fra Tilegnelse er Navne, som skønnes ikke at være overensstemmende med dansk Sprogtone. Det vil da være den paagældende Politimesters Opgave at vaage herover, men ser man nærmere paa de antagne Navne, faar man ikke nogen god Prøve paa vore Øvrighedspersoners Øre for dansk Sprog. Af de i Perioden 1909—12 antagne Navne skal jeg her plukke en lille Buket af meget fremmedlydende Navne. Her er den: Gaber, Hermes, Hermer, Nilaus, Peick, Hohwy, Høffner, Parker, Poosk, Robenhagen, Rohbeck, Capion, Corydon (der dog faar en ægte dansk Gaaseurt ved Siden, nemlig Petersen), Derby, Granton og Gunnermann. Alle disse ere antagne ved Øvrighedsbevis. Ved Bevilning ere følgende antagne: Feifer, Outze, Ferrini, Hochheim, Hogrefe, Rehné.

Men heller ikke mod at komme ud i den rene Karrikatur trækker Navneloven beskyttende Grænser, naar blot Navnet er dansk lydende, ikke beskyttet og ikke upassende. Men hvad er upassende? Det hænder maaske en Dag, at en Mand finder, at et Navn som Torskehoved, Faarehoved eller lignende, vil være et baade smukt og passende Navn for ham, og maaske m. H. t. det passende, vil det være vanskeligt at disputere med ham. Hvad er der da til Hinder for, at han kan antage det? Intet, absolut intet! Navnet er dansk, aldeles udpræget dansk, og det bæres ikke iforveien af nogen, ialtfald da ikke officielt. Nu vil man maaske mene, at jeg giver min Fantasi for frie Tøjler, og at et saadant Tilfælde aldrig vil indtræffe. Det er muligt; men jeg skal dog henlede Opmærksomheden paa, at vi her i Landet har Folk, som finder det for godt at kalde sig Sillehoved¹⁾. Nu erstatter de ganske vist det første d med et l, og paastaar, at Navnet er et Stednavn, men »Postadressebog for Kongeriget Danmark« kender ikke noget Sillehoved, men derimod et Sillesthoved,

¹⁾ Jvnfr. Svinhufvud (svensk).

og det er jo dog væsentligt forskelligt. Er desuden Navne som de nyantagne: *G a a e i*, *D r i k k j æ r* og *M ø g k j æ r* egentlig ikke lidt foruroligende. Man maa jo dog ved Antagelsen af nye Navne ogsaa tage et skyldigt Hensyn til de ufødte Generationer, de der i kommende Tider skulle leve og virke under de Navne, som den nulevende Generation skænker dem, og naar vi er os dette bevidst, maa vi tage vor Sprogsans, Smag og Skønsomhed i Agt og ikke give Fantasien frit Løb.

Dette var nu mine væsentligste Anker over den Maade, hvorpaa Navneloven har virket. Det vil ses, at vi i det her omhandlede Tidsrum har faaet et Par tusinde nye Slægtnavne, hvoraf ikke saa faa imidlertid ved nærmere Betragtning viser sig at være enten gamle Slægtnavne eller Variationer af saadanne, eller helt fremmedlydende Navne, og medens vi i det daglige Liv ikke mærker stort til, at »-sen'erne« ere blevne færre, har vi i endnu høiere Grad end før at strides med de forskelligt stavede Navne. Navneloven kan ikke siges at have opfyldt de Forventninger, man stillede til den, og der maa da søges andre Veie ud af Uføret, ligesom man maa søge at skaffe de gamle Navne en haardt tiltrængt Beskyttelse.

Den Hovedbetænkelse, som allerede 1874 under de første Forhandlinger om Navnetilstanden, kom til Orde, var, at en pludselig og massevis Navneforandring vilde medføre alt for store Ulemper for Befolkningen, saavel i det private, som i det offentlige Liv. Den Velvillie, hvormed Provst Niensens Forslag modtoges 1897, bundede netop i, at det ikke krævede en massevis Navneforandring. Selv om nu Navneloven har skaffet os af med en Del af Navnene paa -sen, saa er det dog langt fra nok, og Opgaven maa altsaa være at finde en Udvei, der ikke med eet Slag forandrer Tilstanden, men som dog i Løbet af forholdsvis kort Tid skaffer os af med de meget omstridte Navne.

Jeg kunde tænke mig følgende Ordning:

Ved et Tillæg til den bestaaende Lov bestemmes, at alle Børn, der fødes i Ægteskaber, indstiftede efter denne Tillægslovs Ikrafttræden, skulle, naar de ellers ville faa tildelt Faderens Navn paa -sen, døbes med et af Barnets rette Værgе valgt fast Slægtnavn, der selvfølgelig skal være ens for Børn af samme Fader og for disses Descendens. Lignende Regler maa gælde for Børn, fødte udenfor Ægteskab.

Ved en saadan Ordning vil opnaas følgende:

1) Navneforandringerne sker ikke massevis, men vil udstrækkes over et længere, og dog overskueligt Tidsrum, antagelig et halvthundrede Aar.

2) De gamle Navne paa -sen vil i Løbet af et hundrede Aar være fuldstændigt forsvundne.

3) Den Pietet, som mange Mennesker nære overfor det Navn, de ere blevne gamle og graa under, vil ikke blive krænket.

4) Staten vil faa Leilighed til at udøve en indgribende Kontrol med Navneantagelsen.

Med dette sidste Punkt er vi da ved, hvad Mindretallet i Kommissionen af 1897 næsten betragtede som en absolut Selvfølgelighed, og som ogsaa for mig staar som noget af det vigtigste ved hele Ordningen: Sagkundskabens Tilkaldelse.

Det hedder herom i Kommissionsbetænkningen S. 155:

»En ret simpel Fremgangsmaade kan forenes med en ensartet og for private Familiers Navne betryggende Ordning, naar denne Art af Navnesager henlægges til en for hele Landet fælles Myndighed med genealogisk Fagkundskab, et Navnekontor eller Navneraad«.

Og S. 156: »For let at kunne træffe sin Afgørelse maa denne nye Myndighed sidde inde med fyldig Navnekundskab, og den maa hurtigt kunne foretage en Undersøgelse af det enkelte Tilfælde, naar den finder det nødvendigt. Dette kan vistnok udføres ved at stille en enkelt dygtig Genealog i Spidsen for et Kontor; men Resultatet naas med endnu større Sikkerhed, hvis man lader et Par Mænds Indsigt udfylde hinanden. En Genealog maa i hvert Fald kræves som den væsentlige Undersøger, men tillige vil en Sprogmand være overordentlig nyttig, saa længe det drejer sig om at fæstne de i mundtlig Brug overleverede Tilnavne«. — »Det er dog naturligt at sætte Tallet paa Medlemmerne af dette Raad til tre, saaledes at den tredje skal tilføre Raadet yderligere genealogisk Fagkundskab eller administrativ Dygtighed«.

Nu da vi har set, hvorledes Sagerne har udviklet sig, uden at Sagkundskaben er blevet tilkaldt, melder Kravet om en saadan Kommission, et Navneraad sig med i høi Grad forøget Styrke.

Til denne Kommission indsendes alle Begæring om nye Navne, og naar disse ere godkendte, meddeler Kommissionen den søgende et i lovlig Form udfærdiget Bevis herfor. Dette tjener da al Øvrighed, geistlig som verdslig, til Rettesnor.

Dernæst offentliggør Kommissionen det nye Navn i Stats-tidende, og det optages i dette Blads aarlige Register, saaledes at det altid vil være let at finde de nærmere Oplysninger om, for hvor mange Personer Navnet ved dets Antagelse gjaldt, og af hvilke Personer det er antaget.

Kommissionen bør have Ret til at nægte Antagelse af ethvert Navn, som den skønner:

- 1) ikke er dansk i Klang¹);
- 2) er ført af nogen nulevende eller uddød Slægt;
- 3) er et uddødt eller levende Slægtnavn for ligt i Klang eller Skrivemaade;
- 4) er upassende eller lattervækkende.

Kommissionen bør selvfølgelig virke veiledende og raadgivende overfor de søgende.

— Jeg bør dog maaske, som i en Parenthes bemærke, at saadanne Navne paa -sen, som ere egentlige Slægtnavne, f. Eks. Godskesen, Finsen, Heilesen, Hellesen og lignende, selvfølgelig ikke skulle rammes af et saadant Lovtillæg.

Nu vil man maaske mene, at en Ordning som den her foreslaaede, vil kræve altfor store Udgifter for Staten?

Jeg skal da blot minde om, at den nuværende Ordning paalægger den navneforandrende en Udgift af 4 Kroner.

Ifølge den Statistik, som Kommissionen af 1897 optog, udgjorde Antallet af Navne paa -sen i Byerne Aalborg, Aarhus, København og Odense 50,363, imod samtlige andre Navne, der forekom i et Antal af 43,328. (Tallene hentede fra de paagældende Byers Vevisere²). I Landsognene var Tilstanden endnu værre. Saaledes var der af Kallehave Sogns omtr. 2,850 Indbyggere kun 7 %, som ikke bar Navne paa -sen. Af de i Idestrup Sogn 1888—97 døbte Børn fik kun 8 % af disse Navne, der ikke endte paa -sen. I Ringkøbing Amts Landdistrikter havde kun 15 % af Bondebefolkningen andre Navne end -sen Navne.

Naar man nu tager i Betragtning, at der i Danmark aarligt vies 19—20,000 Par (Gennemsnitstallet for Perioden 1907—1912 var 19,973), saa tør man vistnok gaa ud fra, at i ca. Halvdelen af disse Ægteskaber bærer Manden et Navn paa -sen, og antager vi ydermere, at der i 8,000 af disse Ægteskaber fødes Børn, der

¹) Selvfølgelig maa man være varsom, naar man skal føre denne Fordring om at de antagne Navne skal have dansk Klangfarve ud i Livet, thi ellers vil man let naa til Resultater, der ere stik imod, hvad fornuftige Hensyn til Historie og Tradition kræver. Det er saaledes naturligvis ikke min Mening, at man skal nægte en Familie Hansen, der kan bevise at deres Stamfader kom herind i Landet under Navnet »Schall«, men for hvem dette Familienavn ved Tidernes Ugunst er gaaet i Glemme — Genantagelsen af dette oprindelige Navn. — Tværtimod! — Og ligesaa lidt bør man være altfor pedantisk ved hvad man forstaaer ved dansk Klangfarve; — thi saa naar man let til latterlige Resultater. — Navnet Gierskow f. Ex. er tysk i Klangen, som alle Navne paa ow eller au —; men naar det staves Gierskov, er det Navnet paa en forsvunden dansk Herregaard.

²) Det maa her erindres, at den allerstørste Del — sikkert over 75 % — af de Personer, der paa Grund af deres samfundsmæssigt lidet betydende Stilling ikke findes i Vejviseren, bærer -sen Navne.

skal have nye Navne, saa vil en Kendelse af blot 2 Kroner, der mulig vil kunne betragtes som Skrivepenge eller Stempel, i alt Fald i en Aarrække bringe Staten en Indtægt af ca. 16,000 Kroner, der formentlig vil kunne dække Størstedelen af Udgifter til Lønninger til Kommission, Kontorhold og lignende.

Jeg har nu her anvist en Udvei, et Forslag til nærmere Overveielse, og jeg synes, at det vilde være en baade stor, smuk og passende Opgave for dansk historisk Fællesforening at tage sig af denne Sag.

Jeg skal i dette Øiemed stille følgende Forslag til Resolution:

Repræsentanter for de under Dansk historisk Fællesforening henhørende Institutioner og Organisationer, forsamlede til Aarsmøde i Sorø, opfordrer Fællesforeningens Bestyrelse til at nedsætte et Udvalg til, paa Grundlag af de paa Mødet fremkomne Udtalelser, at udarbejde et motiveret Forslag til Ændring af Navneloven af 22. April 1904, særligt gaaende ud paa:

1) at der ydes mere effektiv Beskyttelse for ældre Slægtnavne, saavel uddøde som levende.

2) at den bestaaende Lovs Fordring om, at nye Navne skulle være dansklydende, virkelig overholdes;

3) at der træffes virksomme Foranstaltninger til, at Brugen af de nuværende Navne paa Endelsen -sen i Fremtiden formindskes i større Omfang end hidtil og afløses af nye Slægtnavne;

4) og at der i Overensstemmelse med Mindretalsbetænkningens Fordring af 1899 nedsættes et sagkyndigt Udvalg til Varetagelse af alle Navnesager fra hele Landet, saaledes at disse, ikke som nu lægges i Hænderne paa Politimestrene.

Naar et saadant Forslag foreligger, opfordres Bestyrelsen endvidere til, saa snart ske kan, at indgive det til Regering og Rigsdag og paa bedste Maade at virke for dets Fremme.

Det skulde glæde mig, om en saadan Resolution kunde blive vedtaget her, saaledes at Kravet om en Bedring i Forholdene reistes med den Kraft og den Myndighed, det høitærede Repræsentantskab, som bestaaende af historisk kyndige og historisk interesserede Mænd fra hele Landet, uimodsigeligt sidder inde med.

Efter nogen Diskussion vedtoges Resolutionen med 21 Stemmer mod 2.

Naar det under Diskussionen fremførtes, at det, at paalægge Forældre, hvis Efternavn har Endelsen -sen, i Daaben at give deres Børn nyt Slægtnavn, er et meget radikalt Middel, saa skal jeg fuldt ud indrømme dette, men det er min Overbevisning, at skal vi i nogen bemærkelsesværdig Grad have Navnene paa

-sen formindskede, saa maa der radikale Midler til. Iøvrigt er Midlet jo dog ikke mere radikalt, end at det en Gang tidligere er prøvet, nemlig ved Forordningen af 30. Mai 1828, der jo desværre ikke naaede sine Hensigter. Den anden Indvending, som giordes under Diskussionen, at man ikke kunde forlange, at Folk skulde betale for en saadan tvungen Navneforandring, er mere vægtig. Kan man ikke det, maa det jo nu blive det kommende Udvalgs Sag at finde Udveie, hvorved Statens Udgifter kunne blive dækkede, i alt Fald i nogen Grad; men kunde de fremførte grelle Eksempler paa Navnelovens uheldige Virkninger føre til, at al Navneforandring blev lagt i Hænderne paa et Navneraad i Stedet for som nu paa Landets mange Politimestre, vilde endda meget være vundet.

Indholdsfortegnelse

i Udtog af Skrifter udgivne i 1912 af de udenlandske Selskaber, med hvilke Samfundet staar i Bytteforbindelse, m. fl. a.

Zeitschrift der Gesellschaft für Schleswig-Holsteinische Geschichte. 42de Bind. Leipzig 1912.

Erb- und Zeitpächter auf den adligen Gütern der Ostküste Schleswig-Holsteins. (G. Rawitscher). — Ueber die ersten Kirchenbauten im Bistum Aldenburg und Lübeck. (R. Haupt). — Klage auf Erfüllung eines Eheversprechens vor dreihundert Jahren. (W. Frhr. Weber von Rosenkrantz). — Nordstrand vor der Flut 1634. (O. Hartz). — Briefe von Dahlmann, E. M. Arndt und Falck an Burchardi. (F. Bertheau). — Zur Geschichte der dänischen Politik 1840—1848. (R. Hansen). — Bemerkungen zu Moltkes Geschichte des Krieges gegen Dänemark 1848/49. (H. Hansen). — Ein Kieler Professorenbrief aus dem Jahre 1820. (J. H. Eckardt). — Das Archiv der Stadt Rendsburg. (Kochendörffer). — Anwerbung eines Grenadiers für die Leibgardegrenadiere König Friedrich Wilhelm I von Preussen in Holstein. (W. Jensen). — Zu dem Verzeichnis der bei Hemmingstedt gefallenen Ritter und Knappen. (W. Frhr. Weber v. Rosenkrantz). — Literaturbericht für 1910/12. (O. Agricola).

Personhistorisk Tidsskrift. XIV Aargang. Stockholm 1912.

Tre konungaätter och deras jordegendomar i Sverige (N. Beckman). — Karl IX och Petrus Petrosa. En gammal tradition i ny belysning (H. Almquist). — Göteborgssläkter från 1600-talet. I. von Ackern (H. Frøding). — Våra yngste stadsvapen. (A. Levenhaupt). — Ett Blad ur Margareta von Aschebergs lefnadshistoria (S. Platen). — Namnet Olof Galle anträffadt på en runstaf. (A. Lindhagen). — Släkten Lindman. (E. Thyselius). — De svenska landskapsvapnen ännu en gång. (L. F. Löffler). — Sven Hedins 16 anor. (B. G. Löfgren). — Dagbok förd af Lillienwald (L. Gustaf).

Der Deutsche Herold. Zeitschrift für Wappen-, Siegel- und Familienkunde. (Maanedtsbladet). 43de Aargang. Berlin 1912.

Die Heraldik als Helferin der Kunstgeschichte. (A. K. Hoppe). — Die Krone auf dem Helme in Wappen uradeliger Geschlechter. (S. Frhr. v. Ende). — Die Wappenbriefe im Staatsarchiv zu Schleswig. (M. W. Grube). — Zur Wappenkunde. (B. Koerner). — Freimaurer-Siegel und -Symbole aus dem 18. Jahrhundert. (E. Beck). — Das Archiv der Blomeschen Fideikommissgüter Dobersdorf, Schaedtbeke und Hagen. — Diplome im Königl. Staatsarchiv zu Schleswig. (Kupke). — Ueber psychiatrische Erbliehkeitsforschung. (Roemer). — Der Kongress für Eugenik in London vom 24. bis 30. Juli 1912. (C. v. Bardeleben). — Familien-Stiftungen. (O. Toppel). — Verzeichniss der bei Hemmingstedt gefallenen Ritter und Knappen. (W. Frhr. Weber v. Rosenkrantz). — Bericht über den Kongress für Familienforschung, Vererbungs- und Regenerationslehre vom 11. bis 13. April 1912 zu Gieszen. (H. F. Macco). — Aus dem königl. Staatsarchiv zu Schleswig. (Kupke). — Die zusammengesetzte Stammtafel. (E. de Lorme). — Die Marchesa von Susa. (J. O. Hager). — Zur Vererbungsfrage. (R. Frhr. Seydlitz-Kurzbach). — Das Prädikat »von« oder »van« vor adeligen und bürgerlichen Familiennamen in Deutschland und den Niederlanden. (F. v. Baerle). — Zur Frage der Zwangsehen. (H. F. Macco).

Vierteljahrschrift für Wappen-, Siegel- und Familienkunde (»Herold«s Kvartalsskrift). XL Aargang. Berlin 1912.

Die Mitgliederliste der Andernacher Schmiedezunft nebst Namenverzeichniss. Etwa 800 Namen aus dem 15. Jahrhundert. (E. Schulte). — Verzeichniss der in den Stadtbüchern von Bückeburg (1618—1800) genannten Personen. (P. Insinger). — Wie kann man erschöpfendes Material für eine Familiengeschichte zusammentragen? (Frhr. v. Friesen). — Wie kann man aus

erschöpfend vorhandenem Stoff eine für weitere Kreise nützliche Familiengeschichte zusammenstellen? (Frhr. v. Friesen).

Familiengeschichtliche Blätter. X Aargang. Leipzig 1912.

Wappenverleihungen an bürgerliche Familien. (W. C. v. Arnswaldt). — Eine seltene Art der Entstehung von Familiennamen. (K. Büttner). — Ein weiterer Beitrag zum Adelsrecht. (v. Dassel). — Patenzettel. (E. Devrient). — Die Genealogie auf der Internationalen Hygiene-Ausstellung zu Dresden. (S. Kekule v. Stradonitz). — Der Freiherrntitel der ehemaligen Reichsritterschaft. (H. Frhr. Langwerth v. Simmern). — Symmetrische Ahnenproben auf Grabdenkmälern. (K. F. Leonhardt). — Die Kirchenbuchordnung für die evangelisch-lutherische Landeskirche des Königreichs Sachsen. (Lotichius). — Das Markgräflich Brandenburgische Hofgericht zu Kulmbach und Bayreuth. (W. Frhr. von Waldenfels).

Mitteilungen der Zentralstelle für deutsche Personen- und Familiengeschichte. Hæfte 10—11. Leipzig 1912.

Das Familienstammbuch I. (A. Kneer). — Das Familienstammbuch II. (E. Devrient). — Kirchenbücher des Reichslandes Elsass-Lothringen. (H. Koch). — Die Entwicklung der literarischen Darstellungsform der Genealogie bei den germanischen Stämmen bis in die Karolinger-Zeit. (A. Hönger). — Jahresbericht der genealogischen Literatur. (E. Devrient).

Zeitschrift des Vereins für Hamburgische Geschichte. XVII Bind. Hamburg 1912.

Der Bremer und Hamburger Aufenthalt des toskanischen Erbprinzen im Jahre 1668. (H. Geisenheimer). — Das Handlungshaus Voght und Sieveking. (H. Sieveking). — Die Anleihen der Stadt Hamburg während der Jahre 1601 bis 1650. (J. F. Voigt). — Ein politisches Pamphlet aus dem Anfange des 18. Jahrhunderts. (M. Stimming).

Mitteilungen des Vereins für Hamburgische Geschichte. Hamburg 1912.

Hamburgensien in älteren Amtsbüchern des vormaligen holsteinischen Amts Trittau. (J. F. Voigt). — Der Grundriss Hamburgs von 1644 von A. Pitersen. (T. Holtzmann). — Die hamburgischen Familien Heise und von Holten in einem dänischen Geschlechterbuch. (W. Heyden). — Wortlaut alter Schuldver-

schreibungen. — Ältere Hofmarken und Handzeichen im Kirchspiel Eppendorf. — Das Leichenbegängnis einer Amtmännin in Ritzebüttel, 1786. (K. Ferber). — Hamburgische Spielkarten. (J. Heckscher). — Georg Heinrich Sievekings (gest. 1799) Grundstück am Neuenwall. — Hamburgische Mühlenanlagen im hollsteinischen Amte Pinneberg. (J. F. Voigt).

Hessische Chronik, Monatsschrift für Familien- und Ortsgeschichte in Hessen und Hessen-Nassau. 1ste Aargang. Darmstadt 1912.

Aus meinem Tagebuch. (C. Amman). — Zur Verlobungsgeschichte der »Grossen Landgräfin«. (A. Becker). — Erbgrossherzogin Auguste von Mecklenburg-Schwerin, geb. Prinzessin von Hessen-Homburg. (K. Damm). — Erlebnisse eines hessischen Feldjägers 1793 bis 1795. (G. Kobelt). — Wimpfen; ein Beitrag zur Ortsnamenkunde. (A. Mannheimer). — Der letzte deutsche Landgraf. (W. Redhardt). — Volkskundliches über Glocken, besonders über Glockeninschriften. (K. Wehrhan).

Monatsschrift des »Roland«, Verein zur Förderung der Stamm-, Wappen- und Siegelkunde. Dresden 1912.

Das bürgerliche Familienwappen und sein Schutz. (A. Westberg). — Gerichtsakten als genealogische Quellen. (Grosse). — Ein Beitrag zur Geschichte der heraldischen Heime. (H. T. v. Kohlhagen). — Hilfsmittel zur Familienforschung. (Jüngken). — Die neue Kirchenbuchordnung für das Königreich Sachsen. (D. Blanckmeister). — Was muss eine gute Familiengeschichte enthalten? (F. Macco). — Zum Wedelschen Wappen. (B. Koerner). — Zum Werte der Genealogi. (Salfeld). — Zur Frage der Einführung von Adelsbüchern in Preussen. (B. Koerner).

Archives heraldiques suisses, Schweizer Archiv für Heraldik. Zürich 1912.

Les Manuscrits généalogiques et héraldiques de la Société d'Histoire et d'Archéologie de Genève. (H. Deonna). — De l'origine orientale des armoiries européennes. (M. Prinnet). — Historische Ausstellung Basel, 20. April bis 2. Juni 1912. (W. R. Staehelin). — Die Genealogien-Werke des Kantons Glarus. (Kubly-Müller).

P. H.

Nyt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden.

I det sidste — 6te — Hæfte af »Dansk historisk Fællesforenings Meddelelser« har Forfatteren, Hr. Eiler Nystrøm givet en — naar Hensyn tages til den indskrænkede Plads — god og fyldig Vejledning til hvilke Kilder man skal søge for at drive personalhistoriske Studier. — Det maa kun beklages, at Forfatteren i sin Optakt egentlig afskrækker enhver, der ikke tilhører en berømt historisk Slægt fra at befatte sig med sin Slægtshistorie, og nærmest betegner saadant som »overflødig Vigtigmageri«, skønt hans Artikel dog af Fællesforeningen var tænkt at skulle tilskynde Borger og Bonde rundt om i Danmark til at sysle med sin Slægts Historie.

Det paagældende Hæfte af Meddelelserne med Artiklen kan iøvrigt erholdes gratis af vort Samfunds Medlemmer ved Henvendelse, bilagt med Svarporto, til Redaktøren.

Det for kort Tid siden udkomne 23de Bind af »Genealogisches Handbuch bürgerlicher Familien« udgør atter et nyt — det 4de — Bind af »Hamburger Geschlechterbuch«. Det er smukt udstyret med Billeder og Vaaben og viser paany den store Interesse de Hamborgske Patricierfamilier har for deres Slægt. — Blandt de mange Familier som er optagne i Bindet kan nævnes Kellinghusen, Schröder, Sieveking, Stemann og Willink, og i Personregistret over Indgiftede vil den danske Genealog atter og atter finde Navne, som har Interesse for ham.

I 22de Bind af samme Værk, der er udkommen i 1912, findes bl. a. Stamtavle over den slesvigske Familie Jebens.

Undertiden kan man efterspore de mærkeligste Former for Familienavnes Oprindelse, og Præsterne vare i gamle Dage ret suveræne paa dette Punkt. — Som Exempel kan nævnes, at to Børn, der i 1677, uafhængige af hinanden, fandtes udsatte i Kurve i Jena, døbt henholdsvis Elisabeth Korbin og Johann Korb.

Da Byen Goldau i Schweiz i Aaret 1806 ødelagdes ved et Bjergskred, fandtes paa Vierwaldstädter Søen en Vugge svømmende, hvori laa et nyfødt Barn. Da der lige var født 3 Børn i Byen var det umuligt at konstatere, hvem Barnet tilhørte, og det blev derfor døbt med Navnet »Zur Wiegen« og opdraget paa Statens Bekostning.

Iøvrigt er det i det italienske Schweitz almindelig Skik at et udenfor Ægtekab fødte Barn faar Moderens Fornavn som Familienavn. — Herfra stammer de der hyppigt optrædende absolute Fornavne som Familienavne.

I Aaret 1911 udsendte Direktøren for Kunstindustrimuseet i Flensburg, Dr. Ernst Sauer mann for første Gang »Schleswig-holsteinischer Kunstkalender«. — Denne Kalender, der sikkert er ret ukendt herhjemme og, for de første Aarganges Vedkommende, allerede sjælden, frembyder for Kunsthistorikeren, Arkitekten og ogsaa for Personalhistorikeren stor Interesse. — Den indeholder en Rigdom af fortrinlig udførte Billeder og Artikler, som stadig bevæger sig paa det historiske Omraade. — Jeg skal

særlig fremhæve Artiklerne: »Ueber unsere Denkmäler und ihre Inschriften« af Professor Dr. Justus Brinckmann i Hamburg, (Aargang 1911), »Kultur und Adel in Schleswig-Holstein während des 18. Jahrhunderts« af Paul v. Hedemann-Heespen (1912) med mange interessante Portrætter fra Herresæderne i Slesvig og Holsten af Medlemmer af den slesvigske og holstenske Adel; en Stamtavle, der viser Slægtsskabet mellem Reventlowerne og Schimmelmannerne (1912); »Die Medaillen Schleswig-Holsteins« af Professor, Dr. Kirmis i Neumünster (1912); »Die historische Landeshalle für Schleswig-Holstein in Kiel« af Georg Hoffmann (1913), »Zur Hebung der Friedhofkunst« af Professor Emil Högg (1913) og Friedrich v. Reventlou af Reimer Hansen (1913).

I Halle har Hr. August Hettler begyndt i Hæfter at udsende et Værk: »H a n d b u c h f ü r F a m i l i e n g e s c h i c h t s f o r s c h e r.« — Indholdet skal nærmest være en i fyldig Form fremtrædende Veiviser over alle personalhistoriske og genealogiske Forskere, Foreninger, Tidsskrifter etc. — Af det hidtil udkomne 1ste Hæfte er det selvfølgelig umuligt at slutte sig til Værkets Brugbarhed; men holder det, hvad dette Hæfte lover, vil Værket sikkert kunne blive til god Nytte ogsaa for den danske personalhistoriske Forsker.

Ofte staa Historieforskeren raadløs overfor et Dokument, som er fuldstændig ulæseligt, fordi Tiden har bleget Skriften.

Jeg skal nedenfor angive et let anvendeligt Middel, der er uskadeligt, og som kan gøre selv den bløgeste Skrift læselig igen.

Ca. en Liter Galæbler overhældes med Vand, saa Vandet lige dækker Galæblerne og koges derpaa stærk af; i dette Afkog dypper man en ganske fin blød Haarpensel og bestryger den ulæselige Skrift dermed. Nogle Timer senere vil Skriften antage en god sort Farve.

Drejer det sig om Protokoller, maa man selvfølgelig lægge Trækpapir e. a. bagved de Blade, der skulle behandles.

P. H.

HERTUGINDE LOUISE AUGUSTA

AF SLESVIG-HOLSTEN-SØNDERBORG-AUGUSTENBORG, FØDT PRINSESSE
AF DANMARK OG NORGE

I MASKEBÆDRAGT

Maleriet af *Jens Juul*. Af Konservator C. C. ANDERSENS Samling
af Malerireproduktioner.

Danske og norske studerende i Padua 1559—1615.

Meddelt af K. Carøe.

Universitetet i Padua blev oprettet 1222, men havde sin glansperiode i det 15de og 16de århundrede; særligt i det 16de århundrede søgte en mængde studerende fra landene nord for Alperne til dette universitet, ved hvilket der allerede fra ældre tid fandtes en »germansk nation«, der varetog disse forskellige nationaliteters interesser. Af en fortegnelse fra 1586 ses det, at den germanske nation dengang atter delte sig i 6 grupper 1) Austriaci, Suevi¹⁾, Bavari (Østrigere, Schwabere, Bayerere); 2) Elvetii, Rheni Niciique accoli (Schweizere, beboere ved Rhinen og Neckar); 3) Belgi, Westphali (Nederlændere, Westfalere); 4) Bohemi, Silesii, Moravi (Bøhmere, Schlesiere, Mährere); 5) Misnici, Thuringi, Hassi, Saxones (folk fra markgrevskabet Meissen, Thüringere, Hessere, Sachsere); 6) Pomerani, Megalopolenses, Holsati, Dani (Pommeranere, Mecklenburgere, Holstenere, Danskere). Hverken Nordmænd, Svenskere eller Englændere nævnes her eller synes at forekomme i akterne; de 2 eneste immatrikulerede Nordmænd er regnede til Danskerne²⁾.

I 1553 skete der en adskillelse i nationen, idet »Artisti«, hvortil regnedes de filosofiske, teologiske og medicinske studerende, skilte sig ud fra »Legisti«, juristerne, der vedblev at betragte sig som de ældste og fornemste. Fra den tid førtes særlige matrikler for artisti og legisti, der dog endnu ikke er offentliggjorte, men den bekendte danske læge Henrik Fuiren, der var nationens consiliarius 1641—1642, har gjort et uddrag af disse matrikler, som er offentliggjort af Suhm i »Samlinger til den danske Historie« II. 3. hæfte s. 6. og benyttede i det følgende.

¹⁾ I teksten står Sueci, men det må være en fejllæsning eller fejltryk; senere forekommer i samme forbindelse rigtigt Suevi.

²⁾ I statutterne fra 1331 (H. Denifle, Die Statuten der Juristen-Universität Padua. Archiv für Literatur- und Kirchengeschichte XVI.) nævnes følgende »Ultramontani: Teotonic, Boemi, Poloni, Ungari, Provinciales, Burgundi, Anglici cum Scotis, Catalani cum Hispanis, Ultramarini. I modsætning til folkene nord for Alperne kaldtes de syd for Alperne »Citramontani«. Ifølge disse statutter stod der i spidsen for universitetet to rektorer, henholdsvis en ultramontan og en citramontan, der væsentlig havde en dømmende myndighed; desuden fire syndici, to ultramontani og to citramontani, af hvilke dog ingen måtte tilhøre den samme nation som rektor; deres virksomhed var væsentligt pengereviderende; i spidsen for hver nation stod en consiliarius, der blev valgt for 1 år og ikke kunde genvælges. Disse forskellige embedsmænd havde ret til under forfald selv at vælge en vikar.

I spidsen for nationen stod to hvert år valgte consilium — desuden havde hver af de 6 underafdelinger sin consiliarius — af hvilke den ældste ved afslutningen af sin embedstid aflagde en omstændelig beretning om, hvad der var foregået under hans styrelse, og som i reglen ender med en fortegnelse over de i årets løb til biblioteket skænkede bøger; dette oprettedes i 1536 og forøgedes navnlig med de bøger, som de bortrejsende studerende skænkede til det; i spidsen for biblioteket stod en valgt bibliotekar.

Disse beretninger, *acta*, har professor Favaro nu begyndt at udgive for artisternes vedkommende i tiden fra 1553 til 1769¹). Af disse er under titlen »*Atti della nazione Germanica artista nello studio di Padova*« hidtil udkommet to bind (1911 og 1912), omfattende tiden 1553—1615.

Hvad der jævnlige kommer frem i disse *acta*, er Paduas forhold til Venedig, til hvilken stat det hørte fra 1405. Venedigs regering omfattede universitetet med megen interesse og synes at have sat stor pris på den germanske nation, der havde et betydeligt antal studerende, af hvilke mange hørte til fornemme og rige familier, og både dogen og senatet lånte villigt nationens consilium øre, når de kom for at forebringe dem dens klager eller ønsker. Et særligt vanskeligt punkt var efter reformationen religionsspørgsmålet. Den venezianske regering søgte altid at yde protestanterne sin beskyttelse over for forulempelser fra den katolske kirke, som de ofte var udsatte for, men også undertiden selv gav anledning til ved udfordrende optræden. I et tilfælde nægtede således biskoppen et medlem af den germanske nation lægehjælp, hvis han ikke vilde skrive på katolsk vis, hvad han bestemte afslog; på den anden side har den senere omtalte Hans Lauridsen vistnok selv givet anledning til, at begravelse i indviet jord blev ham nægtet.

Disse religiøse vanskeligheder trådte navnlig frem, naar det galdt tildelelse af doktorgraden, der ifølge en pavelig bulle fra 1564 ikke måtte tildeles nogen, som ikke med sin ed vilde aflægge en strengt katolsk trosbekendelse. Det vilde protestanterne i den germanske nation selvfølgelig ikke, og den søgte derfor den venezianske regering om at blive fritaget herfor. Med diplomatisk snildhed søgte denne at rede sig ud af denne vanskelige sag; modsætte sig paven kunde den ikke, give slip på Germanerne vilde den ikke; så undgik man den offentlige promotion ved at lade en »comes palatinus« i kraft af et kejserligt privilegium uddele doktorgraden (se nærmere under Mads Jacobsen), hvorved den omtalte ed blev undgået, og dertil tav den venezianske

¹) Samtidigt har prof. Brugi påbegyndt en udgave af juristernes, *legisti, acta*, der dog ikke er fuldstændige, idet de kun findes for 1545—1601 og 1650-1709. Første bind, 1545—1601, er udkommet 1911.

regering. I 1612 fratog imidlertid senatet comites palatini denne ret, men 1616 fik artisti ret til at blive promoverede uden ed, idet der oprettedes et kollegium, som fik fuldmagt af den venezianske regering til at foretage promotion; først 1635 fik legisti et lignende kollegium¹).

At mange danske studerede i Padua i det 16de og 17de århundrede er velbekendt, navnlig galdt det danske læger, af hvilke de fleste af de bekendte fra denne tid havde søgt til Padua; og at flere af dem havde været consiliarii i den germanske nation, har man også tidligere vidst; men at så mange danske, og særligt læger, havde indtaget fremtrædende stillinger i denne nation, som det fremgår af de nu offentliggjorte acta, har man hidtil ikke vidst, og der kan derfor være grund til allerede nu, da den første halvdel af værket er afsluttet, at meddele, hvad det indeholder om danske og norske studerende.

Som grundlag for denne fremstilling er benyttet Henrik Fuiren's fortegnelse, der dog først begynder 1566, altsaa 13 år senere end »Atti«. Ved hver af de i denne fortegnelse nævnte personer er der i noterne så vidt muligt givet biografiske henvisninger eller oplysninger og tillige i teksten føjet til, hvad der forekommer om dem i nationens acta, hvilket viser, at mange af de danske har spillet en rolle i den germanske nations liv.

Jeg skylder hr. overbibliotekar, dr. S. Larsen tak for at have henledet min opmærksomhed på dette arbejde og ikke mindst for utrættelig hjælp navnlig til at overvinde de sproglige vanskeligheder.

1559. Joannes Benzius²), Husensis Cimber.

Hans Bentzon blev consiliarius i begyndelsen af 1559, nævnes første gang 10. Maj; han synes at være fratrådt midt i 1560, men blev i Padua, hvor han blev dr. med. 1561—1562.

Johannes Thadæus, Husensis Cimber, omtales af Hans Bentzon i slutningen af hans beretning som consiliarius; han kalder ham da sin kære ven, der var udmærket dygtig såvel i det hebraiske, græske og latinske sprog som og i hele filosofiens og matematikkens discipliner; han døde i Aug. 1559, i hvilket år der her-

¹) Nogle af disse oplysninger er hentede fra en anmeldelse af Fittig i »Zentralblatt für Bibliothekswesen« XXIX.

²) Hans Bentzon, f. 1528, d. 1595, livmedikus. — Carøe. Den danske Lægestand 1479—1788. I.

skede megen sygdom i Padua, og blev begravet i Minoritternes kloster.

Idib. Jan. (13.) 1566. M. Petrus Severinus¹⁾ de Ripa Cymbriæ Danus.

4. Nov. 1572. Cornelius de Hamsfurt²⁾, Cimber.

28. Maj 1574. Johannes Laurentius Arhusiensis.

Hans Lauridsen, cand. med., døde 3. Aug. 1575 i Padua. Borgmestren forbød at begrave ham i indviet jord, da han var død uden sakramente; nationens consiliarius, Johannes Exlinus fra Geislingen, protesterede herimod, idet han sagde, at den afdøde havde levet et fromt liv, og at det vilde være en hån mod nationen og kunde skade byen; men borgmesteren fastholdt, at den afdøde havde spist kød på fastedagene og søgt at overtale andre til sine anskuelse, og at der var et pavebrev, der forbød at begrave sådanne folk i indviet jord. Efter en ret heftig ordstrid forlod consiliarius borgmesteren og henvendte sig til juristernes consilium om råd, men de vilde ikke blande sig i sagen. Da liget var i forrådnelse, og der ikke var tid til at sammenkalde nationen, lod consiliarius i hast en grav kaste på en mark ved Justinas tempel, og her blev Hans Lauridsen begravet om natten ved fakkelskin, fulgt af flere af nationen og ikke uden enhver pomp og ceremoni.

31. Juni 1578. Lago Urne³⁾ Danus.

22. Juni 1579. Jacobus Hasebardus⁴⁾ Danus.

7. Jan. 1580. Johannes Jacobæus Skierbeckius⁵⁾ Danus.

4. Idibus (10.) Jan. 1580. Magnus Bartholinus Sielandius Danus.

17. Okt. 1580. Andreas Christianus⁶⁾ Ripensis.

17. Okt. 1580. Eschillus Christianus⁷⁾ Danus.

Den 19. Januar 1582 blev der vedtaget ny statutter for den germanske nation; blandt de 34 underskrivere var Anders Christensen og Jakob Hasebard.

7. Nov. 1583. Thomas Finckius⁸⁾ Flenspurgensis e ducatu Sleswicensi.

1) Peder Sørensen, f. c. 1540, d. 1602, livmedikus. — D. d. L. I. Biografisk Lexikon XVII.

2) Cornelius Hamsfort, f. 1546, d. 1627, læge og historiker. — D. d. L. I. — B. L. VI.

3) Lave Urne, f. 1539, d. 1623, landsdommer. — B. L. XVIII.

4) Jakob Hasebard, f. 1552, d. 1607, livmedikus. — D. d. L. I. — B. L. VII.

5) Hans Skjærbæk, f. 1553, d. 1633, læge i Lübeck. — D. d. L. I.

6) Anders Christensen, f. 1551, d. 1606, prof. med. — D. d. L. I. — B. L. III.

7) Eskild Christensen, f. c. 1550, d. 1621, læge i Odense. — D. d. L. I.

8) Thomas Fincke, f. 1561, d. 1656, prof. med. — D. d. L. I. — B. L. V.

Thomas Fincke blev 27. Okt. 1584 valgt til prokurator¹⁾, 2. Marts 1585 til consiliarius for den bøhmiske nation og 10. April 1586 til consiliarius for hele nationen. I sin lange beretning omtaler han særligt oprettelsen af et råd for nationens tidligere anførte 6 afdelinger og valget af 6 seniorer for disse²⁾.

16. Okt. 1584. Petrus Johannes Ripensis Danus.

Magister Peder Hansen³⁾ blev 6. Aug. 1586 enstemmigt valgt til prokurator og afgik som sådan i Dec. 1586 på grund af bortrejse og skænkede da en bog til biblioteket.

25. Marts 1586. Petrus Iwo⁴⁾ Wiburgensis Danus.

Peder Iversen blev 30. Nov. 1586 valgt til senior for den under Th. Fincke omtalte 6te nationsafdeling: Pomerani, Megalopolenses, Holsati, Dani.

11. Maj 1588. M. Antonius Battus⁵⁾ Haderslebiensis.

Antonius Battus blev 23. April 1589 valgt til consiliarius for den bøhmiske nation og samtidigt til bibliotekar for hele nationen, men allerede 27. Juli 1589 til consiliarius for denne og fratrådte 3. Aug. 1590. Sammen med 8 andre blev han 25. April 1591 valgt til som repræsentant for Pomerani o. s. v. at udarbejde ny forkortede statutter og fik da en særlig rosende omtale, som ikke blev nogen af de andre til del; samme år omtales han senere som særlig velfortjent af nationen; han fungerede da som vicesyndikus, deltog i den daglige administration og nævnes jævnligt. I 1592 er han rimeligvis rejst fra Padua, thi da gav han 4 bøger til biblioteket og 8 lib.⁶⁾ til et sølvbæger. (Det synes fra den tid at være blevet skik årligt at samle sammen til et eller flere sølvbægere; tidligere findes det ikke omtalt).

¹⁾ Om prokuratorernes virksomhed har intet sikkert kunnet oplyses; de findes ikke omtalte i statutterne fra 1331; muligvis har de (som i den romerske kejsertid) haft med pengevæsenet at gøre; i beretningerne omtaler consiliarii aldrig pengesager.

²⁾ I universitetets aula findes endnu T. Fincke's våbenskjold med to fugle, en sort og en hvid, og følgende underskrift: Thomas Finck Dan. gravissimum p. rectoratus magistratum invite susceptum ita gessit ut publicum cerarii commodum privatæ anteponeus ambitioni suavem sui memoriam recte sentientibus quam vanis perituram effigiem marmoribus inseri potuis indicaverit. Anno sal. CICDCLIX. (Velvilligt meddelt af hr. mag. art. Chr. Axel Jensen).

³⁾ Muligvis den Peder Hansen, der blev magister i Rostock 1572. — Moller. Cimbria litterata. I.

⁴⁾ Peder Iversen, f. 1555, d. 1629, læge i Viborg. — D. d. L. I.

⁵⁾ Antonius Battus, død 1602, livmedikus. — D. d. L. I. — D. Saml. 2 R. IV.

⁶⁾ Libra, lire; den gamle venezianske lire, hvorom der vel her tales, galdt 55 centimer.

25. Okt. 1589. Gellius Sascerides¹⁾ Hafnianus.

Gellius Sascerides blev 29. Juli 1591 valgt til consiliarius; i 1592 gav han 14 lib. til et bøger og 4 bøger til biblioteket, deriblandt »Idea medicinæ ph. Petri Severini²⁾).

25. Okt. 1589. Jonas Charisius³⁾, Erasmi f. Neapol. Danus.

Jonas Charisius omtales 1591 som indtrådt som senior i en andens sted og senere som senior i den thuskiske (toskanske) nation; samme år blev han sendt til Venedig for at forhandle om ordningen af doktorpromotionerne, som der stadigt var vanskeligheder med. I 1592 optrådte han mæglende i nogle stridigheder mellem polske og tyske studenter og blev senere valgt til syndikus; som sådan talte han 2. Aug. 1593 på italiensk, efter valg af en rektor for juristerne, til præfekten, hvem han foreholdt, at det ikke var passende at vælge en ung og ukendt Polak, men fik ikke flertal for sig. I 1592 gav han 7 lib. til et bøger og i 1594 gav han 12 bøger til biblioteket. Han omtales sidste Gang i Maj 1595.

1590. Nicolaus Struckmannus Slesvicensis findes ikke i Fuiren's fortegnelse, men nævnes 1590, idet han da gav 7 bøger til biblioteket.

3. Nov. 1592. Willehadus Adamius⁴⁾ N. F. Randrusiensis Danus.

Villads Adamsen gav i 1593 til et bøger 8 lib.; i 1594 gav han 12 bøger til biblioteket deriblandt »Analecta veterum lapidum et antiquitatum in Dacia Stephani Stamocii⁵⁾». I 1595 gav han to gange 10 lib. til et bøger og kaldes da consiliarius nationis Marcæ Anconitanæ (markgrevskabet Marc Ancona i Mellemitalien) og rejste da hjem sammen med den danske adelsmand Otto Lindenov.

3. Nov. 1592. Matthias Jacobæus⁶⁾ Ripensis Danus.

Mads Jacobsen gav i 1593 til et bøger 8 lib.; i Marts 1594 blev han bibliotekar og omtales med ros for sit dygtige arbejde som sådan, og samme år gav han 13 bøger til biblioteket,

¹⁾ Gellius Sascerides, f. 1562, d. 1612, prof. med. — D. d. L. I. — B. L. XIV.

²⁾ Peder Sørensen: Idea medicinæ philosophica fundamenta continens totius doctrinæ Paracelsicæ, Hippocraticæ et Gallenicæ. Basel 1571.

³⁾ Jonas Charisius, f. 1571, d. 1619, dr. med., diplomat. — D. d. L. I. — B. L. III.

⁴⁾ Villads Adamsen, f. c. 1564, d. 1616, læge i Bergen. — D. d. L. I.

⁵⁾ Om dette arbejde og dets forfatter har intet kunnet oplyses.

⁶⁾ Mads Jacobsen, f. 1569, d. 1636, læge i Århus. — D. d. L. I.

deriblandt »*Historia Danica Saxonis Grammatici*«¹⁾ og »*Idea medicinæ philosophicæ Petri Severini Ripens. Dani totius doctrinæ Paracelsicæ, Hippocraticæ et Galenicæ fundamenta continens*«²⁾ samt »*Enchyridion medicum de cognoscendis morbis Andreæ Christiani Ripens. Dani ex Trincavellæ prælectionibus concinnatum*«.³⁾ Kort efter, 28 Juli 1594, blev han valgt til consiliarius og var det indtil 6. April 1595; som sådan var han tillige assessor i et udvalg i anledning af udgivelse af statutterne. Efter at være fratrådt som consiliarius blev han 12. Maj 1595 opstillet som modkandidat ved valg af en consiliarius for Thuscæ (Toskanerne) og valgt; han havde da længe opholdt sig i Italien på grund af en brevdragers sene tilbagekomst, og man ønskede ved dette valg at give ham en assessorplads for fremtiden ved universitetet. Kort efter var han i Venedig, men må snart være vendt tilbage til Padua, thi 20. Juli 1595 rejste han derfra og gav da 14 lib. til det 3die og 4de bæger og 5 bøger til biblioteket. I 1596 var han atter i Padua, thi da gav han 8 lib. til det 4de bæger og omtales senere i anledning af en ordning, som af ham var truffet med hensyn til biblioteket. I August 1597 blev han valgt til syndikus og sendte som sådan to (i værket in extenso anførte) skrivelser til dogen og senatet i Venedig i anledning af de religiøse stridigheder om retten til at promovere doktorer af fremmed religion og er vist selv taget med dem til Venedig, thi efter sin tilbagekomst herfra blev han 23. Dec. 1597 assessor. Under hans fraværelse var der blevet gjort et forsøg paa at få syndikatet besat med en anden, men det blev forpurret ved hans rettidige tilbagekomst. Næste år, 9. Maj 1598, blev han, der da kaldes magnificus dominus syndicus, kreeret til dr. phil. et med., ikke i biskoppens, men i »*Sigismundi de Capitibus Lystæ comitis Cæsareï*« pallads; i den store forsamling af fornemme Mænd, som overværede promotionen, befandt sig Johan Frederik⁴⁾, hertug af Holsten. Samme år gav han 14 lib. til et bæger og 3 bøger til biblioteket. Han nævnes sidste gang i August 1599.⁵⁾

1) Chr. Pedersen: *Danorum regum heroumqve historia a Saxone Grammaticæ conscriptæ*. Paris 1514.

2) Peder Sørensen: *Idea medicinæ philosophica fundamenta continens totius doctrinæ Paracelsicæ, Hippocraticæ et Galenicæ*. Basel 1571.

3) Anders Christensen: *Enchyridion medicum de cognoscendis curandisque tam externis quam internis humani corporis morbis ex Victoris Trincavellii Prælectionibus concinnatum*. Basel 1583.

4) F. 1579, d. 1694, erkebiskop af Bremen og biskop af Lübeck.

5) I 1593 og 1595 omtales Cosmas Borneman Stadensis som givende penge til et bæger og bøger til biblioteket. Skønt ikke henhørende til de danske, nævnes han her, da slægten senere forplantede sig til Danmark.

Juni 1595. Johannes Johannis Hall Danus.

Hans Hansen Hall. I Fuiren's fortegnelse kaldes han »Professor philosophus Hafniæ«, men det er ikke lykkedes at finde nogen prof. phil. med dette navn ved Københavns universitet. I 1595 og atter i 1596 gav han 7 lib. til 4de bøger.

Prid. Cal. Nov. (31. Okt.) 1595. Janus Molenus¹⁾ Danus.

Jens Mule gav i 1596 til 4de bøger 7 lib. og blev 29. Juli 1596 valgt til prokurator. I 1597 gav han 2 bøger til biblioteket.

4. Dec. 1595. M. Michael Mejerus Cimber. Fuiren tilføjer om ham, at han døde i Magdeburg.

12. Sept. 1596. Severinus Christianus Schavenius.

Søren Christensen Scavenius gav i 1597 til 5te bøger 12 lib. og i 1598 gav han 1 bog til biblioteket.

4. Aug. 1597. M. Joannes Severinus Zythogatus²⁾ Danus.

Non. (5.) Nov. 1599. Thomas Johannides Bergensis Norwegianus.

20. Nov. 1599. Olaus Bacherus Danus.

10. Dec. 1601. Bartholomæus Johannis Danus.

10. Dec. 1601. Chilianus Krabbe³⁾ Danus.

Kilian Krabbe gav 10 lib. til et bøger i 1602.

16. Dec. 1601. M. Joannes Nicolaus Holmius.

19. Aug. 1602. Georgius Fureus⁴⁾ Hafnianus.

Jørgen Fuiren gav i 1603 til biblioteket 12 lib. til at købe bøger for og derefter atter 10 lib. i 1604 og 1605 og 14 lib. i 1606; desuden gav han 2 bøger i 1605 og 9 bøger i 1606 og samme år 14 lib. til et nyt bøger. Han nævnes 5. Marts 1604 som vikar for en prokurator og indsatte da en vikar for sig selv på grund af bortrejse, men må vist snart være vendt tilbage, thi 28. Juli 1605 blev han foreslået til consiliarius, men ikke valgt.

5. Id. (9.) Nov. 1602. Fredericus Gunther⁵⁾ Helmstadiensis.

Frederik Günther blev 29. Juli 1603 valgt til prokurator, men rejste bort 23. Dec., hvorefter Jørgen Fuiren blev

¹⁾ Jens Mule, f. 1564, d. 1633, læge i Odense. — D. d. L. I. — B. L. XI.

²⁾ Vistnok fra Ølgod, zythum betyder øl; allerede 27. Juni 1597 immatriculeret blandt »Legisti«.

³⁾ Kilian Krabbe, f. 1583, d. 1612, til Sebberkloster og Brusgård.

⁴⁾ Jørgen Fuiren, f. 1581, d. 1628, læge i Kbhvn. — D. d. L. I. — B. L. V.

⁵⁾ Frederik Günther, f. 1581, d. 1655; kom til Danmark 1615, oversekretær 1621. — B. L. VI.

vikar for ham. I 1603 gav han 20 lib. til biblioteket og i 1604 atter 10 lib. og 2 bøger.

(I 1602 skænkede consiliarius Wilhelmus Simonides Stettinensis til biblioteket »Sphæras duas, unam stellarum totius orbis, alteram autoribus D. Tichone Brahe et Wilhelmo Janseni¹⁾).

9. *Aug. 1605.* Tancredus Lælius²⁾ Danus.

Dankert Lejel blev 20. Sept. 1605 valgt til prokurator og fratrådte 20. Juli 1606; samme år gav han 10 lib. til et nyt bæger, blev 17. Aug. atter prokurator, aflagde 13. Dec. tro-skabsed som sådan og fratrådte 6. Sept. 1607 denne stilling, som han længe med troskab havde forvaltet, da han skulde foretage en rejse gennem Italien; han gav da 10 lib. til et nyt bæger, men 20. Nov. var han atter i Padua, thi da overleverede han i anledning af en vigtig sag et klageskrift til consiliarius. I 1608 gav han en ungarsk mønt til nationens tarv og 4 bøger til biblioteket.

23. *Juli 1608.* Christianus Bording³⁾ Arhusia-Danus.

Christen Bording var consiliarius 9. Febr.—7. Juli 1609; i Jan. 1611 omtales, at han i denne egenskab dengang var rejst til Venedig i 8 dage.

11. *Okt. 1608.* Olaus Worm⁴⁾ Arhusia-Danus.

Ole Worm blev 27. Nov. 1608 valgt til prokurator og fratrådte 3. April 1609 på grund af en rejse til Rom og syd på i Italien. Han gav da 3 bøger til biblioteket og nævnes (sammen med C. Bartholin) som en af de 10 mænd, der havde bidraget til at samle skelettet og skænke det til nationen.

4. *Dec. 1608.* Casparus Bartholinus⁵⁾ Malmogius Danus.

Caspar Bartholin var som ovenfor nævnt en af de 10 mænd, der 1609 bidrog til at samle skelettet og skænke det til nationen; 7. Juli 1609 begyndte han sammen med 5 andre at omordne biblioteket; i 1610 gav han og Johannes Pfannenstiel

¹⁾ Hollænderen Willem Janszoon Blæu, f. 1571, d. 1638, opholdt sig på Hveen hos Tyge Brahe i 1596; fra hans bog- og kobberstikkeri udgik talrige astronomiske værker og en del jord- og himmelglobusser, af hvilke 4 findes på det kgl. bibliotek. F. R. Friis. Kulturhist. Studier. 99.

²⁾ Dankert Lejel, f. 1579, d. 1645, læge i Kbhvn. — D. d. L. I. — B. L. X.

³⁾ Christen Bording, f. 1578, d. 1640, livmedikus. — D. d. L. I. — B. L. II.

⁴⁾ Ole Worm, f. 1588, d. 1654, prof. med. — D. d. L. I. — B. L. XIX.

⁵⁾ Caspar Bartholin, f. 1585, d. 1629, prof. med. — D. d. L. I. — B. L. I.

- Francus 1 bog til biblioteket. (I 1615 fik biblioteket af en studerende skænket »Institut. anatom. Knoblochii et Bartholini«¹⁾).
27. Aug. 1611. D. Christophus Georg. f. Dibvadius²⁾, Hafnia Sielando Danus.
6. Jan. 1613. Petrus Adolphus³⁾ Norwegus Asloënsis.

Holstenere.

Da Henrik Fuiren ikke har optaget Slesvigere og Holstenere i sit matrikeluddrag, kan der her intet oplyses om disses antal, men efter hvad der findes om dem i acta, synes det ikke at have været stort, i alt fald har de ikke spillet nogen videre rolle i nationen. Af de fem følgende er vistnok de to fødte i Slesvig.

1582. Franciscus Schroder, Chilonensis Holsatus, var mellem underskriverne af nationens ny statutter 19. Jan. 1582.
1588. Ketelius Detlevus Holsatus blev prokurator 27. April 1588; i 1589 blev han kreeret til dr. phil. et med.; i 1590 gav han 1 bog til biblioteket; 21. April 1591 blev han valgt til repræsentant for Misnici o. s. v.; i 1595 gav han 2 bøger til biblioteket.
1590. Matthias Carnarus⁴⁾ Holsatus gav en bog til biblioteket 1590.
1603. Johannes Tetensius⁵⁾ Holsatus gav 10 lib. til biblioteket i 1603 og 5 bøger i 1604.
1610. Caius Rantzovius⁶⁾ var i Dec. 1610 consiliarius for sine landsmænd og gjorde da på deres vegne fordring paa en erstatning, som dog blev afslået.
- I 1600 og 1610 fik biblioteket skænket 2 af Henrik Rantzov's⁷⁾ bøger, henholdsvis »De conservanda valetudine« og »Tractatus astrologicus«.

¹⁾ Muligvis et manuskript. C. Bartholin: Anatomiae institutiones udkom først 1622.

²⁾ Christopher Dybvad, f. c. 1577, d. 1622, dr. med., matematiker. — D. d. L. I. — B. L. IV.

³⁾ Peder Alfsen, f. c. 1581, d. 1663, læge i Bergen. — D. d. L. I. — B. L. I.

⁴⁾ Mathias Carnarius, kaldes i Cimbria litt. I. Slesvicensis. Dr. med. i Basel 1689. Holstensk-gottorpsk livmedikus.

⁵⁾ Johan Tetens kaldes i Cimbria litt. I. Eiderstadensis. Dr. med. i Basel 1604. Læge i Ejdersted.

⁶⁾ Cai Rantzau, f. 1591, d. 1623, lensmand. — B. L. XIII.

⁷⁾ Henrik Rantzau, f. 1526, d. 1598, statholder. — B. L. XIII. Disse to bøger udkom henholdsvis i Leipzig 1576 og i Frankfurt 1593.

Viffert Seefelds 32 Ahner af Axel Jørgensen Urne.

Meddelt af **A. Thiset.**

Af de ikke faa i vore Bibliotheker og paa vore gamle Herregaarde i Manuskript bevarede Ahnetavler fortjener den her meddelte særlig at fremhæves. Ganske vist byder den ikke en Samling stilfulde gamle haandmalede Slægtvaaben, men derimod det, der er ulige bedre: en ret enestaaende Samling af historiske Aktstykker og Beretninger, der vidne høit om, at Ahnerækkens gamle Forfatter har havt adskillig mere historisk Sands end samtlige øvrige samtidige Adelshistorikere tilsammen. Hans lille Arbeide fortjener saa meget mere at offentliggjøres, som de fleste af de meddelte Aktstykker for længst ere tabte og flere af Beretningerne, navnlig den udførlige om Hr. Vincents Lunges Drab 1536, ere af ikke ringe Interesse.

Det originale Manuskript findes paa Kongl. Bibliothek (Thotts Sml. in 4to 1889) og udgjør et tyndt Hefte paa 31 Blade i Kvartformat. Deraf indtage imidlertid de her meddelte Ahneoptegnelser kun de 17½ Blade, medens Resten af Manuskriptet er en paabegyndt Selvbiografi af Viffert Seefelds mere bekjendte Broder, Rigsraaden og Bogsamlere Jørgen Seefeld, hvilken Selvbiografi ligeledes vil findes meddelt i nærværende Hefte af Pers. Tidsskr.

Saa vel Ahneoptegnelserne som Selvbiografien ere skrevne med een og samme Haandskrift, men Manuskriptet er heller ikke Axel Urnes originale Arbeide, men en af Jørgen Seefeld tagen Afskrift, hvad der lettelig ses ved en Sammenligning med Jørgen Seefelds Haandskrift som Kancellijunker¹⁾.

Axel Urne til Brobygaard var Søn af Jørgen Urne til Brobygaard og Margrethe Axelsdatter Viffert til Viffertsholm og blev født paa Viffertsholm 5. Febr. 1598. Han blev opdragen i Sorø Skole og hos den lærde Holger Rosenkrantz, var 1619—21 Sekretær i Kancelliet, men beklædte ikke senere noget Embede eller havde nogen Forlehning, sagtens fordi matematiske og adels-historiske Studier tog al hans Interesse. Hans Ligfærd holdtes 4. Febr. 1653 i Mariager Kirke. Hans Ægteskab med Anne Markorsdatter Rodsteen var barnløst. Han var besvogret med Viffert og Jørgen Seefeld, idet disses Broder Enevold Seefeld var gift med hans Søster Anne Urne. Til denne sin Svoger og Søster mage-

¹⁾ Jvf. Sjæll. Tegn. 1622 Fol. 1.

skiftede han 1633 sin mødrene Gaard Viffertsholm mod Kjellerup og Kvottrup og solgte Aaret efter sin med sin Hustru erhvervede Gaard Skavange. Studierne have aabenbart ikke gavnet hans Stilling som Jorddrot.

Erlig oc velbyrdig mands Viffert Seefeld til Refsnes hans federne oc moderne ahner oc herkomst, colligerede oc sammenkrefuene aff erlig oc velbyrdig mand Axel Urne Jørgensen till Kielderup.

1. Seefelder	2. Muncker
3. Vifferter	4. Juler
5. Banner	6. Hacker
7. Friser	8. Flemminger
9. Hvider	10. Friser
11. Danner	12. Skacktafs Glober
13. Soppier	14. Børner
15. Flacktørns Glober	16. Børner ¹⁾

S. Christopher Laurtzen til Refsnes, hans fader var Laurtzen Nielsen til Refsnes. Hans Moder var fru Anne Munck. Hun var aff de Muncke, som føre i vaabenet en gul²⁾ vinrancke paa en blaa³⁾ bielcke ret mit oc tuert over vaabenet i it huid⁴⁾ feld, paa helmen 2 vebnede arme med bare hender holdendis it blaa speil.

Viffert Laurtzen, som bleff i det slag for Falckenberg anno ⁵⁾ oc Otthe Laurtzen, som i den svenske feide under kong Friderich den anden døde, vare Christopher Laurtzens brødre. Saa var oc hans broder Envold Laurtzen, som bleff i hielslagen, der hand sad paa en stuol oc sofu paa Riberhus.

Hans farfader var Niels Jensen til Refsnes.

Hans farmoder var fru Anne Laurtздаater Viffert aff Albeck. Deris søn var oc Jens Nielsen oc en daater, hafde Niels Brun til Nør Kongisleff, huor paa findis skifte breff, daterit Refsnes anno 1537, til vitterlighet underskrevit aff Malte Lavrtzen til Rebstrup, Jon Matzen til Tordstedlund oc Eric Sten til Thostrup. Denne Jens Nielsen solde sin broder sin anpart i Refsnes oc qvitterer hannem for vergemaal oc arff efter fader oc moder, daterit anno 1542.

¹⁾ Herunder findes fire Lakaftryk af et Signet fra det 17. Aarh., visende et Skjold, hvori en af tre Stjerner omsat Sparre, paa Hjelmene en Stjerne mellem to Vesselhorn mellem Bogstaverne AV og LB og paa de følgende to Sider den her S. 3 meddelte Ahnetavle.

²⁾ rettet fra »grøn«.

³⁾ rettet fra »huid«.

⁴⁾ rettet fra »blaa«.

⁵⁾ Aarstallet (1565) staaer in blanco.

Christoph Laurtzen til Refsnes.	1. Laurtzen til Refsnes.	Nielsen til Refsnes.	Jens Mortensen til Refsnes.	Morten Jepsen aff Refsnes, som var Jep Mogensens søn aff Refsnes.	
			5. Fru Mette Banner aff Asdal.	9. Fru Beritte Pouls- datter, som var Poul Stisen Hvid aff Vil- sted hans daater.	
		3. Fru Anne Laurtzen daater af Albeck.	Albeck.	Laurtzen Vilfert til Albeck.	H. Niels Eriksen Banner aff Kocke- dal.
				7. Fru Mette Fris.	13. Fru Johanne An- dersdaater, H. An- ders Voldemarsen Soppies daater aff Asdal. ¹⁾
	2. Fru Anne Munck af Gieszin- gaard.	Otthe Munck til Gieszin- gaard.	NielsMunck til Giesin- gaard.	gamle Albret Malte- sen aff Rebstrup.	
			6. Fru Berte Ottisdatter af Hungstrup.	11. Fru Anne, H. Laurtzen Dans daater aff Albeck.	
		4. Fru Kiersten Jul af Aabiørg.	Aabiørg.	Envold Jul til Aabiørg.	Iver Fris aff Harritz- kier.
				8. Fru Inger Flemming.	15. Fru Sophie Glob aff Vesløggaard.
			Otthe Munck til Hungstrup.		
			10. Fru Anne Fris.		
			Otthe Ericson Hack til Hungstrup.		
			14. Fru Ide, H. Anders Jacobsen Bjørns daater aff Stenalt. ²⁾		
			Niels Jul til Aabiørg,		
			12. Fru Dorethe Glob.		
			Herman Flemming til Knudstrup.		
			16. Fru Sophie, H. Anders Jacobsens Bjørns daater aff Stenalt. Oc var den- ne fru Sophie Her- man Flemmings oc fru Ide Otthe Hacks fulde sydskinde.		

¹⁾ Fru Johannes Fader hed Anders Nielsen af Asdal og var af Slægten Panter.

²⁾ Fru Birte Ottedatter var af Slægten Bøistrup. De her anførte Forældre synes at skyldes en Forveksling med Otte Emmiksen og Anne Hr. Anders Jakobsens Bjørns Datter.

Hans morfader var Otthe Munck til Gieszingaard.

Hans mormoder var fru Kiersten Jul af Aabierg af de Juler, som føre den sexoddet gule stierne i vaabenet, staaendis over 2 blaae oc 3 huide bylge udi it blaa feld, paa helmen 2 halfbare arme, halfparten blaakledde, holdendes lige saadan en stierne.

Hans farfadets fader var Jens Mortensen til Refs.

Hans farfadets moder var fru Mette Nielsdaater Banner aff Asdal.

Denne Jens Mortensen haver verit forlent aff biscop Hendrick aff Ribe med Riber domkierkis slot oc lehn Bølling efter 4 derpaa pergaments qvittantzer paa *regenskab* oc opbørsel, den eldste er daterit *anno* 1460, oc den yngste *anno* 1466. Arrild Huitfeldt i den geistlig historie skriver, at denne bisp Henrick succederit biscop Christian Henningsen oc døde den 5te dag for dominicam misericordiæ *anno* 1465 i Ribe etc. Siunis her i at vere noget i aarstallet forseet. Oc var denne biscop en Stangenberg aff slegt, som paa hans vaaben sees¹⁾ eller Stengenberg, oc ere de gamle uddøde Sandbergers vaaben en løwe. Oc uden tuilf haver hand verit en Hardenberg paa hans møderne²⁾

Denne Jens Mortensens børn oc arvinge vare *forskreffne* Niels Jensen, Anders Jensen, Matz Johnsen aff Torstedlund paa sin hustru fru Eline Jensdaaters vegne oc Thomas Ulf paa sin hustruis fru Ide Jensdaters vegne efter skiftebref, *anno* 1499 i Aalborg daterit er, efter deris fader Jens Mortensen til Refsnes oc moder, fru Mette Nielsdater, oc da tilfalt Niels Jensen, foruden hovitgarden Refsnes, 18 heele garde, 4 bole oc 1 mølle. Anders Jensen oc Matz Johnsen³⁾ 35 helegarde, 2 bole oc 1 mølle. Thomas Ulf 20 helegarde, 5 bole oc 1 mølle. Til vitterlighed underskrevit aff her. Niels Fris, electo i Viborg, Thyge Jensen aff Dalsgard, som oc var en Seefeldt paa sit federne. Thomas Ulfs signet oc vaaben siunis at vere it stykke mur med nogle tinder paa oc paa helmen 2 veszelhorn: ligesom de Daaers, Hundermarkers eller oc Krage-lunders vaben⁴⁾.

Anno 1477 er Hoeskledet paa Refs marck dømt til Viborg landsting *forskrefne* Jens Mortensen til for ejendom.

Anno 1512 Palle Matzen til Torstedlund skiøder sin morbroder Niels Jensen til Refsnes en gaard i Gravlev by.

¹⁾ Her er tegnet et tredelt Skjold.

²⁾ Bisp Henriks møderne Vaaben i hans Sigil er snarere Vindernes Hestehoved end Hardenberg'ernes Ulvehoved.

³⁾ Her har oprindeligen staaet »Tordsen«.

⁴⁾ Han var en Søn af Peder Nielsen af Linnet, der førte Slægten Hundermarks Vaaben.

John Viffertsøn aff Torstedlund

 Mattz Johnsen — Elne Jensdater

 Palle Matzen.

Oc¹⁾ efterdi *forskre/ne* fru Mette Nielsdater af Asdal var fru Jahanne aff Asdall hendis daater, da bør her oc at røris nogit om hendis børn oc svogerskab.

Forskre/ne fru Jahanne var tuende gange gift; herr Bonde Due var hendis første hosbond oc *her* Niels Ericsen aff Asdal den sidste.

Hr. Bonde Due førte hende til Aalborg, der hun var hans festemø, oc hendis fader var død, oc hun fick *her* Lyder Kabel til stiffader igien, som var noget haard mod hende, derfor *her* Bonde vilde self forsørge sin festemø, oc annammede hand hendis federne gods. Hun hafde 6 brødre oc arvede hun dem alle.

Her Anders Nielsen aff Kockedall.

Eric Nielsen, doctor oc erkedegn i Viborg capittel.

Niels Nielsen, prior i Vreilev closter. Brødre.

Eskild Nielsen aff Liungholm, ridder. Svogre.

Niels Gundesøn aff Lyddom, ridder.

Anders Munck i Torpe.

Peder Fris i Irup.

Anne Nielsdater *her* Peder Skrams efterleverske.

Ville Thomsen paa Odden.

Peder Rud i Vognstrup.

Jens Mortensen i Refsnes.

Hendrick Aagesen aff Hagelev²⁾.

Alle mend dette breff see eller høre læse, helse wi Eric Nielsen, doctor oc erkedegn i Viborg, Niels Nielsen, prior i Vreilev, Eskild Nielsen aff Liungholm, Niels Gundesøn aff Lyddom, som riddere ere, Anders Munck i Torpe, Peder Fris i Irup, Anne Nielsdater, *her* Peder Skrams efterleverske, Ville Thomsen paa Odden, Peder Rud i Vognstrup, Jens Mortensen i Refsnes, oc Hendrick Aagesen aff Hagelev²⁾, som vebnere ere, *kierligen* med vor HERRE oc kiendis os obenbarlig *med* dette vort obne breff, *det* den kiste, som bortført vorte fra Nykiøbing i Mors oc ind til Asdal, som vort boskab inde besluttit var oc var beseilet *med* vor kiere moders hendis indsigel, huis siel gud haver, oc voris indsigle for den kiste, som wi med samdregtighed oc vilie gjorde oc alle voris fuld ord, da strax efter vor kiere moders død, da antvordte wi velbyrdig

¹⁾ Ved det efterstaaende indtil »Hans farmoders fader« er i Marginen bemærket »Dette skal indførís infra fol. ‡«.

²⁾ Skal være Hageløse.

mand her Anders Nielsen, ridder, i god troe oc love Asdal oc disligiste forskrefne kiste met, huilcke forskrefne kiste wi nu alle annamit have paa vort steenhus Aalborg den neste fredag for Pindsdag. Den samme forskrefne tid oc stund, da vare wi alle nerverendis tilstede oc hos, forfarit, besaae oc beskuede den forskrefne kiste op oc neder, paa siden oc enden, med laas oc sin rette beseigling, som wi der fraskilte, huilcke wi klarligen i alle maade forfundene forskrefne kiste igien for uden ald haantering eller gierning, oc tacke wi forskrefne her Anders Nielsen for god kierlig bevarelse oc giømme med forskrefne kiste oc maa hannom ingen andet paasige eller tilligge enten med lige eller rette. In cujus rei testimonium sigilla nostra cum consensu præsentata sunt appensa sub anno domini 1479.

Hans farmoders fader var Laurtz Viffert til Albeck.

Hans farmoders moder var fru Mette Fris aff de Friser med skacktaflet skack over feldet.

Hans morfaders fader var Niels Munck til Gieszingaard.

Hans morfaders moder var fru Berte Ottisdatter Hack¹⁾ af Hungstrup.

Hans morfaders fader var Envold Jul til Aabierg.

Hans mormoders moder var fru Inger Fleming af Knudstrup.

Hans farfaders farfader var Morten Jepsen til Refsnes, som var Jep Mogensens søn aff Refsnes.

Oc findis kong Hansis stadfestelse dom, huor i 2 gamle lawhefder ved magt dømmis, som Morten Jepsen til Refsnes hans fader Jep Mogensen hafde lang tid tilforn giort²⁾ paa Styrisholm oc Terneholmen. Dommen er daterit Hafnie 1483 S. Urbani dag.

Hans farfaders farmoder var fru Birgitte Poulsdatter, Poul Stisøn Hvid til Vilsteds daater.

De Hviders vaben er en hvid siuf oddet stierne i it blaae feld oc 2 vebnede arme paa helmen, holde ligesaadan en stierne. Denne Poul Stisens gave breff daterit anno 1438 S. Botolphi dag, huor i hand giver sin daater mand Morten Jepsøn til Refsnes alt sit gods, som hand haver i Varsyssell; til vitterlighed forseiglet aff hans broder Hendrich Stisen aff Myllerup.

Denne Morten Jepsen siunis at have veret 3 gange gift; ti der findis skiftebreff mellom Morten Jepsen oc Lauge Mogensen efter fru Kiersten, som var Lawge Mogensens syster oc Morten Jepsens husfru, daterit anno 1424 torsdagen for Paaske. Med denne hafde Morten Jepsen ingen børn, som hende overlevede, efterdi hendis broder³⁾ Lauge Mogensen |: som af signetet siunis at have verit en Galt |: arved hende.

¹⁾ Hun var som alt nævnt en Bøistrup.

²⁾ De sidste tre Ord ere tilskrevne i Marginen.

³⁾ De sidste to Ord ere tilskrevne i Marginen.

Noch er der en qvittantz, som *her* Niels Krabbe, ridder, til Morten Jepsen aff Refsnes udgaff anno 1434 paa ald den arvelod, *hannem* kunde vere tilfalden efter sin dater, *forskreffe* Morten Jepsens hustru, som ingen børn hafde.

Fru Birgitte Poulsdater, Morten Jepsens efterleverske til Refsnes, oc Knud Thomsen paa hans hustruis fru Sophie Mortensdaters vegne skiødte Jens Mortensen aff Refsnes deris anpart i noget gods; til vitterlighed aff John Viffert forseiglet aff Torstedlund oc Stie Vesteni til Holmgaard anno 1490 dominica VII post Pascha.

Fru Sophie Mortensdaters breff, til sin broder Jens Mortensen til Refsnes udgivit, paa noget guld oc sylff, som hun aff hendis børns til sig anamit, det hun lover at holde Jens Mortensen skadisløs; til vitterlighed aff bisp Niels Glob aff Viborg beseglet.

Jørgen Mortensen aff Refsnes gjorde laughfed paa Refsnes hovitgaards enemerke, alle 4 vegne til markemode, af Hellom herritz ting anno 1465 neste tisdag efter midsommer.

Syster Ingeborg Mogensdater, prioriske i Østerlev closter, under convents sigel anno 1472 tisdag nest for midfast Søndag gaff Morten Jensen (!) aff Refsnes oc hans frue oc alle hans børn, hand var fader ad, at vere delagtig i alle bøner, meszer, tider oc guds tieneste, som dag oc nat holdis oc fuld komis i *forskreffe* closter til evig tid, huorfor hand gaff til closterit den gaard, som var med syster Eline Mortensdater til hendis provent lagt til samme closter.

Skiftebreff, som Stie Vestenie til Holmgaard paa egne oc sine sydskinde Eggert Vestenies oc Eric Vestenies oc fru Karen Laurtzdater, Iver Juls efterleverskis, deris vegne sad over skifte¹⁾ venligen med fru Birgitte Poulsdater, Morten Jepsens efterleverske, oc med Jens Mortensen paa sin egen oc sin systers *Jomfru* Sophie Mortensdaters vegne, om ald den arff, dem kunde tilfalde efter deris syster fru Benedict Laurtzdater oc Olluf Mortensen aff Refsnes, huor paa de gave huer andre trygt afkald, daterit Refsnes anno 1477. Aff *forskreffe* breve colligeris, Jep²⁾ Mortensen Jepsen³⁾ var 3 gange gift, 1. med fru Kiersten Lawe Mogensens syster, 2. *her* Niels Krabbis dater, med de 2 hand ingen børn aflede, 3. fru Birgitte Poulsdater, som siunis tilforn at have verit gift med Laurtz Vestenie oc med haft disse børn, Stie Vestenie, Eggert Vestenie, Eric Vestenie, fru Karine Laurtzdater, Iver Juls, oc fru Benedict Laurtzdater, hendis første kulds børn oc⁴⁾ half sydskende med Jens Mortensen oc derfor de med *hannem* oc fru Birgitte arvede Oluf

1) De sidste to Ord ere tilskrevne i Marginen.

2) Atter udstreget.

3) Dette Ord er tilføiet over Linien.

4) De sidste fem Ord ere tilskrevne i Marginen.

Mortensen. Oc de samtligen siden arvet fru Bendict Laurtzdater¹⁾.
Oc aflede Morten Jepsen med fru Birgitte Poulsdater 3 sønner:

1. Jens Mortensen til Refsnes.
2. Jørgen Mortensen.
3. Olluf Mortensen. Oc 2 døttre:

1. *Jomfru* Ellene Mortensdater, som bleff indgivit i Østerleb closter.

2. Fru Sophie Mortensdater, Knud Thamesens, |: menis hand var aff de Skramer med den røde stihage:|²⁾.

Morten Jepsen anno 1451 gjorde laughefd paa Hosekleedet, er it jord, som saa kaldis.

Hans farfaders morfader var her Niels Ericksen Banner til Kockedall, Danmarks rigis raad.

Hans farfaders mormoder var fru Jahanne her Anders Valdemarsens Soppies aff Asdal ridders datter. De Soppiers vaben er it liusegraae spettet panterdiur i it huid feld med en crone paa hovedet, aff helmen springer ligesaadant it dyr³⁾.

Saxo Grammaticus lib. X in vita regis Canuti II Svenonis, som kaldis kong Knud den store, gamle eller rige, skriver saaledis om de Bannere deris opkomst: Tymmo genere Sialandicus, cum hostili impetu sociæ partis aquilas admodum inclinatas videret levemus & qvem soes obtulerat ramulum hasta sustulit, eoqve vexilli loco usus abque in eum vociferatus modum, qvo Canuti milites mutuæ ad hortationis gratia acclamare consveverant adversas in fugum turmas foelix antesignanus avertit. Itaque non tam signi quam animi virtute salutarem suis Aqvili ferum gessit, nutantemqve Danorum fortunam ad victoriam usque ne laberetur erexit. Nec solum fortitudinem ipse plenissimam præbuit, sed etiam ex suorum animis per fugam revocavit. Cujus facti decus postmodum cognomine usurpavit insuperqve virtutis titulo honore primipili a Rege donari meruit. Nec puduit Danorum partes splendidissimo aqvilifero defectus, plebei hominis ductum, ut obscurum specie, ita præclarum eventu, recreatis animis salutis præmium confectari. Igitur Eduardus contusis suorum animis intolerabilem Danici exercitus spiritum animadvertens, qvi manum non poterat, pactum cum hoste conseruit ut qvo ad ipse viveret, Canutum dimidii regni consortem haberet, extinctus omnium bonorum hæredem relinqueret. Ita victor à victo extrudit, ut is sibi

¹⁾ Denne Formodning, at Fru Birgitte Poulsdatter først havde havt Laurids Vestenie, holder ikke Stik. Fru Benedicte Lauridsdatter Vestenie havde været gift med Oluf Mortensen og Skiftet holdes efter disse Ægtefolks barnløse Død.

²⁾ Knud Thomesen var af de Vognsønner med Ørneklø i Vaabnet (Danske Adel. Sig. B.XLV 14).

³⁾ Det er som alt bemærket urigtigt, at Slægten tillægges Navnet Sappi.

consortionem imperii vivens cederet, totum moriens testamento legaret o: Temme, som var en Sielandsfar, der hand saae sine spitzge |: ellers banner |: aff fienderne |: de Engelske |: at vere slet nedlagde, tog hand en liden gren, som *hannem* uforvarendis forekom, oc ragte den op i vejret paa sit glavende, førendis den i stedit for it banner oc raabendis saalidis, som kong Knuds krigsfolck plejede at formane huer andre indbyrdis |: til modighed¹⁾ oc mandom :|, huor med hand som en lykelig fanejunker tilbage kallede sine spitzgeseller, som ellers allerede vare slagene paa flugt. Oc derfor mere formedelst sit oprigtig gemüht end formedelst sligt banner |: som han førte:| beviste sig en god cornet eller fendrich oc opreiste de danskis lyke, som ellers allerede ravede oc var paa fald, til en fuldkommen seirvinding. Hand beviste oc icke alleniste sig self behiertit oc mandig, men end oc satte mod i sine spitzgeseller, som ellers allerede vare forsagte. Formedelst huilcken hans lovlig gierning hand siden baade førte det tilnafn Banner oc end oc dertil for denne sin lovlig gierning forhuervede aff sin herre oc konge adelskab oc den hederlig oc erlig bestilling at vere hopmand oc capitein over *det* fornemste compagnie eller sqvadron. Saa skammede de danske sig da icke ved, der de hafde mist en velbyrdig edel fendrich, at tage mod til sig igien oc til deris egen velfert at efterfølge en gemeen person oc lyde hans befalling, huilcken endog hand paa byrd oc blods vegne var u-edel fød, saa er hand dog nafnkundig oc edel nock aff denne sin lovlig oc edel gierning. Derfor der kong Edvard |: i Engeland |: baade merkte sine at have tabt modet oc den danske²⁾ krigs heeds (!) mod oc fyrighed icke at kunde modstaais, da efterdi hand icke videre kunde slaas med dem gjorde hand saaledis fred oc fordrag, at kong Knud skulle nyde halfparten aff rigit med *hannem*, saa lenge hand lefde, men efter hans dødelig afgang skulle kong Knud allene vere arving til alt dette, hand hafde. Oc ved saadane forhandling aftrengte sejrvinderen den overvundene lod oc deel i rigit, men hand lefde, oc gandske rigit, naar hand døde.

NB. Saxo siger, at denne engelske konge var kong Edvard, men det var kong Edmund efter andre historieskrivere deris mening, oc er dette skeed *anno Christi 1016* eller *anno 1017*. *Forskrefne her Niels Ericksen Banner* haver siddet med i *rigens raad* i kong Christophori Bavari tide *anno 1443*, der den forordning bleff giort, at tienderne skulle skiftis i 3 parter, en til kiercken, en til bispen oc den tridie til presten, vide *Arvid Huitfeld III. parte chronologie* pag. 658. Saa oc i den geistlige historie eller bispe chronike h. ij.

Fru Johanne Andersdater aff Asdal *anno 1476* haver givet

¹⁾ Her har først staaet »endelighet«.

²⁾ Her har først staaet »gandske«.

hendis fogit oc søn Jens Mortensen aff Refsnes for sig oc sine arvinger for *regnskab* oc opbørsel aff hendis gods, imidlertid hand var hendis fogit, tackendis *hannem* for huldskab oc troskab. Til vitterlighed beseiglet aff hendis søn *her* Niels Nielsen, prior i Vreileff closter, *her* Niels Persen, capellan paa Asdal, Hans Bagge i Vore, Knud Jensen aff Lønstrup oc Otthe Henrichsen aff Villerup, vebnere. Hun var *her* Niels Offesens aff Braadskov hans dater barn oc arvede it stort styke gods efter samme hendis morfader¹⁾.

Hendis 1. hosbonde var *her* Bonde Due aff Torp oc aflede med *hannem* Michel Due, efter huilcken er komen fru Giertrud paa Kaas oc hendis børn, item Lucas Krabbe aff Vesløsgaard, Kield Krabbis oc fru Susannæ Lyckis børn²⁾, saa oc Niels Jonson til Torstedlund paa sin moders fru Anne Krabbis side.

Hendis 2. mand var *her* Niels Ericson Banner oc aflede de 3 sønner oc 12 døttre.

1. *Her* Niels Nielsen, prior i Vreileff closter, den halvpart aff hans gandske legeme var rød oc den anden halfpart huid.
2. Doctor Eric Nielsen, archidiaconus i Kiøbinghafn.
3. *Her* Anders Nielsen til Asdal, ridder, hans fru var fru Kiersten Gyldenstiern, *her* Peder Nielsenn Gyldenstiern til Aagaards dater |: hun hafde før Godsk Andersen |: Efter denne *her* Anders Nielsen ere komne alle de Bannere nu leve oc i vor tid levet hafue *her* i Danmark.
4. Fru Karen Nielsdater aff Kiersgaard, Owe Lunge aff Odden hans efterleverske.
5. Fru Anne Nielsdater, *her* Peder Skrams til Urup, efter dem var den sidste *her* Peder Skram, Danmarks *rigis* admiral, ochans afkom.
6. Fru Elle Nielsdater, *her* Eskild Nielsen Høgs til Liungholm, efter dem ere de Høger aff Vong oc deris afkom.
7. Fru Ide Nielsdater, *her* Niels Nielsen Rosenkrantzis til Tange |: hand var *her* Eric Ottesens til Bjørnholm hans farbroder |:; hand bleff skut i Sverig, der aff oc døde. Denne fru Ide oc Niels Nielsen aflede blant andre deris børn fru Anne Nielsdater, *her* Niels Gundesens Lange til Lydom, efter dem er *her* Thomas Nielsen Lange til Lydom oc hans afkom, item *magister* Gunde Nielsen Lange, canicke i Ribe oc deris syster. Disligist Niels Kiøldsen oc Iver Kiøldsen Jul aff Stubbergård oc alle deris afkom.
8. Fru Johanne Nielsdater, Peder Ruds til Vognerup i Sieland, aflede Hans Rud. Hans Rud aflede Peder Rud, som døde

¹⁾ Dette er en Forvexling med, at hendes Farfader hed Hr. Niels Offesen af Asdal. Bratskov eiedes af Slægten Rotfeld, der ikke talte nogen Hr. Niels Offesen. Fru Johannes Moder hed Fru Ide Lydersdatter.

²⁾ Her har først staaet »søn«.

uden lifs arvinge. Dateren fick Niels Andersen til Lyndbygaard i Sieland.

9. Fru Mette Nielsdater, Jens Mortensens til Refsnes.
10. Fru Maren Nielsdater, her Aage Tullesen Sparris i Skaane til Klogerup. De aflede her Hendrick Aagesen til Hageløse, som var Knud Sparre til Klogerup hans fader. Knud Sparre aflede Hans Sparre. Her Hendrich Aagesen hafde 2 døtre 1. fru Jahanne Erick Billis |: bisp Owe¹⁾ Billis broder :| oc aflede fru Anne Bille, Jens Nielsens til Brodskow, siden fick hun Owe Brahe, fru Beatæ Brahis, her Jørgen Lyckis til Overgaard²⁾. 2. fru Ingeborg, en Tidemands, efter dem var Jørgen Tidemand oc fru Inger Tidemand *met* deris affkom.
11. En dater, her Olle Persens aff Nygaard, hans vaaben var enstierne³⁾.
12. En dater Anders Muncks til Brusgaard, hans vaben var en gul bielcke i it rød feld.
13. Fru Kiersten Nielsdater, Peder Frisis aff Irup, som førte skacktafle skraa i feldet.
14. En dater.
15. *Jomfru* Ingeborg Nielsdater var clostergivit.

Anno 1485 Onsdag nest efter S. Valburg dag obligerede forskrevne fru Jahanne hendis arvinger, *doctor* Eric, erkedegn i Kiøbenhavn, Anders Nielsen paa Asdal Niels Gundesøn, ridder, Olluf Persen, ridder, i Nygaard, Anders Munck i Brusgaard, Per Rud, Jes Mortensen Anne Nielsdater, her Per Skrams efterleverske, Kiersten Nielsdater, Per Frisis efterleverske, Karine Nielsdater, Hendrich Aagesen⁴⁾ vebnere oc vedtogte at møde i Aarhus anden Søndag efter Michaelis oc icke der fra at drage, før de have gjort huer andre fuld sydskinde skifte, jefnet oc fuld afkald efter deris fader her Niels Ericson aff Asdal oc fru Johanne, huis siele gud naade, eller huad skifte Anders Munck haver dem til at tale for paa hans hustruis vegne eller de hannem af rette, item haver *forskrefne*, her Olluf Pedersen noget kongebreff taget, skall det til samme tid opstaa etc.

NB. Her Niels Nielsens navn findis icke her i, menis at vere aff den aarsage, at hand var prior i Vreilev closter, regelbunden oc clostergivene mue ej arve vide l. l. Jutixæ lib. 1. cap. 25. Mens i den qvittantz, som de gave her Anders Nielsen af Asdal paa den kiste anno 1479, der nefnis hand i at vere med at qvittere vide supra pag. 4. vide etiam supra signum q⁵⁾.

¹⁾ Her har først staaet »Olle«.

²⁾ Her er glemt »hendes fader«.

³⁾ Han var nemlig en Gyldenstierne.

⁴⁾ Disse udprykkede Steder ere angivne saaledes i Manuskriptet.

⁵⁾ I Marginen tilføiet »q ‡ oc vil alt det, som der fordraget er, her indførte« nemlig S. 5—6 fra »Oc efterdi forskrefne« og til »Hans farmoders fader«.

Fru Jahanne Nielsdater (!) her Niels EricSENS aff Asdal er begravit i Duholms closters kierke i Mors |: huor til hun gods haver givet :, paa ligstenen staae de Banners, hendis hosbonds vaaben, oc hendis eget, nemlig de Soppiers vaben, cum epitaphio ut sequitur:

Anno post semel M. c c (!) bis & x sex
 Hanc petram Domina insculpsit Helena
 Sub qva Johanna mater generosa sepulta
 Illius ex anno mortis prostrata secundo
 Domini Nicolai Kaasii
 Armorum Patris sunt hæc insignia Matris.

Baade kiercke oc capel er nu øde oc uden tag.

Hans farmoders farfader var *gamel* Albret Maltesen til Rebsstrup.

De gamle Maltesønners vaben var en sort stie i it gult feld lige som det Lutzovs vaben endnu er, mens denne *forskrefne* Maltesen var en Viffert aff vaaben oc allene en Maltesen aff naffn.

Hans farmoders farmoder var fru Anne Dann, Laurtz Dans *dater* aff Albeck.

De Danners vaaben er 3 røde skacktafels rocker i it huit feld, paa hielmen 2 vebnede arme, holdendis lige saadann en rock.

Hans farmoders morfader var Iver Fris aff Harritzkier.

Hans farmoders mormoder var fru Sophie Glob aff Vesløsgaard, aff de Glober, som føre skacktafelt i vabenet.

Hans morfaders farfader var Otthe Munk til Hungstrup, aff de Vinrancker Muncker.

Hans morfaders farmoder var fru Anne Fris af de skacktafler.

Hans morfaders morfader var Otthe EricSEN Hack til Hungstrup¹⁾.

Hans morfaders mormoder var fru Ide Andersdater Biørn aff Stenalt. Hun var fuld syster med fru Sophie Andersdater Hermand Flemings, som her effter benefnis.

Hans mormoders farfader var Niels Jul til Aaberg.

Hans mormoders farmoder var fru Dorete Glob af dem, som føre en sort flackt ørn i it røt feld²⁾, 2 vebnede arme holdende it draget sverd med en grøn krantz paa hielmen.

Hans mormoders morfader var Hermand Flemming af Knudstrup, som var her Jacob Fleming, ridders, til Bavelse oc fru Karen Rantzous søn. Her Jacob Flemmings fader var Greve Hermand Fleming³⁾, som kom hid ind i ritigt med kong Erico Pomerano

¹⁾ Disse Angivelser ere som ovenfor bemærket urigtige.

²⁾ I Marginen er med samme Haand tilføiet »skal med rette vere it gult feld. Bisp Niels Glob af Viborg førte røt feld, som i Viborg dumkierke findis contra omnes regulas artis heraldicae, sed quid non olim avdebant episcopi«.

³⁾ Her har staaet »Flemings fader«, men »s fader« er atter udstreget.

anno 1349 (!), hafde *her* Skarpenbergs dater oc ejede Knudstrup. Fru Karen Rantzous fader var *her* Eler Rantzov, oc hendis moder var *her* Jørgen Krumpens dater.

Hans mormoders mormoder var fru Sophie Andersdater |: Biørn :|, som var *her* Anders Jacobsen¹⁾ |: Biørns :| oc fru Anne Lavrtzdater |: Mus :| til Stenalt deris dater. Denne fru Anne Laurtzdaters fader var *her* Laurtz Mus af Stenalt oc hendis moder fru Mette Tornkrantz af Kyhe.

Her Anders Jacobsen Biørn til Stenalt hans børn, som mand vid aff at sige, vare disse:

1. Gamel Biørn²⁾ Andersen til Stenalt.
2. Jacob Andersen.
3. Jep Andersen.
4. En dater hafde Otthe Ericksen³⁾.
5. Forskrefne fru Sophie Hermand Flemmings.
6. En dater Munck Jensens til Visborgs hustru.
7. *Jomfru* Margrete Andersdater oc
8. Fru Dorethe Oluff Globbs til Vorgaard.

Om de Biørner skriver *mester* Anders Vedel in præfatione paa sin danske Saxone saaledis, hannem |: kong Valdemar II :| er vederfaret *del*, som vederforis keyser Constantino Magno, at *hannem* er tilskickit af himmelen den korsfane, som kaldis Danebroge, huilcken en ypperlig danske Adelsmand af de Biørner, som da varede paa kongens hovet bannere, haver ført mod de u-christne i denne krig anno 1220, som Valdemar II førte i Lifland for at omvende Liflenderne til den christen tro oc religion. Arrild Huitfeld i Valdemari II. vita pag. 107 oc kong Hansis pag. 169 formelder, at denne fane, Dannebroke, skall vere blefven borte i det ulykelig slag, som kong Hans gjorde med de Dytmersker anno 1500 den 17 Februar oc *her* Hans von Alefeldt⁴⁾, som den førte, bleff oc *mel* den.

Her Laurtz Musis vaben var it sort knagehiul i it huid feld, pae helmen 2 vebnede arme, holdende lige saadant et hiul. Der haver veret endnu 2 andre slags Muser.

Bisp Mus, hans rette nafn var Bisp Niels Ibsen, som Arrild Huitfeld kalder *hannem* oc var hand en Ulfeld aff slegt, men var opkaldet efter en af sine foreldre ved nafn Niels Mus oc førte *det* samme naffn, som megit brugeligt var i gamle dage oc endnu brugis i Randers oc Aalborg. Hans begravelse er i Roskild dumkierke for det øverste altar hos bisp Lawe Urne, huor kong Christian IV

¹⁾ I Marginen er *her* tilføiet »ridders«.

²⁾ Der har først staaet »Sten«.

³⁾ Læs »Otte Emmiksen«.

⁴⁾ *Her* er i Marginen tilføiet »ridder«.

lod deris lig forflytte fra S. Lavrentii capel, som var deris begravelse oc nu er forbyggit til it kongelig begravelse. Paa siden aff bisp Musis ligsten staar de Ulfelder vaben. Hans epitaphium i meszing |: som stenen er overdragit med :| er Dominus Nicolaus, Dei gratia Episcopus Roschildensis, qvi obiit anno Domini 1395 18. die mensis janvarii cujus anima per Dei gratiam reqviescat in pace.¹⁾

Chronologica aff forskrefne breve saavit Refsnes angaar.

Jep Mogensen aff Refsnes

- |
- Anno 1424 Morten Jepsen aff Refsnes, holte skifte efter fru Kiersten Mogensdater med hendis broder Lauge Mogensen.
- 1434 gaff her Niels Krabbe *hannem* qvittantze for sin arvepart efter sin dater, Mortens anden hustru.
- 1438 gaff Poul Stisen Morten Jepsen oc hans 3die hustru fru Birgite Poulsdater it styke gods i Varsyszel²⁾. Hun overlevede Morten Jepsen³⁾.
- 1451 gjorde han lawhefd.
- † 1472 Bref af priorinden i Østerløw closter.
- 1477 Skifte holt efter *hannem* med begge hendis seer kuld børn Sti, Eggert oc Erick Vesteni oc fru Karen Iver Juls, item *mel* Jens Mortensen oc *jomfru* Sophie Mortensdater, fru Bendict Laursdater oc Olluf Mortensen.
- † 1465 Jørgen Mortensen giort lawhefd pae Refsnes *enmærke*.
- 1490 Fru Sophie Mortensdater oc hendis hosbond Knud Thomiszen skiøtte Jens Mortensen noget gods.
- 1460 och 1466 hafde Jens Mortensen Bøvling i forlehning.
- 1476 qvitteret fru Johanne Andersdater aff Asdal sin fogit oc søn Jens Mortensen af Refsnes for opbørsel oc regenskab.
- 1485 skifte Fru Johannis arvinge efter *her* Niels Ericson oc hende.
- 1499 Niels Jensen, Anders Jensen, Elene Jensdater Matz Jensens oc Ide Jensdater Thomas Ulfs holte skifte efter Jens Mortensen oc hans hustru.
- 1537 oplod Niels Jensen⁴⁾ til sine børn Laurtz Nielsen, Jens Nielsen oc Niels Bruns fru alt sit gods.

1) At Biskop Niels Jepsen Ulfeld i Roskilde har kaldt sig Niels Mus er ellers ukjendt. Hans pragtfulde Messing Gravplade lod Domkirken 1806 sælge ved Auktion blandt andet gammelt Skrammel.

2) Rettet fra »Vensyszel«.

3) I Marginen er med samme Haand tilskrevet »1443 i Christophori Bavari tid var her Niels Ericson rigens raad«.

4) Over Linien er her tilføiet »|: efter sin hustruis død :|«.

1542 købte Laurtz Nielsen sin broders Jens Niensens anpart i Refsnes.

1543 4 November er Christopher Laurtzen fød oc var 10 aar gamel, der hans fader døde.

1580 Fastelavns søndag var hans brøllup.

1612 2 Martij døde hand. Besad Refsnes 49 aar.

Oc have da in linea descendente besiddet Refsnes

Jep Mognsøn anno ¹⁾.

Morten Jepsøn anno 1424. 1472 obiit.

Jens Mortensen anno 1460. 1485.

Niels Jensen anno 1499. 1537.

Laurtz Nielsen anno 1537. 1553.

Christopher Laurtzen 1563. 1612.

Viffert Seefeldt anno 1614.

Erlige oc velbyrdige fru, fru Else Nielsdatter til Tustrup, hendis fader var Niels Moritzøn til Tustrup. Hans federne vaben er halff sort oc halff huit, kaldis Benderup. Tord Degn²⁾ ligger i Mariages kiercke begravet, som førte det samme vaben, oc derhos findis denne opskrift, Velbyrdig mand Tord Degn got gods hid gaff, hans siel gud har. Hans gaard Urholm bleff ruinerit i grevens feigde³⁾. Oc er dette slegt aff Bøhmen indkommen her i rit.

Hendis moder var fru Maren Høg af Fladholt.

Hendis farfader var Moritz Ibsen til Qvortrup.

Hendis farmoder var fru Else Steen aff Skovbygaard.

Hendis morfader var Christen Høg til Fladholt.

Hendis mormoder var fru Abild Roed aff Varstgaard.

Hendis farfaders fader var Jep Tordsen til Qvortrup.

Hendis farfaders moder var fru Maren Krabbe aff Gieszingholm.

Hendis farmoders fader var Knud Steen til Skovbygaard.

Hendis farmoders moder var fru Anne Jul aff Beckmark.

Hendis morfaders fader var Michel Eskildsen Høg til Liungholm.

Hendis morfaders moder var fru Maren Stenfeld aff Lynborregaard.

Hendis mormoders fader var Thames Roed til Varstgaard.

Hendis mormoders moder var fru Anne Johansdatter aff Hiermslevgaard oc var en Vognsøn.

Hendis farfaders farfader var Tord Jepsen Benderup aff Hvidstenggaard.

¹⁾ Aarstallet er ikke tilsat.

²⁾ Den formodede Forfatter til de bekjendte Tord Degns Artikler i Jydske Lov.

³⁾ Hvor laa denne Gaard?

Denne Tord Jepsen Benderup var Jep Jensen Benderups søn. Den Jep skjøtte anno 1422 2 gaarde i Gravlev til her Niels Ericson af Asdall, med hannem forseilet til vitterlighed Malte Nielsen aff Pandom, Matz Jensen aff Visborg oc Las Thomsen, vebnere. Anno 1469 var Anders Benderup aff Huidsten med bisp Jens aff Aarhus i en dom med riddere oc vebnere flere om en, som belaa it qvindfolck i Claus Stens tjeniste¹⁾. Oc anno ²⁾ bleff Jørgen Moritzen aff Qvortrup i det slag for Falckenberg mod Svensken. De Benderup deris vaben er halff sort oc halff huid, lige delt ned ad, oc et huid oc it sort veszelhorn, som forbemelt er.

Hendis farfaders farmoder var fru Kiersten Munck aff Brusgaard aff de Muncke, som førte den gule bielcke i det røde feld.

Hendis farfaders morfader var Christen Krabbe til Giessingholm.

Hendis farfaders mormoder var fru Jahanne Blick aff Nystrup i Thy.

Hendis farmoders farfader var Christen Sten til Huodstrupgaard.

Hendis farmoders farmoder var fru Kiersten Torbensdater. Denne var Torben Udsens oc fru Sophie Eric Huaszis dater aff Kaas.

Hendis farmoders morfader var Marquard Juel til Beckmark.

Hendis farmoders mormoder var fru Mette Joen Viffertsens dater aff Torstedlund.

Hendis morfaders farfader var herr Eskild Høg til Liungholm.

Denne her Eskild Nielsen Høg til Liungholm, ridder, oc hans broder her Peder Høg til Eskier |: som hafde fru Kiersten Reckenberg, Henning Reckenberg oc fru Helvig grubbes dater :| de vare Bannere oc først optoge de Høger nafn, huilcket er saaledis, som efterfølger, tilgaaet.

Der haver verit 3 Boe Høg nefnte. Den 1. var den, som gemnigen kaldis her Bugge Høg, hand ejede Hald oc dertil 300 lester hartkorn. Hans hustru var her Peder Vindeboes dater. Denne her Bugge bleff forreders viisz ihieslagen ved Medelfart anno 1358. vide *Arnoldi Hvitfeld*³⁾. Den 2. var her Boe Høg, *Danmarks rigis raad*, som ejede Astrup i Salling oc Tanderup i Thy. Hans første fru var fru Bege Rosenkrantz, som var Eric Persen Rosenkrantz aff Knudsbølle i Synder Jutland oc fru Ide Rønous dater. Oc hafde denne fru Bege en syster, var fru Dorete

¹⁾ Denne Dom er trykt Danske Mag. 1. VI. 54.

²⁾ Aarstallet (1565) staaer in blanco.

³⁾ Talen er altsaa om den bekjendte Hr. Niels Bugge, der virkelig førte det samme halve Vildsvin, som de gamle Høg'er.

Mogens Ebbesens. Her Boes oc fru Begis dater var fru Margrete Høg, her Timme Rosenkrantz af Stiensballe, deris dater var fru Bege Rosenkrantz Eric Langis til Engelsthalm. Oc var fru Bege her Boes fru Bege Eric Langis mormoder.

Efter fru Bege den gamle hendis død blef fru Anne Tornekrantz her Boe Høgs 2. hustru oc aflede med hende 4 døttre: 1. Fru Sophie Boesdater, her Niels Bagesens¹⁾ |: hand førte de Banner-vaben oc var her Eric Nielsen marschis halve broder :|. 2. Fru Anne Boesdater her Vendebo Molekes. 3. Fru Gundel Boesdater Lauge Rods. 4. Fru Kiersten Boesdater Niels Krabbis aff Bustrup. Ellers ere nogle i den mening, at her Boe hafde endnu en dater ved navn fru Ingeborg Boesdater, mens det er u-vist.

Der nu denne II her Boe Høg var død, levede enda igien hans farbroder, som var den 3. her Boe Høg, da en eldgamel udlevfet mand oc den sidste paa sverdsiden af de vildbasze Høgers vaben. Hand gaff her Niels Bagesens oc fru Sophie Boesdaters tuende sønner alt sit gods, fordi at de skulle føre hans federne oc deris møderne navn oc kalde sig Høger. Oc vilde hand, at de skulle ocsaa ført de gamle Høgers vaben, men det vilde deris fader, her Niels Bagesen icke samtycke. Oc vare disse 2 her Niels Bagesens sønner, som dette antoge, *forskre/ne* her Peder Høg aff Eskier oc her Eskild Nielsen Høg aff Liungholm, oc efter dem ere alle de Høger, som nu til ere, oc siden dem verit have, alligevel de føre det Banner vaben, som de ellers burde at kaldis efter. Men *det* gamle Høger vaben er it sort vildbaszehovit *met* hugtender i munden i it huid feld, paa hielmen 2 huide veszelhorne *met* en sort bielcke mit tuert over huert horn, mellom hornene er lige saadant it vildbasze hovit staaendis som i feldet. De gamle Baszer vaben, som her Sten Basze til Basnes oc de Baszer aff Bavelse førte, ligner dette vaben noget i feldet, men paa helmen føre de Baszer 2 røde egerne oc mellom dem it grønt tre.

Hendis morfaders farmoder var fru Elle Nielsdater, her Niels Ericson Banners oc fru Jahanne Andersdaters af Asdal deris dater.

Hendis morfaders morfader var Christen Stenfeld aff Lønborggaard.

Hendis morfaders mormoder var fru Jahanne Iversdater aff Stubbergaard. Hendis foreldre vare Iver Kiildsen Jul til Stubbergaard oc fru Anne Fasti.

Hendis mormoders farfader var Malte Roed aff Pandom, som var gammel Tord Roeds af Varstgaard, befalingsmand over Stavanger lehn, hans hustru var fru Ide |: aff de Vognsønner :| *met* de 3 mohrhoveder i feldet oc paafugle svands paa helmen. Om

¹⁾ Af samtidige Dokumenter sees, at han ikke hed Niels Baggesen, men Niels Eriksen.

Malte Rods søn Tord Roed oc Christopher Trundsen i Norge er dette at merke: At erckebispe Olluf aff Trundthiem oc de norden fields boendis vilde icke gierne haft C 3um til konge, der hand var allerede aff de danske annammede; men bispen var vred paa her Vincents Lunge oc de synden fields Norbager, for de hafde hyldet *hannom* oc ei forbiede til den herredag, huilcken hand som en erckebisp oc høfding for de andre derom hafde forskrevet; dog holt hand kongen oc *Danmarks rigis raad* op *met gode ord*, skrivelser oc fortrøstning. Derfor lod den udvalde konge tilforordne biscop Hans Reff aff Opsloe, her Vincents Lunge, høvitzmand paa Bergenhus, her Claus Bille, høvitzmand paa Aggershus¹⁾, oc her Eske Bille, høvitzmand paa Hagenskov, op til Trundthiem paa it mode oc samtale med *fornefnite*²⁾ biscop oc de norden fields boendis efter *det kierlige forbund oc forening*, som begge disse lovlige riger, *Danmark oc Norge*, mellom var, at de icke ville skillie dem fra deris medbrødre, men heller betencke huis bref oc lyfte, hand erckebispen derom hafde tilskrevet *Danmarks rigis raad*, saa oc den forskrifning, som hand hafde udgivit til *salig højlovlig ihukomelse Frid. 1.*, der hand *med flere* aff bisperne i Norge var falden til C 2^m. den uddrefne, oc skillet dem fra *Danmarks raad oc rige*, men i samme aar om Michelsmisze tide hafde fru Maria, keiserens syster, som vel viste ald denne tilstand i Norge, paa keiserens vegne haft hendis merkelig sendebud hos samme erckebisp, som bisp Georgius aff Brixia oc her Lardon aff Bredda, ridder af det gyldene flisz oc keiserlige raad, at formane bispen til at blive paa kong Christierns side, som hand oc hafde verit i kong Fridrichs tid, der C 2° indfalt i Norge, oc derfor maatte med de andre nordiske bisper udgive en stor summa penge oc sig til ald tro hørsom igien forskrive, *forskrefne* keiserlige sendebud fortrøstede *hannom* om stor hielp, oc at pfaltzgreven skulle snarlig komme *hannom* til hielp med stor ansetning. Derfor den tid samme hertug Christians sendebud nu ankom, som var for Juleaften, lod erckebiscob Oluf *dennom* fengsligen anholde, oc sende hand bisp Hans Reff, her Claus Bille oc her Eske Bille strax til Tutorøen |: som er it closter paa en udø strax uden for Trundhiem |: der lod hand dem forvare, men her Vincents Lunge lod hand bevare oc forvare i Trundhiem. Erckebispen oc her Vincents Lunge var nogen gamel had emellom, 1. for at her Vincents haver kast *hannom* en gang for, at hand ej var aff god adel, huilcket oc sandhed var, fordi hans fader blef nobiliterit aff C 1mo, 2. var deris trette, fordi her Vincents hafde opbyggt i Bergen en skion gaard, Lungergaarden kaldet, aff nogle øde kierker, kong Friderich gaff *hannom*, 3. Saa

1) Her har først staaet »Hagenskov«.

2) I Marginen er her tilføjet »ercke«.

kom oc nu til med, at hand med de andre norske synden fields forgreb oc forekom ercebiscopeu *met* deris hylding, oc *det* skeede, at om aftenen, som ercebiscopeu var druken oc glad aff denne hans store lyke |: som *hannom* tycktis |: , raadde Christopher Trundsen, som var en af ercebiscopeus tienere, *hannom* nu at bruge tiden oc huerken hans u-ven *her* Vincents lade bortkomme ej heller forsømme, huad hand nu i Norge kunde udrette formedelst disse herrers fengsel, huorfor hand i drukenskab, ilde betengt, befoel Christopher Trundsen at ihieslage *her* Vincents. Hand gaar saa ned om morgenen *met* pibe oc tromme oc lod besette husit *med* knegte, som hand var bestricket i, sender *hannom* saa bud, hand skulle rette sig efter at dø. Den anden begerte saa presten, dog gavis *hannom* neppelig stunder at skrifte, før Christopher Trundsen oc hans selskab indfulde, baade skiøde oc stunge *hannom* ihiel ved hordet, som hand sad, der hand tog skive teppet op at dekke sig med. Bispnen hafde betengt sig om natten oc sende en smaadreng til Christopher Trundsen, der hand var afsted gangen, at entholde sig fra den gierning, men hand svarede at ville rette sig efter den første befaling. Dette mord skeede den 3. Janvar anno 1536. Hand var en pregtig mand, veltalende, forstandig oc brugelig og var promotus doctor juris. Derefter forsende ercebispnen Eigner Tield oc flere hans tienere ned i Norge *med* 300 heste at lade hyldige sig landet til paa pfaltzgreuens vegne. Bisp Mogens af Hammer lod sig overtale oc loved at giøre it *med* ercebispnen, Opslo by skulle de oc bringe i ercebiscopeus eed oc hafde skrivelse til borgemester oc raadmænd fra ercebispnen, mens Eric Gyldenstiern, høvitzmand paa Aggershus, samlede *det* meste folck, hand i en ile kunde op bringe, var dem sterk nok. Der de kom mod Opsloe *med* noget aff *det* folck, som hand samlede, bleve ihieslagene under fieldet. Christopher Trundsen var oc udsent *med* nogle skeerbaade strax paa foraaaret at hiemeligen forraske Bergenhus, mens slodsfogden Tord Roed formente *hannom* det; bragte *det* oc saa vit, at Christopher Trundsen bleff fangen, saa ledis. Forskrefne Tord Rod oc Sti Bagge, begge fogder paa Bergenhus, oplagde saadant it raad *med* huer andre, at Tord Rod skulle give Christopher Trundsen leide at komme til sig paa it sted at samtale *med* huer andre, oc samme leide skulle vare indtil klokken hafde slaget 12 i Bergen. Der de 2 nu saaledis vare tilhaabe, lader Sti Bagge bestille, at klokken hastelig slog 12, oc kommer sae over dem begge *med* folck oc magt, tog baade Tord Rod oc Christopher Knudsen (!) fangen, sigendis, efterdi jeg finder eder at samtale *med* huer andre i feigde tid, maa vist der under vere nogen forrederie, I skulle begge vere min naadige herris oc kongis fangene. Oc endog Christopher Trundsen hafde saaledis formyrt *her* Vincents Lunge, der hand

var sin herris oc kongings gesant, udskicket i kongens erende paa rigets vegne, huilcket regnis for en meget grove misgjerning oc contra jus gentium, saa gaff dog C 3^u hannom løs emod de gode mend, som erkebispnen hafde fanget. Oc bleff Eric Gyldenstiern opskicket at afhente dem oc deremod at levere Christopher Trundsen igien i erkebisp Olufs hender anno 1536.

Erkebispnen skreff anno 1537 torsdagen for *Palmarum* kongen til fra Trundthiem, at dersom hannom maatte tilgivis hans forseelse baade med *del* affald, hand gjorde, oc her Vincentzis død oc blive ved sin stand oc domkierke, da vilde hand hylde kongen. Men hand fick der ingen beskeed paa, ti hans forseelser vare for grove. Der til hafde kongen i sinde at giøre Norge i slig reformation som her i *Danmark*. Der erkebispnen ej fick *del* suar, som hand forhaabedisz, da lod hand strax tilrede 4 skibe oc med Christoph Trundsen rømt til Holland, oc døde hand til Lire anno 1538.

Hendis mormoders farmoder var fru Anne Marquordsdatter |: Rothsteen |: Jens Marquordsens den eldris aff Lengsholm hans syster.

Hendis mormoders morfader var Johan Mortensen aff Hiermisleffgaard, hand førte de Vognsønners vaben med 3 morianhofder.

Hendis mormoders mormoder var fru Mette Jensdatter, Jens Nielsens |: Rohtfelds |: til Brodskov oc fru Christentze Lungis deris datter aff de gamle Lunger med 3 gule Lilier i it røt feld, paa helmen 2 gule lilier.

1. Benderuper.	2. Banner-Høger.
3. Stener.	4. Roder.
5. Krabber.	6. Stenfelder.
7. Juler med stieren.	8. Vognsønner.
9. Muncker med gul bielcke.	10. Banner.
11. Udsønner.	12. Rohtstener.
13. Blicher.	14. Forskrefne Juler.
15. Vifferter.	16. Rohtfelder.

Her Niels Baggesøn oc fru Kiersten Boesdatter.

Her Eskild Nielsen til Liungholm
oc fru Elle Nielsdatter
|: Banner :|

Her Peder Nielsen Høg til Eskier oc
fru Kiersten Hening Rechenbergs
oc fru Helvig Grubbis datter.

Michel Høg, fick fru Maren Stenfeld.

Fru Abild Høg, Niels Kaasis.

Christen Høg, fick fru Abild Rod.

Mogens Kaas, fick Fru Mette Fris.

Fru Maren Høg, Niels Moritzens.

Eric Kaas, fick fru Jahan Stygge.

Fru Else Nielsdatter, Christopher
Laurtzens.

Mogens Kaas,
fick 1. Anne Jul, 2. Agatha v. Mehlen.

Viffert Seefeld.

Jahan Kaas.

Marqvard Kaas.

Her Niels Ericsen oc fru Jahanne Andersdater af Asdal.

1. Fru Maren Niels- dater, Her Aage Tulesen Sparris til Klogerup.	2. Fru Mette Niels- dater, Jens Mortensens til Refsnes.	3. Fru Elle Nielsdater, Her Eskild Nielsens af Liungholm, Her Niels Bagesens Høgs oc fru Kiersten Boesdaters søn.		4. Fru Ide Nielsdater, Her Niels Nielsens [: Rosenkrantzis :] aff Tange.
Her Hendrich Aage- sen [: Sparre :] til Hageløse, fick fru ¹⁾	Niels Jensen til Refnes, fick fru Anne Laurtzdater aff Albeck.	Michel Eskildsen Høg til Liungholm, fick fru Maren ²⁾ Stienfeld aff Løn- borggaard.	Jacob Eskildsen Høg, fick fru Johanne Krompen til Vong.	Fru Jahanne Eskilds- dater Høg, Niels Mortensens [: Vognsøn :] aff Lengsholm.
Fru Jahanne Sparre aff Klogerup, Her Ove Brahis til Hageløse.	Laurtz Nielsen til Refnis, fick fru Anne Munch aff Gieszinggaard.	Christen Høg til Fladholt, fick fru Abild Rod aff Varstgaard.	Joest Høg til Vong, fick fru Citzel Bille aff Liungsgaard.	Fru Sophie Vognsen aff Lengsholm, gamel Marquord Jensens.
Fru Beate Brahe aff Hageløse, Her Jørgen Lykis til Overgaard.	Christopher Laurtzen til Refsnes, fick fru Else Niels- dater aff Qvortrup.	Fru Maren Høg aff Fladholt, fick Niels Moritzen aff Tustrup.	Styge Høg til Vong, fick fru Anne Ulf- tand aff Vosborg.	Jens Marquorsen til Lengsholm, fick fru Lisbit Bille aff Kiersgaard.
Hendrich Lyke til Overgaard, fick fru Karen Banner aff Giselfeldt.	Laurtz, Anne, Moritz, Christen, Envold, Viffert, Jørgen, Envold, Maren Seefeld.	Else, Jahanne, Abild, Anne Nielsdøtre.	Just, Gregers, Jens, Mogs, Citzel, Anne, Jutthe, Jahanne, Sophie, Mette, Karen Høg.	Marquard Jensen til Lengsholm, fick fru Agatha v. Melen aff Lundsgaard.
Frantz Lycke, Jørgen Lyke, Christian Lyke, Anne Lyke.			Deris Børn.....	Fru Margrete Lange, gamel Anders Johan- sens [: Lindenous :] til Fobyslet oc Drenderup.
				Fru Anne Anders- dater [: Lindenow :] aff Sellerup, Axel Vifferts till Axelwold.
				Fru Margrete Viffert, Jørgen Urnis til Viffertsholm.

Saa er da Christopher Laurtzen, fru Beate, her Jørgen Lykis, fru Maren, Niels Moritzens, Stygge Høg,
Jens Marquorsen oc fru Anne Axel Vifferts alle tilsammen første frender paa denne Side.

¹⁾ Navnet er ikke tilsat. ²⁾ Der har først staaet »Anne«. ³⁾ Manuskriptets Forfatter.

Optegnelser af Rigsraad Jørgen Seefeld.

Ved C. E. A. Schöffler.

Disse Optegnelser udgjøre Slutningen af det i det kgl. Bibliothek (Thotts Sm. 1889 in 4to) beroende Manuskript, hvoraf Begyndelsen er meddelt af Hr. Arkivar Thiset i nærværende Hefte af Pers. Tidsskr. Optegnelserne vedrøre Jørgen Seefelds Liv fra hans første Barndom og Ungdom indtil 1622, da han indtraadte i Statstjenesten i det danske Cancelli; her standse de desværre, men synes imidlertid at være forfattede paa et langt senere Tidspunkt, naar henses til, at han taler om de Ulykker, »som ham siden ere tilslagne».

Da Optegnelserne, særlig Beskrivelsen af hans Reiser, ved deres Indhold og livlige Stil udmærke sig fremfor Flertallet af samtidige bevarede Reiseskildringer og have Betydning baade i personalhistorisk og kulturhistorisk Retning, fortjene de formentlig at udgives, om end i en noget sammentrængt Form, idet enkelte Dele af Optegnelserne, der ikke synes at have nogen Interesse i en af disse Henseender, ere udeladte, ligesom de rent itinerariske Notitser ere forbigaaede eller forkortede.

Af disse for^{ne} Foreldre¹) bleff Jeg fød paa Refsnes A^o. 1594 Torsdagen for midfast Søndag.

Der Jeg var 12 Uger gammel, løb Ammen bort fra mig, fordi hun icke kunde forliges med min Moders Fadeburspige, eftersom de vare begge ilde sindede. Oc vilde Jeg da intet andet Quindebryst antage, ej heller lade mig vennis til Bysse eller Horn at bruge, som mand ellers plejer at væne andre Børn til / : oc seer mand heraff, 1) at smaa Børn ocsaa have deris tancker oc Sands oc kunde nogenledis giøre underskeed paa it oc andit mere end vi mene. 2) Oc var mig dette itt Forspeil oc prognosticon paa de Ulyker mig siden ere tilslagene. Gud allermeg^{te} vende endnu alting til det beste for Jesu Christi Skyld, Amen : /, huorofver Jeg da var i Fare at skulle suelte oc dø aff Hunger. Men min Morsyster Jomfru Abild Nielsdatter paa tredie Dagen efter Ammens Bortløbelse førte mig til Tustrup til min Mormoder Fru Maren Høg²), huorthen oc min Amme kom, oc strax kiente Jeg hende oc antog hende igien forfulde oc blef Jeg der siden hos min Morfader og Mormoder.

Dem kom ofte at besøge Olle Brokenhus³) aff Sebbergrd) oc hans Frue, Fru Else Steen, som var Syskind Barn med min Morfader, hun fød aff Broderen oc min Morfader⁴) af Systemen.

¹) Sluttes sig til den foranstaaende Ahnetavle.

²) Maren Høeg, gift med Niels Mauritzen (Benderup) til Kvottrup og Tustrup.

³) Ole Brokenhuus, f. 1522, † 1608.

⁴) Niels Mauritzen var Søn af Mauritz Jepsen og Else Steen Knudsdatter.

Hans Søn var Johan Brokenhus til Tostrup¹⁾ oc hans Fru var Fru Tale²⁾ Rosenkrantz. Der kom oc Hendrick Bile aff Hassinggaard, hans Fru var Fru Maren Prip, hand var min Morfaders Syster Søn, item lille Las Munck til Hungstrup, hand hafde min Morsyster³⁾, de hafde en Daeter Dorete Munck, som hos min Mormoder brød sit Been oc døde, der hun kunde vere 10 eller der omtrent Aar gamel. Oc bleff de 8 oc undertiden flere Dage der. Undertiden besøgte min Morfader, Mormoder oc Morsystre for^{ne} gode Mend deris Hus igien oc fortøvede oc hos dem iligemaade megit fortroligen med god Omgengelse. Jeg ved mig oc at erindre om Jacob Seefelds Begravelse⁴⁾, oc Eric Kaasis⁵⁾ Begravelse, da vor Gaard afbrente, item Niels Juls⁶⁾ Begravelse, som Jeg var til med mine Morsystre, som er det lengste Jeg kand mindis.

A^o. 1599 døde min Mormoder oc it halft Aar derefter kom Jeg til Hr. Jens i Gierding for at lere at læse, huor Jeg forbleff nogit mere end it halft eller 3 fierding Aar.

A^o. 1600 indfalt stor Misvext i Jutland oc derpaa fulde en Dyrtid, saa en Skieppe Rug : / af de som ere 7 til Thønden : / kom at koste 3 ½ oc viste mand da ingen Underskeed paa Rix, Courant eller slette Penge. Denne dyre Tiid forarsagede først Meslinge, Børnekopper oc omsider Blodsott som grasseret heftig overalt, derpaa fulde hitsige Febris, Sprinkele oc en heftig Pest, som varede nesten i 2 Aar oc døde alle Folck, unge oc gamle, slet ud aff nogle Landsbyer; imidlertid holtes en Skolemester til mig : / ved Nafn Svening / : paa Tustrup.

A^o. 1603 til Snapsting i Viborg bleff Jeg sat i Viborg Skole i den anden lectie oc indlogerit til Kost oc inspection hos M. Villats Nielsen Brøns⁷⁾, som da var lector theologiae. Rector scolæ var da M. Christianus Longomontanus, som siden bleff Professor i det Kongl. Universitet i Kiøbinghafn. Oc var Jens Sluse Hører i anden lectie⁸⁾ oc bleff siden Sogneprest udj Hersom oc Klestrup Sogner, hand lerte mig arithmetiam. Oc var da M. Nicolaus Lavrestii Arctander Biscop i Viborg, D. Joh. Paludanus oc D. Peder Iversen Medici. Nogen kort Tid efter

¹⁾ Thorstrup i Hindsted Herred; han arvede Sebbekloster efter Faderen.

²⁾ Hed Kirsten R. (Adelsaarb. XIV, 79).

³⁾ I Adelsaarb. XXII, 307 kaldes hun Mette Nielsd. Kaas.

⁴⁾ 1599.

⁵⁾ Erik Kaas til Vaargaard i Bælum Sogn.

⁶⁾ Niels Juul til Kongstedlund, † 1600.

⁷⁾ Hundrup, Lærerstanden i Viborg.

⁸⁾ Jens Nielsen Sluse, † 1647, 1605 Præst til Hersom m. m. Nævnes ei hos Hundrup.

kaldet vor Herre min Morfader fra denne Verden i sit 99 Alders Aar¹⁾. Hans Blix bleff Rector scolæ efter Longomontanum²⁾.

A^o. 1610 mod Fastelafnstide afbrente Refnes gandske oc aldels, oc efter Pindsfest bleff C 5^{tus} hyldet i Viborg til Printz oc Konge at blifve efter hans Faders Afgang. Da var M. Bonde Nielsen Rector scolæ. Strax efter denne Hylding skicket min Fader mig ud af Landet gennem Holstein, Hamborg : / huor Jeg antreffuet Niels Krabbe til Torstedlund, som med Hustru oc Børn var da paa sin Hiemreise fra Karls Bad / : derfra Elben opad, oc kom Jeg til Leipzig den 10. Augusti; da var D. Unruhe Rector academix, D. Weinreich oc D. Schmuc theologi oc Preste, en D. Jungermand medicus oc en anden juris professor, M. Swalbach ethices oc M. Conradus Bavarus poeseos professor. Der fand Jeg Gregers Krabbe³⁾ for^{ne} Niels Krabbes Søn oc for^{ne} Hans Blix, oc bleff Jeg hos dem.

Kort Tid derefter komme Gesanter aff Danmark Jacob Rosenkrantz til Kiersg^d. og Kield Krabbe til Brusgaard til Dresden at tractere oc til endeligh at forarbejde om Churførstindens Freuken Hedewigs Christiani II electoris Gemahlinne oc Christiani IV Regis Daniae Syster hendis førstelige Leibgeding. Der Gesanterne ankomme, var Cuhrførsten til Prag hos Rudolphum II, som da regerede, oc eftersom de skulle fortøve Cuhrførstens Hiemkomst, lod Kield Krabbe did forskrive Gregers Krabbe, oc fulte Jeg med hannem gennem til Dresden

Der vi vare komne tilbage til Leipzig mod Vinteren efter Michaelis Messe, begab sig Gregers Krabbe oc hans Præceptor til Jehne oc bleff Jeg tilbage igien til Leipzig. Noget der efter ankom did Henning Valckendorp⁴⁾ aff Glorup med sin præceptor, oc enda bedre hen paa Vinteren ankom Malthe Jul⁵⁾ aff Villestrup med Christen Skytte⁶⁾, som komme fra Helmstad oc bleve til Leipzig. Der var oc da Hr. Eric Bielke, en svensk Friherre, som ej torde for Caroli IX Vrede blive i sit Federneland, efter at hans Fader var rettet oc hans Gods confisceret. Der var oc en Kruse med sin Præceptore, som icke bleff der lenge. — —

A^o. 1612 komme 4 unge Hertuger aff Altenburg til Leipzig at studere. Oc fick Jeg Tidinge at vor Herre hafde kaldet min S. Fader fra denne Verden i hans 66 Alders Aar. Thi begaff Jeg mig hiem fra Leipzig. — Der Jeg hiemkom, var den Krig begynt

¹⁾ 1605.

²⁾ Herefter har altsaa Hans Blix været Rector fra Longomontanus's Afgang 1605 til 1606, da han afløstes af Mag. Bonde Nielsen.

³⁾ Gregers Krabbe til Torstedlund, f. 1594, † 1655, Statholder i Norge.

⁴⁾ Henning Valckendorff til Glorup, f. 1595, † 1658.

⁵⁾ Malte Juul til Giessinggaard, f. 1594, † 1648, Rigsraad.

⁶⁾ Christen Skytte, f. 1587, † 1650, Dr. med., Læge i Viborg.

mellom Danmark oc Sverrig Aaret tilforn, oc min Broder Viffert var med paa samme Tog, men den Krig bleff, Gud vere lovet, snart oc vel endet A^o. 1613.

Saa begaff Jeg mig til Vittenberg, hvor da Pesten noget graserit, oc vare mange fremmede Studentere, som for den Aarsage Skyld begave sig derfra. Jeg fandt der for mig Ove Giedde¹⁾ aff Tommerup, Mogens Høg²⁾ af Vang, M. Peder Kierulff³⁾, en god mathematicum; siden kom der til Offe Høg⁴⁾ aff Tuodbøll oc andre Landsmend flere. Da var D. Leonhard Hütter, D. Franzius, D. Meisnerus oc D. Baldvinus theologi, D. Ambrosius Rhodius superiorum og M. Erasmus Schmid inferiorum mathematicum professores. Jacobus Martini logices oc metaphysices og M. Tilemannus physices oc ethices professores. D. Sennertus medicus og D. Tandlerus anatomicus. Da var oc til Vittenberg Jørgen Schult⁵⁾, en Bremske Adelsmand, som siden kom i C 4^{ti} Tieniste.

A^o. 1614 holtis en Cuhrførstl. Sachsiske oc Brandenburgische Conventsdag udj Naumburg. — — Ove Giedde oc Jeg med Peder Mogensen aff Lund i Skaane begave os ocsaa paa Veien did for at see saadant; til Leipzig gaff Jacob Ulfeld⁶⁾ aff Bavelse med Mogens Grewe sig i Selskab med os. Til Naumburg bleff Jeg siug aff en feбри, dermed vilde de andre ej forlade mig, ti bleve vi der endtil alle de fremmede vare borte oc dermed var da ingen Foedringskab der for os at faa, huad vi oc derfor vilde give; ti ginge vi til Fods — — — til Jehne, it førstl. Academie, huor da M. Hofmannus var matheseos professor oc foreret mig it exemplar aff hans Octante, oc funde vi der Henric Albertsen Hameltum⁷⁾ for os, til Veimar — — —, Erfurt — — — oc derfra igien til — — — Leipzig, huor vi da funde de Marckdaner, Fridrich⁸⁾ og Hans⁹⁾ oc M. El'am¹⁰⁾ Eisenberg for os. Der finge vi Vogn til Wittenberg.

A^o. 1615 kom min Broder Envold til mig fra Rostock oc reiste vi saa til Leipziger Paaskemarket, huor forⁿ Gregers Krabbe da var, oc toge voris Vej paa forⁿ Jehne — — — gjennem Düringen Wald — — til Nürnberg — — — oc Augsburg.

1) Ove Gjedde, f. 1594, † 1660, Rigsadmiral.

2) Mogens Høg til Kjergaardsholm, Rigsraad, f. 1593, † 1661.

3) Peter Kierulf, † 1642, Præst i Sæby-Hallensund, 1616 Professor ved Universitetet. Jvf.: Rørdam, Kbhvs Univ. Hist. III. 643. Noten.

4) Ove Høg til Todbøl, f. 1598, † 1628, Rentemester.

5) Jørgen Schult til Findstrup, f. 1593, † 1652, Lehnsmænd paa Abrahamstrup.

6) Jacob Ulfeldt til Bavelse, † 1631, Landsdommer.

7) Henrik Albertsen Hamilton, Digter, 1616—19 Secretair i Dansk Cancelli.

8) Frederik Markdanner til Rønninge Søgaard, f. 1593, † 1639.

9) Hans Markdanner, f. 1597, † 1642.

10) Skal være Peter, se nedenfor S. 237.

Gregers Krabbe begaf sig fra Augsburg paa Reisen til Venedien, oc Jeg med min Broder begave os paa Reisen til Strasburg giennem Ulm — — oc Schwartzwalden, huor en ny By var begyndt, Fredestad kaldet, aff Hertugen af Würtemberg oc begavet med synderlige Friheder, ligger ret paa Landstraszen, huor tilforn megen Mord og Røverie pleiede altid at begaais; i denne By var bygt en ny Kierke saaledes, at Mandfolckene ej kunde see Quindfolckene i deris Stolestader, ti Kierken var en rectangulær Bygning oc Alter, Predikestol oc Orgelværket rett in ipso angula, det ene over det andet, saa at enhuer i Kierken var, kunde see Presten baade for Altaret oc paa Predikestolen oc Presten igien ocsaa see dem, men Mandfolckene hafde deris Stade oven over Quindestolene, oc var Orgelvercket bygt aff en blind Mand, som da boede til Stuckgaerd som Inscriptionen udvisedede.

Til Strasburg er reipubl. forma vel at observere, saa oc Münsters Taarn oc Bygning med Forundring at see. Der forbleff Jeg ind til Franckfurter Herbstmesse var endet; oc vare Lawe Brock¹⁾ oc M. Otthe Blickfeld²⁾ til Strasburg oc kunde en heel Comoedie skrivis om deris actioner til Tübingen, Strasburg oc Franckfurt am Meyn. Der var da oc til Strasburg Jørgen³⁾, Otthe⁴⁾ oc Thyge⁵⁾ Kruse aff Hiermislevg.rd., Statholderens Sønner aff Norge. Hertugen aff Gottrup Frid V⁶⁾ reisede samme Sommer gennem Strasburg oc lod sig paa Ammeister Stuen it Maaltid tractere, dog ubekient; hans Hoffmester var da Hendrich Lange.

Jeg kom paa Zabern — — — i Selskab med forⁿ Lawe Brock oc tilbage igien paa Darmstad — — oc Heidelberg — — til Strashurg med forⁿ Kruser. Til Heidelberg vare da i Davidis Paræi Huss logerede Eiler Holck⁷⁾ aff Bustrup, Christian Holckis Søn, oc Hendrich Holck⁸⁾ aff Eskildstrup, Barthel⁹⁾ Holckis Søn, oc Axel Juul¹⁰⁾ af Kongstedlund, Niels Juuls Søn med M. Olav Kedelsmed¹¹⁾, oc i Byen boede da D. Jens Bakendrup, en indfød Sielandsfar.

Fra Strasburg sende Jeg min Broder til Giessen til M. Jens Dynissen, som da var der hos Mogens Krabbe aff Jordberg — —. Jeg begaff mig paa Reisen gennem Kolmar — — — til Lyon i

1) Lave Eskesen Brock, f. 1597, † 1619.

2) Otto Blichfeld, † 1625, Rektor i Viborg.

3) Jørgen Kruse til Hjermeslevgaard, † 1666.

4) Otto Kruse, til Trudsholm, f. 1599, † 1628.

5) Tyge Kruse til Stenalt, † 1629.

6) Skal være Frederik III.

7) Eiler Holck til Giedsholm.

8) Henrik Holck til Raunhot, f. 1599, † 1633, Grevc, Feltmarskal.

9) Skal være Ditlev.

10) Axel Juul til Bjørnsholm og Kongstedlund m. m., † 1664.

11) Olaf Christensen, Kjedelsmed, † 1655, Præst i Viborg.

Selskab med en Giersdorf oc Betengel, som gave sig for Bemske Friherrer ud, oc en Rantzou aff Gram med sin Præceptore Joh. Cothmanno.

Udi Lyon fant Jeg forⁿ. tuende Marckdaner oc da var M. Elias Eisenberg¹⁾ tilforn for kort Tid død aff Koldfeur; der de skar ham det høire Ben aff, døde hand i Smerten. Udi Lyon var da Gouverneur Mons. d'Harcourt, som da hafde bygt sig it egit Palais à la place d'Ehne ad confluentiam Araris et Rhodani, hos en Cypreslund, huor i gamle Dage var en Colonia Græcorum, huor Junoni Altar var.

A^o. 1616 mellem Paaske oc Pindsdagene begave de andre af mit Selskab til at gjøre Tour i Landet for at besee de fornemste Steder oc gaff Jeg dem Geleid til Vienne, tog Afsked ved Broen over Rhonen. Jeg tog Posten fra Lyon til Roanne og der satte mig paa Loyren — — — — gick i Land icke langt fra Sancerre, huor jeg fick Heste til Bourges. Huor jeg da fant for mig forⁿ. Rantzow oc Cothmannum — — — —.

Til Bourges fick Jeg en Febrim, en dobbelt tertianam, som degenererit omsider in quartanam; der var en gammel Medicus, som nest Gud hjalp mig temmeligen til Rette igien, hand raadde mig da at mutere Luften. Oc er vel at mercke, at denne Medicus skref alle sine Recepters Ingredientia og Species med fulde Bogstave oc huer Dag mod Aftenen visiterit hand Apotecket, oc lod sig vise sine da indkomne Recepter oc besaa oc proberede med Flid alle Species, kaste de udygtige ud paa Gaden oc viste Apothequeren huorledis hans Recept skulle præpareris. Var at ynske, at vore Medici vilde her gjøre det samme.

Jeg begaff mig derfor til Orleans i Selskab med en Østerigske Adelsmand, en Hervart, og Exule Rumpf, som siden bleff Droningen aff Behmen hendis Liff medicus.

Forⁿ. Prince de Condé stiftet til Bourges en tysk Nation oc omgikkis hand med Studenterne ligesom en anden privat Person foruden nogen aff sine Tienere deris Comitatus oc Opvartning videre end en Laquay eller Page oc undertiden ingen. Dette er en By, som Julius Cæsar kaldet Avaricum eller Bituriges, oc er der et Academie, huor Cujacius profiterit med høj Berømmelse.

Till Orleans er ocsaa en Tydske Nation oc Academie och derhos adskillige Statuter, Brug og Sædvane, som Tydske oc Danske observere sig self til Skade, Hindring oc Bekostning, ti behaget det mig icke der at fortove lenger end paa trei Ugers Tid. Emidlertid kom Borchard Rud²⁾ og M. Hans Birkit did, besaa Byen oc

¹⁾ Her foreligger en Forvexling; det var ikke Elias Eisenberg, der først døde 1635 som Præst i Besser-Onsberg, men Broderen Peter, der døde 1615 (se Saml. 1. Fyens Hist. og Topogr. III. 284.)

²⁾ Burchard Eilersen Rud til Sæbygaard, f. 1592, † 1647.

forreisede strax derfra. La Pucelle d'Orleans staar paa Broen støbt aff Metal udj fuld Vaben, men paa Raadhuset findis hendis rette Contrafey i Quinde Kleder. Dunkürcken var aff Hougenoterne forbrent oc enda icke aldelis reparerit igien.

Jeg begaff mig paa Loyren ned til Blois, huor Jens Høg¹⁾ aff Vang, Christoffer²⁾ oc Hans Stensønner da vare, oc forerede Mons. Maupas mig it Exemplar aff hans francøsiske grammatica; til Tours — — — oc Saulmur, huor it Academie er, som er calvinisk oc haver Hougenoterne der deris Tempel i Byen oc en aff de 70 Steder, som kaldis villes d'asseurance, som Henricus IV indrømmet Hougenoterne, oc da var Philippus Mornæus som Autor er til den Bog de veritate religionis christianæ da Gouverneur der — — — —. Oc fant Jeg der Corvitz Rosenkrantz³⁾ aff Glimminge med en Brochmanno der. Vi ginge tilfods ned til Angiers, der var Jørgen Munk⁴⁾ af Krogsgaard og Daniel Bilt⁵⁾ Otthesen aff Norge. Mod Juul begaf jeg mig fra Saulmur til Tours igien, huor Jeg da fant for mig Hendrich Podebusch⁶⁾ aff Kiørup, tuende Hertuger af Würtemberg, som sig der opholt à l'incognue.

A^o. 1617 begaf Jeg mig fra Tours til Paris, der Jeg ankom tridie Paaske Dag; der kom Hendrich Podebusch oc Niels Busch til — — . Den samme Dag vi begave os fra Paris til Rouen, begaff Marquis d'Ancre sig oc med stor Comitad oc Train fra Paris ad Normandie til, som da var under hans Gouvernement; men efter anden Dags Reise vende han hasteligen om til Paris igien; der hand kom for Porten aff Louveren, bleff hand med en Pistol skut for Hovedet aff Mons. Vitry efter Kongens Ordre. — —

Til Rouen i Normandie visis blant andet en megil stor Klocke. Oc findis i deris Love endnu meget aff vor danske Lov, som de ej vide selff, huad det er; som for it Exempel, vi have i Loven et Capitel om Nam; consuetudines Normandica have ocsaa it Capitel »De nams«. Vi have oc it Cap.: Om Vrag. De have it Cap.: De Wareg. Naar nogen stefnis peremptorie endeligen at møde i Rette til en visse Tid, da skeer det ved Trompeter oc derhos Haro, som er at forstaa, dersom hand vil have Roe, da at møde til den Tid at suare, men deris Jurister sige, at de raabe Ha! Rolf! Jeg vil vidne, at hand saaledis citeris.

Til Dieppe; der gick vi til Skibs, mens Vinden om Natten bleff baade sterck oc os contrarie, saa vi motte tilbage igien. Om anden Dagen begave vi os til Skibs igien, bleffue dog forslagne fra den

1) Jens Høg f. 1591, † 1648.

2) Christoffer Steensen til Grimsted, f. 1593, † 1657.

3) Corfitz Rosenkrantz til Glimminge, † 1626.

4) Jørgen Munk til Haraldskjær, † c. 1655.

5) Daniel Bildt til Morland, f. 1602, † 1651.

6) Henrik Clausen Podebusk til Kjørup, f. 1598, † 1657.

rette Cours oc finge Land à la Rië i Engeland, en liden Kiøbstad, huor vi finge Relée Heste til London.

Kongen oc Dronningen vare da forreisede derfra til Edingbourg i Skotland, dog var Prince Carl med sit Hoff til S. Jeams uden for London tilstede — — — —. Oc bleffue emidlertid paa en Dag oc i en Galge hengte 64 Personer for London, der iblant 3 Quinder. Oc 2 Dage der efter bleve hengt 2 Personer. Huer Monat holdes der saadanne Excution oc alle Lifstraf er der it hengende, ti ingen rettis der paa Halsen, uden de ere store Herrer; ligesom i Franckrige er det en nock Probation til at vere aff Adel, naar hand kand bevise en aff sine Forfedre at vere rettit med Sverd heller haft Privilegium paa at blese Glas. De som hengis i Franckrige, de hengis i Byerne oc blive hengende indtil Aften, da føres de ud oc ophengis i Galgen, huor deris Venner dem da kunde lade hemmeligen nedtage oc begrave i Marcken. Men i Engeland skeer Executionen uden Byerne oc da løsis de strax ned igien inden en halff Time, oc huo der vill maa lade sin begrave, end i Kirckegaardene; de ingen Venner have, som dem ville lade begrave, de kastes strax i Kulen tilsammens ved Retterstedit oc deckis til med Jord.

Vi begave os til Skibs fra Doveren oc anlandede i Vlissingen, ginge derfra til Antwerpen — — Brüssel — — Rotterdam — — Leyden, et berømt Academie, huor os gavis aff de Papirspenge, som der brugtes i Beleiringen, der Duc d'Alba hafde Byen saa bloquerit, at mange deri døde aff Hunger.

Fra Leyden kom vi gennem Harlemer Mehr til Amsterdam, huor vi da funde for os Jens¹⁾ oc Hack Jul aff Alsted, Brødre; Vcgn Vognsen²⁾ aff Stenshede, Jesper Lunow³⁾ aff Holmgaard, Mandrup Due⁴⁾ aff Halckier oc Jørgen Rostrup⁵⁾ e. t. c. Oc eftersom Trefues da varede, sluttet mellem Spanien oc Hollendske unirte Provincier, var da Alting der stille, undtagen at Gustavus Adolphus, Konge af Sverige lod der verbe Folck oc fragtet Skibe til at føre dem til Lifland.

Tridie Pindsedag gick forⁿ. Jens oc Hack Jul med mig til Skibs fra Amsterdam med Skiper Mats Krag aff Aalborg oc sattis vi i Land for Hals udj Vendsyssel den 10de Dag derefter, derfra vi reisede til Hassinggaard, huor da forⁿ. Hendrick Bild var død, oc kom der over Aalborg Fiord til Klarupgaard oc derfra lige til Tustrup, huor jeg fant forⁿ. mine Morsystere i god Velstand, Gud

¹⁾ Jens Pedersen Juel til Lindbjerggaard, f. 1594, † 1636.

²⁾ Vogn Vognsen til Stenshede, f. 1594, † 1650.

³⁾ Jesper Lunov til Restrup m. m.; † 1637.

⁴⁾ Mandrup Due, f. 1596, † 1660.

⁵⁾ Jørgen Rostrup til Sjelleskovgaard.

vere ærit, oc fick Vished om min kiere Moders oc Syskinde deris Helsen i ligemaade.

Om anden Dagen kom Jeg til Refsnes, da var min Broder Viffert i Kiøbinghafn, did Jeg mig ocsaa begaff gennem Randers oc Aarhus over Belt til Kallundborg. Da lod K. Mt. arbeide sterck paa Voldene at opføre om Kiøbinghafn, oc da stod det ny Bryggers i Bygning. Oc fantis da det Kongl. Hoff vel besat med alle Officeer oc Hofsinder, Cancelliet i ligemaade velbesat, oc da var Hr. Christian Friis til Kragerup Cancellier. — — —

Oc da var blant Skibshøvidsmændene Niels Rosenkrantz¹⁾ til Gundersted, som da var Festemand med en aff Hack Ulftands Systemer til Heckeberg; oc bad Hack hannem, Stalder Kaas²⁾, Hendrich Vind³⁾, min Broder og mig hiem med sig til Heckeberg, da tog Niels Rosenkrantz en Haab Raquetter og Krud med sig for at spille dermed paa Heckeberg oc giøre sin Svoger, Festemøen oc deris Gester dermed lystige, mens desverre saa ulyckeligen, at der kom Ild i Krudet, oc Hack oc Hendrich Vind deraff meget ilde brente oc skadde. Om anden Dagen kom min Broder, Stalder oc Jeg til Heckeberg, da var alt Hack død oc Hendrich Vind saa ilde forbrent, at der tuifledes om hand kunde blive ved eller icke.

Jeg talede med Cancellieren oc præsenterit min underdanigste Tieniste i Cancelliet. Fick derpaa til Suar, at det var nu saa vel besat, at H. M^{te}. icke skulle ville bevilge flere derind; bad mig fortøve it Aar.

Derpaa kom min Broder Envold fra Giessen oc holte vi Skifte efter min S. Fader, oc Jeg solde mine Brødre ald mit patrimonium A.^o 1619; oc begaff mig til Leipzig, huor Jeg da fant Frantz Rantzow, Hr. Brede Rantzows Søn, Jacob⁴⁾, Jørgen⁵⁾ og Olluf⁶⁾ Seefeldter aff Visborg. Oc lod Jeg mig antage med 3 Heste under Ritmester Peter Ernst v. Schieren under den Churførstl. Sachsche Armée under Oberste Kederitzis Regiment. Oc var dette Compagnie indquarteret i Langesaltze i Lante Düringen. Siden fick vi vores Quartier til Senftenberg, huor min Ritmester var baade Amptmand oc Kuckenmeister. — — — Cornetten var Hendrich Podebusch.

A.^o 1620 i Herbst Tide rygte den Sachsiske Armée for Bautzen, var 2 Regimenter til Fods oc 2 Fri Fendeler oc it Regiment til

1) Niels Rosenkrantz til Buderupholm m. m., † 1626, Skibschef.

2) Stalder Kaas til Fadersbøl, Viceadmiral, † 1656.

3) Henrik Vind, Admiral, f. 1594, † 1633.

4) Hack Ulftand, begr. i Lund $\frac{2}{8}$ 1617.

5) Jacob Seefeld til Oxholm, † 1666.

6) Jørgen Seefeld til Visborg, † 1660.

7) Oluf Seefeld, faldt i Tydskland ca. 1628.

Hest, beregnet ti Compagnier under huert Regiment og 300 Hoveder under huert Compagnie Infanterie og 100 Heste under huert Compagnie Cavallerie. Oc forlod Churførsten sig paa, at han hafde en stor Rostieniste aff sine Undersaatter. — — —

Margraff Jørgen aff Jegerndorff lae i Görlitz med en temmelig sterck Armée oc kunde nock slaget os op, var oc voris Leir saa ner kommen, som vi ingen Kundskab hafde om —, ti Oberlautzis haver Skove oc Busche, huor i hand marcherede hemmeligen oc var self i egen Person os saa ner, at hand med nogle faa sine Officiers kunde letteligen see ald voris Magt. Dog marcherede hand stiltiendis aff igien. — — —

Emidlertid vi stode nogle Dage for Byen i Bataille — — —, lod hand indskibe i Byen 2 Comp. Cavallerie oc 12 Comp. Infanterie. — — — Oc vore høje Officiers forglemte sig intet at at lade durchstreife oc udplyndre Landet, huoroffver oc mange bleve fangene oc førte til Görlitz, eftersom Fienden holte i Buskene oc overfaldt dem. — — — Saaledis blef Mathis Mickelsen, min Camerad ocsaa fangen oc min Tiener Jacob.

En Storm oc Anfald gjorde voris paa Byen foruden Bresche, foruden Gravene at fylde oc foruden Stormletter at have, mens mand førte dem an paa Bredden aff Graven oc lod da en Haab nedskyde. Aarsagen var, at Churførsten vilde komme om anden Dagen at see huad udrettit var. Der Churførsten kom med sin Hoffane, huer med en lang Bysse i Sadelen, da viste de hannem de døde, som Natten tilforn vare saaledis nedskutte, huilcket hannem hart fortrød; de i Byen merckte strax, at Churførsten var der i egen Person, bragte Refue Skind paa Volden oc hafde derhos Hunde, som de hitsede der efter, oc raabte, skrege Jegerkreg oc toge nogle Hunde i Ørene, at de oc skrege og dermed saaledis agerede Churførsten, som stor Lyst hafde til Jagt, huilcket Churførsten oc en Stund eller toe saa oc paahørte med Fortred, sagde paa det sidste: »Ich sehe woll, das dar sint Fühse innen, die musz man heraus schmückeren«. Oc dermed gaff Ordre at lade komme Fürverpere med Tilbehør fra Dresden. — — —

Emidlertid en Søndag, der det var et smukt Vejer, anrettede de i Byen it Udfald saaledis. Vi kunde ej bloquere mere aff Byen end toe Porte, saa var der ingen Forhindring, at de jo kunde giøre ved de andre Porte, huad dem lysted. Uden for den Port ud mod Görlitz var en smuk ren opfyldt Sandvej, noget dyb ind til Porten, som siden ie lenger bleff ie dyber oc til en temmelig stor Hulvej paa det sidste. I denne Vej lagde de Musquetterer oc dermed fald deris Cavallerie ud lige paa voris Ryttervagt, som stod for næste Port derhos, som vare stigede aff Hestene, en Part laa oc sofve, en Part spillede med Kort, en Part med Terning, dog kom

de til Hest oc skermutserede oc opholte Fienden, indtil vi finge Iarm i Lejret oc kom ud med det andet Cavallerie til Undsætning; der de saa sig at vere for suage, da retirerede de sig paa den Port igien, som de kom ud aff. — — — Af vore bleve ingen døde, men nogle Heste skamferede.

Der nu Fyrverkerne ankom fra Dresden, bleff der continuerligen Nat oc Dag spillet dermed paa Byen foruden Ophørelse, oc eftersom Husene i Byen vare stor Part tegte med Skindet aff Grantræ, saa var det oc letteligen at bringe i Brand, oc brente Byen paa tiende Dag, der de begerte at accordere, oc da var deris Cavallerie nogle Nætter tilforn udmarcherit oc gick til Görlitz, huor den Bembske Armée under Markgreve Jørgen aff Jegerndorfs Commando da laa. Accorden var, at de maatte udmarchere med Sack oc Pack, fliegende Fahner, Bagage oc Kugel i Mund, tendte Lundte oc de Stycker, som de førte med sig did ind. Oc alle fanger paa begge Sider strax at løsgivis uden rancon. Og udginge ni faner Fodknegte, vakre folck med blaa oc gule oc blaa oc huide liberie oc Tal syed paa deris Ermer oc Ryg. Emidlertid Jeg var for Bautzen fick Jeg en heftig Blodsot, dog fick Jeg endeligen at følge med paa Tog oc Vagt, ellers var det befrygte, at Bønderne brode mig Halsen, som mange vederforis, naar Compagnierne vare udcommanderede oc da bleve i Quarterene liggendis, ti Bønderne holte sig op i Buskene oc Skovene, oc naar de saa deris Fordele, fulde de ud oc forskaanede ingen, som de vare megtige.

Fra Bautzen bleffue vi førte for en Adelsmands Hus, var besat med 500 Musquetterer, uden al anden Befestning end en Graf om. Det varede ej lenge, saa accorderede de. Derpaa bleve vi førte paa Lubben, var da slet affbrend undtagen Slottet, en Adelsmands Hus, Kierchen oc en Bogbinders Hus. Derfra kom vi paa Libberosa.

Derpaa førtes vi for Forste, hafde der ner kommet i en stor Taage Vejerlig i Fiendens Hender, som nogle faa Dage tilforn var did indkommen. Men Capitain Becker, som førte et fri Compagnie, kom uforvarendis i samme Taage did, saa de hafde ingen Kundskab om hannem, forind de hørte hans ungerische Spill, som hand førte, oc mente at den hele Armée var der da for Byen, komme derover i Skreken oc confusion, oc bleve mange aff dem nedskutte oc mange besiddendis i Riviren i Drifuesanden, ti en Rustvogn gick itu paa Broen oc dermed var Broen dem formeent, som flyede.

Derpaa kom vi paa Sorau oc finge der voris Vinterquartier i Forstaden. Byen var ellers gandske affbrent undtagen Slottet, Kierchen, Skolen oc Prestens Residentse med it Hus, som en Doctor medicinæ oc Apoteker i vare. Dog vare Borgerne der

alle tilstede oc hafde da faaet noget Tag over deris Huse igien scmmesteds, saa de kunde behjelp sig, eftersom Husene vare alle grundmurede. Dette hørte en Herre af Bromnitz til, var 2 Mile fra Sagan i Slesien.

Der finge vi Tidende, at Kongen aff Danmark verbede, huorfor de danske afftackede oc begave sig hiem.

Til Hamborg lofvede Jeg at stille mig med 3 Heste under Niels Seested hans Compagni, men det Tog varede kun it Sommer, at vi laa i Grevedon Holsten. — — — Derpaa bleff alt det Verbede danske folck afftacket.

A^o. 1622 paa Foraarit bleff mig bevilget Tieniste i K. M^{ts}. danske Cancellie. — — — —

Et Brev fra Oberst W. H. F. Abrahamson i 1776 om Samtidens sceniske Kunstnere.

(Ved V. Hostrup-Schultz.)

Nedenstaaende Brev fra Werner Hans Frederik Abrahamson findes opbevaret i den herværende Frimurerloges Arkiv. Brevet, der ikke bærer nogen Adresse, maa formodes at være skrevet til Generalauditor Caspar Balthasar Meier i Slesvig, en Mand, med hvem Abrahamson gennem en lang Aarrække førte en betydelig Brevveksling. Da Begyndelsen af Brevet ikke har nogen almen Interesse, er det her udeladt, men jeg har tænkt, at netop denne Mands Dom om Samtidens sceniske Kunstnere, kan have nogen Betydning, hvorfor Slutningen af Brevet gengives uforandret.

d. 7. Novbr. [1776].

Ich muste gestern abrechen. Itzt will ich Ihnen von unseren dänischen Schauplatze mittheilen alles was ich weis; ich weis aber nicht viel, denn ich besuche die Bühne sehr selten, theils weil es mir an Zeit fehlt, theils es mir zu viel kostet und theils weil nur mittelmässige Stücke schlecht aufgeführt werden. Doch zur Sachc. Durch den Tod Londemans¹⁾ und Clementins²⁾ hat unser Theater unendlich viel verloren. Der erste machte die Diener Rollen im lustigen komischen der andre die komischen Alten. Beyde studierten ihr Spiel und dachten sich in ihre Rollen sehr gut hinein. Der erste übertrieb manchmal seine Handlung, wuste es aber gleich wieder durch unvergleichliche Züge gut zu machen. Clementin hingegen war in allen Rollen seines Faches immer gros. Selbst die partheyischen französischen Schauspieler konten ihm ihren lauten Beyfall nich versagen und hiezen ihn mit Ueberzeugung einen groszen Acteur. Die Jeronimus Rollen in allen guten holbergischen Stücken, der Geizige in Molerens Avare, der politische Kanngieszer, waren seine Thriumphe. Er hatte das vor unseren meisten Schauspielern voraus, dasz sein Gesicht immer bey seine Rolle war, und seine Stimme allen Wendungen und Schattirungen der Declamation sich genau anzuschmiegen wuste. Auch wird er allgemein bedauert, selbst von unsere Abderiten.

Gegenwärtig haben wir in Mannsrollen:

R o s e³⁾. Er hat seit seinem Anfange immer die ersten Liehaberrollen gemacht, und erst seit kurzer Zeit sie aufgegeben.

¹⁾ Gert Londemann 1718—1773.

²⁾ Niels Clementin 1720—76.

³⁾ Christoffer Pauli Rose 1723—84.

Er war ganz für diese Rolle geschaffen. Seine Angen sind unbeschreiblich redend, und in den letzten Zeiten vergas man bey seinem warmen Spiel, sein Alter und seinen zu starken Körper, und sah nichts als den feurigen Amanten. Er hat des Königs Rolle in der »partie de chasse de Henry 4« mit vieler Würde gegeben und war im Trauerspiel nicht ganz unglücklich. Den Beverley in Saurins Stücke verfehlte er bis in den letzten Scenen des 4ten und des 5ten Acts, die aber gab er ganz vortreflich. Unsre jungen Schauspieler geben sich viel Mühe ihn nachzunehmen — in seinen Fehlern.

Hortulan¹⁾ hat den alten in den ernsten Stücken und die Bauerrollen. Er macht beyde sehr gut. So viel Anstand und Strenge er in den ersten zeigt, so viel Naivetet legt er in die letztern. Seit einigen Jahren klagt das Publicum über ihn, dasz er zu nachlässig im Memoriren ist.

Ørsted²⁾ macht betrunkene und auch Bauerrollen u. dergl. sehr gut. Der Müller in der parti d. ch. d. H. 4 glückt ihm sehr, andre Rollen aber, als H. v. Masuren, Paul Werner, Jaques Rosbif, Frenport u. drgl. wollen ihm nicht recht glücken, sebst den Pips giebt er nicht durchaus richtig.

Musted³⁾ hat sonst in den italienischen Opern gesungen und spielte damals auf gut italienisch, das heist schlecht genug. Nachdem er aber in dänischen Singstücken auch andere Schauspielen aufgetreten, hat er sein Spiel gebessert. Der Deserteur des Sedaine gelingt ihm gar schön. Die Natur hat ihm einen schönen Körper und ein paar wahre Theater-Augen gegeben, und er zieht Vortheil von beyden. Der Fürst in der Emil. Galotti glückt ihn hie und da recht gut.

Und das sind unsre Alten, die Neuen sind:

Schwarz⁴⁾ in Krispinrollen, auch andere. Er hat sich zu viel französische Fratzen angewöhnt, sonst könte er gar gut werden. Auch habe ich noch nicht alle Hofnung aufgegeben.

Suhm⁵⁾ macht alte Rollen, aber selten besser als mittelmäzig. Er und Schwarz machten die beyden Geizigen in dem bekannten Singstücke und es gelang ihnen gar erträglich.

Thessen⁶⁾ hat nur einmal in seinem Leben gut gespielt. Sonst ist er steif wie Holz.

Bech⁷⁾ hat Londemans Rollen geerbt. Da ihn aber Natur

1) Marcus Ulsø Hortulan 1716—83.

2) Christopher Ørsted 1721—87.

3) Jens Musted 1731—1798.

4) Frederik Schwartz 1753—1838.

5) Søren Suhm 1773—1783.

6) Carl Frederik Thessen 1774—1796.

7) Bernhard Heinrich Bech 1748—97.

und Kunst schlechterdings zu nichts Anderes als zu einen Hans Wurst oder Strohsack bestimmt haben, so zerfleischt er auch immer seine Rollen aufs klägliche. In Holbergs Ulysses von Ithaka ist er recht in seinem Fache, und da macht er auch den Chilian unverbesserlich.

Kemp¹⁾ ein sehr junger Schauspieler, dem die Natur sehr günstig gewesen, könnte in den lustigen Bedienten unvergleichlich werden, er wird aber sehr wenig gebraucht; die Ursache weis ich nicht, ich muthmasze aber, dasz es geschieht, weil er gut werden könnte, und man wie es scheint, keinen guten Schauspieler haben will.

Elsberg²⁾ ein Kerlchen schön wie eine Puppe und spielt auch so. Sein schönes Gesicht ist je und je so unbeweglich, dasz man schwören sollte es wäre in Marmor gehauen. Ich habe ihn neuerlich doch den Fürsten im Engels Edelknaben ganz gut deklamieren hören, aber immer doch mit völliger Unbeweglichkeit seines Physiognomie. Er singt auch.

Holberg³⁾ wolte gern, glaubt zu können und kann nicht. Ganz und gar nicht. Hie und da ein Zug hat ihm in Marinelli geglückt und man sagt er habe Destouchens Glorieux gut gegeben. Aber das Sagen hat bey mir den Kredit verloren.

Urberg⁴⁾ ist wenig oder nichts.

Arends⁵⁾, Hansen⁶⁾ u. s. w. sind weniger als nichts.

An Frauenzimmer haben wir:

Jgfr. Böttcher⁷⁾ eine schöne Trümmer. Sie hat lange die ersten Liebhaberinnen gemacht und gut gemacht. Zärtlichkeit und innige Liebe gab sie mit grösster Wahrheit, Lustigkeit und Koketterie ebenfals. Noch bei sehr vielem Embonpoint und sichtbarer Unjungendlichkeit, gab sie die jungen Mädchen in der neuen Probe — in den Mohren und in Florentiner so unvergleichlich, dasz man schwören sollen, sie wäre nur sechzehnjährig. Sie war die Mutter der Emilie Gal. und da hat sie mich in Mark und Bein erschüttert und helle Thränen abgeprest, und es ging Mehrere so.

Mad. Knudsen⁸⁾, die Frau des Ein Helfers, spielt mit vieler Einsicht; ihr Gesicht redet stark und sie ist aufmerksam auf die geringsten Kleinigkeiten die zur Vollkommenheit ihres Spiels beytragen können. Kurz sie ist eine sehr gute Schauspielerin, wird

1) Gotfred Kemp, Skuespiller 1773—1792.

2) Nicolai Elsberg 1749—1802.

3) Holberg, Skuespiller 1772—1777.

4) Iver Urberg 1773—1789.

5) Jacob Arends, cand. theol., 1742—1801.

6) Niels Hansen 1771—1780.

7) Charlotte Elisabeth Amalie Böttger.

8) Johanne Sophie Bergmann 1742—1796.

aber, vermuthlich aus obiger Ursache, wenig gebraucht. Eins musz ich noch hinzufügen, welches freylich nicht hierher gehört wo bloß von Theater Verdiensten die Rede ist, welches ich aber doch glaube sagen zu müssen. Sie sieht ganz erträglich gut aus, ist munter und gesellschaftlich und dennoch sind ihre Sitten immer unbescholten und rein. Zum Beweis, dasz dies bey Frauenzimmer der Bühne möglich ist.

Mad. Hallensen¹⁾ macht alte Bürgerfrauen so gut sie kann.

Bis hierher die Aelteren.

Mad. Walter²⁾ (oder wie sie lieber will, Frau Sekretairin Walter) hat Gaben für die Bühne, kann wenn sie will gut spielen, macht die groszen Liebhaberinnen gut und mittelmäszig, je nachdem ihr Humor gestimmt ist, singt auch hübsch genug, aber Schmeicheleyen verderben sie, je mehr und mehr. Sie ist la Deesse du Jour.

Jfr. Olsen³⁾ macht auch Liebhaberinnen, aber sehr mäszig.

Jfr. Astrup⁴⁾ desgleichen. Junge Unschuld glückt ihr am besten.

Jfr. Fogh⁵⁾. Ditto. In solchen Rollen als das Mädchen mit der Spindel im Deserteur, ist sie sehr glücklich, übrigens mäszig.

Die Jfr. Petersen⁶⁾, Morell⁷⁾ und Jacobsen⁸⁾ machen Soubretten. Eine wie Alle und Alle wie eine äusserst mittelmäszig.

Jfr. Salathé⁹⁾ und ein paar andere sind Tross.

Jfr. Winter¹⁰⁾ ist vox prætereaque nihil, denn ihr Spiel ist abscheulich.

Wir haben einen sehr guten Balletmeister Galeotti¹¹⁾, der uns auszer einigen Kleinigkeiten 2 grosze Ballets gegeben. Das eine war der Roi et son fernier durch Tanz vorgestellt, und das andre hiesz das Zigeunerlager. Beyde unvergleichlich. Er ist besonders glücklich in groszen Gemälden, da er seine Tänzer ganz unverbesserlich zu gruppiren weis. Ich habe Sacco bewundert, aber gegen Galeotti kan er nicht gestellt werden.

1) Hallensen, f. Martin 1759—1791.

2) Caroline Frederikke Halle 1755—1826.

3) Johanne Cathrine Olsen 1773—1824.

4) Mette Marie Astrup 1760—1834.

5) Mariane Fogh 1769—1817.

6) Marie Petersen 1773—1814.

7) Catharine Amalie Gjelstrup 1755—92.

8) Jacobsen 1775—1776, gift Colding.

9) Catharine Margr. Salathe 1776—1795.

10) Birgitte Christine Winther 1751—1809.

11) Vincenzo Galeotti 1733—1816.

Die Tänzer und Tänzerinnen nenne ich Ihnen nicht, weil die Wenigen, die sehr Wenigen unter ihnen, die etwas vorzügliches haben, erst mehr Uebung haben müssen um gut zu werden.

Unsere Bühne hat auch noch das Glück einen groszen Künstler zum Dekorateur zu haben, er ist ein Däne und heist C r a m e r¹⁾ auch haben wir einen sehr geschickten Schneider.

Von der italienischen Bühne sage ich gar nichts. Ich besuche sie nie, weis selbst die Namen der Stimmen nicht, bekümmre mich auch nicht darum, denn das Herz blutet mir immer, wenn ich daran gedенcke, dasz diese Erzgeschmackverderber hier wieder ihr unseliges Werk treiben.

Und da haben Sie alles, was ich von der Bühne weis, es ist nur wenig, aber Warheit ists, dafür bürge ich.

Leben Sie wohl, mein ehrwürdiger Freund und gönne mir fernerhin Ihr Andencken und Ihre Liebe.

Abrahamson.

¹⁾ Peter Cramer ,1726—82.

Guvernør Adrian Benjamin Bentzon.

(Ved **Anton M. Wiesener.**)

Guvernør Bentzons livshistorie vil for de fleste være ukjendt. Det vil derfor være paa sin plads igjen at mindes denne merkelige mand, der berømmes saa meget af sin samtid, og som er saa glemt af eftertiden. I Bergen er der særlig grund at mindes ham, da han nærmest maa kaldes Bergenser — og nævnte sig selv som saadan. I admiral Dahlerups nylig udgivne bog: *Mit livs begivenheder, 1814—48*, findes der en udmerket skildring af ham. Ligeledes omtales han i diplomaten Johann Georg Rists *Lebenserinnerungen*.

Efterfølgende biografi er bygget paa disse hans samtidiges skildring suppleret med andre oplysninger om ham.

Adrian Benjamin, kaldet *Benoni Bentzon*, var søn af byfoged i Bergen, Hans Jacob Bentzon, der var født i Frederikshald 1736, død i Bergen $\frac{1}{6}$ 1810, 74 aar gl., og Sophia Hedevig Købke, død i Bergen $\frac{7}{3}$ 1810, 54 aar gl., datter af foged paa Eidsvold, Adrian Købke, død 1783, og Elen Maria Zimmer.

Slegten Bentzen, som den ellers kalder sig, indvandrede til Frederikshald fra Baahus, da dette blev erobret af Svenskerne. Byfogdens far hed Bent Eskildsen f. 1685 † i Berg 1790, 104 aar gl. Han var borger i Frederikshald og opsynsmand over saugbrugene i Tistedalen. Han havde været med i grænsekrigene mod Sverrig. Han var 2 gange gift, sidst med Elisabeth Sophie Høyum (1714 † 1787), som var mor til byfogden.

Farfaren hed Eskild og var den, som indvandret. Han skal have boet i Tistedalen, hvor han døde 101 aar gl.

Adrian Benjamin Bentzon blev født i Tønsberg $\frac{22}{4}$ 1777, hvor faren dengang var konstitueret byfoged. Allerede i 1780 flyttet familien til Bergen, idet faren i dette aar under $\frac{23}{2}$ blev udnævnt til byfoged i Bergen, hvor han blev meget afholdt og anset som embedsmand.

I Bergen opvokste Adrian; som ældre mindedes han med forkjærlighed denne livlige kosmopolitiske by og barndomsvennerne fra hans lykkelige ungdomstid.

I januar 1791 som $13\frac{3}{4}$ aars gammel gut blev han indsat i kathedralskolens øverste klasse, til hvilken hans kundskaber da svarede. (Efter dennes skoles elevprotokol). Hans karakter ved aarsexamen i 1791 var: »Stort haab«, i 1792 samme, i 1793: »Meget stort haab«. Han blev dimitteret derfra til universitetet i Kjøbenhavn.

havn i 1793 »og blev indkaldet til artium, som den øverste fra alle publicque skoler«. (Efter samme protokol).

Han fik altsaa udmerkelse ved artium og vandt i 1796 Kjøbenhavns universitets guldmedalje for besvarelsen af et prisspørgsmaal i æstetiken: »Hvad tidsalder er mest skikket til at danne den store digter, den raa og udyrkede, eller den slebne og dyrkede«.

I 1797 tog han juridisk eksamen med bedste karakter. Paa denne tid var det Rist lærte ham at kjende. Han skriver om ham: »En af de betydeligste personligheder blandt de danske jeg gjorde bekjendtskab med, var Bentzon; han var søn af en norsk embedsmand og var, da jeg lærte ham at kjende, notarius og adjunkt ved det juridiske fakultet og levede af at manuducere. Bentzon ragede ved aand, bestemthed, alsidig viden og dyb humor lige saa meget frem, som hans legemshøide var under den sædvanlige. Et ulykkestilfælde i hans barndom havde gjort ham til krøbling: han slæbte i mørk harme et stivt, kortere ben efter sig, og dette tilfælde havde givet hans hele, sanselig som aandelig kraftige væsen en mørk indadvendt retning, som truede med at udarte til afgjort bitterhed, da der ikke syntes at vise sig nogen ærefuld virkekreds for hans selvbevidste kraft. Det er hyppigt i Danmark at finde meget dannede og belæste mænd, og et afgjort hang til ironi er eiendommeligt for Kjøbenhavns lærde verden; men med en saadan dybde og livlighed, uden national farve, at trænge ind i alle fremmede sprogs store aandsværker, at kjende alt og kunne alt godt udenad, uden nogensinde at være kommen over Bæltet, det var alene egent for Bentzon. Han talte tysk uden accent, engelsk som sit modersmaal, var hurtig og kort i ord, stolt i væsen, skarp i sin dom; men hans hjærte slog trofast og varmt for hvad der syntes ham umagen værd at elske. En dybt grundet agtelse, en afgjort overlegenhed i mange ting paa hans side, men ogsaa en usigelig medlidenhed med den af skæbnen ulægelig krænkede ædle natur drog mig daglig fastere til ham. Jeg havde den glæde at kunne fremme hans vel: jeg hvilede ikke, førend jeg havde gjort ham bekjendt i det Schimmelmannske hus, allerede tidligere med Rantzau, som ønskede undervisning i dansk ret.

I begge huse vakte Bentzon den høieste interesse, blev ad denne vei bekjendt med toldkammerets præsident Moltke og fik saaledes i aaret 1799 ansættelse som major og regjeringsraad paa St. Croix; senere blev han til koloniens held generalguvernør, men maatte føle, at han med al sin møie dog kun kunde stifte tvivlsom nytte i det unaturlige samfund, som vi kalde koloni«.

Bentzon gjorde sig straks meget bemærket paa de dansk-vestindiske øer. Det skyltes saaledes ham, at overgivelsen af øerne til

England i 1807 skeede paa saa fordelagtige vilkaar. I 1816 blev han generalguvernør over øerne med titel af generalmajor.

De dansk-vestindiske øer havde just paa den tid sin glimrende periode. De var dengang et knudepunkt for handelen mellem Amerika og Europa.

Handelsrørelsen var stor og en mængde store plantageeiere, mest engelske og franske adelige familier, opholdt sig der. Generalguvernørens stilling og løn var dengang næsten fyrstelig mod nu. Plantageeierne var rige folk. Deres boliger var som slotte; de holdt prægtige ekvipager og rideheste; havde væddeløb og hankampe, hvor hazardspillet dreves og betydelige summer forødt. Selskabeligheden var stor. Embedsstanden var dansk. De fleste af disse, skriver Dahlerup, levet i ubundet egteskab med et kulørt fruentimmer.

Paa St. Thomas var det, at Dahlerup, dengang søofficer i den danske marine, gjorde guvernør Bentzons bekjendtskab, en mand, skriver han, som baade ved sin karakter og udmerkede aandsgaver ragede høit over alle andre. Dahlerup mente, at den yndest, han kom i hos guvernøren, til en begyndelse skyltes, at han, der var godt kjendt med bergenske forhold, kunde samtale med Bentzon om fødebyen, familien og ungdomsvennerne.

Bentzon levet meget selskabeligt og der hersket efter Dahlerups fremstilling en luksus, der overgik alle europæiske forestillinger baade med hensyn til retter og vine som til gjesternes toiletter.

I 1820 var Bentzon i Kjøbenhavn. Under sit ophold her blev der paa øerne reist en heftig kamp mod ham af hans underordnede danske embedsmænd, der var misundelige paa ham. Særlig var viceguvernøren ham fiendlighedsindet. Ogsaa plantageeierne blev forbitret paa ham, idet Bentzons hemmelige rapport til regjeringen af hans fiender blev røbet for dem. Bentzon fremhævede nemlig i denne det uheldige i, at mange af plantageeierne, der var udlændinge, havde stadigt ophold i sit fædreland, hvor de fortærede sine indkomster, der saaledes ikke kom kolonien eller Danmark tilgode. Derfor foreslog han en skat for dem, der var bosat udenfor kolonien.

Dette i forbindelse med andet gjorde, at der reistes en mægtig fiendlighedsindet stemning mod den fraværende og intet anende guvernør. Man fandt snart paaskud til anklage, der gik ud paa underslæb, aager og ulovlig deltagelse i handel. Bentzon eiede nemlig plantager og besad en stor formue. Som forretningsfører havde han en agent. Her laa hovedanklagen, at han som generalguvernør skulde have begunstiget sig selv. En kommission blev nedsat og dømte ham til afsked fra sit embede samt tabet af en stor sum penge. Bentzon vilde ikke appellere, men henskjød afgjød-

relsen til kongens naade. Kongen stadfæstet dommen. Imidlertid lykkedes det Bentzons venner at formaa ham til at indanke sagen for høiesteret. Denne kasserede kommissionsdommen med hensyn til pengesummerne. Men da der var en kongelig parolbefaling, udstedt under krigen, hvori det forbødes militære at være meddelagtig i handel, blev kommissionsdommen opretholdt med hensyn til afskedigelsen. Bentzon fremholdt, at hans agent alene havde gjort hans kapitaler frugtbringende med handel med alt paa lovlig maade; det var, mente han, hvad enhver minister eller anden hoi embedsmand i Europa, der var godsbesidder eller kapitalist, gjorde. Han paaviste, at han i flere tilfælde havde gavnet øen paa tider, hvor der hersket trang og nød. Intet hjalp. Parolbefalingen fældet ham. Bentzon var nemlig titulær generalmajor.

Naar man nu, skriver Dahlerup, tager denne mands brøde i betragtning — om nogen, da var den ikke større, end at en klog monark vilde have fundet den offentlige retfærdighed fuldkomnere tilfredsstillet ved en alvorlig underhaanden given irettesættelse, en pengebøde eller forflyttelse til en anden stilling, hvor fristelsen og leiligheden til poculation var mindre. En klog monark vilde have skattet en saa sjelden embedsmands store evner, vilde have vidst, at slige mænd ikke vokse paa hver en gren. Betragter man hans brøde paa den ene side og de store fortjenester kolonien havde af ham, særlig den for koloniens velfærd betryggende kapitulation i 1807, erkjendt af alle, dernæst den mangel Danmark havde paa dygtige høiere embedsmænd, saa maa man visselig beklage, at den gode kong Frederik VI saa letsindigt bortkastede en saadan mand; men det har altid været saaledes i Danmark, tilføjer Dahlerup bittert, Danmark er middelmaadighedens hjem; kun den kan trives der.

Men der var, skriver videre Dahlerup, en egen anledning til, at man havde besluttet hans fald. Der var nemlig ministerkrise. Kongen havde selv sagt: »Hvem skal jeg sætte i den afgaaendes ministers sted! Ja, der er Bentzon. Han er den eneste, jeg ved dygtig og passende dertil«.

Men nu var det paa den tid i Danmark noget aldeles utænkeligt, at en borgerlig kunde blive minister. Til belysning af forholdene fortæller Dahlerup, at da justitsministeren Steman, der var af den lavere embedsadel, en af de første aftener viste sig ved hoffet, gik en gammel kammerjunker hen og satte sig paa den stol, Steman netop havde reist sig af, men foer op fra den igjen, og gav sig til at børste sine klæder, som om han havde besmudset dem, tog lommeørklædet og afhviskede stolesædet, før han igjen satte sig.

For at hindre den borgerlige Bentzon fra at blive minister maatte han styrtes.

»Saaledes styrtes Bentzon«, ender Dahlerup, »denne ypperlige mand, der kunde have virket saa meget gavnligt og stort for Danmark«.

Den danske historiker, professor Holm skriver om Bentzon bl. a.: »Selve den løbebane han kom ind paa, gav ham heller ikke leilighed til paa den rette maade at udfolde sine store evner. Vestindien var sikkert ikke det sted, der passede bedst dertil«.

Bentzon var afsat og forblev det resten af sit liv. Han levet efter dette som privatmand paa St. Thomas. Han havde stiftet bekjendtskaber og forbindelser med verdens mest udmerkede mænd paa den tid; med keiser Alexander, Metternich, Hardenberg, Talleyrand, med alle de betydeligste engelske statsmænd.

Hans store formue satte ham istand til i de 7 aar krigen varede (1807—14) at reise om i Europa, hvor hans indtagende personlighed, hans store sprogtalent, hans overordentlige udstrakte kundskaber, hans livfulde væsen og den sikkerhed, hvormed han i følelsen af sin uafhængighed optraadte, allevegne aabnede ham adgangen til de høieste kredse, og han kom, skriver endvidere Dahlerup, i frit forhold med alle mænd, der paa den tid havde verdens skjæbne i sine hænder. Med Moreau var han reist fra Amerika til St. Petersburg, da denne paatog sig den øverste ledelse af felttoget imod Frankrig. Et uheld Bentzon havde paa reisen fra St. Petersburg til arméen — et benbrud foraarsaget ved væltning af vognen — skilte dem ad, og Bentzon kom først til Paris, da de allierede allerede var i besiddelse af byen.

Bentzon var gift med den verdensberømte Jacob Astors datter, eneste arving til dennes umaadelige formue. Astor var den rigeste mand i Nordamerika.

Egteskabet var ikke lykkeligt. Hun skal have været af et umaadeligt heftigt sind og meget skinsyg, hvortil Bentzon nok ogsaa gav anledning.

Paa St. Thomas levede Bentzon sammen med en Creolerinde med hvem han havde 2 børn.

Da Bentzon blev generalguvernør skulde hans hustru komme til ham igjen, og Creolerinden blev bortsendt. Men da skibet, hvormed hun skulde komme løb ind paa havnen, kunde kapteinen kun fortælle de ventende, at hun havde ombestemt sig.

Med sin hustru havde Bentzon en søn og en datter. Sønnen døde ganske ung ved drukning under et besøg hos bedstefaren Astor i Washington. Kort efter døde ogsaa datteren, og Bentzons egteskab blev kort derefter hævet.

Bentzon havde to søskende. En bror Fredrik Vilhelm, som var født i Bergen $\frac{23}{7}$ 1794. Han blev $\frac{7}{8}$ 1806 indsat i katedralskolen i Bergen i 3die klasse. Hans karakter i 1807 var: »Godd

haab«, i 1811, da han blev dimitteret: »Meget godt haab«. Han reiste over til broren i Vestindien, hvor han imidlertid skal være død kort efter.

Søsteren Maria Elisa Bentzon døde ugift i Kristiania i 1863 ca. 80 aar gl. Byfogden i Bergen brugte et vaabensignet, hvori var en havfrue i skjoldet med en stjerne over hjelmen. Samme segl bruges endnu af den i Bergen værende slekt Bentzon, der stammer fra auditor og veiermester i Bergen Jacob Bentzon (1754 † 1816), som først var auditor paa St. Thomas, og kom derfra til Bergen i 1801. Denne slekt kan ikke være i familie med byfogdens. Auditøren opgives at stamme fra brygger i Kjøbenhavn Bent Bentzon (1674 † 1754), g. m. Johanne Christine Norman (1699 † 1758). Deres søn var sogneprest til Strøm, søndre Odalen, Johan Bentzon (1717 † 1780), g. m. Inger Margrethe Blichfeldt (1723 † 1766). Deres søn igjen var auditor i Bergen Jacob Bentzon, g. m. Janiche Suhling (1782 † 1859), fra hvem den nulevende bergenske slekt Bentzon nedstammer.

Generalguvernør Benoni Bentzon døde i Christiansted i Vestindien den 15. januar 1827, 50 aar gl.

Om hans død, fortæller Dahlerup følgende: »Han skrantede lidt af hoftegigt, som han troede, og laa paa sofaen den meste tid af dagen.

Da hans doktor kom, saa denne straks, at Bentzons tilstand var haabløs, sygdommens sæde var i ryggraden. Han underrettede derfor Bentzon om, at han ikke kunde leve i mange timer.

Bentzon blev et øjeblik forbauset herover, da han egentlig ikke følte sig syg, kun lidt træt og upasselig, men modtog underretningen med resignation og fuldkommen sindsro. Efter at have taget farvel med sine venner, døde han rolig ud paa morgenstunden«.

I Ludvig Daae's: »Breve fra Danske og Norske« er paa s. 89 gjengivet et brev fra C. B. Merbitz til Irgens-Bergh, dat. Kjøbenhavn 27. marts 1827, hvori bl. a. staar: »Halte Benzon, Ex-Gen.-Gouv., er død paa St. Croix og skal efterlade betydeligt, skjønt den imod ham anlagte sag endnu ei fuldelig er tilende. De børn, han havde med sin fraskilte kone, ere døde, og formodentlig har han givet Scholten haab om at blive sin arving; thi denne skal have smigret sig dermed, men see! efter hans død fandt man et testamente, hvorefter han bestemmer sin formue til 3 naturlige børn, hvoraf de 2 ere blandinger, og som opdrages i udlandet«.

Dahlerup skildrer Bentzon som en smuk mand af kraftig og velproportioneret legemsbygning.

»Hovedet var ualmindelig smukt, haaret lysegult og fyldige glinsende lokker, som et barnehoved, skjønt han var over de 40 aar.

Ansigtifarven var lys og klar som en ynglings, store lyseblaa øine, udtrykket i ansigtet var fuldt af aand, mildhed, aabenhed og muntherhed.

I hans væsen var der, naar han var alvorlig, en høi grad af ro og værdighed. Hans personlighed, kort sagt, var saadan, at den maatte indtage og imponere enhver, der nærmede sig ham.

Alt forenede sig for at udpege ham som den, der kun behøvede en værdig skueplads for at blive en stor mand, en mand, der kunde virke til uendelig gavn for det land, han tilhørte.

Og dette land bortkastede ham, som om det eiede tusinder af hans lige«.

Om end Dahlerup i sin skildring af Bentzon kan have farvet den med noget af den bitterhed, han selv følte mod sit fædrelands styre, saa er det paa den anden side klart, at hans interessente biografi seet i samklang med de øvrige skildringer, man har af Benoni Bentzon, i de store hovedtræk er rammende og sand. Var end hans skjæbne trist og hans stilling i verden ikke den, som hans glimrende evner berettigede ham til, saa er dog Benoni Bentzons livshistorie vel værd at mindes.

Skulde det ikke være en opgave for en historiker, der er bosat i Kjøbenhavn, at undersøge i rigsarkivet og belyse nærmere hans historie som generalguvernør over de dansk-vestindiske øer?

Den adelige Slægt de Ulrichsdal¹⁾.

Af E. A. Thomle.

Familiens Stamfader Wilhelm de Ulrichsdal var en Søn af Hs. Ex. Ulrich Fredrik Gyldenløve, Greve til Laurvig og Tønsbergs (Jarlsbergs) Grevskaber, Statholder og høstkommanderende General i Norge (fra 1664—1699), General-Feltmarskalk, Oberkammerherre, Ridder af Elephanten etc. Ligesom Gyldenløve selv, som bekjendt, var en uægte Søn af Fredrik III med en holstensk Jomfru Margrethe Pape (eller von Pappen), der siden blev ophøiet til Baronesse af Lovendahl, saaledes var foranførte Wilhelm de Ulrichsdal igjen en naturlig Søn af Statholder Gyldenløve med Maria Meng, en Datter af den formuende Kjøbmand paa Frederikshald Ole Christenssøn og Maren Meng, en Datter af Præsident Nils Hanssøn Meng. Maria Meng blev siden gift med Generalmajor og Commandant i Bergen Johan Fredrik Tuchsén († i Bergen 19. Decbr. 1730), der saaledes blev Stedfader til Wilhelm de Ulrichsdal.

Wilhelm de Ulrichsdal var født 25. Januar 1692, uden Tvivl i Norge, † i Fredrikstad 27. Aug. 1765 (begravet i Kirken 7. Sept. s. A.), 76 A. gl. I en Rulle i Det norske Rigsarkiv siges han vistnok født i Danmark 1699. Men dette er dog nok urigtig og kun skeet for at skjule hans virkelige Fødsel. Han blev 1. Marts 1710 Cornet i 2. Fynske nat. Rytter-Reg., 26. Juni 1711 Lieutenant og 10. Decbr. 1714 Captein sammesteds. Den 20. Juli 1715 blev han Ritmester og 10. Decbr. 1717 Capitaine i Livgarden til Fods. I 1720 kom han tilbage til Norge, idet han 18. Novbr. d. A. blev Oberstelieut. ved Oberst Poulsens gev. Dragonregiment til Fods, det senere nordenfjeldske gev. Inf. Reg. — Under 28. Octob. 1726 blev han optaget i den danske Adelsstand under Navnet de Ulrichsdal og med følgende Vaaben: Skjoldet firdelt af Guld og Rødt, i 1. og 4. Felt en med 3 sexoddede Guldstjerner belagt blaa Bjelke, i 2. og 3. Felt to krydsvis satte Guld-Standarter med hvide Faner. Paa Hjelmen en gul Strudsfjær mellem 2 røde og hvide. — Den 11. Octob. 1729 fik han Obersts Karakter, blev 30. Juni 1733 virkelig Oberst og Chef for 2det Smaalenske nat. Inf. Reg., boede som saadan først i Tønsberg, senere

¹⁾ Familienavnet skrives ogsaa undertiden »Ulricsdal«; men det er neppe rigtig. Baade skrev General Ulrichsdal selv sit Navn med ch og saaledes staves Navnet ogsaa i det originale Adelspatent.

i Laurvig, idet han 31. Aug. 1736 tog vestre Laurvigske Compagni til sit Livkompagni. Den 14. Marts 1740 blev han Chef for nordenfjeldske gevb. Inf. Reg., 15. Juni 1742 Generalmajor og 28. Octob. 1749 Ridder af Danebrog med Symb.: »Plus être que parôître«. Den 12. Octob. 1754 blev han Commandant i Fredriksstad og fra traadte da Regimentscommandoen, blev 31. Marts 1751 Generallieutenant og var i Ledigheden efter General Arnoldt fra 24. Decbr. 1758—14. Marts 1759 og i Ledigheden efter General Grüner fra 18. Febr. 1763—4. April 1764 kommanderende General i Norge. Under 16. October 1760 blev han General til Fods. Han erholdt efter Ansøgning Afsked fra Krigstjenesten 29. Mai 1765 med fuld Gage i Pension »i Henseende til hans Alder samt lange og roesværdige Tjeneste«. Han døde kort efter.

Gift i Kjøbenhavn 30. April 1721 med *S u s a n n a C a t h a r i n a E r l u n d*, født i Hamburg 27. Juli 1704, † i Fredrikstad 12. Juli 1747 (Liget blev bisat i den Ulrichdalske Begravelse i Fredrikstads Kirke¹⁾), men siden ført til Laurvik), Datter af den bekjendte Brevbryder Etatsraad Christian Erlund, der under Fredrik IV. var Postinspecteur i Kjøbenhavn, og 1ste Hustru Marie Elisabeth Albertin. (12 Børn).

- a. 1. *Ferdinand Christian de Ulrichsdal*, født i Fredrikstad 30. Decbr. 1721 (døbt 19. Januar 1722), † der 23. Febr. 1731 (begr. i Kirken 26. s. M.), 9 A. gl.
- b. 1. *Wilhelm de Ulrichsdal*, født i Fredrikstad 4. Januar 1723 (døbt 7. s. M.), † der 27. Marts 1724 (begr. 30. s. M.), 1 A. gl.
- c. 1. *Henrik de Ulrichsdal*, født i Fredrikstad 14. Januar 1724 (døbt 19. s. M.), † der 23. s. M. (begr. 25. s. M.), 8 D. gl.
- d. 1. *Maria Elisabeth de Ulrichsdal*, født i Fredrikstad 2. Febr. 1725 (døbt 6. s. M.), † paa Løkkeberg ved Fredrikstad 29. Octob. 1769 (begr. i Fredrikstad 7. Novbr. s. A.), 44 A. gl. Hun sad i uskiftet Bo efter Manden med sine 3 Børn (1 Søn og 2 Døtre) ifølge kgl. Bevilling af 1. Okt. 1755.

Gift i Fredrikstad 13. Decbr. 1746 med daværende Capitaine *J o a c h i m (J o c h u m) V a g e l*, født i Strømstad 1705, † i Laurvig under et midlertidig Ophold der 16. Aug. 1765, Søn af Handelsmand i Strømstad, senere i Fredrikstad Mathias Jochumsson-(Vagel) og Maria Brinck.

¹⁾ I 1792 var den Ulrichdalske Begravelse under Taarnets Fod i Frederiksstads Kirke forfalden, saa den maatte »removeres«, for at ikke farlige Følger skulde opstaa.

Han blev 21. Marts 1729 Værksbasse ved Fortificationen i Norge, fik 29. Juni 1733 Underconducteurs og 16. April 1734 Conducteurs Character, blev virkelig Conducteur 20. Januar 1738 og fik 5. Januar 1739 Ingenieur-Capitaines Character, »dog uden Præjudice for de ældre«. Den 14. Febr. 1748 ansattes han ved Fæstningsarbejderne i Fredrikstad, fik 24. Decbr. 1749 Ingenieur-Majors Character, ligeledes »uden Præjudice for de ældre i denne Etat«, blev 3. Marts 1751 Overconducteur og fik 28. Febr. 1753 Rang med Majorer af Garden (∴ med Oberstl. af Inf.) fra 24. Decbr. 1749 at regne. Den 20. Febr. 1754 blev han ansat som reformé Major ved Oberst Reichweins søndenfjeldske gevorbne Inf. Reg.

- a. 2. *Susanne Marie Vagel*, født i Fredrikstad 29. Febr. 1748, † i Christiania 25. Januar 1820 (begr. i Akershus Slotsmenighed 1. Febr. s. A.), 72 A. gl.

Gift i Vang paa Hedemarken 27. Febr. 1773 (viet i Huset efter kgl. Bevilling) med sit Sødskendebarn Major *Joachim Wessel*, født paa Vestby Prestegaard i Smaalenene 1739 (døbt 25. Febr. s. A.), † paa Nedrekværn i Vang 17. Juni 1791 (begr. 17. Juni s. A.), 50 A. gl., Søn af Sogneprest til Vestby Ole Wessel og Hedevig Magdalene Vagel. Han blev 18. Juni 1755 Underofficer i 1ste Oplandske nat. Inf. Reg., var fra 3. April 1758—8. Marts 1760 Elev af den matematiske Skole i Christiania, blev Fønrik 23. Januar 1760 og Seclieut. 18. Aug. 1762, begge Dele i 1ste Oplandske nat. Inf. Reg. Den 1. Januar 1766 blev han Premierl. ved Vangske Comp. i samme Regiment og 17. Marts 1786 Capitaine og Chef for Vestre Hedemarkske Compagni sammesteds. Efter Ansøgning erholdt han 22. Mai 1789 Afsked af Krigstjenesten med Majors Character og 200 Rdl. i aarlig Pension. Under sin militære Tjenstgjøren blev Major Wessel hyppig brugt som Landmaaler og Conducteur, tildels i uveisomme Fjeld- og Udmarker, hvorfor hans Helbred blev stærkt medtaget. Ved Skjøde af 14. April 1776, thgl. 4. Juli s. A., købte han af Broderen Cancelliraad Jens Grømbech Wessel Gaarden Nedrekværn i Vangs Præstegjeld, af Skyld $1\frac{1}{4}$ Sk d, $\frac{1}{2}$ Hud, 24/. Foring, 2/. Visøre, 40/. Holding, $1\frac{1}{2}$ Rdl. Arbeidspenge, $\frac{1}{2}$ Rdl. Foernød og 24/. Foersau med Bygsel og Herlighed, for en Kjøbesum af 1200 Rdl. Da Prisen var saa lav, forbeholdt Broderen sig Gaardens Fiskeri, saaledes at det altid skulde staa ham frit for at lade fiske med eget Vad eller Næt, og at Nedrekværns Opsidder desuden aarlig skulde levere paa Stor-

hammar 24 levende og 30 døde Ørretter mod Betaling for Tilbringelsen. Desuden forbeholdt han sig Maling paa Kværnen og Skur paa Saugen mod sædvanlig Betaling. Dersom der skulde opstaa Tvist om Fisket eller om Maling og Skur, skulde Gaarden igjen kunne indløses af Sælgeren mod den Pris, den da maatte være værd. — Major Wessel var en fremragende Landmand, og under hans Haand blev Nedrekværn et fuldkomment Mønsterbrug, hvilket i 1778 og 1779 indbragte ham det kgl. danske Landhusholdnings-selskabs store Guldmedaille og store Sølvmedaille »for Stengjærdes Sætning« og »for Flid og Vindskibelighed i Agerbruget«. I 1777 erholdt han ligeledes 150 Rdl. som 1ste Præmie af de ved kgl. Rescript af 10. Aug. 1775 udsatte Præmier til Belønning for udmærkede Fortjenester i Agerdyrkingen og Landhusholdningen af kgl. Embedsmænd. — Han oprettede paa Gaarden et betydeligt Møllebrug med Sigtekværn og en hollandsk Grynkværn med Stampe og Valkemølle, optog i 1777 $9\frac{1}{4}$ Maal (a 2744 □ Alen) ny Aker, hvoraf den udryddede Sten, henved 20,000 Læs, dels blev brugt til 671 Favne Stengjærder (2 Alen brede og $2\frac{1}{2}$ Alen høje). Samme Aar gravede han 516 Favne Veiter med Sten i Bunden. Han opbyggede Husmandspladse, satte Præmier for Oprydning, anlagde en Frugthave og plantede Træer langs Veiene, lod forfærdige uldne og linnede Tøier, alle spundne, vævede og farvede i hans eget Hus. I 1778 opryddede han 13,720 □ Alen ny Aker af en tilforn ganske uduelig med Sten opfyldt Grund, hvoraf 10,000 Læs blev bortførte og siden brugte dels til Gjærder og dels til en Bro ud i Mjøsen 546 Alen lang og 3 Alen bred. Han opryddede samtidig 190,000 □ Alen unyttig Jord, der senere ved Veiter og Grøftning bleve forvandlede til godt Engeland, og opdæmmede endelig et lidet Fjeldvand, der forsynte hans Møller, Kværne og Sagbrug med Driftsvand. Ogsaa Konen, der nærmest forestod Husflidsarbejderne i Hjemmet, erholdt i 1780 og 1786 det kgl. danske Landhusholdnings-selskabs »første« og »mindre« Sølvmedaille.

(2 Børn).

- b. 2. Christian Wilhelm Vagel, født i Fredriksstad 1749, † paa Gaarden Tofsrud i Løitens Prestegjeld paa Hedemarken 5. Januar 1790 (begr. 18. Febr. s. A.), 40 A. gl. Han blev 28. Decbr. 1759, 10 A. gl., Fænrik reformé i 2det Vesterlenske nat. Inf. Reg., 22. Sept. 1762 Seclieut. reformé sammesteds. Han havde Sergeants Nr., men havde paa Grund af sin Ungdom ikke været ved Regimentet, men

opholdt sig i Kjøbenhavn, for »at lære adskillige Videnskaber«. Den 5. Marts 1765 udgik han af Sergeants Nr. og nævnes ikke blandt Regimentets Officerer i 1766. Fra 1. Juli 1767 til 1. Mai 1769 var dette forenet med 1ste Vesterienske nat. Inf. Reg. og Vagel afgik da paa Vartpenge. Den 1. Mai 1769 deltes imidlertid igjen Regimentet og Vagel blev da s. D. ansat som virkelig Seclieut. i søndenfj. gev. Inf. Reg. og 4. Marts 1773 som Premierl. i 1ste Smaalenske nat. Inf. Rég. Herfra erholdt han efter Ansøgning Afsked 12. April 1775, da han s. D. blev virkelig Krigsraad. I den kgl. Bevilling af 1774 kaldes han »vores Generalauditeur«, men dette maa utvivlsomt være en Skrivfeil, da han først Aaret efter blev Krigsraad, hvilket var en langt lavere Titel. Da han ved sit Egteskab blev interesseret i den af Konen efter hendes 1ste Mands Død drevne Handelsforretning, mente han uden videre at kunne fortsætte denne. Men da dette ikke kunde ske uden Borgerskab og da ingen efter Byens Privilegie kunde erhvæve saadant uden at have tjent 7 Aar »som Dreng« og »3 Aar som Karl«, maatte han søge kgl. Bevilling, hvilken han efter Anbefaling af Byens eligerede Mænd og Stiftamtmanden erholdt 28. Juni 1776, hvorefter han 28. Januar 1777 erholdt Borgerskab som Kjøbmand i Christiania. Under 21. Decbr. 1780 købte han imidlertid for 3590 Rdl. Dragonkvarteret Gaarden Tofsrud, af Skyld 5 Huder, med 2 underliggende Ødegaarder Lille Hof, 1 Hud, og Bjørnstad Engeslet, 3 Skind med Bygsel, i Løitens Prestegjeld paa Hedemarken af Jørgen Larsson Hønningstad, og her boede han siden til sin Død. Den 25. Oktober 1782 blev han optaget i den danske Adelsstand med Morfaderens Navn Ulrichsdal og Vaaben, men hverken han eller hans Efterkommere have nogensinde brugt Navnet. Tofsrud blev efter Vagel og Kones Død ved Auction i deres Bo 25. Marts 1790 for 4820 Rdl. solgt til Korporal Nils Olsson Balke, der fik Skjøde paa Eiendommen 14. April 1792.

Gift i Christiania 1. Juni 1775 (viet i Huset efter kgl. Bevilling af 30. Decbr. 1774 uden Trolovelse og Lysning) med Christine Sophie Jentoft, født i Stauge Prestegjeld paa Hedemarken 1754 (døbt 8. Juli s. A.), † paa Tofsrud i Loiten i Januar 1790 (begr. 18. Febr.), 36 A. gl., Datter af Justitsraad og Lagmand over Hedemarkens og Oplandenes Lagdømme Johan Arnt Jentoft og 1ste Hustru Christiane Lachmann. Hun var, da hun egtede Vagel, Enke: gift 1) i Romedal paa Hedemarken 1773

(trol. der 12. Marts s. A.) med Kjøbmand i Christiania **Lars Jacobsen**, født i Christiania 1749 (døbt i Vor Frelser Kirke 17. Mai s. A.), † der 1773 (begr. paa Byens Kirkegaard 7. Decbr. s. A.), 26 A. gl., Søn af Raad- og Handelsmand **Jens Jacobsen** og Sara Corneliusdatter. Han tog Borgerskab som Kjøbmand i Christiania 15. Juni 1773, men døde allerede $\frac{1}{2}$ Aar efter. (2 Sønner).

- a. 3. **Laurits Vagel**, født i Christiania 1. Juni 1776 (døbt i Vor Frelser Kirke 11. s. M.), † i Larvik 23. April 1847 (begr. 29. s. M.), 71 A. gl. — Han blev 6 Aar gammel 22. Mai 1782 Seclieut. à la suite i Armeen, 20. Novbr. 1789 Secl. à la suite i nordfj. gevb. Inf. Reg., 5. Marts 1790 virkelig Premierl. i Nordenfj. gevb. Inf. Reg., konfirmerede i Løitens Kirke 1. Aug. s. A. og var fra 25. Aug. s. A.—30. April 1794 Elev af den mathematiske Skole i Christiania, hvor han ved sin Afgang erholdt Sølvmedaillen »for Dyd og Flittighed«. Den 1. Januar 1792 blev han forsat til 1ste Akershusiske nat. Inf. Reg., hvor han stod ved Hadelandske Comp., blev 5. December 1800 Capitaine og Chef for øvre Valderske Compagni med Gage fra 11. Decbr. 1801; søgte i 1802 om at komme til Hadelandske Comp. og ved Generalkomandoens Resolution af 20. Okt. d. A. fik han Løfte om, at han kunde gjøre sig Haab herom, naar Compagniet blev ledigt. Blev 2. Novbr. 1804 Chef for ytre Valderske Comp. og overgik 1. Juli 1810 til den ny oprettede Valderske Skarpskytterbat., blev 21. Febr. 1811 Major og Chef for Valderske Skarpskytterbat., der paa den Tid var annekteret norske Jægercorps. Blev 21. Januar 1812 Chef for Mellem Valderske Compagni, men erholdt efter Ansøgning Afsked fra Krigstjenesten med Vartpenge 27. Mai 1814, da han paa Grund af et Benbrud, foranlediget ved at Hesten sprang ud med ham paa Lysakerbroen, hvorved venstre Skinneben knustes, ikke taalte de med Militærtjenesten forbundne Anstrængelser. Under 11. Novbr. 1815 blev han (i nogle Maaneder) konst. som Told- og Consumtionskasserer paa Fredrikshald og 18. Januar 1820 udnævnt til Toldinspecteur i Tønsberg samt ved kgl. Resol. af 22. April 1824 overdraget Toldinspectoratet i det nyoprettede Tønsbergdistrikt, bestaaende af Tønsberg og Larviks Toldsteder. Han erholdt efter Ansøgning Afsked herfra 12. October 1843 med 1100 Spd. i Pension. Deltog i Krigen 1808 og 1809.

Gift i Christiania 8. Juli 1796 (viet i Huset efter kgl. Bevilling) med **Augusta Theresia Aars**, født i Christiania Nat til 8. April 1776 (døbt i Vor Frelser Kirke

18. s. M.) † i Larvik 18. Decbr. 1833 (begr. 24. s. M.), 77 A. gl., Datter af Sorenskriver i Akers Sorenskriveri Jacob Aars og Margrethe Hocherup. (10 Børn).
- a. 4. Fanny Betzy Vagel, født i Christiania 24. Aug. 1797 (efter Faderens egen Opgave, men findes ikke døbt der), † der 3. Febr. 1877 (begr. 9. s. M.), 80 A. gl. Ugift.
- b. 4.
- c. 4. Jacob Christian Wilhelm Vagel, født i Christiania 3. August 1801 (hjemmedøbt og Daaben stadfæstet i Akershus Slotskirke 18. Sept. s. A.), † der 1803 (begr. 30. Marts s. A.), 1½ A. gl.
- d. 4. Sophie Margrethe (Magdalene) Vagel, født i Christiania 11. Novbr. 1803 (hjemmedøbt og Daaben stadfæstet i Akershus Slotskirke 11. Mai 1804), † i Larvik 24. Marts 1872 (begr. 30. s. M.), 69 A. gl. Ugift.
- e. 4. Jacobine Wilhelmine Augusta Vagel, født i Aurdals Prestegjeld i Valdres 30. Sept. 1806 (døbt 14. Aug. 1807), † i Christiania 20. Novbr. 1885, 79 A. gl. Ugift.
- f. 4. Laurits Christian Vagel, født i Aurdal 19. Aug. 1808 (døbt 4. Novbr. s. A.), † i Christiania 1. Juni 1846, 38 A. gl. Ugift. Han var Elev af Larvigs Middelskole fra 1. Juli 1824 til 30. Marts 1825, blev Student, privat dimitteret, 1830 med Characteren non cont., tog Ex. philos. i Juni 1832 med haud. ill. og blev Cand. theol. 10. Febr. 1837 med Characteren non cont. Den 12. Marts s. A. tog han Embedsex. practiske Prøve med haud. ill. Var derefter i mange Aar Huslærer hos forskjellige Familier og søgte i 1846 at komme ind i Toldvæsenet, men døde forinden han opnaaede nogen Ansættelse heri.
- g. 4. August Vagel, født i Aurdal 17. Sept. 1810 (hjemmedøbt og Daaben stadfæstet i Kirken 26. Mai 1811), † i Larvik 3. Juli 1874 (begr. 9. s. M.), 64 A. gl. Han var først Sømand og blev 1849 Undertoldbetjent i Larvik. Ugift.
- h. 4. Fredrik Vagel, født i Aurdal 1. Decbr. 1811 (hjemmedøbt og Daaben stadfæstet 1. April 1812), † i Larvik 19. Sept. 1859 (begr. 23. s. M.), 48 A. gl. Han blev Secl. i Christianssandske Inf. Brig. 5. Mai 1836, Premierl. ved Hedrumske Comp. 10. Decbr. 1837 og Capitaine og Chef for 1. Division af Bratsbergske Bat. 18. Januar 1854 samt Chef for 4. Division af samme Bat. 7. Juli s. A. Paa Grund af Sygelighed erholdt han efter Ansøgning Afsked fra Krigstjenesten 24. April 1858 med 348 Spd. i Pension. Ugift.

- i. 4. **Jacob Wilhelm Vagel**, født i Aurdal 20. Febr. 1814 (døbt 8. Decbr. s. A.), † i Christiania 30. Sept. 1883 som sidste mandlige Repræsentant for Familien Ulrichsdal og Vagel. Han blev Student, privat dimitteret, 1832 med Characteren haud. ill., tog Ex. philos. i Juni 1834 med laud. og blev Cand. jur. 16. Decbr. 1840 med Characteren haud. ill., hvilket han ogsaa 1850 erholdt til den practiske Prøve. Den 7. April 1841 ansattes han som Extraskriver i Revisionsdepartementet, hvor han 26. Novbr. 1856 udnævntes til Fuldmægtig. Fra dette Embede fik han paa Grund af svækket Syn efter Ansøgning Afsked 28. Sept. 1878 med 1500 Kr. i Pension.

Gift i Christiania 23. Sept. 1862 med Helene Hansen, født i Christiania 4. Sept. 1821 (døbt 21. s. M.), † der 15. Mai 1905, 84 A. gl., Datter af Snedkermester Jacob Hansen og Helene Amundsen († i Christiania 3. April 1883 som Enke efter Instrumentmager Christopher Thomle). (Ingen Børn).

- k. 4. **Karen (Kaja) Louise Vagel**, født i Tønsberg 5. Aug. 1820 (hjemmedøbt 8. s. M. og Daaben stadfæstet i Kirken 12. s. M.), † i Christiania 25. Sept. 1883.

Gift i Larvik 1. Aug. 1855 med Lærer ved Kragerø Borgerskole, Cand. philos. Niels Hauge, født i Akers Prestegjeld 15. Marts 1828, † i Larvik under et Besøg 14. Aug. 1856 (begr. 19. s. M.), 28 A. gl., Søn af Ex. jur., senere Raadmand i Bergen Georg Høyer Hauge og Mathea Elisabeth Lude, f. Pohl. Han blev Student, privat dimitteret, 1847 med Characteren laud., tog Ex. philos. i Decbr. 1848 med haud. ill. og studerede derefter en Tid Theologie, men opgav dette Studium og lagde sig efter levende Sprog. I 1852 blev han Lærer ved Kragerø Borgerskole.

- b. 3. **Wilhelm Ulrichsdal Vagel**, født i Christiania 1777 (døbt 22. Aug. s. A.), † der s. A. (begr. 16. Oktob. s. A.).
c. 2. **Christine Sophie Vagel**, født i Fredrikstad 2. Decbr. 1750, † paa Nedrekværn i Vangs Prestegjeld paa Hedemarken 1806 (begr. 10. Marts s. A.), 56 A. gl.

Gift paa Storhammar paa Vang 16. Juni 1774 (viet i Huset efter kgl. Bevilling) med sit Sødskendebarn Enkemand Cancelliraad Jens Grømbech Wessel til Storhammar, født paa Vestby Prestegaard paa Follo 20. Aug. 1735 (døbt 24. s. M.), † paa Nedrekværn i Vang 1807 (begr. 11. Mai s. A.), 71 A. gl., Søn af Sognepræst Ole Wessel og Hedevig Magdalene Vagel. Som Brodersøn af Tordenskiold erholdt han fra sit 12te Aar, da han mistede Faderen, og til han

kom til Academiet, af Kongen fri Undervisning. Blev immatriculeret ved Kjøbenhavns Universitet 11. Januar 1753 og valgte Stampe til Privatpræceptor. Han tog senere (dansk?) juridisk Examen, hvorefter han overtog sin Tante Justitsraadinde Jentofts Forretninger og fra 1756 tillige practiserede som Sagfører paa Oplandet. I 1761 søgte han om at blive karakteriseret Cancelliraad og tilbød sig at betale 300 Rdl. til Pios usus. Men Kongen resolverede 18. April s. A., at hvis han vilde give 600 Rdl. til gudeligt Brug, skulde han erholde Titelen. Allerede 6. Mai s. A. indbetalte Wessel dette Beløb, men bad samtidig om at blive udnævnt til virkelig Cancelliraad, hvilket ogsaa skeede 12. Juni 1761 (Bestallingen blev kgl. confirmeret 9. Juni 1766). Efter flere Gange at have modtaget kgl. Lovte om Befordring, udnævntes han 20. Januar 1769 til Sorenskriver i Saltens Sorenskriveri, hvor han eiede og beboede Gaarden Bertnes i Bodø Prestegjeld. Men da hans Tante Fru Justitsraadinde Jentoft døde i 1771 (begr. i Vangs Prestegjeld paa Hedemarken 30. Juli s. A., 84 A. gl.) og han ifølge hendes Testamente var hendes Arving, men dette foranledigede Processer, der gjorde hans Nærværelse i Vang fornøden, overlod han Sorenskriveriet til Svogeren Eiler Hagerup Rosenvinge, idet han 26. Juni 1772 fik kgl. Tilladelse til at lade det bestyre af en edsvoren Fuldmægtig. Da han 7. Mai 1776 efter Ansøgning fik Afsked som Sorenskriver, udnævntes Svogeren s. D. til hans Eftermand og denne overtog ogsaa Bertnes. Senere boede Wessel paa Storhammar, som han i 1791 for 24,000 Rdl. solgte til Krigscommissær Christian Magnus Hetting, medens han og Hustru tog Ophold hos Sønnen Ole Waldemar Wessel paa Nedrekværn i Vang, hvor begge levede til deres Død. Wessel var 1) gift 5. Oktob. 1769 i Bodø med Susanna Kaasbøl Rosenvinge, født i Christianssund 13. Januar 1736 (døbt 19. s. M.), † i Bodø 9. Januar 1771 (begr. 2. Sønd. eft. Hell. 3 Konger [20. Januar] s. A.), 35 A. gl., Datter af Provst og Sogneprest til Selbu Peter Kaasbøl Rosenvinge og 1ste Hustru Mille Marie Riis. Hun var da Enke, gift 1) (i Bodø) 1757 med Capellan til Bodø Jesper Andreas Kolderup, født paa Gaarden Holden i Hevne 2. Novbr. 1727 (døbt 21. Tri. [2. Novbr.] s. A.), † i Bodø 1767 (begr. 3. Aug. s. A.), 37 A. 10 M. gl., Søn af Peter Andreas Kolderup til Holden og Maren Marie Holte. I sit 1ste Egteskab havde Wessel 1 Søn, i 2det 3 Sønner og 2 Døtre.

(5 Børn).

- e. 1. Mette Sophie de Ulrichsdal, født paa Fredrikshald 31. Januar 1727 (Kirkebogen mangler), † der 12. Mai s. A.
- f. 1. Sophia de Ulrichsdal, født paa Fredrikshald 27. April 1728, † i Fredrikstad 16. Mai 1757 (begr. i Kirken 24. s. M.), 28 A. gl.

Gift i Sønderborg paa Als 28. Oktob. 1756 med Capitaine Ole Christopher Flinck, født i Kjøbenhavn 30. April 1716, † i Christiania 14. Mai 1804 (begr. i Akers Slotsmenighed 23. Mai s. A.), 88 A. gl., Søn af Capitaine Jacob Olsson Flinck († i Fladstrand 3. Sept. 1750) og Bendte Cathrine Kinck. Han blev Landkadet 9. Marts 1739, Kadetsergeant 12. Aug. 1740, Seclieut. i nordenfj. gevb. Inf. Reg. 31. Okt. s. A., blev 29. Decbr. 1741 forsat til Capt. Nic. Wilh. v. Schultzens Comp., blev 29. Mai 1744 Underconducteur ad interim og 13. Aug. 1747 Premierl. ved Capt. Lillienpalms Comp. af Ulrichsdals (nordenfj.) gevb. Inf. Reg. Den 31. Marts 1754 fik han Inf. Capteins Karakter, dog uden Præjudice for de ældre Premierl. i Regimentet, og blev 15. Sept. 1756 virkelig Capt. og Compagnichef i Regimentet. Den 14. Juli 1773 blev han Krigscommissær i Christianssands Distrikt med Majors Character, og 20. Novbr. 1782 2. Krigscommissaire i Akershus Distrikt og Tilsynsmand (∴ Chef) for den matematiske Skole. Den 3. Novbr. 1786 blev han dispenseret for Forretningerne som Krigscommissaire og i Begyndelsen af 1791 ogsaa for Tilsynsposten ved den matematiske Skole med fuld Gage i Pension, der til 1797 udrededes af Skolens Kasse, men fra dette Aar ved kgl. Resol. af 27. Oktob. s. A. af Pensionsfondet. Først i 1792 afleverede han Skolens Archiv. Flinck bad 13. Mai 1791 Generalitets og Commissariats Collegiet om en Attest for sin Konduite, idet man kunde faa en feil Opfatning af hans Afsked, og Collegiet gav ham 24. Mai s. A. følgende Svar: »Under 13. d. M. har Hr. Major begjæret vores Attest angaaende Deres saavel i som udenfor den kgl. Tjeneste os bekendte førte Conduite. At denne har været ei alene upaaklagelig, men endog rosværdig, derom bærer den med Dem foretagne af Dem selv heldsom anførte Forandring det bedste Vidnesbyrd, da De med Bihold af Deres fulde Gage fremfor saamange andre er i Betragtning af Deres Alderdom aldeles dispenseret fra alle Embeds Forretninger.« Han erholdt Oberst's Character 2. Marts 1792. — Han blev 2) gift i Fredrikstad 8. Januar 1765 med Karen Selmer, født i Christiania (?) 30. April

1745, † i Christiania 16. Febr. 1785 (begr. 23. s. M.), 41 A. gl., Datter af Major Jacob Mathias Selmer og Severine Moss (Christiansdatter) Kleboe. Med Sophia de Ulrichsdal havde Oberst Flinck ingen Børn, men med Karen Selmer 11. Efter hende sad han ifølge kgl. Bevilling af 18. Marts 1785 i uskiftet Bo.

- g. 1. Christian Erlund de Ulrichsdal, født i Fredriksstad 12. Januar 1730 (døbt 16. s. M.), † der 21. Febr. s. A. (begr. 23. s. M.).
- h. 1. Ulrika Eleonore de Ulrichsdal, født i Fredriksstad 4. Mai 1731 (døbt 8. s. M.), † der 11. Mai s. A. (begr. Pintseften [o: 12. Mai] s. A.).
- i. 1. Ferdinand Wilhelm de Ulrichsdal, født i Fredriksstad 1733 (Kirkebogen mangler), † i Tønsberg 11. Febr. 1734 (begr. i St. Laurentii Kirke 13. s. M.), 9 M. gl.
- k. 1. Anton de Ulrichsdal, født i Tønsberg 8. Febr. 1735 (døbt i St. Laurentii Kirke 12. s. M.), † i Portugal 26. Novbr. 1752 som Sømand. Ugift.
- l. 1. Ulrikke Eleonore de Ulrichsdal, født i Larvik 11. Juni 1736 (døbt 21. s. M.), † i Fredriksstad 25. Mai 1775 (begr. 3. Juni s. A. i Begravelsen under Taarnet), 39 A. 1 D. gl.

Gift i Fredriksstad 22. Juni 1757 med Oberst Rudolph Waldemar von Rømeling, født i Rendsburg 16. Januar 1704, † i Fredriksstad 24. Juni 1775 (begr. i Kirken under Taarnet 3. Juli s. A.), Søn af kommanderende General i Norge Patroclus von Rømeling og Anna Margrethe von Vogten. Han blev 8. Marts 1723 Secondl. i søndenfj. gevb. Inf. Reg., 9. Decbr. 1726 tillige Conducteur i Ingeniør-etaten, 9. August 1728 Premierl. i søndfj. gevb. Inf. Reg., fik 12. Juni 1733 Capteins Character og blev 3. Sept. 1734 virkelig Capitaine og Compagnichef i Regimentet. Den 12. Oktob. 1746 blev han Major af Infanteriet, 9. Mai 1753 virkelig Ingenieur-Major med Anc. fra 12. Okt. 1746 og Rang med Majorer i Garden, blev 8. Decbr. 1756 Oberst af Inf. med Anc. fra 4. Marts 1750, 18. Novbr. 1761 virkelig Oberst og Chef for 2. Smaalenske nat. Inf. Reg., 20. Marts 1762 Generalmajor til Fods, 21. Aug. 1765 Chef for 1ste Smaalenske nat. Inf. Reg. og 3. Juni 1773 tillige General-løitenant og Commandant i Fredriksstad. Den 29. Januar 1774 blev han Ridder af Danebrog med Symb.: »Ehrlich wähet lang«.

1. 2. Susanne Catharina de Ulrichsdal, født [i Larvik¹⁾] 18. Sept. 1737 (døbt 24. s. M.), † i Kjøbenhavn 13. (10. ?) Januar 1778, 40 A. gl.

Gift i Fredriksstad 16. Sept. 1763 med Major Hans Christopher Kaas Huitfeldt, født 10. Decbr. 1724, (vistnok paa Ellinggaard i Onse²⁾), † i Kjøbenhavn 11. Mai 1778, Søn af Generallieutenant og Ridder af Danebrog Henrik Jørgen Huitfeldt til Ellinggaard, Kjølberg og Sande og hans 2den Hustru Birgitte Christine Kaas. Han blev 31. Okt. 1740 Lieut. reformé ved 1ste (østre) Smaalenske nat. Inf. Reg., 5. Okt. 1742 Fønrik med Løitenants Character, 16. Aug. 1743 Seclieut., 11. Novbr. s. A. Premierl. og 9. Juni 1746 Captlieut. ved Livcompagniet (Faderens), alt i samme Regiment. Den 13. Aug. 1747 fik han Capt.s Character, blev 30. April 1749 virkelig Capitaine og Chef for et Compagni i søndenfjeldske gevb. Inf. Reg., hvor han 25. Juni 1755 blev Tredie-Major og 16. Juli 1760 Second-Major med Station i Christianssand. Den 8. Febr. 1769 blev han Oberstlieut. af Infanteriet og Chef for Onseske Comp. af 1ste Smaalenske nat. Inf. Reg. med Bopæl i Fredriksstad, hvilken Stilling han tiltraadte 1. Mai s. A.

(Ingen Børn).

¹⁾ Kirkebogen mangler; men Barnet maa være født i Larvik, hvor Forældrene boede.

²⁾ Onse Kirkebog begynder 1733.

Slægten Egede.

Af **Louis Bobé.**

Hans Jensen Colding (Ravn), f. 1596¹⁾, 1625 Kapellan i Præstø, 1629 Præst i Vester Egede, † 10. April 1659, begr. 18. s. M. i V. Egede, gift med Kirsten Andersdatter, f. 1611 † 24. Juni 1680,²⁾ begr. 30. s. M. i V. Egede, 69 Aar, 19 Uger, 2 Dage (g. 2° m. Jacob Toxværd, Præst i V. Egede og Hasle-Braaby † 5. Marts 1666 i Hasle). Deres Børn, som antog Navnet Egede (Quercetanus), vare 1—8.

1. *Catharine Hansdatter*, f. 1638.

2. *Jens Hansen*, f. 1639; 1686 Degn i Førslev-Sneslev, begr. 19. Juni 1702 i Førslev; g. 1° m. Barbara Eskildsdatter, † 1700, begr. 31. Marts i Førslev; 2° 3. Febr. 1701 m. Rebekka Frandsdatter. Søn:

A. *Eskild Hansen* (Quercetanus), døbt 20. Sønd. e. Trin. 1691 i Førslev, 1713 Student fra Ringsted, 1716 Degn i Borup-Kimmerslev † Maj 1754; g. m. Inger Marie Arentzen.³⁾

3. *Gregers Hansen*, f. 1641, døbt 22. Okt. i V. Egede.

4. *Hans Hansen Egede*,⁴⁾ f. 1643, døbt 27. Sept. i V. Egede, før 1671 Kapellan i Vester og (fra 1671) i Øster Egede, 1684 Sognepræst (indsat 5. Marts) † 5. Marts 1691, bgr. 16. s. M. i V. E.; g. 18. Sept. 1678 i V. E. m. Gyde Pedersdatter Stege, f. 1661 † 7. Juni 1714, bgr. 19. s. M. i V. Egede, D. af Præst i Ø. Egede Peder Stege (g. 2° 2. Dec. 1691 i V. E. m. Jens Frederik Hofmand, f. 1645 † 8. Nov. 1727, bgr. 17. s. M. i V. Egede, 82 Aar og nogle Uger. Børn A.—F.

A. *Kirsten*, f. 1680, døbt 4. Juli i V. E. † 1755 i Køge, g. 1° 10. Okt. 1704 i V. E. m. Jacob Pedersen Nøring, f. 1672, bgr. 12. Maj 1710 i V. E., 38 Aar, Kapellan i V. Egede; 2° 3. Nov. 1721 i V. E. m. Christian Høyer Mariager, Købmand i Køge, † 1750.

B. *Hans Ditlev*, f. 1682, døbt 21. Aug. i V. E., † 2. Juni 1714.

C. *Gjertrud*, f. 1683 7. Okt., døbt 15. Okt. i V. E., bgr. smstds. 1685 2. Marts.

D. *Gjertrud*, f. 1686, døbt 12. Marts i V. E., gift 18. Aug. 1728 i

¹⁾ Slægten fører i Vaabenet en Ravn, staaende paa en Egestub (Giessing, Jubellærere I, 2). V. Egede Kirkebøger begynder 1641.

²⁾ Aarstallet 1660 urigtigt hos Wiberg I, 546.

³⁾ A. Peterzen, Sjællands Stifts Degnehistorie 1899, 40. Førslev Kirkebog.

⁴⁾ kaldes 1684 Egede.

- Kbhvn. (Helligaands K.) m. Anders Nielsen Biering, Borger og Overformynder i Køge, f. 1662, † 1742 i Køge, bgr. 17. Dec. E. Ide, f. 1688, 23. Marts, døbt 29. s. M. i V. E., død s. D. F. Ide f. 1690, 16. Jan., døbt 22. Jan., † 1726, bgr. 9. Dec. i V. E., gift smstds. 25. Nov. 1722 m. Matthias Johansen Sigvard, f. 1693, † 18. Marts 1738, Sognepræst i V. Egede.
5. *Birthe*, døbt 25. Febr. 1646, g. m. Jens Jensen i Gødstrup, levede 1690.
6. *Povel Hansen Egede*, døbt 10. Jan. 1648 i V. E., † 21. Apr. 1706 paa Harstad, Throndenes Sogn, fra 1679 Sorenskriver i Senjen Fogderi¹⁾, gift med Kirsten Jensdatter Hind, f. Sept. 1656, † 1724 paa Bredstrand, bgr. 27. Febr. smstds., 67 Aar 5 Mdr. Børn A.—E.
- A. *Kirsten*, f. 1685, † 1748, gift 1° før 1706 m. Lauritz Hansen Søbeld, † 1707, Sognepræst til Thorsken; 2° o. 1714 m. Jokum Frederik Miltzoug (Miltzow), Sognepræst til Øksnes, f. 14. Apr. 1682, † 1716; 3° 16. Juli 1719 i Øksnes m. Skipper og Handelsmand paa Bredstrand Jens Gjevvert Bloch, senere i Fruersund.²⁾
- B. *Hans Povelsen Egede*, f. 31. Jan. 1686 paa Harstad, 1704 stud.³⁾, 1705 cand. theol., 1707 Præst i Thorsken (Throndenes) og Vaagen, afg. 1718, 1721—35 Missionær i Grønland, 1740 Superintendent, † 5. Nov. 1758 i Stubbekjøbing, bgr. 21. Dec. paa »Høyers Kirkegaard«, St. Nikolai Kirkegaard i Kbhvn.⁴⁾ Gift 1° 1707 i Kvæfjord m. Gertrud Rasch, f. o. 1673, † 21. Dec. 1735 i Godthaab, bgr. Sept. 1736 paa St. Nikolai Kirkegaard⁵⁾, Datter af Lensmand i Kvæfjord og Gaardbruger paa Vebbestad Niels Rasch og Nille Nielsdatter⁶⁾. 2° 20. Sept. 1737⁷⁾ i Kbhvn. (Nikolai K.) m. Mettea Dau, f.

1) Throndenes Kirkebøger begynder 1744. Skifteprot. f. Senjen Fogderi 1706—12, fol. 120—125.

2) Pershist. Tidsskr., 3. R. III., 71 ff., 190.

3) Joh. Paul Quercetanus. O. A. Øverland, *Fra Hans Egedes Ungdom* 1895.

4) Fredagen den 17. Novbr. blev Hs. Høyærværdighed sl. Hr. Hans Egede Biskop over Grønland, biesat her i Kirken i Choret, ved alle Klokkers Ringning, Sang og Parentation over ham af velædle Hr. Provst Dorph, og derefter herfra ført til Kiøbenhavn i hands Begravelse. (Stubbekjøbing Kirkebog). Hist. Medd. o. Kbhvn. II, 424. Høyers Kirkegaard laa mellem den store nordre Kirkedør og nuværende Nikolajgade. Da Grunden til Husene opgravedes o. 1848 blev Gravene sløjfede. Hans Egedes Ligsten bortsolgtes 1779. Sønnerne Povl og Niels var da i Live (!).

5) 1736 Ugen fra d. 28. Sept. Nye Hafn Hr. Hans Egedes Hustru Nic. Urtegaard 5 Rdl. (Vor Frue Skoles Ligbog).

6) Kvæfjord Kirkebøger begynder 1751. Skifte efter Niels Rasch i Skifteprot. for Senjen Fogderi 1706—12. Velvillige Medd. af Hr. Rigsarkivar Koren.

7) H. Morville, *Bryllup-Digt til Hans Egede og Mette Dow. Egedes Ansøgning om at indgaa nyt Ægteskab 1737*, 12. Aug. (Missionskoll. Journal). H. M. Fenger, *Hans Egede og den grøn. Mission*, 1879, 151.

Jan. 1691, † 22. Okt. 1761 i Stubbekjøbing, bgr. 30. Okt. (G. 1° m. Jakob Alsbach, Feltproviandforvalter, fra 1716 Krigskommissær ved norske Søarmatur og Proviandforvalter i Laurvik, † 29. Juni 1717; 2° 1719 m. Kaptejn ved Søndenfjeldske Dragonregiment Major Caspar Eggerts Trane, † 19. Marts 1736¹). Børn 1)—4).

1) *Povl Egede*, f. 9. Okt. 1709 i Vaagen²), 1734—40 Missionær i Grønland, 1741 Præst i Vartov, 1758 Provst i Grønland, 1761 Professor, 1774 Direktør ved Vajsenhuset, 1779 Titulærbiskop, † 3. Juni 1789 i Kbhvn., g. 1° 7. Juli 1742 (Trin. Kirke) m. Elisabeth Maria Frauen, f. 5. Dec. 1718, † 18. Juli 1752, Datter af Justitsraad Marcus Haggæus Frauen; 2° 27. Juli 1753 (Holmens Kirke) m. Marie Christine Thestrup, f. 5. Nov. 1735, † 25. Aug. 1768 i Kbhvn., Datter af Prof. jur. Etatsraad Christian Frandsen Thestrup og Karen Larsdatter Fogh; 3° 12. April 1771 (Frue K.) m. Christiane Amalie Thestrup, f. 18. Dec. 1744 † 1. Dec. 1795 paa Frederiksberg, Søster til forrige³). Børn A)—G).

A) *Gjertrud Kirstine*, f. 17. Nov. 1748 i K. (Vartov), † 11. Febr. 1816 paa Egedesminde i Nørre Alslev paa Falster, gift 14. Aug. 1771 i Vartov m. Henrik Christopher Glahn, f. 16. Dec. 1738 i Alling, † 21. Juli 1804 i Riserup, Sognepræst i Nørre Vedby, Prof.⁴)

B) *Karen*, f. 1. Okt. 1754 i Vartov, † 25. Jan. 1800 i Kbh., bgr. fra Frue Kirke, g. 1° 16. Dec. 1772 i Kbh. m. Bendix Krøll, f. 9. Sept. 1735 i Øverup, † 22. Okt. 1782 i Kbh., Hofprædikant, Præst ved Vajsenhuset, 2° 3. Maj 1784 i Vartov m. Højesteretsassessor Frederik Gottlieb Sporon, f. 1. Maj 1749 i Køge, † 31. Jan. 1811.

C) *Elisabeth Marie*, døbt 22. Maj 1756 i Vartov, bgr. 1757 i Holmens Kirke.

D) *Hans Christian Egede*, f. 5. Nov. 1757 i Vartov, 1765 Volontærkadet, 1771 virk. Kadet, 1776 Sekondltnt., † 22. Okt. 1782.

E) *Christian Thestrup Egede*, døbt 25. Juni 1759 i Vartov, bgr. 6. Juni 1760 i Holmens Kirke.

¹) Pershist. Tidsskr. 3. R. III. 191, 318. Fredagen d. 30. Oct. blev Frue Bispinde Matthea Dau sl. Egede bgr. i hendes Alders 70 Aar 9 Mdr., hensat i Kirken ved alle Klokkers Ringning og Parentation af Provst Sidenius og derefter nedsat i Sogne Præstens Hr. Alsbachs aabne Begravelse i Choret (Stubbekjøbing Kirkebog).

²) Biogr. Lex. og Salmonsens Konversationslexikon har 9. Sept. 1708. Ovenstaaende Datum efter hans egen Angivelse i Enkekassens Arkiv Nr. 1685.

³) Kisteplader i Holmens Kirkes Kapel.

⁴) P. B. Grandjean, Slægten Glahn.

- F) *Christian Thestrup Egede*, f. 14. Nov. 1761 i Vartov, 1770 Volontærkadet, 1777 virk. Kadet, 1782 Sekondltnt., deltog 1786 i Løvenørns Expedition til Grønlands Østkyst, gik 1793 i holl. Tjeneste som kar. Kaptejnltnt., 1796 kar. Kaptejn, kommanderede Kavalleriprammen »Rendsborg« 2. Apr. 1801, † 17. Okt. 1803 i Kbhvn. G. 19. Sept. 1798 i Riserup m. Magdalene (Lene) Barbara Budtz, f. 1762, † Nov. 1838.¹⁾
- G) *Laurentius Egede*, døbt 13. Maj 1766 i Vartov; bgr. 1769 i Holmens Kirke.
- 2) *Niels Rasch Egede*, f. 1710 i Vaagen, i Grønland 1721—36 og 39—43; 1745—57 Vejer og Maaler i Aalborg, 1759—62 Købmand og Bestyrer af Egedesminde, 1764 kar. Kaptejn, dek. 1774 med Med. pro meritis, 1762—76 Bestyrer af Holsteinsborg, † 31. Aug. 1782 i Kbhvn. Gift 31. Marts 1746 (Holmens Kirke) m. Elisabeth Eleonore Brun, f. 1721 i Kbhvn., † 8. Juli 1785 i Kbhvn., Datter af Kaptejn i Søetaten Jørgen Frederik Brun og Lovise Jantzen.²⁾ Børn A)—F).
- A) *Hans Egede*, døbt 17. Jan. 1747 i Aalborg, Assistent ved Holsteinsborg hos Faderen, afsk. 1785, aandssvag, boede 1794 i Rakløv.
- B) *Jørgen Frederik Egede*, døbt 26. Marts 1748 i Aalborg, Stud. 1769; 1776 Bestyrer af Holsteinsborg, afsk. 1785, boede 1794 i Asminderød, Inspektør ved Frederiks Stenbrud ved Neksø, † 26. Juni 1807 i Neksø. Gift 1° 29. Sept. 1786 i Holsteinsborg m. Johanne Aronsdatter, døbt 29. Marts 1757 i Holsteinsborg, Datter af Tømmermand Aron Thesen og Grønlænderinden Margrethe; 2° 28. Nov. 1794 i Køge m. Cecilie Magdalene Hansen, f. 1776, † 7. Juni 1838 i Kbhvn., bgr. fra Frue Kirke. Børn a.—e.
- a. *Ide Johanne Elisabeth*, døbt 17. Jan. 1796 i Asminderød.
- b. *Johanne (Hanne) Nicoline Volfdine Amalie*, f. 30. Nov. 1798 i Neksø, † 27. Juni 1887 i Kbhvn., g. m. Peder Grove Beyer,³⁾ f. 15. Sept. 1772 i Bringstrup, † 17. Sept. 1837 i Humlebæk, Skibsfører, Havnefoged i H. (g. 1° 13. April 1801 paa St. Croix m. Marie Elisabeth Ewans, f. 1786 paa St. Croix, † 12. Sept. 1829 i Kbh.)

¹⁾ Enkekassen. Hans Divisionschef Tønder betegner ham i Skrivelse af 1798 ¹³/₈ som en yderlig slet Husholder. Den ham efter Kammerherre Thestrup i Jylland tilfaldende Arv paa 3—4000 Rdlr. er ikke tilstrækkelig til at dække hans Gæld (Admiralitetets Copibog 1798, 674, Nr. 128). Pershist. Tidsskr. 3. R. V., 187.

²⁾ A. Jantzen, Efterr. om Fam. Jantzen, 1911, 34.

³⁾ Stamt. o. Val. Hermansen Beyers Efterkommere 1904, 5.

- c. *Lucasine Elisabeth*, f. 23. April 1801 i Neksø, † 31. Dec. 1863, Husbestyrerinde ved det Wærnske Institut.
- d. *Poul Nicolai Egede*, f. 25. Apr. 1803 i Neksø, 1829—30 Assistent ved Jakobshavn, derefter ved Niakornak (Umanak), † 27. Okt. 1839 smstds. G. 21. Aug. 1832 m. *Henriette* Christine Giøe, f. 21. Apr. 1806 paa Ise-linge † 23. Apr. 1874, Datter af Forpagter, Proprietær Markus Giøe og Mette Christine Thanning.¹⁾
- a) *Christine Cecilie*, f. 16. Jan. 1834, † 27. Sept. 1882.
- b) *Ida Gjertrud Sophie*, f. 2. Aug. 1835, † 6. Dec. 1894, Førstelærerinde ved det kgl. Døvstummeinstitut.
- c) *Jensigne Pouline Julie*, f. 23. Juni 1838, sidste af Hans Egedes Efterslægt, der fører Navnet.
- e. *Hans Peter Christian Egede*, f. 23. Marts 1807, † 22. Jan. 1850, Kaptejn ved Livjægerkorpset.
- C) *Poul Nicolai Egede*, døbt 25. Sept. 1750 i Aalborg, bgr. 16. Okt. smstds, 22 D.²⁾
- D) *Gerhard Ludvig Egede*, døbt 8. Juli 1752 i Aalborg, † smstds. 18. Maj 1756.
- E) *Mette Elisabeth*, døbt 4. Okt. 1753 i Aalborg, bgr. 23. Jan. 1756 smstds.
- F) *Gjertrud Lovise*, døbt 20. Apr. 1757 i Aalborg, † 1. Okt. 1794 i Asminderød, Lem i Budolphi Stiftelse, g. 30. Juni 1775 i Holsteinsborg i Grønland m. Thomas Wiborg, f. 1744 i Christianssand, † 26. Febr. 1783 i Godthaab²⁾, Missionær i Godthaab.
- 3) *Kirstine Matthea Rasch*, f. 13. Aug. 1715 i Vaagen, † 19. Apr. 1786 som Priorinde i Budolphi Kloster, g. 27. Nov. 1743 m. Laurids Alsbach, f. 5. Okt. 1712 i Laurvik, † 1762 i Stubbekjøbing, bgr. 12. Nov. smstds., Missionær ved Christianshaab, Præst i Stubbekjøbing.
- 4) *Petronelle*, f. 8. Nov. 1716 i Vaagen, † 5. Febr. 1805 i Værsløv, g. 24. Jan. 1741 i Kbhvn. (Trin. K.) m. Jørgen Saabye, f. 11. Juni 1707 i Tistrup v. Aarhus, † 1767, Sognepræst til Strynø, Aagerup og Kirkerup.³⁾
- C. *Karen*, f. 1687.
- D. *Jens Egede*, f. 1692, o. 1715 Stud., 1717 theol. Examen, 1720 Kapellan i Ibbestad, † o. 1724, g. m. Cathrine Marie Hind, Datter af Provst Peder H. i Thronenes (g. 2° m. Daniel Olsen Heitmann paa Holm paa Dyrø.³⁾

¹⁾ Pershist. Tidsskr. 3. R. III, 192.

²⁾ A. H. Nielsen, Embeds- og Bestillingsmænd i Aalborg 1879, 255.

³⁾ J. Barfod, Den falsterske Geistlighed II, 8.

⁴⁾ A. Erlandsen, Efterr. om Geistligheden i Tromsø Stift 145.

- 1) *Kirsten*.
 - 2) *Peder Egede*, f. 9. Maj 1722 i Senjen, 1746 Cand., 1749—54 Missionær i Grønland, Sognepræst til Fet i Christiania Stift, g. m. Marie Moltzau.
 - 3) *Anna*.
- E. *Christian Egede*, f. 1697, 1719 Stud. fra Throndhjem, 1722 Sognepræst til Værø i Lofoten, 1733 i Holtaalen, 1742 i Holmedal, † 30. Marts 1750, g. m. Bodil Valeur, Datter af Sorenskriver i Senjen Andreas Christophersen Valeur.¹⁾
- 1) *Thomas v. Westen Egede*, f. o. 1725, Kapellan hos Faderen 1748, druknede 15. Dec. 1749 ugift.
 - 2) *Johannes Andreas Bredal Egede*, f. 3. Sept. 1731, † i Bergen 31. Aug. 1804, Student, aandssvag.
 - 3) *Anne Kirstine*, f. 1732, † Marts 1777 i Bergen, g. m. Skolelærer Henrik Georg Meyer, f. 4. Juli 1732 i Bergen, † 12. Marts 1792 smstds.
7. *Mette*, døbt 30. Sept. 1649 i V. Egede, bgr. 14. Marts 1650.²⁾
8. *Mette*, døbt 27. Okt. 1652 i V. E., gift 19. Jan. 1682 i V. E. m. Jep Hansen, Borger i Ringsted.

¹⁾ Lampe, Bergens Stifts Biskopper og Prester II, 120. Kirkehist. Saml. 5 R. VI, 14. Supplerende Meddelelser om ovennævnte Personer imødeses med Taknemmelighed.

Fortegnelse over den danske Stamtavle-Litteratur i Aaret 1912.*)

-
- Paa Grundlag af det kgl. Biblioteks Accessionsprotokol.
- Danmarks Adels Aarbog. Udg. af en Forening. Red. af H. R. Hiort-Lorenzen og A. Thiset. 1913. 30. Aarg. Kbh. (1912). 8. XXVI + 652 S. (Indeholder udførlige Slægttavler for Adelslægterne: von Buchwald, von der Maase, Marschalck, Rømer, Rønnow, Sundt.)
- Bak, Ludvig: Stamtavle over Familien Bak. Samlet fra 1893—1912. Horsens [1912]. 8. 22 S.
- Bayer, Albert: Slægten Bayer. Biografisk Slægtregister over Blomstermaler Johann Christoph Bayers Efterkommere. Aarh. 1912. 8. 92 S.
- Familien Blichfeld. I. Stamtavle over de i Danmark nulevende Familier af Navnet Blichfeld eller Blichfeldt. Aarh. [1912.] 8. 64 S. (Særtryk af Arkiv for Genealogi og Heraldik.)
- Buur, J. F.: Stamtavle over Familien »Buur« 1728—1911. Herning 1912. 8. 42 S.
- Groshennig, Max: Provst Jørgen Carstensen's Slægt. Kbh. 1912. 8. 63 S.
- Hauch-Fausbøll, Th.: Stamtavle for Thøger From's og Hustrus Fideikommis. Kbh. 1912. 8. 12 S.
- Kier, Harald: Slægten Guldborg og Guldborggaards Historie. Udg. af Bendix Hansen og Christian Guldborg. Rudkøbing 1912. 8. 12 S.
- Heering, Peter N.: Familiebogen. Optegnelser om min Slægt. Kbh. 1912. 8. XVI + 338 + 53 S.
- Albrechtsen, H.: Stamtavle over Købmand af Nakskov Ole Engel Heje og Hustru Anna Cathrine Splittorffs Sødskende og disses ægte Descendenter. Samlet 1910—12. Roskilde 1912. 4. 18 S.
- Juhl, Niels P.: Slægtoptegnelser og Minder. Trykt som Manuskript. Kolding 1912. 8. 111 S.
- (Lengnick, J. C. L.): Stamtavle over Familien Lange. Odense 1912. Tvær-8. 8 S.
- Møller, J. S.: Fru Camilla Augusta Møller, f. Rasmussens Slægttavle. Revideret og forsynet med nogle Tilføjelser af S. Elvius. Randers 1912. Fol. pat.
- Petersen, K. A.: 6 Slægtregistre og 1 Oversigtstavle. Trykt som Manuskript. Rønne 1912. 4. 22 S. (I. Peter Olsens Slægt. II. Karen Kirstine Olsen, f. Hansdatters Slægt. III. Gundhild Kirstine Olsen, f. Rasmussens Slægt. IV. Gundhild Kirstine Olsens Slægt paa mødrende Side. V. N. P. Svenssens Slægt. VI. Ane Marie Svendsen, f. Larsens Slægt.)
- Fischer, Josef: Hartvig Philip Réé og hans Slægt. Udg. paa Foranledning af Vekselmægler, Direktør Eduard Réé. Trykt som Manuskript. Kbh. 1912. 8. 74 S.
- Baumgarten, Torkil: Familien Sebbelov. Stamtavle over Efterkommere af Præsten Jørgen Clausen Sebbelov, død paa Strynø 1724. Aarh. 1912

*) Destoværre har det paa Grund af det norske Universitets Flytning ikke været muligt at faa Fortegnelsen over forrige Aars norske Stamtavle-litteratur udarbejdet til dette Hæfte; men Redaktionen haaber i Løbet af næste Aar at kunne meddele denne.

- (bærer ogsaa Aarstallet 1911). 8. 49 S. (Særtryk af Arkiv for Genealogi og Heraldik.)
- Nobel, Otto: Slægtbogsoptegnelser vedrørende Familierne Stricker og Kaalund. Med Noter af C. E. A. Schøller. Kbh. 1912. 8. 14 S. (Særtryk af Personalhistorisk Tidsskrift.)
- Grohshennig, Max: Den Suhr'ske Stiftelse, dens Grundlægger og hans Slægt. Udg. i Anledning af den Suhr'ske Stiftelses 50-aarige Bestaaen. (Trykt som Manuskript.) Kbh. 1912. 8. 42 S.
- (Husum, Julius): Slægterne Thorsen, Sass, Rosborg og Husum. Randers 1912. 8. 23 S.
- Et Minde om Slægten i Anledning af Faders, »Farfars« og »Bedstefaders« 80-aarige Fødselsdag d. 8. Måj 1912. (Kbh.) [1912.] 8. 9 S. (Familien Tvermoes.)
- Daae, Aagaat: Nogle Oplysninger om Martin Vahls Navn og Slægt. Kbh. 1912. 8. 9 S. (Særtryk af Personalhistorisk Tidsskrift.)
- Kier, Harald: Stamtavle over Familierne Wardinghausen og Lollesgaard. (Kbh.) [1912.] 8. 16 S.
- Tillæg til Familien Visby«. (Kbh.) [1912]. 8. 1 Blad.
- Kiølbye, Anton: Stamtavle over Familien Wulffsen fra Styrsgaard i Ibsker Sogn paa Bornholm. Med Sidelinier af Familierne: Abrahamson, Hjorth, Sommer og Splidtz. Kbh. 1912. 8. 19 S.

Supplement til Fortegnelsen over Stamtavle-Litteraturen i 1911 (se forrige Aargang af Personalhistorisk Tidsskrift, S. 283).

Jantzen, A.: Efterretninger om Familien Jantzen fra Drenderupgaard. Trykt som Manuskript for Familien. Kbh. 1911. 8. 54 S.

Fischer, Josef: Simon Lazarus og hans Efterkommere. Udg. paa Foranledning af Bogtrykker Poul Hertz. Trykt som Manuskript. Kbh. 1911. 4. 39 S.

Nyt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden.

Ved en Daabsfestlighed i Oktober Maaned d. A. for den førstefødte Søn af en af Samfundets trofasteste Medlemmer indeholdt Menuens Inderside en af Faderen udarbejdet Ahnetavle over den Døbtes 16 Ahner. De 8 Tipoldefædre indtog følgende Stillinger: Snedkermester, Jernhandler, Skipper, Tapetmagermester, Gaardejer, Gaardejer, Godsforvalter og Maler, og denne Ahnetavle er saaledes et godt Bevis for, at vore rene Borgerfamilier ogsaa — naar de blot vilde have den fornødne Interesse — kunne faa smukke Resultater af genealogiske Arbejder om deres Slægter.

En Bauta til Minde om Slægterne Svendsen og Lies fælles Udspring tænkes rejst paa Gaarden Storlie i Aalen Søndag den 14. Juli 1914. Nære og fjerne Slægtninge — Efterkommere af Gaardbruger Svend Storlie og Politimester Mons Lie — opfordres til i den Anledning at indsende Bidrag til Hr. Alb. Kock, Trondhjem, samt indbydes til den nævnte Datum at indfinde sig paa Storlie, Eidet Station.

I »Familiengeschichtliche Blätter« September Hæfte har Professor Dr. Herbert Koch i Buenos Aires skrevet om Familieundersøgelser i Sydamerika og fremhævet deres store Vanskelighed, ja egentlig Umulighed. Forpligtelse for nogen til at melde sig paa sit Lands Konsulat eller til Politiet, kendes ikke. Naar en Indvandrer blot ikke kommer i Konflikt med Lovene, er der ingen, der bekymrer sig om ham. Kirkebøgerne ere ogsaa kun slette Hjælpekilder, da de overvejende Antal af Indbyggerne nøjes med civilretlige Anmeldelser, borgerligt Bryllup etc. Vejvisere i vor Forstand findes ikke, kun en Art »Handelsvejviser« d. v. s. en Bog, hvori Handelsfirmaerne, Statsinstitutionerne o. s. v. er ordnet saa uoverskueligt, som overhovedet muligt. Er Vedkommende, som søges, derfor ikke Handels- eller Embedsmand, er det i Virkeligheden haabløst at prøve paa at finde ham. Det maa ej heller glemmes, at alene Argentina er større end hele Europa, og at det ovenfor sagte hovedsagelig vedrører Byen Buenos Aires. Hvem der bor ude paa det tyndt befolkede Land, det unddrager sig enhver Kundskab. Forespørgsler til Konsulat og Præster er i de fleste Tilfælde resultatløse, Forespørgsel til Myndighederne dyre og næsten altid forgæves, det eneste Dr. Koch anbefaler er en Annonce i »Deutsche La Plata Zeitung« eller »Argentinisches Tageblatt«; men dette vil ogsaa kun i det heldigste Tilfælde føre til et Resultat; thi hvormange ønsker ikke at skjule sig, ønsker at glemmes i sit gamle Fædreland og lever derfor under antagne Navne.

Som et Kuriosum bør noteres, at Regeringen i Serbien — der havde Ord for at være et yderst demokratisk Land — har fattet Beslutning om at hædre deres fortjente Mænd fra den nys endte Krig med Tyrkiet ved at ophøje dem i Adelsstanden.

I en Kirkebog i Ginsleben i Anhalt findes en Døbsindførsel i 1598, ved hvilken som Fadder er indskreven Jungfrau Johanna Sophia Elisabeth, Herrn

Johann Christian Eisenbergers, wohlverdienten Amtsschreibers zu Gerenrode kleines Töchterlein von 3 Jahren.

Mon denne Alder for en Fadder ikke skulde være et enestaaende Tilfælde?

Dr. phil. William Christensen har velvilligst gjort Redaktionen opmærksom paa nedenstaaende Avertissement i Aalborg Stifts Adresseavis 1818 Nr. 141, der er et slaaende Bevis for, at Avertissementer fra den ældre Tid kan være udmærkede Hjælpere til personalhistorisk Forskning, som man ikke bør lade upaaagtet. Iøvrigt aftrykkes det fornøjelige Avertissement her uden Kommentarer!

Der hvor min tidligste Ungdoms favreste Dage saa blideligen hensvandt, omslyngede af Uskyld og Kierlighed, der hvor saa mange ædle Venner, Veninder og Velyndere have kiendt mig, som en udspringende Rose, der ønsker jeg ogsaa, ved Virken og Gavnen at se n.in tilmodnende Alder og omsider mit Livs Aften imøde. Da Gud har føjet det saaledes, at jeg med det allerførste kan paa Limfjordens Bredder modtage i min Favn Assistenten og snart forenes med min Elskede, for med ham at nyde Elskovs søde Glæder i Aalborg, saa anbefaler jeg mig herved til for en saare billig Betaling at informere unge Piger i fransk Brodering og Grammaire, Skræddersyning og Moral, og ved sokratiske-catteketiske Samtaler om Kierlighed og Ægteskab, at danne de mig anbetroede Unge til gode Hustruer og Mødre. Min Adresse vil, ved min Ankomst til Aalborg, nærmere blive opgivet.

Mellerup pr. Randers, den 11te October 1818.

Lise Hansen,
eller med Guds Hjælp snart
Lise Sparre, født Hansen.

Efter at »Dansk-historisk Fællesforening« paa sit Møde i Sorø den 14. Juni 1913 havde vedtaget en Resolution om at nedsætte et Udvalg til at udarbejde et motiveret Forslag til Ændring af Navneloven af 1904 har et saadant Udvalg begyndt sit Arbejde paa Sagen. Udvalget bestaar af Arkivar i Rigsarkivet A. Thiset, som Formand, Ekspeditionssekretær i Overpræsidiat, Borgerrepræsentant R. Krause, Overretssagfører P. Hennings, Postekspedient H. Hjorth Nielsen og Fuldmægtig C. H. Brask i Justitsministeriet som Repræsentant for Ministeriet.

»U b i s u n t ? Verzeichniss aller Zöglinge und Schüler die von 1763 —April 1911 das Königliche Pädagogium und Waisenhaus bei Z ü l l i c h a u besucht haben. In mehrjähriger Arbeit verfasst von Georg Roll (Züll.) Königlichem Justizrate in Lissa i. P. Zum Drucke befördert von Adolf Richter (Züll.) Adressbuch Herausgeber in Riga (Livland) 1911, indeholder om en Elev H. Richard Günther, født 5. Marts 1847 i Unruhstadt »Bauführer« ved Statsbanerne i Hannover, der druknede 4. April 1874 i København, følgende:

Auf dem Assistenz Friedhofe in Kopenhagen erhebt sich seit 1874 ein Monument, das die Bewohner Kopenhagens in Anerkennung seiner grossen Tat ihm errichten liessen. Sich zum Vergnügen in Kopenhagen aufhaltend, erging er sich am 4. April 1874 auf der Langenlinie. Plötzlich gewahrte er einen kleinen Knaben, der spielend dem Wasser zu nahe gekommen war, dem Ertrinken nahe und ohne Bedenken stürzte er sich in die Fluten und rettete ihn mit Aufopferung seines eigenen Lebens. Diese edle Tat rief grosse Sensation

in ganz Dänemark hervor, und nie sah man je zuvor in der dänischen Hauptstadt ein ähnliches ehrenvolles Begräbniss, an dem sich alle — der König bis zum einfachen Arbeiter — beteiligten. Günther war Ingenieur, aus Unruhstadt gebürtig, wenig über 25 Jahr alt und hatte den letzten Feldzug als Reserveleutnant ehrenvoll mitgemacht, wofür ihm das Eiserne Kreuz verliehen war. Der König legte die »Rettungsmedaille« auf den Sarg des edlen Mannes nieder. Das Monument besteht aus einem sehr grossen Granitsteine mit dem Namen des Jünglings und einem Lorbeerkrantz, der das Eiserne Kreuz umschlingt und unter diesem hängt die Rettungsmedaille.

De ældre blandt Tidsskriftets Læsere vil sikkert fra Dagspressen erindre denne Begivenhed — men det er ikke uden Glæde, at en Dansk ser at dette tyske biografiske Værk — der ellers er ret kortfattet — med saa stor Udførelighed omtaler den og Danmarks Deltagelse ved samme.

Spørgsmaal og Svar.

I. Spørgsmaal.

Genealogiske og personalhistoriske Spørgsmaal optages gratis, naar de af Skriftudvalget skønnes at have Interesse. Spørgeren maa, saafremt Besvarelse fremkommer i Tidsskriftet, eventuelt om dette af Svareren kræves, betale Svaret med et passende Honorar efter Skriftudvalgets Skøn.

1.

I 1897 ejedes følgende Billeder af kgl. Fuldmægtig Michael Smith i Norge, han var imidlertid i 1911 død for flere Aar siden og Billederne vist delt mellem hans Børn.

1) Portræter af:

Raadmand Morten Hanssen Seehusen i Hardanger, f. 5. Juni 1629, † 25. Maj 1694 og hans Hustru

Elisabeth Søfrensdatter Godtzen (Datter af Borgmester Søfren Pedersen Godtzen og Elisabeth Trane i Stavanger) f. 26. August 1639, † 4. December 1714.

2) Portræter af:

Pastor, Mag. Michaelsen Severinsen Leigh, f. 1656, † 1710, og hans Hustru Christina Sophia Seehusen, f. 20. Juli 1663, begr. 14. Oktober 1700.

3) Portræter af:

Løgmand Lauritz Andersen Smith i Stavanger, f. 12. Marts 1680, † 22. November 1758, og hans Hustru

Johanna Margaretha Leigh, f. 12. August 1691, † 11. Maj 1766.

I 1897 ejede Enkefru J. Sømme, f. Kielland en Ring af massivt Guld med hvid og blaa Emaille, bærende i ophøjet Arbejde, Elisabeth Tranes, Borgmester Godtzens Hustrus, Valgsprog: »Gud, Ære og Dyd, er al min Fryd«; muligvis hendes Bryllupsring fra 1630.

Kan nogle oplyse, hvor nævnte Malerier og Ring findes?

Jørgen Swane, cand. juris.

2.

En vistnok i Ure i Leirskov Sogn ved Vejle født, og, efter at have tjent paa Fyn, til Rugbjerg (Rauberg) i Øster-Løgum Sogn (Aabenraa Amt) indvandet Iver Jensen (ogsaa Iffuer eller Ivar Jensen) blev der ved Giftermaal 1732 med en Ellen Laurz Iversensdaater Ejer af en større Gaard. Han døde paa Gaarden 8. April 1765 og hans Alder angives til 65 Aar. Derefter maa han altsaa være født ca. 1700. Hvem kan give Oplysninger om hans Forældre og Forfædre? Hans Børn vare: Laurz, Jens, Hans og Niels.

*Jens Iversen, Lærer.
Flensborg.*

3.

1. Karen Christine Lemvig, † 8. November 1826 i Lardal, var gift med Ejeren af Gaarden Helgeland i Lardal Peter Wright † 18. December 1826. Hvem var hun en Datter af? Hun var muligvis Søster til den Maria Lemvig, der i 1786 boede i Sandetjord, gift med Regimentskvartermester Søren Ring, og muligvis Datter af Købmand Lorentz Lemvig (døbt i Slagen d. 22. Juni 1733) og Else Christine Holmboe, men kan dette konstateres? Og kan hendes Ascendens paa begge Sider forfølges videre?
2. Hvor ægtede Karen Christine Lemvig d. 3. November 1786 Peter Wright?
3. Andreas Kristian Larsen Wright, Fader til ovennævnte Peter Wright, Ejer af Gaarden Gaaserød, Lardal, f. 1723 (naar?) i Lardal † 26. Februar 1797 i Lardal, ægtede Johanne Pedersdatter Lindseth eller Lenset, fra Hoff, f. 1725. Kan der skaffes Oplysninger om hende og hendes Ascendens? For enhver Oplysning vil jeg være meget taknemlig.

Poul Hennings, Overretssagfører.

4.

Bagermester i København Jens Nielsen Welding, f. 8. Marts 1780 † 11. Februar 1857 var gift med Anna Petrine Hemme, † 5. Juli 1857, 68 Aar gammel. Kan nogen give Oplysning om hende, der vistnok stammede fra Slesvig eller Holsten, og om hendes Familie.

*Olaf Welding,
Kardis, Kurland.*

5.

I »Monatschrift des »Roland« Verein zur Förderung der Stamm-, Wappen- und Siegelkunde«, Aprilhæfte 1913 stilles der Spørgsmaal om, hvor og hvorledes der kan skaffes Oplysning om Johan Georg Nuszpickel, der i Aaret 1756 har været Soldat i dansk Tjeneste.

6.

Er det muligt til Brug til en Billedsamling til Nationalbanken af dettes Direktører at erfare om og hvor der findes et Billede af:

Etatsraad Ole Warberg, kgl. Direktør ved Mønten og Nationalbanken, født 1759, Søn af Undervisitor ved Københavns Toldbod, død den 4. Juni 1821.

Hans Georg Christensen, født den 19. Juli 1746, Søn af Grosserer Knud Christensen paa Christianshavn. Direktør i Nationalbanken fra 1833 til 1846.

7.

Jørgen Thulstrup, Borgmester, Bankdirektør i København, f. 17/8 1726 (hvor?) † 16/10 1794 (hvor?)	∞ Cecilie Cathrine Walbom.	Christian Barfred, Vinhandler i København, Major i Borgervæbnin-gen.	∞ Karen Staaby.
Henrik Thulstrup, Superkargo, [f. 19/1 1766 (hvor?) † Markie i Skaane i 1885.		Johanne Barfred, f. 17/10 1785 (hvor?) † 26/2 1862 (hvor?)	

Emmy Charlotte Thulstrup ∞ Carl Frederik August Friherre Stiernblad.

Kan nøjere Oplysninger om Fødsels-, Vielses- og Dødsdage og -steder for Personerne paa denne Ahnetavle erholdes, og kan Ahnetavlen iøvrigt suppleres? Oplysninger bedes tilsendt Redaktionen.

II. Svar.

Indsendere af Svar bedes om at sende disse til Redaktionen og ikke direkte til Spørgerne.

(Spørgsmaal i Tidsskriftets VI Række, 4. Bind, 1. Hæfte, Side 91.)

1. Nicolaj Dajon blev Bygningsskriver ifølge Bestalling af 6 Maj 1704, der er konfirmeret 17. December 1733 og 24. Oktober 1746; men i Skiftet efter ham og i Kirkebøgerne benævnes han ofte Materialforvalter. Han blev gift før 1706 med Magdalene Elisabeth Ferslev og havde med hende 10 Børn, hvoriblandt J o h a n. Hun døde 1727 og blev begravet d. 6. Oktober. Den 8. September 1728 blev han gift med Marie Ulrichsdatter Eggers, der var Enke efter Brygger Johan Poulsen; men jeg har ikke fundet, at han har haft Børn med hende, og da hun ikke er nævnt i Skiftet, maa hun være død før ham, men son. børnløs vedkommer hun jo ikke Slægten. Han døde 22. Maj 1754 Kl. 5 Em. Alle tre er døde i København.
2. J o h a n D a j o n er født i København d. 8. April 1711, blev Student fra Slangerup 1729, var saa 2 Aar Huslærer i Christiania, blev theologisk Kandidat ved Københavns Universitet 7. Juli 1736 med haud illaudabilis, var derefter 2 Aar Huslærer i Sorø, blev 10. September 1739 Sognepræst i Kornerup og Svogerslev paa Sjælland, 14. April 1747 i Hyllested og Rosmus i Jylland og blev begravet i Hyllested 21. November 1788. Han var gift med Helene Aare, med hvem han havde mindst 8 Børn (Wibergs Præstehistorie siger 11) hvoraf den ældste var
3. M a r i a M a g d a l e n a E l i s a b e t h D a j o n, døbt 8. November 1740. Det er formentlig hende, der i Norge er bleven gift 1765 med Christoffer Calmeyer.

Jeg har desuden et betydeligt Materiale til Dajonernes Stamtavle; men da Slægten har levet i Danmark ialtfald før 1624 og indtil 1864, altsaa nærvædet 250 Aar, vil det tage en rum Tid at udarbejde en fuldkommen paalidelig Stamtavle over de 37 Personer, som jeg foreløbig har liggende for mig.

H. P. F. Barfod.

Samfundets Anliggender.

Bestyrelsen for Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personallistorie bestaar for Tiden af følgende Medlemmer:

Norske Afdeling:	Danske Afdeling:
Ekspeditionschef <i>A. Collett</i> , Formand.	Dr. phil. <i>L. A. T. Bobé</i> .*
Kommandørkaptajn <i>T. Dannevig</i> .	Kredslæge <i>N. F. Carøe</i> .
Godsejer <i>G. Heiberg</i> , Amble.	Oberst <i>H. W. Harbou</i> .*
Justitssekretær i Højesteret <i>A. C. Z. Kielland</i> .	Overretssagfører <i>P. C. de C. Hennings</i> ,* Sekretær.
Overretssagfører, Kapt. <i>C. M. Munthe</i> .	Etatsraad, Stiftsskriver <i>H. R. Hiort-Lorenzen</i> , Roskilde.
Amanuensis i Rigsarkivet <i>A. W. Rasch</i> ,* Sekretær.	Tjenstgørende Kammerherre hos Hds. Maj. Enkedronningen, Etatsraad <i>C. M. G. R. Krag</i> .
Overlæge <i>J. E. Schweigaard</i> .	Professor <i>C. Nyrop</i> .
Arkivar i Rigsarkivet <i>E. A. Thomle</i> .*	Hofjærgemester <i>C. E. A. Schøller</i> .
	Kontorchef i den industrielle Kreditforening <i>F. C. W. Sommer</i> .
	Arkivar i Rigsarkivet <i>A. Thiset</i> ,* Formand.

De med * betegnede Herrer danne Skriftudvalgene.

Samfundets Regnskab for 1912, der findes aftrykt omstaaende, er aflagt af Sekretæren for den danske Afdeling og revideret af Hofjærgemester *C. E. A. Schøller* og Oberstløjtnant *H. F. Grandjean*.

Til nye Medlemmer af den norske Bestyrelse er i Løbet af indeværende Aar valgt Godsejer *G. Heiberg* og Overlæge *J. E. Schweigaard* — sidstnævnte i Stedet for Bestyrelsens fortjente ved Døden afgaaede Medlem Pastor emer. *D. Thrap* — og til Medlem af den danske Bestyrelse tjenestegørende Kammerherre hos Enkedronningen *G. Krag*.

Til korresponderende Medlemmer er valgt Geheimeraad *Grotefend* i Schwerin, Docteur en droit *Louis Bouly de Lesdain* i Dunkerque, Redaktøren af »Svensk personhistorisk Tidsskrift«, Greve *C. M. Stenbock*, Rigsheraldiker i Stockholm, Greve *Adam Lewenhaupt*, Redaktøren af »Der deutsche Herold« i Berlin, Professor *A. M. Hildebrand* og Forstander for Østersøprovinsernes genealogiske Selskab, Mitau, Friherre *Alexander von Rahden*, Maihof i Kurland.

Foruden Hs. Maj. *Hellenernes Konge, Georg den Første*, der havde vist Samfundet den naadige Interesse at tiltræde det som Medlem for nogle Aar siden, har Samfundet ved Døden mistet følgende Medlemmer:

Komponist, Professor *Barnekow*, Kbhvn., Direktør *Carl Dons*, Kristiania, Rektor *A. E. Eriksen*, Stavanger, Professor, Dr. phil. *J. A. Fridericia*, Kbhvn., Oberst *H. Grüner*, Kristiania, Professor, Dr. phil. *J. J. Petersen*, Sognepræst i Lyngby, Dr. phil. & theol. *H. F. Rordam*, Grev *Trolle-Bonde*, Sverrig, fhv. Sognepræst *D. Thrap*, Kristiania, Kammerherre *S. Vind*, Sanderumgaard og Overlæge *F. A. Willerup*, Oringe.

Følgende nye Medlemmer ere blevne optagne i Samfundet:

Lærer *Joh. Berge*, Risør, Politifuldmægtig, Cand. jur. *J. Buch*, Hr. *Engelhardt*, Eger ved Kristiania, Overretssagfører *Jacob Galskjot*, Køge, Grosserer *O. H. Holte*, Notodden, Frøken *Kitty Horn*, Kristiania, Lærer *Jens Iversen*, Flensborg, Politifuldmægtig, Cand. jur. *E. C. Lützen*, Overretssagfører *H. Malling*, Ordenskapitulets Sekretariat, Pastor *A. Rasmussen*, Kongerslev, Cand. theol. *L. Reimer*, Overretssagfører *Aage Smith*, Stavanger Militærforening, Stavanger offentlige Skole, Cand. jur. *J. Swane*, Baronesse *Mimi Wedel-Jarlsberg*, Bogstad, Stamhusbesidder, Dr. *Weiss-Hoff-Rosencrone*, Rosendal og Hr. *O. Welding*, Kardis, Rusland.

Samfundet har modtaget følgende Værker som Gave:

- »Familien Thomle«, genealogiske og personalhistoriske Oplysninger samlede af *E. A. Thomle*, tilligemed nogle historiske Efterretninger om Gaarden »Thomle« og dens Beboere gennem 400 Aar, Kristiania 1913.
- Aarbøger, udgivne af historisk Samfund for Aarhus Stift, VI, Aarhus 1913.
- E. Bodenhoff*: Kongesorger. Hofliv under Frederik VII. Uddrag af Generalmajor *Frederik Gotthold v. Müllers* efterladte Papirer. Kbhvn. (G. B. N. F.) 1913.
- Marie Helms*: Fra Sicilien. Kbhvn. (G. B. N. F.) 1913.
- Kjøbenhavns Brandforsikring 1731—1911. Et Bidrag til Kjøbenhavns Historie. Udgivet af Kjøbenhavns Brandforsikring. Kbhvn. 1913. Heri Oplysninger om Kjøbenhavns Brandforsikrings Bestyrelse og Personale 1731—1911, af *Gerhard L. Grove* og *Fr. J. West*.

Samfundet staar i Bytteforbindelse med følgende personalhistoriske og genealogiske Selskaber eller Tidsskrift Redaktioner:
Genealogische Gesellschaft der Ostseeprovinzen i Mitau (Jahrbuch für Genealogie, Heraldik und Sphragistik).

»Herold« i Berlin (det af dette Selskab udgivne Maanedsskrift »Der deutsche Herold« afleveres af Samfundet til det store kgl. Bibliotek i København).
Redaktionen af »Svenska personhistoriska Tidsskrift«, Stockholm.

Zentralstelle für deutsche Personen- und Familiengeschichte (»Familiengeschichtliche Blätter« og »Mitteilungen der Zentralstelle für Deutsche Personen- und Familiengeschichte«).

Verein für die Geschichte des Herzogtums Lauenburg.

Verein für Hamburgische Geschichte.

Société suisse d'Heraldique (Archives heraldiques Suisses, Zürich).

Hessische Chronik.

Rettelser.

Landsarkivar *G. L. Wad* har velvilligst gjort opmærksom paa, at der med den Side 150 nævnte »kloge Matematiker Professor B (der staar saaledes i Manuskriptet) utvivlsomt af Forfatteren maa være tænkt paa Professor *Ramus* (født 1806, død 1856), der er dimitteret fra Borgerdydsskolen.

Samfundets Regnskab for 1912.

Indtægt.	Kr. Ø	Udgift.	Kr. Ø.
Bidrag fra den Hichnstjerne-Rosencroneske Stiftelse	500. 00	Saldo-Underskud fra 1911	128. 08
Extraordinære Bidrag fra 5 Medlemmer à 50 Kr.	250 00	Honorarer: 1ste Hefte Kr. 301.00, 2det Hefte Kr. 160.00, 3die Hefte Kr. 264.50	725. 50
1/2 af Renter for Aaret 1912 af „En Uaævnts Legat“	33. 72	Bidrag til dansk-historisk Fællesforening	30. 00
Medlems Kontingenter for Aaret 1912 med Fradrag af Kommissionsrabat	1,639. 42	Papir og Reproduktioner	174. 04
Salg af Samfundets Skrifter	56. 50	Trykning	1,321. 91
Saldo	50. 00	Hæftning	65. 28
		Lokaleleje til Opbevaring af Samfundets Forlagsskrifter hos Forlagsboghandler Hagerup	24. 00
		Assurance	7. 50
		Akkvisitorhonorar for Annonce fra Gyldendalske Boghandel	10. 00
		Porto m m.	43. 33
	2,529. 64		2,529. 64

Selskabet ejer „En Uaævnts Legat“, der indestaar paa den paa Selskabets Navn lydende Kontrabog med Sparekassen for København og Omegn; pr. 1ste Januar 1913 indestod Kr. 1,946.27 paa Legatets nævnte Sparekassebog.

Fortegnelse over Medlemmerne af Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie.

(1ste December 1913.)

Danske Medlemmer.^{*)}

Hs. Maj. Kongens Haandbibliothek.

Aalborg Stiftsbibliothek.	Boye, M. A., Sognepræst, Torrild, Odder.
Adeler, C. H., Baron, Cand. jur., Expeditionsssekretær.	Brandt, J., Sagfører, Aarhus.
Agerholm, E. P., Cand. polit., Operasanger.	Brasch, C. H., Sagfører, Esbjerg.
Ahlefeldt-Laurvigen, C. I. F., Greve, Kammerherre, Tranekær.	Bruun, E. V. S., Sognepræst.
Ahlefeldt-Laurvigen, F. W., Greve, Cand. polit., Møllerup.	Bryndum, V. G. F., Cand. polyt.
Ahlefeldt-Laurvig-Lehn, C., Greve, Hofjægermester, Hvidkilde.	Bronnum, C., Forpagter, Gudumlund pr. Gudumholm.
Ancher, R., Hotelejer, Rønne.	Buch, J. L., Cand. jur. Politifuldmægtig.
Andersen, A. H., Sognepræst, Sundby, Falster.	Buntzen, A., Cand. jur.
Andersen, I. O., Docent ved Universitetet.	Caroe, K. F., Kredslæge.
Askov Højskoles Bibliothek.	Cederfeld de Simonsen, H. C. F. V., Hofjægermester, Erholm.
Barfod, H. P. F., Cand. polit., flv. Arkivregistrator.	Christensen, C., Protokolfører i Kriminalretten.
Barth, E. D., Cand. jur., Assistent i Finansministeriet.	Christensen, C. V., Dr. phil., Raadstuearkivar.
Bech, S., Frue, Hvaløe.	Christensen, S., Realskolebestyrer, Vandrup.
Behrens, C., Redaktør.	Christensen, W., Dr. phil.
Berner-Schilden-Holsten, H. H. A., Baron, Hofjægermester, Langesø v. Odense.	Classenske Bibliothek, Nykjøbing F.
Bibliotheket for Vejle Amt og By.	Cloëtta, U., Frøken.
Bie, J., Fuldmægtig i Finansministeriet.	Colding, T. A., Cand. polyt., Ingeniør.
Blangstrup, I. C., Kaptajn.	Damm, Harriet, Frue, Hellerup.
Bloch, O. T., Professor.	Dam, K. F. E., Apotheker, Taarbæk.
Bloch, W. G., Professor.	Danneskjold-Samsøe, C. F., Greve, Hofjægermester, Gisselfeld.
Bobé, L. T. A., Dr. phil.	Dessau, M., Etatsraad.
Bokkenheuser, K., Forfatter.	Ehrenreich-Hansen, C., Frøken.
Bondesen, P. C. B., Lærer, Humble, Langeland.	Elvius, S., Justitsraad, Direktør for „Nyt genealogisk Institut“ (livsvarigt Medlem).
	Erslev, K. S. A., Dr. phil., Professor.
	Estrup, J., Cand. theol., Godsejer, Skafføgaard.

*) Naar ingen Bopæl er angiven, er denne København.

- Estrup, J. B. S.**, fhv. Konseilspræsident.
Falk-Jensen, A., Cand. jur., Assistent i Finansministeriet.
Fischer, J., Bibliothekar.
Fjelstrup, A., Forfatter.
Foss, V., Grosserer.
Frederiksberg Kommunalbibliothek.
Fugl, I. F., Cand. pharm.
Fyens Stiftsbibliothek.
Fyens Stifts Læseforening.
Gaarn, H., Cand. phil.
Gad, F. H., Boghandler.
Galskjot, J., Overretssagfører, Køge.
Garnisonsbibliotheket.
Gram, C. H. O., Kontorchef i Landbrugsministeriet.
Grandjean, H. F., Oberstløjtnant.
Grandjean, P. B., Arkivregistrator.
Grevenkop-Castenskiold, C. H. J. P., Kammerherre, Hagestedgaard.
Gronvald, F. C., Direktør i Forsikringsselskabet „Danmark“.
Hagen, S., Komponist, Rapallo.
Hagerup, E. H., Forlagsboghandler.
Handels- og Kontoristforeningen.
Hansen, J. H., Lærer, Køge.
Hanson, C., Krigsraad.
Harbou, F. H. W., Oberst.
Harder, F. C. C., Justitsraad.
Hauch-Fausboll, T., Direktør for „Dansk genealogisk Institut“.
Heering, P. N., Grosserer.
Hegermann-Lindencrone, I. H., Geheimekonferensraad.
Helweg-Larsen, H. F., Overretssagfører.
Hennings, C. W. C., østrigsk Konsul.
Hennings, P. C. de C., Overretssagfører.
Hennings, W. F. S. M. B., Kammerherre, Geheimcetsraad.
Herlufsholms Bibliothek.
Heuss, A., Rentier.
Hiort-Lorenzen, H. R., Etatsraad, Stiftsskriver, Roskilde.
Hirsch, J. C. V., Oberstløjtnant, Assistent i Rigsarkivet.
Hjorth Nielsen, H. E., Postexpedient.
Holm, P. E., Dr. phil., Professor.
Holstein, F. A. v., Oberstløjtnant.
- Holten, J. I.**, Etatsraad.
Horneman, L., Overlæge i Flaaden.
Hornemann, G., Landsarkivar.
Hostrup-Schultz, J. V. A. E., Forretningsfører.
Hvass, A., Overretssagfører.
Hvidt, L. N., Dispacher.
Howden-Ronnenkamp, P. C., Kammerherre, Næsbyholm.
Højesteret.
Industriforeningen.
Ingerslev, J. V. C., fhv. Distriktslæge, Præsto.
Jantzen, A. T., fhv. Sognepræst, Gentofte.
Jensen, C. A., Musæumsassistent.
Jensen, S. H., Distriktslæge, Nordby.
Johannsen, F., Telefondirektør.
Juel, H. R., Kammerherre, Hverringe.
Jørgensen, A., Overlærer, Aalborg.
Kjølseth, S. K., Læge, Randers.
Klitgaard, C., Postexpedient, Aalborg.
„Klubben“.
Knudsen, P. C., Lærer, Aalborg.
Knudtzon, N. H., Grosserer, Fredensborg.
Knuth, C. E., Greve, Knuthenborg, p. t. Florents.
Kongstad-Rasmussen, E., Handelsrejsende.
Krag, C. M. G. R., Kammerherre.
Krag-Juel-Vind-Frijs, F., Greve, Hofjægermester, Juellinge.
Krag-Juel-Vind-Frijs, M. C., Greve, Kammerherre, Frijsenborg. (livsvarigt Medlem).
Krigsministeriets Arkiv.
Krog, A. C., Læge, Herning.
Kvindelig Læseforening.
Landsarkivet for Fyn, Odense.
Landsarkivet for Jylland, Viborg.
Landsarkivet for Sjælland m. m.
Lange, N. D. V., Cand. mag.
Langkilde, C. V., Bibliothekar.
Liebe, C. I. O., Højesteretssagfører.
Liisberg, H. C. Bering-, Slotsforvalter, Musæumsinspektør.
Liljefalk, A. T. L., Oberst.
Lindegaard, P. S., Hofjægermester.
Lindholm, P., Aagaard Højskole pr. Kolding.

- Lissau, L.**, Justitsraadinde.
Lund, E. F. S., fhv. Musæumsinspektør.
Lütken, V., Sognepræst. Simmerbølle.
Lützen, E. C., Cand. jur., Politifuldmægtig.
Lynge, H., Boghandler.
Løvenskiold, A. E. C. F., Hofjægermester.
Løvenskiold, C. O. H. L., Baron. Hofjægermester, Løvenborg.
Maaløe, A., Redaktør af Statstidende.
Malling, H., Overretssagfører.
Marstrand, W. N. I., Ingeniør, Odense.
Marquard, H. F. T. E., Assistent i Rigsarkivet.
Møller, I. M., fhv. Sognepræst. Assens.
Møller, I. S., Justitsraad, Sagfører, Randers.
Møller, T. C. F., Sognepræst, Birkerød.
Mørkeberg, H. H., Sagfører, Nykjøbing S.
Neergaard, C. O., Musæumsinspektør.
Neiiendam, N. A., Skuespiller.
Neiiendam, R., Skuespiller.
Norrie, G., Stabslæge i Hæren.
Nutzhorn, B. C. H. A., Cand. theol., Professor, Askov.
Nyrop, C., Professor.
Nystrøm, E., Cand. phil.
Ordenskapitulets Sekretariat.
Petersdorff, C. A., Greve, Kammerherre, Einsiedelsborg.
Petersen, C. S., Underbibliothekar.
Prip, L., Præst, Ourø.
Qvist, C., Murmester, Horsens.
Raadhusbibliotheket, Kjøbenhavn.
Rantzaу, I. H. V., Grevinde, Hofjægermesterinde.
Rasnussen, R. A., Sognepræst, Kongerslev.
Reedtz-Thott, K. T. T. O., Baron. Geheimekonferensraad, Gaunø.
Reitzel, C. V., Boghandler.
Reventlow, C. E., Greve, Hofjægermester, Brahetrolleborg.
Richelieu, A. du P. de, Viceadmiral, Kammerherre, Kokkedal.
Richter, Forvalter.
Richter, J. C. L., Sognepræst, Vejen.
Rigsdagens Bogsamling.
Rist, P. F., Oberst.
Rode, E., Overretssagfører.
Roede, H. C., Cand. jur., Assistent i Rigsarkivet.
Reimer, L. A., Cand. theol., Kommunelærer.
Rosendal, H., Cand. theol., Højskoleforstander, Lyngby.
Rosenørn-Teilmann, I. C., Frøken, Stambusbesidderinde.
Rützou, T. A. N., Bibliothekar.
Rønne lærde Skole.
Saxild, G., Landsarkivar, Viborg.
Scavenius, J. F., Kammerherre.
Scavenius, P. B., Godsejer, Voergaard.
Schmidt, I. H. G. V., Dr. phil., Professor.
Schoning, N. B., Kontorchef i Østifternes Kreditkasse.
Schou, V., cand. polit., Fabrikant, Antvorskov.
Schulin-Zeuthen, C. I. W., Greve, Hofjægermester, Tølløse.
Schøller, C. E. A., Hofjægermester.
Schedsted, H., Kammerherre, Broholm.
Sjællands Stifts Bibliothek.
Smith, C. L., Konferensraad.
Smith, A. H., Overretssagfører.
Sommer F. C. V., Kontorchef i den industrielle Kreditforening.
Sonne, T., Grosserer.
Sorø Akademis Bibliothek.
Stampe, H., Lensbesidder, Nyso.
Stilling, V., Premierløjtnant.
Storck, H. B., Professor.
Stroyberg, N. K., russisk Vicekonsul, Aalborg.
Studenterforeningen.
Svane, J., Cand. jur.
Thiele, J., Musæumsinspektør.
Thiset, A., Arkivar i Rigsarkivet. (livsvarigt Medlem).
Tilemann, H. C. I., Godsinspektør, Mosager pr. Hammel.
Tillisch, G. F., Kammerherre.
Troels-Lund, T. F., Dr. phil., Professor, Ordenshistoriograf.
Tuxen, A. P., Generallojtnant, Aarhus.
Tønder I. N., Læge.
Udenrigsministeriet.
Vedel, S., Overretsassessor.

- Vemmetofte Klosters Bibliothek.**
Viborg Katedralskole.
Volf, P. R., Dr. theol., Stiftsprovst, Storehedinge.
Volqvartx, J. C., Grosserer.
Wad, G. L., Landsarkivar, Odense.
Waidtlov, P. C., Agent, Svendborg.
Wandall, B., Købmand, Aarhus.
Wassard, T., Toldforvalter, Viborg.
Wassmann, K. O. G., Førstepræst, Frederikshaab, Grønland.
- Wedell, V. C. C. J. O. B.,** Greve, Kammerherre, Wedellsborg.
Weidemann, C. D., Aantsforvalter Aalborg.
Weitemeyer, H., Professor.
Werner, I., Overretssagfører.
With-Seidelin, C. L., Kommandør.
Wittrock, H. G., Stationsforstander, Køge.
Wolf, Cand. polyt.
Zytphen-Adeler, G. C., Baron, fliv. Arkivar.

Norske Medlemmer.*)

- Aall, Cato,** Kammerherre, Ulefos.
Berge, Joh., Lærer, Risør.
Bergens offentlige Bibliothek.
Bergens Musæum.
Bergens Stiftsarkiv.
Bergwitz, I. K., Overretssagfører.
Borch, Thorgeir, Bogholder, Skien.
Brochmann, E. F., Frue, Sogndal, Sogn.
Bull, N. R., Bureauchef.
Burchardt, C. J. B., Kaptein.
Cappelen, E. v., Kammerherreinde, Hollen.
Castberg, P. H., Bankchef.
Collett, A., Expeditionschef.
Daae, A., Cand. pharm., Tromsø.
Daae, Aagaat, Bibliothekar, Bergen.
Dannevig, T., Kommandørkaptein.
Deichmanske Bibliothek.
Delgobe, C. A., Translater.
„Den gode Hensigt“, Bergen.
Eger, Engelhardt, jun., (livsvarigt Medlem).
Finne-Gronn, S. H., Arkivamanuensis.
Fredrikshalds Stadsbibliothek.
Generalstabens Bibliothek.
Gram, H., Cand. jur.
Heiberg, G. F., Godsejer, Amble, Sogn.
Heiberg, T., Dr. phil.
Hertzberg, N., Højesteretsadvokat, Molde.
Horn, Kitty, Frøken.
Holta, O. H., Grosserer, Notodden.
Johansen, O. F., Toldkontrollør.
Juel, A., Overretssagfører, Drammen.
- Kaland, F.,** Bergen.
Kielland, Axel, Justitssekretær.
Knagenhjelm, J., Expeditionschef.
Lammers, Direkter, Drammen.
Landgraff, I. F. K., Overlærer, Grimstad.
Lillehammer højere Almenskole.
Lochmann, A., cand. jur.
Lundgreen, F., Trondhjem.
Marinens Bibliothek, Horten.
Michelet, A., Grosserer.
Moe, Georg., Sørenskriver, Kristiansand.
Munthe, C. M., Artillerikaptein.
Neumann, H. H., Sognepræst, Skiaker.
Nielsen, Y., Dr. phil., Professor.
Olsen, E., Floru.
Olsen, Joh. Nordal, Bergen.
Paus, Chr.
Pedersen, T., Overlærer, Drammen.
Pettersen, H., Universitetsbibliothekar.
Prebensen, N. C. C., Minister, Petersborg.
Rasch, A. W., Arkivamanuensis.
Rigsarkivet.
Schjøth, H., Overlærer.
Schweigaard, I. E., Overlæge.
Selskab. det norske.
Skien Latinskole.
Skien offentlige Bibliothek.
Sollied, O., Direktør, Rotvold ved Trondhjem.
Stang, N. A., Grosserer, Fredrikshald.
Stavanger Kommunebibliothek.

*) Naar ingen Bopæl er angiven, er denne Christiania.

Stavanger Militærforening.
Stavanger offentlige Skole.
Steffens, H. Krog, Arkivar.
Sorensen, S., Stavanger.
Telemarkens og Skiensfjordens Mu-
sæum. Skien.
Thaulow, Fritz, Læge, Vikesund.
Thaulow, Jeanette, Frøken.
Thomle, E. A., Arkivar. (livsvarigt
 Medlem).
Trondhjems Folkebibliothek.
Trondhjems Stiftsarkiv.

Tromsø Kommunebibliothek.
Ugland, Ingeniør.
Universitetsbibliotheket.
Universitetets historisk filologiske
Seminarium.
Videnskabers Selskab, kgl. norske,
 Trondhjem.
Wedel-Jarlsberg, Mimi, Baronesse.
 Bogstad, (livsvarigt Medlem).
Weiss-Hoff-Rosencrone, Læge, Stam-
 husbesidder. Rosendal.
Wiesener, A., Cand. jur., Bergen.

Udenlandske Medlemmer.

Akademisk Boghandel. Upsala.
Balle, F., Fru, Stockholm.
Dahlerup, Joost, Baron, Forfatter.
 New Rochelle, U. S. A.
Grube, M. V., Ritmester, Stadsbyg-
 ningsinspektør, Stettin.
Halling, A., Dr. med., Geheimemedi-
 cinalraad, Glückstadt.
Holbech, O., Dr., Dorpat.
Höhnk, H., Frøken, Oldesloe.
Iversen, J., Lærer, Flensborg.
Kgl. Bibliothek, Stockholm.
Landesbibliothek, Schleswig-Holstei-
nische, Kiel.

Metzler, I. B., Præst, Valkenburg,
 Holland.
Nobel, O. K., Vicekonsul, Montreal,
 Kanada.
Piper, S. V., Grevinde, Söfdebörg,
 Skaane.
Ronne, Cato Kragh, Newcastle.
Trapp, O. F., portugisisk Vicekonsul,
 Helsingborg.
Universitetsbibliotheket, Lund.
Vig, P. S., Professor., Amerika.
Wiedemann, Cand. phil., Erlangen.
Welding, O., Weggewa, Kardis, Liv-
 land.

REGISTER.

Af H. C. Roede.

Personerne anføres paa deres Efternavn (Slægtsnavn), forsaavidt et saadant haves; ellers sondres mellem Landboere og andre, saaledes at de første indtil ca. 1828 (jfr. Fr. 30. Maj s. A.) anbringes paa Fornavn og efter dette Tidspunkt paa Efternavn. Andre Personer sættes paa Fornavn indtil ca. 1700, medmindre det af Texten fremgaar, at deres Navn, endende paa »sen«, er et virkeligt Slægtsnavn og ikke blot et Fadersnavn. Gifte Kvinder nævnes, hvad den nyere Tid angaar, baade paa deres Pigenavn og paa det Navn, de faar ved Giftermaalet, og for den ældre Tids Vedkommende, samt hvor Hustruen ikke har Slægtsnavn, tillige paa Mandens Navn. Hvor Navnene i Texten er latiniserede, er i Registret denne Form bibeholdt.

- Aagaard, Nikolaj paa Ullerupgd. 179.
Aalborg, Christen Madsen, Pr. 174; Hustru: Margrete Galskyt.
Aare, Helene 280.
Aars, Aug. Theresia 261 f. — Jakob, Sorenskr. 262. — Margrethe 262.
Aasted, se Galskyt.
Abelone Marie Hansdatter 13.
Abildgaard, Anna Marg. 22.
Abrahamson, Fam. 275. — W. H. F., Ob. 244—248.
Ache, Andr., Hofkøkkenskr. 127. — Bodil 127. — Marie Margr. 127.
v. Ackern, Slægt 196.
v. Adeler, Fr. Anne Sofie, Amtmandinde 186.
Adelheid af Ballenstedt 109.
v. Ahlefeldt, Hans Benedictson 223.
Alba, Hertug af 239.
Albertin, Marie Elisab. 257.
Albret, Albrett Christensen, Pr. 177 f., 181; Hustru: Margrete Ottesdatter. — Hansen, Hofprædikant 37 f.
Alexander I., russisk Kejser 253.
Allen, Bertye John, Insp. 7. — Ethel A. 7.
Alsbach, Jacob, Feltprov.forv. 270; Hustru: Mettea Dau. — Laurids, Pr. 270, 272; Hustru: Kirstine M. Rasch.
Amin, Charlotte Margr. 16. — Gustav Bengtson, Pr. 16.
Aminde, Julie 17.
Amman, C. 198.
Anthor, Fr. E., Ob. 4.
Amundsen, Helene 263.
d'Ancre, Marquis 238.
Anders Christensen, Prof. med. 204. — Jensen 214, 224. — Larsen, Forv. 179.
Andersen, Andreas 15. — Anne Fr. 5. — Catharina 15. — Jacobine H. 9. — Marie Elisab. 15. — Andreas Jensen (Broager?) 172; Hustru: Marie C. Galschiøt. — Petersen, Amtsbødker 4; Hustru: Inger Christine Svendsdt.
Andreasen, Ane Elisab. 13. — Hanne 13. — Hans, Mærskandiser 13.
Anker, Karen K. A., 23—26, 28 f., 31, 34. — Peder, Godsejer 23 f., 26, 29.
Anna, Dronn. af England 239. — Cathrine, Dronn. 167. — dsk. Prinsesse 72.
Anna, Anne, Ane Andersdatter 178. — Cathrine Niels Winters 4. — Hansdatter 170. — Hansdatter 37. — Hans Madsens 36. — Henriksdatter 36. — Hermansdatter 2. — Jensdatter 182. — Jokumsdatter 186. — Kirstine Hansdatter 128 f. — Lauridsdatter 170. — Marie Sørens datter 174. — Thordsdatter 183.
Arctander, Nicolaus Lavresti, Bisp 233.

- Arends, Jakob, Skuesp. 246.
 Arenfeldt, Axel. Kr.komm. 47.
 Arenstorff, Antoinette C. C. 19. —
 Frederik 19. — Øllegaard S. I.
 19.
 Arentzen, Inger Marie 268.
 Arndt, E. M. 195.
 Arnoldt, Hans Jakob, Gen. 257.
 v. Ascheberg, Margareta 196.
 v. Aschersleben, Kpt. 114; Hustru:
 Augusta E. v. Eickstedt.
 Aslov, Niels Andersen, Pr. 175; Hu-
 stru: Gjertrud Galskyt. — Tho-
 mas Nielsen, Forp. 175.
 Astor, Jacob 253.
 Astrup, Mette Marie, Skuesp. inde 247.
 v. Auer, Dorothea, H. P. 115.
 August, Hert. af Sachsen 72; Hustru:
 Anna, dsk. Prinsesse.
 Auguste v. Mecklenburg-Schwerin,
 Arvestorhert. inde 198.
 Bacherus, Olaus 208.
 Baden, G. L., Historiker 99.
 Bagge, Hans 220. — Sti, Fgd. 229.
 Bagger, Bager, Carl, Digter 48. —
 Niels 37. — Thora A. 48.
 Baggesen, Jens, Digter 163 f.
 Bak, Fam. 274.
 Bakendrup, Jens 236.
 Balke, Nils Olsson, Korporal 260.
 Balvinus, Prof. theol. 235.
 Bang, Slægt 35. — Birgitte 36. —
 Hans 36. — Hans Nielsen 36;
 Hustru: Dorte Skak. — Ole
 Pedersen, Pr. 36, 38; Hustru:
 Margrethe Thygesen. — Oluf 35.
 — Povl 36 f.
 Banner, Slægt 212, 230. — Anders
 Nielsen 215 f., 220 f.; Hustru:
 Kiersten Gyldenstiern. — Anna
 Nielsdatter 215, 220 f. — Elle
 Nielsdatter 220, 227, 230 f. —
 Erik, Rigsmarsk. 38; Hustru:
 Margr. Gyldenstiern. — Erik
 Nielsen, Erkedegn 215, 220 f. —
 Ide Nielsdatter 220, 231. —
 Ingeborg Nielsdatter 221. —
 Johanne Nielsdt. 220. — Karen
 af Gisselfeldt 231. — Karen
 Nielsdatter 220 f. — Kirsten
 Nielsdatter 221. — Maren Niels-
 datter 221, 231. — Mette 213 ff.,
 221, 231. — Niels Eriksen 227,
 230 f.; Hustru: Sofie Høg. —
 Niels Eriksen, 213 215, 218—222,
 224, 226 f., 231; Hustru: Jo-
 hanne Andersdt. Panter. —
 Niels Nielsen, Prior 215, 220 f.
 Banner-Høger, Slægt 230.
 Barbara Eskildsdatter 268.
 Barfred, Chr., Vinhdl. 280; Hustru:
 Karen Staaby. — Johanne 280.
 Barlag, Joh. Herman, Byf. 173,
 177 ff., 181; Hustru: Kirstine
 Marie Galskyt.
 Barnekow, v. Barnekow, Slægt 18. —
 Anna C. R. 18. — Chr. Robertus
 M. I., Ob.ltn. 18. — Kristen 77.
 — Sophia J. C. H. A. 18. —
 — Wilh. Zach, Ob.ltn. 18.
 Bartholin, Bartholinus, Caspar, Prof.
 med. 209.—Joh. Chr., Skolebest.
 150. — Magnus 204. — R.,
 Prof., 82. — Thomas 176.
 Bartholomæus Johannis 208.
 Basse, Sørøver 47.
 Basse, (Bavelse-), Slægt 227. — In-
 geb. Marie C. S. 16. — Joh.
 Christiane Soph. 16. — Niels
 Fr., Provst 16. — Sten 227.
 v. Bassevitz, ? 117.
 Battus, Antonius, Livmedicus 205.
 Bavarus, Conradus, Prof. 234.
 Bayer, Slægt 274. — Johann Chri-
 stoph, Blomstermaler 274.
 Bech, Bernh. Heinr., Skuesp. 245 f.
 Becker, Kpt. 242.
 Beenfeldt, Frk. 132.
 Bekkevold, Augusta 12.
 Benderup, Slægt 226, 230. — Abild
 Nielsdatter 231 f. — Anders
 226. — Anne Nielsdatter 231.
 — Else Nielsdatter 225, 230 ff.,
 240. — Jep Jensen 226. —
 Johanne 231. — Jørgen Mo-
 ritzen af Qvortrup 226. —
 Mauritz Jepsen 225, 232; Hu-
 stru: Else Knudsd. Steen. —
 Niels Moritzen 225, 230—234;
 Hustru: Maren Høg. — Torl
 Jepsen 225 f.; Hustru: Kirsten
 Munck.
 Benedicte Lauritzdatter 217 f., 224.
 Bengtson, Inger 16. — Nils, Lærer 16.
 Bent Eskildsen, Opsynsm. 249; Hu-
 stru: Elisab. Sophie Høyum.
 Bentzen, Slægt 249.

- Bentzon, Slægt 254. — Adrian Benjamin. Guv. 249—255. — Bent, Brygger 254. — Fr. Vilh. 253. — Hans til Skærsø 178. — Hans, Livmedicus 203. — Hans Jak., Byf. 249. — Inger Margr. 254. — Jakob, Auditor 254. — Jakob, Vejerm. 254. — Janiche 254. — Johan Pr. 254. — Johanne Christine 254. — Maria Elisa 254. — Sophia Hedev. 249. — Frue, f. Astor 253.
- Benzon, v. Benzon, Antoinette Charl. C. 19. — Fr. Sophie 19. — Hans Peter, Obltn. 19. — Ida Louise 19. — Jochumine N. D. 19. — Johannes 19.
- Berg, v. Berg, Elisab. Margr. 111. — Fr. Christiane M. 134. — Maren 132, 134, 151 ff. — Marie Christine 132. — Peder, Købm. 134. — Poul, Købm. 132, 134 f., 151, 153.
- Bergmann, Johanne Sofie, Skuesp. inde 246 f.
- Beringskjold, Magnus 98, 107.
- Bernstorff, Andr. P. 99, 101, 105 ff.
- Bertel Hansen 180; Hustru: Else Galskyt.
- Betengel, ? 237.
- Beyer, Johanne (Hanne) N. V. 271. — Marie Elisab. 271. — Peder Grove 271. — Seyer Malling, Pr. 42. — Val. Hermansen 271.
- v. Bibow, S., Gen.maj. 63.
- Biehl, Charlotte D. 98 ff.
- Bielke, Bjelke, Fam. 65, 95. — Erik, sv. Friherre 234. — Sofie Amal. 112. — Thure Gabriel, Greve 67. —, ? 234.
- Biering, Anders Nielsen. Overformynder 269; Hustru: Gjertrud Egede.
- Billmann, Morten Johansen, Pr. 42—45.
- Bild, Hendrik 239.
- Bildt, Daniel 238.
- Bille, Bilde, Anne 221. — Birgitte 38. — Chr. Birgitte 19. — Citzel 231. — Claus, Hovedsm. 228. — Elisabeth 181. — Elisabeth af Kiærsgd. 231. — Erik 221; Hustru: Johanne Sparre. — Eske. Hovedsm. 228. — Henrik 233; Hustru: Maren Prip. — Ove, Bisp 221.
- Birkner, Henriette Christine 137. — Michael G., Pr. 123, 132, 134, 136 ff.
- Birgitte Jensdatter 182.
- Birkerod, Jens Jensen, Prof. 82.
- Birkitt, Hans 237.
- Biuresen, Søren 37.
- Bjørn, Biørn, Slægt 212, 223. — Albrecht 109. — Anders Jakobsen, 213, 223; Hustru: Anne Laurtzdt. Mus. — Anne 213, 223. — Bjørn Andersen 223. — Dorethe 223. — Jakob Andersen 223. — Jep Andersen 223. — Laurids Jensen, Pr. 173; Hustru: Else Holm. — Margrethe Andersdatter 223. — Sofie 213, 222 f.
- Blaeu, Willem Janszoon 209.
- Blichfeld, Blichfeldt, Slægt 274. — Inger Margr. 254. — Otto, Rektor 236.
- Blik, Slægt 230. — Johanne 226.
- Blix, Hans, Rektor 234.
- Block, Jens Gjevert, Hdlsn. 269; Hustru: Kirsten Egede.
- v. Blohm, Johan I. — Maria I.
- Bodil Cathrine Peters 20.
- Boeckenfeldt, Johan, 37.
- Boisen, Helga Magd. 16.
- Bomgaardt, Hans 36.
- Bonde Nielsen, Rektor 234.
- Borch, Ole, Prof. 83.
- Borchhorst, Kjeld, Pr. 173; Hustru: Else Galskyt.
- Bording, Christen, Livmedicus 209.
- dal Borgo di Primo. Louise 50. — Olintho, Baron 50.
- Bornemann, Slægt 207. — Cosmus 207.
- Borthuus, Birgitte 18.
- Braem, Inger Margr. 179.
- Brahe, Axel 71; Hustru: Anne Brok. — Beate 221, 231. — Jens 71. — Lage 71—74, 79; Hustru: Gørvel Sparre. — Margareta 73. — Ove 221, 231; Hustru: Anne Bille. — Tyge 209.
- Brandt, Augusta 12. — Ella Aug. 12. — I. H., Grosserer 12. — Marie 2. — Pet. Willh., Bogtr. 2.
- Brask, C. H., Fuldm. 277.

- Bredahl, Borgm. i Skien 3.
 Brinck, Maria, 257.
 Brinckmann, Fr. Jacobine 12. — Joh. Nic., Styrm. 12.
 Brochmann, ? 238.
 Brockenhuus, Johan 233; Hustru: Kirsten Rosenkrantz. — Ole 232 f.
 Broe, Niels Olsen 25.
 Brok, Brock, Anne Lagesdatter 71. — Ide 70. — Karen 128. — Lage Eskesen 236. — Lage Eskesen til Estrup 70.
 Brorson, And. Winding, Prof. 53.
 Brugi, Prof. 202.
 Brun, Anders 38. — Elisabeth Eleon. 270. — Jørgen Fr., Kpt. 271; Hustru: Lovise Jantzen. — Niels 212, 224.
 Brøns, Villads Nielsen, Lektor 233.
 v. Buchwald, Slægt 274. — Carl Valdemar, Hofj.m. 50. — Charl. Amalie 117. — Fr., Stiftamt. 50. — Wolf 117; Hustru: Anna v. d. Wisch.
 Budtz, Magdalene (Line) Barbara 271.
 Bugislav, Hert. af Pommern 65.
 Buntzen, Fam. 125. — Andr., Kpt. 127. — Andreas, Skibsreder 125, 127. — Anne Bolette 127. — Anne Christine 145, 165. — Dorothea E. 126. — Elisabeth 128. — Jakob, Overkr.komm. 125 f., 128 f., 131, 138, 141, 143, 145, 147, 165. — Johan, Dispatcher 125 f. — Joh. Carl, Assessor 132, 143 f., 146. — Joh. Jac., Krim.rets.ass. 123—166. — Johanne A. 126, 141 ff. — Joh. Cathrine 128. — Medea Cath. 123 f., 132 f., 137, 139 ff., 144 f., 151, 153, 156, 163 ff. — Ole, Overformynder 128—131. — Thomas, Gaardejer 125. — Thomas, Hofraad 123 ff., 132 ff., 137—140, 145. — Thomasine Poulina 140 f.
 Burchardi, Anna Magdalena 90. — ? 195.
 Busch, Else 91. — Karen 128. — Niels 238.
 Buur, Fam. 274.
 Bülow, Johan til Sanderumgaard. 99—103.
 Bødcher, Magdalene 185.
 Bøistrup, Birte 213, 216.
 Bølle, Slægt 36. — Morten Svendsen 36.
 Børge Sørensen 172; Hustru: Zicke Hansdt. Galskyt.
 Børglum, Marie Nielsdatter 182.
 Børialsen, Bendit Persdt. 169.
 Bøttger, Charl. Elisab. Amal., Skuesp. inde 246.
 Calmeyer, Christopher, Landhdl. 91, 280. — Marie Elisab. 91.
 Carl I, Kg. af England 239. — IX af Sverrig 196, 234. — Prins af Hessen 101, 104.
 Carlsen, Edel 44 f.
 Carnarius, Mathias, Livmedicus 210.
 Caroline Mathilde, Dronn. 98.
 Carstensen, Slægt 274. — Jørgen, Provst 274.
 Castenschiold, Anne Marg. 46. — Augusta Fr. 46. — Henrik Gispert, Gen.maj. 46 f. — I. M. H., Gen.ltn. 46.
 Castorpf, Casper, Apoteker 38. — Cathrine Malene Eriksdatter 182. — Nielsdatter 171.
 Cautfield, Francis Emily 6.
 Cazo, Louise Sterling, 129—132.
 Charisius, Jonas, Dr. med. 206.
 Charlotte Amalie Christensdatter 15.
 Cheyn, Robert 75.
 Christen Larsen 183. — Lauridsen 177. — Laursen 182. — Pedersen, Pr. 172; Hustru: Karen Jensdatter.
 Christensen, Anna H. E. 8. — Camilla M. C. 8. — Hans Georg, Dir. 279. — Hans Nic., Styrm. 8. — Knud, Gross. 279. — Maren Kirstine 8. — Ole, Købm. 256; Hustru: Maren Meng.
 Christian II 228. — III 72, 167, 228. — IV 69, 76—79, 167. — V 234. — VII 98, 101, 103. — IX 278. — Carl Fr. Aug., Hertug af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Augustenburg 55. — Henningsen, Bisp 214.
 Christine Nielsdatter 4.
 Christophe, Henri, Kg. paa Haiti 130 f.

- Christoffer, Christopher, Thomsen, Pr. 169. — Trundsen 228 ff.
- Clausen, Catharina 15.
- Clement, Skipper 38.
- Clementin, Niels, Skuesp. 244.
- Colding, Else 91. — Hans Botzen, Pr. 91. — Skuesp. inde 247.
- Collin, Jonas, Geh.kfr. 137.
- Colvig, Abigael Dorothea 12.
- de Coninck, Fam. 123.
- Corvinus, Henriette 132, 139 f. — Ped. Balthazar, Færgeløbskasserer 132.
- Cothmannus, Joh., Præceptor 237.
- Cramer, Peter, Scenedekorator 248.
- Cujacius, Retslærd 237.
- Daa, Slægt 214.
- Dahlerup, Hans Birch, Admiral 249, 251—255.
- Dahlmann, ? 195.
- Dajon, Slægt 91, 280. — Johan. Pr. 280; Hustru: Helene Aare. — Maria 91. — Marie Elisab. 91, 280. — Nicolaj, Bygningsskriver, Materialforv. 91, 280; Hustruer: Magdalene Elisab. Ferslev og Marie Ulrichsdatter Eggers.
- Dan, Slægt 212, 222. — Anne Lauritzdatter 213, 222. — Laurtz 222.
- Danneskjold-Samsøe, Slægt 55. — Chr. Conr. Soph. 55. ff. — Chr. Conr. Sophus, Geh.kfr. 57. — Christiane 57. — Fr. Chr., Overdirektør 55, 57. — Henriette 57. — Johanne Henriette V. 57. — Louisa Soph. 55.
- Darc, Jeanne 238.
- Dau, Mettea 269 f.
- Degn, Tord 225.
- Dinesen, A., Kanc.assessor 42.
- v. Ditten, Bernt Fr. 86; Hustru: Margaretha Sehested.
- Dotd, Just Peter, russisk Admir. 139.
- Dorph, Benedicta 132. — Frands Olsen, Degn 132. — Maren 132. — Provst 269.
- Dorthea, dansk Dronn. 167.
- Dorte, Dorethe, Dorete Jensdatter 183. — Olufsdatter 38. — Søren Biuresen 37.
- Dreucken, Mads, Skolen. 36.
- Dreyer, Andr., Schoutbynacht 61.
- Due, Bonde 215, 220; Hustru: Johanne Panter. — Mandrup 239. — Michel 220.
- Dybvad, Chrf., Dr. med. 210.
- Dyring, Lorents, Dugmager 6. — Margr. Engel 6.
- Dyrskjøt, Peder 167 ff.
- Eberhardt, Salomon Chr., Institutbest. 146.
- af Eckstedt, v. Eckstedt, Fam., se Eickstedt.
- Edmund, eng. Kg. 218 f.
- Egede (Quercetanus), Slægt 268—273. — Anna 273. — Anne Kirstine 273. — Birthe 269. — Catharine Hansdatter 268. — Chr., Pr. 273; Hustru: Bodil Valeur. — Chr. Thestrup, Barn 270. — Chr. Thestrup, Kpt. 271. — Christine Cecilie 272. — Elisab. Marie 270. — Eskild Hansen, Degn 268; Hustru: Inger Marie Arentzen. — Gerh. Ludv. 272. — Gjertrud 269. — Gjertrud, Barn 268. — Gjertrud Kirstine 270. — Gjertrud Lovise 272. — Gregers Hansen 268. — Hans, Assistent 271. — Hans Chr., Sek.ltn. 270. — Hans Ditlev 268. — Hans Hansen, Pr. 268; Hustru: Gyde Ped.dt. Steg. — Hans Pet. Chr., Kpt. 272. — Hans Povlsen, Superint. 269, 272; Hustruer: Gertrud Rasch og Mettea Dau. — Henr. Christine 272. — Ida Gjertrud, Førstelærerinde 272. — Ide 269. — Ide, Barn 269. — Ide Johanne 271. — Jens, Kpl. 272; Hustru: Cathr. Marie Hind. — Jens Hansen, Degn 268; Hustruer: Barbara Eskildsdatter og Rebekka Frandsdatter. — Jenseigne Povline 272. — Johanne (Hanne) Nicoline V. 271. — Johannes Andr. Bredal, Stud. 273. — Jørgen Fr., Bestyrer 271; Hustruer: Johanne Aronsdatter og Cecilie Magd. Hansen. — Karen 270. — Karen 272. — Kirsten 269. — Kirsten 273. — Kirsten 268. — Kirstine Matthea R. 272. — Laurentius 271. — Lucasine Elisab. 272. — Mag-

- dalene (Lene) B. 270. — Marie 273. — Mette 273. — Mette 273. — Mette Elisabeth. 272. — Niels Rasch, Kpt. 271; Hustru: Elisabeth. Eleon. Brun. — Peder, Pr. 273. — Petronelle 272. — Povl, Bisp 270; Hustruer: Elisabeth. Maria Frauen, Marie Christine Thestrup og Christiane Amalie Thestrup. — Povl Hansen, Sorenskr. 269; Hustru: Kirsten Jensdt. Hind. — Povl Nicolaj 272. — Povl Nicolaj, Assistent 272. — Thomas v. Westen, Kpl. 273. —
- Eggers, Chr. Bjørn, Organist 153, 160 f., 163. — Frantz Ludv. 153, 160 f., 163. — Marie Ulrichsdatter 280. — Medea Laurentine 153 ff. — Niels Chr., Kpt. 132, 135, 151, 153, 155, 161—164, 166. — Pauline Marie 132, 151, 153, 157, 160, 162 f. — Sofie Marie H. 153, 160. — Villiam, Forv. 153. — Frue 162. — Frk. 163. — ? 161 f.
- Ehlers, Claus 90. — Margr. Elsabe 90.
- Ehrensward (Gyllemburg), Thommasine 125. — Greve 125 f., 138.
- Eichstedt, Fam. 95, 109, 117. — Anna Charl. 117 f. — Frederica Levina 118. — Hans Henr., Ritm. 117 f.; Hustru: Charl. Amalie Buchwald. — Wolf Heinrich, Gen.adj. 117; Hustru: N. N. v. Bassewitz.
- Eickstedt, v. Eickstedt, v. Eckstedt, Fam. 95, 109—117. — Alexander 111, 115; Hustru: Dorothea H. P. v. Auer. — Alex. Ernst 96, 111, 113 f., 116; Hustru: Cathrine v. Eickstedt. — Alexander Ernst 111 f.; Hustruer: Dorothea S. v. Suckow og Marie Sophie v. Normann. — Augusta Ernestine 114. — Cathrine 111, 114, 116. — Christopher, Gen.maj. 110 f., 115; Hustru: Baronesse Juliane Margr. Winterfeldt. — Dorothea Sofie 111, 113. — Ernst Fr. 111, 114, 116; Hustruer: Margrethe Cath. Fr. Eickstedt og Beate Amal. Cathr. Maasz. — Frantz Dubslaff 111, 116; Hustru: Margr. Elisabeth. v. Eickstedt. — Frederik 113. — Frederikke Louise 111, 113. — Friedrich, Ob.ltn. 110 f. — Friedrich, Wilh. 111, 117. — Georg. sv. Ob.lt. 111, 114 f.; Hustru: Margrethe Dorothea v. Vieregg. — Hans Bernd, Sek.ltn. 111, 117. — Hans Ernst 111 f., 116. — Hans Henr., Gen. 95—108, 111, 114; Hustru: Marie Lucie v. Krackewitz. — Henr. Chrph. Valentin 96 f., 111, 114 f. — Joachim Bernd 111 f., 116. — Joachim Bernd, Gen.maj. 111, 116; Hustru: Lucretia v. Eickstedt. — Joachim Christoph, Kpt. 111, 116. — Joachim Vivigenz 111, 116. — Louise 114. — Louise C. 114. — Lucretia 111, 116. — Margr. Cathr. Fr. 114, 116. — Margr. Elisabeth. 111, 116. — Philip Bogislaß, Kmh. 111, 116 f.; Hustru: Anna Marie Klinckowstrøm. — Valentin 110 f., 117; Hustru: Elisabeth Margr. v. Berg. — Valentin, Overkr.sekr. 95, 100, 102, 111—114, Hustruer: Elisabeth v. d. Osten og Edel C. Kaas. — Valentin Jørgen 114. — Vivigenz Adam, Maj. 111 f.; Hustru: Barbara M. v. Wakenitz. — Vollrad Alex. 96, 111, 115 f.; Hustruer: Magdalene Christiane H. v. Vieregg og Sofie Margrethe v. Vieregg.
- Eickstedt-Peterswaldt, Fam. 110, 116. — Aug. Ludv. M., Greve 116.
- Eisenberg, Elias, Pr. 237. — Peter 235, 237.
- Eisenberger, Johann Chr., Amtsskriver 277. — Johanna Sophia 276f.
- Elberg, Charl. Sofie 142. — Joh. Chr., Pr.ltn. 142. — Louise 142.
- Elisabeth Petersdatter 20.
- Ellen, Eline Jensdatter 214 f., 224. — Laursdatter 279. — Mortensdatter 217 f.
- Elsberg, Nicolaj, Skuesp. 246.
- Else Christensdatter 175. — Henriksdatter 170.

- Elster, Herman, Kontorist 14. — Marie Christine 14.
- v. Elvers, Kpt. 67.
- Emmiksén, Otte 213, 223; Hustru: Anne Bjørn.
- Engelsen, Elisa 18. — Emilie M. 18. — Hans, Institutbest. 18. — Johan Jacob, Lærer 18.
- Envold Lauritzen 212.
- Erichsen, A. E., Rektor 93. — Knud, Skovløber 8.
- Erik af Pommern 222. — Nielsen, Marsk 227.
- Erlandsson, Inger 16.
- Erlund, Chr., Etr. 257; Hustru: Marie Elisab. Albertin. — Susanna Cath. 257.
- Eskild Christensen, Læge 204.
- Evers, Cecilie Margr. 90. — Hans, Vinhdl. 90. — Rebecca 90.
- Ewald, Margrethe E. 4.
- Ewans, Marie Elisab. 271.
- Exlinus, Johannes 204.
- Faber, Fr., Zoolog 54. — Joh. Christiane S. 16. — Lærer 155.
- Fabricius, Fam. 88.
- Falck, Abraham, Pr. 43. — Hans, Skibsfør. 172; Hustru: Anne Margr. Galschiøt. — ? 195.
- Falkenberg, Falckenberg Andrea Cecilie 10. — Georg Fr. Sophus, Kpt. 10. — Marie Soph. 5.
- Fasti, Anne 227.
- Favaro, Prof. 202.
- Ferslev, Magdalene Elisabeth 280.
- Fiedler, Fam. 47. — Chr. Fr., Sukkerraffinadør 47, 49. — Fr. Chr., Justr. 42. — Fr. Julius, Kfr. 48. — Harald Valdemar, Birked. 48. — Juliane Marie 47. — Julius Chr. G. S., Postexpeditør 48. — Thora A. 48.
- Finke, Fincke Jacob 176. — Thomas, Prof. med. 204 f.
- Fisztumph, Ob.ltn. 122.
- Fjeldskov, N. V., Billedh. 97.
- Flemming, Fleming, Slægt 212. — Herman 213, 222 f.; Hustru: Sofie Bjørn. — Herman, Greve 222 f.; Hustru: Skarpenberg. — Inger 213, 216. — Jakob 222; Hustru: Karen Rantzou.
- Flinck, Jacob Olsson, Kpt. 265; Hustru: Bendte Kinck. — Karen 265 f. — Ole Chr., Kpt. 265. — Sophia 265.
- Fogh, Elisab. Doroth. 134. — Hans Larsen, Proprietær 134. — Karen Larsdatter 270. — Laurids, Assistentsh.forv. 134. — Maren 132, 134, 151 ff. — Marianz, Skuesp.inde 247.
- v. Forcade, I., Ob. 111, 114; Hustru: Cathrine v. Eickstedt.
- Foss, Laurits, Byf. 39, 42.
- Franzius, Prof. 235.
- Frauen, Elisab. Maria 270. — Marcus Haggæus, Justr. 270.
- Frederik I 228. — II 69, 73—76. — III 236, 256. — IV 55, 113. — VI 97, 100 f., 103, 107. — Arveprins 98, 104, 106. — Carl Ferd., Prins af Brunsvig-Bevern 103 f. — Emil August, Prins af Slesvig-Holsten - Sønderborg - Augustenborg 57.
- Freytag, J., Pr. 50, 52.
- Fris, Friis, Slægt 212, 216. — Anne 213, 222. — Chr., Kansler 240. — Iver 213, 222; Hustru: Sofie Glob. — Johan, Kansler 46. — Mette 213, 216. — Niels 214. — Peder 215, 221; Hustru: Kirsten Banner.
- From, Thøger 274. — Frue 274.
- Fugl, Susanne Elisab. 6.
- Fuhr, Elisa 18.
- Fuhrmann, Fr., Pr. 171. — Karen Frantsdatter 171.
- Fuiren, Henr., Læge 201, 203. — Jørgen, Læge 208.
- Fullen, Rebekka 90.
- Funder, Cathr. Sophie Vilh. 16. — Henriette C. M. 16. — Ingeb. Marie C. S. 16. — Jørgen Chr., Pr. 16. — Mette Marie 16. — Peter Fr. Jul., Pr. 16.
- Gabriel Christoffersen, Pr. 177.
- Gagge, Fam. 91.
- Galeotti, Vincenzo, Balletm. 247.
- Galle, Olof 196.
- Galskyt, Galschiøt, Galskøtt, Fam. 167—186. — Anders Pedersen, Pr. 177 f. — Anders Sørensen 178. — Andreas, Kirurg 185. — Ane Margr. 184. — Anna Thomine 185. — (Aasted), Anne 174. — Anne Augusta 185. — Anne

Cathr. 171. — Anne Christensdatter 175. — Anne Margr. 172. — Anne Margr. 181. — Anne Pedersdatter 179. — Anne Thomasdatter 170. — Antonette 172. — Antonius 185. — Birthe Lisbeth 185. — Bolette Margr. 185. — Cathrine 174. — Cathrine 180. — Cathrine Malene 183. — Cathr. Marie 171. — Cecilie (Engelke?) 185. — Charlotte 185. — Charlotte Maria 185. — Christen 186. — Christen 170. — (Aasted) Christen 174. — Christen, Fæster 184. — Christen, Underkøbm. 184. — Christen Andersen, Værtshush. 184. — Christen Christensen. Tingfgd. 184. — Christen Hansen 170. — Christen Jensen, Gaardm. 184. — Christen Pedersen, Fæster 184. — Christen Thomsen 183; Hustru: Dorte Jensdatter. — Chr. 185. — Chr. 184; Hustru: Karen Nielsdatter Qvist. — Chr. Christoffer, cand. pharm.(?) 172. — Chr. Christopher, Klokker 171; Hustru: Anne Gunhild Kloth. — Christoffer 167. — Christoffer Hansen, Byf. 170 f.; Hustruer: Cathrine Nielsdatter og Anne Margr. Thue. — Cornelius, Silkevæver 186. — Ditlev Philip 184. — Dortea 171. — Eleonora 171. — Eleonora Dortea 172. — Elise Maria 185. — Ellen 183. — Else 184. — Else 177. — Else Pedersdatter 180. — Else Sørensdatter 173 f. — Erik Thomsen 182 f.; Hustru: Johanne Jensdatter Lægaard. — Ermegaard 186. — Fr. Chr. 184. — Frederikke 184. — Gjedske Pedersdatter 180. — Gjertrud Marie 172. — Gjertrud Thomasdatter 175. — Hans, Bonde 184. — Hans, Degn 174; Hustruer: Karen Larsdatter og Pejter (?) Kristine Olufsdatter Klim. — Hans Christensen 170. — Hans Chr. Thomsen, Underfgd. 184 f.; Hustruer: Magdalene Bødcher og Anne M. Lyche. — Hans Jacob Christoffersen 184. — Hans

Thomsen, Provst 169. — Helmich Pedersen 177 ff., 181. 183; Hustru: Kirstine Albertsdatter Olsdorf. — Helvig 175. — Jakob 184. — Jakob Sparre, Pr. 179 f.; Hustru: Inger Margr. Mortensdatter Braem. — Jakobine 180. — Jens 174. — Jens 175. — Jens. Skoleh. 185; Hustruer: Sidse Marie Olufsdatter og Maren Oles- eller Jensdatter. — Jens, Underfgd. 185; Hustru: Valborg Raff. — (Aasted) Jens Christensen, Degn 174; Hustru: Johanne Rasmusdatter. — Jens Mortensen 170. — Jens Thomsen, Søm. 183. — Johan Ivarus, Skriver 171. — Johan Otto 185. — (Aasted) Johanne 174. — Johanne Pedersdatter 177, 180 f. — Johannes, Vicelandsdommer 180. — Johannes Christoffersen, Klokker 171; Hustruer: Anna Marie Hansdatter Hiort og Marie Cathr. Wendelboe. — Jokum Thomsen, Forp. 170; Hustru: Anne Hansdatter. — Jørgen 185. — Jørgen Rasmussen. Trompeter 186; Hustru: Anne Jokumsdatter. — Karen 172. — Karen 172. — Karen Jensdatter 186. — Karen Pedersdatter 181 f. — Karen Thomasdatter 173, 175, 180. — Karen Thomasdatter 170. — Katrine, Barn 183. — Kirsten 185. — Kirsten 183. — Kirsten Pedersdatter 175, 180. — Kirsten Sørensdatter 178. — Kirstine Marie 172, 177 ff., 181. — Lars 170. — Lars Andersen 173. — Laurids Christoffersen 172. — Laurs 185. — Lene Sørensdatter 173. — Lucia 186. — Magdalene 185. — Maren 183. — Maren 183. — Maren, Barn 183. — Maren Hansdatter 172. — Maren Hansdatter 172. — Maren Pedersdatter 186. — Maren Sørensdatter 178. — Maren Thomasdatter 172 f. — (Aasted) Margrete 174. — Margrete, gift Bjørn 174. — Margrete Thomasdatter 174. — Marie 185. —

- Marie Cathr. 172. — Marie Christine 172. — Mathias Chr. 185. — (Aasted) Mette 174. — Nicolaus, Underfgd. 184. — Niels 170. — Niels Christoffersen 172. — Ole 186. — Ole Pedersen 186; Hustru: Johanne Marie Eriksdatter. — Ole Severin, Officer 174. — Ottilia Birgitte 179. — Peder 186. — Peder 186. — Peder 186; Hustru: Gyde Thomasdatter. — Peder Hersleb, Stadsfysikus 171 f.; Hustruer: Anne Margr. Tønder og Karen Frantsdatter Fuhrmann. — Peder Jensen, Stud. 181. — Peder Pedersen 177, 181. — Peder Pedersen, res. Kpl. 176 f.; Hustru: Maren Gabrielsdatter. — Peder Thomsen 173, 175—178, 180 f.; Hustru: Kirsten Pedersdatter Kjærulf. — Peter 175. — Peter Cornelius 186; Hustru: Mette Pedersdatter. — Poul, Skipper 186. — Rasmus 174. — Rasmus 174. — Rasmus Jensen, Degn 174; Hustruer: Margrete Hansdatter Norman og Malene Pedersdatter Vibe. — Sidse Marie 186. — Sille 184. — Sofie Amalie 185. — Søren Pedersen 178, 181; Hustru: Anna Andersdatter. — Søren (?) Sørensen 178. — Søren Thomsen 173; Hustru: Else Jakobsdatter Holm. — Thomas 183. — Thomas 167. — (Aasted) Thomas Christensen 174. — Thomas Christensen 182; Hustruer: Cathr. Malene Eriksdatter og Maren Jensdatter. — Thomas Christoffersen, Pr. 167 ff., 173; Hustruer: Margareta Jakobsdatter og Anne Sørensdatter Kjærulf. — Thomas Eriksen 183. — Thomas Hansen, Pr. 169 f., 184; Hustru: Johanne Mortensdatter Kjærulf. — Thomas Martinius Braem, Pr. 52, 180. — Thomas Mikkelsen, By-skr. 179; Hustru: Johanne Gurie Lund. — Thomas Pedersen 176. — Thomas Sørensen, Herr.fgd. 173. — Thomas Thomsen 173. — Yte Sørensdatter 178. — Zicke (Sikke) Hansdatter 172.
- Galt, Kirsten 216 f., 224. — Lave Mogens 216 f., 224.
- Garb, Fam. 132. — Frantz, Godsforv. 132, 134. — Fr. Christiane M. 134. — Henriette 132, 139 f. — Henrik, Stud. 132, 134. — Maren 132, 134, 151 ff. — Maren 132. — Medea Cathrine 123 f., 132 f., 137, 139 ff., 144 f., 151, 153, 156, 163 ff. — Paul Rasmussen, Degn 132. — Pauline Marie 132, 151, 153, 157, 160.
- Garde, Fam. 88. — Chr., Overvisitør 88.
- Gebauer, Andreas, Bøsser. 15; Hustru: Charlotte Amal. Christensdatter. — Susanne 15.
- Gedde, Brostrup, Berghauptm. 59 ff. — Christian, Amtm. 59 f. — Fr. Eiler Brostrupsen 59. — Fr. Eiler Ovesen, Viceadmir. 59—62. — Knud 59 f. — Ove, Rigsadmir. 59, 235.
- Gellius Sascerides, Prof. med. 206.
- Georg III, eng. Kg. 100.
- Georgius af Brescia, Bisp 228.
- Gersdorff, Giersdorf, Anna 19. — ,? 237.
- Giøe, Henr. Christine 272. — Markus, Propr. 272. — Mette Christine 272.
- Gjedske Helmiqdatter 176.
- Gjelstrup, Cath. Amalie 247.
- Gjerdrum, Ole, Pr. 81 ff.
- Gjertrud C. Hansdatter 92. — Jens Rasmussens 38.
- Glahn, Gjertrud Kirstine 270. — Henr. Christopher, Pr. 270.
- Gleerup, Slægt 92. — Chr. Wilh. Kyhl, Univ.boghdl. 92. — Niels Georg, K.r.r. 92; Hustru: Gjertrud C. Hansdatter.
- Glob, Slægt 212, 222. — Dorethe 213, 222. — Niels, Bisp 217, 222. — Oluf 223; Hustru: Dorethe Bjørn. — Sofie 213, 222.
- Godske Andersen 220; Hustru: Kirsten Gyldenstjerne.
- Godtzen, Elisabeth Sørensdatter 278. — Søren Pedersen, Borgm. 278; Hustru: Elisabeth Trane.

- Goth, Jakob, Skom. 185. — Kirsten 185.
- Graaten, Per Persen 25.
- Gram, Fr. Jacobine 12. — Johan Fr., Traktør 12.
- Green, Andreas 172. — Karen 172.
- Grethe, Stuepige 143.
- Grøwe (Grave?), Mogens 235.
- Grib, Peder Nielsen 70, 73; Hustru: Gørvel Faddersdatter Sparre.
- Grindsted, Anders Pedersen, Pr. 175, 180; Hustru: Kirsten Pedersdatter Galskyt. — Peder Christensen, Pr. 175, 180; Hustru: Karen Thomasdatter Galskyt.
- Grubbe, Eiler 36 f. — Helvig 226, 230. — Regitze 47. — Sivert 79 f.
- Grundtvig, N. F. S. 164.
- Grüne, Johan P. M., Journalist 147.
- Grüner, Gustav, Gen. 257.
- Grøn, Ane Margr. 184. — Rudolph Henr., Underfgd. 184.
- Guldberg, Ove Høegh 98, 100 f., 103 —107.
- Guldborg, Slægt 274.
- Guldbrand, Chr. Anker Vilhelm, Stiftsfysikus 144 f. — Frk. 144 f.
- Gustav III, sv. Kg. 125 f. — Adolph, Kg. af Sverrig. — Vasa 72.
- Gutfeld, Fr. Carl, Pr. 134, 136.
- Gyde Thomasdatter 186.
- Gydesen, Raadm. 15.
- Gyldenløve, Ulr. Fr., Statholder 256.
- Gyldenstjerne, Gyldenstjerne, Anne Mouridsdatter 184. — Erik 230. — Erik Eriksen til Fogelvik 70. — Jytte 63. — Kirsten 220. — Margrethe 38. — Marie 167. — Ole Pedersen 221; Hustru: . . . Banner. — Peder Nielsen 220.
- Gyllembourg, Thommasine 125. — Greve, se Ehrensvård, Greve.
- Günther, Augusta 22, 25 f. — Christopher, Apoteker 22. — Fr., Oversekr. 208 f. — H. Richard, Ingeniør 277 f.
- Haaber, Fam. 6. — Chr. Lehmann, Pr. 6. — Eva Cathr. 6. — Susanne Elisab. 6.
- Hall, Hans Hansen 208.
- Halle, Caroline Fr. 247.
- Hallensen, Mad., Skuesp. inde 247.
- Hals, Anders Jensen, Provst 177.
- Hamilton, Henr. Albertsen, Digter 235.
- Hammer, Hamer, Johannes (Johan) Peter, Toldbetj. 6. — Jørgen, Provst 83. — Margrethe Engel 6. — Rasmus 37.
- Hamsfort, Cornelius, Læge 204.
- Hans Bendzen, Dr. 38. — Christensen, Pr. 173. — Iversen 279. — Johansen 36, 38. — Lauridsen 202, 204. — Madsen 36. — Mortensen 177. — Nielsen, Kræmmer 38. — Olsen 37. — Ottesen, kgl. Prov.forv. 184. — Pedersen paa Attrup 169; Hustru: Dorte Munk. — Badsker 37.
- Hansen, Anna Cathr. 7. — C. K. 17. — Cicilie Magd. 271. — Ellen C. 9. — Ellen Margr. 9. — Helene 263. — Helene 263. — Jakob, Snedkerm. 263. — Lise 277. — Niels, Skuesp. 246. — Peter, Møller 9.
- Hansteen, Elisab. D. 134.
- Harboe, Niels Madsen, Pr. 43.
- d'Harcourt, Guvernør 237.
- Hardenberg, Slægt 214. — Carl Aug., Statskansler 253.
- Harr (?), Hans Christensen 37.
- Harsdorff, C. F., Arkitekt 97.
- Hasebard, Jakob, Livmedicus 204.
- Hauch, Adam W., Marskal 138.
- Hauge, Georg Høyer, Raadm. 263. — Karen (Kaja) L. 263. — Mathea Elisab. 263. — Niels, Lærer 263.
- v. Haugewitz, Christiane Angnete 87. — Peter Ferd. 87; Hustru: Deliana v. Offenbergh.
- Haunstrup, Marie 15.
- Hedevig, Kurfyrstinde af Sachsen 234.
- Hedin, Sven 196.
- Heering, Slægt 274.
- Heiberg, J. L., Digter 125, 136. — P. A., Digter, 125, 135. — Thommasine 125.
- Heise, hamborgsk Fam. 197.
- Heitmann, Daniel Olsen 272; Hustru: Cath. Marie Hind.
- Heje, Anna Cath. 274. — Ole Engel, Købm. 274.
- Helene Olsdatter 81.
- Helle Jonsen 37.
- Hellig Anders 154.
- Helmik Ottesen, Borgm. 176; Hustru: Kirsten Rasmusdatter Lollik.

- Hemme, Anna Petrine 279.
 Hennings, Christiana S. A. 90. — P.,
 Overr.sagf. 277.
 Henriette, Prinsesse af Slesvig-Hol-
 sten - Sønderborg - Augustenborg
 57.
 Henrik IV, Kg. af Frankrig 238. —
 II, Prins af Condé 237. — Jen-
 sen, Borgm. 170; Hustru: Kir-
 sten Bollesdt. Lüxdorph.
 Hermes, Sophia D. 22.
 Hervart, ? 237.
 Hesselberg, Engelbreth, Assessor 11.
 — Sophie Fr. 11 f.
 Hetting, Chr. Magnus, Kr.komm. 264.
 Hilffing, Ludvig, Kr.assessor 56.
 Hind, Cathr. Marie 272. — Kirsten
 Jensdatter 269. — Peder, Provst
 272.
 Hinge, Laurids Mikkelsen, Pr. 170;
 Hustru: Anne Thomasdatter
 Galskyt.
 Hiort, Hjorth, Hjort, Fam. 275. —
 Anna Marie 171. — B. C. W.
 Provst 97. — Henrik, Degn 20.
 — Johanne Elisab. 20.
 Hjorth-Nielsen, H., Postexp. 277.
 Hoherup, Margrethe 262.
 Hofmand, Hofmannus, Jens Fr. 268;
 Hustru: Gyde Ped.datter Stege.
 — Prof. 235.
 Hoffmeyer, Christiane Maria 11.
 Holberg, Skuesp. 246.
 Holch-Winterfeldt, Christiane 57. —
 Gustav Chr. 57.
 Holck, Chr. 236. — Chr. Birgitte 19.
 — Ditlev 236. — Eiler til Gieds-
 holm 236. — Henrik 236. —
 Ida Lovise 19. — Schach Wit-
 tinghof, Greve 19.
 Hollænder, Claus, Raadm. 36.
 Holm, Holmius, Birgitte Math.datter
 1 f. — Eiler Hansen, Guldsm.
 2; Hustru: Anne Hermansdatter.
 — Else Jakobsdatter 173. —
 Fr., Boghdl. 7. — Hans, Guldsm.
 2. — Jakob, Bisp 173. — Jens
 Albrecht L., Pr. 49, 52. — Jo-
 hannes Nicolaus 208. — Karen
 Eilersdatter 2. — Maren 14. —
 Peder, Provst 82. — Ricklande
 2. — Simon Pet. Chr., Skolel. 14.
 — Susanne E. 7. — Thora Con-
 stance 14.
 Holmboe, Else Christine 279.
 Holst, Thøger Mortensen, Pr. 170;
 Hustru: Anne Thomasdatter
 Galskyt.
 Holstein, Heinr., Greve 134; Hustru:
 Frederikke C. M. Rantzau-Brei-
 tenburg.
 Holstein-Holsteinborg, Chr. Johan-
 nes Ernst 50 f. — Fr. Adolf,
 Greve 42 f., 49—52. — Ludv.
 Henr. Carl H., Konseilspræs. 50.
 — Vilhelmine Julie 49—52.
 v. Holsten, Ob. 1.
 Holte, Maren Marie 264.
 Holten, v. Holten, Slægt 88. — Ham-
 borgsk Fam. 197. — Ane Pau-
 line 22, 31 f., 34. — Anna M. 22.
 — Johann (Hans), Toldkon-
 troller 22. — Nic. Abraham,
 Gehejmekonferensraad 26 f.,
 30 f.
 Honnens de Lichtenberg, Fam. 89.
 Hornemann, Henriette C. 137.
 Hortulan, Marcus Ulsø, Skuesp. 245.
 Hosbond, Anne 173. — Else 173. —
 Peder Pedersen 173. — Peder
 Pedersen, Pr. 173; Hustru: Lene
 Sørensdatter Galskyt. — Søren
 Pedersen, Stud. 173.
 Huitfeldt, H. J., Maj. 108. — Hans
 Chrf. Kaas, Maj. 267; Hustru:
 Susanne Cath. de Ulrichsdal. —
 Henr. Jørgen, Gen.ltn. 267; Hu-
 stru: Birg. Christine Kaas.
 Huitfeldt-Kaas, Fam. 96. — Fideik-
 bes. 113.
 Huitmand, Henrik 82.
 Hundermark, Slægt 214. — Peder
 Nielsen 214.
 Husum, Slægt 275.
 Huth, Heinr. W., Gen. 104, 107.
 Hvas, Erik 226. — Sofie 226. —
 Hvid, Slægt 212, 216. — Beritte
 Poulsdatter 213, 216 ff., 224. —
 Hendrik Stisen 216. — Poul
 Stisen 213, 216, 224.
 Hvidt, Heinrich Aug., Rentier 94.
 Hvitfeldt, Hørtvig 63; Hustru: Ma-
 ren Skram.
 Hübener, Amalie 90.
 Hygom, Anche 4 f. — Andr. Matzen
 4. — Margrethe Engel 4.
 Hütter, Leonhard, Prof. 235.
 Høg, Høeg (af Vong), Slægt 220. —

- (Vildbasse-) Slægt 227. — Abild 230. — Anne 231. — Anne Boesdatter 227. — Boe 227. — Boe (Bugge) 226; Hustru: Vindeboe. — Boe, Rigsr. 226 f.; Hustruer: Bege Rosenkrantz og Anne Tornekranz. — Christen 225, 230 f.; Hustru: Abild Roed. — Citzel 231. — Eskild Nielsen 215, 220, 226 f., 230 f.; Hustru: Elle Nielsdatter Banner. — Gregers 231. — Gundel Boesdatter 227. — Ingeborg Boesdatter 227. — Jakob Eskildsen 231; Hustru: Johanne Krompen. — Jens 231, 238. — Johanne 231. — Johanne Eskildsdatter 231. — Just 231. — Just 231; Hustru: Citzel Bille. — Jutte 231. — Jørgen 177; Hustru: Elisabet Parsberg. — Karen 231. — Kirsten Boesdatter 227, 230 f. — Maren 225, 230—233. — Margrete 227. — Mette 231. — Mikkel Eskildsen 225, 230 f.; Hustru: Maren Stenfeld. — Mogens 231, 235. — Ove, Rentem. 235. — Peder 226 f., 230; Hustru: Kirsten Reckenberg. — Sofie 231. — Sofie Boesdatter 227. — Styge 231; Hustru: Anne Ulfstand.
- Hønningstad, Jørgen Larsen 260. — Høy, Benedicta 132. — Hans, Degn 132. —
- Høyum, Elisabeth Sofie 249.
- Ide Jensdatter 214, 224. — Lydersdatter 220. — Wintersdatter 4.
- Ingeborg Mogensdatter 217.
- Inger Christine Svendsdatter 4.
- Irgens, Chr. Fr. 170.
- Irgens-Bergh. ? 254.
- Itzenplitz, Moritz Fr. 114; Hustru: Louise v. Eickstedt.
- Iver Jensen 279; Hustru: Ellen Laurzdatter.
- Iversen, Chr., Bogtrykker 2.
- Jacob I, Kg. af England 239.
- Jacob, Jacobus, Jakob, Martini, Prof. 235. — Tjener 241.
- Jacobsen, Christine Soph. 261. — Jens, Raadm. 261; Hustru: Sara Corneliusdatter. — Lars, Købm. 261. — Skuesp. inde 247.
- Jacobæus, Holger, Kadet 120.
- Jansen, Jens Martin, Vinhdl. 143.
- Jantzen, Fam. 271, 275. — Lovise 271.
- Jebens, slesvigsk Fam. 199.
- Jelfs, Hedevig Dagmar 6. — Sydney J., Arkitekt 6.
- Jens. Joannes, Andersen, Degn 173; Hustru: Maren Hansdatter. — Dynissen 236. — Iversen 279. — Jacobsen 37. — Jensen 269; Hustru: Birthe Egede. — Larsen 183. — Laursen 182. — Mortensen til Refsnæs 213 ff., 217 ff., 221, 224 f., 231; Hustru: Mette Banner. — Nielsen til Refsnæs 212, 224 f. — Nielsen til Brodskov 221; Hustru: Anne Bille. — Nielsen, Tømmern. 38. — Pedersen 177 f., 180 f.; Hustru: Johanne Pedersdatter Galskyt. — Pedersen, Forp. 177. — Rasmussen 38. — Severinus 208. — Bisp af Aarhus 226. — Pr. i Gierding 233. —
- Jensen, Anne 15. — Else K. 13. — J. P., Maj. 42. — Peder Madsen 179. — Arbejds. 13. —
- Jentoft, Christiane 260. — Christine Sophie 260. — Johan Arnt, Lagm. 260. — Just.r. inde 264.
- Jep Hansen 273; Hustru: Mette Egede. — Mogensen af Refsnæs 213, 216, 224 f. — Tordsen 225; Hustru: Maren Krabbe. —
- Jepson, Ane Marie M. 13. — Niels 13.
- Joannes, se Jens.
- Jochumsson-Vagel, Maria 257. — Mathias, Hdsm. 257. —
- Johan Frederik, Hert. af Holsten, 207. — Georg I., Kurf. af Sachsen 241. — Poulsen, Brygger 280; Hustru: Marie Eggers. —
- Johanne Aronsdatter 271. — Marie Eriksdatter 186. — Pedersdatter 174. — Rasmusdatter 174. — v. Johnn, Sophia Juliana C. H. A. 18.
- Jon, John Matzen til Torstedlund 212. — Viffertsen 215, 226.
- Jonson, Niels til Torstedlund 220.
- Jul, Juhl, Juul, Juel, Slægt 212, 214, 230, 274. — Anne 225. — Axel

- af Kongstedlund 236. — Envold 213, 216; Hustru: Inger Flemming. — Hack 239. — Ide 64, 67. — Iver 217, 220; Hustru: Karen Laurtzdatter. — Iver Kjeldsen 227; Hustru: Anne Fasti. — Jens Pedersen 239. — Johanne Iversdatter 227. — Kirsten 213 f. — Malte, Rigsr. 234. — Markvard 226; Hustru: Mette Jonsdatter. — Morten Jensen, Pr. 173 f.; Hustruer: Johanne Pedersdatter og Else Axelsdatter Steenberg. — Niels til Aaberg 213, 222; Hustru: Dorethe Glob. — Niels til Kongstedlund 233, 236. — Niels Eriksen 60 f. — Niels Kielsen 220. — Oluf Jensen, Rektor 180; Hustru: Kirsten Galskyt.
- Juliane Marie, Enkedronn. 98, 100 f., 104 ff.
- Jungermand, Dr. 234.
- Just, Peter Terkilsen, Pr. 43.
- Jürgensen, Fam. 125. — Dorothea Elisab. 126. — Froderus Chr., Dispachør 126.
- v. Jäger, Ob. 67.
- Jørgen, Markgrev af Jegerndorf 241 f. — Hansen, Prof. 83. — Mortensen af Refsnæs 217 f.
- Jørgensen, Alfred Otto, Vinhdl. 17. — Laura A. A. 17.
- Kaalund, Fam. 275.
- Kaas, Birgitte Christine 267. — Edel Cath. 95, 100, 102, 112 f. — Edel Sofie 113. — Erik 233. — Erik 230; Hustru: Fru Johan (!) Stygge. — Fr. Chr., Admir. 113; Hustru: Edel Sofie Kaas. — Høns, Stiftamt. 112; Hustru: Sofie Amalie Bielke. — Henr. Bielke, Gen. 96, 102 f. — Jens 186. — Johan 230. — Johanne Henriette V. 57. — Marquard 230. — Motte Nielsdatter 233. — Mogens 230; Hustruer: Anne Jul og Agatha v. Mehlen. — Mogens til Nibstrup 176. — Mogens 230; Hustru: Mette Fris. — Niels 222. — Niels 230; Hustru: Abild Høg. — O. D., Gen.maj. 111, 113; Hustru: Dorothea Sophie v. Eickstedt. — Stalder, Vice-admir. 240. — Vincents 86; Hustru: Margaretha Sehested.
- Kabel, Lyder 215.
- Karin, Karine, Karen, Henrick Bangs 37. — Hr. Eriks 38. — Jensdatter 172. — Kirstine Hansdatter 274. — Larsdatter 174. — Lauritzdatter 217, 224. — Nielsdatter 37. — Thomasdatter 172.
- v. Kathen, Gottfred, Olderm. 66 f.
- Kaufmann, v. Kauffmann, Slægt 6. — Annette A. 5. — Marie Soph. 5. — Nicolaus G. H., Ob.ltn. 5. — Wilh. Fr. Ludw., Krigsmin. 5 f.
- Kellermann, Charlotte Sofie 142. — — Ferd. Gotthilf, Gross. 126, 141 ff., 145. — Johanne A. 126, 141 ff.
- Kellinghusen, Fam. 199.
- Kemp, Gottfred, Skuesp. 246.
- Ketelius Detlevus 210.
- Kidde, Henrich, Gaardbruger 11. — Kirstine Johanne 11. — Soph. Marie 11.
- Kinck, Bendte Cathr. 265.
- Kirsten Andersdatter 268. — Sørensdatter 179. — Torbensdatter 226.
- Kjedelsmed, Olaf Christensen, Pr. 236.
- Kjerkegaard, Nanna V. 16. — Niels Vilh., Sygehuslæge 16.
- Kjærulf, Kierulf, Anders 175. — Anne Sørensdatter 169. — Else Andersdatter 169. — Johanne Mortensdatter 169 f. — Kirsten Pedersdatter 176. — Morten Nielsen 170; Hustru: Anne Lauridsdatter. — Ped. Bertelsen, Prof. 176; Hustru: Gjedtske Helmiksdatter. — Peter, Prof. 235.
- Kleboe, Severine Moss 266.
- Kleitrup, Anna K. 128 f.
- Klemp, Frederikke 184.
- Klim, Oluf Axelsen, Degn 174; Hustru: Anne Marie Sørensdatter. — Pejter (?) Kristine Olufsdatter 174.

- Klinckowstrøm, Anna M. 116 f.
 Kloth, Anne Gunhild 171.
 Knud den store 218 f. — Hansen 37.
 — Jensen 220.
 Knudsen, Anneche Cathr. 8. — Johanne Sofie 246 f. — Karen 8. — Lars, Lærer 8.
 Knuth-Knuthenborg, Charl. Frederikke 54. — Fr. Louise 54. — Maria Elisab. 54.
 Koch, Fam. 125. — Bertel, Broforp. 179.
 Kolderup, Jesper Andr., Kpl. 264. — Maren Marie 264. — Peter Andr. 264. — Susanna Kaasbøl 264.
 Kongslew, Casper Peter, Malerm. 166.
 Korb, Korbin, Elisabeth 199. — Johan 199.
 v. Kosboth, Louise A. 96.
 Krabbe, Slægt 230. — Anne 220. — Christen 226; Hustru: Johanne Blik. — Edel Margr. 42, 44. — Fr. Michael, Deputeret 42. — Gregers, Statholder 234 ff. — Kield 220; Hustru: Susanne Lykke. — Kield af Brusgd. 234. — Kilian 208. — Lucas 220. — Maren 225. — Mogens af Jordberg 236. — Niels 217, 224. — Niels af Bustrup 227; Hustru: Kirsten Høg. — Niels til Torstedlund 234; Hustru; Vibeke Ulfstand. — Tyge 76.
 v. Krackewitz, Ernst Gustav, Kmj. 96; Hustru: Louise Amalie v. Kosboth. — Marie Lucie 96 f.
 Kraft, Adam Gottlob H. S., Landm. 18. — Birgitte 18. — Charlotte Amal. 19. — Peder, Ldsdommer 18. — Sophie Fr. 18 f.
 Krag, Mads, Skipper 239.
 Kragbæk, Christoffer Christensen, Pr. 170; Hustruer: Else Henriksdatter og Karen Galskyt.
 Kragelund, Slægt 214.
 Krause, R., Exp.sekr. 277.
 Krog, Peder, Dr. theol. 83.
 Krumpen, Krompen, Johanne 231. — Jørgen 223.
 Kruse, Enevold, Statholder 236. — Jørgen 176, 236. — Laurids, Prof. 126, 138. — Otto 236. — Tyge 236. — ,? 234.
 Krøger, Helene 14.
 Krøll, Bendix, Pr. 270. — Karen 270.
 Købke, Adrian, Fgd. 249. — Elen Maria 249. — Peder, Institutbest. 146 ff. — Sophia Hedev. 249.
 Køller-Banner, Georg Ludv. 98, 104.
 Køppen, Anna Rosine 18. — Joh. Christoph, Billedh. 18.
 Lachmann, Christiane 260.
 Lange, Fam. 274. — Erik 227; Hustru: Bege Rosenkrantz d. Y. — Gunde Nielsen, Mag. 220. — Hendrik 236. — Margrethe 231. — Niels Gundesen 215, 220 f., 231; Hustru: Anne Rosenkrantz. — Thomas Nielsen 220, 231; Hustru: Else Persdatter Thott.
 Lardon, Raad 228.
 Lars, Laurids, Laurz, Laurs, Las, Christensen 182 f. — Christensen, Fæster 183; Hustru: Maren Sørensdatter. — Iversen 279. — Iversen 279. — Jensen 178 f.; Hustru: Kirstine Albretdatter Olsdorf. — Lauridsen, Pr. 172; Hustru: Karen Jensdatter. — Nielsen 169. — Thomsen, Væbner 226. — Tjener 126 f.
 Larsen, Fam. 88, 274. — Ane Marie 274. — Emilie C. 13. — L. C., Borgm. 88.
 Lastad, Bent Bentsen, Olderm. 3.
 Lauritsen, Laursen, Ellen C. 9. — Kirstin 36.
 Lavater, Johann Casper, Forf. 136.
 Laxmand, Sten Madsen 80.
 Lazarus, Slægt 275. — Simon 275.
 Leigh, Johanna Margaretha 278. — Michael (?) Severinsen, Pr. 278; Hustru: Christina Sophia Seehusen.
 Leijoncloo, Anders, Gesandt 121.
 Leitlefft, Joh. Georg, kgl. Gartner 20. — Salome 20.
 Lejel, Dankert, Læge 209.
 Lemvig, Karen Christine 279. — Lorentz, Købm. 279; Hustru: Else Christine Holmboe. — Maria 279.
 Levin, Jacob til Eickstedt 117; Hustru: Anna Elisab. v. Rienow.

- Levetzau, ? 4.
 Lie, Slægt 276. — Mons, Pol.m. 276.
 Lillienvald, ? 196.
 Lindbom, Cathr. Marie 10. — Zacharias, Garver 10.
 Linde, Christen 63.
 Lindenov, Anders Johansen 231; Hustru: Margrethe Lange. — Anne Andersdatter 231. — Otto 206.
 Lindman, Slægt 196.
 Lindseth (Lenset), Johanne Pedersdatter 279.
 Lollesgaard, Fam. 275.
 Lollik, Kirsten Rasmusdatter 176.
 Londemann, Gert, Skuesp. 244.
 Løngomontanus, Christianus, Rektor 233 f.
 Lorck, Anne Susanne 5.
 v. d. Maase, Slægt 274.
 Marschalck, Slægt 274.
 Mathias, Mathis Mikkelsen 241. — Thiesen, Bøsemager 2; Hustru: Karen Eilersdt. Holm.
 Lorck, Høker 5.
 Louisa Sophie, Hert.inde af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Augustenburg 55.
 Lowson, Fam. 47.
 Lucrecia Hansdatter 38.
 Lund, Chr. Madsen 82. — Johanne Gurie 179.
 Lunge, Slægt 230. — Christense 230. — Ove 220; Hustru: Karen Banner. — Vincents 211, 228 ff.
 Lunov, Jesper 239.
 Luther, Martin 164.
 Luxdorph, Bolle, Oversekr. 170. — Kirsten Bollesdatter 170.
 Lyche, Lykke, Fam. 3. — Anne 231. — Anne Marie Larsdatter 185. — Chr. 231. — Frands 231. — Helene Ped.datter 3. — Hendrik 231; Hustru: Karen Banner. — Jørgen 231. — Jørgen 221, 231; Hustru: Beate Brahe. — Susanne 220.
 Lynar, Greve 67.
 Lützow, Slægt 222.
 Lægaard, Johanne Jensdatter 183.
 Lælius, Mourits Kønig 179.
 Løvendøl, Ulr. Fr. Vald., Gen. 117, 121.
 Maasz, Beate Amal. Cathr. 114, 116.
 Mads, Matz, Jacobsen, Dr. phil. et med. 202, 206 f. — Jensen, Bisp 82. — Jensen, Væbner 226. — Johnsons (Jensen) af Torstedlund 214 f., 224; Hustru: Eline Jensdatter. — Pedersen 179.
 Malling, Ove, Gehr. 40. — Kn.r. 51.
 Malte Lauritzen til Rebstrup 212. — Nielsen, Væbner 226.
 Maltesen, Slægt 222.
 Manthey, Ane Pauline 22, 31 f., 34. — Augusta 22, 25 f. — Ludwig, Prof. 22—34. — Ludwig, Pr. 22. — Ludv. Günther, Borgm. 25, 28. — Sophia Dorothea 22.
 Marcussen, Margr. M rie 16.
 Maren, Marine Bangsdatter 37. — Christensdatter 175. — Clausdatter 36. — Gabrielsdatter 177. — Hansdatter 173. — Jensdatter 182. — Jensdatter 3. — Knud Hansens 37. — Larsdatter 183. — Nielsdatter 169. — Oleseller Jensdatter 185. — Seuerens 38. — Sørensdatter 183.
 Margrete, Margrethe, Margrethe, Christensdatter 173. — Hans Johansens 36. — Jakobsdatter 169. — Knudsdatter 37. — Olufsdatter 37. — Ottesdatter 178. — Thygesdatter 36. — Grønlænderinde 271.
 Mariager, Chr. Hæger, Købm. 268; Hustru: Kirsten Egede.
 Maria, Dronn. af Ungarn 228. — Rabensdatter 4.
 Mærkdanner, Fr. 235, 237. — Hans 235, 237.
 Martens, Sophie M. 90.
 Martin, Skuesp.inde.
 Masius, Hector Gctfred, Prof. 82.
 Mau, Gerh. Wilh. Postn. 43, 45. — Heinr. Fr. M., Apot. 43, 45. — Louise S. N. 43.
 Mauer, Anna Clara 5. — Annette Cathr. 5. — Joh. Chr., Stads-mægler 5.
 Maupas, ? 238.
 v. Mehlen, Agatha 230 f.
 Meier, Mejerus, Caspar Balthasar, Gen.auditør 244. — Michael 208.
 Meilstrup, Henrik D. J., Snedkerm. 9. — Herthe Elisab. 9. — Jacobine Henr. 9.
 Meisnerus, Prof. 235.

- Melchior, Hans Bøchman, Overlærer 53 f.
- Meng, Maren 256. — Maria 256. — Niels Hansen, Præs. 256.
- Merbitz, C. B. 254.
- Mette Hansdatter 37. — Lauritzdatter 37. — Pedersdatter 186. — Tygesdatter 37.
- Metternich, C. W., Kansler 253.
- Meyer, Anna 21. — Anne Kirstine 273. — Henr. Georg, Skolel. 273. — Markus, Ob. 71. — Theus 37.
- Michel, Jean, Mesturtyv 146.
- Miltzoug (Miltzow), Jokum Fr., Pr. 269; Hustru: Kirsten Egede.
- Mogens Ebbesen 227; Hustru: Dorethe Rosenkrantz. — Bisp af Hammer 229.
- Moltke, Adam Vilh., Kons.præs. 54. — Fr., Toldk.præs. 250. — Frederikke Louise 54. — Joachim Godske, Greve 135. — Maria Elisab. 54. — Vendebo 227; Hustru: Anne Høg.
- Moltrup, Mathilde Fr. 13.
- Moltzau, Marie 273.
- Moreau, Jean Victor, Feltherre 253.
- Morell, Cath. Amalie, Skuesp. inde 247.
- Mornæus, Philippus, Guvernør 238.
- Morten Jepsen af Refsnæs 213, 216 ff., 224 f.; Hustruer: Kirsten Galt, . . . Krabbe og Beritte Poulsdatter Hvid. — Pedersen 179.
- Mortensen, Anna 9. — Avlsbruger 9. — ,? 27.
- Mouritz Andersen, Raadm. 35. — Gabrielsen, Fgd. 177.
- Mule, Jens, Læge 208.
- Mumme, Thomas Christensen, Pr. 173; Hustru: Else Holm.
- Munck Jensen 223; Hustru: Bjørn.
- Munck, Munch, Munk, Slægt 212, 226, 230. — Anders 215. — Anders til Brusgd. 221; Hustru: . . . Banner. — Anne 212 f., 231. — Dorethea 233. — Dorte 169. — Giertrud 220. — Jørgen 238. — Kirsten 226. — Las 233; Hustru: Mette Nielsdatter Kaas. — Niels 213, 216; Hustru: Birte Ottesdatter Bøistrup. — Oluf 169; Hustru: Bendit Porsdatter Børialsen. — Otte til Giesinggd. 213 f.; Hustru: Kirsten Jul. — Otthe til Hungstrup 213, 222; Hustru: Anne Fris. — Provst 97.
- Mus, Anne 223. — Lauritz 223; Hustru: Mette Tornkrantz. — Niels 223.
- Musted, Jens, Skuesp. 245.
- Müller, Birthe Marie 3. — Heinr. Fr., Distriktskir. 39 f., 42, 45. — Helene 3. — Johannes 177. — Math. Michel 3. — Valentin C., Ltn. 21. — Wulf Christopher, Pr. 2 f.
- v. Münchow, Ernst Richard, Kpt. 114; Hustru: Louise v. Eickstedt.
- Møller, Anna Carol. 7. — Bertel Chr. Ludv., Skoleinsp. 149. — Camilla, A., Frue 93, 274. — Cathr. 3. — Cathr., Jomfru 104, 107. — Fr. Andr. 134. — Fr. Christiane M. 134. — Hans Petersen, Gartner 17. — Helene 3. — Johanne E. C. 17. — Jon Madsen, Skr.m. 3. — Kjerulff, Gartner 17. — Mads Michelsen, Murerm. 3; Hustru: Maren Jensdatter. — Marie Christiane 8. — Michael Chr., Kobbersmedem. 8. — Ped. Severin, Kæmner 7. — Valborg Julie M. 17. — Skolel. 18.
- Neiiendam, Julie 17. — Laura Anna Andrea 17. — Melhdl. 17.
- Nelltropp, B. 30 f. — I. 30 f.
- Niels Andersen til Lyndbygd. 221; Hustru: . . . Rud. — Iversen 279. — Jensen, Borgm. 171. — Jensen, Pr. 169. — Jespersen, Pr. 38. — Offesen af Asdøl 220. — Persen, Kpl. 220. — Trompeter 175; Hustru: Else Christensdatter.
- Nielsen, Ane Marie 6. — C. M. B., Provst 191. — Emil, Malerm. 9. — Emilie E. M. M. 9. — Erik, Pr. 169; Hustruer: Else Andersdatter Kjærulf og Dorte Munk. — Marie Soph. Fr. E. 14. — Michael, Prof. 149 ff., 160, 165. — Peter 14. — Tronier Hugger 14.
- Nille Nielsdatter 269.

- Nissen, Anna Helene 15. — Jes Henrich, Krom. 15.
 Nold, Chr., Prof. 83.
 Norman, v. Normann, Johanne Christine 254. — Margrete Hansdatter 174. — Marie Sofie 115.
 Nuszpickel, Johan Georg 279.
 Nyeholm, Forp. 58.
 Nystrøm, Eiler, Forf. 199.
 Næsted, ? 53.
 Nøring, Jacob Ped.sen, Kpl. 268; Hustru: Kirsten Egede.
 Obelitz, Oebelitz, v. Obelitz, Slægt 63—68. — Balthazar Gebhard, Retslærd 67. — Baltzer 63, 65. — Baltzer Gebhard 63—67; Hustruer: Alhed Pol, Jytte Gyldestjerne og Ide Juel. — Hemming 65. — Henrik 64. — Henrik 64. — Johan 65. — Reimar d. Y. 65. — Reimar d. Æ. 65. — Vicke 64 f.
 v. Offenberg, Deliana 87.
 Ohm, Emanuel Chr., Skom. 2. — Karen 2.
 Olaf Engelbrechtsen, Ærkebisp af Trondhjem 228 ff.
 Ole Ewensen, Pr. 81 f.; Hustru: Helene Olsdatter. — Pr. paa Gierdrum.
 Olsdorf, Kirstine Albretsdatter 178 f., 181, 183.
 Olsen, Slægt 274. — Flora Aug. 13. — Gundhild Kirstine 274. — Johanne Cath. 247. — Karen Kirstine 274. — Peter 274.
 Oluf Mortensen af Refsnæs 217 f., 224; Hustru: Benedicte Laursdatter.
 v. d. Osten, A. S., Minister 105. — Elisabeth 112.
 Otte, Otthe, Henriksen 220. — Lauritzen 212.
 v. Owstien, Margrethe 115.
 Oxe, Peder 56.
 Palle Matzen 214 f.
 Paludanus, Joh., Medicus 233.
 Panter, Anders Nielsen 213; Hustru: Ide Lydeisdatter. — Johanne Andersdatter 213, 215, 218—222, 224, 227, 231.
 Pape (von Pappen), Margrethe 256.
 Parsberg, Elisabet 177.
 Paræus, David 236.
 Pauli, Fr., Vinhdl. 59, 61 f.
 Pax, Holger 177, 181.
 Peder Alfsen, Læge 210. — Christensen 172 f. — Hansen 186. — Hansen, Magister 205. — Iversen, Læge 205, 233. — Justesen, Borgm. 170; Hustru: Else Henriksdatter. — Larsen 172; Hustru: Antonette Galschiøt. — Laursen 169; Hustru: Maren Nielsdatter. — Mogensen 235. — Nielsen 169. — Pedersen 182; Hustru: Christine S. Worm. — Sørensen, Livmedicus 204. — Thøgersen 179.
 Petersen, Pedersen, Abigael Dorothea 12. — Helga 12. — Henry, Mus.insp. 97. — Johanne Elisab. 8. — Marie, Skuesp.inde 247. — Meta Villiamine 14. — Otto Daries, Assistent 12. — Villads Thomsen, Husm. 14. —
 Petrosæ, Petrus 196.
 Pfannenstiel, Johannes 209 f.
 Platou, Henrik Wessel, Maj. 153. — Sofie Marie H. 153.
 Plenge, Anna Marie 5. — Anne Fr. 5. — Joh.s Georgius, Hørkr. 5. — Joh.s Wilh., Pr. 5.
 Podebusk, Henrik Clausen 238, 240.
 Pogwisch, Landraad 21.
 Pohl, Mathea Elisab. 263.
 Pol, Alshed 63.
 de la Porte, Jacob, Kpt. 120.
 Povlsen, Kmr. 39.
 Prip, Maren 233.
 Proft, Henr. Chr. G., Redaktør 147.
 Qvist, Karen Nielsdatter 184.
 Raben, Nis, Raadm. 4.
 Raff, Valborg 185.
 Rahbek, K. L., Digter 138.
 Ramann, Adelheid 16. — Justus, Købm. 16.
 Rammel, Henrik 84; Hustru: Frederikke Marg. Skeel. — Margaretha 84 ff.
 Ramus, Prof. 282.
 Rantzou, Rantzau, v. Rantzau, Brede 240. — Cai, Lensm. 210. — Carl Fr., Ob. 144. — Daniel 74. — Eiler 223; Hustru Krumpen. — Frands 240. — Henr., Statholder 210. — Karen 222 f. — Øllegaard S. I. 19. —

- til Bramming, Gen.maj. 4. —
 ,? 237, 250.
- Rantzau Ascheberg, Schack Carl
 98, 104 f.
- Rantzau-Breitenburg, Frederikke C.
 M., Rigsgravinde 134.
- Rasch, August Carl 171; Hustru:
 Cathr. Marie Galschiøt. — Ger-
 trud 269. — Niels, Lensm. 269;
 Hustru: Nille Nielsdatter.
- Rasmus Pedersen 20. — Persen,
 Kræmmer 37.
- Rasmussen, Slægt 274. — Camilla
 Aug. 274. — Gundhild Kirstine
 274. — Peter 20; Hustru: Bodil
 Cathrine Peters.
- Ravn, Hans Jensen Colding, Pr. 268;
 Hustru: Kirsten Andersdatter.
- Rebekka Frandsdatter 268.
- Reckenberg, Henning 226, 230; Hu-
 stru: Helvig Grubbe. — Kirsten
 226.
- Rée, Slægt 274. — Hartvig Philip
 274.
- Reedtz, Cathr. Soph. Vilh. 16. —
 Helga Magd. 16. — Otto Aren-
 feldt, Kmh. 16.
- Reedtz-Thott, Otto, Lensbaron 52.
 — Sophie Henriette 52.
- Roff, Hans, Bisp 228.
- v. Reichmeister, Baron 120.
- Reistrup ? 146.
- Reitzenstein, W. V. C., Overhofm. 9.
- Revenfeldt, Auguste 90.
- Reventlow, v. Reventlou, Slægt 92,
 200. — Chr. D., Gen. 113. —
 Ditl., Overhofm. 107. — Fredrich
 200. — Vilhelmine J., 49—52.
- Rhodus, Ambrosius, Prof. 235.
- v. Rienow, Anna Elisab. 117.
- Rigborg Hansdatter 38.
- Riis, Mille Marie 264.
- Ring, Maria 277. — Søren, Reg.kv.m.
 279.
- Ripp, Georg Fr., Fændr. 112 f.
- Rist, Johann Georg, Diplomat 249 f.
- Rode, Slægt 230.
- Rodsten, Rodtsten, Rodsteen, Slægt
 230. — Anne 230. — Anne
 Markorsdatter 211 f., 230 f. —
 Elisabeth 231. — Jens Mark-
 vorsen 230 f.; Hustru: Elisabeth
 Bille. — Knud 231. — Markvard
 Jensen 231; Hustru: Agathe v.
- Mehlen. — Marquor Jensen 231;
 Hustru: Sofie Vognsen. — Palle
 231. — Sten 231.
- Rodt, Carsten, russisk Fribytter 186.
- Roed, Rod, Abild 225, 230 f. — Lave
 227; Hustru: Gundel Høg. —
 Malte 227 f.; Hustru: Anne
 Markvordsdatter Rodtsten. —
 Thames 225; Hustru: Anne Jo-
 hansdatter Vognsen. — Tord
 227 ff.; Hustru: Ide Vognsen.
- v. Roepstorff, Sophie H. 52.
- Rohde, Elisabeth 128. — Karen 128.
 — Poul Helles, Købm. 128.
- Rosborg, Slægt 275.
- Rose, Chrf. Pauli, Skuesp. 244 f.
- Rosen, Anna Christine 90.
- Rosenkrantz, Anne Nielsdatter 220,
 231. — Bege 226 f. — Bege d. Y.
 227. — Corfitz 238. — Dorete
 226 f. — Erik Ottesen 220. —
 Erik Pedersen 226; Hustru: Ide
 Rønnow. — Holger 211. — Ja-
 kob, Gesandt 234. — Marcus
 Gjæe, Statsraad 24. — Mette 84.
 — Niels til Buderupholm 240.
 — Niels Nielsen 220, 231; Hu-
 stru: Ide Banner. — Timme 227;
 Hustru: Margrete Høg.
- Rosenvinge, Eiler Hagerup, Sorenskr.
 264. — Mille Marie 264. — Peter
 Kaasbøl, Provst 264. — Su-
 sanna Kaasbøl 264.
- Rostrup, Jørgen til Sjelleskovgd. 239.
- Rotfeld, Rothfeld, Slægt 220, 230. —
 Jens Nielsen 230; Hustru: Chri-
 stense Lunge. — Mette Jens-
 datter 230.
- Rottwitt, Bolette Margr. 185. —
 Hieronymus, Vinhdl. 185.
- Rud, Burchard Eilersen 237. — Hans
 220. — Peder 220 f. — Peder
 215, 220; Hustru: Johanne Ban-
 ner.
- Rudolph II, tysk Kejser 234.
- Rumpf, Exule, Livmedicus 237.
- Ryberg, Fam. 35.
- Rævdal, Fam. 169.
- Røgbierg, Røgberg, Ryberg, Ryg-
 bierg, Ane 36. — Eiler 37 f. —
 Eiler 37. — Hans 36. — Jens 37.
 — Mads Nielsen, Byskr. 35—38;
 Hustru: Birgitte Bang. — Niels,
 Pr. 37. — Simen 36; Hustru:

- Marine Clausdatter. — Søren Nielsen 37.
- Römeling, v. Römeling, Hans Henr., Admiral 104. — Patroclus, Gen. 266; Hustru: Anna Marg. v. Vogten. — Rudolph Wald., Ob. 266; Hustru: Ulrikke Eleon. de Ulrichsdal.
- Römer, Slægt 274.
- Rönnow, Slægt 274. — Ide 226.
- Röttger, Marg. 46.
- Saabye, Jørgen, Pr. 272; Hustru: Petronelle Egede.
- Sacco, ? 247.
- Sager, Soph. Marie 11.
- de Saint Aubain, Anna B. 127. — Anton Philip, Maj. 127. — Fr. Jul. Chr., Ob. 127.
- Salathé, Cath. Margr., Skuesp. inde 247.
- Sandberg, Fam. 214.
- Sangaard, Fam. 125. — Anna K. 128 f. — Bodil 127. — Joh. Cathr. 128. — Niels Chr. 128. — Ole Pedersen, Sejl-, Flag- og Kompasm. 128; Hustru: Anna Kirstine Hansdatter.
- Sappi, Slægt 212, 218.
- Sara Corneliusdatter 261.
- Sass, Slægt 275.
- Scavenius, Søren Chr. 208.
- Schack Rathlou, Joach. Otto 100, 103—107.
- Scheel, Slægt 89 f. — Amalie 90. Anna Christina 90. — Anna Christina, Barn 90. — Auguste 90. — Carl Fr., Amtsaktuar 90. — Caroline 90. — Cecilie Marg. 90. — Fr. Wilh. 90. — Johan Georg, Stadsfiskal 90. — Joh. Herman, Advokat 90. — Margr. Elsabe 90. — Margr. Elsabe 90. — Martin, Pr. 90. — Paul, Regeringsadvokat 90. — Paul, Regeringsadvokat 90. — Paul, Stadsfysikus 90. — Sophia Aug. 90. — Sophie M. 90. — Sophie Ulrika 90.
- Scheen, Andreas 172. — Karen 172. v. Schieren, Pet. Ernst 240.
- Schimmelmann, Slægt 92, 200, 250. — Ernst, Greve 50. — Fr. Joseph C., Hofjægermester 28, 30, 33 f.
- Schletter, Christoph 82.
- Schmid, Erasmus, Prof. 235.
- Schmuc, Dr. 234.
- Scholten, Pet. Carl Fr., Gen.guv. 254.
- Schröder, Fam. 199. — Franciscus 210.
- Schult, Jørgen, Lensm. 235.
- Schultz, J. A. K., Kapelm. 138.
- Schwartz, Fr., Skuesp. 245.
- Schüren, Andreas, Togf. 14. — Ottine Julie 14.
- Schytte, Mette Marie 16. — Brødre 165 f.
- Schønheyder, Morten Smith, Borgm. 53.
- Sebbelov, Fam. 274. — Jørgen Clausen, Pr. 274.
- Seefeld, Sefeld, Slægt 212. — Anne 231. — Christen 231. — Christopher Lauritzen til Refsnæs 212, 225, 230 ff., 234, 240; Hustru: Else Nielsdatter Benderup. — Envold 231. — Envold 211, 231, 235 f., 240; Hustru: Anne Urne. — Jakob 233. — Jakob af Visborg 240. — Jørgen af Visborg 240. — Jørgen, Rigsr. 211, 231—243. — Lauritz 231. — Lauritz Nielsen til Refsnæs 212 f., 224 f., 231; Hustru: Anne Munck. — Maren 231. — Moritz 231. — Niels Jensen til Refsnæs 212 ff. 224 f., 231; Hustru: Anne Lauritzdatter Viffert. — Oluf af Visborg 240. — Viffert 211—231, 235, 240.
- Seehusen, Christina S. 278. — Morten Hanssen, Raadm. 278; Hustru: Elisabeth Sørensdatter Godtzen.
- Sehested, Slægt 84—87. — Anne Dorothea 86. — Christen Thomsen, Rigets Kansler 84; Hustru: Mette Rosenkrantz. — Chr. Thomas 85 f. — Edel Margr. 42, 44. — Erik til Lykkesholm 84 ff.; Hustru: Margarethe Rammel. — Margarethe 86. — Otto 87; Hustru: Christiane A. v. Haugewitz. — O. R. 111, 113; Hustruer: Anna C. Stockfleth og Frederikke L. v. Eickstedt.
- Sehested-Juel, Anna Beate F. U. 52. — Chr., Km.h. 52.
- Selmer, Jacob Mathias, Maj. 266; Hustru: Severine Moss Kleboe. — Karen 265 f.

- Sennertus, Prof. 235.
 Seyfart, Overkmtjener 88.
 Sidenius, Provst 270.
 Sidse Marie Olufsdatter 185.
 Sieveking, hamborgsk Fam. 199. —
 Georg Heinr. 198. — Købm. 197.
 Sigismundus de Capitibus Lystæ 207.
 Sigvard Matthias Johansen, Pr. 269;
 Hustru: Ide Egede.
 Simonsen, Anna Helene E. 17. —
 Anton, Overtelgrafist 17.
 Sinklar, Anders 79.
 Skak, Dorte 36 f.
 Skeel, Frederikke M., 84.
 Skjærbæk, Hans, Læge 204.
 Skram, Slægt 218. — Elle 63. —
 Møren 63. — Peder 215, 220 f.;
 Hustru: Anna Banner. — Peder,
 Admiral 220.
 Skriver, Søren Christensen, Herr.fgd.
 169; Hustru: Else Andersdatter
 Kjærulf.
 Skytte, Christen, Læge 234.
 Sluse, Jens Nielsen, Pr. 233.
 Smidt, Smith, Birg. Maria 7. — Lau-
 ritz Andersen, Lagm. 278; Hu-
 stru: Johanne Margaretha Leigh.
 — Michael, kgl. Fuldm. 278.
 Sofie af Mecklenborg, Dronn. 75.
 Sofie, Sophie, Mortensdatter 224. —
 Mortensdatter 217 f., 224. —
 Nis Rabens 4.
 Sommer, Fam. 275. — Wilhelmine
 P. M. 18.
 Sparre, Aage 221, 231; Hustru: Ma-
 ren Banner. — Fadder Nielsson
 70; Hustru: Bothilda Knuds-
 datter Trø Rosor. — Gørvel
 Faddersdatter 69—80. — Hans
 221. — Hendr. Aagesen 215,
 221, 231. — Ingeborg, g. Tide-
 mand. — Johanne 221, 231. —
 Knud 221. — Lise 277. —
 Assistent 277.
 Spendrup, Anna Clara 5.
 Splidtz, Fam. 275.
 Splittorff, Anna Cath. 274.
 Sporon, B. G., Amtm. 47, 101, 149.
 — Fr. Gottlieb, Høj.r.ass. 270.
 — Juliane M. 47. — Karen 270.
 Staaby, Karen 280.
 Stampe, Slægt 93. — Henr., Stats-
 min. 264. — Baronesse 92 f. —
 Stangenberg, Hendr., Bisp 214.
 Steenberg, Axel Jacobsen, Pr. 73;
 Hustru: Else Galskyt. — Elne
 Axelsdatter 173.
 Stege, Gyde Pedersdatter 268. —
 Peder, Pr. 268.
 Stemann, hamborgsk Fam. 199. —
 Povl Chr., Geh.statsmin. 39, 252.
 Sten, Steen, Slægt 230. — Christian
 226; Hustru: Kirsten Torbens-
 datter. — Claus 226. — Else
 225. — Erik 212. — Knud 225;
 Hustru: Anne Jul.
 Stensen, Steensen, Anne 167. —
 Christoffer 238. — Hans 238.
 Stenfeld, Slægt 230. — Christen 227;
 Hustru: Johanne Jul. — Maren
 225, 230 f.
 Sterregaard, ? 158 ff.
 Stiernblad, Carl Fr. Aug., Frih. 280.
 — Emmy Charl. 280.
 Stockfleth, Anna Christine 113.
 Stolberg, Fam. 92.
 Storlie, Svend, Gaardbruger 276.
 Stricker, Fam. 275.
 Struckmannus, Nicolaus 206.
 Struensee, Joh. Fr. 95, 98 ff.
 Stuhr, ? 144.
 Stygge, Johan (?) 230.
 v. Suckow, Dorothea S. 112.
 Suhling, Janiche 254.
 Suhm, Pet. Fr., Historiker 101. —
 Søren, Skuesp. 245.
 Suhr, Slægt 275. — Johannes Theo-
 dor, Hdlsn. 275.
 Sundorff, Martin, Undertøjm. 185;
 Hustru: Magdalene Galskyt.
 Sundt, Slægt 274.
 v. Susa, Marchesa 196.
 Svend Knudsen 4; Hustru: Christine
 Nielsdt.
 Svendborg, Peder, Vognm. 156 ff.
 Svendsen, Slægt 276. — Ane Marie
 274.
 Svening, Skolem. 233.
 Svenson, Slægt 274. — V. N. P. 274.
 Swalbach, Prof. 234.
 Søderberg, Kirstine J. 11.
 Søeblad, Lauritz Hansen, Pr. 269;
 Hustru: Kirsten Egede.
 Sømme, J., Frue, f. Kielland 278.
 Søndergaard, Edel 44 f. — R. W. 45.
 Søndersø, Ane Cathr. 13. — Niels
 Hansen, Kvartern. 13; Hustru:
 Abelone Mørie Hansdt.

- Søren Andersen (Kjærulf?) 179; Hustru: Anne Ped.datter Galskyt. — Jensen 182 f. — Thomsen 179; Hustru: Kirsten Sørensdatter. — Villumsen 180; Hustru: Gjedske Galskyt.
- Talleyrand, C. M., Minister 253.
- Tancke, Poul Nielsen, Pr. 169.
- Tandlerus, Prof. 235.
- Tauber, E. G., Direktør 39—58.
- Tecklenburg, Husfgd. 94.
- Teilman, Fam. 89.
- Temme 218 f.
- Tessen, Louise S. N. 43.
- Tetens, Johan, Dr. med. 210.
- Thaarup, Helvig Iversdt. 20.
- Thadæus, Johannes 203 f.
- Thalbitzer, Thälwitzer, Fam. 89.
- Theill, Chr., Købm. 154.
- Thers, Pet. Chr., Bogholder 142 f.
- Thesen, Aron 271; Hustru: Grønlænderinden Margrethe.
- Thessen, Carl Fr., Skuesp. 245.
- Thestrup, Chr. Frandsen, Prof. 270; Hustru: Karen Larsdatter Fogh. — Christiane Amalie 270. — Marie Christine 270. — Km. h. 271.
- Thimmo til Schraplau 109; Hustru: Adelheid af Ballenstedt.
- Thiset, A., Arkivar 277.
- Thomas Hansen 173. — Johannides 208.
- Thomlc, Fam. 232. — Chrff., Instrumentm. 263. — Helene 263.
- Thomsen, Marie C. 132.
- Thorning, Mette Christine 272.
- Thorsen, Slægt 275.
- Thorvaldsen, B., Billedh. 92 f.
- Thott, Fam. 52. — Anna Beate F. U. 52. — Else Persdatter 231. — Otto, Geh.r. 52 f., 100.
- Thue, Anne Margr. Nielsdatter 171.
- Thulstrup, Emmy Charl. 280. — Henrik, Superkargo 280. — Jørgen, Borgm. 280; Hustru: Cecilie Cath. Walbom.
- Thyge Jensen 214.
- Thykier, Hedeveg E. N. 7. — Otto, Revisor 7.
- Tidemand, Inger 221. — Jørgen 221.
- Tield, Eigner 229.
- Tilemannus, Prof. 235.
- Toller, Niels, Laugm. 82.
- Top, Christoffer 37.
- Tordenskjold, Peder 263.
- Tornekrantz, Tornkrantz, Anne 227. — Mette 223.
- Toussaint l'Ouverture 130.
- Toxværd, Jacob, Pr. 268; Hustru: Kirsten Andersdatter.
- Trane, Caspar Eggerts, Maj. 270; Hustru: Mettea Dau. — Elisabeth 278.
- Tre Rosor, Bothilda Knudsdatter 70. — Knud Alfson 70; Hustru: Gørvel Gyldenstjerna.
- Trolle, Anna 19. — Charlotte Amal. 19. — Herluf, Ob. 19.
- Tronier, Torné, Slægt 1—21. — Adam Christoph, Kok 1,4. — Adamine Soph. Fr. C. 7. — Adelheid 16. — Adolf Marcus H., Landm. 16. — Anche 4 f. — Andrea C. W. 9. — Andrea Carol. W. 8. — Andrea Cecilie 10. — Andreas 17. — Andr., Kontorist 9. — Andreas, Vandinsp. 5. — Andr. Carl 7. — Ane Cathr. 13. — Ane Elisab. 13. — Ane Marie 6. — Ane Marie M. 13. — Anna 9. — Anna 21. — Anna Carol. 7. — Anna Cathr. 7. — Anna Christiane R. 18. — Anna Dorothea 21. — Anna Haraldine E. 8. — Anna Helene 15. — Anna Helene E. 17. — Anna Margr. 20. — Anna Marie 5. — Anna Rosine 18. — Anna Sophia D. 21. — Anne Susanne 5. — Anneche Cathr. 8. — Annette A. 5. — Annette Cathr. 5. — Axel Erik 12. — Axel Henry 17. — Axel Thorv. W.. Kpt. 16. — Baltzer Fr., Bødker 17, 19 f.; Hustru: Elisabeth Petersdatter. — Birgitte 1 f. — Birg. Maria 7. — Camilla B. M. 9. — Camilla C. 8. — Carl Adalbert, Tolk 6. — Carl Andr., Boghold. 9. — Carl Andr. E. 8. — Carl Aug., Hdlsfm. 13. — Carl Chr., Folketingsm. 12. — Carl Chr., Ob.ltn. 5. — Carl Chr. M. V., Styrm. 8. — Carl Fr., Ltn. 10 f. — Carl Fr. Dorel 6. — Carl Joh. 5. — Carl Søren, Skibstømmer 9. — Carol. Arnoldine 10. — Carol.

Sus. Cathr. 7. — Catarina 21. — Cathrine 3. — Cathr. Maria 10. — Cathr. Marie 10. — Charlotte Margr. 16. — Chr. Carl 10. — Chr. Carl 20. — Chr. Carl, Kok 1. — Chr. Carl, Kunstdrejer 8. — Chr. Carl, Lavetmager 2. — Chr. Carl, Skibskpt. 7. — Chr. Carl, Spisemester 4 f., 15. — Chr. Carl Andr. H., Karetm. 7. — Chr. Fr. 19. — Chr. Fr., Boghdl. 12. — Chr. Lehmann, Købm. 6. — Dagmar 9. — Dorothea Zacharine 10. — Eilert 2. — Elis Hagbart 13. — Elisab. Tolerance 6. — Ella Augusta 12. — Ellen Margr. 9. — Else K. 13. — Enilie C. 13. — Emilie E. M. 9. — Enilie Marie 18. — Emma 6. — Emma Bened. A. 8. — Engell M. 7. — Erik 11. — Erik, Farversv. 17, 20. — Erik, Kok 4, 15. — Ethel A. 7. — Eva Cathr. 6. — Eva Elisa Maria 7. — Evald M., Stentrykker 8. — Flora Aug. 13. — Francis Emily 6. — Fr., Tømrersv. 14. — Fr. Caroline 5. — Fr. Jacobine 12. — Frits Gustav 16. — Georg Chr., Mat.skr. 11 f. — Georg Chr., Sek.ltn. 14. — Georg Chr. C., Glarm. 13. — Georg Chr. Carl, Snedker 14. — Gerda Elisab. 13. — Gerhardt Julius 13. — Hanne Kath. 13. — Hans Chr. Julius, Gartner 13. — Hans Georg, Hattem. 8. — Hans Joachim 15. — Hans Joachim 17. — Hans Joachim, Barn 15. — Hans Joachim, Barn 15. — Hans Joachim, Kok 1, 4, 15; Hustruer: Marie Rabensdatter, Ide Wintersdatter og Inger Christine Svendsdatter. — Hans Joachim, Købm. 6. — Harald Axel G. 8. — Harald Axel M. 8. — Hedevig Dagmar 6. — Hedevig E. N. 7. — Heinrich, Overgraver 15 f. — Heinrich G. A. 16. — Helene 14. — Helene Anna L. T. V. 16. — Helga 12. — Helvig 20. — Henriette Cathr. Magd. 16. — Henr. Georg, Barber 9. — Hertha

Elisab. 9. — Hygum Evald 9. — Ingeborg Kirstine 20. — Iver 20. — Iver 20. — Joachim Aug., Fotogr. 6. — Joachim Christopher, Reg.kv.m. 17 f. — Joachim Christopher, Stud. 18. — Jochumine Nicol. D. 19. — Johan, Mundkok 21. — Joh. Adolph, Km.r. 21. — Joh. Nic., Direktør 12. — Johanne 20. — Johanne 16. — Johanne Elisab. 20. — Johanne Elisab. 8. — Johanne Emmy C. 17. — Johnny Dagmar 12. — Julius, Drejer 14. — Julius, Stolem. 13. — Julius, Vejopsynsm. 13. — Julius Olaf, Bager 14. — Karen 2. — Kristine 9. — Laura Anna A. 17. — Laura Anna Andrea 17. — Maren Kirstine 8. — Margr. Engel 6. — Margrethe L. T. A. 16. — Margrethe Marie 16. — Maria 20. — Maria 1. — Marie 2. — Marie 15. — Marie Christiane 8. — Marie Christine 14. — Marie Elisab. 15. — Marie Soph. Fr. E. 14. — Marie Soph. Fr. Elisab. 13. — Martine Fr. 14. — Mathias, Skovfgd. 7. — Math. Fries 7. — Mathilde Fr. 13. — Meta Villiamine 14. — Metta Catharina I. 20. — Nanna Victoria 16. — Nicolai, Themand 20. — Nicolai, Toldforv. 15. — Nic. Andreas, Købm. 9. — Niels Chr. 13. — Niels Chr., Maler 13. — Niels Chr., Smed 14. — Niels Fr. Adam, Kunstdrejer 7. — Oluf Petersen M., Maler 14. — Ottine Julie 14. — Percy Bourgonne 6. — Peter Esckel, Købm. 15. — Pet. Georg, Typograf 8. — Roar Carl M. 9. — Rob. Chr. H. 13. — Rudolph 9. — Salome 20. — Sophie 17. — Sophie Fr. 14. — Sophie Fr. 11. — Sophie Fr. 18 f. — Susanne 15. — Susanne Elisab. 7. — Thora Constance 14. — Valborg Julie M. 17. — Victor Bernh. G., Assistent 17. — Vilh. Julius, Farmaceut 12. — W. V. C., Ob. 1, 7, 9 f. — Wilhelmine P. M.

18. — William, Pr.ltn. 14. — Winnefried 7. — Wolfine 10. — Wulf Christopher, Undervisitør 1 f. — Zach. Arnold 10. — Hof-rath 21. — Vagtm. 21.
- Tuchsen, Joh. Fr., Gen.maj. 256; Hu-stru: Maria Meng.
- Tusager, Maren 14.
- Tvermoes, Slægt 275.
- Tysk, Anders 168.
- Tønder, Anne Margr. 171. — Hans Pet., Ob.ltn. 171.
- Udsen, Slægt 230. — Torben 226; Hustru: Sofie Hvas.
- v. Uhren, Elisabeth 117.
- Ulf, Thomas 214, 224; Hustru: Ide Jensdatter.
- Ulfeld, Ulfeldt, Slægt 223 f. — Jakob, Landsdommer 235. — Niels Ibsen, Bisp 223 f.
- Ulfstand, Anne 231. — Hak 240. — Lage 71 f. — Mette Gregersdatter 71. — Niels 71 ff., 79. — Trud Gregersen 70 ff., 79; Hu-struer: Ide Brok og Gørvel Sparre. — Vibeke 234.
- de Ulrichsdal, Slægt 256—267. — Anton, Søm. 266. — Chr. Erlund, Barn 266. — Ferd. Chr., Barn 257. — Ferd. Wilh., Barn 266. — Henrik, Barn 257. — Maria Elisab. 257. — Mette Sophie, Barn 265. — Sophia 265 f. — Susanne Cath. 267. — Ulrika Eleonore, Barn 266. — Ulrikke Eleonore 266. — Wilhelm, Barn 257. — Wilhelm, Gen. 256 f.; Hustru: Susanna Cath. Erlund.
- Ulrichsen, Maria 91.
- Unger, Eva 181.
- Unruhe, Rektor 234.
- Urberg, Iver, Skuesp. 246.
- Urne, Fam. 117. — Anne 211, 231. — Axel Jørgsen 211—231; Hustru: Anne Markorsdatter Rodsteen. — Corfitz 231. — Jørgen til Brobygd. 211, 231; Hustru: Margrethe Axelsdatter Viffert. — Lave, Bisp 223. — Lave, Ldsdommer 204. — Sofie 117.
- Uttrup, Jens Andersen, Hdsm. 182; Hustru: Marie Nielsdatter Børg-lum. — Niels Andersen, Købm. 182.
- Vagel, Fam. 263. — August, Under-toldbetj. 262. — Augusta Theresia 261 f. — Chr. Wilh., Købm. 259 f. — Christine Soph. 260. — Christine Sophie 263. — Fanny Betzy 262. — Fr., Kpt. 262. — Hedevig Magd. 258, 263. — Helene 263. — Jakob Chr., Barn 262. — Jakob Wilh., Fuldm. 263. — Jakobine Wilh. Aug. 262. — Joachim (Jokum), Kpt. 257 f. — Karen (Kaja) Louise 263. — Lauritz, Told-insp. 261. — Lauritz Chr., Hus-lærer 262. — Maria Elisab. 257. — Sophie Margr. (Magdalene) 262. — Susanne Marie 258. — Wilh. Ulrichsdal 263.
- Vahl, Slægt 275. — Martin 275.
- Valentin, Købm. 45.
- Valeur, Andreas Christophersen, So-renskr. 273. — Bodil 273.
- Walkendorf, Valckendorff, Chri-stopher, Rentem. 36. — Hen-ning til Glorup 234.
- Vendelbo, Mikkel Madsen, Borgm. 179; Hustru: Anne Pedersdatter Galskyt. — Peder 179.
- Vestenie, Vesteni, Eggert 217, 224. — Erik 217, 224. — Lauritz 217 f. — Stie 217, 224.
- Vibe, Malene Pedersdatter 174.
- Vieregg, v. Vieregg, A. O., Gesandt 121. — Elisabeth H., Grevinde 121. — Magdalene C. H. 116. — Margr. Dorothea 115. — Sofie Amal. Marie 121. — Sofie Margr. 116. — Vollrad Fr., Kmj. 116. — Vollrad Paris, Hofmarskal 115.
- Viffert Laurtzen 212.
- Viffert, Slægt 212, 230. — Albræt Maltesen 213, 222; Hustru: Anne Laurtzdatter Dan. — Anne Laurtzdatter 212 f., 231. — Axel 231; Hustru: Anne Lindenow. — John 217. — Kor-fitz 76. — Laurtz 213, 216; Hustru: Mette Fris. — Mar-grethe Axelsdatter 211, 231. — Mette 226.
- Villads Adamsen, Læge 206.

- Ville Thomsen 215.
 Vind, Slægt 214. — Henrik, Admir. 240.
 Vindeboe, Peder 226.
 Visby, Fam. 275.
 Vitry, ? 238.
 Vitzthum v. Eckstedt, Fam. 95, 109, 118—122. — Christian, Fændrik 121. — Christoph., Overbergr. 121. — Fr., Rigsgreve 118 f. — Fr. Wilhelm, Gen.ltn. 121. — Georg Fr., Gen.adj. 122. — Georg Qvirinus, Etr. 121 f.; Hustru: Sofie Amal. Marie v. Vieregg. — Hans Vilh., Landdrotst 119. — Henrich Ernst, Ob.ltn. 119. — Joh. August, Maj. 119 f.; Hustru: Marie Fr. v. Wietersheim. — Joh. Fr., Staldm. 119. — Marie Dorothea 120. — Wilhelm 119.
 Voght, Købm. 197.
 Vognsen, Fam. 169, 230. — Anne Johansdatter 225. — Johan Mortensen 230; Hustru: Mette Rothfeld. — Ide 227. — Knud Thomsen 217 f., 224; Hustru: Sophie Mortensdatter. — Niels Mortensen 231; Hustru: Johanne Høg. — Sofia 231. — Vogn 239.
 v. Vogten, Anna Margr. 266.
 v. Wakenitz, Barbara M. 112.
 Walbom, Cecilie Cathr. 280.
 Walter, Caroline, Skuesp.inde 107, 247.
 Warberg, Ole, Etr. 279. — Ole, Undervisitor 279.
 Wardenburg, Fam. 120. — Joh. Heinrich, Toldforv. 120; Hustru: Marie Dorothea Vitzthum v. Eckstädt.
 Wardinghausen, Fam. 275.
 Warnstedt, Hans W., Teaterdir. 107.
 Wasserfall, Elisab. T. 6.
 Wedel, Fam. 198.
 Wedel-Jarlsberg, Ferdinand C. M., Gen. 30, 33. — Herman, Greve 22—34. — Karen Kristiane A. 23—26, 28 f., 31, 34.
 Wegener, Anna Marg. 46. — Carl Ludv., Ob. 46. — Marg. 46.
 Weinreich, Dr. 234.
 Welding, Anna Petrine 279. — Jens Nielsen, Bagerm. 279.
 Wellings, Winnefried 7.
 Welsing, Weltzien, Chr. Fr., Skom. 11. — Christiane Maria 11. — Soph. Frederikke 11 f.
 Wendelboe, Marie Cathr. 171.
 Wendt, Heinrich, Læge 166.
 Wessel, Caspar, Schoutbyn. 95, 102, 112.; Hustru: Edel C. Kaas. — Christine Sophie 263. — Hedevig Magd. 258, 263. — Jens Grønbech, Kanc.r. 258, 263 f. — Joachim, Maj. 258 f. — Ole, Pr. 258, 263. — Ole Wald. 264. — Susanna Kaasbøl 264. — Susanne Marie 258 f.
 Wesselhof, Louise 50.
 Westphal, Ole, Pr. 179; Hustru: Otilia Birgitte Galskyt.
 Weyse, C. E. F., Komponist 138.
 Wiborg, Gjertrud Lovise 272. — Thomas 272.
 Wiedewelt, Joh. 97.
 v. Wietersheim, Marie Fr. 120.
 Wilckeling, Diederich E., Sergent 17. — Sophie 17.
 Willink, hamborgsk Fam. 199.
 Wind, Anna Helene 15. — Anne 15. — Ped. Pedersen 15.
 Winding, Benedicta 132.
 Winter, Winther, Birgitte Christine, Skuesp.inde 247. — Niels 4.
 Winterfeldt, Winterfeld, Gustav. Kmj. 115; Hustru: Margrethe v. Owstien. — Juliane Marg. 115. — Jørgen 86; Hustru: Anne D. Sehested.
 Wintersberg, Christopher, Baron, se Christopher v. Eickstedt.
 v. d. Wisch, Anna 117.
 Wismann, Emma 6.
 de Witth, Fr. Sophie 19.
 Wittrock, Anna Magdalena 90. — Hans, Raadm. 90. — Margr. Elsabe 90. — Nicolaus H., Regeringsadvokat 90.
 Witzleben, Jørgen, Prof. 82.
 v. Wolzogen, Mathias, Gehr. 119.
 Worm (Wormskiold), Fam. 181 f. — Chr. 181; Hustru: Karen Ped.dt. Galskyt. — Christine Sofie 182. — Ole, Prof. med. 209. — Peder 182.
 v. Woyda, Fr. Ludv., Amtm. 186. — Fr. Anne Sofie 186.

Wright, Andreas Kr. Larsen, Gaard-	Zegertz, Ricklande 2
ejer 279; Hustru: Johanne Pe-	Ziegler, Karen 172.
dersdatter Lindseth (Lenset). —	Zimmer, Elen Maria 249.
Karen Christine 279. — Peter	Zoffmann, Gregorius Fr., Advokat
279.	20. — Metta C. I. 20.
Wulfsen, Fam. 275.	zur Wiegen, Fam. 199.
Württemberg, Hertuger af 236, 238.	Øst, Ditlev Ludv., Pr. 52 f.
d'Yves, Marquis 101.	Ørsted, Chrf., Skuesp. 245. — H. C.,
Yxkyll, Greve 63.	Fysiker 138.
Zagel, Christiana S. U. 90. — Lucas	Østrup, Peder Therkildsen, Degn;
Fr. 90. — Sophia Aug. 90.	181; Hustru: Karen Ped.datter
Zahle, Joh. Chr. Jul., Provst 54.	Galskyt.
-

Poul Bredo Grandjean :

Dødsfald i Danmark

1912.

Tillæg til Personalhistorisk Tidsskrift.

København.

Trykt hos J. H. Schultz A/S.

1913.

Dødsfald i Danmark

1912.

Samlede af Poul Bredo Grandjean.

Hs. Maj. Kong Frederik VIII, 14. Maj, Hamburg.

- Aaborg, Fred., f. Seeler, 9. 10.
Aagaard, Antoinette, f. Beck, 20. 9.,
Kolding, E. e. cand. pharm.
—, Emil Madsenius, Ob.lt., 18. 12.,
Nyborg.
—, Hans Einer, Ass. i D. F. D. S.,
18. 4., 27 A., H: Jenny, f. Smidt.
—, Rasmus Vilh., Sgpr., 9. 8., Ejlbj.
—, Vilh., cand. mag., Skoleinspekt.,
31. 1.
Aalberg, Oscar, Bankfuldm., 18. 3.,
Chicago.
Abrahamsen, Søren, Lærer i Rødovre,
26. 11., H: Joh., f. Kierulf.
Achen, Georg, Kunstmaler, 6. 1., 51
A., H: Anne Cathr., f. Thiele.
Agerholm, Karoline Fr., 16. 11.
—, Søren, Maskinass., 6. 4., 24 A.,
Shanghai.
Agerlin, Thomine, f. Degenkolw, 17.
10., Esbjerg.
Ahlefeldt-Laurvigen, Ursula Magda-
lene, Komtesse, 13. 5., Carlseje.
Ahlefeldt-Laurvig-Bille, Julius Lud.,
Kmh., Hofjægern., Greve, 6. 6.,
Egeskov.
Alstrup, Nanna, f. Lüttichau, 31. 8.
—, Thomas, Kanc., Bankdir., 9. 4.,
Skive.
Ammitzböhl, Cathrine, ?. 4., 85 A.
—, Rasmus, fh. Ejer af Postgaarden,
10. 4., H: Elisa, f. Vadum.
Andersen, Anders, fh. Ejer af Engels-
holm, 19. 11.
—, Carl L., Sparekassedir., Fabr., ?.
5., 72 A., Lemvig.
—, Elna, f. Hvidt, 7. 10.
—, Hans, Ing., 21. 1.
—, M., fh. Inst.best.inde i Vejle, 29. 2.
Andersen, Peder Chr., Lærer, 14. 12.,
Ringkjøbing.
—, Sofie, 17. 12., E. e. Højskoleforst.
(Rødkilde).
Andresen, Johanne Dorthea Elisab., f.
Barüel, 31. 5., E. e. Sgpr.
Anjou, Marie Nielsen, 14. 2.
Anthon, Aug. Emilie, f. Saxbeck, 12. 4.
Arboe, N. F., fh. Kbm., 25. 8., 77 A.
Arendrup, Georg Jul., 11. 4., St. Croix.
Arneberg, Axel G., Gymnasielærer, 23.
11.
—, Hans Lud., 13. 5., H: Anna, f.
Frisenette.
Arnesen, Nanny Emilie, f. Møller, 27.
2., 75 A.
Asgeirsson, Asgeir Gudmundur, Etr.,
Kbm., 14. 8., Hellerup.
Asmussen, Nathalia, f. Rønn, 17. 12.
Assens, Margr., f. Krag, 4. 1., 91 A.,
E. e. Sgpr.
d'Auchamp, Eugénie, f. Richard, 5. 5.
August, Louise, f. Schultz, 28. 6.,
Usserød, M: Kontr.
Baadsgaard, Alfrida Vilh., f. Madsen,
28. 4., M: Fuldm.
Bagger, Henriette Erhardine, 14. 5.
Bak, N., Sgpr., 14. 7., 61 A.
Baland, Josephine Christine Fr. v., f.
Ancker, 9. 1., E. e. Ob.
Balsløw, Arthur Vald., Strandkontr.,
14. 5., Hornbæk.
Bang, Herman Joachim, Forf., 29. 1.,
Ogden, Utah, U. S. A.
—, Nelly, 24. 7., 73 A.
Bang-Ebbestrup, Martine, f. Franck,
20. 1., Fredensborg.
Barfoed, Noline, f. Sandberg, 27. 2.
Barth, Agnes Elisa, 16. 11.

- Basse, Charlotte, 3. 5.
 Batzke, H. L. E., Slotsgartner, 23. 3., 85 A., Hillerød.
 Bauditz, Ferd., Redakt., cand. polit., 23. 3.
 Baumann, Anton, Landinspekt., 22. 3.
 Baumgarten, Johs. Heinr., Bogtr., 20. 6.
 Bayer, Sophie Hedvig, f. Larsen, 30. 7., E. e. Apoth.
 Bech, P. D., Fabr., 20. 2., Hjørring, H: Camilla, f. Fønss.
 Beck, Caroline Amalie, 3. 6., Slagelse Kloster.
 Becker, Adolph, fh. Skomagern., 11. 6., 86 A., Lyngby.
 —, Ingeb., f. Rostrup, 8. 8., Kongens Lyngby, M: fh. Apoth.
 Behrend, Petra, f. Petersen, 9. 10.
 Behrens, Laura Vilh., f. Holbech, 26. 4.
 Beissenherz, Holger, Kmjkr., Ass. i Statsanst. f. Livsforsikr., 30. 11., H: Anna Cecilie, f. Riber.
 —, Johs. Edv. von, Kmhr., Gen.maj., 6. 9., H: Henriette, f. Prahl.
 Bencke, Alvilda Marie, f. Alstrøm, 24. 2., M: Kass.
 Benthien, Ferd. Andreas, 15. 1., 21 A., Reisly, New York.
 —, Hansigne, 31. 8.
 Bentzien, Elisa, f. Wiedemann, 21. 6.
 Bentzon, Marie Susanne, f. Severin, 5. 2., Charl.lund.
 —, Martha Drachmann, 3. 9., Hornbæk, M: Prof.
 Benzou, E. C., Skibsygm., 29. 2., 84 A., Nykjøbing F.
 —, Wald., Gross., 4. 3., 83 A.
 Berendsen, Rakel, 12. 12.
 Berg, Chr. Fr., Gross., 6. 6.
 —, Chr. Pet. Henr., Justr., Kreditfor-dir., 18. 6., Odense.
 —, Emilie, f. Boas, 4. 10., 70 A.
 —, Hans Vald., Sagf., 4. 7., 33 A., Holstebro.
 —, Josephine, fh. Malerinde, 8. 12.
 —, Otto Herman, Inspekt., 12. 12.
 Bergenhausen, Sofie Marie Fred., pens. kgl. Oldfrue, 10. 2.
 Berlitz, Herman, 24. 11., 70 A.
 Berntsen, Esbern Fr., Fuldm. i Finansmin., 16. 1., Hellerup.
 Bertelsen, Anna, f. Kehlet, 11. 12., 71 A., M: fh. Skoleinspekt.
 —, Thora, f. Schneller, 22. 12.
 Bertram, Rosmine, f. Thrane, 19. 7.
 Bidstrup, Edv., Gross., 25. 2.
 Bie, Anne Joh. Cathr., f. Seemann, 16. 6.
 Bielefeldt, Ingeborg Louise, 28. 1.
 Biering, Hansine Caroline Marie, f. Clausen, 28. 12., Svendborg.
 Biltzing, Laura, f. Djerup, 16. 3., E. e. Præst.
 Bing, Fr. Moritz, Dir. i Statsanst. f. Livsforsikr., 27. 3.
 Birch, Charlotte Joh. Godine, f. Bagge, 7. 9.
 Birk, Carl Vald., Statskons., 3. 3., Lyngby, H: Louise, f. Mansa.
 Birkholm, Hans Hansen, fh. Konsul, 3. 1., San Francisco.
 —, Nic., fh. Ekviperingshdr., 30. 8.
 Bjarnov, Jul. Alex. Nic. Rasmussen, Rustmester, 31. 7.
 Bjerre, Margrethe, 12. 6.
 —, Nina, 18. 10.
 Bjørn, Olivia, 17. 11., M: Gross.
 Blad, Carl, Vekselmægler, 28. 2., H: Ida, f. Andersen
 Blauenfeldt, Johs., Fabr., ? 5.
 Blaunfeldt, Fr. Johanne, f. Hasselbalch, ? 2.
 Blicher, Thora, f. Schwartz, 1. 2., Kettinge, E. e. Sgpr.
 Blichfeldt, Harald Fr., Justr., 8. 10., Viborg.
 Bloch, Eduard Johs., Fabr.dir., 1. 5., 61 A., Elberfeld, H: Caroline, f. Harries.
 Blom, Caroline Fr., f. Funch, 31. 5., E. e. Etr.
 —, Dorothea, f. Greibe, 23. 5., Søllerød.
 —, Espérance Françoise Victoire Belisaire, 1. 1., M: Oberst.
 Blytmann, Lud., fh. Forretningsf., 17. 6., 81 A., H: Louise, f. Hecht.
 Blædel, Johanne, f. Blom, 5. 1.
 Boalth, Elise Lucie Chr., f. Bøe, 3. 6., 79 A.
 Bock, Marie Karen, 6. 9., Odense, E. e. Fabr.
 —, Robert, 14. 11.
 Bockelund, Joh. Carl. Translator, 3. 3.
 Bodenhoff, Maja, 28. 7.
 Boeck, Emilie Margr. Kristine, f. Støltze, 10. 2., E. e. Kmr.
 Boesen, Sofie Fr., 27. 3.
 —, Thorolf Vald., fh. Kt.chef, Etr., 24. 11.

- Bohr, Peter Georg, Skoleinspekt., 23. 1., H: Otilia, f. Westrup.
- Boje, Valborg, f. Bruhn, 22. 9.
- Bojesen, Boe, Læge, 10. 11., Bohus, Hillerød.
- , Louise, f. Komtesse Schaffalitzky de Muckadell, 7. 4., 79 A., E. e. Kmhr.
- , Mally, f. Busck, 18. 8., Hillerød, M: Læge.
- , Vald., fh. Landm., 30. 12., H: Marie, f. Dørr.
- Bolbroe, Otilie Chr., f. Levinsen, 23. 2., E. e. Kolonibest.
- Bondrop, John Marie Andrea, 27. 7., E. e. Kapt.
- Bonnevie, Fr. Carl Gutfeld, fh. kgl. Skovrider, 20. 8.
- , Pet. Ferd. Emil, fh. Postm., 24. 7., Skive.
- Borberg, Gustav Chr., Hovedkass. v. Statsb., 11. 7.
- Borch, Christen Frausing, fh. Sgpr., 23. 3., Odder.
- Borchsenius, Pouline Fr. Margr., 11. 6., p. t. Gøteborg.
- Borgen, Emma, 15. 5., 76 A.
- , Margr., 16. 7.
- Bothe, Ida, 5. 1., 85 A., Silkeborg.
- Brammer, Jac. Pet. Mynster, Justr., 14. 7., 64 A., H: Amalie, f. Termansen.
- , Joach. C., Kbm., 4. 5., 74 A., Helsingør, H: Juliane, f. Petersen.
- Brandes, Georg Edv. Ernst, 15. 10.
- Brandt, Anna Valentine, 4. 3., Trane-kjær.
- , Jac. Lud. Henr., fh. Dir. for D. F. D. S., 13. 4.
- , Niels Oluf, Pr.lt., 24. 5.
- , N. P., Inspekt. v. d. frie Udst., 9. 4.
- , P. M. P., Kom.lærer, 18. 1., H: Margr., f. Birkedahl.
- , Sophie, f. Hein, 15. 8., Kolding, E. e. Præst.
- , Thorv. Emil, fh. Kt.chef, 19. 10.
- Brandt-Koch, Henr. Abraham Marius, 5. 2., Vejle.
- Brasch, Wilh. Emilie, f. Hansen, 13. 10.
- Bredstrup, Hertha Ulrika Charl. Amalie, f. de Mylius, 2. 6., Haraldslund, M: Kanc.
- Breinholt, Jens Stokholm, Godsejer, 4. 1., S. Vinkel.
- Breining, P. T., Gross, 9. 9.
- Breining, Emma, f. Hansen, 19. 9.
- , Joh. Chr. Fr., fh. Dampskibsf., 23-10.
- Bressendorff, Alvilda, 23. 12.
- Bretton, Chr. Fr., Baron, Kmjkr., 4. 1., Whitewood, Kanada.
- Briand de Crèvecoeur, J. S. A., 29. 3., 96 A., Vejle.
- Brix, Nicolaus, Kapt., fh. Skolebest., 14. 6., Varde.
- Brock, Signe, f. Funck, 27. 5.
- Brock-Hansen, Marie Dorothea, 23. 10., 90 A., E. e. Pr.lt., Branddir.
- Brodersen, Jørgen Emil, Distr.læge, 11. 7., Nørre Sundby, H: Thora, f. Willerup.
- Brohm, Julie, f. Lund, 22. 10., 86 A., Glumsø.
- Brorson, Ida Vilh., f. Haslund, 24. 7., E. e. Læge.
- , Juliane Cathr., fh. Kom.lærerinde, 17. 11.
- Brown, James, fh. Skibsf., 30. 10.
- Bruhn, Christine Caroline, f. Eigaaard, 25. 3., M: Hofjægern.
- , Fr. Chr. Henr. Poul, fh. Herredsfoged, 21. 5.
- , Lise, 26. 10., 86 A.
- , Marchen, 20. 1., E. e. Toldforv.
- Brunchmann, Peter, 10. 3., Nykjøbing S.
- Bruun, Emil Chr. Vikt., fh. Kass., 10. 2.
- Bryde, Thora, f. Brandt, 9. 10., E. e. Etr.
- Bryndum, Mathilde, 29. 1., E. e. Boghldr., cand. pharm.
- Brøchner, Oscar, Gross., 28. 5., H: Louise, f. Dreyer.
- Brønderslew, Anna, f. Hilligsøe, 10. 9.
- Brøndsted, Michael Gerhard Fr., resid. Kapel og Sgpr., 1. 3., 61 A., Slagelse.
- Buch, Chr. Wilh., Slagterm., 17. 2.
- , Signe Joh. Aug., 1. 3.
- Bugge, Sophie Dorthea Amalie, f. Hinrichsen, 18. 1., E. e. Posteksp.
- , Thomas, Sgpr., 30. 5., Lund (Vreilev).
- , Thorvald, fh. Skibsf., 30. 8.
- Buhl, Agnes Ida Emilie Sidonia, f. Weiss, 11. 7.
- , Henr. Nic., Arkivass., cand. phil., 16. 12.

- Bunch, Emma Camilla, f. Knudsen, 25. 7.
- Bus, Henrik, fh. Forp., 14. 5.
- Busholm, Josephine, 6. 3.
- Bussenius, Laura Luise, f. Lassen, 17. 1.
- Butenschön, Johs., Gross., 1. 2.
- Byberg, Anna Dorthea, f. Hagensen, 14. 1., E. e. Bogh.
- Bührsch, H., Kantor, 30. 9.
- Bülow, Emma Fr., 7. 2., 72 A., E. e. Kurvemager.
- , Fr. Christopher, Lt., cand. polit., Bogh. v. d. Classenske Fideikom., 1. 5., 47 A.
- , Jensine, 25. 11., 77 A.
- , Joh. Henr., 7. 1.
- Beckmann, Augusta, f. Scheel, 11. 2., Nykjøbing F.
- Bøggild, Maria, f. Kruse, 11. 8., 88 A., E. e. Rektor.
- , Martha, f. Bentzen, 18. 5., 71 A.
- , Nic. Kruse, Provst, Sgpr., 20. 7., N. Sundby.
- Bøgvad, Hanne, 17. 10., E. e. Skovrider.
- , Joh. Ferd., fh. Skovr., 19. 1., 89 A., H: Johanne, f. Oxelberg.
- Bølling, Anna, f. Agerskou, 12. 9.
- , Daniel Gotthilf Moldenhawer, Læge, 15. 2., 84 A., Ringsted, H: Octavia, f. Volqvartz.
- , Octavia, f. Volqvartz, 5. 4., E. e. Læge.
- Børgesen, Holger Viktor, Dir., 14. 3.
- Böttger, Signe, fh. Inst.best.inde, 20. 4.
- Boye, Erik Møllmann, St.forst., 28. 6., 49 A., Bred.
- Calberg, Victoria, Sygepl., 23. 10.
- Cantor, Morits J., 4. 8., Håvre.
- Carlsen, Carl Leonhardt, Læge, 27. 4., Aakirkeby.
- , Emmy Henriette Marie Elisab. Bertha Hilleborg, Stiftsdame i Valø, Stamhusbesidderinde, 29. 8., Gl. Kjøgegaard.
- , Margr. Fr., f. Sebbelov, 14. 4., Sorø.
- Caspersen, Camilla Hedv. Adelg., f. Amundin, 13. 2.
- , Lars Casper, fh. Maskininspekt. v. D. F. D. S., 1. 12.
- Casse, Halfdan, O.retssagf., 18. 2., H: Ruth, f. Blücher Hansen.
- Castonier, Henriette von, f. Hollensted, 5. 11., E. e. Major.
- Christens, Henny Beata Dorothea, 5. 11.
- Christensen, Baldur, Skræderm., 6. 9., H: Olga, f. Meyer.
- , Carl Nicolaus, Dr. med., Øjenlæge, 20. 5.
- , Charles, Godsejer, 8. 7., Ørsholdt.
- , Gustav Chr. Vald., O.lærer, 14. 3., Aarhus.
- , Hans, Mag. scient., 11. 1., 49 A.
- , Jens Emilius, fh. Propr., 8. 8., Taarbæk.
- , Laurine, 18. 9., 81 A., E. e. St.-forst.
- , Lauritz Andr., Gross., 8. 5., 73 A.
- , Niels Peter, Boghdlr., 14. 4., Aarhus.
- , Otto, Gross., 13. 1., 44 A.
- , Vald., Sagf., 5. 3., Aarhus.
- , Vilh. Henriette, f. Mathisen, 25. 1., M: Arkitekt.
- , Thora Othilia Joh. Elisa f. Petersen, 26. 4., 42 A., Silkeborg, M: Sagf.
- Christie, Dirk Blauw, Gross., 25. 7., H: Olga, f. Bay.
- Clasen, Henr. Gustav Joachim, Gross., 15. 6., H: Anna, f. Larsen.
- Classen-Smidth, Olga, f. Hansen, 10. 10.
- Clausen, Anna, f. Kochen, 7. 1., M: Kapt.
- , Jens Peter Severin Stephanus, Ob.lt., 3. 10., Brønshøj, H: Elisa, f. Asmussen.
- , Michael, Fuldm. i Skiftekom., 17. 12.
- , Thora, f. Schaltz, 29. 6.
- Clemens, Mariane, 10. 7., 66 A.
- Cloos, Chr. Lud., Konsul, 18. 4., 86 A., Frederikshavn.
- Collstrop, Jutta, 14. 5.
- Crome, August, cand. pharm., 17. 7.
- Crone, Erikka Henriette Elise, f. Berg, 30. 12.
- Cruse, Sophie, f. Fich, 20. 4., E. e. Skibsf.
- Czarnewsky, Joh. Elisab., f. Rafn, 25. 8., Assens.
- Dahl, Jac. Johs. Petersen, fh. Fabr., 5. 7.
- Dahlerup, Sophus Vald. Thomas, Dr.

- med., Etr., fh. O.læge, 9. 7., Nyborg.
- Dahlman, Theod. Oliver Fr., Hofsadelmagerm., 21. 3.
- Dalberg, Niels Peter, 5. 6.
- Damm, Fr. Soph., f. Holm, 1. 5., M: fh. Konditor.
- Danild, Karl Emil, 19. 11., 25 A.
- Dantzer, Alfr. Peter Anton, O.rets-sagf., 27. 9.
- , Birgitte Petrea, 19. 4., Aarhus.
- Daugaard, Henriette Wilh. Ebeling, 26. 11., Randers.
- Deden, Knud Theil v., Farmer, 4. 3., 69 A., Nebraska.
- Diechmann, Anna, 26. 5., 29 A.
- , Frants Sophus, Oberst, 3. 9., H: Olivia, f. Thorbjørnsen.
- , Julius, Revisor, 14. 5.
- Diederich, Marie Cecilie, f. Berg, 16. 6., 77 A.
- Dirckinck, Helmuth Emanuel Edwin Bernhard, Friherre af Holmfeld, Maler, 11. 9., Seattle, Canada.
- Ditlevsen, Ole Peter Ditlev, Ob.lt., 3. 4.
- Dohn, Nils Bertelsen, fh. kgl. Vejer og Maaler, 22. 2., 84 A., Aarhus.
- Dons, Cornelius, Distr.læge, 15. 1., 67 A., Nyborg, H: Emmy, f. Castenskiold.
- , Emmy Ida Gustave, f. Castenskiold, 19. 2.
- , Marie Elisab., 11. 1.
- Dorph-Petersen, Karl Koster, Vinhdr., 12. 3.
- le Dous, Marie, f. Kinch, 24. 2., Neu Isenburg.
- Dragheil, A. L., Tandlæge, cand. phil., ? 4., Viborg.
- Dresing, Fr. Nic., Dir. i det kinesiske Telegr.væsen, 15. 11., Peking.
- Dreyer, Marie Benedikte, 29. 3., 28. A.
- Drost, Peder, Inspekt., 10. 5., Randers, H: Georgia, f. Ulrich.
- Due, Andrea Elisab., 6. 1., 80 A.
- , Julius, Gross., 3. 8.
- Dumili, Petra, f. Jensen, 20. 4., Nyborg, M: Kancr.
- Duntzfelt, Caroline, f. Heyliger, 7. 2.
- Dupont, Anna Elisab., ? 7., M: Arbejdsmand.
- , Joh., Cigarfabr., 6. 12., Horsens, H: Kirstine, f. Møller.
- Dupont, Peter Abraham, Fabr., 6. 6.
- Duus, Axel Ebbe, Ob.lt., Dept.chef, 11. 4.
- Dyhr, Niels Peter, Sparek.dir., fh. Boghdr., 7. 8., Nykjøbing paa Mors.
- Dyrhaage, Emil Aug., Toldass., Marine-lt., 7. 9., H: Julie, f. Steen.
- Døcker, Gerh. Julius, Bankdir., 22. 7., H: Ragna, f. Mariboe.
- Egede, Julie, f. Ravn, 7. 6.
- Egfelt, Henr. Rasmus Chr., Kapt., 2. 2.
- Eggers, Sofus v., Apoth., 3. 7., Vejle.
- Ehlers, Johanne Fred., f. Michaëlsen, 2. 10., Engelholm, M: fh. Skovrider.
- Elben, Harald Aug. Rønkild, Oberst, 26. 7., 81 A.
- Ellbrecht, Eberhard v. Deurs v., Ritm., 8. 3.
- Elsass, Helene, f. Dessau, 12. 11., 79 A.
- Elster, Anna, 17. 8.
- Engel, Christine, f. Koblauch, 28. 11., 69 A.
- , Frederikke Sophie, f. Grønvold, 18. 7.
- Engell, Louise Marie Elisab., 13. 5.
- Enghoff, Sofie Petrea, fh. Lærerinde, 6. 11., 72 A.
- Engholm, Marie, f. Wille, 2. 10., E. e. Sgpr.
- Engsig, Marius Gotfred Sørensen, fh. Boghdr., 26. 6., 83 A., Frederikshavn, H: Christiane, f. Mortensen.
- Erlids, Adolph P. C., Kass., 17. 2.
- Ernst, Maria, f. Gassner, 25. 1., M: Fabr.
- Esmann, Fanny E. A., f. Bertelsen, 31. 7., 77 A.
- Eszlinger, Adamine, f. Meyer, 7. 10., 87 A.
- Ette, Laura Olivia, f. Unger, 11. 8.
- Evaldsen, Anders Chr., H.retsassess., Dr. jur., 18. 11., H: Louise, f. Bülow.
- Evers, Harriet, 27. 7.
- Ewald, Johanne, Sygepl., 5. 9.
- Faber, Poul Wm. Kuhn, Læge, 23. 4.
- , Elisa, f. Gylding, 27. 9., E. e. St.-forst.
- Fabricius, Hans Ditl., fh. Landm., 11. 5.
- Fabritius de Tengenagel, Maren Kirstine, 28. 11., Gladsaxe.

- Fahnøe Emilie, 27. 8.
 Faith, Dorothea, 22. 10., Christiansdal Kl.
 Falgren-Schäfer, Laura, 7. 10.
 Faurschau, Kate, 5. 12.
 Faurschou, Nielsine, f. Sabroe, 13. 1., E. e. Postm.
 Faye, Holger Gustav, Toldforv., 28. 5. 64 A., Thisted.
 —, Kirstine Marthine, 9. 11.
 Feddersen, Gustav Hakon Vald., Kmhr., Stiftamt., 11. 9., 64 A., Nykjøbing F., H: Astrid, f. Baronesse Stampe.
 —, Laura, 21. 4., E. e. Prof.
 Federspiel, Emma Alvilde, 18. 12., 80 A., E. e. Justr.
 —, Joh. Lud., Etr., fh. Postm., 22. 12., Aarhus.
 Feilberg, Lud. Tage Chr. Müller, Doc. v. Landbohøjsk., 20. 9.
 —, Nic. Henriette Oktavia, f. Lund, ? 9., M: Docent.
 Fenger, Laura Marie Hostrup, f. Spur, 11. 11.
 —, Nikolaj, Bankdir., fh. Vicekonsul, 23. 9., Riga.
 Ferrall, P. L., fh. Fabr., 25. 5.
 Fibiger, Laura Ovidia, 10. 12.
 —, Marie, 18. 3., E. e. Sgpr.
 Finn, Olaf, 1. 4.
 Finsen, Maria, f. Jensen, 16. 7., 32 A.
 Fischer, Johanne Magd. Petrine, 4. 7., E. e. Skibsf.
 —, Julie, 30. 9., M: Overretssagf.
 —, P. L. U., 8. 2.
 Fisker, Meta, 19. 1.
 Fleckenstein, Ernest, 14. 5.
 Fleron, Ida Marie, f. Wedel, 11. 11.
 —, Nathalie, ? 9., M: Bogbinderm.
 Flint, Charles Johs. Alex., Forretningsf., 22. 12.,
 Fog, Fred. Engelbreth, fh. Forp., 15. 6., H: Holga, f. Christensen.
 Foght, Rudolph, fh. Urtekr., 18. 2., Hel.rup.
 Fogtmann, Pedrea Adolphine, f. Tuxen, 4. 1.
 Fontenay, Karen le Sage de, f. Hansen, 11. 11., E. e. Skomagern.
 Forman, Chr. H. F. V., 6. 6.
 Foss, Fr., fh. Propr., exam. jur., 10. 4., Gjentofte.
 Frank, Stefania Maria, f. Geister, 12. 4., Ebbeskov, M: Bryggeriejer.
 Freuchen, Ole Elfred Aug., fh. Kbm., 7. 6.
 Freuler, Anna, 6. 8.
 Fridericia, Jul. Alb., Prof., 28. 10., 63 A.
 Friedrichsen, Magd. Catr., f. Vett, 30. 1.
 Friis, Gertrud Elisab., f. Dehlholm, 21. 4., M: Kommercer.
 —, Ingo Marius, Statsdyrskuekom., 5. 6., H: Eleonora, f. Trolle.
 —, Marenza, f. Termansen, 1. 11., E. e. Justr.
 —, M. F. V. Bentzen, O.telegr., 6. 3., 52 A., Aalborg.
 Frisenette, Frantz Carl Joseph, Frøhdr., 26. 10.
 Fritzsche, Thora, f. Rose, 24. 4.
 From, Regisse, Lærerinde, 29. 6.
 Frænckel, Fr. Joseph, Veksell., 9. 7.
 Frølich, Alexander de la Cruz, 12. 10.
 —, J. L., 10. 5., Taastrup, H: Josephine, f. Madsen.
 —, Martin, Urmager, 18. 1., Tranekjær.
 Frølund, Theod. Severin, Sagf., 29. 5., H: Jenny, f. Rosenvinge.
 Fuchs, Hanne, f. Wildt, 2. 11.
 —, Vald. Carl Vilh., Kbm., 10. 10.
 Fuglesang, Emilie, 8. 12.
 Fuglsang, Marie, f. Ludvigsen, 5. 10.
 Funder, P. F. J., fh. Sgpr., 16. 10., H: Henriette, f. Tronier.
 Fussing, Bessy, f. Kastrup, 19. 8., Hel.rup, M: Dir. f. Fængselsv.
 Fæster, Julius Engelbrecht, 14. 5. Liverpool.
 Fønss, Sofie Nic., Stiftsdame, 22. 12., 81 A., Vallø.
 Galskjøt, Dorthea Julie, f. de Kløcker, 17. 1., 72 A., Kjøge, E. e. Birke-dom.
 Gamborg, Thora, 1. 1.
 Gamél, Arnold Louis Henri, Etr., Gross., 7. 12.
 Gammelgaard, Anna Kristine, 17. 11.
 —, Chr., Læge, 9. 9., 50 A., Chicago.
 Gandil, Alvida Charlotte, 15. 4.
 —, Schack, Maskinn., 19. 4., 54 A., Korsør, H: Maria, f. Schultz.
 Garde, Chr. Fr., Justr., 30. 3.
 Garde-Jørgensen, Germaine, f. Boulet, 9. 11., Algier, M: Kapt.

- Gebauer, Joh. Ovidius, 21. 1.
 Geese, Johs. Carl Martin, Forretningsf., 27. 11.
 Geisler, Anton Georg Heinr., Piano-fabr., 21. 12., H: Manna, f. Thorup.
 Geismer, Marie, 11. 3.
 Gerstenberg, Heinrich Wilh. Thuerecht, Gen.maj., 21. 3.
 Gianelli, Ingeborg, 8. 11., 87 A.
 Giese, Mary Nic., 1. 2. E. e. Gross. og Kt.chef.
 Gigas, Aurelia Therese, f. Mathow, 26. 12.
 Gimsing, Peder Christensen, Distr.-læge, 30. 6., Holstebro.
 Giødesen, Giøde, Kt.chef, 20. 6.
 —, Sophie Katharine Julie, f. Gandil, 22. 10.
 Gjedde, Laurids, fh. Propr., 25. 1.
 Gjedsted, Carl Eduard, Kapt., fh. Postm., 3. 3., 86 A., Nakskov.
 Glahn, Henriette, 21. 9., Blegholm, Tullebølle.
 Glamann, Johanne, 9. 12.
 Gleerup, Christopher, Provst, Sgpr., 16. 11., Rønæs.
 Glud, Johan, Godsejer, 3. 6., H: Julie, f. Lillienkjold.
 Glückstadt, Markus Isak, 22. 5.
 Glæsel, Louise Sophie, f. Rafn, 7. 9., Vanløse.
 Gnudtzmann, Albert Theod., Forf., 23. 10.
 Goldmann, Will., Bogh., 19. 2.
 Goldschmidt, Adolph, Dr. med., 4. 11.
 —, Valdemar, 30. 1., Fredensborg.
 Golodnoff, Wilhelm, Bankbogh., 25. 9.
 Gording, P. N., Styrm. v. Statsb., Lt., 12. 9.
 Gotschalk, E. G., Ritm., 14. 4., H: Henr., f. Gyldenstjerne Sehested.
 Gradmann, Chr. Fr. Gottlieb, Dyrslæge, 13. 12., Duekær, Ærø.
 Graessler, Gustafva Charlotta, 19. 12., 80 A.
 Grønø, Paula, 13. 12., E. e. Ob.lt.
 Gravenhorst, Marie, 27. 2., 45 A.
 Gravesen, Alfr. Rudolph, fh. Manufakturhdr., 3. 3.
 Green, Emilie, 25. 2.
 Grogersen, Julius, Fabr., 4. 5., Hornslet.
 Grimm, Gottlieb Georg, Ing., 19. 5.
 Grimstrup, Peter, fh. Gross., 11. 6.
 Gronenberg, Andrea, f. Boyesen, 2. 1., Skjelskør.
 Groot, Thora Wilh. Caroline, f. de Stockfleth, 12. 8., Ordrup, E. e. Propr.
 Grosche, Henriette, f. Bay, 13. 9., Charlottenlund, E. e. St.forst. og Postm.
 Grove, Alexander, Ob.lt., 24. 4., 82 A.
 —, Othilia Wilh. Christine, f. Nielsen, ? 2., 70 A., M: Skibsmægler.
 Grundtvig, Henrik Fr. Schiødt, Lt., cand. pharm., 7. 10.
 Grünewald, Anna, f. Olsen, 31. 7., E. e. Fabr.
 Grønbech, Anders C., Prof., Dr. med., 1. 1.
 Grønning, Emilie, 22. 10., M: Fængselsinspekt.
 —, Ove Nic., Kapt., 16. 5.
 Grønvold, Peter Andr., 9. 12., Oringe.
 Guldager, Fritz F., fh. Ekviperingshdr., 1. 11., H: Louise, f. Gyliche.
 Götsche, Sophie, f. Bang, 25. 12., Lyngballegaard.
 Haack, Fritz, fh. Trafikinspekt., cand. jur., 11. 12.
 Haahr, J. N., Partik., 12. 7.
 Haarlev, Margr., f. Pedersen, 5. 8.
 Hagemann, Fanny Therese, 25. 12., 83 A.
 —, Louise Marie, 21. 9., 84 A.
 Hagen, Amanda Erneste, 7. 3.
 —, Christine Soph., f. Bock, 21. 7., E. e. Fabr.
 Hald, J. C., Dyrslæge, 26. 8., Thisted.
 Halkier, Nic. Georg, fh. Forp., 30. 7.
 Hall, Chr. Georg Emilius, fh. Maskinm., 16. 3.
 Halling, Carl Emil Jørgen, Sgpr., 10. 3., Overby.
 —, Hans, fh. Urtekr., 16. 12.
 Hammer, Henriette, f. Hastrup, Priorinde i det Harboeske Fruekloster, 17. 11., 82 A., E. e. Kapt.lt
 —, Marie, 6. 7., Aalborg.
 Hansen, Carl Emil, fh. Stiftsfysikus, 18. 4., 83 A.
 —, Christiane Fr. Wilh., f. Michaelis, 21. 7., M: Kt.chef.
 —, Emil Sofus, Intendant, 1. 10.
 —, F. C. C., Godsforv., 6. 5., 72 A., Svenstrup.
 —, Fritz Robert, Gross., 20. 6., Usserød.

- Hansen, Hans Chr., Jernb.posteksp., 6. 8.
- , James Gustav, Etr., 15. 3., H: Louise, f. Bull.
- , Jens Jac., Dampskibsf., 19. 12., 58 A., Aarhus, H: Poulina, f. Andersen.
- , Joh. Chr., fh. Postm., 10. 5.
- , Joh. Emil Victor, 16. 5., Kontreadmiral.
- , Josef Theod., Arkitekturmaler, 20. 10.
- , Magd., f. Becker, 18. 3., 41 A.
- , Nicoline, f. Biering, 29. 4., 93 A., E. e. Præst.
- , Sophus, 14. 9., Los Angeles.
- , Søren, Posteksp., 15. 10.
- , S. F., cand. pharm., 21. 3., H: Soph., f. Stripp.
- , Ulrikka Sofie, f. Warming, 24. 2., 84 A.
- Hansen, Ingeborg Marie Spang, 31. 8., Viborg.
- Harder, Janus Georg Frygtgud, Gross., 16. 12.
- , Knud, Sagf., Branddir., 8. 9., Odense, H: Christine, f. Urban Hansen.
- Hartmann, Ernst Camillus, 18. 7., 19 A.
- , Jacobine Dorthea, f. Barnewitz, 29. 8., 95 A., E. e. Kapt.
- , Julie, 18. 9.
- , Laura, f. Eller, 13. 4., 89 A., Maribo, E. e. Godsforv.
- , Søren Fr. Bruun, fh. Kantor, 12. 4., 96 A., Roskilde.
- Hartvig, Maximilian, cand. phil., 6. 10.
- Hasforth, Wiggo Carl, Murerm., 15. 2., H: Anna, f. Carstensen.
- Haslund, Laura, 9. 11.
- Hass, Margr., f. Høeberg, 27. 1., E. e. Skolebest.
- Hassager, Carl, Mægler, 16. 7., Kirke Hyllinge.
- , Caroline Emilie, f. Langballe, 23. 4., Randers.
- Hasselriis, Louis, Billedhugger, 20. 5.
- Hassenau, Peter Fr., 26. 10.
- Hassing, Nielssine Laurine, 3. 8., 82 A., E. e. Murem.
- Hastrup, Julianus, 15. 4., H: Emilie, f. Thomsen.
- Haugsted, Hans Andr. Vilh., Justr., Arkit., 22. 11., Odense.
- Hecht, Oscar Fr. Peter, 9. 6., H: Thora, f. Rohde.
- Hedegaard, Peter, Dampskibsfører, 4. 7., Methil.
- Hedemann, Margrethe Vilh., 13. 1.
- Heering, Poul. Oretssagf., 1. 8., H: Søster, f. Arntzen.
- Heimann, Carl M., 9. 6.
- Heine, Mathilde, f. Trier, 3. 9.
- Heinrich-Hansen, Hans Chr. Richardt, 19. 11.
- Heise, Vilhelmine (Ville), f. Hage, 16. 4., E. e. Komponisten P. Heise.
- Helms, Lud. Adam Nic., Distr.læge, 23. 12., Maribo.
- Helper, Elly Aug., f. Berg, 25. 9., Oringe.
- Hempel, Edith Valborg, 12. 11.
- Henckell, Henr. Juliane Elisab., f. Østergaard, 27. 4.
- Henderson, Alexander, Forligskom., 10. 9.
- Henrichsen, Emil Johs., Kbm., 25. 11., Maribo, H: Therese, f. Rømer.
- Henriksen, Peter Chr., cand. polyt., fh. Fabr., 12. 4., H: Hermantine, f. Johansen.
- , Vilhelmine Georgine, f. Ursin, 5. 7.
- Henriques, Benny, Gross., 29. 11., H: Betzy, f. Bing.
- , Martin R., Vekselmægler, 25. 6., 86 A., Taarbæk.
- , Martha, f. Poulsen, 14. 9.
- Henze, Theod., Fabr., 14. 9.
- Herforth, August, Gross., 25. 5., 77 A.
- Hermansen, Fr. Lud., Kapt., ? 1.
- Herschend, Carl Henrik Emil, Oretssagf., 26. 7., H: Margr., f. Schlegel.
- Herskind, Andr. Vald., cand. pharm., 28. 1., H: Sophia, f. Bruun.
- Hersom, Dagmar, 18. 4., E. e. Stadsing.
- Hertz, Julie Marie, Ass. v. Meteorol. Inst., 17. 7.
- , Louise, f. v. Halle, 28. 1., 81 A., E. e. Digteren Henrik H.
- Hertzog, Emma, 29. 1., E. e. Ob.lt.
- Hertzum, Harald, Prokurist, 20. 7., Vejle, H: Alma, f. Brandt.
- Heuser, M., 28. 7., E. e. Fyrm.
- Heymann, Hedeveg, 9. 1.
- Hildebrandt, Henr. Marie Antonie, f. Geisler, 22. 4.
- Hindenburg, Louise, f. Richter, 24. 10.

- Hingstrøm, Ida Jensigne, f. Kofod, 21. 2.
- Hintz, L. F. È., kgl. Skovrider, 30. 9.
- Hirschsprung, Pauline, 7. 3.
- Hjardemaal, Marie Sophie, f. Norden-toft, 15. 9., E. e. Propr.
- Hjort, Vict. Chr., fh. Borgm., 9. 11., H: Kirstine, f. Rosenbom.
- Hjorth, L., Fabr., 9. 12., 77 A., Rønne.
- Hoff, Anna Margr. Henr., f. Høegh-Guldberg, 4. 2., 74 A., Hellerup, M: fh. O.lærer.
- , Bartholomæus, fh. Rektor, 24. 3.
- Hoffmann, Clara Soph. Marie, 3. 2., Stubbekjøbing.
- , Elise, f. Møller, 25. 7., E. e. Organist.
- , Joh. Chr., Pr.lt. i Art., 18. 9., Madeira.
- , Oline, 21. 9., Madeira.
- Hoffmeyer, Elisabeth, 16. 10., Tørring.
- Hohlenberg, Olga Camilla Svanhilda Effia, f. v. Jessen, 20. 4., M: Land-inspekt.
- Holbek, Chr. Ohnsorg, fh. Sgpr., 22. 1., H: Ludovika, f. Thune.
- , Sophie, 25. 1., Slagelse Frøkenkloster.
- Holberg, Christine, f. Holbech, 21. 12.
- Holbøll, Johanne Mathilde, f. Caspersen, 6. 3., E. e. Kommandør.
- , Ludovica, 21. 11.
- Holm, Alb. Carl Franz, Organist i Svendborg, 2. 4.
- , Anna, f. Fenger, 13. 9.
- , Augusta, f. Aagesen, 10. 4., E. e. Konfr.
- , A. B., Fabr., 14. 8., 91 A., Aarhus.
- , Hanne Fred., f. Sidenius, 5. 4., 74 A.
- , Henriette, f. Hansen, 17. 12., Thisted.
- , Hulda, 28. 10.
- , Johs. Heinr., fh. Borgm., 23. 7., Middelfart, H: Ida, f. Münster.
- , Johs. Michael, Gross., 11. 8., Vedbæk.
- , Karen Nathalie Agathe Fr., 3. 9.
- , Kirsten, 11. 9., E. e. Forf. (»Woldemar«).
- , Nelly, f. Døcker, 5. 12., Kraksaan, Java.
- Holmgreen, Megsenius, fh. Kbm., 3. 9.
- Holst, Charles Henrik, fh. Maskinm., 19. 3.
- , Fr. Carl Chr., Sagf., 22. 12.
- , Lud. Rønnenkamp, Forp., 20. 9., 38 A., Bremersvold, H: Sigrid, f. Brodersen.
- , Petra Christiane, f. Ludvigsen, 10. 10., E. e. Gen.dir.
- Holstein, Anna Marie Margr. v., f. Rasmussen, 13. 5., E. e. Pr.lt.
- Holstein-Ledreborg, Joh. Lud. Carl Chr. Tido, Lehns greve, fh. Konseilspræsident, 1. 3., Ledreborg.
- Hommel, Louise Amalie, f. Mundt, 5. 3.
- Honoré, Hansine Kirstine, 18. 11., 83 A.
- Hornsleth, Inger Kristine, f. Kjersgaard, 19. 12., Charlottenlund.
- Horwitz, Jenny, 13. 3.
- Hou, Eline, 10. 12., 86 A.
- Hovmann, Maren Kirstine, 19. 8.
- Howitz, Frantz Johs. Aug. Carl, Prof., Dr. med., 23. 12., H: Helene, f. Jacobson.
- Hundertmark, Aage, 31. 7., 21 A.
- Husmann, Henr. Joh., Vinhdlr., 14. 12., H: Ida, f. Jørgensen.
- Huth, Marie Magd. Agathe Jensine, von, 17. 7.
- Hübner, Lene, 7. 1.
- Hvalkof, Otto Lund, Pr.lt. i Art., 30. 9.
- Hygom, Nanna, 29. 12.
- Hyhn, C. G., fh. Amtstuefialbest., 17. 10.
- Hyltoft, Chr., fh. Skuesp. og Theaterdir., 17. 10., Randers, H: Henriette, f. Jung.
- Høegh-Guldberg, Julie, Stiftsdame, 29. 7.
- Høhling, Else, 13. 10.
- Høpfner, Vilh., f. Kierumgaard, 26. 1., 74 A.
- Hørlyck, Lucie, Forf.inde, 12. 9.
- Høst, Andr. Fr., Boghdlr., 14. 5., 26 A.
- , Jul. Heinr. Marius, Kapt., 11. 4.
- , Marie, 19. 4.
- , N. P. N., Sagf., Branddir., 3. 12., Svaneke, H: Aug., f. Anthon.
- Høyberg, Jens Knudsen, fh. Landmand, 7. 12., 82 A.
- Høyer, Agnes Emilie, f. Køhlert, 7. 11.
- , Ole, Trafikbest., cand. polyt., 8. 5., 64 A., Aarhus, H: Olga, f. Mathiesen.

- Ibsen, Inger Marie, 4. 12., E. e. kgl. Hofapoth.
- , Søren Kaas, Kt.chef i Øst. Kreditf., 2. 6., H: Olga, f. Frederiksen.
- Ilsted, Johanne Sophie, f. Lund, 16. 2.
- Ingwersen, Johs. Peter, 2. 2., New York.
- Ishøj, Ejnar, 24. 9., Sibirien.
- Jacobsen, Adelgunde, f. Svanenskjold, 17. 12., 71 A., E. e. O.retsprok.
- , Arnold Peter Hans, cand. pharm., 10. 7., 31 A., St. Thomas.
- , Emilie Kristine, f. Kayser, 18. 12., 97 A.
- , Ingeborg, f. Kisbye, 1. 9., Juelsberg, M: Godsforv.
- , Niels Chr., Havneoppebørselskontr., 30. 4., H: Alma, f. Petersen.
- Jantzen, Fr. Feddersen, Stabsintendant, 9. 11., H: Ebba, f. Withusen.
- Jensen, Anders, fh. Sgpr., 4. 5.
- , Carl, Kbm., 2. 5., Roskilde.
- , C. F. V., Fyrmester, 17. 4., Refsnæs, H: Anna, f. Slengerik.
- , Emma Elisab., f. Schouw, 26. 9., E. e. Gross.
- , Hans Carl Edv., Tobaksfabr., 3. 10., H: Anna, f. Hansen.
- , Johanne, f. Baade, 22. 4., M: Posteksp.
- , Laura, f. Bille, 17. 4., E. e. Sgpr.
- , Lud. Jul., Provst, Sgpr., 30. 4., Odder.
- , Marie Georgine, f. Brammer, 27. 3.
- , M. E., cand. jur., fh. Eksp.sekr., 8. 2.
- , Niels Peter, fh. Postm., 25. 4.
- , Sophus Andr., Kbm. og Kæmner, 15. 3., Maribo.
- Jensen, Jens Chr., Godsejer, Landbrugskand., 17. 12.
- Jepsen, Axel, Tandlæge, 14. 2., 34 A.
- Jermiin, Nic. Soph., f. Fønss, 13. 8., 82 A., Vandsbæk, E. e. Kapt.
- Jessen, Margr., f. Houmann, 28. 1., M: Kom.lærer.
- Johansen, Helga, 25. 12., Charlottenborg.
- , Poul Theod., Skovrider, Kt.chef, 9. 5., Viborg, H: Aug., f. Swane.
- , Victor, 13. 4., Californien.
- John, Andrea, f. Gutfeld, 9. 3.
- Johnsen, Anne Christine, 22. 7., 94 A.
- Johnstrup, Marie Louise, f. Dahl, 8. 1., E. e. Prof.
- Jonasen, P., Maskinfabr., 2. 10.
- Juel-Brockdorff, Fr. Carl Niels Otto Aug., Lehnsherr, Hofjægerm., 13. 10., Hornbæk.
- Juhl, Emmy, f. Goecker, 2. 2.
- , Jens Emil, Gross., 10. 2., 73 A.
- Junge, Camilla, 1. 2.
- Jungersen, Fr. Olfert, fh. Valgm.præst, 4. 2., 75 A.
- Just, Hans, Gross., Etr., 2. 2.
- Juul, Cathr. Therkeline, 22. 6.
- , Vict. Aug., Dir. v. Statsb., 5. 2., H: Anna, f. Juel.
- Jürgens, Peter Bartholin, Sgpr., 24. 4., H: Maria, f. Sølling.
- Jæger, Charlotte, 30. 3.
- , Julius, Varemægler, 6. 4., 71 A.
- Jørgensen, Hans, Gross., 23. 3.
- , Hans Vognsen, Godsejer, Jægerm., 25. 1., Tidelholt.
- , Jens Chr., Justr., 21. 3., Lemvig, H: Thora, f. Kiilerich.
- , Julius Andr., Kantor, Lærer, 29. 3., Vejle.
- , Jørgen Marquard, Kbm., 27. 7.
- , Jørgen Peter, Stabslæge, 18. 11., Helsingør, H: Frede, f. Holm.
- , J. R., Fabr., 14. 12., 55 A., Faaborg.
- , Laur. Theophil Chr., Godsejer, 5. 12., Sølstedgaard, H: Helga, f. Boisen.
- , Oluf Martin Emil, Justr., 8. 7., H: Nathalie, f. Bjerg.
- Kaalund, Emilie H. S., 25. 4.
- Kaas, Andr. Jørgen Chr., O.retsprok., 13. 5., 79 A.
- Kalckar, Amalie, 18. 4., 80 A.
- Kampmann, A., Godsforv., 8. 3., 78 A., Horsens.
- Kaufmann, Raphael, fh. Kbm. i Kalundborg, 8. 5., 95 A.
- Kehlet, H. H., fh. Hørkr., 30. 8.
- Kellner, Aug. Stephan Fr. Chr., Oberst, 11. 9., Gjentofte.
- Kier, Mary, f. Rohde, 7. 6., M: Stabslæge.
- Kihl, Rudolph, 14. 1.
- Kilian, Chr., 22. 12.
- Kirkman, C. N., Skibsf., 3. 11.
- Kjeldsen, Lone, f. Søndergaard, 8. 11., Aalborg, E. e. Herredsf.

- Kjellerup, Magd., f. Kaarsberg, Etr.-inde, 20. 3., Visborggaard.
- Kjerulff, Andr. Sophus Vibe, Kapt., 22. 10.
- Kjærgaard, Clara Constance, f. Heegaard, 26. 11., Hillerød.
- Kjærgaard, Marie Magd. Margr., f. Maegaard, 24. 9., 90 A.
- Klein, Anna, 5. 9.
- , Caroline, f. Jacobsen, ? 4., 85 A., E. e. Stadsarkitekt.
- Kleinert, Robert, Gross., 16. 6., Malm-slätt, Sverige, H: Sophie, f. Schirmer.
- Klepsch, Gudrun, f. Arenholt, 25. 10.
- Klingemann, E., Læge, 8. 8.
- Kloss, Sophie Louise, Malerinde, 21. 5. Rom.
- Klabel, Mathilde, 26. 7., E. e. Snedkerm.
- Knudsen, Godtfred, Sparek.dir. i Skive, 12. 8.
- , Juliane Adolphine, f. Hvalsøe, 5. 11.
- , Niels, Sagf., Dir., 17. 4., 56 A.
- , Vald., Kom.læge, Dr. phil., 20. 7.
- Knuhtsen, Anna Rosine, f. Krumm, 31. 5., 93 A., Mou, E. e. Sgpr.
- Knuth, Julius, Greve, 25. 12., Skovnæs, H: Thyra, f. Westenholz.
- , Maria Aug., f. Schütt, Baronesse, 7. 6.
- Koch, Aage, Papirhdr., 29. 2., H: Juliane, f. Larsen.
- , Hans Christopher Elers, Haveinspekt., 22. 2., H: Elisab., f. Marcussen.
- , Julie, f. Brüel, 23. 11., Søllerød.
- Koefoed, Joh. Dorothea, f. Munch, 2. 12., Rønne, E. e. Kapt.
- Kohl, Hilda Cathinka Adelaide, 6. 9., 78 A.
- Kolling, Vald., Skuesp., 7. 6., 48 A.
- Kongsted, Elisabeth, 2. 5.
- Koppel, Cecilie, f. Salomon, 6. 6.
- Kornerup-Bang, V., Tømrm., 18. 2., H: Karen, f. Jørgensen.
- Korning, Kirstine, 9. 1.
- Kraemer, Lud. Chr., fh. Skibsf., 13. 12.
- Krag, Chr. Peter Seidelin, fh. Sgpr., 16. 9., Charlottenlund.
- Kragelund, Chr. Andersen, fh. Klokker, Kmr., 13. 5., 87 A.
- Kramer, Olufa, f. Olsen, 11. 6.
- Krarup, Ida, 7. 4., 71 A.
- , Marie, f. Fahnøe, 19. 3., M: Læge.
- , Ove Thure Nic., O.retssagf., 16. 11., 79 A.
- Kraunsøe, J. P., 22. 2.
- Krebs, Joh. Henr. Klingberg, fh. Gross., 8. 11., H: Lizzie, f. Moe.
- , Magna Cecilia Femya, 24. 12.
- Kringelbach, Georg N., Arkivar i Rigsark., 14. 11., H: Olga, f. Sødning.
- Krog, Sophie, f. Formann, 27. 3., Aarhus, E. e. Præst.
- Krogh, Carl Vict. Christopher Eskild, fh. Provst og Sgpr., 2. 6., Hellerup, H: Elisab., f. Sletting.
- Krohn, Betty, f. Berg, 14. 1.
- , Nancy Charl., f. Lund, 7. 5., E. e. Læge.
- Kromphardt, Chr. Knud, Propr., 22. 10.
- Krumhardt, Erik, 26. 1.
- Kruse, Severin Chr., Rebslagerm., fh. Oldermænd, 25. 12.
- Kruise, Sofie Cathr., f. Munk, 2. 4.
- Kunckel, Joh. Chr., fh. St.forst., 12. 6., H: Caroline, f. Nedahl.
- Kunkel, Julius Emil Alex., Fabr., 8. 3.
- Kühl, Anna Elisab., 12. 9.
- Küster, Adolph, 2. 12., H: Telse, f. Weimann.
- Købke, Oline, 13. 12., 79 A.
- Lagoni, Otto, Maskinist i Niles, Michigan, 5. 12.
- Landschultz, Jane, 26. 4.
- Langballe, Janus Erasmus, O.retssagf., 1. 3., Randers.
- Lange, Einer Langkilde, 26. 2., 25 A., Ørbæklunde.
- , Eline Cathr., f. Bredsdorff, 18. 3., E. e. Prof.
- , Heinrich Wilh., Ing., 18. 5., 51 A.
- , H., fh. Kbm., 19. 1., Gjentofte, H: C., f. Ostenfeld.
- , Nina Erikka, f. Holten, 23. 2., Fred.sund, E. e. Kbm.
- Langgaard, Carl Chr., Stadsfysikus, Dr. med., 9. 3., Fredericia, H: Sofie, f. Schorn.
- Larsen, Hartvig Chr., Trafikbest., 22. 4., Aarhus.
- , Caroline Wenka Amalie, f. Sparre, 19. 1., 73 A., M: Guldsm.
- , Laurine Mathilde Kirstine, f. Jensen, 29. 11., M: Landskabsmaler.

- Larsen, Louise, f. Küster, 22. 8.
 —, Mathilde Christiane, f. Blichfeldt, 13. 9.
 —, Niels, Ob.lt., 24. 1., Nyborg.
 —, Viggo Joh., Pr.lt. i Art., 5. 8.
 —, Wilhelmine, Kommercer.inde, 10. 5.
 Lassen, Carl Fr., Etr., fh. Kt.chef, 18. 2.
 —, Harald Hougaard, Gross., 6. 10., H: Margr., f. Petersen.
 —, L. V. A., O.retssagf., Bankdir., 1. 9., Storehedinge, H: Laura, f. Ørnstrup.
 Lauritsen, Joh. Elisab., f. Schlichtkrull, 5. 12., 92 A.
 Lauritzen, Lauritz Jac., fh. Fabrikejer, 22. 12., Wilbur, Wash., U. S. A.
 Lawaetz, Carl Bernh., Propr., 31. 3.
 Leidersdorff, Caroline, 4. 12., E. e. Hotelejer.
 Leidesdorff, Michaline, 25. 1., 76 A., E. e. Snedkem.
 Leisner, Augusta Fr. Wilh., f. Barfred, 24. 9.
 Lembke, Heinr. Harald, fh. Kbm., 21. 7.
 Lemche, Magnus, Koncertsanger, 10. 5.
 Lemming, Anna Marie, 24. 5., E. e. Smedem.
 —, Caroline Marie, f. Hassel, 12. 4., 87 A.
 —, Victor Emanuel, Smedemester, 20. 4., H: Anna, f. Christensen.
 Lemvig, Chr. Marie Louise, f. Svitzer, 26. 1.
 Lennholm, Ove, 27. 6., Vejle fjords Sanat.
 Lerche, Astrid Helene, 26. 12.
 —, Jørgen Nielsen, Kbm., 6. 5., Skjelskør.
 Leth, Fr. Georgine, f. Kuhlmann, 28. 2., 79 A.
 Leth-Rasmussen, Rasmus Chr., fh. Kantor, 6. 1.
 Levin, S. Elias, fh. Fabr., 1. 8., 85 A.
 Levy, Edv., Gross., 18. 8., 82 A.
 —, Immanuel, 14. 6., H: Harriet, f. Kalckar.
 Licht, Einar de Fine, Kapt., ? 11.
 —, Ejnar de Fine, Dampskibsf., 11. 8., 37 A., Colombo, H: Sophie, f. Holst.
 —, G. A., Krigsr., 11. 10.
 —, Inger Marie de Fine, f. Nieuwenhuis, 2. 12., M: O.læge.
 de Lichtenberg, Anna Ulrika, f. Dinesen, 26. 2.
 Liebe, Anna, f. Faurschau, 16. 7., E. e. Distr.læge.
 Limpricht, Peter Carl, Guvernør, 19. 2.
 Lind, Jens, 2. 8., Østerlind, Gudum.
 Lindholm, Cornelius Hansen, Forp., 24. 1., Skovgaard.
 Lindtner, M., Skibsf., 3. 2., Svendborg.
 Linnemann, Sofie Christiane Balduin, 18. 10., 84 A.
 Lippert, Hansine, f. Woulfsbach, 26. 9.
 Lissner, Julius, fh. Kancellist, ? 9., 80 A.
 —, Marie Kirstine, 18. 12., E. e. Kapt., St.forst.
 Lohmann, Laura, 4. 6.
 Looft, Caroline Amalie Marie, f. Thiell, 22. 6., E. e. Kt.chef.
 Lorek, Jens Andr., Fuldm. i Finansmin., 29. 2., H: Ingeb., f. Lindhardt.
 Lowsen, Joh. Fr. Emanuel, Kapt., ? 6., H: Jeanette, f. Ogilvie.
 Lowzow, Knud Bille Vald. v., Organist, 3. 9., Nakskov.
 Ludvigsen, Carl, Ing., 14. 11., H: Johanne, f. Topp.
 —, S., Propr., 29. 7., Skibby.
 Lumbye, Emilie, f. Ringheim, 15. 4.
 Lumholtz, Augustine, f. Quintel, 21. 7., 83 A.
 Lund, Carl, Konsul, Dir., 17. 10., Malmø, H: Hulda, f. Lassen.
 —, Carl Ferd., fh. Propr., 31. 1., Kalundborg, H: Anna, f. Friis.
 —, Emma, f. Fønss, 11. 2., M: Gymnastiklærer.
 —, H. P. C., Dyrslæge, 15. 1., 66 A., Nyborg.
 —, Ludvig, Forf., cand., 14. 9.
 —, Oscar, Bankdir., Justr., 2. 9., 59 A., Silkeborg, H: Camilla, f. Arntzen.
 —, Robert, Konsul, 13. 8., Helsingør.
 —, Vigo, Gross., 8. 7., 76 A.
 Lübschitz, Emmy, f. Stein, 6. 5.
 Lüders, Anna Joh., 4. 6.
 —, J. C. F., fh. Hdlsfuldm., 27. 11., H: Clara, f. Reith.
 Lützen, Dagmar, f. Hansen, 26. 7., M: O.retssagf.
 Løffler, Victor C. A., fh. Apoth., 31. 8., H: Helga, f. Torp.
 Lønberg, Ulrikka Jakobine, f. Wendell, 4. 3., E. e. Fuldm.

- Løssl, Anna Margr., 26. 12., Kolding.
- Løve, Louise Emilie, f. Svendsen, 1. 8., E. e. Skibsbygm.
- Maag, Hjalmar Vilh. Bernh., Prof., O.læge, 16. 12., Næstved, H: Adolphe, f. Schmidt.
- Maagensen, Chr. Lud., Maskinm. i D. F. D. S., 5. 9., Antwerpen.
- Maaloc, Hanne, f. Lund, 23. 9., 82 A., Assens, E. e. Kancr.
- Månsson, Anders, Hotelejer, 8. 2.
- Maar, Emilie Magd., f. Worm, 5. 1.
- Maare, N. Chr. H., Faktor, 3. 8.
- Mackeprang, M. L., Justr., fh. Forp., 27. 7., 88 A., Faaborg.
- Madelung, Georg Chr., Provst og Sgrpr., 15. 5., Sjørring.
- Madsen, Anders Martin, Etr., fh. Kt.-chef, 30. 4., H: Caroline, f. Løffler.
- , Jenny Eleonora, f. Koppel, 9. 7., E. e. Justr., O.retsassagf.
- , Laurits Eggert Vald., cand. mag., 26. 10.
- Magner, Theod., Bogh., 7. 3.
- Mahnfeldt, Kirstine, f. Pii, 19. 12.
- le Maire, Emil Chr. Fr., Gross., 7. 4.
- Malling, Niels, Gross., 1. 8., H: Mathilde, f. Schmith.
- , Vilh., Forf., Valgm.præst, 10. 5., 66 A., Odder.
- Mansa, Fred. Louise, 2. 3., 83 A.
- Marcher, Frans, 23. 8., H: Thyra, f. Berling.
- , Thekla, f. Scheer, 19. 9., M: Skovrider.
- Marckmann, Thora Jac. Vilh., f. Holme, 23. 9., M: O.politibetj.
- Marcus, Doris, f. Wolff, 10. 9., E. e. Gross.
- Mariboe, Svend, 30. 7.
- Mathiesen, Chr. Alb., Forstkand., 27. 4., »Tophedens», H: Olga, f. Preisler.
- Mathieson, Aug. Berthold, fh. Postm., 13. 10., Sakskjøbing.
- Matthiessen, Heinr. A., fh. Gross., 26. 11.
- Matzen, Andr. Vilh. Martin, Ing. i St. Nord. Telegr.selsk., 1. 1., 33 A. Shanghai.
- Meinert, Andr. Ewald, fh. Sgrpr., 16. 11., 89 A.
- , Fr. Vilh. Aug., Dr. phil., fh. Museumsinspekt., 19. 1., H: Nanna, f. Krarup.
- Meinertz, Peder, Dampskibsf., 8. 7., Archangel, H: Agnethe, f. Faber.
- Melchior, Clara, f. Israel, 22. 12.
- , Moses, Gross., 25. 11.
- Meldorf, Gustav, Læge, 3. 6.
- Mellerup, Emma, 26. 10., Roskilde.
- Meltz, Nathalie Amalie Eleonora, f. Jespersen, 17. 11., 85 A., Nyborg.
- Messerschmidt, Chr. William, 22. 6., Buenos Ayres.
- Meulengracht, O., Partik., ? 12.
- Meyer, Amalie Marie Margr., f. Rhein, 5. 12., M: fh. O.lærer.
- , Fr. Neergaard, Gross., 13. 10., 77 A.
- , Laurits Bernh. Jul., fh. Inspekt., 16. 12., H: Olga, f. Rasmussen.
- Michaëlis, Aug., fh. Skræderm., 14. 12., Odense.
- , Julius, Kt.chef, 5. 7.
- Michelsen, Chr. Wm., Distr.læge, 18. 2., Fejø.
- Mikkelsen, Chr., fh. Lærer og Org., 24. 11., H: Sofie, f. Andersen.
- Moe, Christine, f. Blücher, 22. 11., M: Maskinm.
- , Elizabeth, 14. 1.
- , Kristine, 1. 2.
- Mogensen, Niels Jørgen, Kapellan, 12. 1.
- Mohr, A., fh. Godsforv., 28. 7.
- Molbo, A. M. V., Prokurator, 20. 4., 79 A.
- Molich, Øllegaard Constance, f. Meedom, 14. 2.
- Moltke, Amalie Louise, 11. 11., 81 A.
- Mortensen, Chr. E., Dir., »Sveablik», Helsingør, 20. 12.
- Mossin, Emmy Elisab., f. Worm, ? 7.
- , Hans Vald., Barber, ? 9.
- Moth, Elisab. Aug., f. Holm, 17. 3., E. e. Sgrpr.
- Motte, Gustav de la, 4. 4.
- Mottlau, Fr., Vinhdlr., 23. 10., H: Anna, f. Richardt.
- Mourier-Petersen, Adolf Tobias Herbst, Etr., 10. 6., Edelsborg.
- Munch, Ludvig Theod., Partik., 6. 12.
- , Merry, 16. 3.
- Munk, Karen, 31. 8.
- Muus, Anna Joh. Caroline, 6. 3.
- Müller, Emil, O.læge, Dr. med., 17. 2., Aarhus.
- , Emma Zartine, Forst.inde, 7. 7.

- Müller, Laura Marie, f. Jacobsen, 24. 10., E. e. Kt.chef.
- , Vilh. Chr. Theod., Kt.chef i O.form., 26. 8., H: Laura, f. Jacobsen.
- Münnich, Caroline, 31. 8., Nykjøbing F.
- Mygind, H. J. J., fh. Sgpr., 23. 12., 82 A., Over Holluf.
- Myhring, Martha Margr., 12. 1., 92 A.
- Mynster-Fischer, Thora, 13. 3., E. e. Kommandør.
- Møller, Anne Kirstine, f. Jacobsen, 20. 11., 77 A., Roskilde.
- , Augusta, f. Stougaard, 11. 11., Vordingborg.
- , Chr. Arnold, fh. Amtsvevinspekt., 13. 12., Hellerup, H: Karoline, f. Steenholm.
- , Ditlev, Plantagebest., 12. 6., Indien.
- , Emilie, f. Lagoni, 27. 11.
- , Emma Doroth. Aug., f. Røper, 23. 12., E. e. Manufakt.hldr.
- , Erik Vald., fh. Stadsing. i Thisted, 16. 4.
- , Johanne, 9. 11., Fredericia, E. e. Adjunkt.
- , Johs., Ing., 17. 1., Buenos Aires.
- , Katty Maria, f. Schmidt, 30. 4., M: Regnskabsf.
- , Marie Margr., 23. 7.
- , Niels Vilh., fh. Propr., 8. 4., Odense
- , Peter, Sagf., 6. 10., Svendborg.
- , Rasmus Schmidt, ? 1., 60 A., H: Emilie, f. Christoffersen.
- , Søren Chr., Kapt. i Art., 16. 11., H: Tekla, f. Harboe.
- , Th., Gross., 6. 7., H: Anna, f. Jensen.
- , Thora, fh. Skolebest.inde, 16. 4.
- Møllgaard, Eske Hansen, Sgpr., 15. 3., Vissenbjerg.
- Mønster, Cathr. Fred., f. Jørgensen, 1. 5., E. e. Præst.
- Mørch, Sophus Wald., Flaghldr., 21. 4., H: Victoria, f. Nancke.
- Mørner, Hedevig, 24. 12.
- Nagler, Caroline, f. Oettinger, 2. 6.
- Nannestad, Anna, 22. 3., 86 A.
- , Anna Marie Aug., f. Fasting, 16. 1., M: Etr.
- Neergaard, Robert, Xylograph, 22. 2.
- , Vilh. de, Skovrider, 29. 12., Vemmetofte.
- Neergaard, Vilh. Peter Chr. Bruun, Kmhr., Hofjægerm., 16. 8.
- Nehammer, Edouard, 8. 2.
- Neumann, Sophus E., Skuespiller, 4. 3.
- Nicolaysen, Joh. Amalie, f. Bille, 12. 8., Bloemfontein, Sydafrika.
- , Olaf, Dir., 23. 10., H: Anna, f. Dybdahl.
- Nielsen, Ane Joh., f. Henriksen, 5. 9., M: Skolebest.
- , Anna, f. Bonde, 11. 11., Ballerup, M: fh. Gaardejer.
- , Anna, f. Kleinsorg, 29. 12.
- , Camilla, f. Lydiche, 23. 2., E. e. Bogtr.
- , Carl Aug., Skoleinspekt., 17. 11., 69 A.
- , Carl Fr. Aug., Sgpr., 4. 6., Magleby.
- , C. T., Skibsmægler, 20. 8., 58 A., Faaborg.
- , H. C., Pianofabr., 15. 6.
- , Johanne, f. Grønqvist, 7. 6., M: O.retssagf.
- , Joh. Marie Math., f. Hassing, 28. 11., 55 A., Skanderborg.
- , Jørgen Høygaard, Konsul, 8. 6., Hjørring.
- , J. C., Sagf., ? 3., Svendborg.
- , Laurits, Læge, 26. 10., Kolding, H: Kristine, f. Kryger Sørensen.
- , Marie Kirstine, f. Søb-Jensen, 6. 2., M: Reservelæge.
- , Niels Stubberup, Postm., 19. 1., Hobro.
- , Niels, fh. Ass. v. Statsb., 10. 1., 55 A., New York.
- , Peter, fh. Kammertjener hos Kong Chr. IX, 2. 9.
- , Peter, Læge, ? 12., H: J. L., f. Rager.
- Nord, Anna, Vildthldr., 31. 8.
- Nordberg, Caroline Bernhardine, fh. Lærerinde, 23. 7., 83 A.
- Nordencrone, Dorthea, 28. 10.
- Norman, Thora, 12. 3., E. e. Fabr.
- Norstrand, Carl Claus Heinrich, Etr., Gen.konsul, 23. 10.
- Norup, Carl Gustav, Ritmester, 23. 11., Øverød, H: Gyda, f. Hansen.
- Nyegaard, Caroline Josephine, f. Wederkinch, 4. 4., 75 A., M: Justr.
- Nyholm, Carthon Christ. Vald., fh. Justitiarius i H.ret, 16. 5., Søllerød.
- , Jac., fh. Ejer af Bjørnkær, 27. 1.

- Nørregaard, Elisabeth Alexandra Ida Regine Augusta Hanne, f. Fabricius-Tengnagel, 7. 6., Gelslund, Holte, M: Kapt., Dr. phil.
- Obel, Fanny Abela, f. Christensen, 8. 2., Fredericia, E. e. Just., Sagf.
- Oehlenschläger, Bodil, f. Juell, 24. 6., E. e. Kmjkr.
- Oehlerich, Fr., Redakt., 28. 8.
- Ohmeyer, Agnes, 13. 2., M: Ass. v. Statsb.
- Olivarius, Michala, f. Schiøtz, 15. 5., Helsingør.
- , Vald. Chr. Bohn, fh. Borgm., 14. 6., 77 A.
- Ollendorff, Dagmar Louise, 4. 10., Aarhus.
- Olrik, Margrethe, 1. 5.
- , Vilh., fh. Sgpr., 4. 7., H: Elise, f. Møller.
- Olsen, Harald M., Ing., 22. 10.
- , Joh. Carl, fh. O.gartner, 9. 7., 85 A.
- , Vald., Hofbager, 3. 9.
- , Vilh. Chr. Theod., O.intendant, fh. Kt.chef, 3. 9.
- Orlamundt, Hans, 1. 7.
- Ortmann, Hans Jørgen Carl, Havearkitekt, 6. 2.
- Osterhammel, C. A., Dir., 23. 6., H: Alma, f. Zimmermann.
- Ostermann, Thekla, f. Brusck, 1. 3.
- Ottosen, Julius, Gross., 5. 1.
- Overweg, Wilhelmine, 19. 8.
- Ovesen, Augusta, 27. 6.
- Oxenbøll, Vilhelm, cand. phil., 18. 6.
- Oxholm, Georgine Emilie Adelaide, Stiftsdame, fh. Hofdame, 30. 12.
- Pacht, Lauritz Vilh., Kunstmaler, 20. 5.
- Packness, Sophie Maren, f. Christiansen, ?. 10.
- Pagh, Chr. Lehmann, Etr., 8. 4., 71 A., Bogense.
- , Fr. Chr., Smedem., 8.11., Fredericia.
- , Karen, 7. 12., Vejlefjords Sanat.
- , Olavia, f. Freuchen, 26. 3.
- , Peter Whitelocke, Krigsassess., 13. 11.
- Paludan, Anna Julia, 29. 2.
- , Elisabeth, 2. 8., 62 A.
- Paludan-Müller, Johanne Sofie, f. Ipsen, 25. 6., 57 A., Gisselfeld, M: Læge.
- , Julie Vilh. Dorette, 1. 5., 65 A.
- Pape, J. F. M., Toldass., fh. Sagf., 16. 6., Viborg.
- Paulsen, C. A., fh. Skoleinspekt., 25. 2.
- Pedersen, Niels Peder, Sgpr., 22. 8., Odense.
- Penick, Carl Eduard de, Ob.lt., 29. 4., 84 A., Broust, H: Anna, f. Schmidt.
- Permin, Carl Herm. Jens, O.retssagf., fh. Godsforv., 20. 3., Charl.lund.
- , E. H., Branddir., 25. 4.
- Petersen, Adolph Carl Vilh., Konfr., 5. 2.
- , Andrea Caroline, 20. 8., M: Kassekontr. v. Statsb.
- , Axel, Lærer, 22. 10., H: Ada, f. Pfaff.
- , Axel Marius Angely, fh. Konsul, 7. 7., Basel.
- , Caroline Marie (Lalla), 3. 12., M: Arkit.
- , C. N. V., fh. St.forst., 15. 12., 72 A., Hellerup, H: Maria, f. Wätzold.
- , Emilie, f. Berg, 19. 9., E. e. Præst.
- , H. C., Papirhldr., 24. 12.
- , Jac. Julius, fh. Prof., Dr. med., 29. 5.
- , Joh. Cecilie Therese, f. Meyer, 21. 6., M: U.bibliothekar.
- , Joh. Thorv., Sgpr., 8. 10., 51 A., Herlufmagle.
- , Marie Soph. Doroth., f. Krohn, 6. 1.
- , Martinus, fh. Kapt. i Fodf., 13. 3., Bordighera.
- , Niels Otto, Driftsbest. v. V. Gasv., 22. 1.
- , N. P., Sagf., 14. 12., 56 A., Frederikshavn, H: Dagmar, f. Wøhlk.
- , Regnar, Red. af »Næstved Tid.«, 3. 4.
- , Wilh. E., Gross., 5. 12., H: Alma, f. Køhn.
- Petit, Henriette Caroline, 10. 3., 96 A.
- Petræus, Vesty Martin, fh. Gross., 28. 10.
- Pettoletti, Ellen, 15. 6.
- Philipsen, Bella, f. Nathanson, 17. 4., E. e. Forlagsboghldr.
- , Ferd., Gross., 8. 4., H: Soph., f. Wagner.
- Plambeck, Cecilia Maria, 25. 4.
- Plesner, A., Forp., 25. 6., Knuthenlund, Søllested.
- , Johanne, Ass. v. Statsb., 15. 6., Skelskør.

- Plessen, Sergius Joseph Hugo Alex. Otto Heinrich, Baron, Kmhr., 20. 9., Berlin, H: Sophie Louise, f. v. Eckermann.
- Plum, Oline Marie, 5. 2.
- Polack, Emma, f. Salomon, 30. 6.
- Pontoppidan, Jens Vilh., Provst, Sgpr., 29. 12., Himmelev.
- , Maja, f. Christensen, 2. 7., 65 A.
- , Mathilde Aug., 22. 10.
- Poulsen, Poul, Bøssemager, 6. 2.
- Prahl, Nicolai, Gørtlerm., 27. 4., H: Emilie, f. Wenck.
- Prangen, Ferd. Chr. Conr. v., fh. Sgpr., 27. 5.
- Priergaard, Olivia, f. Krag, 16. 6.
- Printz, H., Kapt., 22. 1., 81 A., Randers.
- Prior, Eduard, Cyklehldr., 5. 4., H: Thyra, f. Holm.
- Pritzel, C. C. G., Forstraad, 14. 4., Vemmefotte.
- Proschowsky, Amadea Clementia Decima Quinta, f. Ryge, ? 5.
- , Heinrich, Dr. med., 4. 12.
- Prytz, Christine Margr., f. Steenstrup, 18. 1., 61 A., Hellerup, M: Ob.
- , Marie, f. Bloch, 19. 12., M: Sgpr.
- Raabye, Henriette, 25. 12.
- Raaschou, Aug., O. retssagf., 13. 6., Hillerød.
- Rannow, Johs., Kom.læge, 7. 11.
- Rasbech, Theod., fh. Fabr., 1. 8., H: Signe, f. Hansen.
- Rasch, Georgine Hansine Nielsen, f. Funch, 6. 12., 76 A.
- Rasmussen, Birgitte Catharine, f. Langhoff, 12. 2., 78 A.
- , Carl Chr., fh. Borgm., 22. 10., Bogense, H: Mariane, f. Gether.
- , Frantz, O.lærer, Skovshoved, 16. 3., 59 A.
- , Fritz, Kbm. i Saxkjøbing, 2. 4.
- , H., Sgpr., ? 5., 50 A., Aarhus.
- , Julie, f. Rübner-Møller, 1. 3., E. e. Dr. phil.
- , J. P., Kbm., 4. 6., Roskilde, H: Edvardine, f. Lund.
- , Peter Chr. Aug., kgl. Translatør, cand. jur., 24. 5., Dalum.
- Rasmussen-Eilersen, Eiler, Landskabsmaler, 25. 4.
- Raun, Ebba Joh., 10. 7.
- Raun-Byberg, Niels Iver Fr., Skibsbym., 24. 6., Esbjerg.
- Ravn, Chr. Albrecht, Provst, fh. Sgpr., 3. 6., 90 A., Svinnige.
- , Clara Louise Theodora, f. Thiede, ? 2., Gjentofte.
- Ravnkilde, H. W., Kapt., Gross., 14. 1.
- Rázga, Paul Julius, Konsul, 15. 2., Helsingør, H: Hildegaard, f. Lundwall.
- Rée, Clara, 23. 3.
- Reeberg, Lud. Ernst, 23. 10.
- Reedtz, Adelheid von, 9. 8.
- Reiermann, Eleonora Aug., f. Scheel, 20. 3., E. e. Fabr.
- Reiersen, Uleica, f. Haas, 13. 12.
- Reiffenstein, Agathe Chr. Marie, f. Oxholm, 25. 3., 83 A.
- Reimers, Carsten Joh Heinrich, Ing., 3. 5.
- Reitz, L., fh. Fabr., 25. 10., H: Joh., f. Rugsted.
- Reitzel, Carl Vict. Alfr., Murerm., 19. 5., 51 A., Fred.værk, H: Ingoline, f. Sylvest.
- Renouard, Constance de, 2. 11.
- Reumert, Alexander, Driftsinspekt., 29. 5.
- Reuter, Emilie, 9. 9.
- Revsgaard, Ingvard, Propr., 4. 2., 46 A.
- Richter, Adam Chr., Gross., 1. 2., H: Agnes, f. Carstensen.
- Riedel, Marie Emilie, f. Halvorsen, 3. 11.
- Rieffestahl, Emma, 22. 4.
- Riesel, Anna, f. Geermann, 6. 1.
- Rimestad, Oline, 13. 11.
- Ring, G. E., Bogh., 5. 11.
- , Oline, 16. 12., 78 A.
- Risom, Marie, f. Hoé, 9. 2.
- Rocatis, Peter Emil, fh. Stabsserg., 27. 11.
- Roed-Müller, Joh. Marie, f. Müller, 26. 11., Randers, M: O.dyrlæge.
- Rohmell, Oscar Jul., Prof., O.læge, Dr. med., 1. 6., St. Hans Hosp., H: Ebba, f. Brønne.
- Rosen, Anna von, f. Brandt, 18. 10.
- , Franzisca, f. Wiborg, 10. 2.
- Rosenberg, Georg Detlef, Bogbinderm., 13. 3.
- Rosenhoff, Julie, f. Rohmann, 4. 5.
- Rosenkrantz, Gunde Jørgen Holger Carl, Baron, Kmhr., Hofjægerm., 31. 8., Sophiendal, H: Anna, f. Juel.

- Rosenstand, Emma, f. Voigt, 14. 1., Rudkjøbing.
- , Julius, fh. Redakt., 5. 4., 90 A.
- , Philip Peter, Justr., fh. O.dommer, fh. Borgm., 9. 1.
- Rosenvinge, Carl Vilh., Kbm., 1. 2., Grenaa.
- Rothe, Anna Rosine, 12. 10., 94 A.
- , Carl Ewald, Borgm., 28. 12., Grenaa, H: Marie, f. Krag.
- Rottbøll, J., Godsejer, 8. 5., H: Kate, f. Kipp.
- , Marie Louise, f. Hyllested, 25. 3.
- Rubin, Eva, 1. 3., 71 A.
- Rung, Hanne Christiane, f. v. Westen Berg, 17. 2.
- Rønning, Maria, f. Kaalund, 26. 12., Nakskov, M: cand. pharm.
- Rörup, Maria Margr., f. Köhn, 20. 8.
- Røssel, Joh. Henr. Nielsen, Fabr., 13. 9., Nakskov.
- Sabra, E. V., Fabr.best. i St. Nord., 30. 9., H: Meta, f. Falkenstjerne.
- Salmonsens, Frants Ditlev, Kt.chef i Store Nord. Telegr.selsk., 4. 1.
- Salomon, Emily Agnes, f. Crakanthorp, 10. 8., M: fh. Banksekr.
- , H. S., 25. 3.
- Salomonsen, Vilh., Gross., 25. 7.
- Salvador, Emma, 12. 4.
- Sarauw, Laura, Malerinde, 28. 4., 59 A., le Cannet, Cannes.
- Sass, Joh. Magd., f. Quist, 9. 3., Aalborg.
- , Simon Thomsen, Kbm., 20. 4., Skanderborg.
- Sauerberg, Sophie, f. Heymann, 18. 9., 85 A.
- Saust, Chr Pet. Vilh., 5. 1., Gl. Holte.
- Schack-Schou, Fr. Emil, 9. 4., 27 A., New York.
- Schaltz, Georg, Ass., 25. 12., Hamburg.
- Schannong, Joh., Gross., 22. 3., Wästervik.
- Scharff, Harald Anton, fh. kgl. Solodanser, 3. 1., H: Elvilda, f. Møller.
- Scharling, Louise Andrea Margr., 24. 7.
- Schauenborg-Müller, Ove Henr. Lud., fh. Forp., 28. 10.
- Scheel, Carl Anton, 19. 1.
- , Fr. Chr. Rosenkrantz, Kmhr., Hofjægerm., Greve, Stamhusbesidder, 3. 3., Rygaard.
- Scheitel, Kirstine, 1. 6., 73 A., Charlund.
- Schiellerup, Carl Joh. Gynther, cand. phil., Litterat, 26. 8., H: Monna, f. Larsen.
- Schiemann, Dorthea, 29. 5.
- Schierbeck, Herm. Gerh., Etr., 15. 2., Barcelona.
- Schindler, Fr., Gross., 8. 6.
- Schiøtt, Elisab. C. G., 19. 2., 80 A.
- , Fr. Chr., Oberst, 25. 12.
- , G. P., Mægler, 4. 1., 87 A., Assens.
- Schjellerup, Caroline Marie, 4. 5., M: Gravør.
- Schjerbeck, Frederikke Vilh., 21. 1., Torkildstrup.
- Schlegel, Ane Marie Charl., f. Lyngbye, 3. 6., E. e. Gen.maj.
- Schlichtkrull, Emilie, f. Liunge, 22. 7., Esrom Kloster, E. e. Amtsforv.
- Schlotfeldt, Adelheid, f. Grønbech, 19. 12., Everdrup, M: Læge.
- Schløer, Margr., f. Schmidt, 10. 1., Slagelse.
- Schmidt, E. W., Kmr., 8. 11., Hellerup.
- , J. Chr., Sparek.konsulent, Kmr., 12. 8.
- , J. P., St.forst., 24. 8., Viksø.
- Schneekloth, K. A., Prof., fh. Skolebest., 25. 12., H: Halvordine, f. Tuxen.
- Schneider, Aug. Wm., Konfr., 27. 3., 80 A., Hellerup.
- Schneidewindt, Camilla, 5. 2.
- Schnicker, Emma, f. Hardt, 2. 3., M: fh. Skibsf.
- , Joh. N., fh. Skibsf., 16. 5.
- Scholten, Charlotte Fr., 17. 1.
- Schondel, Anton Fr., Læge, 7. 7., Kjerteminde.
- Schorn, Willy Maximilian, Forf., Lærer, 25. 3.
- Schottländer, Kirstine Jak., 20. 3.
- Schou, Emilie, f. Mariboe, 15. 9., E. e. Ob.lt.
- , Marie, f. Bahnson, 18. 2., E. e. Dr. phil.
- , Marie, f. Mariboe, 23. 4.
- , Sophie, 31. 7., M: pens. Lærer.
- , Theod. Valentin, Ob.lt., 6. 1., 77 A., H: Emilie, f. Mariboe.
- Schovelin, Susanne, f. Klüver, 11. 1., E. e. Konferensr.

- Schrader, Holger, 11. 2., 36 A.
 Schrøder, Carl Chr., Sparek.kass., 13. 3., Sterrede, Rude, H: Henriette, f. Lützen.
 —, Henrik, Skovrider, ? 10., Frederiksdal, Odder.
 Schultz, Wilh., f. Lund, 9. 8.
 Schumacher, Harald, Landskabsmaler, 20. 1., 76 A.
 Schwabach, Olga, f. Bülow, 28. 2.
 Schwensen, Jørgen Pet. Diderik, Arkitekt, 9. 2., 54 A.
 Schäfer, Caroline, f. Falgren, 8. 2.
 Schøller, Hans Helmuth, 25. 3., 49 A., Vraa.
 Schøning, Sophie, f. Skibsted, 18. 12.
 Seedorff, A., Fabr., 7. 6.
 Seemann, Fr. Victor, Banebest. v. Statsb., 19. 7., Längenfeld, Tirol.
 —, Hilda Virginie, f. Borthig, 6. 2., M. Banebest.
 Sehested, Martha Catharina, Sygepl., 3. 1.
 Seiling, Marie, f. Lund, 17. 3., 82 A.
 Seligmann, Ad., 2. 1., H: Viga, f. Wagner.
 —, Johanne, f. Andersen, 10. 5., 59 A., Vejle.
 —, Marie Sophie Magd., f. Møller, 21. 9., 79 A., E. e. Garver.
 Selmer, Mathea, 3. 6., 84 A., Slagelse.
 Semler, Thora, 4. 3.
 Severin, Ellen Reily, f. Robinson, 8. 9.
 Seyer, Vilh. Adolf, Kancr., fh. Seminarieforst., 24. 2.
 Sick, Elvine, f. Brodersen, 1. 5., E. e. Fotograf.
 —, Ida Emilie Caroline, f. Lanckow, 8. 5., E. e. Læge.
 Siegumfeldt, H. C., Kunstmaler, 27. 6.
 Sievers, F. C., Gross., 2. 7.
 Siim, Peter Martin, Gross., Gen.konsul, 3. 10., H: Dagmar, f. Hansen.
 Simmelhag, Emilie, f. Bache, 3. 8., E. e. Herredsf.
 Simon, Amanda, 11. 4.
 Skeel, Adelaide, Konventualinde, 28. 4.
 Skeel-Gjedsted, Sophus Erik Chr. Martinus, Ing.ass., 16. 7., Pedro Miguel, Panama.
 Skjerne, Joh. Amalie Hermanda, 7. 9., 54 A., M: fh. O.hornblæser.
 Skyttegaard, J. P., fh. Toldofficiant, 6. 8., Kolding.
 Smidt, Sophie Louisa, 15. 10.
 —, Victor F., 20. 3., Johannesburg.
 Smith, Chr. Holger, fh. Skolebest., 11. 7.
 —, Vald. Gustav, fh. Propr., 13. 2., H: Thyra, f. Jensen.
 Soelberg, Wilhelmine, 10. 6., 80 A.
 Sommer, Emma Luise Regitze, 28. 6.
 Sonne, Margr. Caroline, f. Rothe, 5. 4., 88 A., E. e. Provst.
 Soya Jensen, Carl Martin, Prof., 21. 2.
 Spange, Chr., Bogh., 16. 11.
 Sparre, Lovise, 14. 8., 77 A., E. e. Kbm.
 Spenner, Louis, O.retssagf., 13. 5.
 Speyer, Clara, f. Geltzer, 11. 2.
 Späth, Anna Nilsine, f. Petersen, 16. 2.
 Spøhr, Sessa, 26. 4., E. e. Postm.
 Stahlfest-Møller, J. C., Fabr., 15. 11.
 Starcke, Nic., f. Hansen, 21. 3., 82 A.
 Steffensen, Hans Chr., fh. Gen.auditør, 4. 9.
 —, Vald. Fr. Ove, fh. Konservator, 20. 1.
 Stegemann, Carl Fr., Malerm., 5. 2., 79 A., H: Anna, f. Rosing.
 Stein, Preben S., fh. Fabr., 5. 10.
 Steincke, Cecilie, 15. 1., 81 A., Nykjøbing S.
 Stelling, Joh. Cour. Chr. Anton, Gross., 21. 4., H: Emma, f. Schetelig.
 Stender, Thomas Arboe, fh. Propr., 15. 8., H: Vincentine, f. Schwings.
 Stenersen, Frederikké, 30. 10., 69 A.
 Stenhusen, Ansine Fr. Petrine, 14. 12.
 Stevens, William, Ing., 27. 1.
 Stiernholm, Erasmine, 20. 4., Slagelse.
 Stockfleth, Henri, fh. Isenkr., 16. 8., Aalborg.
 —, Johanne, 30. 1., Asminderød, E. e. Lærer.
 Stoltenberg, Jens Pet. Jul., fh. Skibsf., 18. 1., H: Jac., f. Andersen.
 Storch, Chr., fh. Sgpr., ? 12., 73 A.
 Storck, Marie, 20. 3.
 Storm, Karen, f. Hjorth, 15. 8.
 Strengberg, C. F., Glarm., 3. 5.
 Stricker, Bertha, 27. 3., E. e. Oberst.
 Strigler, Chr. U. A. L., Dyr læge, 27. 8.
 Strøh, Aug., Vinhdrl., 4. 12., H: Anna, f. Schumacher.
 Strømberg, Sofus, fh. Disponent, 10. 1., Nyborg, H: Alexandrine, f. Wilde.

- Stub, Carl Otto, Garverm., 24. 5.
 Stæhr, Emil, Fotogr., 26. 3., 85 A.
 Støcken, Anna von, f. Bolbroe, 2. 9.,
 Slagelse.
 Suell, Charlotte, 5. 9.
 Suhr, H. P., fh. Lærer, 25. 12.
 Svane, Fr. Vilh. Magnus, fh. Bagerm.,
 14. 5., St. Hans Hosp.
 Svendsen, Anders, fh. Landbrugsskole-
 forst., 1. 11., Tune.
 —, Emilie, f. Ingwarsen, ? 11., E. e.
 Theaterdir.
 Syberg, Mathilde, f. Guntzel, 5. 6.
 Sødring, Niels Syndergaard, Forstan-
 der, 4. 7., Ordrup.
 Søre-Pedersen, Niels Marius, Sgpr., 10.
 10., H: Olga, f. Mumme.
 Søltoft, Charlotte, 6. 10., Tyrrestrup.
 Sørensen, C. F. C., fh. St.forst. i Ved-
 bæk, 14. 9.
 —, Niels Chr. Adam, Gross., 20. 9.
 —, Pet. Fr. Marinus, Maskinfabr., 29.
 4., Sæby.
 Taagerup, Sofie, f. Voss, 28. 5., 91 A.,
 Ringsted.
 Tarlong, Helga Vilh., 8. 1.
 Teilmann, Anna, ? 9.
 Terp, Julius, 22. 3., H: Ulla, f.
 Rye.
 Tesch, Henriette Vilh. Kirstine, 11. 1.,
 Thorslunde.
 Thaarup, C. N. J., Kancr., 8. 6., 94 A.,
 Storehedinge.
 Theilmann, Amalie Mathilde, f. Eng-
 berg, 25. 4.
 Thestrup, Vict. Emanuel Schack, 27. 5.
 Thiele, Elisa Vilh. Mathilde, f. Fors-
 berg, 23. 10.
 —, Fr. Andr., Herredsf., 30. 1.,
 Odense, H: Bertha, f. Langkilde.
 Thim, Mathilde, f. Rosenstand, 9. 1.
 Thomsen, Aug. Fr. Jørgen, fh. Værfts-
 lt., 26. 2., 74 A., Gjentofte.
 —, Carl Chr. Fr. Jac., Prof., Kunst-
 maler, 4. 10., H: Petra, f. Dieck-
 mann.
 —, Laura, 8. 4.
 Thorn, A., Kmr., ? 1., 87 A., Søn-
 dertranders.
 Thorsøe, Henriette, 14. 2., E. e. Por-
 trætmaler.
 Thorup, Carl Viggo, Toldass., 28. 9.,
 58 A., Nakskov.
 —, E. A., Translatør, 12. 2.
 Thrane, Olaf, Sagf., 6. 10., 62 A., H:
 Olga, f. Koch.
 Thru, F. M., Forst., 25. 11.
 Thuesen, Amanda Marie Sophie, 27.
 12., Nyborg.
 —, Jens Peter, fh. Birkefuldm., 5. 8.,
 49 A., Fredensborg.
 Thuren, Hjalmar Lauritz, cand. theol.,
 Musikhist., 13. 1.
 Thygesen, Signe, f. Hammer, 7. 12.,
 E. e. Borgm.
 Tillge, Karoline Marie, f. Knudsen, 22.
 12.
 Timm, Marie, 12. 5.
 Tobiesen, William Claude, Pr.lt., 27.
 12., Holte.
 Tofft, Ida Petrea, f. Hansen, 14. 5.,
 78 A.
 Tommerup, Peder, Sgpr., 5. 6., Hessel-
 ager.
 Topp, Marie Fr., 27. 11.
 Tornøe, Jacobine Severine Gottholdine,
 f. Grevenkop-Castenskiold, 28. 9.,
 E. e. Præst.
 Torp, Olaf, fh. Hof-Apoth., 12. 6.
 Tortzen, Julie, f. v. d. Hude, 1. 10.
 Tramp, Adam Gebhardt Rud., Greve,
 8. 10., H: Rosa, f. v. Holstein-
 Rathloul.
 Trampe, Gunhilda, Grevinde, f. Arntz,
 6. 3., Aarhus, E. e. Toldkass.,
 Greve.
 Trane, Hortensia, 19. 10.
 Travn, C. F., O.ass. v. Statsb., 16. 6.,
 Malmslätt, Sverige.
 —, Signe, 16. 6., Malmslätt, Sverige.
 Trier, Emma, f. Adler, 27. 10.
 Trolle, Jens Chr. Herluf, Etr., fh.
 Toldkass., 7. 9., 85 A., Rudkjø-
 bing.
 —, Marius Nic. Fr., fh. O.formynder,
 24. 5., H: Fr., f. Knudsen.
 Tronier, Nanna, f. Kierkgaard, ? 11.,
 Hillerød.
 Trübschenck, Nic., cand. pharm., 19.
 7., Sunnysvale, Californien, H: Car-
 roline, f. Mortensen.
 Tryde, Elisabeth, 3. 9.
 Tulinius, Theod., Paraplyfabr., 1. 3.
 Turner, Julie Andrea, f. Hansen, 28. 9.,
 76 A., Rungsted, E. e. Kapt.
 Tutein, F., fh. Folketingsm., Godsejer,
 25. 9.

- Tvermoes, Ferd. Emil Torné, Etr., fh. O. retsprogk., 23. 5., H: Ida, f. Buchwald.
 —, Julie, 6. 12., 89 A.
 —, Rudolph Laur., Nationalbankdir., 2. 6.
 Tønder, Nicolette, 11. 2., 77 A.
 Tøttrup, Thorv. Chr., Propr., 19. 6., Karmark.
 Ulleriks, Fr., 20. 1., Singapore.
 Ulrich, Lud., fh. Forp., 16. 2., H: Marie, f. Krogh.
 Ulrik, Astrid, f. Gjessing, 25. 3., Nordskovgaard, Haslev.
 Unna, Anna Marie, 3. 4.
 Vahl, Emilie, 26. 5., E. e. Provst.
 Valentin, Hansigne Juliane, f. Møller, 1. 5.
 Vang, C. T., Fabr., 1. 5., H: Elisab., f. Holck.
 Vaupell, V. L., Kapt., 29. 3., 86 A.
 Vedel, Fanny, 17. 10., E. e. Geh. legationsr.
 Vedel-Nielsen, A. C., Kapt., fh. St. forst., ?. 7., H: Friede, f. Schaumburg.
 Velschow, W. E., Kunstmaler, 21. 12.
 Verdelin, Amalie, f. Friedstedt, 5. 10., M: Fuldm. i Øst. Kreditfor.
 Vermund, Harald Edmund Aug., Ass., ?. 12., 76 A.
 Vibe-Kierulff, A. S., Kapt., 22. 10.
 Vige, Jens, Kunstmaler, 20. 3.
 Vinding, Peder, Dyrlæge, 22. 7., Nykjøbing S.
 Voss, C. A., Handelsingartn., 25. 1.
 Waagechristensen, Kai, 3. 9.
 Waagepetersen, Emilie, f. Bang, 12. 3., Horsens.
 Waetzold, Louis J. J., Maskinm., 12. 1.
 Wagner, Nancy Cecilie Margr., f. Grønvold, 12. 5., M: fh. Sgr.
 Wahl, Peter Christopher, 16. 1., 74 A.
 —, Vald., Redakt., 26. 11., 84 A., Silkeborg.
 Wanscher, Helene, 9. 11.
 —, Marie, 8. 2.
 Warburg, Caroline, f. Dreyer, 26. 1., Hel.rup.
 Warthoe, Anton Sofus, Justr., Herredsfuldm., 2. 6., 90 A., Brædstrup.
 Weber, Thora Henriette, fh. Lærerinde, 14. 9.
 Wedel, Emma, f. Hansen, 1. 11., 67 A., M: fh. Tømrrerm.
 Wedel-Heinen, Carl Gustav, Fuldm. i Finansmin., 26. 12.
 Wedén, Marie Sofie, 2. 10., 88 A.
 Wegge, Chr., Forstr., fh. Skovrider, 15. 7.
 Weigelt, Carl Rud., fh. Fuldm., 6. 10.
 Weilstrup, P. C., Læge, 10. 11.
 Weis, Ernst Aug., 7. 8., Aarhus Mølle.
 Weitemeyer, Heinr. Jul., kgl. Bogh. v. Rigshosp., 31. 10., H: Fanny, f. Wagner.
 Welsch, Elise Georgine, 21. 4., 30 A., Holstebro.
 Wendrich, Hans Chr., Telegr., 16. 6., Malmslätt, Sverige.
 —, Svend Arnold, 16. 6., Malmslätt, Sverige.
 Wernberg, Ferd., Kass., 26. 1.
 Wessel, J. F. V., Kapt., ?. 4., H: Louisa, f. Bauditz.
 Westergaard, P. L., Agent, fh. Bankdir., 17. 10., H: Mathilde, f. Nordentoft.
 Westrup, Mathilde, 29. 6.
 Whitte, Else Margr. Wilh., fh. Oldfrue, 1. 7.
 Wibroe, Henry, Fabr., 21. 2., Hel.rup.
 Wichmann, Joh. Jul., 15. 1.
 Wiedemann, Joh. Amalia, f. Hanszen, 15. 4.
 Wienberg, Dorothea, f. Milo, 25. 6.
 Wigelsen, Emmy, fh. Lærerinde, 18. 5.
 —, H. V., Kanc., 6. 2., 89 A.
 Wiimh, Pet. Vilh. Ranøe, Sgr., 10. 9., Haarlev.
 Wilhjelm, Alvilda E., f. Wilhjelm, 12. 9., M: O.lærer.
 Willemoës, Gerda, f. Lorck, 30. 6., M: Ritm., Kmjkr.
 Willerup, Herbert J., Ing., 23. 10.
 Wilse, Jens Chr. Ferd., fh. Universitetsforv., 5. 12.
 Wilster, Eline, 18. 11.
 Winckler, Anna, f. Leerbeck, 12. 8.
 Windfeld, Elisab., f. Tommerup, 30. 10.
 Winsløv, Christiane, f. Østerbye, 8. 9., Kalifornien.
 Winstedt, Jørgen Wilh. Emil, Gross., 10. 4., H: Hansine, f. Kruse.
 Winther, Axel, Pr.lt., 23. 6., H: Emma, f. Hassager.
 —, Henr., Sparek. bogh. i Holbæk, 11. 6.

- Winther, Vald., fh. Sgpr., 11. 11.
 Wissenbach, Hedevig Antoinette, f.
 Müllertz, 25. 4., M: O.ass. v. Statsb.
 Wissing, Marie Christine, f. Manicus,
 23. 10.
 With, Johs. Nic., fh. Tobaksfabr., 27.
 10., Ordrup.
 Witte, Augusta, 9. 1., Bogense.
 Wittrock, f. Weiss, 28. 11., 80 A., E.
 e. Propr.
 Wivel, Augusta, 19. 12.
 Wolff, Peter Wilh. Manvad, Hof-
 Blomsterhldr., 11. 6.
 —, Wilhelmine, f. Bay, 24. 1.
 Worm, Fr. Chr., Kapt., 10. 7.
 —, Natalie Camilla, f. Meyer, 14. 9.,
 M: Ob.lt.
 Wridt, C. T. M., Partik., 10. 6., H:
 Mathilde, f. Petersen.
- Wrisberg, Caroline Emilie, f. Kehr, 10.
 3., E. e. Arkitekt.
 Wulff, Anne Sorine Martine, f. Jesper-
 sen, 17. 6.
 —, Elisabeth, f. Rée, 2. 6.
 —, Elkan, Gross., 18. 11., H: Agathe,
 f. Madsen.
 —, Henr., f. Meyer, 11. 4.
 Wunsch, Anna Elisab., f. Fraas, 17. 11.
 Zacho, Jens Pet., Propr., 23. 4.,
 Gammeleje, Nakskov.
 Zahrtmann, Bodil Jochumine, fh.
 Plejemoder, 11. 4.
 Zinck, J., Kbm. i Aalborg, 7. 6., 70 A.
 Zoëga, Johs. Gottlieb, fh. Kbm., 9. 1.
 Øllgaard, Marie, f. Buchwaldt, 7. 12.,
 Hellerup.
 Østrem, Elisab., 23. 3., 84 A.

A. W. Rasch:

Dødsfald i Norge

1912.

Tillæg til Personalhistorisk Tidsskrift.

København.

Trykt hos J. H. Schultz A/S.

1913.

Dødsfald i Norge

1912.

Samlede af A. W. Rasch.

(Det efter H: anførte Navn angiver den efterlevende Hustrus Pigenavn.)

- Aagaard, Aage, Adjunkt, 19. 9., Fred-
værn, H: Ida, f. Bortzell.
- , Oluf, Snedkermester, 12. 1., Chr-
ania.
- Aalholm, Mathias Schröder, Student,
20 A., 19. 3., Chr.ania.
- Aall, Benedicta, 95½ A., 24. 12., Chr-
ania.
- Aanesen, Elisabeth Marie, 3. 8., Skien.
- Aarnes, Storthingsmand, 11., Opstryn.
- Aarøe, Augusta, Stationsmester I. S.
A.s Enke, 21. 5., Kongsberg.
- Aas, Elisabeth, f. Skancke, 95½ A.,
30. 12., Kragerø.
- , Niels, Kapt., 83 A., 1. 1., Drammen.
- Aavatsmark, Martine, 16. 10., Thjem.
- Absalonsen, Marie Dorthea, f. Rønne-
berg, 68 A., 17. 3., Bergen.
- Akre, Carl, Skolebestyrer, 14. 3., Vadsø.
- Albrethsen, Ann Elizabeth Thornton,
f. Jordan, 68½ A., 17. 7., Tvede-
strand.
- Alme, Haagen, 81 A., 29. 8., Rena, H:
Marie, f. Melhagen.
- Alstadhaug, Knud Jæger Lund, 9. 6.,
Bergen, H: Sara, f. Morch.
- Ambjørnsen, Jenny, f. Selmer, 46½ A.,
26. 1., Chr.ania.
- , Jenny, 15½ A., 18. 2., Chr.ania.
- Amble, Gina, 17. 1., Chr.ania.
- Ameln, Olivia, f. Wilander, 2. 3., Fjøl-
sanger.
- , Petra, 28. 8., Voss, bgr. Aarstad.
- Amundsen, Konrad, 22 A., 18. 2.,
Glemminge.
- Andenes, Sigrid Jahnsen, f. Norman,
36½ A., 29. 3., Chr.ania.
- Anderssen, Louise, f. Schmidt, 23. 2.,
Strømstad.
- Andresen, Ferdinand, Agent, 85½ A.,
26. 2., Chr.ania.
- Angell, Anton, Handelsrejsende, 30. 4.,
Chr.ania (?), H: Kaja, f. Berentzen.
- Anker, Christian August, 30. 9., Berg.
H: Hansine, f. Gundersen.
- , Karen, 10. 5., Chr.ania.
- Antonietti, Marie Noline, f. Kildahl,
12. 10., Chr.ania.
- Apenæs, Karen, f. Møller, 6. 8., Fryden-
lund pr. Drammen.
- Archer, Jeane Ann, 17. 8., Larvik.
- Arentz, Elisa, f. Brown, 95 A., 28. 6.,
Bergen.
- Arff, Nora, 37¾ A., 19. 6., Chr.ania.
- Arnesen, Andrine, f. Thue, 77 A., 20. 4.,
Chr.ania.
- , Hans Adolf, Organist, 9. 3., Chr-
ania, bgr. Sarpsborg.
- Arnet, Børre Gulliksen Throne, fhv.
Dampskibsf., 86½ A., 26. 1.,
Thjem.
- Arntzen, Arnt Mathias, Dampskibs-
exp., 73 A., 7. 5., Forvik, Helge-
land, H: Birgithe, f. Balle Lund.
- Arup, Mathilde Hofgaard, 13. 9., Vestre
Slidre.
- Astrup, Hans Rasmus, 34½ A., 25. 11.,
Chr.sund, H: Lilli, f. Grundt.
- , M. H., Kbmd., 78 A., 19. 5., Chr-
sund.
- , Nils, fhv. Lensmand, 52 A., 14. 6.,
Vaaler, i Solør.
- Atneosen, Haagen M., 82½ A., 20. 11.,
Atneosen.

- Aune, Inger Alchine, f. Huun, 86½ A., 22. 9., T.hjem.
- Baade, Ingvar, Kbmd., 50 A., 31. 7., Stavanger.
- Bache, Jacob Schjelderup, 2. 3., Fr.hald.
- Bacher, Z. ORsagf., 14. 3., Chr.ania, H: Charlotte, f. Conradi.
- Backa, William Dampskibsf. 34 A., 13. 4., Chester, Amerika.
- Backe, P. G., fhv. Forretningsfører, 25. 5., Chr.ania.
- Bade, O. M., Konsul, 12. 11., Chr.ania, H: Mally, f. Schilling.
- Balchen, Lauritz, Læge, 43 A., 15. 11., Chr.sand.
- , Marie, f. Mallng, 25. 3., Chr.ania.
- Bang, Anthonette, Enkefru, 81¾ A., 19. 7., Grimstad.
- , Hans Helgesen, 51 A., 18. 10., Bergen.
- Barth, Jacob Gotfred, 84½ A., 4. 12., Chicago.
- Bassøe, Anna, f. Johannessen, 9. 1., New York.
- Bauthler, Margit, 19½ A., 30. 7., Chr.ania.
- Baumann, Camilla, 15. 4., Bodø.
- Bay, Harald, Fuldm., 58 A., 7. 2., Chr.ania.
- Bech, Anna, f. Bechmann, 33 A., 12. 2., Slemdal.
- Beck, Amalie Juell, Enkefru, 11. 5., Moss.
- Becken, Ragnhild, 24 A., 26. 7., Chr.ania.
- Benthien, Martha (f.Sveen), Korpslæge, E. O. B.s Enke, 18. 5., Chr.ania.
- Bentzen, Caroline, Provstinde, 83 A. 17. 10., Kbhvn.
- , Hansine Henriette Reipur, 31. 12., T.hjem.
- Berbom, Wilh. Th., fhv. Forstmester, 85 A., 20. 3., Hamar.
- Berg, Georgine, 68 A., 4. 6., Abelvær.
- , Johs., Grosserer, 20. 10., Chr.ania.
- , Kirsten Ludvikke Marie, f. Hall, 86 A., 6. 3., Chr.ania.
- , Th., fhv. Landhandler, 93 A., 9. 1., T.hjem, bgr. Chr.ania.
- Berge, Ole, fhv. Provst, 78 A., 2. 10., Stabæk, H: Hanna, f. Mangor.
- Berger, Andreas, Agent, 11. 8., Hammerfest.
- Berger, Charlotte, f. Juull, 15. 7., Ormøen.
- , Kristine, f. Søltinglied, 55 A., 5. 7., Tysnæs.
- , MarieBenedicte, 88 A., 13. 4., Haus.
- Bergersen, H. B., Marinekapt., 16. 5., Bergen, H: Gunhild, f. Angell.
- Bergh, Balthazar, Forvalter, 71 A., 25. 5., Chr.sand.
- , Helene, f. Hansen, 76 A., 11. 11., Chr.ania.
- , Karen Dorthea, 77 A., 2. 3., Chr.ania.
- Bergman, Hilmer, Grosserer, 54 A., 27. 4., Fr.hald, H: Thora, f. Suhrke.
- Bergmann, A. F., fhv. Guldsmed, 73 A., 23. 5., T.hjem, H: Marie, f. Eidsvaag.
- Bergseng, Thor, 20. 5., Ringsaker, bgr. Lillehammer, H: Ragna, f. Lysgaard.
- Bergstrøm, Edel, f. Knagenhielm, 81 A., 6. 3., Chr.ania.
- Berle, Berthe Christine, f. Hansen, 39 A., 17. 12., Bergen.
- , Erik Wilhelm, 14. 8., Chr.ania.
- , Lydia Susanne, f. de Lange, 74 A., 2. 7., Bergen.
- Berntsen, Bernt M., Læge, 68 A., 29. 3., Bergen.
- Bessesen, Birgit Olivia, 24½ A., 16. 11., Bergen.
- Beyer, Flora Charlotte, f. Mueller, 3. 12., Bergen.
- Bie, Arne Vogt, 25 A., 26. 6., Gjeithus, bgr. Chr.ania.
- , Marie, f. Balke, 77 A., 31. 1., Stabæk.
- Bing, Dina, f. Bredesen, 81 A., 1. 8., Fr.stad.
- Biørn, Nils Fredrik, 52 A., Minneapolis. ingen Tid.
- Bjelke, Christine, f. Weydahl, 23½ A., 8. 11., Minneapolis.
- Bjerkan, Olga Marie, f. Hagen, 48 A., 30. 4., Bergen.
- Bjørset, Karl E., Overlærer, 57 A., 9. 6., Drammen, H: Anna, f. Bentzen.
- Blanck, Severine Marie, f. Evensen, 72 A., 17. 4., Chr.ania.
- Blauenfeldt, C. H., 25. 3., Drammen.
- Blom, Peter Gustav, fhv. Provst, 84 A., 22. 9., Gjøvik, H: Marie, f. Mangor.

- Blomgren, E. G., 4. 6., Chr.ania, H: Ada, f. Lundman.
- Blunck, C. Fr. A., Ingeniør, 54½ A., 19. 12., Chr.ania.
- Blydt, E. A., 78¾ A., Stavanger.
- Blytt, Ivar Eugen, 20 A., 7. 4., Chr.ania.
- Boberg, Signe, 14. 5., Chr.ania.
- Bomfeldt, Martha, f. Lysholm, 81½ A., 23. 9., T.hjem.
- Bonnevie, Lorentz, Amtsingeniør, 9. 4., Chr.sand, H: Dorthea, f. Holst.
- , Margrethe Henrikke, f. Segelcke, 77½ A., 2. 2., Chr.ania.
- Borch, B. E., fhv. Kontorchef, 70 A., 12. 7., Chr.ania.
- Borchgrevink, Christine, f. Gjestvang, 87½ A., 4. 6., Hamar.
- , Hanne Sofie, f. Preus, 25. 10., Chr.ania.
- Borchsenius, Pauline Frederikke Margrethe, 11. 6., Gøteborg, bgr. Gjerpen.
- Bordewich, Henry, Generalkonsul, 67 A., 19. 3., Chr.ania.
- Bordrud, Marie, f. Kramer, 80 A., 13. 6., Bergen.
- Borge, Hanna Jørgine, f. Meier, 70½ A., 24. 9., Chr.ania.
- , Rachel Bertine, f. Steen, 58 A., 22. 2., Bergen.
- Borgen, Anne Magdalene, 94½ A., 9. 12., Asker.
- Borthen, Anna C. C., f. Kielland, Konsul Henrik B.s Enke, 75½ A., 26. 12., Vardø.
- Bosse, Thorvald Nikolai, 13. 8., Alvøen.
- Boye, Berger, Sanitetskapt., 43 A., 15. 7., Chr.sund, H: Martha, f. Bothner.
- , Hedevig, f. Lysholm, 4. 1., T.hjem.
- Boyesen, Carl F. W., Bureauchef, 26. 4., Chr.ania.
- Brager, Marte, 89 A., 11. 3., Chr.ania.
- Brambani, Carl, 77 A., 9. 3., Chr.ania, H: Janna, f. Bordeoe.
- Brandt, August, Sadelmagerm., 62 A., 26. 12., Chr.ania.
- , Jens Carl Peter, Godsejer, 10. 8., Aas.
- , Johan, Overingeniør, 3. 6., Bygdø, H: Betsey A. Malling.
- Brauner, Robert, 59 A., 12. 11., Stockholm.
- Bremer, Herman, fhv. Fabrikbestyrer, 76½ A., 24. 7., Ullensaker.
- Brinchmann, Michael, fhv. Bogholder, 85 A., 2. 1., T.hjem.
- Broch, Gudrun, 21. 10., Horten.
- Brocket, Olga, f. Conradi, 28. 12. 1911, Foochow, Kina.
- Brodahl, Peter, Postfuldm., 21. 4., Chr.ania, H: Olga, f. Dahl.
- Brodersen, Abraham, Skibsreder, 76 A., 10. 10., Chr.ania.
- Brodtkorb, Anne Dorthea, 67 A., 2. 9., Chr.ania.
- , Elise, f. Berg, 83½ A., 10. 8., T.hjem.
- Brose, Eugenie, 4. 4., Chr.ania.
- Bruenech, Caroline Sofie, 77½ A., 28. 10., T.hjem.
- Bruland, Ditlef Nicolay, Rebslager, 78 A., 23. 1., Bergen, H: Hansine, f. Lund.
- Brun, Anne, f. Størvold, 79 A., 9. 2., T.hjem.
- , Christine, f. Bodom, 44 A., 29. 1., Portland, Oregan.
- , Gina, f. Brock, 15. 8., Vestre Slidre.
- , Odin, Disponent, 26. 12., Chr.ania, bgr. T.hjem, H: Dorothea, f. Major.
- Bruun, Hanna, f. Knudsen, 16. 9., Nannestad.
- , Sigrid, 15. 7., Chr.ania.
- Bryde, Carl M., 27 A., Oktbr., San Francisco.
- Bryn, Oliva, f. Zachariasen, 17. 5., Chr.ania.
- Bræin, Chr., Organist, 76 A., 27. 12., Chr.sund.
- Brøcher, Lina, Enkefru, 83½ A., 28. 11., Asker, bgr. Chr.ania.
- Brønlund, Thilymine, f. Olsen, 84 A., 23. 7., Larvik.
- Bucher, Julie, Anette, 19. 4., Chr.ania.
- Buck, Christian, Aktiemægler, 63 A., 9. 2., Grand Forks.
- Budde, Christian Willy, Etagetjener, 16. 6., Chr.ania.
- Bugge, Alfhild, f. Pihlgren, 12. 2., Buenos Aires.
- , Elise, 72½ A., 15. 10., Chr.ania.
- , Amalie, 26. 10., Bergen.
- , Ingeborg Marie, f. Heiberg, 77 A., 28. 10., Chr.ania.

- Bugge, Michal Sundt Tuxen, fhv. Proprietær, 78 A., 12. 3., Chr.ania, H: Ingeborg Marie, f. Heiberg.
- Bull, Christiane Mathilde, f. Larsen, 4. 12., Chr.ania.
- , Edvard, Premierl., 18. 2., Chr.ania.
- , Ellen Christine, 93½ A., 6. 3., Chr.ania.
- , Johs. C., Direktør, 6. 4., Chr.ania, H: Edit, f. Flack.
- , Jacob, 45 A., 13. 6., Vallø.
- , Jacob, Skibsf., 27. 8., Chr.ania, H: Sigrid, f. Tellefsen.
- , Oscar, Materialforvalter, 15. 11., Chr.ania, H: Minda, f. Thoresen.
- , Rasmus Rosing, Pastor, 71½ A., 16. 2., Bergen.
- Burchardt, Ragnvald, 58 A., 15. 3., Soltefteå, H: Anna, f. Bøyesen.
- Burggraff, Anne Margethe, f. Wolff, Amdsdyrlæge B.s Enke, 9. 6., Hyllestad, Sogn.
- Bye, Hulda, 70 A., 5. 5., Chr.ania.
- Bærøe, Thekla, f. Hansen, 47 A., 20. 12., Vestby.
- Bøckman, Erasmus Dierichson, Sorenskr., 69 A., 28. 4., Stenkjær, bgr. T.hjem.
- , Søren Gottfried, fhv. resid. Kap., 71½ A., 30. 6., Stenkjær, bgr. Bragernæs, H: Louise, f. Winther.
- Bødtker, Louise Christine, f. Nissen, 22. 5., Bergen.
- Bøe, Jenny, f. Krohn, 34 A., 2. 9., Baltimore.
- , Jonas Rein, Skibsf., 39 A., 14. 8., Laxevaag.
- Bøge, A. C., 81 A., 3. 8., Chr.ania, H: Elise, f. Wichmann.
- Bøhmer, Gerhardine, f. Tohrsén, 15. 8., Aasgaardstrand.
- Calmeyer, Fredrik Adler, Fængselsbetjent, 40½ A., 26. 10., Chr.ania, H: Fernanda, f. Wendt.
- Carlsen, Julie, f. Berg, Stationsmester C.s Enke, 63 A., 13. 1., Oslo.
- Carstensen, Anna, 19. 7., Chr.ania.
- Caspersen, Johanne, 83 A., 26. 12., Chr.ania.
- , Mina Benedikte, f. Christie, 17. 6., Chr.ania.
- Castberg, Anna, 23. 1., Bergen.
- Cederholm, S. H., fhv. Gartner, 86½ A., 12. 12., Chr.ania.
- Christensen, Christian, Grosserer, 7. 3., Chr.ania, H: Inga, f. von Trepka.
- Christensen, Johanne, Skolebestyrerinde, 24. 11., Chr.ania.
- , Peter Gustav, Grosserer, 1. 12., Arendal, H: Ebba, f. Esmarch.
- Christiansen, Edvard Waldemar Krogh 19½ A., 31. 1., Nordstrand.
- , Hans Lemmich, 1. 10., T.hjem.
- Christie, Dirk B., 25. 7., Kbhvn.
- , Louise, f. Lous, 11. 3., Bergen.
- , Maren Johanne, f. Brodtkorb, 76 A., 27. 12., Chr.ania.
- Clausen, Cathrine Sofie, f. Wrensted, 20. 4., Bergen.
- , Margrethe Berthea, 42½ A., 19. 9., Chr.ania.
- Claussen, Alette, Enkefrue, 87½ A., 23. 6., Chr.ania.
- Cock, Olava, f. Iversen, 76 A., 28. 4., Stockholm, bgr. Chr.ania.
- Cold, Emil W., fhv. Skibskapt., 21. 6., Chr.ania.
- Collin, Jens, fhv. Postmester, 11. 5., Vestnæs, bgr. Molde.
- Conradi, Trine, 2. 6., Chr.sand.
- Cook, Florentine, f. de Lange, 21. 3., T.hjem.
- , Thora, f. de Lange, 21. 3., T.hjem.
- Corneliussen, Liff, 25 A., 9. 5., Larvik.
- , Theodor, 67½ A., 14. 8., Chr.ania, bgr. Fr.værn.
- Coucheron, P. J. B., Skoledirektør, 84 A., 4. 11., Chr.ania.
- Coudrio, Aurelia, 31. 1., Chr.ania.
- Cramer, Emilie, 66 A., 28. 10., Chr.ania.
- Cudrio, Dorthea, 89 A., 5. 9., Skien.
- Currie, Henry Crawford, Ingeniør, 29. 9., Chr.ania, H: Marie, f. Beyer.
- Cyrén, Louise, 72 A., 2. 5., Chr.ania.
- Daae, Emma, f. Blytt, 83 A., 19. 12., Bergen.
- , Johan Christoffer Haar, Lensmand i Skodje, 51 A., 24. 4., Solnør.
- Dahl, f. Vevang, 5. 8., Chr.sund.
- , Anne, Fuldmægtig, O. M. Z. D.s Enke, 74 A., 27. 12., Chr.ania.
- , Anna E., 53½ A., 7. 9., Bergen.
- , Anna Emilie, f. Paasche, 66 A., 23. 10., T.hjem.
- , Anne, Enkefru, 91 A., 27. 4., Chr.ania.
- , Carl, fhv. Kbmd., 84½ A., 18. 9., Fr.hald.

- Dahl, Carl, Rentenist, 76½ A., 23. 1., Fr.stad.
- , Christian E., Dyr læge, 26 A., 21. 6., Volden, bgr. Bergen.
- , Christiane, Enkefru, 70 A., 20. 6., Drammen.
- , Christine, Frk., 1. 11., Bergen.
- , Fredrikke, f. Blom, 88 A., 10. 1., Chr.ania.
- , Gerh. Chr. Hagerup, fhv. Agent, 87 A., 22. 1., Chr.ania.
- , Gerhard, Fredrik von der Lippe, fhv. Adjunkt, 74 A., 30. 4., Kolvik, Aalesund.
- , Hans P., fhv. Konsul, 19. 11., Larvik.
- , Ingenius Julius, fhv. Handelsb., 73 A., 21. 8., Tromsø.
- , Michael Andreas, 79 A., 21. 9., T.hjem, H: Anne, f. Kristoffersen.
- , O. J., 5. 4., Asker, H: Elisabeth, f. Han en.
- , Olaf, Havnefoged, 5. 3., Arendal.
- , Petter Oluf, 75½ A., 15. 7., Strinden.
- , Poul Edvard, fhv. Jernbanekasserer, 76 A., 18. 11., T.hjem.
- , Randi, 88 A., 13. 4., Ø. Fr.stad.
- , Randi, 18. 8., Bergen.
- , Theodor Severin Hysing, 64 A., 9. 12., Bergen, H: Susanne, f. Jacobsen.
- Dahle, Fredrik Marius Bugge, 69 A., 15. 4., Egersund.
- Dahll, Laura, Frue, 25. 2., Kragerø.
- Dahlstrøm, Christian, 50 A., 25. 5., Chr.ania, H: Aagot, f. Stenberg.
- Damm, Andreas, Smedem., 52 A., 23. 11., Chr.ania, H: Marthine, f. Aronsen.
- Danielsen, Clothilde Marie, f. de Corte, 20. 8., Risør.
- Dannevig, P. N., Konsul, 24. 3., Brooklyn, H: Agnes, f. Aaberg.
- Darger, Wilhelm, Arkitekt, 20. 2., Chr.ania, H: Aslaug, f. Johnsson.
- Dauidsen, Harald, Læge, 43½ A., 24. 1.
- Dauidsen, Harald, Læge, 43½ A., 24. 1., Reine, Lofoten.
- , Thorvald, Skibsreder, 38 A., 9. 4., Lillehammer, bgr. Chr.ania, H: Ingeborg, f. Holm.
- Dedekam, Hans E., Bureauchef, 68 A., 18. 10., Chr.ania, H: Thora, f. Wilson.
- Dekke, Finn, Arkitekt, 29½ A., 10. 12., Minde pr. Bergen, H: Rebekka, f. Stoltz.
- Delphin, Louise, 84½ A., 27. 1., Oslo.
- Dencker, Johan, Møllebygger, 3. 12., Bergen.
- Dessen, J. Falck, 14. 9., Tønsberg.
- Dietrichs, A. Møller, fhv. Skibsf., 71 A., 22. 1., Fr.stad, H: Emilie, f. Øvergaard.
- Dietrichson, Eugenie, 86 A., 2. 11., Chr.ania.
- , Marius, Toldkasserer, 3. 4., Aalesund, bgr. T.hjem, H: Trine, f. Kløver.
- Digre, Kristoffer P., 78 A., 21. 3., T.hjem.
- Diriks, Henriette, f. Munch, Generalauditør D.s Enke, 89½ A., 11. 7., Chr.ania.
- Dons, Elise Marie, 16. 4., Chr.ania.
- Doran, Ernst Christian, 85½ A., 15. 2., Chr.ania.
- Drevelin, Sigurd, 9. 4., New York.
- Dreyer, C. F., 55 A., 25. 10., Tromsø.
- , Christian, 6. 9., Bangsund.
- , Klara, f. Greve, 50 A., 30. 3., Bergen.
- Duckert, Johanna, f. Moer, 21. 12., Voss.
- Due, Maria de la Concepcion Roj y Crovetto, 31. 8., Malaga.
- , Valborg, f. Wrensted, 20. 2., Chr.ania.
- Dundas, Gina, f. Tenggren, 52 A., 19. 5., Svolver.
- , Laura, f. Dahl, 87 A., 23. 9., Molde.
- Dunker, Gustav, 29. 3., Minneapolis.
- Dybdahl, P., fhv. Amtsskolebestyrer, 70 A., 30. 6., T.hjem, H: Sofie, f. Dreier.
- Düwel, M. F. F., fhv. Fabrikmester, 86 A., 10. 3., Nordstrand.
- Døhlen, K. Landbrugsskolebestyrer, 57 A., 27. 12., Kalnæs Landbrugsskole, bgr. Chr.ania.
- Døscher, Anna Lucie, 76 A., 8. 3., T.hjem.
- , Marie, 60 A., 14. 2., Bergen.
- Døsen, Kaja, 24. 2., Lyster.
- Døvle, Karsten Warnstedt, Cand. jur., Sekretær, 4. 3., Chr.ania.
- Ebbesen, Christian, 5. 3., forulykket, Argentina.

- Eber, Margareta Monrad, 3. 10., Hurum.
- Eberhardt, Audny, 13. 10., Chr.ania.
- Echoldt, Henriette, f. Johannesen, 11. 8., Chr.ania.
- Eckhoff, W. A., Overlærer, 80 A., 24. 7., Stavanger, H: Laura, f. Breien.
- Ecktell, Sigrid Henriette, 21 A., 8. 5., Aal.
- Edler, Carl Julius, 48³/₄ A., 21. 12., Littlefork, Minn.
- Eeg, Aagot, f. Gulbrandsen, 37³/₄ A., 12. 11., Chr.ania.
- , Ingeborg Henriette, 1. 10., Bergen.
- , Richard, Styrmand, 13. 12., omkom i den mexikanske Golf.
- Eger, John Henry, Kasserer, 72 A., 4. 2., Chr.ania, H: Anna, f. Wesselberg.
- , Marcus Christian, 8. 3., Hof, Jarlsberg, H: Maren, f. Westby.
- Eggerichs, Anton, 4. 6., Chr.ania.
- Eide, Henriette, 84 A., 22. 2., T.hjem.
- Eidem, Karoline, f. Lindgaard, 82 A., 9. 9., T.hjem.
- Elden, Elna Ebbe, f. Lund, 12. 9., London, bgr. Chr.ania.
- Eliassen, Joh. E., Kbmd., 31. 12., Sarpsborg, H: Elise, f. Mossin.
- Ellingsen, Albert L., Sognepræst, 43 A., 24. 3., Gimsøy, H: Constance, f. Thorsen.
- , C. P., Værejer, 63 A., 10. 10., Aa, Lofoten.
- , Sofie, f. Kollenborg, 78 A., 25. 4., Chr.ania.
- Eng, Hulda, f. Lund, 28¹/₂ A., 14. 12., Chr.ania.
- Engen, Ulrikke Charlotte, f. Todderud, 23. 12., Vang., Hedemarken.
- Engelsen, Betzy Sabine, f. Lorentzen, 62 A., 16. 1., Chr.ania.
- Erichsen, Johan Andreas Werner, 17 A., 17. 2., Tvedestrand.
- , Fine, 65 A., 12. 5., Bergen.
- , Louise Wilhelmine, f. Schüren, 80 A., 16. 6., Chr.ania.
- Eriksen, Gottfred, Paraplymager, 59 A., 13. 2., Bergen.
- Erlandsen, Christine, 74 A., 9. 6., Chr.ania.
- von Erpecom, Georg B., Fabrikejer, 54 A., 11. 5., Bergen, H: Margit, f. Bugge.
- Faag, Astrid, 20¹/₂ A., 9. 4., Chr.sand.
- , Ingrid, 14 ⁴/₁₂ A., 10. 1., Chr.sand.
- Falch, Alfred, fhv. Slagter, 20. 9., Chr.ania.
- , N. L. F., bgr. 11. 1., Bergen.
- Falchenberg, Hartvig, A., fhv. Skibsf., 66 A., 20. 5., Chr.ania.
- , Louise, 71 A., 17. 9., Chr.ania.
- Falck, Yngvar Amble, 27 A., 27. 7., Tjøtta.
- Falkenberg, Bjarne, 22¹/₂ A., 9. 10., Chr.ania.
- Fangen, Stener Joh., 12. 6., Bergen.
- Fasmer, Dina, f. Hagelsteen, 69 A., 16. 5., Bergen.
- , Jan H., Fabrikejer, 69¹/₂ A., 31. 7., Bergen.
- Feinberg, Samuel Josef, Kbmd., 9. 12., Chr.ania.
- Fenchel, Marcus, Kbmd., 68 A., 27. 9., Chr.ania.
- Feragen, A., Kirkesanger, 93¹/₂ A., 16. 5., Holt.
- , Johanne Kristensen, 44 A., 13. 6., Tromsø.
- Fischer, Karen, f. Holmsen, 80 A., 17. 1., Chr.ania.
- Fjeldberg, Rasmus Brochmann, 8. 5., Hitteren.
- Fleischer, Lina, 85 A., 22. 9., Chr.ania.
- Flemming, Jakobine, Enkefru, 8. 8., Moss.
- Flood, Barbra, 73 A., 15. 8., Bergen.
- Flor, Ludvig, 54 A., 26. 9., Chr.sund.
- Florentz, Henriette, f. Bruun, 69¹/₂ A., 27. 2., Kviteseid.
- Flørnæss, Jørgine, 29. 5., Chr.ania, bgr. Lillesand.
- Fornander, Lars Henrik, Civilingeniør, 20. 11., Nynäshamn, H: Johanna, f. Arnesen.
- Forstrøm, Bjørn, 26. 12., Fr.hald.
- Fosnes, Maren Martha, f. Opdal, 90¹/₂ A., 23. 9., T.hjem.
- Foss, Oscar, Tandlæge, 18. 2., Chr.ania.
- Fossum, Hans Christian, 37 A., 5. 11., Bergen.
- Fougner, Anton Fredrik, fhv. Sekretær, 17. 12., Chr.ania.
- , Hagbart, Cand. real., fhv. Docent, 17. 10., Chr.ania.
- , Hans Sigvart, 84¹/₂ A., 4. 11., Nittedal, bgr. Chr.ania.
- , Iver, 98 A., Juni, Follebu.

- Franch, Magda, 58 A., 22. 8., Skien.
- Francke, August, 63 A., 6. 6., Chr.ania.
- , Chr., Kontorchef, 28 A., 27. 12., Chr.ania, H: Nini, f. Paulsen.
- Frantzen, Hanna, Underfoged Ove F.s Enke, 83 A., 20. 2., Sandefjord.
- Frederiksen, C. B. O., Krigskommissær, 10. 3., Chr.sand.
- Fredrichsen, Ingeborg Cathrine, f. Tonnesen, 15. 2., Chr.ania.
- Fredriksen, Hanna, f. Hjortdahl, Agent Axel F.s Enke, 52 A., 21. 7., Chr.ania.
- , Oscar, Boghandler, 5. 3., Bodø, H: Helga, f. Landmark.
- Frick, Sine, Enkefru, 15. 12., Aarstad.
- Friis, Augusta, 78 A., 6. 9., Chr.ania.
- , Jacob fhv. Direktør, 85½ A., 19. 11., Chr.ania, H: Johanne, f. Berg.
- Frimann-Dahl, Eli, f. Waack, 32 A., 14. 11., Chr.ania.
- Frisch, Erik, Juveler, 26. 4., Chr.ania.
- , Marie, Enkefru, 9. 2., Chr.ania.
- Fritzner, Bremer, 30½ A., 27. 2., Suttons Bay, Michigan.
- , Werner, fhv. Sekretær, 12. 8., Chr.ania.
- , Ulrik, Storm, 56 A., 10. 2., Chicago.
- Frost, August Aagaard Parelius, 11. 2., Chr.ania.
- , Marie, 17. 4., Drammen.
- , Thoms Hammond, fhv. Landbrugsskolebestyrer, 65½ A., 26. 5., Chr.ania.
- Fården, M. F., Provst, 17. 6., Norderhov, H: Hermine, f. Wisbech.
- Fyhn, Minda, f. Wessel, 79 A., 23. 2., T.hjem.
- Gaarder, Martha, 67½ A., 4. 2., T.hjem.
- , Paul Fredrik, Kontrabogholder, 56 A., 19. 7., Chr.ania.
- Gabrielli, Maria, f. Geijer, 84 A., 30. 4., Chr.ania.
- Gabrielsen, H., ORsagf., 15. 2., Chr.ania, H: Amanda, f. Kristensen.
- Galschjød, Christiane Marie, 82½ A., 15. 10., Tromsø.
- Gasmann, Dortha, f. Arnesen, Skibstømmermand Johannes G.s Enke, 76 A., 30. 11., Perth Amboy, Amerika.
- Geelmuyden, Anders Dedekam, 11. 1., Chr.ania.
- Gerhardsen, Gerhard Meidell, Lensmand, Storthingsmand, 64 A., 26. 7., Chr.ania, bgr. Finaas.
- Gerrar, Edvard, 29 A., 15. 1., Chr.sand, H: Anna, f. Torjesen
- Getz, Anton, Overdirektør ved Røros, 64 A., 28. 6., T.hjem, bisat Chr.ania, H: Clara, f. Evensen.
- Giertsen, Arnt, 22 A., 8. 4., Bergen.
- Gill, Elise Mathilde, f. Mørch, 73 A., 20. 1., Fr.stad, bgr. Sandefjord.
- Gjæver, Hedvig, f. Dahl, 26. 6., Altejdet.
- Gjems, Eline, f. Walby, 7. 2., Kongsvinger.
- Gjerde, Hans Andreas, fhv. Kapt., 14. 5., Sjørsand, H: Drude, f. Krüger.
- Gjertsen, Jacob, fhv. Skibsf., 80½ A., 14. 12., Asker, H: Caroline, f. Ravnsborg.
- , L. B., fhv. Skibsf., 85 A., 2. 12., Chr.ania.
- Gjessing, Erling, 24. 4., Stord.
- , Regi, f. Wåge-Erichsen, 49 A., 24. 3., Chr.ania.
- Glad, Thora, f. Zapffe, 14. 8., New-York.
- Glette, Carl, Cand. pharm., 37½ A., 9. 1., Chr.ania.
- Glückstad, Anna, f. Hansen, 9. 1., Fr.hald.
- Gløersen, Birgitte, f. Irgens, Justitssekretær Poul G.s Enke, 77 A., 31. 12., Chr.ania.
- , Jacob, Kunstmaler, 21. 8., Chr.ania.
- Godoy, José Francisco, mexikansk Legationsekretær, 29 A., 30. 5., Chr.ania.
- Goplen, Laura, f. Pedersen, 17. 6., Fr.stad.
- Graff, Magda, f. Bamberg, 16. 1., Levanger.
- , Ludvig Joachim, Oberst, 14. 9., T.hjem, bgr. Chr.ania.
- Gram, Carl Moltke, fhv. Kbmd., 7. 3., Chr.ania.
- , Jens, Konsul, 22. 1., Nøsted pr. Drammen, H: Julie, f. Munch.
- Gran, Carl Nikolai Henriksen, 74 A., 10. 2., Strinden, H: Jonette, f. Salvesen.
- Grann, Guttorn, 51 A., 29. 3., Sandefjord.

- Gregersen, Anton Julius, 51 A., 21. 1., Chr.ania, H: Olava, f. Christoffersen.
- , Nils, bgr. 28. 11., Modum.
- Greve, Johan Henrik Fritzner, Resid. Kap., 3. 10., Drammen, H: Sofie, f. Heffermehl.
- , Mathias Sigwardt, Direktør, 80 A., 27. 12., Chr.ania, H: Blanca, f. Juell.
- Grimstvedt, Christian, Translatør, 19. 2., Bergen, H: Vibekke, f. Schlyder.
- Grundt, Magda, 67 A., 11. 9., Chr.ania.
- Grung, Charlotte Johanne, f. Arentz, 29. 1., T.hjem.
- , Laura, f. Reimers, 80½ A., 10. 12., Bergen.
- Grunk, Sverre, 10. 2., Bergen.
- Grüner, Hans Jacob Rosenørn, Oberst, 89½ A., 19. 4., Chr.ania.
- , Harald Sigurd, 23. 8., Chr.ania.
- Gron, Andreas Fenger, Apotheker, 70½ A., 3. 3., Haugesund, H: Kristofa, f. Jansen.
- Gron-Hansen, Sally, f. Samuelson, 25. 12., Drøbak.
- Gronn, Bina, f. Finne, 5. 5., Chr.ania.
- Grøntoft, P. Wilh., 18. 5., Chr.sand.
- , Øistein Reidar Villy, 6. 5., Chr.sand.
- Gude, Betsy, Professor Hans G.s Enke, 22. 6., Berlin, bisat Chr.ania.
- Gulbrandsen, Juul, Fuldmægtig, 17. 3., Moss, H: Laura, f. Brun.
- Gulbranson, George, 86 A., 30. 8., Chr.ania, H: Antonie, f. Lüttensee.
- Guldberg, Enkefru, Ritmester, 62 A., 27. 4., Lørenskog.
- , Johannes, Kapt., 37½ A., 17. 1., Veracrus.
- Gullichsen, Josephine, f. Hauer, 25. 6., Vestre Fr.stad.
- Gundersen, Henr., Skibsreder, 65 A., 22. 8., Nøtterø, H: Bertha, f. Bache.
- , Karen, f. Faugner, 79 A., 11. 11., Brandbu.
- , Peter Carl, Skibsf., 38 A., 29. 12., Lissabon, H: Sofie, f. Troye i Bergen.
- Guttormsen, Anna, f. Weiss, 47 A., 11. 9., Chr.ania.
- , Georgine, f. Leth, 68 A., 9. 6., Lillesand.
- Gunnerus, Aagot, 20. 7., Stavanger.
- Goebel, Gjertrud Kroepelin, f. Barclay, 88 A., 23. 5., Ytre Arne.
- Haanshus, Marie Sofie, f. Klemetsen, 20. 9., Oslo.
- Hagen, Arnold Gynther, Maskinist, 46½ A., 23. 10., St. Servan, Frankrig, H: Emilie, f. de Lange i Bergen.
- , Karen Anne, f. Lie, 71½ A., 8. 5., Ladeneset.
- Hall, Ulrikke Fredrikke, f. von Krogh, 82½ A., 24. 2., Chr.ania.
- Halle, Julie, f. Jensen, 19. 1., Chr.ania.
- Hallingstad, Emilie, f. Hammond, 43 A., 14. 10., Chr.ania.
- Hals, Einar, Cand. pharm., Konservator, 47 A., 29. 5., Porsgrund.
- , Nicolai, 76½ A., 14. 4., Romedal, H: Olava, f. Horne.
- Halvorsen, Jensine, 81 A., 24. 11., Chr.ania.
- , M., Lensmand, 65 A., 29. 12., Ringsaker.
- , Marie, 20. 5., Saltsjøbaden.
- , Wilh., ORsagf., 16. 2., Nordstrand.
- Hammer, Johan, Postbud, 43½ A., 23. 11., T.hjem, H: Paula, f. Larsen.
- , Kathinka, 19½ A., 12. 10., Chr.ania.
- , Mariane, Enkefru, 3. 5., Gøteborg.
- , Petter Frederik, 29½ A., 8. 4., T.hjem.
- , Signe, f. Andersen, 27. A., 31. 3., T.hjem.
- Hammond, Theodor, fhv. Børskommissær, 65 A., 1. 5., Asker, H: Margrethe, f. Vinsnes.
- Hanche, Janette, f. Hansen, 67½ A., 23. 11., Horten.
- Haneborg, A. C., Brugsejer, 73½ A., 6. 4., Høland.
- von Honno, C. W., Arkitekt, 52 A., 16. 9., Chr.ania.
- Hansen, Christine, f. Schørn, 75 A., 16. 6., Fr.hald, bgr. Os.
- , Ellen Elisabeth, f. Svendsen, 9. 4., Ioliet, Ill., bgr. i Bergen.
- , G. Armawer, Overlæge, 12. 2., Florø, bgr. i Bergen.
- , H. E., Garverm., 17. 5., Skien, H: Laura, f. Holm.
- , H. M., fhv. Musikfører, 30. 12., Bergen, H: Olufine, f. Bernhardus.

- Hansen, Hanna, f. Schwartz, 78½ A., 28. 1., T.jem.
- , Hans, fhv. Institutbestyrer, 81½ A., 6. 3., Chr.ania.
- , Knudt Ramtzarth, 3. 2., Hvidsten, H: Marie, f. Aas.
- , Lauritz Mathias, Oberstl., 24. 12., Chr.ania, H: Cecilie, f. Samuelson.
- , Marie, 65 A., 28. 11., Chr.ania.
- , Olga Leonora, f. Henne, 32 A., 6. 6., Bergen.
- , Peter Johan, Obestl., 3. 3., Chr.ania, H: Magdalene, f. Faye.
- , Petra Marie, f. Bjørn, 7. 7., Tromsø, bgr. Lyngseidet.
- Hanssen, Carl Severin, Operasanger, 59 A., 13. 9., Chr.ania, H: Edel, f. Hau.
- , Hanna, f. Lange, Sorenskriver Nikolai H.s Enke, 73 A., 5. 2., Lillehammer.
- Hansson, Olaf, 22. 2., Chr.ania.
- Hansteen, Christopher, fhv. Højesteretsassessor, 89½ A., 10. 3., Chr.ania.
- , Mathilde, 19. 9., Hamar.
- , Nils, Marinemaler, 11. 10., Holmenkollen, H: Mimmi, f. Rytterager.
- Harbitz, Louise, f. Lunnevig, 74 A., 25. 9., Slemdal.
- Harreskou, Emilie Cathrine, f. Houmann, 73 A., 22. 6., Bryn, Bærum.
- Harris, Louise, 3. 10., Sandviken, bgr. Tvedestrand.
- , Susanna, 85½ A., 26. 4., Tønsberg.
- Hasberg, Andrea, 77½ A., 22. 7., Chr.ania.
- Haslund, Anders Juel, fhv. Politimester, 23. 12., Lillehammer, H: Ingeborg, f. Hægh.
- Hasselberg, Jens Martinus, Værejer, 80 A., 1. 1., Hopen, Lofoten, H: Magdalene, f. Geelmuyden.
- Hauff, Thr. W., fhv. Havnefoged, 14. 2., Drøbak, H: Margaret, f. Chalmer.
- Haug, S. Chr., Konsul, 19. 4., Baracoa, Cuba, H: Jemi, f. Gutzeit.
- Hauge, Haakon C., Ingeniør, 12. 7., Amerika, H: Hanna, f. Svendsbakke paa Hjuksebø.
- Haugen, Anton O., Pianostemmer, 55 A., 19. 9., Bergen, H: Caroline, f. Hvidsteen.
- Havig, Arthur, 63½ A., 4. 9., Namsos.
- , Christian Møinicken, fhv. Lensmand i Vefsen, 87 A., 10. 4., Mosjøen.
- Hegermann, Johan Ditlef, 77 A., 11. 8., Chr.ania, H: Anne, f. Mørdre.
- Hegerstrøm, Georg Adolf, 21½ A., 8. 9., Chr.ania.
- Hegge, Jens Birger Klæboe, 16 A., fra London til »Durban med Bark Thaliss«.
- Heggelund, Jafet Christian, Kontorist, 40 A., 10. 1., Bergen.
- Heggen, H., fhv. Flødningsinspektør, 79½ A., 25. 1., Larvik.
- Heiberg, Laura, f. Lorentzen, 77 A., 6. 11., Chr.ania.
- , Mathilde Elisabet, f. Bugge, 21. 4., Moss.
- , T. E. B., Advokat, 71 A., 7. 6., Chr.ania, H: Henriette, f. Thorne.
- , Thorvald, fhv. Toldkasserer, 80 A., 17. 9., Chr.ania, H: Sofie, f. Andersen.
- Heide, Finn, 22 A., 18. 3., T.hjem.
- Heidenreich, Anna, 79 A., 24. 3., Chr.ania.
- , Ida, f. Lie, 74 A., 12. 10., Ljan.
- , Karen Lorentze, f. Andersen, 3. 1., Chr.ania.
- Heidenstrøm, Petra Sofie, f. Lysager, 27. 2., Chr.ania.
- Heijer, Oscar, Kbmd., 6. 11., Chr.ania, H: Britha, f. Østrem.
- Hein, Adolfine, f. Jacobsen, 21. 3., Arendal.
- Helland, Josefine Karoline Marie, f. Berle, 22. 3., Chr.ania.
- Hellemann, Christine, 83 A., 3. 1., Bergen.
- Helliesen, Christian, Toldb., 8. 1., Chr.ania, H: Elise, f. Samuelsen.
- , Marie, f. Oftedahl, 40 A., 21. 4., Chr.ania.
- Helner, Ida Mathilde, f. Miøen, 68 A., 25. 1., London.
- , Per Holst, 49 A., 30. 10., Grimstad.
- Helmers, Perla Dorothea Friis, 10. 5., Vestre Aker.
- Henningsen, Jensine, 57 A., 1. 1., T.hjem.
- Henrichsen, Gunda, f. Agersøe, 64 A., 28. 12., Fr.stad.

- Henrikssen, Marie, f. Bøgh, 8. 6., Bergen.
- , N. Bøgh, ORsagf., 5. 4., Bergen, H: Johanne, f. Pettersen.
- Henschien, Oscar, Overkonduktør, 23. 1., Hamar, H: Anna, f. Piro.
- Herlofson, Leon Didrik, 38 A., 28. 5., Gorches.
- Hertzberg, Ebbe Carsten Hornemann, Rigsarkivar, 65½ A., 2. 10., Chr.ania.
- Hesselberg, Christine, Lærerinde, 11. 6., Nordstrand.
- , Harald, 20. 4., Chr.ania.
- Heyerdahl, Marie, Distriktslæge Harald H.s Enke, 13. 5., Chr.ania.
- Heym, Sofie, f. Berner, 69½ A., 30. 11., Leipzig.
- Heyrette, Nils, fhv. Bestyrer, 70½ A., 16. 7., Øvre Eker, H: Marie, f. Andersen.
- Hilsen, Nils Otto, Sorenskriver, 82½ A., 11. 4., Chr.ania.
- Hinrichsen, Johanne Marie Christine, f. Christensen, 17. 10., Trollesninde.
- Hirsch, Robert J. Darre, ORsagf., 46½ A., 5. 4., Hop pr. Bergen, H: Anna, f. Dekke.
- Hjort, Betzy, 87 A., 15. 11., Chr.ania.
- Hjordt Dahl, Harriet, f. Steedman, 46½ A., 24. 10., Chr.ania.
- Hjorth, Ferdinand, Bogholder, 46 A., 21. 6., Moss, H: Mimi, f. Michelsen.
- Hoel, Alf Ramm, Cand. pharm., 34 A., 24. 1., Chr.ania.
- Hoell, Birgitte, 25. 8., Chr.ania.
- , Marie, f. Møller, 76 A., 22. 12., Fr.hald.
- Hoff, Alf, ORsagf., 30. 12., Chr.ania, H: Margrethe, f. Jacobsen.
- , Bjarne og Øivind, 5. 7., Rissen.
- , Borghild, 23. 1., Chr.ania.
- , L. E., Maskiningeniør, 79 A., 5. 4., Oslo, H: Antonia, f. Tjomsaas.
- , Ovedia, 27. 12., T.hjem, bgr. Selbo.
- Hofgaard, Charlotte, 18. 4., Chr.ania.
- , Marie, f. Larsen, 20. 5., Chr.ania.
- Holm, Ingeborg Jørgine Lagertha, 85 10/12 A., 12. 12., Chr.ania.
- , Karenos Theodor, Sognepræst, 66½ A., 26. 8., Urskog, bgr. Bergen, H: Cecilie, f. Gløersen.
- , Maren Olava, 87 A., 26. 4., Chr.ania.
- Holm, Nicoline, f. Scheitlie, 27. 9., Horten.
- , Nils Møller, Skibsmægler, 18. 1., Chr.ania.
- , Ove, fhv. Kbmnd., 87 A., 13. 6., Bergen.
- , Sophie, 92½ A., 25. 12., Hegre, T.hjem.
- Holmboe, Cathinka, f. Stub, 74 A., 21. 3., Chr.ania.
- , Fredrikke, 31. 1., Chr.ania.
- Holmen, Else, 68 A., 12. 7., Chr.ania.
- Holmsen, J. M., Skibsf., 60 A., 27. 9., Strømmen, H: Maren, f. Stovner.
- Holst, Christen Smith Stillesen, født i Drammen 12. 5. 1841, død 20. 3., Kotka, Finland, H: Agnes, f. Mørck.
- , Hanna Eleonora, 12. 10., Tromsø.
- , Hans D., Kbmnd., 68½ A., 26. 11., Tromsø, H: Rebekka, f. Dons.
- , Herman, 80¼ A., 2. 6., Sande, H: Petrine, f. Stangeby.
- , Jacob, Kbmnd., 92 A., 14. 11., Grimstad.
- , Margrethe, 27. 3., Bergen.
- Holth, Peder, Gaardb., 23. 1., Nordre Odalen.
- Holtermann, Lars, 33½ A., 10. 7., Alstahaug, H: Fredrikke, f. Høe.
- , O. S. L., Oberstl., 74 A., 22. 10., T.hjem.
- Houen, Carl, fhv. Sognepræst, 66 A., 10. 5., Stendal.
- Houge, Hedvig Georgine Døderlein, Raadmand H.s Søster, 96¼ A., 29. 4., Bergen.
- Houlder, Samuel Olaf, 7. 4., Levanger, H: Sofie, f. Baltzersen.
- Hultgreen, Arnholdt, Kontorfuldm., 33 A., 11. 9., Strøm pr. Drammen, H: Janna, f. Moss.
- Huseby, M., Gaardejer, 8. 6., Chr.ania, H: Emilie, f. Guidotti.
- Huus, Hanna Jenny, 20A., 23.6., Bergen.
- Hvistendahl, P. G., Skibsf., 80½ A., 3. 11., Skaato.
- Hvoslef, Hans O., 80½ A., 28. 10., Chr.ania, H: Anna, f. Blom.
- Hygen, Karen, f. Schøyen, 80 A., 24. 8., Fr.stad.
- Hoydahl, Georg Alfred, Farmaceut, 59 A., 6. 8., Chr.ania, H: Anna, f. Mosgaard.

- Jachwitz, Thea, 82 A., 14. 7., Chr-ania.
- Jacobsen, Jacobine, f. Singdahlsen, 73 A., 22. 9., Tønsberg.
- , Martha, f. Dreyer, 72 A., 22. 2., Bergen.
- Jahnsen, Marius, fhv. Skibsf., 70 A., 14. 11., Chr.ania, H: Lina, f. Nicolaysen.
- Jahrman, Einar Fredrik, 27 A., 1. 2., Chr.ania.
- Jakhelln, Ragnhild, f. Astrup, 28. 9., Chr.ania.
- Jacobsen, Johan, Styrmand, 22. 12., Odda, H: Hanna, f. Lie.
- James-Hansen, Ovidie, f. Jansen, 59½ A., 7. 6., Solhaug pr. Dimmelsvik.
- Jansen, J. J., fhv. Sognepræst, 68 A., 1. 8., Ringebu, bgr. Chr.ania, H: Therese, f. Schroeter.
- , James Christian, Marinelæge, 25. 11., Horten.
- Jarmann, August, fhv. Postmester, 25. 9., Lillehammer.
- Jebesen, Pauline Severine, f. Abel, 82½ A., 23. 5., Skien.
- , Sophia, Enkefru, 14. 3., Bergen.
- Jelstrup, Anna, f. Vold, 78 A., 22. 6., Værdalen.
- , Arne, Bureauchef, 47 A., 11. 8., Chr.ania, H: Gudrun, f. Logn.
- , Caroline, f. Steen, 82 A., 19. 3., Vinderen, bgr. Levanger
- Jensen, J. W., fhv. Skibsf., 30. 1., Chr-ania, H: Marie, f. Fliflet.
- , Johan Henrik Hassel, 25. 8., Chr-sand.
- , Wilh. Fredrik, Postmester, 58 A., 7. 7., Mesnalien, bgr. T.hjem, H: Inga, f. Skoppel.
- Jenssen, Arne Margido, Kontorist, 21 A., 19. 3., T.hjem.
- , Chr., Samlagsbestyrer, 70 A., 24. 4., Sandefjord, H: Jacobine, f. Zimmermand.
- , Margrethe Christine, 74 A., 12. 11., T.hjem.
- , Olaug, 16 A., 1. 8., T.hjem.
- Jervell, Alida, f. Brøgger, 29. 3., Aale-sund.
- Jespersen, Hanne Jonea, f. Houge, 19. 6., Bergen.
- Jesten, Britta, f. Langfeldt? 18. 8., Casselton, Amerika.
- Johannesen, Carl, Kontrabasist, 63 A., 10. 8., Bergen, H: Kathinka, f. Lund.
- Johannessen, Marie Kornelia, f. Grahl, 11. 10., Bergen.
- Johannsen, Anne Cathrine, f. Høyer, 89 A., 1. 2., Larvik.
- Johansen, Anders, Bankbogholder, 24. 2., Chr.ania, H: Jenny, f. Steenberg.
- , L. B., Højesteretsadvokat, 63½ A., 26. 4., Chr.ania, H: Lina, f. Verdich.
- Johanson, Hans Christian, Maskin-mester, 69¾ A., 17. 2., Bergen, H: Bolette, f. Dreyer.
- Johnsen, Amalie, f. Lund, 78 A., 7. 10., Bergen.
- , Amalie, f. Grung, 12. 11., Bergen.
- , Augusta Emily, f. Fristedt, 75 A., 9. 9., Tjømo.
- , Bertha Alexia, 18. 2., Chr.ania.
- , Emarense Sofie, f. Arentz, 87 A., 1. 6., Bergen.
- , J. M. Meldal, 78 A., 14. 5., Chr-ania, H: Julie Meldal, f. Rynning.
- , Ragnhild Karoline, f. Brensholm, 28 A., 24. 12., T.hjem.
- Jordan, F. W., Fabrikejer, 70 A., 31. 1., Bygdø.
- Jost, Carl, Bankchef, 19. 4., Chr.ania.
- Irgens, Helga, 1. 10., Bergen.
- , Ingrid Margaret, 19. A., 28. 2., Winnetka, Ill.
- , Isak, 89 A., 4. 5., Halsenø.
- , Niels, Cand. jur., 16. 12., Chr.ania.
- Irion, Astrid, 26. 12., Chr.ania.
- Isachsen, Thea, 84 A., 21. 11., Chr-ania.
- Isberg, Hanne, 70 A., 17. 1., Bergen.
- Iuell, Dora, f. Køber, 52 A., 22. 2., Arendal.
- Iversen, Fredrik Wilhelm, fhv. Rit-mester, 73 A., 30. 7., Kolbu, Toten.
- , Ivar Aaby, ORsagf., 38 A., 7. 9., Chr.ania.
- , Lauritz, 24. 11., Chr.ania, H: Aagot, f. Lund.
- Jæger, Agnes Marie, f. Foss, Soren-skriver Hans Henrik I.s Enke, 88 A., 2. 2., Chr.ania.
- Kaarsberg-Hansen, Anton S., 56 A., 16. 7., Chr.ania, H: Emma, f. Wigelsen.

- Kaas, Bernt, Verksmester, 56 A., 10. 8., Chr.ania.
- Kahrs, Friman, 13. 1., East-Haddam, Conn., H: Marie, f. Wiese.
- Kaurin, Chr., Ingeniør, 1. 5., Presterød pr. Tønsberg, H: Emilie, f. Malling.
- , Jacob Aars, 40 A., 26. 11., Aas, H: Laura, f. Dahl.
- Kavli, Ragnhild Johanne, f. Bentzen, 10. 2. Chr.ania.
- Kay, Hans Christoffersen, fhv. Gaardbruger, 69 A., 27. 6., Chr.ania.
- Keyser, Mary, f. Sewell, 7. 10., Chr.ania.
- Kielland, Emma, f. Bielenberg, 37 A., 6. 3., Chr.ania.
- , Morten, 8. 12., Bergen.
- Kihlgren, Carl Johan, 16. 11., Chr.ania, H: Marie, f. Green.
- Kirkevoold, Barbara Marie, f. Landmark, 81½ A., 23. 12., Jaren pr. Fr.værn.
- Kirsebom, Jacobine Helmine, f. Tvedt, 3. 8., Sogndal, Dalene.
- Kiønig, Bolette, 8. 10., Ronneby Brunn.
- , Ole Christian, fhv. Resid. Kapel til Lier, 71 A., 13. 3., Sylling.
- Kjær, Birgitte, f. Ege, 64 A., 2. 4., Chr.ania.
- Kjærboe, Vilma Harriet, 21 A., 10. 1., Chr.ania.
- Klem, Jørgen, Dampskibsf., 79½ A., 20. 10., Kragers.
- Klemmetsmo, Marie, f. Valeur, 90 ¹⁰/₁₂ A., 20. 3., Ljan.
- Klepzig, Fr., Murmester, 20. 8., Chr.ania.
- Klinck, Fredrikke, Enkefru, 77 A., 28. 1., Bergen.
- Klinge, Johan Kalman, Overvogter, 63 A., mellem 30. 11.—7. 12., T.hjem.
- Klingenberg, Hilda Johannesdatter, f. Klingenberg, 68 A., 10. 1., T.hjem.
- , Thorleif Olavssen, Overlærer, 6. 2 Drammen.
- Knag, Lars J., 87½ A., 10. 8., Haus, bgr. Bergen.
- Knapp, Maria Geetmuyden, f. Seel, 54 A., 17. 1., Chr.ania.
- Knoff, Johanne Cathrine, f. Bernhoft, 86 A., 23. 4., T.hjem.
- , Ulrik, 78 A., 19. 4., Værdalsøren, T.hjem.
- Knoph, Otilie, 64½ A., 6. 11., Chr.ania.
- , Petter, U., 81 A., 25. 8., Terraak, H: Rikke, f. Hyll.
- , Thea, 23. 2., Chr.ania.
- Knudsen, C. Andor, Postmester, 30. 9., Haugesund.
- , Ragnvald, Sognepræst, 45 A., 22. 6., Gjerstad, bgr. Gran., H: Lina, f. Kildahl-Hansen.
- Knudtsen, Berthe, f. Bruun, 75½ A., 15. 9., Høie pr. Hamar.
- Knutzen, Hans P., fhv. Bagermester, 79 A., 2. 6., Chr.ania.
- Knøsen, Karloth, 3. 1., Vaaler, Salør.
- Koch, Magnus Eivind, Adjunkt, 2. 8., Valle, bgr. Chr.ania.
- Kokk, Maren, Dorthea, 82 A., 11. 7., Chr.ania.
- Kokkin, Emil, Landhandler, 8. 2., Vaaler, Solør.
- Kolban, Henriette Barbara, f. Eriksen, 44 A., 24. 7., Stokmarknes.
- Kolbjørnsen, N. A., Distriktslæge, 10. 2., Land, H: Henriette, f. Pay.
- Kolderup, Mina, Enkefru, 19. 12., Chr.ania.
- Koller, Maren, 73 A., 30. 3., Chr.ania.
- Konow, Joachim, Ingeniør, 78 A., 4. 11., Kbhvn., bgr. Bergen 14. 11., H: Louise, f. Falsen.
- , Mary, 16. 3., Bergen.
- Kortoe, Bredo Waldemar, Maskinist, Auckland, i W. Z., ingen Tidsangivelse.
- Korto, Victor Bjarne, Styrmand, druknet, Amerika, ingen Tidsangivelse.
- Koth, Bertha, 21. 3., Düsseldorf.
- Kraabel, Caroline, f. Lind, 92½ A., 24. 2., Lillehammer.
- Kraft, Elisabeth, 69½ A., Frue, 12. 3., Chr.sand.
- Kramer, Carl Martin, Graver, 2. 1., Bergen, H: Augusta, f. Bakker.
- Krause, Lina, f. Eisenreich, 18. 3., Chr.ania.
- Krefting, Jacob Roshauw, Maskingeniør, 53½ A., 7. 2., Hamar, H: Sophie, f. Krefting.
- Kringen, Kaare, 23. 12., Tvestrand.
- Krog, Christian, Gaardbruger, 33 A., 21. 3., Frosta, H: Gusta, f. Valberg.
- , Johan, Gartner, 88½ A., 23. 1., Levanger.

- Krog, Truls Christian, Skibsfører, 30. 10., Horten, bgr. Borre, H: Elise, f. Sverdrup.
- , Wilhelmine, 18. 2., Tønsberg.
- Kroglund, Henriette Marie, f. Buchholdt, 44 A., 1. 12., T.hjem.
- Krohg, Stine Dorothea, 68 A., 12. 4., Vaage.
- Krohn, Carl Asbjørn, 4. 12., Tyssedal, H: Anna, f. Lilleøren.
- , Elisif, f. Röhl, 57 A., 1. 12., Farsund.
- Kross, Finn, Inf.kapt., 29. 6., Chr.ania, H: Thally, f. Bull.
- Kruse, Inga, f. Scherffenberg, 12. 11., Chr.ania.
- Krøger, Jens J., Skibsf., 66 A., 22. 5., Arendal.
- Kroepelien, Jacob, 21. 10., Bergen, H: Johanne, f. Tausan.
- Kuhnle, Søren Martin, 81 A., 20. 2., Bergen, H: Mine, f. Sevald.
- Kvam, Adolfine Emilie, f. Thune, 73 A., 2. 11., Chr.ania.
- Kyhn, Liv, 17. 4., Chr.ania.
- Lagerfeldt, Mathias Mørkman, 13. 9., T.hjem.
- Lagesen, Anders, Kapt., 48 A., 31. 10., Chr.ania, H: Fanny, f. Gay.
- Lampe, Beate Christine, 72 A., 20. 5., Bergen.
- Landgraaf, Augusta, Kassererske, 21. 6., Chr.ania.
- , Mathilde, f. Owesen, 6. 7., Horten.
- Langaard, Thea, 7. 1., Chr.ania.
- Langberg, Janna, f. Wathne, 56 A., 6. 12., Bergen.
- , Magdalen, f. Mejdell, 14. 1., Chr.ania.
- Lange, Annie, 28 A., 26. 9., Ullern.
- , Christinus Castberg, Provst, 82½ A., 20. 12., Sandefjord.
- , Inger Laurine, f. Andersen, 1. 6., Gvarv, bgr. Chr.ania.
- de Lange, Nils Jacob, 11. 9., Bergen.
- Langfeldt, Anton F., Skibsf., 63 A., 2. 2., Egersund, H: Inga, f. Jensen.
- , Wilhelm, B., fhv. Lods, 84½ A., 18. 6., Ny Hellesund.
- Larsen, Lina, f. Neunkirchen, 57½ A., 5. 3., Chr.ania.
- , Kr. Marinelæge, 42 A., 19. 4., Horten, bgr. Tønsberg, H: Margit, f. Ruud.
- Larsen, Ments, Lærer, 73 A., 26. 3., Leinstranden, H: Barbro, f. Lund.
- , Olava Dorothea, Skoleinspektør Chr. Fr. L.s Enke, 74 A., 2. 2., Chr.ania.
- Larssen, Rikke Rosendahl, 23. 2., Bergen.
- Lassen, Enkefru, 21. 8., Bergen.
- , Øystein, Ingeniør, 22. 4., Drammen, H: Anna, f. Næumann.
- Lasson, Georgine, 78 A., 29. 8., Bergen.
- Leganger, Wilh. Nicoll, Sognepræst, 70 A., 19. 9., Høland.
- Lehmann, Birgitte, Dampskibsexp. Aug. L.s Enke, 70½ A., 3. 3., Drøbak.
- Lem, Andrea, f. Landmark, 96 A., 9. 1., Sogndal, Sogn.
- Lenschow, Ragna, f. Sell, 31. 12., Chr.ania.
- Levin, Anders, fhv. Skrædderm., 82 A., 12. 9., Chr.ania.
- Lie, Birgitte, nær 90 A., 25. 7., T.hjem.
- , Carl, Justitiarius, 20. 6., Lillehammer, H: Marie, f. Thaulow.
- , Gunnar, Sognepræst, 16. 8., Lom, bgr. Sogne Dovre.
- , Johanne, 95 A., 20. 9., Nordstrand.
- , Knud, 52 A., 26. 1., Chr.ania.
- , Marit, 24. 4., Aadalen.
- , P. C., fhv. Lensmand, 79½ A., 10. 3., Fjeld, H: Kari, f. Fjelde.
- , Randi, f. Grendahl, 11. 8., T.hjem.
- , Stina Andrea, 30. 10., Chr.ania.
- Lieblein, Dagny, Professorinde, 26. 12., Berlin.
- , Th., fhv. Distriktskasserer, 55 A., 1. 8., Drammen.
- Lied, Marit, f. Eidsvaag, 78 A., 21. 12., Brevik.
- Lilja, Thomas, Maler, 33 A., fra Finland, mellem 30. 11.—7. 12., T.hjem.
- Lind, Christine, 91½ A., 20. 1., Chr.ania.
- , Marie Caspara, 33 A., 8. 2., Jølster.
- Lindahl, Johan Fredrik, fhv. Lærer, 74 A., 10. 2., Østre Toten.
- Lindgaard, Alfred Bjerck, 37½ A., Sept., Winnepeg, Canada.
- , Jens Nikolai, 77½ A., 13. 3., T.hjem.
- Lindholm, Johan August, Skrædder, 8. 9., Chr.ania.

- Lindstrøm, Johan, Skipper, 13. 9., Tromsø.
- Lindtner, Albertine Randine, f. Andersens, Musikfører L.s Enke, 77 A., 9. 11., Bergen.
- Lockwood, Justus Henry, 10. 12., Dresden.
- Lohman, Anton, 28½ A., 28. 5., Nürnberg.
- Lorange, Josepha, f. Tybring, 76 A., 12. 2., Chr.ania.
- Lorentzen, Jens Claus Duus, Bankkasserer, 62½ A., 16. 11., Chr.sund, H: Mathilde, f. Nerhus.
- , Jessie, 20. 11., Drammen.
- , Jørgine Adolfine, f. Hansen, 53 A., 2. 3., Bergen.
- , Th., Distriktslæge, 66 A., 12. 2., Aalesund, H: Karen, f. Berner.
- Lowzow, Otto Fredrik, fhv. Toldb., 82 A., 17. 8., Stavanger.
- Lude, Christine, Enkefru, 75½ A., 19. 1., Bergen.
- Lund, Elen Margrethe, 78½ A., 13. 2., T.hjem.
- , Fredrikke, f. Norseng, 39 A., 7. 6., Hamar.
- , Hans Geelmuyden, Distriktslæge, 2. 7., Sandnæs, bgr. Stavanger.
- , Johanne Sofie, f. Gundersen, 35 A., 15. 11., Levanger, bgr. Onarheim.
- , Ivar Otto, 45 A., 8. 6., Canada, H: Johanne, f. Bagge.
- , Knud Jæger, 9. 6., Bergen, se Alstadhaug, H: Sara, f. Morch.
- , Laura Mathilde, f. Larsen, 3. 3., Bergen.
- , Marie, 25. 3., Chr.ania.
- , Wilhelm, Stationsmester, 50 A., 22. 4., Flekkefjord, H: Jacoba, f. Haarvig.
- Lundberg, P. A., Verksejer, 69½ A., 22. 2., Chr.ania.
- Lundby, M., fhv. Lærer, 18. 5., Chr.ania, H: Mathilde, f. Bentzen.
- Lunde, Gurine, Enkefru, 92½ A., 17. 8., Chr.ania.
- , Haakon, Dekorationsmaler, 46 A., 6. 10., Chr.ania, H: Henrikke, f. Hansen.
- , Ole O., 78 A., 21. 8., Vaage.
- Lundmark, Johanne, Enkefru, 82 A., 27. 2., Chr.ania.
- Luth, Jensine, 81 A., 24. 4., Chr.ania.
- Luth, Pauline, f. Balchen, 81 A., 13. 10., Fjøsanger.
- Lyche, Ivar Heyerdahl, Postfuldm., 12. 5., Chr.ania.
- Lydersen, Sofie, f. Hals, 5. 8., Tvedestrand.
- Lühnenschloss, August Ferdinand, 7½ A., 13. 6., Gaasøen.
- Lyng, Emilie, Cand. philos. Anneus L.s Enke, 3. 8., Chr.ania.
- , Louise, 59½ A., 22. 1., Ths. Angell's H., T.hjem.
- , O. T. M., Skibsreder, 96 A., 14. 5. Kragerø, H: Mimi, f. Andersen.
- Lysholm, Jørgen Bernhoft, 59 A., 17. 3., Chicago.
- Lystrup, J., Kbmd., 60½ A., 3. 3., Chr.ania, H: Augusta, f. Korsbøen.
- Løchen, Gunhild Dorthea Johanne, f. Bye, 72 A., 22. 5., Hønefos.
- Løchstoer, Olivia, fhv. Telegrafistinde, 3. 2., Chr.sand.
- Løchting, Alexander, fhv. Bagermester, 25. 8., Chr.ania.
- Løcke, Tronda Nora, f. Rüsing, 1. 4., T.hjem.
- Lønseth, Simon A., Bogholder, 10. 1., T.hjem.
- Maagerøe, Anne Helme, f. Holst, 75½ A., 5. 2., Drammen.
- Madsen, Rikka, f. Dahl, 51½ A., 16. 1., Chr.ania.
- Magnus, Julie, Enkefru, 81½ A., 6. 5., Chr.ania.
- , Peter, 86 A., 2. 12., Bergen.
- Mangschou, Ida Dorothea, f. Brostrup, 76½ A., 26. 2., Chr.ania.
- Marcussen, Rudolf William, Tandlæge, 27 A., 29. 2., Arendal, H: Henny, f. Henrichsen.
- Marnburg, John Christian, Stud. med., 5. 8., Drøbak.
- Martens, Ditlef Christian, fhv. Skibsf., 86 A., 14. 8., Chr.ania, H: Catharina, f. Smith.
- Martini, Daniel Emil, 83½ A., 16. 1., Grimstad.
- Maske, Gusta Regine, 70½ A., 20. 3., T.hjem.
- Mastrup, Emilie, Raadm. M.s Enke, 9. 4., Chr.ania.
- Matheson, Valdemar, Kbmd., 68 A., 18. 1., T.hjem, H: Caroline, f. Schmidt.

- Meier, Inga, f. Sundt, 21. 11., Chr.ania.
 Meinich, Henriette, f. Wibye, 30. 4., Chr.ania.
 —, Lauritz Weidemann, fhv. Distriktsbergmester, 76 A., 1. 12., Vestre Aker, H: Anna, f. Hoffmann.
 Mejlænder, Jens Rudolf, Dampskibsf., 20. 1., Stavanger, H: Selma, f. Idsøe.
 Melhuus, Esther, 20. 12., Vestre Aker.
 —, Nils, fhv. Storthingsmand, 73 A., 28. 2., Melhus.
 Mellbach, Sofie, 16. 3., Chr.ania.
 Meyer, Agnes Henriette, 24. 6., Bergen.
 —, J. C., 7. 12., Aarstad.
 —, Johan Helmich, 23. 7., Aas.
 —, Lauritz, 27. 3., Bergen, H: Christine, f. Mohn.
 —, Søren J., Konsul, 78 A., 21. 11., Vardø, H: Anna, f. Stuwitz.
 —, Trygve, Ingeniør, 28 A., først i Januar, Kalifornien.
 Michelet, Augusta Elisabeth, f. Juel, Oberstinde, 70¼ A., 13. 8., T.hjem.
 —, Nicoline, 74½ A., 1. 9., Chr.ania.
 Michelsen, Carl Fredrik, 72 A., 4. 11., Fr.stad, bgr. Oslo.
 —, Lars, Kbmd., 19. 11., Chr.ania.
 Middelthon, Solveig, 16. A., 6. 7., Stavanger.
 Mobeck, Dagmar Christine, 16½ A., 19. 3., Chr.ania.
 Moe, Cathrine, f. Maartmann, 59 A., 31. 5., Chr.ania.
 —, Charlotte, f. Middelthon, ORsagf., J. A. M.s Enke, 15, 3., T.hjem.
 —, Karoline Albertine, f. Høgsager, 85¾ A., 24. 12., T.hjem.
 —, Sofie, Enkefru, 13. 4., Chr.ania.
 Moestue, Annette Martine, f. Finne, 86½ A., 15. 2., Chr.ania.
 Mogensen, Nils, Skibsreder, 4. 8., Borøen, Dybvaaq.
 Mohn, Anne Valeria, f. Paasche, 69 A., 30. 5., Chr.ania.
 —, Peter, Stud. med., 22 A., 10. 1., Bergen.
 —, Wilhelm, Sanitetskapit., 66 A., 28. 5., Chr.ania.
 Mohr, Wenche, 1. 12., Storetvedt Gaard, pr. Bergen.
 Morgenstjerne, Carl, 5. 3., Chr.ania, H: Dorothea, f. Stub.
 Mosling, Einar T., Indrulleringsbetjent, 13. 5., Kragerø.
 Mossin, Ove, Opdagelseschef, 62 A., 21. 11., Chr.ania, H: Amy, f. Hodges.
 Mowinkel, Gerhard, 50 A., 5. 1., Santander.
 Myhlenphort, Mathilde Ivardine, 76 A., 20. 3., Bergen.
 Myhr, Aase Christine, 14. 11., Chr.ania.
 Myhre, Chr., Toldb., 1. 2., Lillesand.
 Müller, Anders H., 3. 3., Brooklyn.
 —, Cathinka, 6. 6., Bergen.
 —, Fredrik Christian, fhv. Foged, 84 A., 1. 9., Chr.ania, H: Hanna, f. Wang.
 —, Georg Fredrik, Fyrassistent, 35 A., 17. 10., Chr.sand.
 —, Helene, f. Jacobsen, Telegrafb. Chr. M.s Enke, 15. 1., Chr.ania.
 —, Johan Georg, fhv. Kbmd., 80 A., 26. 2., Bergen.
 —, Johanne Margrethe, f. Eger, 1. 2., Bergen.
 —, Marie, f. Prahl, 76½ A., 29. 12., Alver.
 —, Mette Margrethe, f. Holan, 69 A., 19. 3., Værdalsøren.
 —, Trine Marie, f. Arentz, 54 A., 12. 11., Chr.ania.
 Myrebøe, Gustav, Cand. theol., 12. 12., Chr.ania.
 Møller, Carl Engebret, Ingeniør, 27. 7., Horten.
 —, Dikka, f. Anker, 26. 11., Chr.ania, bgr. Thorsø.
 —, Hans, Konsul, 82 A., 28. 11., Porsgrund, H: Caspara, f. Holter.
 —, Theodor, Bager, 15. 1., Bergen, H: Marie, f. Hansen.
 —, Thomas, fhv. Bankkasserer, 75½ A., 11. 2., Bergen, H: Didrikke, f. Fischer.
 Mørck, Julius, 56 A., 24. 9., Chr.ania, H: Dorthea, f. Egeberg.
 Nagel, Martha, 52 A., 28. 10., T.hjem.
 Nagell, H. J., Proprietær, 78 A., 21. 7., Bestum.
 —, Hans E., Skræddersvend, 51 A., 25. 2., Bergen.
 —, Jacobine Severine, f. Mathisen, 75 A., 7. 4., Leikanger, Sogn, bgr. Ullern.
 —, Marie M., Enkefru, 82 A., 1. 2., Bergen.
 —, Sivert, 27. 10., Voss.

- Nannestad, Anthon M. S., Island Bay, Wellington, N. Z., f. 22. 5. 1852, d. 29. 5. paa en Sørejse.
- , Margrethe, 80½ A., 7. 1., Chr.ania.
- Nerdrum, Elise, f. Blom, 11. 11., Chr.ania, bgr. Fr.værn.
- , Scott Marion, 18½ A., 12. 4., Chr.ania.
- Nestaas, Paul Rognald, Student, 19 A., 19. 4., Moss.
- Newell, William Bernhard, 30. 1., Bergen, H: Ragnhild, f. Christiansen.
- Nielsen, Bernhard, Skibsreder, 64 A., 4. 7., Chr.ania, H: Sophie, f. Lie.
- , Fredrikke Louise, 75 A., 7. 7., Bergen.
- , H. Paus, Børskommissær, 67 A., 18. 9., Skien.
- , Marie C., Enkefru, 79½ A., 1. 12., Nordstrand.
- , P. O., Havnefoged, 8. 11., Sandefjord, H: Margrethe, f. Lange.
- , Jenny, f. Sevaldsen, 39 A., 15. 1., Chr.ania.
- Nielsen, Johan, Landskabsmaler, 76 A., 11. 1., Chr.sand.
- Nilsen, Berent, 3. 12., Hamburg, H: Lydia, f. Jahns.
- , Nils, Skibsf., 45 A., 16. 11., Kraakerøy, H: Ragna, f. Lund.
- Nilsson, Nils Edvin, Disponent, 43 A., 15. 8., Kullebo pr. Stehag, H: Gudrun, f. Frost.
- Nimb, Mally, f. Fasting, 8. 11., Maaren, bgr. Chr.sund.
- Nissen, Elisabeth, Enkefru, 86 A., 18. 10., Orkedalen.
- , Emilie, 69 A., 16. 5., Chr.ania, bgr. Kbhvn.
- , Sofie, f. Normann, 85½ A., 6. 6., Chr.ania.
- Nordbye, Mathilde, Enke efter Kbmd. Julius N., 58 A., 1. 5., Chr.ania.
- Nordby, Thea, 90½ A., 8. 3., Chr.ania.
- Nordhausen, Nathalie, Frue, 28. 6., Bergen.
- Norland, A., ORsagf., 45 A., 14. 1., Egersund.
- Norman, Hans Daae, fhv. Postm., 70 A., 12. 4., Chr.ania.
- , Nils, Stenografrevisor, 16. 11., Chr.ania.
- , Peder Hauge, Gymnasiast, 18 A., 13. 3., T.hjem.
- Normann, Anne Petrea, 80½ A., 9. 12., Chr.ania.
- , Signe Nathalie, f. Berg, 26 A., 25. 10., T.hjem.
- Norstrand, Carl C. H., 23. 10., Kbhvn.
- Norwick, Sigurd, 18. 1., Chr.ania.
- Nullmeyer, E. C. H., 72 A., 16. 12., Chr.ania.
- Nygaard, Jens, Kbmd., 59 A., 8. 1., Chr.ania, H: Anna, f. Næss.
- , Marius, Rektor, 7. 2., Chr.ania.
- Næss, Ulrich B. von Krogh, 11. 6., Wien.
- Nørgaard, Anna, 89 A., 20. 4., Chr.sand.
- Odberg, Randi Johanne, f. Irgens, 55 A., 20. 4., Hvarnæs pr. Larvik.
- Offenberg, Chr. K., 15. 8., Chr.ania, H: Helga, f. Halvorsen.
- , Hanne Christine, 40 A., 31. 10., Chr.ania.
- Oftedahl, Lauritz, Hotelvært, 61 A., 8. 2., Lillestrøm.
- , Th. Norberg, Kanalinspektør, 91 A., 23. 5., Fr.hald.
- , Thora, 18. 4., Chr.ania.
- Ohldieck, Ellen Birgithe, f. Grung, Skibsf.s Enke, 69 A., 12. 7., Bergen.
- Ohme, Gunval, fhv. Skibsf., 55 A., 24. 11., Chr.ania, H: Betzy, f. Hoffner.
- Olafsen, Karoline Ludovika Augusta, f. Mohr, 4. 7., Berlin.
- Olsen, Anna Benedicte, f. Hoff, 34 A., 28. 8., Chr.ania.
- , Antonette Caroline, f. Lund, 89½ A., 16. 1., Moss.
- , Gunnar, Redaktionssekretær, 47 A., 5. 4., Chr.ania.
- , Margrethe Elisabeth Fleischer, 23 A., 26. 6., Kongsberg.
- , Martin, Kbmd., 53 A., 15. 4., Vardø, H: Jenny, f. Bugge.
- Onsager, L., Bankadministrator, 1. 2., Drammen.
- Onsum, Harald, 93½ A., 21. 1., Veblungsnæs.
- Oppen, Anna Cecilie, f. Hesselberg, 74 A., 26. 2., Gloppe pr. Larvik.
- Osten, Fredrikke, 9. 8., Bergen.
- Ottesen, Maren Oline, f. Olsen, 79 A., 9. 2., Chr.ania.
- , Mary, 26. 4., Berlin.
- Paasche, Anne Christine, f. Svendsen, 4. 11., T.hjem.

- Paasche, Johan Fredrik, Uhrmager, 11. 11., T.hjem.
- Paaske, Louise, f. Nielsen, Distriktsbergmester P.s Enke, 78 A., 5. 11., Chr.ania.
- Paludan, Elisabeth, 2. 8., Kbhvn.
- Parelius, Rasmus Brockmann, 79 A., 7. 2., Chr.ania.
- Paulsen Fredrikke, f. Bruun, 92 A., 3. 8., Larvik.
- , Ole Jørgen, Stud. med., 23½ A., 12. 12., Chr.ania.
- Paulseth, Amalie Margrethe, f. Stenhammer, 49 A., 1. 9., Chr.ania.
- Paulus, Olaf, 29. 6., Stavanger, H: Dagny, f. Nitter.
- Paus, Marie Elise, 74 A., 2. 3., Chr.ania.
- Paust, Otto, Skibsf., 66½ A., 18. 6., Chr.ania.
- Pay, Peter Vogt, fhv. Skibskapt., 82 A., 27. 9., Strømsø.
- Pedersen, Peder Johan Brandt, 3. 7., Brasilien.
- Pederson, Gulowna, f. Andorsen, 21. 2., Chr.ania.
- Peersen, Peter L., Adjunkt, 28. 2., Chr.sand.
- Pehrson, Nilsinda, f. Bergh, 10. 10., Chr.ania.
- Petersen, Anne, Enkefru, 93½ A., 9. 11., Chr.ania.
- , Claus Thomas, Kommandør, 82 A., 13. 9., Chr.ania.
- , Jacob, Konsul, 9. 1., Holmestrand.
- , Lars, fhv. Skibsf., 3. 3., Hellerup pr. Kbhvn, H: Dora, f. Ultsch.
- , Oluf C., Skibsmægler, 25. 1., Glasgow.
- Peterson, Richard Momme, 5. 11., Vestre Aker.
- Pettersen, Emil, 3. 5., Bergen.
- , Hans Sigurd, Stud. jur., 25 A., 28. 9., Bergen.
- Piene, Henriette Jacobine, f. Aubert, 73 A., 21. 1., T.hjem.
- , J. C., Grosserer, 2. 7., Helsingborg.
- Piscator, Sofie, Enkefru, 82½ A., 11. 4., Chr.ania.
- Platou, Karine, f. Hagerup, 18. 1., Stavanger.
- Pleym, Øivind H., Guldsmed, 35 A., 18. 6., Bergen, H: Margrethe, f. Lervik.
- Plünneke, Sverre Schwalenberg, 22½ A., 28. 2., Grefsen, bgr. V. Fr.stad.
- Poulsen, Trygve, Stud. min., 22½ A., 16. 7., Chr.ania.
- Prebensen, P. D., Skibsreder, 70 A., 2. 12., Risør.
- Prietz, Friedrich, 26. 7., Chr.ania, H: Auguste, f. Schubert.
- Præsterud, M. H., Kommandersergeant, 23. 5., Chr.ania, H: Inga, f. Strøm.
- Quitzeau, P. A., Fyrvogter, 8. 7., T.hjem.
- Randers, C. A., fhv. Distriktslæge, 11. 2., Askim, H: Anna, f. Randers.
- Rasch, Carl Magnus, Skomagerm., 81½ A., 17. 10., Bergen.
- Reich, Mimi, 13. 7., Svartvik, Sundsvall.
- Reiersen, Charlotte, f. Moe, 66 A., Boghandler K. R.s Enke, 26. 8., T.hjem.
- , Richard A., fhv. Brugsb., 74½ A., 11. 12., Chr.ania.
- Reimers, Hanna Marthine, f. Wathne, 21. 6., Bergen.
- , Helene O., f. Holm, 64 A., 29. 7., Kbhvn.
- Rein, Olaf Sigurd, 21½ A., 8. 10., Pensacola.
- , Otilia, f. Finckenhagen, 10. 5., Chr.ania.
- Reinertsen, Adolf, fhv. Løds, 82⁸/₁₂ A., 23. 11., Chr.ania, H: Karen, f. Røed.
- , Christian, 37 A., 13. 1., Chr.ania, bgr. Hisø.
- , Juliane R., f. Olsen, 77¼ A., 17. 2., Bergen.
- Rieber, Dagny Madeleine, 19 A., 9. 4., Bergen.
- Riiber, Caspara, f. Ræder, 71 A., 21. 3., Chr.ania.
- Riis, Andreas Ludvig, Glasimester, 69 A., 12. 10., T.hjem, H: Elise, f. Ellingsen.
- , Emilie, fhv. Lærerinde, 90½ A., 5. 10., Chr.ania.
- , Fredrik, Stud. jur., 30. 8., Chr.ania.
- Ring, Fanny, Oberstl. P. C. R.s Datter, 77½ A., 2. 5., Chr.ania.
- Rinné, Caroline, f. Finstad, Bimester H. R.s Enke, 83 A., 14. 11., Chr.ania, bgr. Vestre Aker.

- Ritscher, Bertine, 87 A., 24. 2., Bergen.
- Ritter, Emilie Cecilie, f. Henckel, 78½ A., 18. 11., Chr.ania.
- Rogge, Amalie, f. Ibsen, 25. 11., Bergen.
- , Ingeborg, f. Schreuder, 80½ A., 27. 7., Bergen.
- Rognerud, Christian, 32 A., 22. 11., Chr.ania.
- Rognlien, B. M., 55 A., 16. 5., Chr.ania, H: Anna, f. Randers.
- Rojahn, Axel, Cand. pharm., 5. 3., Chr.ania, H: Margot, f. Michelsen.
- Rolfsen, Rolf, 36½ A., 20. 12., Chr.ania.
- Roll, Albert Christian, Distriktslæge, 2. 5., T.hjem.
- Rolland, Inger Marie, f. Weseth, 56 A., 17. 7., Bergen.
- Rosendahl, Andrea, 94 A., 29. 7., Bergen.
- Rosenkilde, Nils, 10. 5., Fensal pr. Chr.sand, H: Aagot, f. Moe.
- Rosenvinge, S. Georg, 39 A., 13. 2., Chr.ania, H: Dordy, f. Eriksen.
- Rove, Carl A., Disponent, 55 A., 3. 6., Chr.ania, H: Gerda, f. Grønberg.
- Ruud, Maren Karine, f. Lund, 44 A., 16. 4., Chr.ania.
- Rydin, Wilhelmine, f. Schanke, 84 A., 3. 6., Lysaker.
- Rynning, Thor, Bogholder, 66 A., 3. 2., Chr.ania.
- Rytterager, Gunvor, f. Pedersen, 53 A., 28. 7., Boston.
- Røberg, Oscar, Direktør, 19. 12., Chr.ania.
- Røed, Chr., Gaardbruger, 84 A., 26. 11., Holmsbu, H: Gunhild, f. Berg.
- Røer, Martin H., fhv. Skibsf., 11. 11., Drøbak.
- Røhr, Hans Otto, Fabrikejer, 75 A., 3. 4., Chr.ania.
- Rømcke-Olsen, Gabriel, Cand. philos., fhv. Posteksped., 11. 3., Chr.ania.
- Rønneberg, Anne Birgithe, f. Narud, 49 A., 20. 6., Vestre Aker.
- , Carl E., Konsul, 57 A., 18. 4., Aalesund.
- , Henriche, f. Jondahl, 80 A., 19. 12., Stavanger.
- Rønning, Anna, 77 A., 10. 1., Chr.ania.
- Rønning, Hanna Margrethe, f. Oldenborg, 81½ A., 26. 6., Løkken, Tyholdtvejen, T.hjem.
- , Ingeborg, 44 A., 19. 4., T.hjem.
- Sagen, Martin C., fhv. Gaardb., 73½ A., 17. 11., Oslo.
- Sahl, Anna, 16. 2., Bergen.
- Sahlqvist, Laufen, fhv. Skibsf., 24. 4., Barkaaker, H: Elisabeth, f. Foster.
- Salicath, Frank, 16½ A., 5. 9., Chr.ania.
- Salvesen, Helene, f. Mollmann, 9. 9., Kønigsberg.
- , Marie, 77 A., 26. 6., Voie, Oddernes.
- , Salve I., Læge i Larvik, 53½ A., 15. 6., Chr.ania, H: Aagot, f. Astrup.
- Samsing, Anders Gregers, 43 A., 9. 3., Puenta Arenas.
- , Clemens Thue, fhv. Skibsf., 24. 11., Chr.ania.
- Sandberg, Martin, Handelsrejsende, 3. 6., Chr.ania, H: Aagot, f. Strøm.
- , Nicolai, 3. 11., Vestre Aker, H: Helene, f. Holter.
- Sandborg, P. Th., Kbmd., 8. 10., Aalesund.
- , Sverre, Konsul, 31 A., 13. 11., Aalesund, H: Gyda, f. Sødving.
- Saxe, L. J., Skovinspektør, 76 A., 18. 8., Askevold, bgr. Røros.
- Saxlund, Marie, f. Thoresen, Toldopsynsm. S. S.s Enke, 80 A., 28. 12., Chr.ania.
- Schafranck, Wincent, Gartner, 77½ A., 17. 4., Holmestrand, H: Louise, f. Stahl.
- Schanche, Anna Abigael, 12. 4., Buenos Aires.
- , Pauline Kathinka, Provst Hans Schlütter S.s Enke, 77½ A., 11. 10., Chr.ania.
- Schelderup, Carl Nicolai, Maskinist, 6. 9., Dimmelsvik, bgr. Laxevaag, H: Karen, f. Skjervold.
- Schelven, Kirsten Ulrikke, f. Breda, 81 A., 7. 11., Tønset, bgr. Chr.sand.
- Schey, Sofie, f. Gjems, 9. 10., Chr.ania.
- Schildrop, Albertine, f. Gotaas, 74 A., 30. 1., Bergen.
- Schierning, Inga, f. Torgersen, 47½ A., 31. 5., Chr.ania.
- Schilling, Caroline, f. Stramboe, 80 A., 20. 10., Chr.ania.

- Schirmer, Harald Adolf, 31. 5., Chr-ania.
- Schive, Christiane Ulrikke, 77 A., 23. 10., Chr.ania.
- Schiwe, Jacob Oxholm, Landskabsmaler, 24. 5., Lillehammer, H: Clara Oxholm, f. Lambrecht.
- Schjelderup, Einar, 20½ A., 21. 10., Chr.sand.
- Schjærwe, Hans Andreas, Kapt., 79 A., 20. 3., Chr.ania.
- Schjødt, Anna, f. Gundersen, 7. 4., Kongsvinger, bgr. Chr.ania.
- Schjøtt, Margrethe, 83½ A., 9. 10., Chr.ania.
- Schjøli, Christine, f. Holth, 59 A., 31. 1., Magnor.
- Schlytter, Carl Henrik Petter, Fotograf, 15. 10., Chr.ania, H: Augusta, f. Andresen.
- Schmidt, Adolf, Rentier, 65½ A., 9. 8., T.hjem.
- , Fredrikke, 80½ A., 8. 10., T.hjem.
- , Olaf, Redaktør, 45 A., 21. 2., Chr.ania.
- , Ørnulf, 31. 10., Stabæk, bgr. Chr.ania.
- Schreuder, Sigurd, Handelsrejsende, 41 A., 24. 1., Bergen, H: Bertha, f. Tangen.
- Schrumpf, August, fhv. kgl. prøjsisk Major, R. af Jernkorset, f. 21. 8. 1835, d. 2. 3., Nordre Aarø, bgr. Chr.ania.
- Schröder, Hans Wilhelm, fhv. Snedkerm., 81½ A., 21. 9., Chr.ania.
- Schulstad, Marie, f. Lund, 59 A., 26. 2., Vestre Aker.
- Schultz, Christian, Bogholder, 39 A., 2. 8., Perth Ambey N. J.
- , Emma, f. Schanche, 10. 4., Åbo.
- Schwabe, Gina, 57 A., 27. 1., T.hjem.
- Schwach, Julie, Enkefru, 80 A., 26. 5., Fr.hald.
- Schwings, Georgine, f. Bennetter, 23. 7., Bergen.
- Schøien, A. L., Guldsmid, 94½ A., 24. 1., Skien.
- , Karoline, 7. 11., Chr.ania.
- Schøning, Carl, Sognepræst, 22. 12., Chr.ania.
- , Jakobine, f. Aubert, 13. 11., Chr.ania, bgr. Larvik.
- Schøning, Sophus Johan, Telegrafb., 61½ A., 14. 5., Larvik.
- Schøyen, Antonia, 21. 1., Kongsvinger.
- Seeberg, Emil, Skibskapt., 80 A., 3. 10., Chr.ania.
- , Milla, 4. 8., Tønsberg.
- Seehusen, A., Bundtmager, 86¼ A., 23. 6., Arendal, H: Louise, f. Modenstrøm.
- Segelcke, Martha, f. Christie, 12. 5., Strømmen.
- , Therese, 81 A., 16. 2., Strømsø.
- Seip, Marcus, Oberstl., 18. 4., Bergen, bgr. Chr.ania.
- Selmer, Eveline Margrethe, f. Selmer, Forstmester J. W. Fleischer S.s Enke, 78 A., 18. 11., Skien.
- , Julie, Enkefru, 15. 10., Chr.ania.
- , Louise, f. Paulsen, 5. 8., Chr.ania.
- , Peter Martin, fhv. Distriktsløge, 72½ A., 9. 8., Kirkesæterøren i Kleven.
- Sem, Bergljot, 16½ A., 13. 4., Chr.ania.
- Semb, Hans H., fhv. Bagerm., 52 A., 3. 7., Høvik.
- , Rise Marie, 84½ A., 30. 11., Sem.
- Sevald, Gottliebe, f. Kuhnle, 4. 6., Bergen.
- Sevaldson, Mimi, 24. 4., Arendal.
- Shepherd, W. D., 16. 2., Lysaker.
- Singdahlsen, S. C., Byskriver, 67½ A., 6. 5., Chr.ania, H: Hortense, f. Lie.
- Simonsen, Herman Brunchorst Bredal, 1. 12., Bergen.
- , Josephine, f. Lodtz, 23. 5., Wisconsin, bgr. Chicago.
- , Peter Jens Arbo, fhv. Expeditør, 66 A., 4. 9., Chr.ania, H: Louise, f. Torgersen.
- Sjong, Mariane, f. Formann, 58½ A., 19. 10., Horten.
- Skanche, Amalie, f. Buck, 86½ A., 24. 3., Chr.ania.
- Skattum, Adolf, ORsagf., 50 A., 11. 11., Chr.ania, bgr. Gjøvik.
- Skavlan, Sigvald, fhv. Sognepræst, 72 A., 3. 11., Chr.ania.
- Skougaard, Henrik, Konsul, 70 A., 24. 12., Memel.
- Skramstad, Ludvig, Landskabsmaler, 27. 12., München, H: Emma, f. Guidotti.

- Smestad, Harald, Stud. jur., 23 A., 15. 11., Chr.ania, bgr. Ringsaker.
- Smit, Jens Gran, 81 A., 5. 2., Bergen.
- Smith, Harald, Grosserer, 11. 9., Chr.ania, H: Grethe, f. Eenberg.
- , Janna Margrethe, f. Wellen, 15. 7., Chr.ania.
- , Camma Marie, f. Christie, 19. 3., Vestre Aker.
- , Elias Anthon, Kbmd., 69 A., 21. 1., T.hjem, H: Anna, f. Røvig.
- , Henrik, 50 A., 8. 1., Watson, Minnesota.
- , Johan, Andreas Demand, 75 A., 2. 4., Chr.ania, H: Thea, f. Wiese.
- , Josefine, 11. 3., Larvik.
- Soelberg, Nils, fhv. Bankassistent, 68½ A., 2. 3., T.hjem, H: Johanna, f. Dahl.
- , Olaf, Baneingeniør, 18. 8., Holmestrand, bgr. Chr.ania, H: Maja, f. Ulrichsen.
- Solberg, Caroline, f. Brønne, 53 A., 14. 4., Præsthus pr. T.hjem.
- Sooth, Adolf, Kapt., 67½ A., 12. 4., Urskog.
- Stålhane, Emilie, f. Thorstensen, 76 A., 28. 2., Chr.ania.
- Stabell, Petter Oldenburg, 21. 11., Chr.ania.
- Stamer, Aadel, 2. 2., Chr.ania.
- Stang, Andreas, 16 A., Oktbr., »Dagtillo« Forlis i Hvide Havet.
- , Emil, fhv. Højesteretsassessor, 4. 7., Chr.ania.
- Stang-Mathiesen, Massagelæge, 70 A., 3. 2., Chr.ania.
- Steen, Bertrand, 39 A., 5. 2., Chr.ania, H: Charlotte, f. Wedvig.
- , Frantz, Bogtrykker, 5. 9., Vadsø.
- , Gerhard Wilhelm, 50½ A., 6. 1., Chr.ania.
- , Harald H. B., 74 A., 8. 2., Lillehammer, bgr. Vang.
- , Henrik Leif, 28. 6., Bergen.
- , Johannes, 49 A., 24. 7., T.hjem.
- , Marthinus, fhv. Mursvend, 81 A., 8. 1., Chr.ania.
- , Nils, Bankassistent, 31. 7., Chr.ania.
- , Thora, Frue, 82 A., 4. 4., Brevik, bgr. Østre Fr.stad.
- Stensaas, Peder T., Sognepræst, 18. 12., Næsset.
- Steinert, Wilhelm Emil, Tilsynsmand, 7. 9., Chr.ania.
- Stendahl, Hanna, 87 A., 15. 2., T.hjem.
- Stenersen, Fredrikke, f. Thorsted, 69 A., 30. 10., Hasler pr. Kbhvn., bgr. Frederiksberg.
- , Georg, Maskinmester, 64 A., 3. 7., Chr.ania, H: Ingeborg, f. Syvertsen.
- , Stener, 17½ A., 1. 1., Trysil.
- , Wilhelmine, f. Melbye, 77½ A., 12. 7., Chr.ania.
- Stenhammer, Ester Therese, 15½ A., 13. 11., Bækkelaget.
- Stenkjær, M., Kbmd., 59½ A., 16. 2., Stenkjær, H: Marie, f. Sverdrup.
- Stiegler, Josephine, f. Steinbuchel, 89 A., 22. 4., Bergen.
- Stixrud, Johan E., 8. 7., Fagervik pr. Tønsberg, H: Marie, f. Becher.
- Storm, Antonette Augusta, nær 90 A., 3. 8., Stavanger.
- , Halfdan Krüger, Adjunkt, 60 A., 2. 2., T.hjem, H: Christin, f. Greiner.
- Strai, Torkil, Trælasthandler, 59½ A., 28. 2., Chr.sand.
- Strand, Lina, Enkefru, 25. 3., Chr.ania.
- Strandwitz, Johanne, f. Nielsen, 68 A., 4. 5., Bergen.
- Stray, M. F., Bankdirektør, 67½ A., 9. 3., Chr.sand, H: Agnes, f. Olsen.
- Strøm, Andreas, 74½ A., 13. 11., Leikanger, Sogn, H: Anna, f. Knudsen.
- , Hagbart, Professor, Dr. med., 8. 4., Chr.ania, H: Louise, f. Hirsch.
- , Jens Edv., 74½ A., 11. 7., T.hjem, H: Olava, f. Haugan.
- , Johan Edvard, fhv. Murm., 75 A., 11. 11., Ski, bgr. Oslo, H: Charlotte, f. Mathisen.
- , Ole, Cand. pharm. og juris, 25. 12., Skarnes, H: Ruth, f. Lind.
- Stub, Gurianne, Enkefru, 90 A., 4. 1., Chr.ania.
- Styhr, Elisa, 16. 2., Chr.sand.
- , Elisa, 16. 2., Chr.ania.
- Støp, Johan, Cand. jur., fhv. Konsulatssekretær, 12. 1., Chr.ania.
- Støren, Emma Constance, 8. 3., Chr.ania.

- Suhr, Elise Marie, f. Kjøsterud, 75 A., 17. 2., Litsfield, Minnesota.
- Sundby, Johannes, Redaktør, 47 A., 5. 6., Chr.ania, H: Ada, f. Høst.
- Sunde, Abraham Egaas, 94 A., 4. 4., Flekkefjord.
- Sundt, Eilert, 68½ A., 3. 2., Paris.
- , Michael, Cand. mag., 81 A., 17. 10., Chr.ania, H: Eline, f. Bøckmann.
- Svanholm, Hans B., Agent, 23. 4., Chr.ania.
- Sverdrup, Georg, første Hofstaldmester, 29. 6., Chr.ania, H: Anna, f. Braunerhielm.
- Swane, Dorthea Wibe, 89 A., 14. 10., vestre Bærum.
- Swenson, Ingeborg, Ministerinde, 7. 5., Chr.ania.
- Sydnæs, Yngvar, Stud. philol., 9. 11., Chr.ania.
- Synnes, O. M. P., Sognepræst, 70 A., 15. 12., Vestre Aker.
- Syversen, Axel, Barberm., 39½ A., 19. 11., Chr.ania, H: Antonie, f. Hall.
- Syversætre, G., 15. 4., Aasnæs.
- Syvvertsen, H. C., fhv. Telegrafbestyrer, 1. 6., Chr.ania.
- Sørensen, Dorothea, f. Gjems, Provstinde, 89¾ A., 13. 2., Chr.ania.
- , Johanne Jensine, f. Tietjens, 48½ A., 15. 3., Bergen.
- Taasen, Christiane Augusta, f. Holm, 13. 5., Vestre Aker.
- Tabariés, Zølga, f. Tscherning, 28 A., 21. 10., Algier.
- Tallaksen, Peder, fhv. Forstander for Frikirken, 68½ A., 5. 3., Chr.ania, H: Ragnhild, f. Thorkelsen.
- Tandberg, Peter, Kbmd., 67½ A., 20. 2., Chr.ania, H: Poulina, f. Sætrang.
- , Thomine, 4. 6., Porsgrund.
- , Thora, f. Heiberg, 14. 11., Chr.ania.
- Thams, Morten Album, ORsagf., 49 A., 8. 11., Chr.ania.
- Thaulow, Fr., Generallejtant, 71½ A., 24. 4., Chr.ania.
- Theigler, Maren Sofie, f. Marthinsen, 61 A., 21. 4., Høvik.
- Theisen, Anna Cecilie, 27 A., 10. 1., Oslo.
- , Johanne Theodora, 19. 2., Ullern.
- Thelander, Fritz Wilhelm, 30 A., 20. 4., San-Francisco.
- Thesen, Thea, f. Nissen, 75 A., 8. 3., Aure, bgr. Chr.sund.
- Thinn, Hanna, Enkefru, 3. 1., Oslo.
- Thive, Johan Christian, Direktør, 8. 11., Chr.ania, H: Ida, f. Rørdam.
- Thome, Johan Andreas, Fabrikbestyrer, 62½ A., 24. 7., Chr.ania, H: Alfild, f. Schrøder.
- Thomesen, Magdalene, f. Flood, 80½ A., 16. 3., Chr.ania.
- Thommessen, Henriette, f. Fleischer, 30. 6., Chr.ania.
- Thomsen, Christine, 16. 3., Bergen.
- Thorkelsen, Rudolph, Toldb., 79¾ A., 26. 1., Chr.ania, H: Sina, f. Hallén.
- Thorkildsen, Johan, fhv. Kapt. paa Skoleskibet, 72 ⅞ A., 12. 1., Lier, H: Karen, f. Nilsen.
- Thorne, Johan Fredrik, Apoteker, 22. 9., Slemdal, H: Julia Zoraida, f. de Castro.
- Thorsen, Fredrik Valdemar Hvoslef, 28 A., 20. 8., Chr.ania.
- , Helga, Enkefru, 85 A., 8. 12., Sunde (pr. Bergen).
- , Louise Joachime, f. Schlanbusch, 75½ A., 25. 12., Arendal.
- Thowsen, Thow, 74 A., 26. 4., Skien.
- Thrane, Magdalene, 79½ A., 26. 10., Vardø.
- Thronsdén, Albert Probst, 14. 1., Tacoma.
- Thune, Halvor, 31. 3., Chr.ania, H: Anna, f. Thomassen.
- Thurmann, Anne Sofie, f. Middelfart, 6. 11., Chr.ania.
- , Hjalmar, 20. 5., Chr.ania.
- Thygesen, Elisabeth, 20. 10., Chr.ania.
- Tiemroth, Carl, Cand. phil., 21. 9., Chr.ania, H: Randi, Datter Edith.
- Tisell, Claes, Søkapt., 8. 4., Partilled, Gøteborg, H: Alvilde, f. Soot.
- Tobiesen, Dagny, f. Dessen, 11. 3., Kongsberg.
- , Filip, 23½ A., 12. 4., Lier.
- , Otto Eilert, Ingeniør, 7. 9., Risør.
- Torgersen, Anna Marie, Enkefru, 61½ A., 29. 2., T.hjem.
- , Arnt, fhv. Styrmand, 80½ A., 8. 11., Chr.ania.
- , Ingeborg, Bagerm., O. J. T.s Enke, 89 A., 31. 3., Chr.ania.
- Tornøe, Helene, 81 A., 17. 6., Bergen.
- Torp, Johan Edvard, 29. 3., Chr.ania.
- , Olaf, Klokker, 28. 5., Chr.ania, bgr. Fr.stad, H: Bertha, f. Aas.

- Torstensen, Hans Jacob, Skibsf., 37 A., 19. 5., Port Antonio, Jamaica, H: Agnes, f. Helmers i Bergen.
- Trondsen, Magna, 86½ A., 29. 10., Alvøen, H: Divert, f. Meyer.
- Trønnes, Anne K., 51 A., 24. 1., Stai.
- Tscherning, Anna, f. Oppegaard, 66½ A., 22. 5., Chr.ania.
- Tschudowski, Bjørn Michail, 29. 1., Chr.ania.
- Tvedt, R. N., fhv. Døvtumlærer, 78 A., 4. 8., Chr.ania.
- Tønder, Mathea, 3. 11., Chr.ania.
- Tønnesen, Hans Christian, 76 A., 25. 1., Chr.ania.
- , Jens Stenberg, 76½ A., 27. 4., Chr.sand, H: Amalie, f. Olsen.
- Ugland, Ulrika Eleonora, f. Huldt, 82 A., 18. 3., Arendal.
- Ulrich, Jenny Augusta, f. Hansen, 22. 10., Chr.ania.
- Undall, Johan, Agent, 30. 10., Chr.ania, H: Maja, f. Hansen.
- Undseth, Øllegaard Christine, f. Dahl, 10. 5., T.hjem.
- Urbye, Elisabeth Sofie, 27. 6., Bergen.
- Ursin, Christopher, Organist, 43 A., 16. 4., San José, Californien.
- Utne, A., fhv. Overlærer, 82½ A., 2. 2., Chr.ania.
- Valeur, Christian, Skomagern., 72½ A., 29. 3., Bergen.
- Vauvert, Else Cathrine, f. Wright, 73 A., 13. 3., Porsgrund.
- Vellesen, Olina, f. Gudmestad, 66 10/12 A., 9. 5., Enebak.
- Vemmestad, Agnes, f. Bruun, 2. 3., Porsgrund.
- Vibe, Ferdinand Ludvig, Ingeniør, 30. 12., Chr.ania, H: Johanne, f. Nicolaysen.
- Vinsnes, Elisabeth, 8. 8., Eidskogen.
- Vogel, Oluf Jørgen, 46A., 19.1., Chr.ania.
- Vogt, Fredrikke, f. Dahm, 14. 5., Tromsø.
- , Jørgen H., Konsul, 76½ A., 30. 12., Moss, H: Agnes, f. Smith.
- Voss, Olav, Skuespiller, 17. 5., Chr.ania.
- Waage, Louise, 12. 12., Bergen.
- Wager, Henriette, f. Urdahl, 20. 12., Chr.ania.
- Wahl, Anne, f. Torgersen, 85½ A., 30. 5., Chr.ania.
- Wahl, Edw., Kbmd., 72 A., 30. 7., Heimdal pr. T.hjem.
- , Inga Dorthea, f. Waardal, 38½ A., 15. 10., Bergen.
- Waitz, Heinrich Georg, Maskinmester, 60½ A., 17. 6., Chr.ania, H: Constance, f. Thorgersen.
- Waldenstrøm, Marie Elise, Enkefru, 79 A., 30. 12., Chr.ania.
- Wallem, Magdalene Cecilia, f. Steffensen, 64 A., 31. 7., Bergen.
- Wallin, Karen, f. Vold, 24. 2., Sandviken.
- Wang, Oscar, Ingeniør, 24 A., 9. 9., Vestre Aker.
- Wangsemb, Karen, f. Digre, 83½ A., 17. 11., T.hjem.
- Warncke, Erik, 9. 6., Bergen.
- Wedege, Hans Michal, 72 A., 8. 10., Bjørnør, H: Trine, f. Normann.
- Wedø, Benjamin, 50 A., 26. 10., T.hjem, bgr. Frøya.
- Weiss, Enst August, 7. 8., Aarhus, H: Wilhelmine, f. Rambech.
- , Gina, f. Skui, 80 A., 30. 12., Chr.ania.
- Weisser, Marie, Enkefru, 84 A., 5. 9., Chr.ania.
- Wendell, Emma, 85 A., 4. 10., Lillehammer.
- Werner, Anne Jørgine Wilhelmine, 69 A., 19. 8., Bergen.
- , G. A., fhv. Konditor, 80 A., 8. 3., Bergen.
- , Hilda, 16. 3., Chr.ania.
- Werring, Alexia, f. Holm, 8. 4., Chr.ania.
- Wesmann, Cathrine, 29. 2., Asker.
- Wessel, Einar, fhv. Kbmd., 58 A., 15. 6., Kongsberg.
- , Hans Nicolay, 7. 2., Chr.ania, H: Lolla, f. Dahl.
- Westergaard, Hanna, 2. 9., Hamburg.
- Westmørk, Malene, 67 A., 14. 5., Chr.ania.
- Wetlesen, Kaia, 25. 8., Fr.stad.
- Wettergreen, C. F., Cand. jur., fhv. Lensmand, 12. 9., Chr.ania.
- , Christian Severin Bloch Wille, 59 A., 29. 7., Chr.ania.
- , Magdalene, Lærerinde, 64 A., 7. 9., Chr.ania.
- Wexelsen, Vilhelm Andreas, Cand. jur., 26. 12., T.hjem.
- Whist, Elling, Stationsformand, 21. 4., Vårdalen.

- Wickmann, Jenny, 26 A., 4. 8., Bergen.
- Widding, J. Fredrik, 70 A., 9. 4., San Pedro.
- Weise, Anne Sophie, 2. 3., Chr.ania.
- , Augusta Wilhelmine Angell-, 15. 1., Fr.stad.
- , Hallfrid Marie, 26. 12., Haderup pr. Skive.
- Wiggen, Mary, 84 A., 13. 5., T.hjem.
- Wilhelmsen, Anton, Skibsreder, 74 A., 22. 9., Oslo.
- , L. H., Grosserer, 56 A., 3. 5., T.hjem, H: Jacoba, f. Olsen.
- Wille, Selma Kathrine, 42½ A., 9. 8., Tomter.
- Williamson, Kitty, f. Hals, 47 A., 26. 7., Chr.sund.
- Willms, Jacob Anton, Bogbinder, 44½ A., 2. 6., Chr.ania, bgr. Kongsberg.
- Winckler, H., Rørlægger, 89 A., 11. 3., Selsbak (T.hjem).
- Wingard (Nilsen), Haldis, 30. 11., Bergen.
- Winsnes, Christian Lind, Skovforvalter, 14. 6., Otta, bgr. Vestre Slidre, H: Anna, f. Torkilsen.
- , Fredrik, fhv. Skibsf., 70½ A., 28. 4., Chr.ania, H: Mathilde, f. Sinding.
- , Nathalie, f. Aagaard, 87 A., 1. 3., Chr.ania.
- With, Johannes N., 27. 10., Kbhvn., bgr. Chr.ania.
- Wold, Adolf, Handelsrejsende, 2. 9., Chr.ania, H: Tally, f. Egeberg.
- , C. H., Dampskibsf., 2. 9., Alicante, Spanien.
- , Helene Josefine Eriksen, f. Semb, 79 A., 19. 2., Holmestrand.
- Wold, Marie Cecilia, 12. 9., Bergen.
- Wolff, Louise, 55½ A., 14. 4., Nordeney
- , Wilhelm, Bygningskonduktor, 62 A., 9. 10., Arvika, H: Gustava, f. Gundersen i Chr.ania.
- Wollebæk, Anine Julie, f. Dahl, 23. 5., Lier.
- , Mathea, 5. 11., Lier.
- Wraamann, Christine, 70 A., 1. 4., Chr.ania.
- Wrathall, John, Clogmaker, 70 A., 11. 12., Bergen.
- Wriedt, Grethe, Enkefru, 30. 10., Drammen.
- Wright, Edel Fredrikke, f. Bye, 12. 11., Porsgrund.
- , Fredrik, A., 70¾ A., 21. 3., Bjørntvedt ved Porsgrund, H: Olalia, f. Tveten.
- Young, Jørgen, 9. 7., Østre Aker.
- Zahl, Poul, Adjunkt, 6. 6., Kbhvn.
- Zakariassen, Anna, 31. 8., Bergen.
- Ziener, Dagne, 70½ A., 27. 10., Chr.ania.
- Oehlschläger, Bodil, f. Juell, Kammerjunkerinde, 24. 6., Kbhvn.
- Oestreich, Christiane, f. Behrens, 67 A., 15. 8., Bergen.
- Øhr, Louise, f. Colbjørnsen, 88½ A., 4. 8., Chr.ania.
- Øien, Andreas, Aktuar, 9. 10., Kbhvn, H: Sigrid, f. Østvold.
- Østrem, H. C., Grosserer, 3. 10., Chr.ania, H: Thalia, f. Semb.
- , Robert Muldrup, Toldb., 77½ A., 11. 12., Borøen.
- Øverland, Ragnhild, 24. 2., Chr.ania.
- Øyen, H. Sev., fhv. Postm., 81 A., 23. 7., Stavanger.

